Helsinki

Talousarvio 2027

Helsingin kaupungin talousarvio 2027 ja taloussuunnitelma 2027–2029

Pormestarin ehdotus

Kaupunginhallitus 19.10.2026

Helsinki

Helsinki

Talousarvio 2027

Helsingin kaupungin talousarvio 2027 ja taloussuunnitelma 2027–2029

Pormestarin ehdotus

Kaupunginhallitus 19.10.2026

Helsinki

Helsingin kaupungin talousarvio 2027 ja taloussuunnitelma 2027–2029

Helsingin kaupungin keskushallinnon julkaisuja 2026:27

ISBN 978-952-386-792-5 (nidottu)
ISBN 978-952-386-793-2 (pdf)

ISSN-L 2242-4504
ISSN 2242-4504 (painettu julkaisu)
ISSN 2323-8135 (verkkojulkaisu)

Helsinki

Sisällys

1. Pormestarin katsaus 11

2. Yleisperustelut 15

2.1. Johdanto 15

2.2. Yleinen taloustilanne ja toimintaympäristö 16

2.3. Helsinki josta voimme olla ylpeitä – Helsingin kaupunkistrategia 2025–2029 25

2.4. Strategian toteutuminen – mittarit ja seuranta 36

2.5. Henkilöstö 37

2.6. Kunta-Helsingin talousarvio 2027 40

2.7. Kunta-Helsinki-konsernin tytäryhteisöt ja konserniohjaus 46

2.8. Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan talousarvio 2027 54

2.9. Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala-konsernin tytäryhteisöt ja konserniohjaus 57

2.10. Päätösehdotukset 58

2.11. Talousarvion sitovuus 60

2.12. Selityksiä 64

3. Kunta-Helsinki 71

3.1. Käyttötalousosa 71

3.1.1. 1 Keskushallinto 71

3.1.1.1. 1 10 Vaalien järjestäminen, keskusvaalilautakunnan käytettäväksi 72

3.1.1.2. 1 20 Tarkastuslautakunta ja -virasto 73

3.1.1.3. 1 30 Kaupunginhallitus 76

3.1.1.3.1. 1 30 01 Kaupunginhallituksen käyttövarat 76

3.1.1.3.2. 1 30 02 Kaupunginhallituksen avustukset 77

3.1.1.3.3. 1 30 03 Valtionperinnöt 77

3.1.1.4. 1 40 Kaupunginkanslia 78

3.1.1.5. 1 50 Keskitetysti maksettavat menot 89

3.1.1.5.1. 1 50 01 Toimielinten toimintakustannukset, pormestarin ja kaupunginkanslian käytettäväksi 89

3.1.1.5.2. 1 50 02 Keskitetysti maksettavat henkilöstömenot, kaupunginkanslian käytettäväksi 89

3.1.1.5.3. 1 50 03 Maksuosuudet, korvaukset ja jäsenmaksut, kaupunginkanslian käytettäväksi 90

3.1.1.5.4. 1 50 04 Keskitetty hanketoiminta, kaupunginkanslian käytettäväksi 91

3.1.1.5.5. 1 50 05 Työttömyysetuuksien maksuvastuu, kaupunginkanslian käytettäväksi 91

3.1.1.5.6. 1 50 06 Työllisyyspalvelujen järjestäminen, kaupunginkanslian käytettäväksi 92

3.1.1.6. Palvelukeskusliikelaitos 94

3.1.1.7. Rakentamispalveluliikelaitos (Stara) 104

3.1.1.8. Taloushallintopalveluliikelaitos 113

3.1.1.9. Työllisyyspalveluliikelaitos 121

3.1.2. 2 Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala 130

3.1.2.1. Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala 130

3.1.2.2. 2 10 01 Kaupungin tuottamat kasvatus- ja koulutuspalvelut 141

3.1.2.3. 2 10 02 Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimelle tuotetut palvelut 154

3.1.2.4. 2 10 03 Korvaukset ja avustukset ... 156
3.1.3. 3 Kaupunkiympäristön toimiala ... 158
3.1.3.1. Kaupunkiympäristön toimiala ... 158
3.1.3.2. 3 10 01 Kaupunkirakenne ja toimialan yhteiset palvelut ... 167
3.1.3.3. 3 10 02 Tilat ... 170
3.1.3.4. 3 10 03 Asuntotuotanto ... 172
3.1.3.5. 3 10 04 HSL- ja HSY-kuntayhtymien maksuosuudet ... 174
3.1.3.6. 3 10 06 Tuki Liikenneliikelaitokselle ... 174
3.1.3.7. 3 10 07 Infrakorvaus HSL:ltä ja maksu Kaupunkiliikenne Oy:lle ... 174
3.1.3.8. 3 10 08 Palvelut ja luvat ... 175
3.1.3.9. 3 10 09 Yleiset alueet ... 178
3.1.3.10. 3 10 10 Joukkoliikenne ... 181
3.1.3.11. Liikenneliikelaitos (HKL) ... 183
3.1.4. 4 Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala ... 191
3.1.4.1. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala ... 191
3.1.4.2. 4 10 01 Kulttuuri ja vapaa-aika ... 199
3.1.4.3. 4 10 02 Kulttuurin laitosavustukset ... 207
3.1.4.4. 4 10 03 Liikunnan laitosavustukset ... 208
3.2. Tuloslaskelmaosa ... 211
3.2.1. Kunta-Helsingin tuloslaskelma 2025–2029 ... 211
3.2.2. Kunta-Helsingin vuoden 2027 tuloslaskelma eriteltynä ... 212
3.2.3. 7 Tuloslaskelmaosa ... 213
3.2.3.1. 7 01 Toiminnan rahoitus ... 213
3.2.3.2. 7 02 Rahoitus- ja sijoitustoiminta ... 214
3.2.3.3. 7 03 Rahastointi ... 216
3.2.3.4. 7 05 Poistoerot ... 217
3.3. 8 Investointiosa ... 221
3.3.1. 81 Infrainvestoinnit, kaupunkiympäristölautakunnan käytettäväksi ... 221
3.3.1.1. 8 01 Kiinteä omaisuus ... 221
3.3.1.2. 8 03 Kadut ja liikenneväylät ... 223
3.3.1.3. 8 04 Puistot ja liikunta-alueet ... 227
3.3.1.4. 8 09 Kaupunkiuudistus, kaupunkiympäristölautakunnan käytettäväksi ... 229
3.3.1.5. 8 10 Suuret liikennehankkeet, kaupunkiympäristölautakunnan käytettäväksi ... 231
3.3.2. 82 Talonrakennusinvestoinnit ... 233
3.3.2.1. 8 02 Rakennukset ... 233
3.3.3. 83 Projektialueiden infrainvestoinnit ... 236
3.3.3.1. 8 08 Projektialueiden infrarakentaminen, kaupunkiympäristölautakunnan käytettäväksi ... 236
3.3.4. 84 Muut investoinnit ... 240
3.3.4.1. 8 00 Tietokoneohjelmistot ... 240
3.3.4.2. 8 05 Irtaimen omaisuuden perushankinta ... 241
3.3.4.3. 8 06 Arvopaperit ... 242
3.3.4.4. 8 07 Muu pääomatalous ... 243
3.4. Rahoitusosa ... 247
3.4.1. Kunta-Helsingin rahoituslaskelma 2025–2029 ... 247
3.4.2. Kunta-Helsingin vuoden 2027 rahoituslaskelma eriteltynä ... 248

3.4.3. 9 Rahoitusosa 249
3.4.3.1. 9 01 Pitkävaikutteinen rahoitus 249
3.5. Rahastot 253
4. Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala 267
4.1. Palvelustrategia, palvelutasopäätös ja talousarvion sitovuus 267
4.2. Käyttötalousosa 268
4.2.1. 5 10 Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimi 268
4.2.1.2. 5 10 01 Sosiaali-, terveys- ja pelastuspalvelut 272
1.2.1.3 5 10 02 HUS-yhtymä 290
4.3. Tuloslaskelmaosa 293
4.3.1. Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan tuloslaskelma 2025–2029 293
4.3.2. 7 Tuloslaskelmaosa 294
4.3.2.1. 7 01 Toiminnan rahoitus 294
4.3.2.2. 7 02 Rahoitus 294
4.4. Investointiosa 299
4.5. Rahoitusosa 303
4.5.1. Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen rahoituslaskelma 2025–2029 303
4.5.2. 9 Rahoitusosa 304
4.5.2.1. 9 01 Pitkävaikutteinen rahoitus 304
5. Helsinki 309
5.1. Tulos- ja rahoituslaskelmat 309
5.1.1. Helsingin tuloslaskelma 2025–2029 309
5.1.2. Helsingin vuoden 2027 tuloslaskelma eriteltynä 310
5.1.3. Helsingin rahoituslaskelma 2025–2029 311
5.1.4. Helsingin rahoituslaskelma 2027 eriteltynä 312
6. Talousarvion liitteet Kunta-Helsinki .....
7. Talousarvion liitteet Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala .....
8. Talousarvion 2027 avainlukuja .....

Helsinki

Talousarvio

Taloussuunnitelma

1. Pormestarin katsaus

Vuoden 2027 talousarvio tehdään olosuhteissa, joissa Helsingin taloudellista tilannetta on varjostanut pitkään jatkunut matalasuhdanne. Nyt kansantaloudessa on kuitenkin nähtävissä jo selkeä käänne parempaan: bruttokansantuotteen vuosimuutos on pysytellyt positiivisen puolella jo viime vuoden alusta. Samaan aikaan inflaatio on pysynyt matalana. On odotettavissa, että talouskasvu puhaltaisi vihdoin tuulta myös työllisyyden purjeisiin.

Positiivisten talousuutisten rinnalla on kuitenkin muistettava, että kaupungin talouden raami on nykyisin pysyvästi tiukempi. Sote-uudistuksen jälkeen positiiviset verotulouutiset eivät tuo enää yhtä suurta liikkumavaraa kaupungin talouteen. Positiivisia vaikutuksia kuntatalouteen syntyy sen sijaan työllisyystilanteen parantumisen myötä, kun kunnan maksuvastuun työttömyysetuuksista odotetaan pienentyvän.

Helsingin käyttötalouden puolella sallittu menokasvu perustuu peruspalveluiden hintaindeksiin, väestönkasvuun sekä prosentin tuottavuusvaatimukseen. Olemme rajanneet kuitenkin kasvatuksen ja koulutuksen sekä kulttuurin ja vapaa-ajan ydinpalvelut pois tuottavuustavoitteen piiristä. Näin varmistamme, että päiväkodit, koulut, nuorisopalvelut ja liikuntapaikat voivat jatkossakin tarjota lapsille ja nuorille parhaat mahdolliset eväät tulevaisuuteen.

Talousarviossa toimeenpannaan yhä kaupunkistrategiassa sovittuja lisäpanostuksia peruskoulun vahvistamiseksi. Vuodelle 2027 rahoitusta lisätään, jotta koulujen perusrahoitus kattaa koko lukuvuoden osalta alkuopetuksen laskennallisen ryhmäkoon pienentämisen, kahden viikkotunnin lisäämisen äidinkielen perusopetukseen sekä tarveperusteisen rahoituksen kasvattamisen. Helsinki haluaa olla myös lukutaidon pääkaupunki. Tavoitteen toteuttamiseksi varmistamme, että jokaisessa Helsingin koulussa on koulukirjasto ja lisäämme rahoitusta näihin.

Helsinki tavoittelee sitä, että jokainen helsinkiläinen voi tuntea ylpeyttä omasta naapurustostaan. Kaupunkikulttuurin naapurustoidentiteetin vahvistaminen vaatii kaupungilta uudenlaista ajattelua, jossa kiinnitytään hallinnon rakenteiden sijaan ihmisten arkeen ja asuinalueeseen. Ruohonjuuritason kaupunkikulttuurin edistämiseksi Helsinki mahdollistaa vuosina 2027 ja 2028 tuhat uutta naapurustotapahtumaa. Toivottavasti kaupunkilaiset ja yhteisöt tarttuvat aktiivisesti tähän mahdollisuuteen.

Erityisen voimakkaassa kasvussa käyttömenojen puolella ovat joukkoliikenteen kustannukset, jotka kasvavat yli kymmenen prosenttia vuoteen 2026 verrattuna. Joukkoliikenteen menokasvu on seurausta erityisesti Junatien metrosillan perusparannuksesta ja Kruunusillat-pikaraitiotien liikennöinnin alkamisesta. Joukkoliikenteen kasvavien kustannusten vastapainoksi Helsinki sai Kruunuvuorensillasta uuden merkittävän maamerkin, joka konkreettisesti tuo Helsinkiä ja helsinkiläisiä yhteen.

Helsingin pienempi taloudellinen liikkumavara näkyy erityisesti investoinneissa. Perinteisesti Helsinki on rahoittanut suurimman osan investoinneistaankin tulorahoituksella. Nykyisin tämä ei enää pidä paikkaansa, vuodelle 2027 toiminnan ja investointien rahavirta on yli 700 miljoonaa negatiivinen. Helsinki velkaantuu lähivuosina aiempaa nopeammin.

Moni investointi on kuitenkin välttämätön, eivätkä hätäiset liikkeet investointien suunnittelussa ole järkeviä. Sen sijaan Helsingin talouden vakaus edellyttää investointien tarkastelua pidemmällä aikavälillä. Investointiohjelma on tasapainotettu kaupunkistrategian mukaisesti siten, että asukaskohtainen velkamäärä pysähtyy 2030-luvun puoliväliin mennessä.

Investointiohjelma sisältää myös joka vuosi positiivisia ja innostavia uusia asioita. Yksittäinen nosto on Helsingin taidemuseo HAMin tuleva uudisrakennus, joka on päätetty sijoittaa Olympiarantaan. Tämä uudisrakennus tulee nousemaan arkkitehtuuri- ja designmuseon rinnalle synnyttäen Olympiarannasta Helsingille uuden, ainutlaatuisen merellisen kulttuurikeskustan.

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan talous on eriytetty Helsingin kunnallisten palveluiden rahoituksesta ja taloudesta. Toimialan rahoitus noudattaa valtionrahoitteisuusperiaatetta ja toimialan investoinnit tulee kyetä kattamaan valtion rahoituksella yli ajan. Talousarvio jatkaa sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan prioriteettien toimeenpanoa erityisesti perusterveydenhuollon hoitoon pääsyn osalta. Omalääkäri- ja ammatinharjoittajamallin käyttöönotto etenee vuonna 2027 päätöksenteosta konkretiaan ja kaupunki lisää yhä lääkäreiden sekä hoitajien vakansseja.

Tulevaisuudessa sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan talous näyttää nykyistä tiukemmalta. Kustannusten ja palvelutarpeen ennustetaan kasvavan nopeammin kuin valtion rahoitus. Helsingin jo nykyisellääkin tehokkaan palvelutuotannon resurssiviisautta tarvitaan tulevaisuudessa vielä enemmän.

Oli kyse sitten sosiaalipalveluista, kouluista, kaavoituksesta tai kohtaavasta nuorisotyöstä, talouden tunnuslukujen merkitys syntyy loppujen lopuksi siitä, mitä ne mahdollistavat kaupunkilaisille. Kun yhdistämme vastuullisen taloudenpidon, osaavan henkilöstön ja kaupunkilaisten aktiivisuuden, rakennamme hyvää kaupunkia, joka kykenee yhtä aikaa katsomaan tulevaisuuteen ja vastaamaan tämän päivän helsinkiläisten tarpeisiin.

Yleisperustelut

2. Yleisperustelut

2.1. Johdanto

Talousarvion ja -suunnitelman tavoitteiden ja määrärahojen valmistelu perustuu kaupunkistrategiaan 2025–2029. Keskushallinnon, toimialojen, liikelaitosten ja tytäryhteisöjen tulee toteuttaa kaupunkistrategian linjauksia toiminnassaan. Talousarvio on laadittu kaupunginhallituksessa 1.6.2026 päätetyn vuoden 2027 talousarvioehdotuksen raamin sekä talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdotuksen laatimisohjeiden mukaisesti.

Kaupunkistrategian sekä raamin ja laatimisohjeiden lisäksi vuoden 2027 talousarvio perustuu toimialojen lautakuntien ja liikelaitosten johtokuntien tekemiin talousarvioehdotuksiin. Talousarviossa on otettu huomioon vuoden 2026 talouden ja toiminnan ennusteet sekä kaupungin lähivuosien tulopohjan näkymä.

Helsinki

2.2. Yleinen taloustilanne ja toimintaympäristö

2.2.1. Yleinen talouskehitys

2.2.1.1. Maailmantalous ja Suomen talous

Maailmantalouden kehitykseen liittyy epävarmuutta, jota ylläpitävät muun muassa sodat ja geopoliittiset jännitteet. Mikäli nämä riskit eivät merkittävästi heikennä talouden toimintaympäristöä, maailmantalouden kasvun odotetaan olevan lähivuosina viime vuosia hieman vahvempaa. Suomen keskeisten kauppakumppaneiden talouskehityksen ennakoidaan pysyvän vähintään kohtuullisena.

Suomen taloutta koskeva yleiskuva on muuttunut nopeasti. Vienti vetää nyt selvästi aiempaa paremmin, teollisuuden ja rakentamisen tuotanto kasvaa nopeasti ja yksityisen kulutuksen kasvun myötä myös kaupan myynti on kääntynyt kasvuun. Talouden kasvu koskettaa nyt lähes kaikkia toimialoja Suomessa. Yritysten odotukset talouskehityksestä ovat kääntyneet kaikilla päätoimialoilla joko myönteisiksi tai vähintään selvästi aiempaa paremmiksi.

Suomen bruttokansantuotteen volyymi (BKT) kasvoi 0,8 % vuonna 2025. Käänne nousuun tapahtui selvimmin vasta vuoden 2025 loppupuolella. Tuotanto kasvoi myös vuoden 2026 kahdella ensimmäisellä vuosineljänneksellä. Tammi-maaliskuussa 2026 tuotanto kasvoi edellisvuoteen verrattuna 1,3 %. Huhti-kesäkuussa 2026 tuotannon kasvuvauhdiksi Tilastokeskus arvioi jo 2,5 % vuodentakaiseen verrattuna.

Talouskasvun on ennakoitu jatkuvan loppuvuonna 2026 ja edelleen vuonna 2027. Talouden myönteiselle kehitykselle on nyt hyvät edellytykset. Riskit liittyvät pääosin erilaisten konfliktien aiheuttamiin ongelmiin. Esimerkiksi energian hinnan nousu voi kiihdyttää inflaatiota, nostaa korkotasoa ja vähentää edelleen kulutuskysyntää

2.2.1.2. Kuntien taloudellinen tilanne

Kuntien talous heikkeni vuonna 2025. Kuntien yhteenlaskettu vuosikate laski edellisvuodesta, ja se riitti kattamaan poistot, mutta ei nettoinvestointeja. Tilikauden tulos heikkeni, mutta oli kuitenkin 730 miljoonaa euroa positiivinen. Tulosta vahvistivat yksittäisten kuntien omaisuuden luovutusvoitot. Kuntien lainamäärä kasvoi yli 20 miljardiin euroon, ja velka kasvoi erityisesti suuremmissa kaupungeissa. Taseeseen kertynyttä alijäämää omaavien kuntien määrä kuitenkin väheni.

Kokonaisuutena vuosi 2025 osoitti kuntatalouden sopeutuneen ennakoitua paremmin kuntia kohdanneisiin toimintaympäristön ja palvelu-uudistusten muutoksiin, mutta investointipaineet, heikentynyt tulorahoitus ja kasvava velkaantuminen pitävät kuntien ja kuntakonsernien talouden edelleen haastavana. Kuntien välillä erot taloudellisessa tilanteessa säilyivät merkittävinä, ja heikoimmat tunnusluvut painottuivat pääosin pieniin kuntiin.

Valtakunnan hallituksen päätösten yhteisvaikutus heikentää kuntataloutta arviolta noin 150 miljoonalla eurolla vuonna 2027 verrattuna vuoteen 2026.

Kuntatalouden rahoitusasema pysyy alijäämäisenä vuodet 2027-2029. Toimintakate heikkenee vuosittain erityisesti palkkamenojen ja työttömyyskustannusten kasvaessa, eikä vuosikate riitä kattamaan nettoinvestointeja vuosina 2027-2029. Toiminnan ja investointien rahavirta on syvimmillään alijäämäinen vuonna 2027 ja paranee sen jälkeen asteittain, mutta pysyy negatiivisena ennustejakson loppuun saakka. Kuntien tulojen kasvu jää menojen kasvua hitaammaksi erityisesti valtionosuuksiin kohdistuvien vähennysten ja sovittujen palkkaratkaisujen vuoksi.

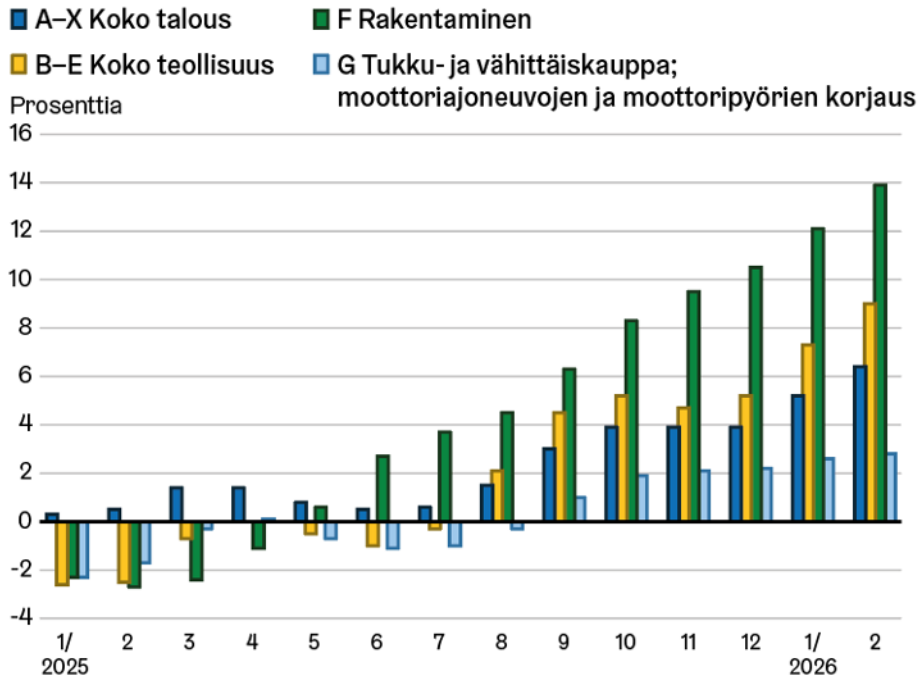
Kuntien väliset erot syvenevät väestökehityksen eriytyessä, kun muuttotappiokuntien tulopohja heikkenee ja kasvukeskusten investointitarpeet pysyvät suurina. Kuntatalouden tilanne kohenee jonkin verran ennustejakson lopulla, kun osa valtionosuusleikkauksista päättyy ja menojen kasvu hidastuu.

Veropohjan rapautuminen, väestön ikääntyminen ja työllisyyskehityksen epävarmuus lisäävät kuntatalouden riskejä. Suurimpien talousvaikeuksien arvioidaan kohdistuvan erityisesti pieniin, alle 5 000 asukkaan kuntiin, joissa usein väestön väheneminen, heikko veropohja ja korkeat palvelujen yksikkökustannukset heikentävät talouden tasapainoa. Suurilla kaupungeilla haasteita aiheuttavat erityisesti väestönkasvusta seuraava toimintamenojen kasvupaine ja merkittävät investointitarpeet.

2.2.2. Taloudellinen kehitys Helsingin seudulla ja Helsingissä

2.2.2.1. Tuotanto ja suhdannenäkymät

Talouden tuotanto kääntyi kasvuun Helsingin seudulla hieman ennen muuta maata. Tilastokeskuksen mukaan Helsingin seudun tuotanto kääntyi kasvuun jo kesällä 2025, kun koko Suomessa käänne viime vuosia parempaan kasvuun tapahtui syksyllä 2025.

Kuvio 1: Liikevaihdon vuosimuutokset (%) toimialoittain Helsingin seudulla 1/2025–2/2026. Aineistolähde: Tilastokeskus

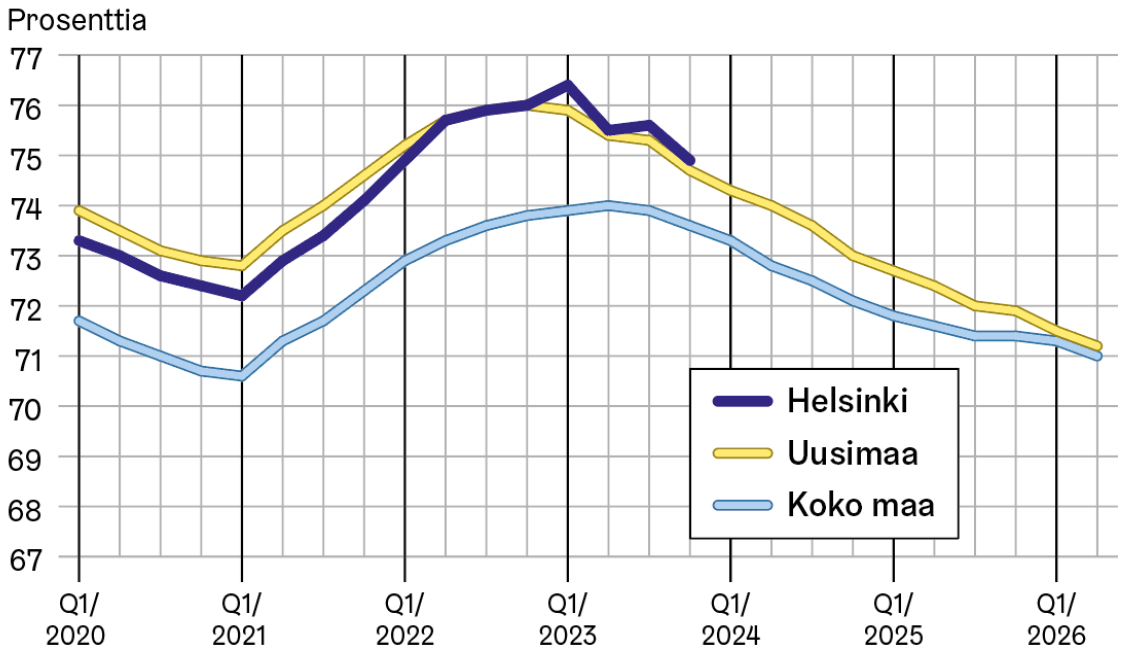
Liikevaihto ja tuotannon määrä ovat kasvaneet Helsingin seudulla niin teollisuudessa, rakentamisessa kuin kaupan aloillakin. Lähikuukausia koskevat suhdannenäkymät ovat nekin parantuneet aiemmasta. Teollisuudessa ja rakentamisessa suhdanneodotukset ovat kääntyneet selvästi aiempaa myönteisemmiksi. Myös palvelualoilla sekä suhdannetilanne että suhdannenäkymät ovat parantuneet jonkin verran.

Kuluttajien luottamus talouteen on edelleen varsin heikko. Kuluttajien ostovoima on parantunut jo parin vuoden ajan, mutta usko talouden myönteiseen kehitykseen ei ole palautunut. Viime kuukausina tilanne on kuitenkin parantunut jo jonkin verran.

2.2.2.2. Työmarkkinakehitys Helsingissä

Työllisyystilanne heikkeni Helsingissä vuoden 2023 loppupuolella ja avoimien työpaikkojen määrä väheni vuosina 2024–2025 merkittävästi. Vuoden 2026 heinäkuussa Helsingin työllisyyspalveluihin ilmoitettujen avoimien työpaikkojen määrässä tapahtui käänne ja työpaikkoja oli tarjolla 15 prosenttia enemmän kuin vuotta aiemmin.

Tilastokeskuksen Työvoimatutkimuksen mukaan 15–64-vuotiaiden työllisyysaste oli Uudellamaalla vuoden 2026 toisella vuosineljänneksellä 72,3 prosenttia ja koko maan tasolla 71,4 prosenttia. Vuoden 2026 toisella vuosineljänneksellä Uudenmaan ja Suomen työllisyysasteet olivat pudonneet yli prosenttiyksikön vuoden takaisesta. Vuoden 2023 tasosta työllisyysasteen liukuva vuosikeskiarvo on laskenut Uudellamaalla yli neljä prosenttiyksikköä (kuvio 2.). Samalla koko Suomen ja Uudenmaan työllisyysasteiden välinen erotus on kaventunut.

Kuvio 2: Työllisyysaste (15–64-vuotiaat) Helsingissä, Uudellamaalla ja koko maassa vuosina 2020–2026 neljännesvuosittain, liukuva vuosikeskiarvo. Aineistolähde: Tilastokeskus, Työvoimatutkimus. (Helsingin tietoja ei saada vuodesta 2024 alkaen.)

Heikosta suhdannetilanteesta huolimatta työllisten lukumäärässä ei ole Helsingissä tapahtunut suuria muutoksia vuosina 2025–2026. Tämä selittynee vilkkaalla muuttovoitolla; muuttajien joukossa oli edellisvuotta enemmän sekä työllisiä että työttömiä. Myös orastava suhdannekäänne näkyy osassa toimialoja. Vuoden 2026 tammi-huhtikuussa työllisten määrä oli hieman suurempi kuin vuotta aiemmin (+0,8 %). Toimialoittain työllisten määrät kasvoivat terveys- ja sosiaalipalveluissa, koulutuksessa, majoitus- ja ravitsemispalveluissa, rahoitus- ja vakuutustoiminnassa, kulttuurialoilla sekä kaupan toimialalla. Työllisten määrät pienenivät voimakkaasti hallinto- ja tukipalvelutoiminnassa. Lisäksi työllisyys väheni ammatillisen, tieteellisen ja teknisen toiminnan toimialalla, informaatio- ja viestintäalalla sekä rakentamisessa. (Lähde: Tilastokeskus, Kuntien ennakkotiedot ja kokeelliset tilastot. Toimialatieto v. 2025 lopusta.)

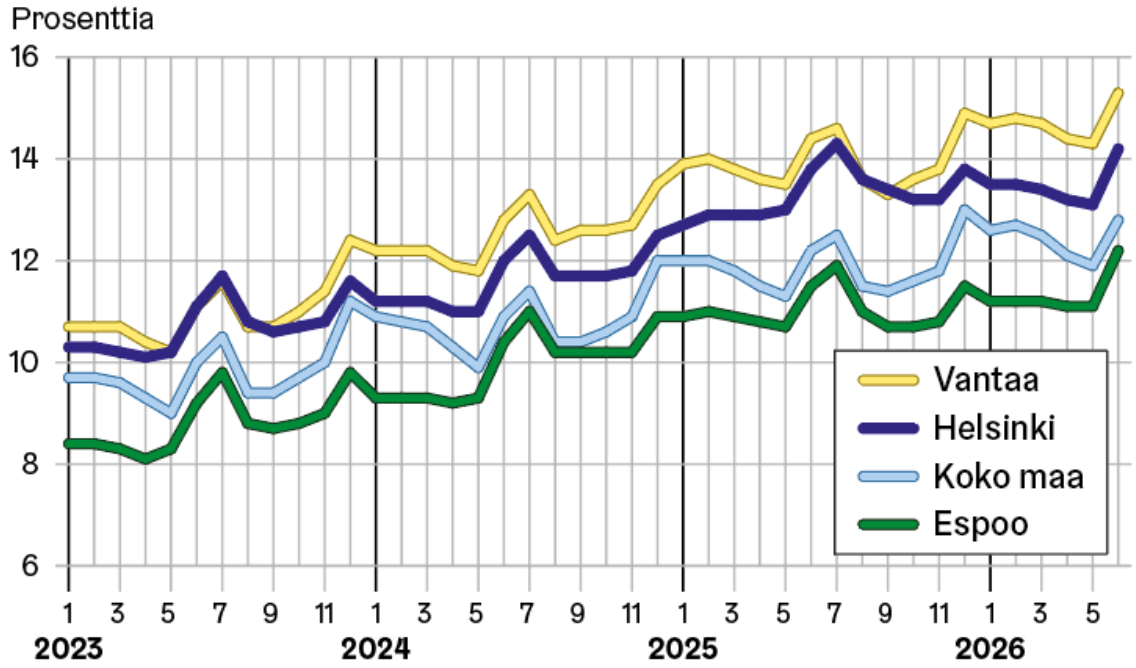
Työttömien työnhakijoiden määrä kääntyi Helsingissä kasvuun vuoden 2023 keväällä. Vuonna 2026 kasvu edelleen jatkui, tosin maltillisemmin kuin vuosina 2024–2025. Kesällä 2026 työttömiä oli neljä prosenttia enemmän kuin vuosi sitten. Helsingissä oli kesäkuun lopussa lähes 52 600 työtöntä työnhakijaa, mikä oli yli 2 100 henkilöä enemmän kuin vuotta aiemmin. Työttömien työnhakijoiden määrä lisääntyi naisilla miehiä enemmän. (Lähde: Keha-keskus, työnvälitystilasto)

Nuorten työttömyys on lisääntynyt suhteellisesti eniten, mutta vuonna 2026 kasvuvauhti hidastui selvästi. Vuoden 2026 kesällä alle 25-vuotiaiden työttömien määrä kasvoi vuoden takaisesta 12 prosentilla. 25–29-vuotiaiden työttömien määrä oli sen sijaan samalla tasolla kuin vuotta aiemmin. Kaikkiaan Helsingissä oli alle 30-vuotiaita työttöminä työnhakijoina yli 10 500. Lisäksi opiskelijoille oli edelleen niukasti kesätyöpaikkoja. Yli 50-vuotiaita työttömiä oli lähes 16 500, mikä oli neljä prosenttia enemmän kuin vuotta aiemmin. Työttömien ulkomaan kansalaisten määrä kääntyi laskuun vuoden 2026 alussa ja kesällä heitä oli työttömänä neljä prosenttia edellisvuotta vähemmän. Muun kuin suomen- tai ruotsinkielisiä työttömiä oli viisi prosenttia enemmän kuin vuosi sitten. Vieraskielisiä työttömiä työnhakijoita oli 18 500, ja vieraskielisten osuus Helsingin työttömistä työnhakijoista oli 35 prosenttia.

Työttömyyden pitkittyminen koskettaa yhä useampaa työnhakijaa. Pitkäaikaistyöttömien, eli yli vuoden yhtäjaksoisesti työttömänä olleiden, määrä kääntyi kasvuun vuoden 2024 kesällä. Pitkäaikaistyöttömien määrän kasvu jatkui vuonna 2026, ja kesäkuussa pitkäaikaistyöttömiä oli 10 prosenttia enemmän kuin vuotta aiemmin. Kaikkiaan pitkäaikaistyöttömiksi luokiteltuja henkilöitä oli kesällä 2026 lähes 24 800, joista kahdella viidesosalla työttömyys oli kestänyt yli kaksi vuotta ja reilulla kolmasosalla yli kolme vuotta. Miesten osuus pitkäaikaistyöttömistä on 57 prosenttia ja naisten 43 prosenttia. Alle 25-vuotiaiden osuus pitkäaikaistyöttömistä oli kolme prosenttia ja yli 50-vuotiaiden osuus 43 prosenttia. Yli 50-vuotiaista helsinkiläisistä työttömistä kaksi kolmasosaa luokittui pitkäaikaistyöttömiksi.

Helsingin työttömien koulutustausta on monipuolinen. Viidesosalla työttömistä on vain perusasteen tutkinto, kahdella viidesosalla toisen asteen tutkinto ja useammalla kuin joka kolmannella korkea-asteen tutkinto. Koulutustausta jää tuntemattomaksi kahdeksalla prosentilla työttömistä.

Helsingin työttömyysaste eli työttömien osuus työvoimasta on koko maan tasoa korkeampi. Vuoden 2026 kesäkuussa työttömyysaste nousi Helsingissä 14,2 prosenttiin. Vilkkaan muuttovoiton ansiosta työllisten määrä korjaantunee Helsingissä ylöspäin näistä ennakkotiedoista ja työttömyysaste laskee hieman tietojen varmistuttua. Suomen tasolla työttömien osuus työvoimasta oli 12,8 prosenttia. Helsingin työttömyysaste on noussut vuoden 2023 kesästä kolme prosenttiyksikköä.

Kuvio 3: Työttömyysaste Helsingissä, Espoossa, Vantaalla ja koko maassa vuosina 2023–2026 kuukausittain. Aineistolähde: Keha-keskus

2.2.3. Väestökehitys Helsingissä

2.2.3.1. Väestökehitys vuosina 2025-2026

Helsingissä asui vuoden 2025 lopussa 694 392 asukasta. Vuoden 2025 väestönkasvu oli 10 374 henkeä, mikä oli lähes 900 henkeä edellisvuotta enemmän ja vain noin 100 henkeä vähemmän kuin ennätysvuonna 2023. Viimeisen 15 vuoden aikana keskimääräinen kasvuvauhti on ollut noin 7 000 henkeä vuodessa.

Vuoden 2025 lähes ennätyksellisen voimakas väestönkasvu perustui erityisesti kotimaan muuttoliikkeen voitollisuuteen. Erityisen poikkeuksellista vuonna 2025 oli seudun sisäinen nettomuutto, sillä Helsinki sai muuttovoittoa Helsingin seudulta ensimmäistä kertaa 20 vuoteen, yhteensä 470 henkeä. 2010-luvulla seudun sisäinen muuttoliike on ollut keskimäärin lähes 2 200 henkeä tappiollista vuosittain. Helsinki sai tyypilliseen tapaan muuttovoittoa myös Helsingin seudun ulkopuolisesta Suomesta, yhteensä 5 584 henkeä, mikä on korkeahko luku verrattuna viimeisen 15 vuoden tyypillisiin lukemiin. Helsinki sai muuttovoittoa myös ulkomaan muuttoliikkeestä 3 200 henkeä, mikä on selvästi huippuvuosia 2022–2024 alhaisempi lukema.

Syntyneiden ja kuolleiden määrien erotus eli luonnollinen väestönkasvu oli vuonna 2025 1 305 henkeä. Määrä kasvoi edellisvuodesta 449 hengellä ja oli samassa kokoluokassa kuin koronapandemiaa edeltäneinä vuosina, mutta selvästi alhaisempi kuin 2010-luvulla. Syntyneiden määrä oli 6 842 henkeä, mikä oli 566 lasta enemmän kuin edellisvuotena. Luku on kuitenkin pieni verrattuna 2010-lukuun, kun huomioidaan väestömäärän kasvu. Kuolleiden määrä, 5 530, oli hieman yli 100 henkeä enemmän kuin edellisvuotena.

Helsingin suhteellinen väestönkasvu vuonna 2025 oli 1,5 prosenttia. Kuutoskaupungeista eniten kasvoi Turku, 1,7 prosenttia, ja vähiten Oulu, 0,6 prosenttia.

Vuoden 2026 alun ennakkotietojen perusteella Helsingin väestönkasvu on ollut vuonna 2026 hieman edellisvuotta hitaampaa johtuen alkuvuonna toteutuneista väestörekisteritietojen korjauksista. Korjaukset liittyvät alkuvuodesta voimaan astuneeseen Suomen ja Viron väestörekisteritietojen vaihtoa koskevaan valtiosopimukseen, jonka mukaan henkilöllä voi olla vakinainen osoite rekisteröitynä vain yhdessä valtiossa. Tämän seurauksena merkittävä määrä Viron kansalaisia on kirjattu Suomen

väestörekisterissä maastamuuttaneiksi Viroon. Väestötilastoissa tämä näkyy poikkeuksellisen suurena ulkomaille suuntautuvana maastamuuttona ja toisaalta alhaisena nettomaahanmuuttona vuoden 2026 ensimmäisellä puolikkaalla. Muualta Suomesta Helsinkiin suuntautuva nettomuutto oli vuoden 2026 ensimmäisellä puolikkaalla hieman edellistä vuottakin vilkkaampaa. Myös luonnollinen väestönkasvu jatkoi piristymistään edellisestä vuodesta.

2.2.3.2. Helsingin väestöennuste vuosille 2026–2035

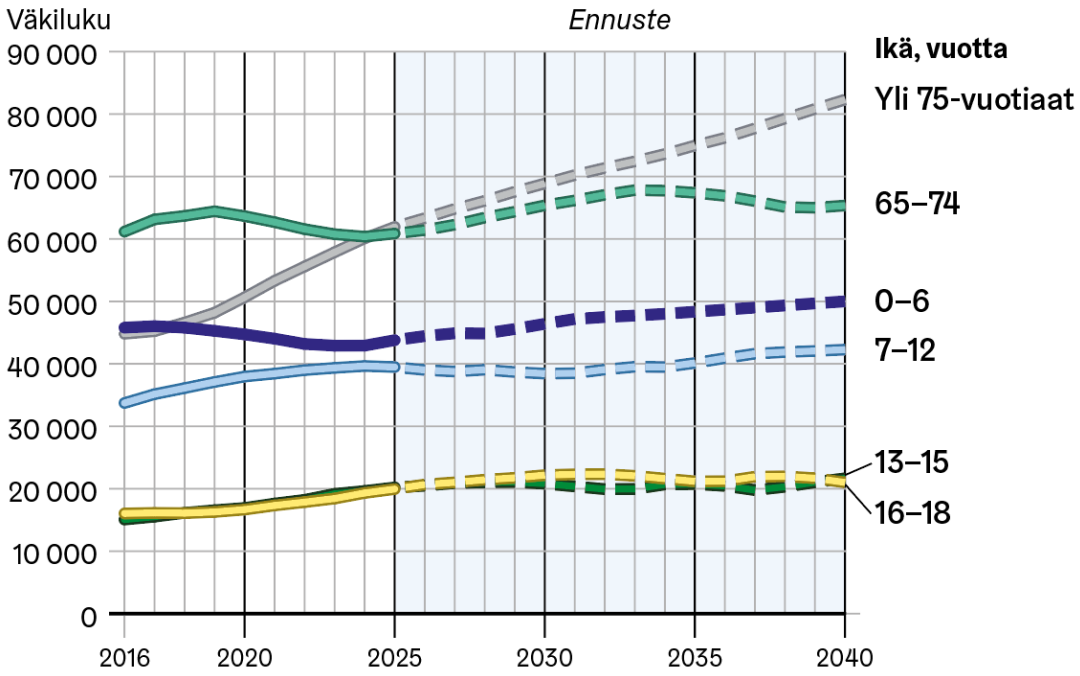
Väestöennusteen mukaan Helsingissä asuu vuoden 2026 lopulla 702 770 henkeä eli 8 375 henkeä edellistä vuotta enemmän. Vuosina 2026–2035 väestönkasvun ennustetaan olevan noin 8 700 henkeä vuodessa, suhteellisen väestönkasvun ollessa keskimäärin 1,2 prosenttia vuosittain. Ennustettu väestön kasvuvauhti on lähivuosina selvästi 15 vuoden keskiarvoa korkeampi, mutta hidastuu 10-vuotisjakson loppua kohden.

Ennusteessa on oletettu, että sekä kotimaan että ulkomaan muuttoliike pysyvät voitollisena. Kotimaan muuttoliikkeessä Helsinki menettää edelleen asukkaitaan muulle Helsingin seudulle, mutta saa muuttovoittoa seudun ulkopuolisesta Suomesta. Ulkomaan muuttovoiton oletetaan pysyvän Helsingin kannalta suurena. Luonnollisen väestönkasvun ennustetaan laskevan 2030-luvun alkuvuosina alle 1 000 henkeen. Syntyneiden määrän ennustetaan kasvavan hieman aikaisempia vuosia suuremmaksi, ja kuolleiden määrän kasvavan samassa tahdissa suuremmaksi. Sekä syntyneiden että kuolleiden määrän kasvun taustalla on väestömäärän kasvu.

Ennusteen mukaan alle kouluikäisten, 0–6-vuotiaiden, määrä kasvaa vajaalla 700 lapsella vuonna 2026. Kasvun ennustetaan jatkuvan myös myöhemmin ennustejaksolla (Kuvio 4). Alle kouluikäisten määrä kasvaa ennusteen mukaan noin 4 500 lapsella vuoden 2035 loppuun mennessä.

Alakouluikäisten, 7–12-vuotiaiden määrä kasvaa tulevina vuosina vain vähän, alle 700 hengellä vuoden 2035 loppuun mennessä. Vuonna 2026 määrä vähenee noin 470 lapsella. Yläkouluikäisten eli 13–15-vuotiaiden määrä kasvaa yli 270 lapsella vuonna 2026. Vuonna 2035 yläkouluikäisiä asuu Helsingissä ennusteen mukaan yli 500 lasta nykyistä enemmän. Toisen asteen koulutusikäisten, 16–18-vuotiaiden, määrä kasvaa yli 700 hengellä vuonna 2026. Vuonna 2035 ikäryhmään kuuluvia on ennusteen mukaan 1 200 henkeä vuotta 2025 enemmän.

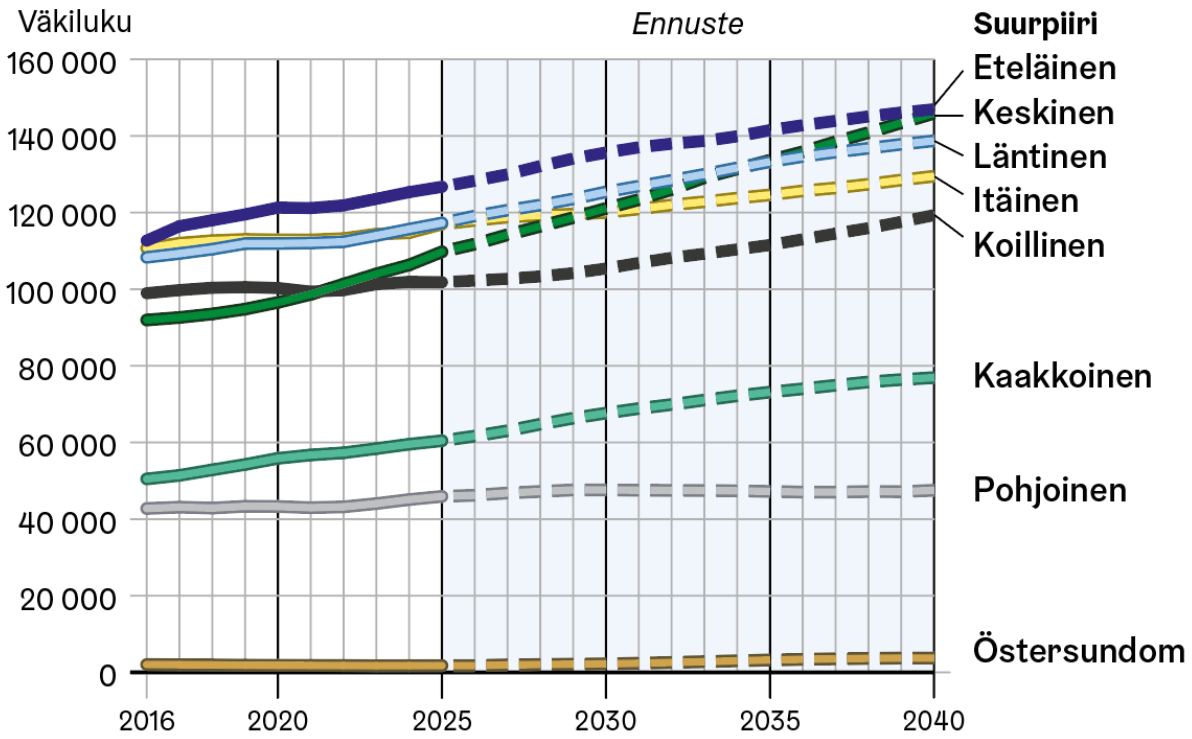
Työikäisten, 19–64-vuotiaiden, määrän ennustetaan kasvavan yli 5 200 hengellä vuonna 2026. Kasvun ennustetaan pysyvän 5 800 hengen tuntumassa aina vuoteen 2030 saakka ja tämän jälkeen nousevan yli 6 000 henkeen vuosittain. 65–74-vuotiaiden määrä kasvaa noin 550 hengellä vuonna 2026. Kasvu vaihtelee vuosittain siten, että vuonna 2035 ikäryhmässä on 6 500 henkeä nykyistä enemmän väestöä. 75–84-vuotiaiden määrä kasvaa vuoteen 2035 mennessä yli 2 000 hengellä ja vanhimpien, yli 85-vuotiaiden määrä lähes 11 000 hengellä.

Kuvio 4. Väestö ikäluokittain 31.12.2016–2025 ja väestöennuste Helsingissä 31.12.2026–2040. (Aineistolähde: Tilastokeskus ja Helsingin kaupunginkanslia).

Suurpiireistä eniten väestön määrä lisääntyy seuraavan kolmen vuoden aikana Keskisessä suurpiirissä, 6 700 asukkaalla, mikä vastaa noin neljännestä koko kaupungin kasvusta. Eteläisessä suurpiirissä kasvu on vajaat 5 400, Läntisessä suurpiirissä 4 700 henkeä ja Kaakkoisessa 4 300 henkeä. Muissa suurpiireissä kasvu on seuraavien kolmen vuoden aikana huomattavasti pienempää. Kymmenvuotiskaudella 2026–2035 kasvu on selkeästi suurinta Keskisessä suurpiirissä, noin 24 000 henkeä. Muissa suurpiireissä kasvu jää pienemmäksi, ja vähiten kasvua on Pohjoisessa suurpiirissä, noin 1 300 henkeä.

Osa-alueittaisen ennusteen mukaan eniten väestönkasvua on tulevien kolmen vuoden aikana luonnollisestikin suurilla asuntorakentamisen projektialueilla. Kalasataman ja Sompasaaren osa-alueilla väestön määrä kasvaa yhteensä lähes 2 600 hengellä vuoden 2028 loppuun mennessä. Jätkäsaaressa kasvua on lähes 2 200 henkeä ja Kruunuvuorenrannassa 1 700 henkeä. Vanhemmista alueista eniten kasvaa Patolan osa-alue, lähes 900 hengellä. Osa-alueittaiseen väestönkasvuun vaikuttaa eniten asuntorakentaminen, joten ennustetun asuntotuotannon toteutuminen on myös keskeinen väestönkasvun edellytys. Joillakin osa-alueilla väestön määrä myös laskee, mutta suuria muutoksia tähän suuntaan ei ennusteen mukaan ole odotettavissa lähivuosina.

Kuvio 5. Väestön määrä 31.12.2016–2024 ja väestöennuste suurpiireittäin Helsingissä 31.12.2025–2039. (Aineistolähde: Tilastokeskus ja Helsingin kaupunginkanslia).

2.2.3.3. Helsingin ulkomaalaistaustainen väestö

Helsingissä asui vuoden 2025 lopussa 149 994 ulkomaalaistaustaista henkilöä, joten heidän osuutensa koko väestöstä oli 21,6 prosenttia. Ryhmän koko kasvoi 7 698 hengellä (5,4 prosentilla) vuonna 2025. Ulkomailla syntyneitä ulkomaalaistaustaisista oli 81,4 prosenttia.

Muuta kuin suomea, ruotsia tai saamea äidinkielenään puhuvien määrä kasvoi 7 650 hengellä vuonna 2025, joten Helsingin koko väestönkasvusta noin 74 prosenttia tuli vieraskielisen väestön kasvusta. Vieraskielisten osuus väestöstä kasvoi 21,2 prosenttiin ja heitä asui kaupungissa 147 482 henkeä.

Yleisimmät vieraat äidinkielet olivat edellisvuoden tapaan venäjä, somali, arabia ja englanti. Helsingin saamasta vieraskielisten muuttovoitosta noin 55 prosenttia tuli ulkomailta. Vieraskielisten määrä kasvoi vuonna 2025 kaikissa ikäluokissa.

Vieraskielisten määrä ja osuus vaihtelevat eri osa-alueilla huomattavasti. Kun tarkastellaan yli 100 hengen osa-alueita, vieraskielisten osuus asukkaista ylitti 40 prosenttia yhdeksällä osa-alueella vuoden 2025 lopulla ja alitti viisi prosenttia neljällä alueella. Lisäksi alueella, johon kuuluvat Helsingissä kirjoilla ilman vakituista osoitetta olevat, osuus ylitti 40 prosenttia.

Vieraskielisen väestön määrä ja osuus väestöstä jatkavat kasvuaan myös tulevaisuudessa, mikäli muuttoliikkeen suuret linjat pysyvät samankaltaisina kuin menneinä vuosina. Oletettavaa kuitenkin on, että ulkomaan muuttoliike ei tulevina vuosina yllä aivan vuosien 2023–2024 ennätyksellisen suurelle tasolle. On tosin huomattava, että kaupunki saa muuttovoittoa vieraskielisestä väestöstä myös kotimaasta.

2.2.4. Tulokehitys, toimeentulo ja hyvinvointierot Helsingissä

2.2.4.1. Tulotason kehitys ja toimeentulo

Helsinkiläisten palkat ovat kehittyneet nopeammin kuin koko maassa keskimäärin. Tulorekisterin tietojen perusteella helsinkiläisten kuukausittaisten bruttopalkkojen keskiarvo nousi vuoden 2026 tammi-kesäkuussa noin 3,2 prosenttia edellisvuoden vastaavasta ajanjaksosta. Koko maassa palkkojen nousuvauhti alkuvuonna 2026 oli 2,9 prosenttia. Palkkojen nousun vuoksi myös palkansaajien ostovoima kasvoi hieman, sillä inflaatiovauhti pysyi vuoden 2026 alkupuolella suhteellisen alhaisena, keskimäärin noin yhdessä prosentissa. Vuoden 2026 ensimmäisellä vuosipuoliskolla helsinkiläisten palkansaajien keskimääräinen bruttopalkka oli 4 824 euroa ja keskimääräinen bruttoeläke 2 648 euroa. Keskimääräiset eläkkeet nousivat vuodessa hieman yli yhden prosentin.

Palkkaa saaneiden helsinkiläisten määrä kasvoi vuoden 2026 alkupuolella 0,2 prosenttia edellisvuodesta huolimatta siitä, että samalla aikavälillä myös työttömyysaste nousi 0,4 prosenttiyksikköä. Muutos liittyy Helsingin saamaan muuttovoittoon ja talouskasvun selvään nopeutumiseen alkuvuonna 2026. Yritysten liikevaihto kasvoi Helsingin seudulla 7,3 prosenttia edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna. Nopeimmin kasvaneita toimialoja olivat rakentaminen, teollisuus sekä kuljetus ja varastointi. Liikevaihto kasvoi kuitenkin selvästi myös muilla toimialoilla. Esimerkiksi informaation ja viestinnän toimialalla yritysten yhteenlaskettu liikevaihto kasvoi noin seitsemän prosenttia.

Toimeentulon näkökulmasta helsinkiläiset pärjäävät koko maahan verrattuna hyvin. Kuutoskaupungeista vain Espoossa on Helsinkiä korkeampi tulotaso. Vuonna 2024 helsinkiläisten asuntokuntien keskimääräinen kulutusyksikkökohtainen rahatulo oli Helsingissä 38 300 euroa (koko maa 32 700 euroa) ja mediaani 31 500 euroa (koko maa 28 600 euroa). Helsingin koko maata korkeampi tulotaso näkyy myös suurempina tuloeroina niin väestöryhmien kuin asuinalueiden välillä. Esimerkiksi suurituloisimman peruspiirin keskimääräiset vuositulot (68 400 euroa) olivat 2,6 kertaa suuremmat kuin pienituloisimman tulot (25 800 euroa). Pienituloisuus on keskimääräistä yleisempää nuorilla aikuisilla, iäkkäillä naisilla, yksinasuvilla, ulkomaalaistaustaisilla ja yksinhuoltajilla. Helsinkiläisistä asuntokunnista 16,2 prosenttia oli vuonna 2024 pienituloisia. Asuntokuntien pienituloisuusaste on Helsingissä koko maata pienempi, mutta korkeampi kuin muissa pääkaupunkiseudun kaupungeissa. Lähes joka kymmenes helsinkiläinen (koko maa 6,4 %) kuului vuonna 2025 kotitalouteen, joka sai vuoden aikana toimeentulotukea. Lapsiperheiden joukossa osuus oli 11,1 prosenttia (koko maa 6,7 %).

2.2.4.2. Hyvinvointi ja hyvinvointierot

Suurin osa helsinkiläisistä näyttää erilaisten hyvinvointi- ja terveysmittareiden valossa pärjäävän hyvin ja voivan erinomaisesti, mutta alueelliset ja väestöryhmittäiset erot ovat suuret. Vaikka sairastavuus on Helsingissä koko maata selvästi vähäisempää, ovat erot Helsingin asuinalueiden välillä suuret. Väestöryhmien hyvinvointierot näkyvät myös elinajanodotteessa. Perusasteen koulutuksen saaneiden 30-vuotiaiden miesten elinajanodote on kahdeksan vuotta ja naisten yli viisi vuotta lyhempi kuin korkea-asteen koulutuksen suorittaneiden. Hyvä- ja huono-osaisuuden kasaantuminen näkyy selkeästi myös elintapojen eroissa.

Helsingissä erityistä huolta aiheuttavat nuorten mielen hyvinvoinnin haasteet. Helsinkiläisnuorten mielen hyvinvointi on heikentynyt, mikä heijastuu muuhun hyvinvointiin, kuten yksinäisyyteen ja koulu-uupumukseen. Korona-aikana yläkoululaisista runsas viidennes koki kohtalaista tai vaikeaa ahdistuneisuutta, eikä tilanne ole kohentunut vuonna 2025. Yksinäisyyden yleistyminen yläkoululaisilla on kuitenkin taittunut vuodesta 2023 ja oli vuonna 2025 noin samalla tasolla kuin vuonna 2019. Koettu mielen hyvinvointi on heikentynyt erityisesti tytöillä. Mielen hyvinvoinnin haasteiden yleistyminen näkyy myös masennuslääkkeistä korvausta saaneiden nuorten – etenkin naisten – osuuden nousussa. Nuorten kokemus perheen taloudellisesta tilanteesta on keskeisesti yhteydessä elämään tyytyväisyyteen ja koettuun terveyteen. Mitä heikommaksi nuoret arvioivat perheen taloudellisen tilanteen, sitä todennäköisemmin he ovat tyytymättömiä elämäänsä ja kokevat terveytensä korkeintaan keskinkertaiseksi. Myös lasten ja nuorten ohjattuun liikuntaharrastukseen osallistumisessa ja fyysisessä toimintakyvyssä on väestöryhmittäisiä ja alueellisia eroja.

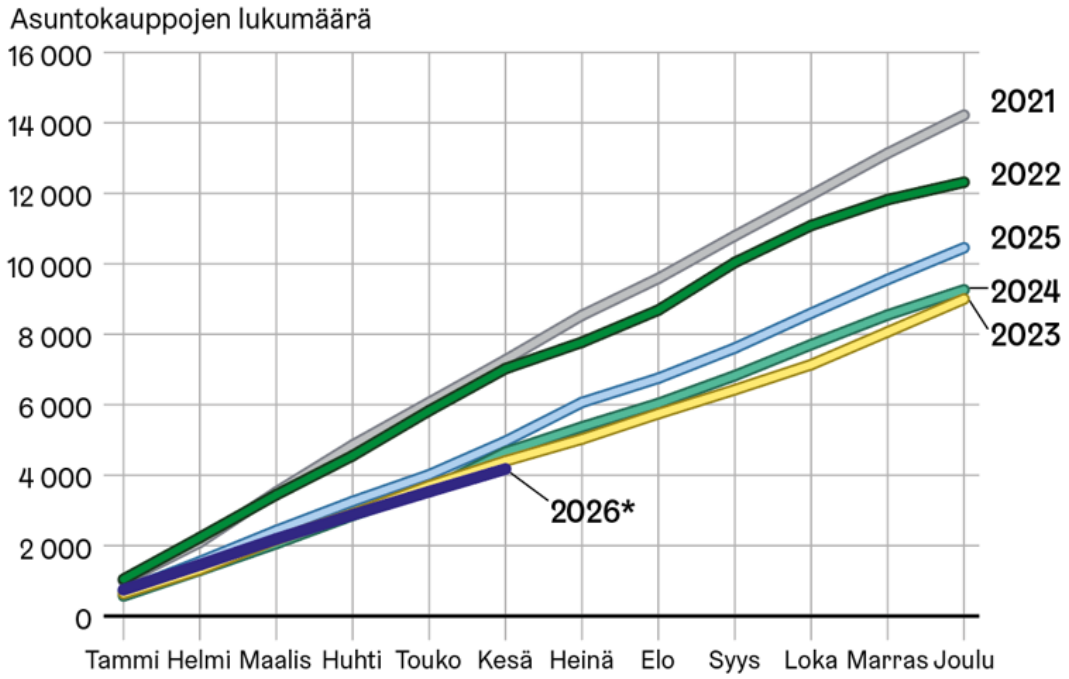
Hyvinvoinnin näkökulmasta keskeisesti huomioitava ryhmä ovat myös ikääntyneet helsinkiläiset. Vaikka ikääntyneiden terveys ja toimintakyky ovat kehittyneet parempaan suuntaan jo pitkään, alueelliset erot helsinkiläisten ikääntyneiden kansansairauksien ja niiden riskitekijöiden kasautumisessa ovat suuret. Ikääntyneiden yksinäisyys on kuitenkin hienoisesti vähentynyt. Vuonna 2023 yli 75-vuotiaista helsinkiläisistä 14 prosenttia koki yksinäisyyttä, kun osuus oli 17 prosenttia vuonna 2020. Yli 75-vuotiaiden

yksinäisyys heijastuu kielteisesti muuhun koettuun hyvinvointiin, kuten koettuun terveyteen, järjestöjen toimintaan aktiivisesti osallistumiseen, vapaa-ajan liikuntaan ja psyykkiseen kuormittuneisuuteen.

2.2.5. Asuntomarkkinat ja asuntotuotanto Helsingissä

2.2.5.1. Asuntokauppa ja asuntojen hintakehitys

Helsingin asuntokauppa piristyi hieman vuonna 2025 ja vanhojen osakeasuntojen kauppojen määrä ylitti 2024 kauppamäärän 1 193 asunnolla (+13 %). Asuntokauppojen lukumäärä jäi Helsingissä kuitenkin edelleen alle 2020-luvun vuosittaisen keskiarvon. Vanhojen osakeasuntojen kauppamäärä on pysytellyt edeltävien kolmen vuoden tasolla vuonna 2026 Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan. Toistaiseksi odotettavissa on, että vuoden 2026 kauppamäärät nousevat vuoden 2025 tasolle, kun varainsiirtoverotiedot päivittyvät vähitellen. (Kuvio 6.)

Kuvio 6. Vanhojen osakeasuntojen kauppojen kumulatiivinen määrä Helsingissä kuukausittain vuosina 2021–2026. *Ennakkotiedot. Aineistolähde: Tilastokeskus.

Vanhojen asuntojen kauppa on edelleen heijastunut Helsingissä asuntojen hintoihin. Asuntojen hinnat olivat laskeneet vuoden 2025 toiselta vuosineljännekseltä neljä prosenttia vuoden 2026 toiselle vuosineljännekselle. Voimakkain asuntojen hintojen lasku on ollut Helsingin kalleusalueella 4, jossa hintataso on painunut alle vuoden 2010 tason. Samalla ajanjaksolla koko maan asuntojen hinnat ovat myös laskeneet neljällä prosentilla. Voimakkainta asuntojen hintojen lasku oli edelleen Vantaalla, jossa Q2/2025-Q2/2026 asuntojen hintojen lasku oli 6 prosenttia.

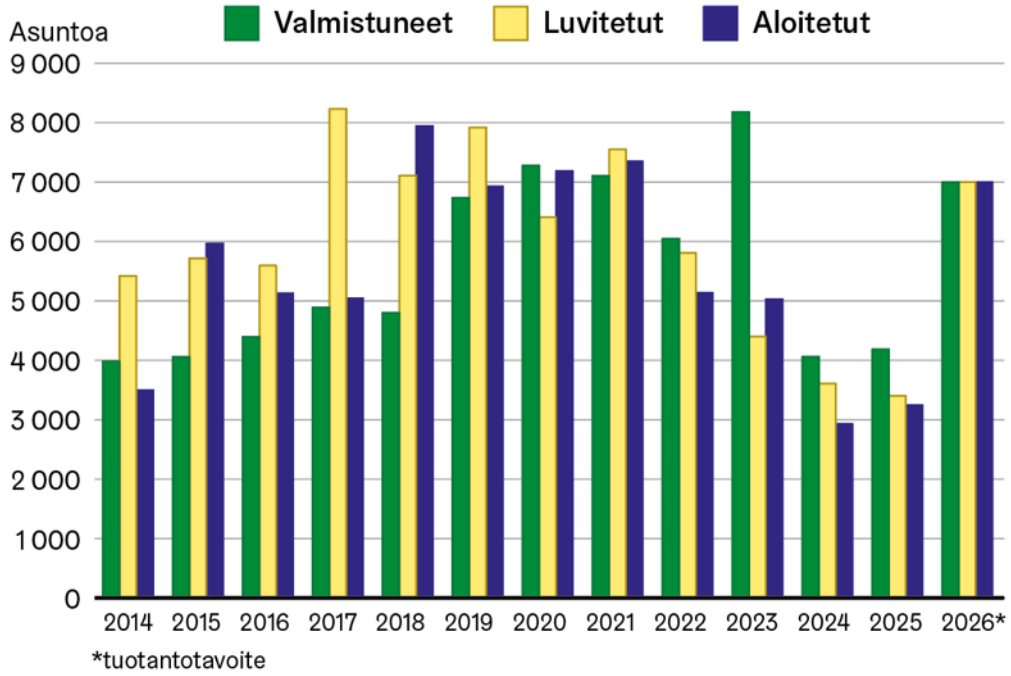
Asuntojen vuokrat sen sijaan ovat pysytelleet samalla tasolla vuoden 2026 toisella neljänneksellä kuin vuoden 2025 toisella neljänneksellä Helsingissä. Valtion tukemien vuokra-asuntojen vuokrat ovat edelleen nousseet, siinä missä Helsingin vapaarahoitteisten vuokra-asuntojen vuokrat ovat hivenen laskeneet.

2.2.5.2. Asuntorakentaminen

Asuntomarkkinoiden ja rakentamisen toimintaympäristö säilyi edelleen haastavana vuonna 2025. Helsinkiin valmistui vuoden aikana kaikkiaan 4 186 asuntoa eikä Asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelman (AM-ohjelma) mukaista 7 000 valmistuneen asunnon vuotuista tavoitetta saavutettu. Vaikka valmistuneita asuntoja oli määrällisesti huomattavasti vähemmän kuin 2020-luvun alun huippuvuosina, vastasi vuoden aikana valmistuneiden asuntojen määrä kuitenkin likimain 2000-luvun

keskimääräistä vuosituotannon tasoa, joka on noin 4 500 valmistunutta asuntoa vuodessa. Vuonna 2025 asuntotuotannon aloituksia oli 3 242 asunnon verran ja luvitettuja asuntoja 3 402 (kuvio 7).

Helsingissä rakenteilla olevien asuntojen määrä pysytteli noin 10 000 asunnossa vuosina 2018–2022, jonka jälkeen niiden määrä kääntyi laskuun. Vuoden 2025 lopulla Helsingissä oli rakenteilla 4 658 asuntoa. Asuntotuotannon alhaisempi taso merkitsee, että asuntojen valmistuminen on kasvussa aikaisintaan tulevina lähivuosina. Helsingin asuntotuotantoennusteen mukaan asuntoja valmistuu kaupunkiin aiempaakin vähemmän vuonna 2026, jonka jälkeen tuotanto lähtee piristymään vähitellen.

Kuvio 7. Toteutunut asuntotuotanto vuosina 2014–2025 ja asuntotuotantotavoite vuodelle 2026. Aineistolähde: kuntarekisteri.

Vuoden 2026 ensimmäisellä puolikkaalla Helsinkiin valmistui 2 294 asuntoa, mikä oli kutakuinkin samalla tasolla kuin vuonna 2025. Asuntorakentamisen aloituksissa on jääty kesäkuun 2026 loppuun mennessä vuosiin 2024–2025 verrattuna, mutta heikon alkuvuoden tilanne on lähtenyt toisella vuosineljänneksellä parantumaan. Luvitettua asuntorakentamista sen sijaan on ollut vuoden 2026 alkupuolella hieman yli edellisen vuoden vastaavaan ajanjaksoon nähden. Kaikkiaan rakennusluvat on myönnetty 1 865 asunnolle kesäkuun 2026 loppuun mennessä vuonna 2026.

2.3. Helsinki josta voimme olla ylpeitä – Helsingin kaupunkistrategia 2025–2029

Helsinki tarjoaa edellytykset parhaalle mahdolliselle kaupunkilaiselämälle. Meillä on laadukkaat palvelut, elävä kaupunkikulttuuri, ihmisen kokoinen mittakaava ja kaupungin rytmi, jossa arki sujuu. Työpaikat, korkeakoulut, tapahtumat, elämykset, kaupunkiluonto, merellisyys ja urbaani syke kietoutuvat toisiinsa ainutlaatuisella tavalla.

Helsinki on kansainvälinen, rohkea ja vastaanottava. Kaupunki, jossa jokaisen on hyvä kasvaa ja toteuttaa itseään. Kaupunki, jossa jokainen löytää yhteisön - kuuluu joukkoon. Kaupunki, jossa voi elää oman näköistään, merkityksellistä elämää.

Helsinki on nykyisiä ja tulevia kaupunkilaisia varten. Tavoitteenamme on rakentaa kaupunkia, joka ei vain kasva, vaan kehittyy kestävästi ja vastuullisesti. Helsingissä jokaisen tulee voida taustastaan ja lähtökohdistaan riippumatta rakentaa hyvää elämää ja tavoitella unelmiaan.

Ammennamme vahvuuksistamme ja katsomme rohkeasti uuteen. Kaupunkimme tarvitsee lisää elämää, elinvoimaa ja kasvua. Helsingin menestys ratkaisee Suomen menestyksen.

Kaiken uuden ja innostavan keskellä elämme maailmassa, joka on täynnä monimutkaisia ongelmia. Asioita, jotka eivät kunnioita rajoja tai tottele käskyjä. Sotia, lämpenevää ilmastoa, luontokatoa. Segregaatiota ja osattomuutta. Näiden asioiden seuraukset näkyvät kaupungeissa, mutta kaupungeilla on myös mahdollisuus vaikuttaa ja varautua niihin.

Meidän on ehkäistävä asuinalueidemme eriytymistä ja varmistettava, että jokainen helsinkiläinen pysyy mukana. Tehtävä yhä enemmän ilmastonmuutoksen torjumiseksi ja luontokadon hillitsemiseksi. Kannettava vastuu taloutemme kestävyydestä. Huolehdittava turvallisuudesta ja varautumisesta.

Tämä strategia on elettävä todeksi yhdessä. Onnistuminen vaatii mukaan kaupunkilaiset ja kaupunkilaisten yhteisöt. Mahdollisuus ryhtyä toimeen ei katso julkisen ja yksityisen rajaa.

Kaupunki ei voi myöskään onnistua ilman sitoutunutta ja motivoitunutta henkilöstöä. Helsingin on oltava julkisen sektorin vetovoimaisin työnantaja.

Ennen kaikkea asenne ratkaisee: olemme olemassa helsinkiläisiä varten. Välitämme siitä, että Helsingillä ja helsinkiläisillä menee hyvin.

Kunnianhimoisten tavoitteiden saavuttaminen vaatii selkeän suunnan ja yhteistyötä. Tämä kaupunkistrategia on kutsu tulla mukaan rakentamaan Helsinkiä, josta voimme olla ylpeitä.

Daniel Sazonov

Helsingin pormestari

2.3.1. Strategian painopisteet

2.3.1.1. Viihtyisät ja yhteisölliset naapurustot

Haluamme, että jokainen helsinkiläinen voi tuntea ylpeyttä omasta asuinalueestaan. Hyvässä naapurustossa yhdistyvät toimiva arki, saavutettavat palvelut ja viihtyisä elinympäristö. Jokaisen naapuruston tulee olla vetovoimainen, vehreä ja vireä. Toimivat naapurustot houkuttelevat aktiiviseen elämäntapaan ja yhteisöllisyyden vahvistumiseen. Ihmiselämä ei asetu hallinnonalan siiloihin tai noudata yksityisen ja julkisen rajaa. Varmistamme, että jokaisessa naapurustossa on viihtyisää ja sieltä löytyvät niin kaupungin kuin yritysten tärkeät lähipalvelut.

Helsinki varmistaa, että peruspalvelut, kuten lähellä sijaitseva laadukas päiväkoti, hyvä peruskoulu, nuorisopalvelut, omalääkäri, neuvola sekä houkuttelevat kulttuurin, liikunnan ja muut vapaa-ajan mahdollisuudet löytyvät saavutettavan matkan päästä. Uusien kaupunginosien rakentamisessa kiinnitämme erityistä huomiota siihen, että kaupungin palvelut rakentuvat samassa tahdissa kaupunginosan kanssa.

Mahdollistamme ruohonjuuritason kaupunkikulttuuria ja kaupunkilaisten omaehtoista kaupunkitilan käyttöä. Varmistamme kulttuuritarjonnan alueellisen kattavuuden ja monimuotoisuuden. Kulttuuri rakentaa asuinalueiden identiteettiä, luonnetta ja yhteisöllisyyttä. Vahvistamme alueiden omaleimaisuutta lisäämällä taidetta julkisissa tiloissa. Jatkamme taiteen prosenttiperiaatetta uusilla alueilla ja kaupunkiuudistusalueilla. Kaksinkertaistamme julkisen taiteen määrärahan, joka kohdentuu niille alueille, joilla prosenttiperiaate ei ole käytössä. Tämä mahdollistaa muun muassa muraalien lisäämisen kaupunkikuvaan. Mahdollistamme taiteen ja kulttuurin tekijöille sekä laajemmin kolmannelle sektorille eri alueiden elinvoimaa lisäävän tilojen väliaikaiskäytön. Tämä luo potentiaalia myös uusiin pidempiaikaisiin avauksiin. Selvitämme rahastomallin sopivuutta myös kulttuurikentälle helpottamaan alan toimijoiden mahdollisuuksia saada käyttöönsä sopivat tilat.

Välitämme Helsingin jokaisessa naapurustossa yleisten alueiden kunnosta. Alueiden kunnolla on suora vaikutus siihen, kuinka hyvänä, turvallisena ja viihtyisänä asuinalue koetaan. Tehostamme ja nostamme laatutasoa katujen, puistojen, aukioiden ja muiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidossa. Sitoutamme kaupunkilaisia, taloyhtiöitä, kiinteistönomistajia, tapahtumajärjestäjiä sekä yrityksiä puhtaanapidon ja siisteyden parantamiseen.

Jokaisella helsinkiläisellä, kaupunginosasta riippumatta, tulee olla sujuva pääsy lähiluonnon äärelle. Huolehdimme, että kaupungin viheralueet ovat kunnossa. Lisäämme vehreyttä ja viherpintaa kaupunkirakenteessa, kuten katujen varsilla, aukioilla ja muissa julkisissa ulkotiloissa. Varmistamme, että uusillakin alueilla on puistoja ja puistikoita.

Ulotamme jatkossakin kaupungin ulkoliikuntapaikkaverkoston kattamaan tasaisesti kaupungin eri osat. Huolehdimme lenkkipolkujen, kuntoportaiden, pelikenttien, koirapuistojen ja ulkokuntosalien kunnossapidosta. Varmistamme, että ulkoliikuntatarjonta palvelee monipuolisesti erilaisia helsinkiläisiä.

Kaupunginosat ja naapurustot ovat tärkeitä omaleimaisia paikallisia yhteisöjä. Tuemme paikallisia lähiyhteisöjä ja varmistamme, että paikallisen yhteisön ääni tulee kuulluksi oman alueen kehityksessä. Helsinki on asukkaidensa kaupunki. Käytämme monipuolisia keinoja kuullaksemme asukkaiden kokemuksia, toiveita ja näkökulmia. Pyrimme kehittämään osallisuutta niin, että tavoitamme eri ikäisiä ja taustaisia helsinkiläisiä. Jatkamme ja kehitämme osallistuvaa budjetointia, laajennamme asukaspaneeleiden hyödyntämistä ja jatkamme yhteisötalotoimintaa.

Helsingin vahvuus on sen laaja ja osaava järjestöjen, yhdistysten, urheiluseurojen ja vapaaehtoisten kenttä. Helsingin kaupunki on aktiivinen yhteistyökumppani järjestöille ja yhdistyksille. Lisäämme järjestöjen ja yhdistysten toimintamahdollisuuksia avaamalla kaupungin tiloja kolmannen sektorin toimijoiden käyttöön.

Suunnittelemme yhdessä lähiyhteisöjen kanssa konkreettisia tapoja, joilla yhteisöt voivat vahvistaa ihmisten omaa toimijuutta, halua rakentaa vastavuoroisia yhteyksiä sekä toimia oman lähiyhteisönsä hyväksi. Edistämme toiminnallamme erilaisten ja eri taustaisten yhteisöjen kiinnittymistä osaksi Helsinkiä ja helsinkiläisyyttä.

Helsinki on lasten kaupunki. Jatkamme Unicefin Lapsiystävällinen kunta -mallia. Helsinki toimeenpanee osaltaan kansallista lapsistrategiaa. Helsinki varmistaa lapsivaikutusten arvioinnin toimeenpanon koko kaupungissa. Edistämme iloista ja turvallista kaupunkia lapsille.

Toteutamme uusia vetovoimaisia teemaleikkipuistoja. Yksi pääkohteista sijoittuu kaupunkiuudistusalueille. Leikkipuistojen kesäruokailut ja kahluualtaat, samoin kuin perhe- ja liikuntahulinoiden kaltainen toiminta luovat mahdollisuuksia lapsille ja perheille liikkumiseen ja iloon.

Tunnistamme taiteen ja kulttuurin merkityksen lasten ja nuorten hyvinvoinnille, kasvulle ja sivistykselle. Varmistamme lasten ja nuorten tasa-arvoisen pääsyn taiteen ja kulttuurin äärelle. Helsingissä lapsille tarjottava kulttuuritoiminta syntyy tiiviissä yhteistyössä Helsingin monipuolisen kulttuurikentän kanssa. Vakiinnutamme strategiakaudella kulttuurin kummilapset -toiminnan, jonka kautta jokainen lapsi pääsee osalliseksi lapsille suunnatuista kulttuuritapahtumista. Varmistamme liikenneturvallisuuden koulujen ja harrastuspaikkojen lähellä.

2.3.1.2. Helsingissä jokainen voi hyvin

Helsingissä jokaisen tulee voida taustastaan ja lähtökohdistaan riippumatta rakentaa hyvää elämää ja tavoitella unelmiaan. Jokaisen helsinkiläisen on voitava tuntea kuuluvansa Helsinkiin. Toimimme määrätietoisesti sen eteen, että jokainen helsinkiläinen voi elää hyvää elämää kaupungissaan.

Helsingin on tulevaisuudessakin oltava Euroopan vähiten eriytyneitä pääkaupunkeja. Kaupunki toimii sitoutuneesti eri alueiden eriytymistä ja asukkaiden eriarvoistumista vastaan. Kiinnitämme huomiota erityisesti lasten ja nuorten todellisuuksien eriytymiseen. Toteutamme määrätietoisesti sekä jokaisen kaupungin alueen viihtyisyyttä lisääviä että jokaisen helsinkiläisen elämänpolkua tukevia panostuksia. Toimialat työskentelevät yhdessä, toimialarajat ylittävästi alueiden eriytymisen estämiseksi, segregaation torjumiseksi ja eriarvoisuuden vähentämiseksi ottaen työhön mukaan myös kolmannen sektorin toimijat.

Helsingin monipuoliset kasvatus- ja koulutuspalvelut, sosiaali- ja terveyspalvelut sekä kulttuuri- ja vapaa-ajan palvelut luovat edellytyksiä hyvälle elämälle. Huomioimme Helsingin eri osien erilaisuuden ja hyödynnämme tarveperusteisuutta niin, että palvelut eri alueilla vastaavat asukkaiden todellista tarvetta.

Vahvistamme lasten ja nuorten hyvinvointia kokonaisvaltaisesti. Ennaltaehkäisyllä, monialaisella yhteistyöllä ja varhaisella puuttumisella pystymme välttämään monen ongelman syntymisen tai pahenemisen. Koulunuorisotyöllä ja kouluvalmentajilla voidaan lisätä turvallisia aikuisia koulussa. Tiivistämme kodin ja koulun yhteistyötä.

Varmistamme, että koulupolun aikana jokainen lapsi ja nuori omaksuu vahvat perustiedot ja -taidot ja saa tarvitsemansa tuen. Nostamme varhaiskasvatuksen osallistumisastetta kiinnittäen erityishuomiota muuta kuin suomea tai ruotsia kotonaan puhuviin lapsiin. Tavoitteenamme on, että aivan jokainen lapsi osallistuu varhaiskasvatukseen viimeistään sinä vuonna, kun lapsi täyttää viisi vuotta. Tällä myös valmistaudumme kaksivuotisen esiopetuksen käyttöönottoon.

Helsingissä jokaisella lapsella on yhdenvertainen oikeus oppia. Kasvatamme perusopetuksessa tarveperusteista rahoitusta. Tarveperusteisen rahoituksen kohdentamisessa nojaudumme tuoreeltaan käyttöön otettuun tutkimusperusteiseen rahanjako- ja laskentamalliin. Vahvistamme vieraskielisten lasten opintopolkua ja jatkamme määrätietoista työtä sen eteen, että vain ne lapset ja nuoret, jotka todella tarvitsevat S2- tai R2-opetusta, ohjautuvat siihen. Varmistamme, ettei yhdelläkään suomalaisen varhaiskasvatus- ja koulupolun käyneellä lapsella olisi peruskoulun päättyessä enää tarvetta S2- tai R2-opetukseen.

Yksikään lapsi tai nuori ei saa jäädä ilman apua silloin, kun sille on tarve. Jatkamme Helsingin oman terapiatakuun toteuttamista varmistamalla matalan kynnyksen mielenterveyspalveluiden saatavuuden. Kiinnitämme erityistä huomiota koko lasten ja nuorten mielenterveyspalveluiden palveluketjun toimivuuteen.

Lasten ja nuorten harrastusmahdollisuudet takaavat osaltaan turvallisten yhteisöjen olemassaolon, ja on erityisen tärkeää, että kaupunki löytää ne lapset ja nuoret, jotka muutoin jäävät harrastamisen ulkopuolelle.

Erityistä huomiota vaativat ne nuoret, jotka ovat tai joilla on riski päätyä työn tai koulutuksen ulkopuolelle. Toimimme läpileikkaavasti nuorten syrjäytymisen ehkäisemiseksi kohdentamalla laaja-alaisesti ennaltaehkäiseviä palveluita. Jatkamme harrastamisen Suomen mallin käyttöä Helsingissä. Kohdennamme strategiakauden kestoisen määräaikaisen lisärahoituksen niiden lasten ja nuorten harrastamiseen, jotka muutoin jäisivät harrastamisen ulkopuolelle.

Vahvistamme perheiden luottamusta toimivaan perusterveydenhuoltoon ja varmistamme, että sairastuneet lapset pääsevät nopeasti hoitoon. Tuemme vanhemmuutta matalalla kynnyksellä toimialat ylittävästi. Varmistamme, että oppilas- ja opiskelijahuollolla on riittävät resurssit, erityisesti psyykkisesti oireilevien sekä neuropsykiatrisesti oireilevien oppilaiden tukemiseen. Nuorisotyöllä ja aktiivisella läsnäololla nuorten arjessa tunnistamme tilanteet, jotka vaativat puuttumista. Varmistamme nuorisopalveluiden kattavan läsnäolon kaupungin eri alueilla. Varmistamme, että lastensuojelu, psykiatrinen hoito ja koulu toimivat yhdessä lasten ja nuorten parhaaksi. Jatkamme Toivo-toimintamallia ja tulemme ottamaan käyttöön lastensuojelun hybridiyksiköt vaativimpia tilanteita varten.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisellä on keskeinen merkitys helsinkiläisten kokonaishyvinvoinnin varmistamisessa. Keskitymme Helsingin hyvinvointisuunnitelmassa erityisesti hyvinvointierojen kaventamiseen sekä arkiliikkumisen ja liikunnallisen elämäntavan edistämiseen.

Varmistamme, että Helsingin sosiaali- ja terveydenhuollon järjestökentällä on mahdollisuudet jatkaa ennaltaehkäisevää työtä kaupunkilaisten hyvinvoinnin puolesta. Jatkamme helsinkiläisten ennaltaehkäisevää tukea eri toimialojen ja kolmannen sektorin yhteisellä palvelupolkujen kehittämistyöllä.

Edistämme ikääntyneen väestön terveyttä ja hyvinvointia. Palveluidemme tulee tavoittaa erityisesti syrjäytymisvaarassa olevat ikääntyneet helsinkiläiset. Huomioimme ikääntyneen väestön määrän kasvun kaupungin eri palveluita suunnitellessa. Turvaamme mahdollisuuden asioida muuten kuin digitaalisesti niille, jotka sitä tarvitsevat. Varmistamme sujuvan pääsyn ympärivuorokautiseen hoitoon, kun tarve vaatii. Kehitämme monipuolisia asumisvaihtoehtoja iäkkäille ihmisille, esimerkiksi perhehoitoa ja yhteisöllistä asumista.

Helsinki

Vähennämme ikääntyneiden yksinäisyyttä mahdollistamalla kohtaamisia ja osallistumista. Tarjoamme 68 vuotta täyttäneille senioreille arkisin kello 11–15 maksuttoman pääsyn kaupungin uimahalleihin. Varmistamme, että seniorikeskuksissa tarjotaan monipuolisesti terveellisiä elintapoja, aktiivista elämää sekä yhteisöllisyyttä tukevaa toimintaa. Tuemme omaishoitajien jaksamista. Varmistamme, että omaishoitajilla on joustava mahdollisuus pitää vapaapäivät monipuolistamalla tarjottavien palveluiden valikoimaa.

Varmistamme perus- ja ihmisoikeuksien toteutumisen uuden vammaispalvelulain soveltamisessa. Turvaamme vammaisten ihmisten subjektiivisten oikeuksien toteutumisen ja yksilöllisiin tarpeisiin vastaavan palvelutarjonnan.

Kaupungin jalkautuvilla palveluilla huolehdimme siitä, että löydämme tehokkaasti ne avun tarvitsijat, jotka eivät itse osaa hakeutua tuen piiriin. Tällä on myös polarisaatiota ja rikoksia ehkäisevä merkitys. Madallamme palveluiden piiriin hakeutumisen kynnystä ja ehkäisemme asukkaiden velkaantumista helpottamalla asiakasmaksujen huojentamis- ja perintäkäytänteitä.

Puutumme kasvavaan päihdeongelmaan vahvistamalla päihdepalveluita. Huumekuolemien ehkäisemiseksi ja laadukkaan päihdetyön kehittämiseksi luomme Helsingille oman päihdepalvelustrategian ja toimenpideohjelman huumekuolemien ehkäisemiseksi. Kiinnitämme erityishuomiota siihen, että saamme nuorten huumekuolemat käännettyä laskuun. Varmistamme mielenterveyspalveluihin pääsyn myös päihteidenkäyttäjille. Toteutamme C-hepatiitin eliminoimisohjelman Helsingissä. Huolehdimme vahvempaa psykiatrista ja monialaista hoitoa tarvitsevien hoitomahdollisuuksista ja inhimillisen elämän edellytyksistä. Turvaamme psykiatrisen erikoissairaanhoidon saatavuuden avo- ja osastohoidossa.

Sitoudumme määrätietoiseen työhön asunnottomuuden poistamiseksi vuoteen 2030 mennessä. Laadimme valtuustokaudelle asunnottomuusohjelman, jolla jatkamme asunnottomuustyötä ilman katkoksia. Tuetun asumisen riittävyyteen panostetaan. Turvaamme asumisneuvonnan saatavuuden.

2.3.1.3. Sujuva arki ja toimivat palvelut

Helsinkiläisten hyvä kaupunkilaiselämä nojaa sujuvaan arkeen ja toimiviin palveluihin. Helsinkiläisten elämäntilanteet vaihtelevat. Eri elämänvaiheissa eri asioiden ja palveluiden merkitys korostuu. Kaikilla kaupungin toimialoilla on helsinkiläisten arjen sujuvuuden ja hyvän elämän edellytysten kannalta tärkeä tehtävä.

Helsinki tarjoaa laadukkaat palvelut kaupunkilaisille. Kiinnitämme huomiota erityisesti peruskoulun vahvistamiseen ja sujuvan hoitoonpääsyn varmistamiseen.

Varmistamme, että Helsingissä jokainen koulu on hyvä ja laadukas lähikoulu. Tarjoamme jokaiselle oppilaalle korkeatasoista ja monipuolista opetusta sekä hänen tarvitsemansa tuen. Varmistamme, että koulutilat palvelevat oppimista ja että kaikissa kouluissa on mahdollisuus tarjota painettuja oppimateriaaleja. Viemme oppimisen tuen uudistuksen läpi onnistuneesti. Helsingissä on kaupungin omien koulujen lisäksi myös yksityisiä kouluja sekä valtion kouluja. Huolehdimme näiden koulujen toimintaedellytyksistä ja tilahankkeiden etenemisestä. Osa näistä kouluista toimii osana kaupungin palveluverkkoa.

Jokaisella helsinkiläisestä koulusta valmistuvalla nuorella tulee olla sellainen luku-, kirjoitus- ja laskutaito sekä yleissivistys, joilla pärjää jatko-opinnoissa ja työelämässä. Pienennämme alkuopetuksen laskennallista ryhmäkokoa kahdestakymmenestä kahdeksaantoista oppilaaseen. Lisäämme perusopetukseen yhteensä kaksi vuosiviikkotuntia opetuskieleen sekä kirjallisuuden lukemista koulupäiviin. Kytkemme neuvolat ja kirjastot tavoitteeseemme tehdä Helsingistä lukutaidon pääkaupunki. Luomme näköaloja tulevaan ja sytytämme liekin onnistua ja pärjätä. Huolehdimme lähikirjastojen verkon laajuudesta. Laajennamme painotetun opetuksen tarjontaa erityisesti niissä osissa kaupunkia, joissa sitä on vähemmän ja varmistamme, että tietoisuus painotetun opetuksen mahdollisuuksista saavuttaa jokaisen perheen. Laadimme kieltenopetuksen tulevaisuutta Helsingissä määrittävän kielistrategian.

Varmistamme, että ammatillisessa koulutuksessa riittävä lähiopetus ja opiskelun tuki sekä riittävät yleissivistävät opinnot toteutuvat oppivelvollisten opiskelijoiden osalta. Ennakoimme lukiopaikkojen tarpeen kasvua ja huolehdimme lukiopaikkojen riittävyydestä.

Turvaamme lähipäiväkotiperiaatteen toteutumisen ympärivuotisesti. Arvioimme tapoja toteuttaa riittävä lähipäiväkotiperiaate myös ruotsinkielisille lapsille. Rakennamme uudet päiväkodit lasten ehdoilla: pienet tarvitsevat turvallisen tuntuiset tilat sekä riittävän kokoiset ja monipuoliset pihat viheralueineen. Helsinkiin tarvitaan monen kokoisia päiväkoteja, eikä kaikkien uusien hankkeiden tarvitse olla suuria päiväkoteja.

Tiivistämme kasvatuksen ja koulutuksen ja kaupunkiympäristön toimialojen yhteistyötä tilahankkeiden suunnittelussa ja lisäämme oppilaiden, opiskelijoiden ja henkilöstön osallisuutta rakennusten ja pihojen suunnittelussa.

Parannamme perusterveydenhuollon hoitoonpääsyä ja hoidon jatkuvuutta. Asetamme lääkärille ja hoitajalle pääsyn määräajaksi 14 vuorokautta. Puramme hoitojonoja erityisesti alueilla, joissa ne ovat pitkät ja varmistamme, että hoitoon pääsee aina tarvittaessa. Otamme käyttöön omalääkärimallin, jossa jokaisella paljon palveluita tarvitsevalla, pitkäaikaissairaalla ja muilla halukkailla on nimetty omalääkäri. Toteutamme ammatinharjoittajamallikokeilun, jossa nimettynä omalääkärinä voi toimia myös

ammatinharjoittaja. Otamme käyttöön asiakasystävällisiä ja elämää helpottavia digitaalisia terveydenhuollon ja hoivan palveluita. Toteutamme Malmin terveys- ja hyvinvointikeskuksen. Nojaudumme muussa perusterveydenhuollon palveluverkon kehittämisessä olemassa olevaan palveluverkkoon.

Tiivistämme perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon yhteistyötä ja hoitoketjuja. Edistämme hoidon painopisteen siirtymistä kohti perusterveydenhuoltoa. Samalla rahoituksen tulee jakautua tarkoituksenmukaisesti niin, että myös HUSin toimintaedellytykset huipputasoiseen erikoissairaanhoitoon, tutkimukseen ja koulutukseen säilyvät. Kehitämme ruotsinkielisiä sosiaali- ja terveyspalveluja ja tavoittelemme laadukkaita ja saumattomia palveluja myös ruotsiksi.

Toimivan arjen ytimessä on sujuva liikkuminen. Pidämme huolen siitä, että Helsingissä pääsee kulkemaan kätevästi jalan ja eri kulkumuodoilla. Eri elämäntilanteissa erilaisilla kulkutavoilla on oma paikkansa ihmisten arjessa. Kaupunkia ja sen liikennejärjestelmää suunniteltaessa yhteensovitamme helsinkiläisten erilaiset liikkumistarpeet.

Tavoittelemme sitä, että yhä useampi helsinkiläinen valitsee liikkumismuodokseen joukkoliikenteen. Hillitsemme joukkoliikenteen lippuhintojen nousua ja tavoittelemme tilannetta, jossa helsinkiläisten lippujen reaalihinnat laskevat strategiakauden aikana vuoteen 2026 verrattuna. Varmistamme, että lippujärjestelmä kehittyy helsinkiläisten kannalta kannustavaan suuntaan. Huolehdimme sujuvat joukkoliikenneyhteydet myös suurten poikkeustyömaiden aikana.

Kehitämme kävelyn olosuhteita kaikkialla kaupungissa viihtyisiksi ja turvallisiksi ympäri vuoden. Huomioimme esteettömyyden kaupunkitilassa.

Pyöräilyn olosuhteet ovat kehittyneet Helsingissä merkittävästi viimeisen kymmenen vuoden aikana.

Jatkamme pyöräilyn olosuhteiden ja pyöräilyn verkoston systemaattista kehittämistä.

Samaan aikaan myös autoilulla on paikkansa kaupunkilaisten kulkumuotona. Kehittäessämme kaupunkirakennetta varmistamme, että autoilun edellytykset eivät heikkene kohtuuttomasti.

Suurta kaupunkia rakennetaan ja korjataan jatkuvasti. Työmaiden tulee aiheuttaa mahdollisimman vähän haittaa. Jaksotamme erityisesti liikkumista vaikeuttavat rakennus- ja korjaushankkeet. Otamme käyttöön yhä uusia toimia tie-, katu- ja korjaustöiden nopeuttamiseen. Työmaiden liikennejärjestelyiden toimivuuteen ja työmaan läpimenoaikoihin kytketään aiempaa vaikuttavammat ja mitattavat sopimuskannustimet. Minimoimme rakentamisen aikaiset haitat kaupunkilaisten arjelle. Varmistamme kävelyreittien sujuvuuden ja turvallisuuden työmaiden läheisyydessä. Hyödynnämme kunnossapidon ja työmaiden synnyttämiä väliaikaisia kaupunkiympäristöjä taiteen ja kulttuurin edistämiselle.

2.3.1.4. Luontoa kunnioittava ja vetovoimaa tukeva kaupunkikehitys

Helsingin kaupunkikehitys perustuu kaupungin ja sen asuinalueiden tasapainoiseen kehitykseen, urbaanin kaupunkirakenteen ja arvokkaan luonnon harkittuun yhteensovittamiseen sekä ensisijaisesti joukkoliikenteeseen nojautuvaan liikennejärjestelmään. Helsingissä rakennetaan kestävää tulevaisuutta tuleville sukupolville – samalla kun kaupunki säilyy vehreänä ja luonnonläheisenä paikkana elää, liikkua ja kasvaa. Helsingissä niin uusilla kuin vanhoilla helsinkiläisillä on oltava mahdollisuudet hyvään kaupunkilaiselämään.

Helsinki toteuttaa ja vie eteenpäin kaupunkikehitysinvestointeja, jotka varmistavat kaupungin elinvoiman ja viihtyisyyden. Strategiakauden aikana toimeenpanemme seuraavia korkean profiilin kehityshankkeita.

Hanasaaren vanhan voimalaitoksen ja sen ympäröivän alueen kehittäminen antavat mahdollisuuden luoda arkkitehtonisesti kunnianhimoisen, kansainvälisesti kiinnostavan, monipuolisen ja yhteisöllisen kokonaisuuden, joka kunnioittaa alueen rikasta historiaa samalla kun se vastaa tulevaisuuden tarpeisiin. Kehitämme Hanasaaren kokonaisuutta kansainvälisen idea- ja toteutuskilpailun kautta. Ennen alueen rakentumista mahdollistamme alueen väliaikaiskäytön, jonka suunnitteluun kaupunkilaiset otetaan mukaan.

Hanasaaren alueen kehittämiseen kytkeytyy myös Suvilahden tapahtuma-alueen, Tukkutorin alueen ja Sörnäisten vankila-alueen kehittäminen. Tavoitteena on, että alueista syntyy urbaani ja vetovoimainen kokonaisuus.

Varmistamme, että voimakkaan rakentamisen projektialueet Kalasatamassa, Jätkäsaaressa ja Kruunuvuorenrannassa toteutetaan loppuun asti korkealla laatutasolla. Valtuustokauden aikana edistämme Hernesaaren, Läntisen bulevardikaupungin, Koivusaaren, Pasilan, Malminkentän ja Östersundomin asuinalueita koskevaa päätöksentekoa. Ensimmäisessä vaiheessa Östersundomia kehitetään modernin luonnonläheisen pientaloasumisen mallikaupunkina. Valmistaudumme Ilmalan alueen vapautumiseen asuinrakennuskäyttöön.

Toteutamme täydennysrakentamista siten, että asuinalueiden omaleimaisuus, väljyys ja luonne säilyvät.

Lisäämme luontoa ja vehreyttä jo rakennetuilla alueilla. Laadimme toimenpideohjelman rakennetun ympäristön viherryttämiseksi uusilla alueilla sekä suositukset riittävälle latvuspeittävyydelle ja riittävän vettä imevän pinta-alan määrän aikaansaamiseksi

kaikilla Helsingin alueilla. Tavoitteena on puiden ja latvuspeittävyyden lisääminen ja se, että kaikilla asukkailla on kohtuullinen etäisyys viheralueelle tai vesistölle.

Helsingin arvokkaimmille luontoalueille ei osoiteta rakentamista. Päätöksenteko perustuu ajantasaisiin luontoselvityksiin. Edistämme kansallisen kaupunkipuiston perustamista.

Uudistamme Pitäjänmäen, Herttoniemen ja Vallilan alueita tavalla, jossa yhdistyy kaupallisen, teollisen ja kulttuuritoiminnan tarpeet sekä mahdollisuus asuntorakentamiseen. Toteutamme Pitäjänmäen ja Herttoniemen-Roihupellon osayleiskaavoituksen näistä lähtökohdista.

Yhdistämme radan jakaman kantakaupungin. Päärautatieaseman ja Pasilan välisestä nykyisestä kaupunkirakenteellisesta railosta luodaan kaupunkilaisille houkutteleva yhteys ja viihtymiseen sekä oleskeluun houkutteleva alue, joka vahvistaa alueen vetovoimaa, jäsentää kaupunkirakennetta ja luo uusia edellytyksiä täydennysrakentamiselle. Käynnistämme Helsinginkadun lähijunaliikenneaseman rakentamista koskevat selvitykset ja valmistelun. Näin myös hyödynnämme täysimääräisesti Pasilan ja keskustan välisen kaupunkitilan potentiaalia.

Aiempien päätösten mukaisesti viemme valtuustokauden aikana eteenpäin Länsi-Helsingin raitiotietä ja Länsisataman raitiotietä. Lisäksi osallistumme osaltamme Vantaan raitiotiehankkeeseen. Edistämme Viikin-Malmin raitiotien rakentamista suunnitellussa aikataulussa. Viikin–Malmin pikaraitiotiehankeen toteuttamisen edellytyksenä on, että valtio osallistuu sen kustannuksiin. Valmistelussa lähdemme siitä, että valtion osuus on 50 prosenttia kustannuksista.

Suunnittelemme Mäkelänkadun bulevardin kokonaisuutta raitiotieratkaisuun tukeutuvana. Kokonaisuuden toteutus suunnitellaan kaksivaiheisena niin, että ensimmäisessä vaiheessa viedään eteenpäin Käpylän asemaan tukeutuvaa rakentamista. Alueeseen kytkeytyvää raitiotiehanketta koskevia päätöksiä ei tehdä strategiakaudella. Jokeri 0 -hanke siirretään yleiskaavan toteuttamisohjelmassa myöhemmäksi ensimmäisen vaiheen suunnittelusta pidemmän aikavälin suunnittelukokonaisuuteen. Varmistamme toteutettavien raitioteiden varsille riittävän määrän rakentamista siten, että hankkeiden taloudellinen yhtälö on kaupungin kannalta kestävä.

Jatkamme työtä Malminkartanon, Kannelmäen, Malmin, Mellunkylän ja Meri-Rastilan kaupunkiuudistusalueiden kehittämiseksi. Tunnistamme kaupungissa myös muut alueet, joiden sosioekonominen tilanne vastaa kaupunkiuudistusalueita ja suuntaamme näille alueille erityistoimia.

Panostamme koko kaupungin alueella juna- ja metroasemien sekä niiden lähiympäristöjen laadun ja viihtyisyyden parantamiseen. Tulevina vuosina uudistamista tehdään Kontulan, Herttoniemen, Vuosaaren, Itäkeskuksen, Myllypuron ja Sörnäisten metroasemilla sekä Malminkartanon, Kannelmäen ja Pohjois-Haagan asemilla. Lisäksi valtio toteuttaa vastaavia uudistustoimia Malmin, Tapanilan, Puistolan ja Valimon asemilla.

Kehitämme kunnianhimoisesti Itäkeskuksen aluetta. Itäkeskuksen uudistuminen sisältää Puhoksen ostoskeskuksen alueen kaavallisen kehittämisen, kulttuurikeskus Stoan perusparannuksen ja laajennuksen, Itäkeskuksen uimahallin peruskorjauksen, Itäkeskuksen metroaseman ja joukkoliikenneterminaalin kehittämisen sekä Itäkeskuksen peruskoulun toteuttamisen. Selvitämme mahdollisuutta toteuttaa Itäkeskukseen uusi ulkotapahtumille soveltuva alue.

Jatkona arkkitehtuuriohjelmalle käynnistämme kauniimpi Helsinki -ohjelman, jonka tarkoituksena on varmistaa, että kaupungin alueelle toteutettava uudisrakentaminen on arkkitehtonisesti kunnianhimoista, laadukasta ja aikaa kestävää.

Asuntotuotannon määrä on jäänyt usean vuoden ajan tasolle, joka ei kykene vastaamaan kaupungin väestönkasvun luomiin vaatimuksiin. Asuntotuotannon ripeäksi vauhdittamiseksi Helsinki toimeenpanee erilaisia toimenpiteitä, joilla varmistetaan riittävä asuntotuotanto kasvavan väestön asuntotarpeisiin vastaamiseksi. Samalla pidämme kiinni alueiden eriytymistä estävistä ja vähentävistä asuntopoliittisista tavoitteista.

Edistämme määrätietoisesti Vuokralla omaksi -mallin käyttöönottoa. Luomme vuoden 2026 aikana toimivan välimallin ratkaisun, joka mahdollistaa asumisen ja maankäytön ohjelman mukaiseen välimallitavoitteeseen pääsemisen. Tavoitteena on varmistaa jatkossakin sekoitettu ja monipuolinen hallinta- ja rahoitusmuotojakauma kaupungin eri alueilla.

Jatkamme kahden vuoden ajan niiden tonttipoliittisten periaatteiden ja toimenpiteiden voimassaoloa, joilla vapaarahoitteiseen omistusasuntotuotantoon tarkoitettujen asuntotonttien toteuttajilla on tontin vuokraamisen sijaan mahdollisuus myös tontin ostamiseen. Arvioimme tarvetta jatkaa periaatteita valtuustokauden puolivälissä. Jatkamme maapolitiikan arviointia.

Varmistamme sen, että uudelleen allokoitaviksi vapautuneet asuntotontit saatetaan ripeästi tarjolle ja hyödynnämme varaajien valitsemisessa nykyistä ohjeistusta laajemmin jatkuvan tonttihaun menettelyä. Lisäämme hinta- ja kynnysrahakilpailuja tontinluovutuksessa ja otamme tontinluovutuksessa käyttöön myös huutokauppamallin.

Edistämme asuntohankkeiden toteuttajien kanssa ratkaisuja rakentamiskelpoisten asuntotonttien saattamiseksi rakenteille. Teemme poikkeamia rakentamiselle merkittäviä esteitä aiheuttavista tekijöistä samalla asumisen laatutasosta huolehtien. Mahdollistamme asuntohankkeiden vaiheittaisen toteuttamisen sopivan suuruisina kokonaisuuksina. Jatkamme määrätietoisesti

käyttötarkoituksen muutokseen sopivien kiinteistöjen kehittämistä alan toimijoiden kanssa. Etsimme yleiskaavan puitteissa aktiivisesti paikkoja pientalotyyppiseen rakentamiseen ja priorisoimme niitä tontinluovutuksessa. Haemme uudenlaisia ratkaisuja kaupunkimaiseen pientaloasumiseen.

Haemme tarkoituksenmukaisimmat keinot turvata seniorikeskusten ja opiskelija-asuntojen rakentumisen myös tilanteessa, jossa valtion investointiavustusta ei myönnetä kyseisiin kohteisiin.

2.3.1.5. Elämää, elinvoimaa, osaamista ja kasvua

Helsingin menestys ratkaisee Suomen menestyksen. Helsinki tarvitsee lisää elämää, elinvoimaa ja kasvua – uusia yrityksiä, osaajia ja investointeja. Vahvistamme Helsingin roolia vetovoimaisena osaamisen, tutkimuksen, luovien innovaatioiden ja kasvun mahdollistajana. Toimimme aktiivisesti sen eteen, että Helsingissä ihmiset ja yritykset voivat menestyä. Helsingin pitää olla paras mahdollinen paikka kehittää uusia ideoita ja luoda kasvavaa liiketoimintaa.

Toimimme sen eteen, että Helsinki kiinnostaa kansainvälisesti. Helsingin tulee olla Pohjois-Euroopan houkuttelevin paikka sijoittua ja investoida. Helsinki on joustava ja aktiivinen kumppani erilaisille ja eri kokoisille yrityksille.

Kasvun vauhdittamiseksi tunnistamme Helsingin vahvuudet ja hyödynnämme niitä määrätietoisesti. Hyödynnämme luovien alojen kasvupotentiaalin ja tunnistamme taiteen ja kulttuurin merkityksen kaupungin elinvoimalle. Tuemme helsinkiläisen startup-ekosysteemin vahvistumista. Olemme kokoamme suurempi toimija kiertotalouden saralla. Vahvistamme ja laajennamme Health Capital Helsinki -ohjelmaamme. Huomioimme merellisyytemme myös elinkeinopolitiikassamme. Nostamme helsinkiläisen meriklusterin globaaliin kärkeen.

Panostamme kestävän matkailun kasvuun ja vahvistamme yhteistyötä matkailu- ja ravintola-alan toimijoiden kanssa. Satsaamme Helsingin ja vahvuuksiemme markkinointiin. Luomme edellytyksiä matkailulle, tapahtumille ja elämyksille ympäri vuoden, myös hiljaisina sesonkeina. Houkuttelemme kansainvälisiä suurtapahtumia ja kongresseja. Edistämme ruoka- ja ravintolakulttuurin kukoistusta Helsingissä. Konsertit ja festivaalit elävöittävät ja luovat osaltaan Helsingin viihtyisyyttä ja kiinnostavuutta. Varmistamme, että meillä on areenat suurtapahtumille ja riittävästi paikkoja isoille kongresseille. Kehitämme monipuolisen ja eläväisen yöelämän edellytyksiä.

Varmistamme, että kaupungissa on tilaa kasvavalle ja monipuoliselle yritystoiminnalle. Maankäytön, toimitilojen kehittämisen ja liikenteen suunnittelun tulee tukea tätä tavoitetta. Suhtaudumme ennakkoluulottomasti uusiin avauksiin ja mahdollistamme uudenlaisen liiketoiminnan synnyn Helsingissä. Muutamme innovaatiorahaston laajemmin kasvu- ja elinvoimainvestointeja mahdollistavaksi rahastoksi ja kasvatamme sen kokoa.

Helsingissä kaikilla on oltava mahdollisuus oppia ja löytää työtä. Tarjoamme Suomen parhaat työllisyyspalvelut, jotka perustuvat helsinkiläisten työikäisten ja yritysten aitoihin tarpeisiin. Kasvatamme työllisyyspalvelujen vaikuttavuutta lisäämällä kaupunkitasoista yhteistyötä toimialojen ja työllisyyspalveluliikelaitoksen välillä. Kehitämme työllisyyspalveluita kiinnittäen erityistä huomiota nuorten palveluihin ja pitkäaikaistyöttömyyden määrätietoiseen vähentämiseen ja edistämme osatyökykyisten pääsyä työhön. Vahvistamme yhteistyötä helsinkiläisten korkeakoulujen kanssa.

Panostamme ulkomaisten osaajien houkutteluun ja onnistuneeseen sijoittumiseen. Kiinnitämme erityistä huomiota siihen, että osaajat ja heidän perheensä voivat tuntea Helsingin kodikseen. Varmistamme Helsinkiin muuttaville toimivat, sujuvat ja yhdestä paikasta saatavat palvelut. Luomme polun ja rakenteet, jotta nykyistä selkeästi suuremmalla joukolla on mahdollisuus kotoutua ruotsin kielellä.

Elinvoimainen keskusta on Helsingille keskeinen vetovoimatekijä ja käyntikortti. Haluamme keskustan kehittyvän kiinnostavana kaupungin sydämenä, jonne halutaan tulla ja jossa viihdytään.

Keskustan elinvoima syntyy ihmisistä, yrityksistä, elämyksistä ja siitä, että tapahtuu. Lisäämme keskustassa käyvien ja asioivien ihmisten määrää. Kasvatamme mahdollisuuksia asua keskustassa ja sen välittömässä läheisyydessä. Tähtäämme keskusta-alueella sijaitsevien työpaikkojen ja matkailijoiden määrän kasvuun. Tässä onnistuminen vaatii tiivistä yhteistyötä kaikkien keskustassa toimivien tahojen kanssa. Kytkemme keskustan kehittämiseen kulttuurilaitokset, kiinteistönomistajat, hotellit, ravintolat, kaupat sekä tapahtuma-alan toimijat.

Etelärannan alueen kehittäminen ja tuleva arkkitehtuuri- ja designmuseo ovat keskeisiä uusia vetovoimatekijöitä Helsingille. Toimeenpanemme keskustan satamatoimintojen uudelleenjärjestelyistä tehdyn periaatepäätöksen.

Arkkitehtuuri- ja designmuseon on tarkoitus avautua vuonna 2030. Varmistamme, että Etelärannan ympäristö on museon avautumisen aikaan viimeistelty ja viihtyisä. Teemme museon avautumisvuodesta Helsingin arkkitehtuurin ja designin juhlavuoden.

Helsingin keskustan pitää olla vetovoimainen ja viihtyisä ympäri vuoden. Toteutamme keskustan vetovoimaa lisäävät kaupunkikehitys- ja elinvoimainvestoinnit. Parannamme ja ehostamme keskeiset torimme. Lisäämme keskusta-alueen

kaupunkivihreää. Kannustamme kiinteistönomistajia myös uusiin ja innovatiivisiin ratkaisuihin, jotka houkuttelevat kaupunkilaisia kaikkina vuodenaikoina.

Haluamme, että keskustassa tapahtuu ympäri vuoden. Aktivoimme kaupunkitilaa erilaisille kulttuuri- ja tapahtumatoiminnoille. Tunnistamme tapahtumien monipuolisuuden sekä erilaisten kulttuuri- ja tapahtumatoimijoiden moninaisuuden. Tuemme sekä vakiintuneiden että uusien kulttuuritoimijoiden toimintaedellytyksiä. Kiinnitämme erityistä huomiota kivijalkayrittäjyyden ja pienyrittäjien toimintaedellytyksiin keskustassa. Varmistamme, että keskusta on hyvä ja houkutteleva paikka myös lapsille ja lapsiperheille.

Varmistamme, että Helsingin keskusta on saavutettavissa kaikista suunnista eri kulkumuodoilla. Madallamme kynnystä tulla keskustaan niin joukkoliikenteellä kuin autolla. Keskusta-alueen kehittymisen ja viihtyisyyden varmistamiseksi toteutamme ydinkeskustan liikennejärjestelmäsuunnitelman. Samalla varmistamme sujuvan liikenteen keskustassa. Haemme ratkaisut siihen, että huoltotunneli saadaan täysimääräisesti hyödynnettyä myös parkkihallien sisäänajoon eri sisääntuloväyliltä.

Helsinki on merellisyydessään ainutlaatuinen pääkaupunki. Meri ympäröi Helsinkiä kolmelta suunnalta. Merellisyys on ennen kaikkea erottamaton osa helsinkiläisen elämää. Varmistamme, että Helsinki on vetovoimainen ja toimiva merikaupunki.

Merellisten palveluiden ja virkistysmahdollisuuksien tulee olla kaikkien ulottuvilla. Edistämme saarien saavutettavuutta, vesiliikenteen kehittymistä, rantojen ja saarien infrastruktuurin vahvistumista, meren äärellä olevien palveluiden kasvua ja virkistysmahdollisuuksien parantamista. Vahvistamme pienveneilyn ja muun omaehtoisen vesillä liikkumisen edellytyksiä. Vaalimme ainutlaatuista saari- ja meriluontoamme.

2.3.2. Toimintamme kivijalat

2.3.2.1. Talous

Vahva kaupunkitalous on edellytys sille, että myös jatkossa Helsingillä on mahdollisuus panostaa palveluihin, toteuttaa kaupunkikehityksen kannalta välttämättömiä investointeja ja pitää kaupunkilaisten verorasitus kohtuullisena.

Sitoudumme Helsingin talouden kestävyysperiaatteeseen. Helsingin talouden kestävyysperiaate koostuu käyttötalouden menojen kasvun hallinnasta, investointitason kohtuullisuudesta sekä sosiaali-, terveys- ja pelastuspalveluiden valtionrahoitteisuusperiaatteesta.

Palveluiden rahoituksessa Helsinki vastaa väestönkasvun luomiin tarpeisiin ja kustannusten nousuun. Samalla teemme määrätietoisesti töitä kaupungin tuottavuuden parantamiseksi kohdennetuin tuottavuustoimin. Helsinki laatii toimialakohtaiset ja kaupunginkansliaa koskevat sekä kaupunkiyhteiset tuottavuussuunnitelmat.

Sitoudumme valtuustokaudella organisaatiotyörauhaan: Emme edistä liikelaitosten yhtiöittämisiä, muutoksia kaupungin johtamisjärjestelmään tai terveysasemapalveluiden uusia ulkoistuksia. Käynnissä olevien terveysasemaulkoistusten jatko arvioidaan erikseen tulosten pohjalta.

Kaupungin käyttötalousmenojen kokonaiskasvu mitoitetaan väestönkasvun, peruspalveluiden hintaindeksillä mitattavan yleisen kustannuskasvun sekä asetetun vuotuisen tuottavuustavoitteen mukaisesti. Kaupunkitasoinen vuotuinen tuottavuusvaade on yksi prosentti. Tämä koskee koko muuta kunta-Helsingin kokonaisuutta lukuun ottamatta kasvatuksen ja koulutuksen sekä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan ydinpalveluita. Ydinpalveluiksi katsotaan edellä mainittujen toimialojen muut palvelukokonaisuudet kuin yhteiset palvelut.

Helsinki mitoittaa investointitasonsa niin, että se pystyy vastaamaan kaupungin kasvuun, elinvoimaan ja palvelutarpeen kehitykseen turvaten samaan aikaan kaupungin talouden kestävyyden sekä velan ja vastuiden tason maltillisuuden pitkällä aikavälillä. Ohjaamme koko strategiakauden ajan vuosien 2026–2035 investointien kokonaisuutta. Hillitsemme kaupungin verorahoitteisten vastuiden (kaupungin velka, verorahoitteisten yhteisöjen investoinnit sekä toimitilojen vuokravastuut) kasvua nykyisestä. Vastuiden kasvu tulee saada matalammalle uralle niin, että suunnitteluhorisontin aikana asukaskohtaisten vastuiden kasvu pysähtyy. Jaksotamme investointeja tätä tavoitetta vasten ja priorisoimme niitä nykyistä voimakkaammin.

Eriytämme sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen investoinnit muista kaupungin investoinneista. Sosiaali-, terveys- ja pelastuspalveluiden investointien aiheuttamat vastuut tulee kyetä kattamaan valtionrahoituksella. Valmistelemme ja teemme tarvittavat päätökset koskien sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan käyttämiä toimitiloja niin, että toimitiloihin liittyvä kaupungin organisoituminen vastaa riskienhallinnan tarpeisiin.

Sosiaali-, terveys- ja pelastuspalveluissa noudatetaan valtionrahoitteisuusperiaatetta. Palvelut rahoitetaan valtion Helsingille kohdentamalla rahoituksella sekä toimialan omilla tuloilla. Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen muutosohjelmalla Helsinki turvaa palveluiden laadun ja jatkuvuuden rahoituksen kasvun vuosittaisesta vaihtelusta riippumatta. Helsinki vahvistaa järjestäjärooliaan ja monituottajuuden vaikuttavaa hyödyntämistä. Teemme määrätietoisesti töitä valtionrahoituksen kohtuullisen ja oikeudenmukaisen tason turvaamiseksi.

Helsinki haluaa varmistaa kaupunkilaisiin kohdistuvan verorasituksen kohtuullisuuden myös jatkossa. Pidättäydymme kunnallisveron ja kiinteistöverojen korotuksista.

Teemme aktiivista ja innovatiivista elinkeino- ja innovaatiopolitiikkaa, joka kasvattaa kaupungin tulopohjaa ja turvaa investointikykyä. Osana elinkeinopoliittisia toimia teemme aktiivisia toimia yhteisöverotuottojen kasvattamiseksi.

Kannamme globaalia vastuuta muun muassa edistämällä käytäntöjä, joilla julkisten hankintojen eettisyys voidaan nykyistä paremmin turvata.

2.3.2.2. Ilmasto ja luonto

Helsinki kantaa vastuunsa ilmastonmuutoksen ja luontokadon torjumisesta. Helsinki on sitoutunut toimeenpanemaan kunnianhimoisia ilmastotavoitteita. Nostamme päästövähennystavoitettamme niin, että tavoittelemme päästöjen vähentymistä 85 prosentilla vuoteen 2030 vuoden 1990 tasosta. Helsinki saavuttaa nettonollapäästöt vuoteen 2040 mennessä.

Vähennämme liikenteen päästöjä. Varmistamme joukkoliikenteen ja muiden kestävämpien liikennemuotojen houkuttelevuuden. Edistämme autoliikenteen sähköistymistä erityisesti varmistamalla latausinfrastruktuurin rakentumisen yhdessä yksityisten toimijoiden kanssa. Varmistamme, että kaupungin satamissa on aluksille tarjolla maasähköä ja edellytykset laivaliikenteen sähköistämiselle. Sähköistämme myös lähivesiliikenteen.

Ilmastopäästöjen vähentämisessä ja luontovaikutusten hillitsemisessä polttoon perustumattomalla energiantuotannolla on tärkeä rooli. Varaudumme myös pienydinvoimatuotannon mahdolliseen sijoittumiseen Helsingissä, jos sääntelyn muutokset sen mahdollistavat.

Epäsuorien päästöjen vähentämisessä Helsinki keskittyy talo- ja infrarakentamisen sekä julkisten hankintojen päästöjen vähentämiseen. Kaupunki toimii edelläkävijänä esimerkiksi hiiltä sitovan betonin käytössä sekä muiden vähäpäästöisten tai kiertotaloutta tukevien rakennusratkaisujen vauhdittamisessa. Kiristämme rakentamiselle asettamaamme hiilijalanjälkivaatimusta. Rakentamisen kiertotalouden edistäminen on osa kaupungin elinkeinopoliittisia painopisteitä. Suomen suurimpana julkisena hankkijana Helsinki toimii myös epäsuorien päästöjen vähentämiseksi ja luontovaikutusten pienentämiseksi hankinnoissa.

Helsinki varautuu ilmastonmuutoksen aiheuttamiin sään ääri-ilmiöihin ennakoivasti ja riskejä minimoivasti. Kokoamme tätä koskevat toimet erilliseen varautumissuunnitelmaan. Varaudumme ilmastonmuutoksen vaikutuksiin huomioimalla rankkasateisiin, tulviin ja helteisiin sopeutumisen vaatimukset kaupungin infrastruktuurissa ja kohteiden suunnittelussa. Hillitsemme kaavoituksella ja rakentamisella lämpösaarekkeita kaupungin sisä- ja ulkotiloissa. Huolehdimme siitä, että Helsingissä hulevesi-, merivesi- ja vesistötulviin varautuminen on riittävällä tasolla. Lisäämme viherrakennetta kaupunkirakenteessa.

Luonnon ja sen monimuotoisuuden suojelu ovat Helsingin ympäristöpolitiikan kulmakiviä. Jatkamme Helsingin pitkäjänteistä työtä ainutlaatuisen kaupunkiluonnon turvaamiseksi. Käynnistämme uuden luonnonsuojelualueohjelman toteuttamisen, jonka puitteissa perustamme kahdeksan luonnonsuojelualuetta vuodessa. Östersundomin osayleiskaavoituksen yhtenä päämääränä on luonnoltaan arvokkaimpien alueiden säilyttäminen yhdessä Östersundomin maankäytöllisten tavoitteiden edistämisen kanssa. Jatkamme kaupungin ilmasto- ja luontotavoitteiden toteuttamista nojautuen kaupunginhallituksen vuonna 2024 päättämään Ympäristönsuojelun tavoitteet 2040-kokonaisuuteen, jossa muun muassa turvataan Helsingin viherpinta-alan säilyminen.

Turvaamme vesiluonnon monimuotoisuuden. Kiinnitämme huomiota erityisesti Itämeren ja merenalaisen luonnon suojelemiseen. Lopetamme lumen kaatamisen Itämereen. Varmistamme että lumenhallinta ei vaaranna pienvesistöjä. Kunnostamme ja ylläpidämme puroja, koskia ja muita vesistöalueita. Kokoamme yhteen kaupungin eläinten hyvinvointia tukevat toimet eläinten hyvinvointiohjelmaan.

2.3.2.3. Henkilöstö ja johtaminen

Kaupungin hyvä ja tehokas toiminta ei ole mahdollista ilman sitoutunutta ja motivoitunutta henkilöstöä. Haluamme, että Helsinki on julkisen sektorin vetovoimaisin työnantaja. Tarjoamme kiinnostavia ja merkityksellisiä tehtäviä, jotka ovat laajasti houkuttelevia. Panostamme hyvään henkilöstöpolitiikkaan ja johtamiseen. Kehitämme määrätietoisesti kaupungin pito- ja vetovoimaa työnantajana.

Kiinnitämme erityistä huomiota ruotsinkielisen henkilöstön rekrytointiin ja ruotsin kielikoulutukseen. Tunnistamme henkilöstömme moninaisuuden ja monikielisyyden rekrytointitilanteissa ja työsuhteen aikana. Tuemme henkilöstön monimuotoisuuden vahvistumista.

Kaupungin henkilöstöpolitiikka on pitkäjänteistä, johdonmukaista ja vastuullista. Parannamme kaupungin työntekijäkokemusta ja työnantajakuvaa sekä seuraamme näiden kehitystä. Ylläpidämme kannustavaa työkulttuuria, tarjoamme hyvät ja terveelliset

työolot sekä kannustamme henkilöstöä jatkuvaan itsensä ja osaamisensa kehittämiseen, työkiertoon ja monipuolisiin urapolkuihin. Tarjoamme kaupungin henkilöstölle työkaluja työyhteisötaitojen kehittämiseen.

Helsingin kaupunki ei irtisano tai lomauta henkilöstöä muutostilanteissa, kun henkilöllä on valmius siirtyä osaamistaan ja kokemustaan vastaaviin uusiin tehtäviin.

Pidämme yllä vahvaa vuoropuhelua henkilöstöjärjestöjen kanssa. Huolehdimme myös jatkossa Helsingin palkkakilpailukyvystä esimerkiksi jatkamalla palkkakehitysohjelmaa niin, että se vastaa strategiakauden tarpeisiin. Kannustamme henkilöstöä hyviin suorituksiin. Yksilöllisistä tai ryhmän aikaansaamista hyvistä suorituksista on mahdollista palkita.

Jokaisella Helsingin työntekijällä on oikeus johtamiseen, joka on hyvää ja innostavaa. Kehitämme ja arvioimme johtamisen laatua jatkuvasti sekä tietoon pohjautuen. Varmistamme esihenkilöiden koulutuksella ja kannustavan työkulttuurin ylläpidolla laadukkaan johtamisen. Kehitämme Helsingissä työkykyjohtamista henkilöstön työhyvinvoinnin parantamiseksi ja sairauspoissaolojen vähentämiseksi.

2.3.2.4. Turvallisuus ja varautuminen

Helsinki varmistaa asukkaidensa ja kaupungin turvallisuuden kaikissa olosuhteissa. Jo Helsingin asema pääkaupunkina edellyttää, että kaupunki huolehtii kriiseihin varautumisesta, valmiudesta ja palveluiden jatkuvuudesta.

Vallitsevassa tilanteessa erilaisten hybridivaikuttamisen, kriittiseen infrastruktuuriin vaikuttamisen ja sabotaasin kuten kyberhyökkäysten riski on kohonnut. Helsinki varautuu pistemäisistä häiriöistä laajamittaisempiin ja vakavampiin uhkaskenaarioihin. Helsinki vahvistaa varautumista lisääntyviin sään ääri-ilmiöihin.

Ylläpidämme korkeatasoista riskienhallintaa koko kaupunkiorganisaatiossa. Huomioimme jatkuvuudenhallinnan ja varautumisen häiriö- ja kriisitilanteisiin kaikessa kaupungin palvelutuotannon suunnittelussa sekä henkilöstön osaamisessa ja sen kehittämisessä.

Vahvistamme kaupunkilaisten valmiutta ja omatoimista varautumista erilaisiin häiriö- ja kriisitilanteisiin. Edistämme helsinkiläisten kriittistä lukutaitoa ja kykyä tunnistaa disinformaatio.

Varmistamme sen, että kaupunki ylläpitää toimintavarmaa ja luotettavaa digitaalista palveluympäristöä. Varmistamme kaupungin palveluiden tietoturvallisuuden. Parannamme digitaalista huoltovarmuuttamme. Kartoitamme kaupungin mahdolliset riippuvuudet EU:n ulkopuolisista pilvipalveluista ja tietojärjestelmistä. Turvaamme kriittisen infrastruktuurin kuten sähköverkon ja veden jakelun toimivuuden jokaisessa tilanteessa.

Vahvistamme väestönsuojeluamme. Kehitämme määrätietoisesti kaupungin väestönsuojeluvalmiuksia. Investoimme väestönsuojien rakentamiseen ja perusparantamiseen.

Kaupungin turvallisuutta vaalitaan reagoimalla herkästi ja ennalta estävästi turvallisuutta uhkaaviin ilmiöihin ja tilanteisiin. Varmistamme, että Helsingin kaikki alueet ovat turvallisia. Vahvistamme kaupunkilaisten turvallisuudentunnetta. Kehitämme kaupunkiorganisaation turvallisuutta ja turvallisuuskulttuuria. Laaja turvallisuusnäkökulma huomioidaan systemaattisesti koko kaupungin toiminnassa ja kehittämisessä.

Kaupungin palvelut, helsinkiläisten keskuudessa liikkuvat työntekijät ja muu läsnäolo luovat turvallisuutta. Jalkautuva ja etsivä työ eri palveluissa on osa eri alueiden turvallisuuden vahvistamista. Huolehdimme siitä, että harrastaminen on lapsille ja nuorille turvallista ja että kaupungin avustuksia saavat toimijat noudattavat tätä koskevia eettisiä periaatteita. Vahvistamme kaikilla koulutusasteilla rasismin vastaista koulutusta.

Tiivistämme yhteistyötä poliisin kanssa ja ylläpidämme tiivistä turvallisuusyhteistyön verkostoa valtionhallinnon viranomaisten kanssa. Varmistamme Helsingin pelastuskoulun toiminnan jatkuminen.

Kitkemme tyttöihin ja naisiin kohdistuvaa sekä muuta sukupuolittunutta häirintää ja väkivaltaa aktiivisella puuttumisella, tukipalveluita lisäämällä sekä panostamalla ennaltaehkäisyyn.

Laadukas ja hyvässä kunnossa oleva kaupunkiympäristö vahvistaa paikallista turvallisuudentunnetta. Huolehdimme, että kaupunkitila on siistiä ja hoidettua ja muut turvallisuutta vahvistavat olosuhteet ovat kunnossa. Edistämme liikenneturvallisuutta ja sellaista kaupunkiympäristöä, jossa lapset voivat liikkua turvallisesti ja itsenäisesti. Kiinnitämme liikennejärjestelyjen suunnittelussa huomiota muun muassa asuinalueiden tarpeettoman läpiajon välttämiseen.

2.3.2.5. Vaikuttamistyö ja kansainvälisyys

Helsingin edunvalvonta on tavoitteellista ja ennakoivaa. Edunvalvonta perustuu ajantasaiseen tietoon, vahvaan asiantuntemukseen, ratkaisukeskeiseen vuoropuheluun valtion kanssa sekä kumppanuuksiin muiden suurten kaupunkien kanssa.

Helsingin kaupungin edunvalvonnan tavoitteena on, että suurten kaupunkien painoarvo kansallisessa ja EU-tason päätöksenteossa kasvaa. Helsinki toimii aktiivisesti kaupunkien yhteisen äänen vahvistamiseksi valtakunnallisesti ja sillä on keskeinen rooli myös eurooppalaisissa verkostoissa. EU-päätöksentekoon ja -rahoitukseen liittyvää edunvalvontaa monipuolistetaan ja vahvistetaan.

Vaikuttamistyöllään Helsinki edistää määrätietoisesti ja pitkäjänteisesti sellaisia valtakunnallisia ratkaisuja, joissa maan pääkaupungin erityinen rooli, olosuhteet ja Helsingin erityiskysymykset on huomioitu.

Helsinki vahvistaa kansainvälistä rooliaan, näkyvyyttään ja houkuttelevuuttaan aktiivisella toiminnalla ja läsnäololla eri kansainvälisissä verkostoissa. Helsinki hakee aktiivisesti vaikuttavia ja tuloksellisia kansainvälisiä kumppanuuksia. Luontevia kumppaneita Helsingille ovat muut pääkaupungit, Euroopan muut suuret kaupungit sekä Helsingin tavoitteiden kannalta merkitykselliset maailman johtavat metropolit. Helsinki jatkaa YK:n kestävän kehityksen tavoitteiden mukaista työtä ja niistä raportointia.

2.3.3. Tapamme toimia

Olemme olemassa helsinkiläisiä varten. Välitämme siitä, että Helsingillä ja helsinkiläisillä menee hyvin.

Kaikkialla Helsingissä kaupungin ja kaupunkilaisten asioita hoidetaan sitoutuneesti, luotettavasti ja vastuullisesti. Toimimme toimiala- ja hallinnonrajat ylittävästi kaupungin yhteisiin tavoitteisiin sitoutuen. Meille on kunnia-asia, että asiat tulevat tehdyksi hyvin.

Tekemisemme on avointa ja mutkatonta. Asioinnin kaupungin kanssa tulee olla helppoa ja sujuvaa. Kehitämme reagointinopeuttamme ja asiakaspalveluamme. Kysymyksiin ja yhteydenottoihin vastataan ripeästi. Pienet ja nopeasti hoidettavissa olevat epäkohdat korjataan tehokkaasti.

Emme tee kaikkea itse. Toimimme yhteistyössä kolmannen sektorin, yritysten ja kaupunkilaisten kanssa. Suhtaudumme uusiin ideoihin myönteisesti ja avoimin mielin. Asukkaita ja yrityksiä autetaan löytämään ratkaisut ongelmiinsa. Helsinki tukee onnistumista.

Helsingissä kaikilla on mahdollisuus elää oman näköistään elämää. Tasa-arvo, yhdenvertaisuus ja ihmisoikeuksien edistäminen ovat meille keskeisiä arvoja. Helsinki on kaupunki, jossa erilaiset elämäntavat ja mielipiteet voivat olla sopusoinnussa. Helsinki elää mukana kaupunkilaisten tärkeissä juhlissa ja kunnioittaa eri kulttuureita. Puutumme rasismiin ja syrjintään ja edistämme yhdenvertaista ja tasa-arvoista kaupunkia, jossa kaikilla on hyvä elää. Vähemmistöihin kohdistuvaan syrjintään puututaan systemaattisesti ja henkilöstöä koulutetaan aktiivisesti reagoimaan asiaan.

Helsinki on kaksikielinen kaupunki. Kaksikielisyys on elävä osa helsinkiläistä identiteettiä ja yksi kaupungin vahvuuksista. Se vahvistaa Helsingin kilpailukykyä ja omaleimaisuutta sekä syventää yhteyksiä muihin Pohjoismaihin ja niiden pääkaupunkeihin. Huolehdimme, että molemmilla kansalliskielillä on tarjolla laadukkaat ja kattavat palvelut.

On tärkeää, että asiointi Helsingissä sujuu myös englanniksi. Tämän lisäksi huomioimme palveluissa myös muut kielet ja vahvistamme mahdollisuutta asioida tarvittaessa myös niillä. Hyödynnämme erilaisten helsinkiläisten tavoittamisessa ja osallistamisessa monikielisyyttä. Edistämme palveluissamme ja viestinnässämme selkeäkielisyyttä ja ymmärrettävyyttä.

Nojaudumme omaa toimintaa kehittäessämme tutkittuun tietoon ja tuotamme sitä myös itse. Työtämme kehittäessä teemme yhteistyötä myös lähialueiden korkeakoulujen kanssa muun muassa kaupunkipolitiikan arviointineuvoston kautta.

Pysymme ajassa kiinni. Digitalisaatio ja tekoälyn hyödyntäminen ovat irrottamaton osa modernia kaupunkia, sen toimintoja ja palveluita. Tekoäly mullistaa yhteiskuntaa, koulutusta ja työntekoa. Kaupunki huolehtii siitä, että tekoälyn tuoma potentiaali huomioidaan ja otetaan käyttöön palvelujen sekä prosessien kehittämisessä. Kaupunki huomioi tekoälyn vaikutukset koulutukseen. Helsinki on edelläkävijä tekoälyn eettisen hyödyntämisen kehittämisessä ja käytännöissä.

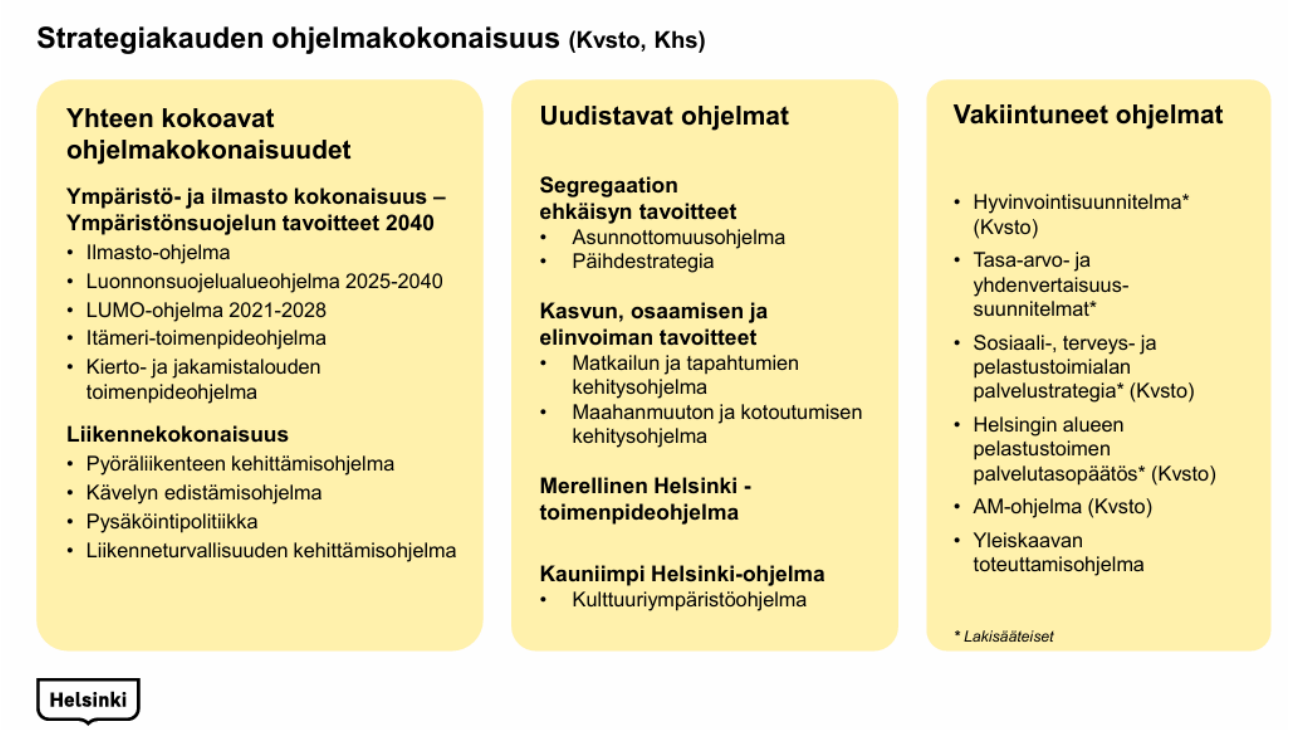
Tunnemme ylpeyttä siitä, että saamme olla omalla työllämme rakentamassa maailman parasta kaupunkilaiselämää.

2.4. Strategian toteutuminen – mittarit ja seuranta

2.4.1. Strategian tavoitteet

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 27.8.2025 kaupunkistrategian vuosiksi 2025–2029. Kaupunkistrategia linjaa kaupungin toiminnan painopisteet, kivijalat ja tavan toimia. Strategia suuntaa kaupungin organisaatioiden, palveluiden ja työntekijöiden tekemistä kohti yhteisiä tavoitteita. Kaupunkistrategian etenemisestä toteutetaan läpinäkyvää seurantaa kaupunkilaisille, kaupungin henkilöstölle ja johdolle. Strategian tavoitteet muodostavat lähtökohdan kaupungin toimialojen tarkemmalle vuosittaiselle toiminnan ja tavoitteiden suunnittelulle. Kaupunkistrategiaa toteutetaan kaupungin toimialojen ja palveluiden päivittäisessä työssä.

Kaupunginhallitus teki 29.9.2025 strategian täytäntöönpanopäätöksen, joka ohjaa tarkemmin strategian toimeenpanoa. Päätöksessä kehotetaan lautakuntia ja johtokuntia, keskushallintoa ja toimialoja sekä tytäryhteisöjä huomioimaan kaupunkistrategian 2025–2029 vuosittaisten toimintasuunnitelmien ja tulosbudjettien toteutuksessa ja ottamaan kaupunkistrategian lähtökohdaksi valmisteltaessa valtuustokauden myöhempiä talousarvioita ja muita suunnitelmia. Lisäksi kaupunginhallitus päätti, että kaupunkistrategiaa toteutetaan valtuustokaudella 2025–2029 kolmella ohjelmallisella kokonaisuudella, jotka ovat yhteen kokoavat ohjelmakokonaisuudet, uudistavat ohjelmat ja vakiintuneet ohjelmat.

2.4.2. Strategian seuranta ja toteutus

Strategiaa toteutetaan kuntalain mukaisesti talousarviossa ja hallintosäännön mukaisella johtamisjärjestelmällä ja työnjaolla. Strategian keskeisiä tavoitteita toimeenpannaan vuosittain sitovilla talousarviotavoitteilla. Tavoitteiden toteutumista ja toimenpiteiden etenemistä kaupungin palveluissa seurataan talousarvion ennusteissa sitovien tavoitteiden, muiden tavoitteiden ja toiminnan raportoinnin kautta kaupunginhallituksessa, lautakunnissa ja johtokunnissa sekä viranhaltijaorganisaatiossa. Strategian toteuttamista arvioidaan ja seurataan osana vuosittaista talouden ja toiminnan seurantaa sekä arvioidaan kauden puolivälissä ja lopussa valtuustoseminaareissa. Pidempiaikaista vaikuttavuutta seurataan kaupunginhallituksen 19.1.2026 hyväksymillä vaikuttavuusmittareilla. Mittarit otetaan huomioon toiminnan mittaamista valmisteltaessa. Mittareita voi seurata kaupungin verkkosivuilla.

2.5. Henkilöstö

2.5.1. Henkilöstömäärän kehitys ja rakenne

Toimiala, virasto, liikelaitos	Vakituinen henkilöstö					Määräaikainen henkilöstö					Henkilöstömäärä yhteensä					Muutos %
	2025	2026	2027	2028	2029	2025	2026	2027	2028	2029	2025	2026	2027	2028	2029	2027-2029
Keskushallinto	**4 131**	**4 168**	**4 134**	**4 070**	**4 017**	**512**	**543**	**516**	**491**	**481**	**4 643**	**4 711**	**4 650**	**4 561**	**4 498**	**−3,3 %**
Kaupunginkanslia	669	699	675	665	649	186	176	178	170	166	855	875	853	835	815	−4,5 %
Palvelukeskusliikelaitos	1 395	1 377	1 370	1 354	1 354	42	64	64	55	49	1 437	1 441	1 434	1 409	1 403	−2,2 %
Rakentamispalveluliikelaitos	1 049	1 045	1 041	1 024	1 007	113	108	97	89	89	1 162	1 153	1 138	1 113	1 096	−3,7 %
Työllisyyspalveluliikelaitos	610	641	641	620	600	109	143	125	125	125	719	784	766	745	725	−5,4 %
Taloushallintopalveluliikelaitos	391	390	390	390	390	62	52	52	52	52	453	442	442	442	442	0,0 %
Tarkastusvirasto	17	16	17	17	17	0	0	0	0	0	17	16	17	17	17	0,0 %
Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala	**10 518**	**11 020**	**11 054**	**11 102**	**11 200**	**4 665**	**4 643**	**4 685**	**4 659**	**4 634**	**15 183**	**15 663**	**15 739**	**15 761**	**15 834**	**0,6 %**
Kaupunkiympäristön toimiala	**1 662**	**1 876**	**1 813**	**1 812**	**1 806**	**222**	**0**	**60**	**56**	**54**	**1 884**	**1 876**	**1 873**	**1 868**	**1 860**	**−0,7 %**
Kaupunkiympäristön toimiala	1 660	1 874	1 811	1 810	1 804	222	0	60	56	54	1 882	1 874	1 871	1 866	1 858	−0,7 %
Liikenneliikelaitos	2	2	2	2	2	0	0	0	0	0	2	2	2	2	2	0,0 %
Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala	**1 584**	**1 669**	**1 774**	**1 791**	**1 809**	**354**	**303**	**260**	**263**	**266**	**1 938**	**1 972**	**2 034**	**2 054**	**2 075**	**2,0 %**
Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala	**12 436**	**12 720**	**12 754**	**12 919**	**13 087**	**3 416**	**3 245**	**3 503**	**3 548**	**3 595**	**15 852**	**15 965**	**16 257**	**16 468**	**16 682**	**2,6 %**
Helsingin kaupunki yhteensä	**30 331**	**31 453**	**31 529**	**31 694**	**31 919**	**9 169**	**8 734**	**9 024**	**9 017**	**9 030**	**39 500**	**40 187**	**40 553**	**40 712**	**40 949**	**1,0 %**
Kunta-Helsinki yhteensä	**17 895**	**18 733**	**18 775**	**18 775**	**18 832**	**5 753**	**5 489**	**5 521**	**5 469**	**5 435**	**23 648**	**24 222**	**24 296**	**24 244**	**24 267**	**−0,1 %**
Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala	**12 436**	**12 720**	**12 754**	**12 919**	**13 087**	**3 416**	**3 245**	**3 503**	**3 548**	**3 595**	**15 852**	**15 965**	**16 257**	**16 468**	**16 682**	**2,6%**

*) Taulukon henkilöstömäärät perustuvat uuteen laskentatapaan eivätkä ole kaikilta osin vertailukelpoisia 2025 tilinpäätösten henkilöstömäärätietojen kanssa. Kaupunkitasoisessa tarkastelussa vuoden 2026 vertailutietona on käytetty toimialojen, virastojen ja liikelaitosten henkilöstöennusteita. Vuodelle 2027 kaupunginkansliasta on siirtynyt 36 henkilöä kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialalle. Yksityiskohtaisemmat henkilöstömäärän kehitystä koskevat tiedot on esitetty organisaatioiden omissa henkilöstösuunnitelmissa.

Kaupungin henkilöstömäärän arvioidaan kasvavan maltillisesti talousarvio- ja taloussuunnitelmakaudella. Toimialojen ja liikelaitosten henkilöstösuunnitelmien perusteella henkilöstömäärä kasvaa vuoden 2025 noin 39 500 henkilöstä noin 40 900 henkilöön vuoteen 2029 mennessä.

Kasvu kohdistuu erityisesti sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialalle sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle. Henkilöstötarpeeseen vaikuttavat väestönkasvu, palvelutarpeiden muutokset ja lainsäädännön velvoitteet. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla henkilöstömäärä kasvaa erityisesti kaupunginkansliasta toimialle siirtyvien tehtävien takia.

Kaupunginkansliassa, työllisyyspalveluliikelaitoksessa, rakentamispalveluliikelaitoksessa ja palvelukeskusliikelaitoksessa henkilöstömäärän arvioidaan vähenevän maltillisesti. Muutosta tukevat toiminnan kehittäminen, digitalisaatio, tuottavuuden parantaminen ja luonnollinen poistuma.

Työsuhdemuotojen käyttö perustuu pääsääntöön, että työntekijät ja viranhaltijat otetaan toistaiseksi voimassa olevaan palvelussuhteeseen. Palvelussuhde voi olla määräaikainen ainoastaan silloin, kun määräaikaisuudelle on kaupungin ohjeissa mainittu lainmukainen perusteltu syy. Lyhytaikaisen vuokratyövoiman palkkaamisessa ensisijainen kumppani on Seure Henkilöstöpalvelut Oy.

Henkilöstömäärän kehityksen rinnalla muuttuvat myös henkilöstörakenne ja osaamistarpeet. Pitkällä aikavälillä henkilöstötarpeeseen vaikuttavat erityisesti väestön ikääntyminen, työvoiman saatavuus ja teknologinen kehitys. Henkilöstötarve säilyy korkeana kasvavilla palvelualoilla samalla, kun digitalisaatio, automaatio ja tekoäly muuttavat työn sisältöjä ja osaamisvaatimuksia. Kaupunki vastaa muutoksiin ennakoivalla henkilöstösuunnittelulla ja pitkäjänteisellä osaamisen kehittämisellä. Henkilöstötarpeiden turvaamiseksi kehitetään muun muassa työnantajan vetovoimaisuutta ja työntekijäkokemusta, työttömien työllistämistä kaupungin tehtäviin ja jatkamalla ulkomailta rekrytointeja.

Helsinki

2.5.2. Vahvistetaan työhyvinvointia ja työkykyä

Helsingin kaupungissa vahvistetaan ennakoivaa työkyvyn johtamista, työssä jatkamisen tukea ja työkykyriskien varhaista tunnistamista. Työkyvyn tuen toimintamalleja kehitetään yhteistyössä toimialojen ja työterveyshuollon kanssa. Esihenkilöiden valmiuksia työkyvyn johtamiseen vahvistetaan jatkuvasti ja kuluvalla strategiakaudella tavoitteena on vähentää sairauspoissaoloja ja reagoida työkykyriskeihin ennakoivammin.

Työkykyä tuetaan muun muassa työn muokkauksella, tarkoituksenmukaisilla työjärjestelyillä, osa-aikaisilla työskentelyratkaisuilla ja muilla joustavilla toimintatavoilla. Samalla kiinnitetään huomiota työn kuormituksen hallintaan, palautumiseen, työyhteisöjen toimivuuteen ja johtamisen laatuun. Merkittävää on se, että esihenkilöt saavat riittävästi tukea työkykyjohtamiseen omasta HR organisaatiostaan ja tämän takia työkykyasioihin erikoistunutta henkilöstöosaamista kehitetään voimakkaasti.

Pitkällä aikavälillä työurien pidentäminen, henkilöstön työkyvyn ylläpitäminen ja työssä jatkamisen edistäminen korostuvat entisestään henkilöstön ikärakenteen muutoksen ja kasvavan työvoimakilpailun vuoksi. Kaupungilla on viime vuosina kehitetty työkykyjohtamisen kustannusnäkymää ja tavoitteena on vähentää työkyvyttömyydestä aiheutuvia kustannuksia sekä vahvistaa henkilöstön mahdollisuuksia työskennellä työkykyisenä eri uravaiheissa. Tällä strategiakaudella kaupungilla seurataan vahvasti työkyvyttömyyden kustannuksia ja tavoitteellistetaan toimia niiden haltuun saamiseksi. Eri toimialat ottavat omassa henkilöstösuunnittelussaan huomioon oman toimialansa erityiset työkykyriskit ja tekevät suunnitelmansa ja tavoitteensa niiden pohjalta. Työkyvyn johtamisesta muodostuu yhä keskeisempi osa strategista henkilöstöjohtamista.

2.5.3. Uudistuva osaaminen

Toimintaympäristön muutokset, digitalisaatio, tekoäly, teknologinen kehitys, tiedolla johtaminen ja muuttuvat palvelutarpeet uudistavat kaupungin toimintaa ja henkilöstön osaamisvaatimuksia. Muutos edellyttää jatkuvaa oppimista, osaamisen ennakointia sekä kykyä soveltaa uusia toimintatapoja käytännön työssä.

Kaupunki kehittää henkilöstön osaamista systemaattisesti osana strategista henkilöstöjohtamista. Osaamisen kehittämistä suunnitellaan, toteutetaan ja arvioidaan sekä koko kaupungin yhteisinä toimenpiteinä että toimialojen, virastojen ja liikelaitosten omista tarpeista lähtien.

Henkilöstölle tarjotaan koulutuksia, valmennuksia, työssä oppimisen mahdollisuuksia ja muita osaamisen kehittämisen ratkaisuja, joilla tuetaan sekä nykyisten tehtävien hoitamista että tulevaisuuden osaamistarpeisiin vastaamista.

Oppivan organisaation toimintatapoja vahvistetaan niin, että osaaminen kehittyy osana työtä, yhteistyötä ja palvelujen kehittämistä. Tavoitteena on, että henkilöstöllä ja työyhteisöillä on mahdollisuuksia kokeilla uusia ratkaisuja, jakaa osaamista ja hyödyntää teknologian sekä tiedolla johtamisen tarjoamia mahdollisuuksia. Oppimista tuetaan johtamisella, esihenkilötyöllä ja yhteisillä kehittämisen rakenteilla.

Pitkällä aikavälillä osaamistarpeiden ennakoidaan muuttuvan aiempaa nopeammin. Kaupunki vahvistaa osaamisen ennakointia, sisäisiä urapolkuja, oppilaitos- ja työelämäyhteistyötä sekä kriittisen osaamisen siirtymistä esimerkiksi eläköitymisten yhteydessä. Kehitettävät osaamiset kuvataan tarkemmin toimialojen, virastojen ja liikelaitosten osaamisen kehittämissuunnitelmissa tai strategisen oppimisen suunnitelmissa, joita päivitetään vuosittain.

2.5.4. Henkilöstön monimuotoisuus

Kaupunki edistää henkilöstön yhdenvertaisuutta, tasa-arvoa ja monimuotoisuutta kaikessa henkilöstöjohtamisessa. Tavoitteena on, että henkilöstö heijastaa entistä paremmin kaupungin väestön monimuotoisuutta ja että jokaisella on yhdenvertaiset mahdollisuudet osallistua työyhteisöön, kehittyä työssään ja edetä urallaan.

Kansainvälisen työvoiman merkityksen arvioidaan kasvavan useilla toimialoilla, mikä lisää tarvetta kehittää monikielisiä ja -kulttuurisia työyhteisöjä, yhdenvertaisia ja syrjimättömiä rekrytointikäytäntöjä sekä eri taustoista tulevien työntekijöiden integroitumista osaksi työyhteisöä. Yhdenvertaisten rekrytointikäytäntöjen osalta vahvistamme erityisesti anonyymia rekrytointia. Monimuotoisuuden johtaminen ja osallistavien työyhteisöjen rakentaminen tukevat kaupungin vetovoimaa työnantajana sekä henkilöstön saatavuutta pitkällä aikavälillä.

2.5.5. Yhteenveto ja seuranta

Kehitämme ja uudistamme henkilöstöjohtamista määrätietoisesti. Vuonna 2024 käynnistynyt henkilöstöjohtamisen kokonaisuudistus tähtää siihen, että esihenkilöiden aikaa vapautetaan ihmisten johtamiseen ja kohtaamiseen. Yhdenmukaistamme ja yksinkertaistamme toimintamallejamme ja tavoittelemme tehokkaampaa tiedolla johtamista digitalisaation avulla.

Työntekijäkokemuksen parantaminen on meille tärkeää, ja haluamme olla julkisen sektorin vetovoimaisin työnantaja. Haluamme, että jokaisella työntekijällä on kiva tulla töihin taas huomenna ja että jokainen haluaisi suositella kaupunkia työpaikkana myös kaverilleen.

Tavoitteitamme ovat henkilöstön saatavuuden turvaaminen, työhyvinvoinnin vahvistaminen, osaamisen uudistaminen ja monimuotoisen työyhteisön edistäminen. Pitkällä aikavälillä henkilöstösuunnittelussa korostuvat väestökehityksen, työmarkkinoiden muutosten ja teknologisen kehityksen ennakointi.

Henkilöstösuunnitelma päivitetään ja seurataan vuosittain osana talousarvioprosessia.

Helsinki

2.6. Kunta-Helsingin talousarvio 2027

2.6.1. Talousarvion 2027 perusteet

2.6.1.1. Talousarvio perustuu kaupunkistrategiaan ja taloustavoitteisiin

Helsingillä on lähivuosina edessään haasteita kunta-Helsingin talouden, toiminnan ja investointitason sopeuttamisessa nykyiseen kuntien rahoitusmalliin. Vuoteen 2024 asti kunta-Helsinki on kyennyt rahoittamaan käyttötaloutensa ja vuosittaisen investointitasonsa pitkälti tulorahoituksella, mutta vuodesta 2025 eteenpäin kunta-Helsingin talous on toiminnan ja investointien rahavirralla mitattuna alijäämäistä, alijäämä joudutaan kattamaan nostamalla vuosittain ulkoista pitkäaikaista lainaa.

Kaupunkistrategiassa sitoudutaan talouden kestävyysperiaatteeseen. Helsingin talouden kestävyysperiaate koostuu käyttötalouden menojen kasvun hallinnasta, investointitason kohtuullisuudesta sekä sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen valtionrahoitteisuusperiaatteesta. Kaupungin käyttötalousmenojen kokonaiskasvu mitoitetaan väestönkasvun, peruspalvelujen hintaindeksillä mitattavan yleisen kustannuskasvun sekä asetetun vuotuisen tuottavuustavoitteen mukaisesti. Kaupunkitasoinen vuotuinen tuottavuusvaade on -1%. Tämä koskee koko muuta kunta-Helsingin kokonaisuutta (ml. liikelaitokset) lukuun ottamatta kasvatuksen ja koulutuksen toimialan sekä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan ydinpalveluita. Ydinpalveluiksi luetaan edellä mainittujen toimialojen muut palvelukokonaisuudet kuin yhteiset palvelut.

Toimintamenokasvun kestävyysperiaatteen laskentatekijät ovat seuraavat:

Kympin ja keskushallinnon sekä kaskon ja kuvan yhteiset palvelut TA-kohdat	2026	2027	2028	2029
Peruspalvelujen hintaindeksi (VM 9/2026)	3,5 %	3,5 %	3,7 %	3,0 %
Kokonaisväestönkasvu (väestönennuste 6/2026)	1,3 %	1,3 %	1,3 %	1,2 %
Tuottavuuden parantaminen, %-yksikköä	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0
Kestävyysperiaatteen mahdollistama menokasvu-%	3,8 %	3,8 %	4,0 %	3,2 %

Kaskon ja kuvan ydinpalvelujen TA-kohdat	2026	2027	2028	2029
Peruspalvelujen hintaindeksi (VM 9/2026)	3,5 %	3,5 %	3,7 %	3,0 %
Kokonaisväestönkasvu (väestönennuste 6/2026)	1,3 %	1,3 %	1,3 %	1,2 %
Tuottavuuden parantaminen, %-yksikköä	-	-	-	-
Kestävyysperiaatteen mahdollistama menokasvu-%	4,8 %	4,8 %	5,0 %	4,2 %

TA-kohdat keskimäärin painotettuna Kaskon ja kuvan ydinpalveluiden budjettiosuuksilla	2026	2027	2028	2029
Peruspalvelujen hintaindeksi (VM 9/2026)	3,5 %	3,5 %	3,7 %	3,0 %
Kokonaisväestönkasvu (väestönennuste 6/2026)	1,3 %	1,3 %	1,3 %	1,2 %
Tuottavuuden parantaminen, %-yksikköä	-0,34	-0,34	-0,34	-0,34
Kestävyysperiaatteen mahdollistama menokasvu-%	4,46 %	4,46 %	4,66 %	3,86 %

Lisäksi talousarviossa 2027 otettu huomioon kaupunkistrategiaan kirjattuja kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle kohdistettavia toimintamenokokonaisuuksia, yhteensä 3,4 miljoonaa euroa, joka huomioidaan kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kestävyysperiaatteen mukaisen menokasvun päälle vuodelle 2027.

2.6.1.2. Talousarvion toimintamenot kasvavat kestävyysperiaatteen mukaisesti

Kunta-Helsingin tuloslaskelman (sis. liikelaitokset sekä rahastot) ulkoisten toimintamenojen kasvu vuonna 2027 on 4,1 prosenttia verrattuna talousarvioon 2026. Talousarvio perustuu kestävyysperiaatteeseen.

Talousarviossa 2027 toimintamenojen kasvua on kohdennettu erityisesti peruspalveluihin, joissa väestönkasvu suorimmin lisää kustannuksia, HSL:n maksuosuuden kasvuun sekä työttömyystilanteen aiheuttamaan työttömyysetuuksien maksuvastuun kasvuun.

Kunta-Helsingin tuloslaskelman toimintakatteen alijäämä vuonna 2027 heikkenee 6,3 prosenttia verrattuna 2026 talousarvioon.

2.6.1.3. Kunta-Helsingin verorahoitus

Kaupunkistrategian mukaan valtuustokaudella pidättäydymme kunnallisveron ja kiinteistöverojen korotuksista. Siten vuonna 2027 talousarvion kunnallis- ja kiinteistöveroprosentit pysyvät vuoden 2026 tasolla. Tulos- ja rahoituslaskelmassa esitetyt verotuloarviot perustuvat valtiovarainministeriön syyskuun 2026 arvioihin taloustilanteen kehityksestä sekä syksyn kuntatalousohjelmassa esitettyihin arvioihin verotulojen kehityksestä.

Vuonna 2027 kunnallisveron tuotoksi Helsingissä arvioidaan 1 150 milj. euroa, mikä on 3,1 prosenttia vuoden 2026 tilitysennustetta enemmän. Kunnallisverotilitysten keskeisenä pohjana on palkkasumman kehitys. Vuonna 2027 sekä ansioiden nousun että työllisyyden paranemisen seurauksena palkkasumman arvioidaan kasvavan yli neljä prosenttia.

Kuntien verotuloja vähentävät, ja valtionosuuksien yhteydessä maksettavia veromenetysten korvauksia lisäävät, useat vuodelle 2027 kohdistuvat veroperustemuutokset

Yhteisöverotuloja arvioidaan kertyvän 495 miljoonaa euroa vuonna 2027. Yhteisöveron maksuunpanon mukaisen kokonaistuoton arvioidaan kasvavan vuosina 2026–2029 keskimäärin noin 5 prosenttia vuodessa.

Yhteisöverokantaa alennetaan kahdella prosenttiyksiköllä 18 prosenttiin vuonna 2027. Yhteisöveron veroperusteisiin tehtävät muutokset kompensoidaan kunnille yhteisöveron jako-osuuksia muuttamalla, joten niiden vaikutus on kuntien rahoitusaseman näkökulmasta neutraali. Kuntaryhmän jako-osuus nousee 2,77 % -yksiköllä verovuodelle 2027 ja on silloin 25,61 %:ia yhteisöveron tuotosta. Yhteisöverokannan pienenemisen vaikutus ryhmäosuuteen on noin +2,5 %-yksikköä.

Kiinteistöveroja arvioidaan vuonna 2027 tilitettävän 370 miljoonaa euroa. Kiinteistöveroprosentit pidetään kiinteistöverolain mukaisilla alarajoilla. Kiinteistöveron tuottoon vaikuttaa maan ja rakennusten verotusarvojen muutokset sekä lisärakentaminen. Verotuloja yhteensä arvioidaan kertyvän 2 000 miljoonaa euroa eli 4,0 prosenttia enemmän kuin vuoden 2026 tuore ennuste on.

Milj. €	Tilinpäätös 2025	Talousarvio 2026	Ennuste 2026	Talousarvio 2027	Talousarvio 2027/2026 %	Talousarvio/ Ennuste %	Talous-suunnitelma 2028	Talous-suunnitelma 2029
Kunnallisvero	1 055,9	1 125,0	1 115,0	1 150,0	−2,2	−3,1	1 210,0	1 270,0
Yhteisövero	430,8	445,0	455,0	495,0	11,2	8,8	510,0	530,0
Kiinteistövero	363,0	370,0	353,0	370,0		4,8	375,0	380,0
Verotulot	1 849,6	1 940,0	1 923,0	2 015,0	3,9	4,8	2 095,0	2 180,0
Valtionosuudet	427,1	485,0	480,9	510,0	5,2	6,1	520,0	535,0
Verotulot ja valtionosuudet yhteensä	2 276,7	2 425,0	2 403,9	2 525,0	4,1	5,0	2 615,0	2 715,0

2.6.1.4. Kunta-Helsingin valtionosuuksissa kasvua vuodelle 2027

Valtionosuuksia arvioidaan tilitettävän vuonna 2027 Helsingille 510 miljoonaa euroa, 6,1 prosenttia enemmän kuin on vuoden 2026 tuorein ennuste.

Kuntien valtionosuuksiin vuodelle 2027 jatketaan jo vuodelle 2026 toteutettua 75 miljoonan euron leikkausta, joka toteutetaan vähentämällä noin kaksi prosenttia jokaisen kunnan peruspalvelujen valtionosuuksien kokonaismäärästä. Lisäksi valtionosuuksia leikataan 91 miljoonaa euroa, kun 3,5 prosentin lakisääteisestä indeksikorotuksesta leikataan 2,8 prosenttiyksikköä (indeksikorotus jää siis vain hyvin lievästi positiiviseksi). Tähän saakka hallituskaudella leikkaus on ollut 1 prosenttiyksikön suuruinen. Valtionosuustilitysten määrää heikentää perustoimeentulotuen kustannusten kasvu, joka lisää -120 miljoonaa euroa enemmän valtionosuuden vähennystä vuodelle 2026. Vähennykseen suuruus koko maan tasolla 2026 on 360 miljoonaa euroa ja 2027 jo 480 miljoonaa euroa.

Helsingin valtionosuustilityksen kasvua selittää eniten 0-17 -vuotiaiden määrän kasvu ja jonkin verran myös vieraskielisten määrän voimakas kasvu.

2.6.1.5. Vuosikate ja investointien tulorahoituskyky jäävät heikoiksi taloussuunnitelmakaudella 2027–2029

Kunta-Helsingin vuosikate laskee vuoden 2025 toteuman 539 miljoonan euron tasosta 459 miljoonaan euroon vuonna 2026 (TA) ja laskee siitä edelleen hieman vuodelle 2027 noin 441 miljoonan euron tasoon. Vuosikatteen lasku vuonna 2026 johtuu korkeasta toimintamenojen kasvusta, toimintatuottojen hitaasta kasvusta sekä vain maltillisesta verotulojen kasvusta. Vuodelle 2027 verotulojen kasvu yltää 4,0 prosentin tasolle, mutta menojen kasvaessa samaan aikaan vauhdikkaasti, ei vuosikate pääse paranemaan vuoden 2026 tasosta. Vuosikate pysyy taloussuunnitelmavuosina keskimäärin jonkin verran yli 450 miljoonan euron tasolla, mutta arvio sisältää epävarmuutta tulevan työllisyys- ja verotulokehityksen, työttömyysetuuksien maksuvastuun kehityksen sekä valtionosuuksiin kohdistuvan valtakunnallisen leikkauspaineen takia.

Milj. €	Käyttö 2025	Ennuste 2026	Talousarvio 2027	Talous-suunnitelma 2028	Talous-suunnitelma 2029
Toimintakate	−1 883,8	−2 141,8	−2 222,5	−2 286,2	−2 374,7
Verotulot	1 849,6	1 923,0	2 015,0	2 095,0	2 180,0
Valtionosuudet	427,1	480,9	510,0	520,0	535,0
Rahoitustulot ja -menot	145,9	127,6	139,0	140,9	133,1
Vuosikate	538,8	389,7	441,5	469,7	473,4
Poistot	−392,5	−419,3	−416,3	−431,9	−445,0
Tilikauden tulos	146,3	−29,6	25,2	37,8	28,4

2.6.1.6. Kunta-Helsingin investointiohjelma edelleen ennätyskorkealla tasolla

Milj. €	Tilinpäätös 2025	Talousarvio 2026	Ennuste 2026	Talousarvio 2027	Talous-suunnitelma 2028	Talous-suunnitelma 2029
Kaupungin investointiosa	796,4	944,4	906,1	1 009,4	961,7	969,9
Liikenneliikelaitos	73,5	106,5	106,5	221,6	159,1	103,5
Palvelukeskusliikelaitos	0,0			0,3		
Taloushallintopalveluliikelaitos	0,1	0,9	0,8	0,9	0,9	0,9
Rakentamispalveluliikelaitos	2,7	9,5	8,0	6,8	8,2	7,4
Työllisyyspalveluliikelaitos	0,4	1,0	1,0	0,8	0,4	0,4
Liikelaitokset yhteensä	76,8	117,9	116,2	230,4	168,6	112,2
Rahastot	1,2	1,5	1,5	2,4	2,0	1,5
Kaikki yhteensä	874,3	1 063,8	1 023,8	1 242,2	1 132,3	1 083,6

Investointiohjelman laadinnan lähtökohtana on käynnissä olevien hankkeiden ja lakisääteisiin palveluiden tuottamiseen liittyvien investointien rahoituksen turvaaminen sekä kaupunkikehitystä tukevien, vaikuttavien kasvuinvestointien mahdollistaminen kaupungin talouden kestävyys huomioiden. Investoinneilla luodaan edellytyksiä asunto- ja toimitilatuotannolle, kaupunkirakenteen kestävälle kehittämiselle sekä kehitetään keskustan ja aluekeskusten vetovoimaisuutta. Kaupungin eri alueiden tasapuolista kehitystä tuetaan panostamalla kaupunkiuudistusalueisiin, liikenneyhteyksiin ja monipuoliseen asuntotuotantoon.

Kunta-Helsingin investointimenot vuonna 2027 ovat yhteensä 1 242,2 miljoonaa euroa. Näistä toimialojen investoinnit ovat 1 009,4 miljoonaa euroa, liikelaitosten investoinnit ovat 230,4 miljoonaa euroa ja rahastojen investoinnit 2,4 miljoonaa euroa. Taloussuunnitelmakaudella vuonna 2028 kunta-Helsingin investointimenot ovat noin 1 132,3 miljoonaa euroa ja vuonna 2029 arviolta 1 083,6 miljoonaa euroa.

Vuoden 2027 investointiosan menoista projektialueiden ulkopuolisiin infrainvestointeihin kohdistuu 307,3 miljoonaa euroa, 444,8 miljoonaa euroa kohdistuu talonrakennusinvestointeihin, 138,8 miljoonaa euroa projektialueiden infrarakentamiseen ja 118,5 miljoonaa muihin investointeihin.

Tilahankkeissa uudisrakentamisen pääpaino jäljellä olevalla 10-vuotisella suunnitelmakaudella vuosina 2027–2035 on uusien projektialueiden palvelurakennusten ja korvaavien uudisrakennusten toteuttamisessa. Korjausrakentamisen ohjelmoinnin lähtökohtana on kaikkien toimitilojen, mutta varsinkin koulurakennusten ja päiväkotien käyttökelpoisuuden, terveellisyyden ja turvallisuuden varmistaminen.

10-vuotiseen toimitilainvestointiohjelman jäljellä oleville vuosille 2027-2035 sisältyy muun muassa kahdeksan uuden koulurakennuksen ja yhdentoista uuden päiväkodin rakentaminen, seitsemän koulurakennuksen ja yhdentoista päiväkodin korvaavan uudisrakennuksen rakentaminen sekä kolmen koulurakennuksen laajentaminen. Lisäksi ohjelmaan kuluu 37 perusopetuksen ja 42 varhaiskasvatuksen käytössä olevan koulu- ja päiväkotirakennuksen perusparantaminen.

Suurimpia vuonna 2027 alkavia rakennushankkeita ovat Laajasalon peruskoulu Koulutanhuan perusparannus ja laajennus, Meri-Rastilan monitoimitalon korvaava uudisrakennus, Itäkeskuksen peruskoulun perusparannus ja korvaava laajennus sekä Pukinmäenkaaren peruskoulun ja kirjaston perusparannus. Toimitiloja rakennetaan myös tytäryhtiö- ja vuokrahankkeina.

Merkittävän osan investoinneista muodostavat edellytysten luominen valtion ja Helsingin seudun kuntien välisen maankäytön, asumisen ja liikenteen sopimuksen (MAL-sopimus) sekä asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelman (AM-ohjelma) mukaisten asuntotuotantotavoitteiden saavuttamiselle. Merkittävimmät infrahankkeet taloussuunnitelmakaudella ovat Kalasataman, Länsisataman, Kruunuvuorenrannan ja Pasilan projektialueiden infrarakentaminen sekä Länsiratikat-hanke.

Liikelaitosten investoinnit, yhteensä 230,4 miljoonaa euroa, muodostuvat valtaosin liikenneliikelaitoksen (HKL) metroliikenteen investoinneista, joihin on varattu vuodelle 2027 yhteensä 221,6 miljoonaa euroa. Merkittävimpiä jäljellä olevan 10-vuotissuunnitelmakauden investointeja ovat liikenteenohjausjärjestelmän uudistaminen, rautatientorin metroaseman ja Kaivokadun kannen peruskorjaus, M400 junien hankinta sekä Junatien metrosillan korjaaminen.

Helsinki

Kaupunkistrategian mukaisesti taloussuunnitelman kokonaisinvestoinnit on mitoitettu siten, että turvaamme samaan aikaan kaupungin talouden kestävyyden sekä velan ja vastuiden tason maltillisuuden pitkällä aikavälillä. Investointiohjelma hillitsee kaupungin verorahoitteisten vastuiden kasvua aikaisempaan nähden.

2.6.1.7. Kunta-Helsingin investointiohjelma joudutaan kattamaan kasvavasti lainarahoituksella

Kunta-Helsingin vuosikatteen heiketessä vuonna 2026 ja edelleen taloussuunnitelmakaudella 2027–2029, jää kunta-Helsingin toiminnan ja investointien rahavirta keskimäärin lähes 680 miljoonaa euroa negatiiviseksi tulevina vuosina. Rahoituslaskelman toiminnan ja investointien rahavirta on jatkuvasti kasvavan kaupungin paras kokonaistalouden mittari. Alijäämäinen toiminnan ja investointien rahavirta katetaan taloussuunnitelmassa ensisijaisesti lainanotolla sekä osittain kaupungin kassavaroja pienentämällä.

Investointiohjelman toteuttaminen johtaa vuosina 2027–2029 lähes 1,4 miljardin euron lainakannan kasvuun. Lisäksi investoinnit verorahoitteisten tytäryhteisöjen taseisiin sekä toimitilojen vuokravastuiden kasvu kasvattavat kaupungin vastuita 0,4 miljardia euroa 2027–2029. Kaupunki maksaa näiden yhteisöjen lainan lyhennykset ja korot palvelumaksuissa, vuokrissa ja vastikkeissa. Kaupungin lainakanta kasvaa vuoden 2025 tasosta 1 158 euroa/asukas vuoteen 2029 mennessä lähes 3 600 euroa/asukas.

Tunnusluvut	Ennuste 2026	Talousarvio 2027	Talous-suunnitelma 2028	Talous-suunnitelma 2029
Toiminnan ja investointien rahavirta	−616	−786	−639	−603
Lainakannan lisäys	400	600	500	500
Lainakannan vähennys	−46	−62	−77	−92
Lainakannan muutos	354	538	423	408
Lainakanta	1 260	1 798	2 221	2 629
Lainakanta euroa/asukas	1 788	2 518	3 071	3 592
Investointien tulorahoitus, %	39	36	42	44

2.6.1.8. Kaupungin taloudellisen kestävyyden arviointiin vaikuttaa kaupungin investointien lisäksi toimitilojen ja joukkoliikennehankkeiden toteuttaminen tytäryhteisöjen taseisiin

Vuosikatteen arvioidaan pidemmän aikavälin skenaarion mukaan pysyvän aiemman noin 700 miljoonan euron sijaan alle 500 miljoonan euron tasossa 2020-luvun lopulle tultaessa. Vuosikatearviota heikentää väestön ja palvelutarpeen kasvun aiheuttama toimintamenojen kasvu, kaupungin 8 miljardin euron investointiohjelmasta johtuva toimitilojen vuokrien ja vastikkeiden sekä joukkoliikenteen kustannusten voimakas kasvu ja verotulojen euromääräisen kasvun hidastuminen sote-uudistuksessa tehtyjen verotuloleikkauksien takia.

Talousarvion noin 8 miljardin investointeja ei saada rahoitettua nykyisessä määrin tulorahoituksella ja kunta-Helsingin lainakanta jatkaa kasvua jäljellä olevalla 10-vuotissuunnitelmakaudella.

Kuntalain 110 pykälän mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Siten näiden investointien rahoittamiseen liittyvät takaukset ja rahoitussitoumukset sekä kasvavat vuokravastuut on huomioitava kaupungin rahoitusasemaa arvioitaessa. Kaupungin pitkäaikaiset vuokravastuut ja takaukset ovat kaupungin omiin lainoihin vertautuvia kaupungin taloudellista kestävyyttä arvioitaessa.

Kaupungin investointiohjelman lisäksi kaupunki toteuttaa mittavia joukkoliikenne ja toimitilainvestointeja tytäryhteisöjen taseisiin, joiden toiminnan kaupunki pääosin rahoittaa. Investoinnit rahoitetaan kaupungin takaamilla lainoilla. Kaupungin takausvastuiden kasvu tulee jatkumaan seuraavina vuosina voimakkaana Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy:n raidehankkeiden, Varikko-kiinteistöt Oy:n hankkeiden sekä muun muassa Helsingin toimitilat Oy:n koulu- ja hyvinvointi-keskushankkeiden toteutuksen edetessä.

Kaupungin verorahoitteiset vastuut, eli kaupungin lainakanta, pitkäaikaiset vuokrasopimukset sekä verorahoitteisille tytäryhteisöille annetut lainojen takaukset olivat vuoden 2025 tilanteessa 2,8 miljardia euroa (4 455 euroa per asukas). Talousarvion 2027 investointiohjelman, nykyisten ja tiedossa olevien vuokrahankkeiden sekä verorahoitteisissa tytäryhteisöissä

seuraavien 10 vuoden aikana tehtävien investointien lainantakaukset nostavat kaupungin verorahoitteiset vastuut lähes 6,4 miljardin euron (8 247 euroa per asukas) tasolle vuonna 2035.

Kaupunkistrategian 2025–2029 mukaan kaupungin kokonaisvastuiden (lainakanta, takaukset sekä pitkäaikaiset vuokrasopimukset) tulevaa kehitystä sekä kaupungin rahoitusaseman kestävyyttä arvioidaan vuosittain talousarviovalmistelun yhteydessä sekä suurten investointihankkeiden käynnistämisestä ja ajoituksesta päätettäessä. Strategian mukaisesti vastuiden kasvu tulee saada matalammalle uralle niin, että suunnitelmakaudella asukaskohtaisten vastuiden kasvu pysähtyy. Talousarvion 2027 investointiohjelman, yhtiöhankkeiden ja vuokratilojen mukaisten vastuiden kasvu pysähtyy vuonna 2032 noin 8 200 euroa/asukas tasolle.

Helsinki

2.7. Kunta-Helsinki-konsernin tytäryhteisöt ja konserniohjaus

Kaupunki tytäryhteisöineen muodostaa Helsingin kaupunkikonsernin, jonka ohjaamisesta sekä tuottamien palveluiden määrittelystä kaupunki emo-organisaationa vastaa. Lähtökohtaisesti kaupungilla on tytäryhteisöjen omistamiseen strateginen intressi, ja tytäryhteisöt täydentävät kaupungin omaa palvelutuotantoa toteuttaen erityisesti kaupungin elinkeinopolitiikkaan, kaupunkikehittämiseen, liikuntaan ja kulttuuriin liittyviä tavoitteita sekä hoitaen kaupunkikonsernin tarvitsemia tukitoimintoja. Kaupunkikonserniin kuuluu myös yksittäisiä voittoa tavoittelevia tytäryhteisöjä, joiden omistamiseen kaupungilla on taloudellinen ja/tai strateginen intressi. Lisäksi yhteisöjä hyödynnetään kaupungin ja ulkopuolisten organisaatioiden yhteistyönä hoitamissa tehtävissä.

Tytäryhteisöjä ovat yhteisöt, joissa kaupungilla on kirjanpitolaissa tarkoitettu määräysvalta. Tytäryhteisöön rinnastetaan myös kaupungin määräysvaltaan kuuluva säätiö.

Kaupungin omistajapolitiikka määritellään valtuustokausittain hyväksyttävässä kaupunkistrategiassa ja mahdollisissa muissa omistajapolitiikkaa koskevissa päätöksissä sekä konserniohjeessa kaupungin omistajuuden lähtökohtien ja muiden omistamista ja ohjausta koskevien määräysten kautta. Lisäksi kaupungin omistajapolitiikka ilmenee kaupunginhallituksen hyväksymissä tytäryhteisökohtaisissa omistajastrategioissa määriteltyinä tavoitteina ja toimintalinjauksina.

Omistajapolitiikka myös konkretisoi, millaista omaisuutta kaupunki hankkii ja omistaa sekä missä tehtävissä ja hankkeissa kaupunki on mukana omistajana ja sijoittajana tavoitteisiinsa pääsemiseksi. Kaupungin omistajuus yhteisöissä perustuu kaupunkikonsernin ja kaupunkilaisten etuun. Kaupungin omistajuus on luonteeltaan strategista siten, että sillä saadaan aikaan taloudellista ja/tai toiminnallista hyötyä pitkällä aikavälillä. Omistaminen ei ole kaupungin perustehtävä, vaan sen tulee lähtökohtaisesti tukea ja palvella palvelujen järjestämistä, kaupungin taloutta tai muuten kaupungin strategisia, yhteiskunnallisia, elinkeino-, liikunta-, kulttuuri- ym. poliittisia tavoitteita. Omistamisella edistetään myös kaupungin ilmasto- ja biodiversiteettitavoitteiden toteutumista. Tästä syystä kaupungin toimimisella jonkin yhteisön perustajana, omistajana tai jäsenenä tulee olla kaupungin tehtävään ja strategiaan perustuva tarkoitus ja tavoite. Tytäryhteisöjen osalta tämä tarkoitus sekä kaupungin tytäryhteisölle asettamat tavoitteet määritetään tytäryhteisökohtaisissa omistajastrategioissa.

Kaupunginhallituksen päättämissä yhteisökohtaisissa omistajastrategioissa määritellään tytäryhteisöille asetettavat tavoitteet ja mittarit. Talousarviossa vahvistetaan vuosittain omistajastrategioissa määritellyt tavoitteet avainmittareineen merkittävimpien tytäryhteisöjen osalta.

Merkittävimmät tytäryhteisöt on määritelty talousarvioon seuraavista lähtökohdista: yhteisön taloudellinen ja toiminnallinen laajuus, aktiivinen toimijuus sekä yhteisön omistajastrateginen merkitys kaupunkikonsernille. Lisäksi merkittävimmillä yhteisöillä on kaupunkistrategisia tavoitteita ja/tai kattavia palvelusopimuksia Helsingin kaupungin kanssa.

Kaupunkikonsernin merkittävimmät tytäryhteisöt ovat DigiHelsinki Oy, Helen -konserni, Helsingin Asumisoikeus Oy, Helsingin kaupungin asunnot Oy, Helsingin Satama -konserni, Kiinteistö Oy Auroranlinna, Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy ja Seure Henkilöstöpalvelut Oy.

Omistajastrategiatavoitteiden toteutumista ja yhteisöjen etenemistä tavoitteilla osoitettuun haluttuun kehityssuuntaan seurataan säännöllisesti osana tytäryhteisöjen raportointia ja muuta seurantaa. Kulloinkin voimassa olevien omistajastrategiatavoitteiden tuloksista raportoidaan konsernijaostolle säännöllisesti yhteisöraportoinnin yhteydessä. Kaupunginvaltuustolle raportoidaan talousarviossa kulloinkin vahvistettujen tavoitteiden toteutumisesta vuosittain konsernitilinpäätöksen yhteydessä.

2.7.1. Konserniin kuuluvat tytäryhteisöt ja -säätiöt

Konserniin kuuluvat tytäryhteisöt ja -säätiöt	Yhteisötyyppi
Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä - HSL	Kuntayhtymä
HSY Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä	Kuntayhtymä
HUS Helsingin ja Uudenmaan Sairaanhoitopiirin kuntayhtymä	Kuntayhtymä
Kårkulla samkommun - 2M-IT	Kuntayhtymä
Laurea-ammattikorkeakoulu Oy	Kuntayhtymä
Uudenmaan liitto - Nylands förbund	Kuntayhtymä
Uudenmaan Päihdehuollon kuntayhtymä	Kuntayhtymä
DigiFinland Oy	Osakkuusyhteisö
Asunto Oy Kotitie 45-47	Osakkuusyhteisö
Helsingin Liikuntahallit Oy	Osakkuusyhteisö
Helsingin Musiikkitalo Oy	Osakkuusyhteisö
Kalasataman Palvelu 2 Oy	Osakkuusyhteisö
Kalasataman Palvelu Oy	Osakkuusyhteisö
Kiinteistö Oy Haapaniemenkatu 7-9	Osakkuusyhteisö
Kiinteistö Oy Helsingin Vihertukku	Osakkuusyhteisö
Kiinteistö Oy Kumpulantie 1	Osakkuusyhteisö
Kiinteistö Oy Laajasalon palloiluhallit	Osakkuusyhteisö
Kiinteistö Oy Maatullinaukio	Osakkuusyhteisö
Kiinteistö Oy Paloheinän Palvelukeskus	Osakkuusyhteisö
Kiinteistö Oy Tapulikaupungin palvelutalo	Osakkuusyhteisö
Kiinteistö Oy Turkismiehentie 8	Osakkuusyhteisö
Kiinteistöosakeyhtiö Helsingin Mannerheimintie 13a	Osakkuusyhteisö
Kruunuvuorenrannan Palvelu Oy	Osakkuusyhteisö
Lehtisaaren Väestösuoja Oy	Osakkuusyhteisö
Malmin Pysäköintitalo Oy	Osakkuusyhteisö
Metropolia Ammattikorkeakoulu Oy	Osakkuusyhteisö
Oy Apotti Ab	Osakkuusyhteisö
Pääkaupunkiseudun Junakalusto Oy	Osakkuusyhteisö
Siltakeskus Oy	Osakkuusyhteisö
Startup Maria Oy	Osakkuusyhteisö
Urhea-halli Oy	Osakkuusyhteisö
Vantaan Energia Oy	Osakkuusyhteisö
HAM Helsingin taidemuseosäätiö sr	Tytärsäätiö
Helsingin kaupungin 450-vuotis-taiteilijatalosäätiö sr	Tytärsäätiö
Helsingin Musiikkitalon säätiö sr	Tytärsäätiö
Helsingin Seniorisäätiö sr	Tytärsäätiö
Helsingin tapahtumasäätiö sr	Tytärsäätiö
Helsingin teatterisäätiö sr	Tytärsäätiö
Jääkenttäsäätiö sr	Tytärsäätiö
Korkeasaaren eläintarhan säätiö sr	Tytärsäätiö
Niemikotisäätiö sr	Tytärsäätiö
Oulunkylän kuntoutuskeskus sr	Tytärsäätiö
Stadion-säätiö sr	Tytärsäätiö

Helsinki

Konserniin kuuluvat tytäryhteisöt ja -säätiöt	Yhteisötyyppi
UMO-säätiö sr	Tytärsäätiö
Asunto Oy Merimiehenkatu 12	Tytäryhteisö
Asunto Oy Oulunkyläntori 2	Tytäryhteisö
Asunto-oy Paciuksenkatu 4	Tytäryhteisö
DigiHelsinki Oy	Tytäryhteisö
Etelä-Hermannin Pysäköinti Oy	Tytäryhteisö
Fallkullan Kiilan Pysäköinti Oy	Tytäryhteisö
Finlandia-talo Oy	Tytäryhteisö
Forum Virium Helsinki Oy	Tytäryhteisö
Helen Oy	Tytäryhteisö
Helsingin Asumisoikeus Oy	Tytäryhteisö
Helsingin kaupungin asunnot Oy	Tytäryhteisö
Helsingin kaupunkitilat Oy	Tytäryhteisö
Helsingin Konsernihankinta Oy	Tytäryhteisö
Helsingin Satama Oy	Tytäryhteisö
Helsingin Tiedepuiston Yrityshautomot Oy	Tytäryhteisö
Helsingin V Yhteiskoulun Talo Oy	Tytäryhteisö
Helsingin Velvoitepysäköinti Oy	Tytäryhteisö
Helsingin Väylä Oy	Tytäryhteisö
Helsinki Partners Oy	Tytäryhteisö
Helsinki Stadion Oy	Tytäryhteisö
Hernesaaren jätteen putkikeräys Oy	Tytäryhteisö
Itä-Pasilan Pysäköinti Oy	Tytäryhteisö
Jätkäsaaren jätteen putkikeräys Oy	Tytäryhteisö
Jätkäsaaren Pysäköinti Oy	Tytäryhteisö
Kalasataman jätteen putkikeräys Oy	Tytäryhteisö
Keskinäinen kiinteistöosakeyhtiö Borgströminmäki	Tytäryhteisö
Keskinäinen Kiinteistöosakeyhtiö Villamonte	Tytäryhteisö
Keski-Pasilan jätteen putkikeräys Oy	Tytäryhteisö
Kiinteistö Oy Ab Pakkalantie 30	Tytäryhteisö
Kiinteistö Oy Auroranlinna	Tytäryhteisö
Kiinteistö Oy Hansasilta	Tytäryhteisö
Kiinteistö Oy Helsingin Malminkatu 3	Tytäryhteisö
Kiinteistö Oy Helsingin Toimitilat	Tytäryhteisö
Kiinteistö Oy Helsingin Ympäristötalo	Tytäryhteisö
Kiinteistö Oy Intiankatu 31	Tytäryhteisö
Kiinteistö Oy Kaapelitalo	Tytäryhteisö
Kiinteistö Oy Kaisaniemen Metrohalli	Tytäryhteisö
Kiinteistö Oy Käpylän Terveystalo	Tytäryhteisö
Kiinteistö Oy Malmin Liiketalo	Tytäryhteisö
Kiinteistö Oy Myllypuron Kampus	Tytäryhteisö
Kiinteistö Oy Puistolan Pankkitalo	Tytäryhteisö
Kiinteistö Oy Rastilankallion päiväkoti	Tytäryhteisö
Kiinteistö Oy Suutarilan Lampputie	Tytäryhteisö
Kiinteistö Oy Säterintie 2	Tytäryhteisö

Konserniin kuuluvat tytäryhteisöt ja -säätiöt	Yhteisötyyppi
Kiinteistö Oy Torpparinmäen korttelitalo	Tytäryhteisö
Kiinteistö Oy Viikin viher- ja ympäristötietokeskus Fastighets Ab	Tytäryhteisö
Kiinteistöosakeyhtiö Helsingin Maria	Tytäryhteisö
Kiinteistöosakeyhtiö Helsingin Sähkötalo	Tytäryhteisö
Kiinteistöosakeyhtiö Puu-Myllypuron Yhteistila	Tytäryhteisö
Kiinteistö-oy Parmaajanpuisto	Tytäryhteisö
Kontulan Palvelutalo Oy	Tytäryhteisö
Kruunuvuorenrannan jätteen putkikeräys Oy	Tytäryhteisö
Lammenrannan Pysäköinti Oy	Tytäryhteisö
MetropoliLab Oy	Tytäryhteisö
Mäkelänrinteen Uintikeskus Oy	Tytäryhteisö
Palvelukeskus Albatross Oy	Tytäryhteisö
Postipuiston Pysäköinti Oy	Tytäryhteisö
Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy	Tytäryhteisö
Pääkaupunkiseudun Kierrätyskeskus Oy	Tytäryhteisö
Seure Henkilöstöpalvelut Oy	Tytäryhteisö
Työmaahuolto Oy Ab	Tytäryhteisö
Töölönlahden pysäköinti Oy	Tytäryhteisö
Urheiluhallit Oy	Tytäryhteisö
Vuosaaren Urheilutalo Oy	Tytäryhteisö

2.7.2. Tytäryhteisöille vahvistettavat omistajastrategioihin pohjautuvat tavoitteet ja mittarit

Vuoden 2027 talousarviossa vahvistetaan merkittävimmille tytäryhteisöille niiden nykyisissä omistajastrategioissa määritellyt tavoitteet ja avainmittarit. Konserniohjeen mukaan mittareiden vuotuisten tavoitearvojen asettaminen on tytäryhteisöjen hallitusten tehtävänä ja vastuulla. Talousarviossa esitetään tytäryhteisöjen hallitusten vuodelle 2027 määrittelemät tavoitearvot ko. tavoitteille.

Alla mainittujen tavoitteiden toteumatietoja arvioidaan kaupungin konsernitilinpäätöksessä sen perusteella täyttävätkö ne mittarille omistajastrategiassa tai tytäryhteisön hallituksen toimesta asetetun tavoitetason.

DigiHelsinki Oy	Selite
Tavoite 1.	**Kustannustehokkuus ja vakavaraisuus**
Mittari 1	kustannus per aktiivinen työasema (euroa/vuosi)
Mittarin 1 tavoitearvo	Mittarin määrittely, toteutus tehty ja mittaus aloitettu
Mittari 2	käyttökate- %
Mittarin 2 tavoitearvo	8%
Mittari 3	omavaraisuus- %
Mittarin 3 tavoitearvo	35%
Mittari 4	ratkaisuaste palvelutasoajan puitteissa
Mittarin 4 tavoitearvo	Mittarin määrittely, toteutus tehty ja mittaus aloitettu
Tavoite 2.	**Tyytyväiset asiakkaat ja henkilöstö**
Mittari 1	säännöllisen tilaaja-asiakkaiden asiakastyytyväisyyskyselyn tulokset
Mittarin 1 tavoitearvo	3,6/5
Mittari 2	säännöllisen käyttäjäasiakastyytyväisyyskyselyn tulokset
Mittarin 2 tavoitearvo	4/5
Mittari 3	säännöllisen henkilöstötyytyväisyyskyselyn tulokset
Mittarin 3 tavoitearvo	ENPS 43
Tavoite 3.	**Ilmasto- ja ympäristövaikutusten vähentäminen**
Mittari 1	uudelleenkäyttöön ohjattujen laitteiden osuus -%
Mittarin 1 tavoitearvo	Mittarin määrittely, toteutus tehty ja mittaus aloitettu

Helen Oy	Selite
Tavoite 1.	**Kustannustehokkuus ja vakavaraisuus**
Mittari 1	korkosuojausaste-%
Mittarin 1 tavoitearvo	75 %
Mittari 2	käyttökate-%
Mittarin 2 tavoitearvo	21 %
Mittari 3	nettovelka suhteessa käyttökatteeseen
Mittarin 3 tavoitearvo	3,3
Mittari 4	omavaraisuus-%
Mittarin 4 tavoitearvo	46 %
Mittari 5	sijoitetun pääoman tuotto% (ROCE)
Mittarin 5 tavoitearvo	6,30 %
Tavoite 2.	**Tyytyväiset asiakkaat ja henkilöstö**
Mittari 1	säännöllisen asiakastyytyväisyyskyselyn tulokset
Mittarin 1 tavoitearvo	NPS 30
Mittari 2	säännöllisen henkilöstötyytyväisyys kyselyn tulokset

Helen Oy	Selite
Mittarin 2 tavoitearvo	eNPS indeksi 35
Tavoite 3.	**Ilmasto- ja ympäristövaikutusten vähentäminen**
Mittari 1	kaukolämmön päästöt** (kt CO2)
Mittarin 1 tavoitearvo	188 kt CO2
Mittari 2	tuotetun*** sähkön ja kaukolämmön ominaispäästökerroin (g CO2e/kWh)
Mittarin 2 tavoitearvo	70 g CO2e/kWh
Mittari 3	myydyn**** sähkön ja kaukolämmön ominaispäästökerroin (g CO2e/kWh)
Mittarin 3 tavoitearvo	114 g CO2e/kWh
Mittari 4	polttoon perustumaton lämmöntuotanto / koko lämmöntuotanto
Mittarin 4 tavoitearvo	53 %
** Scope 1	
*** Scope 1-2	
**** Scope 1 ja 3d	

Helsingin Asumisoikeus Oy	Selite
Tavoite 1.	**Kustannustehokkuus ja vakavaraisuus**
Mittari 1	investoinnit suhteessa poistoihin
Mittarin 1 tavoitearvo	1.48
Mittari 2	korkosuojaus-%
Mittarin 2 tavoitearvo	80 %
Mittari 3	asumisoikeuskäyttöaste-%
Mittarin 3 tavoitearvo	93 %
Mittari 4	käyttökate-%
Mittarin 4 tavoitearvo	48,50 %
Mittari 5	omavaraisuus-%
Mittarin 5 tavoitearvo	10.98
Tavoite 2.	**Tyytyväiset asiakkaat ja henkilöstö**
Mittari 1	säännöllisen asiakastyytyväisyystutkimuksen tulokset
Mittarin 1 tavoitearvo	3.8
Mittari 2	säännöllisen henkilöstötyytyväisyystutkimuksen tulokset
Mittarin 2 tavoitearvo	eNPS > 40
Tavoite 3.	**Ilmasto- ja ympäristövaikutusten vähentäminen**
Mittari 1	laskennallinen vuotuinen energiansäästö / laskennallinen vuotuinen energiansäästötavoite (%)
Mittarin 1 tavoitearvo	0,8 %
Mittari 2	niiden kohteiden osuus, joihin tehtyjen peruskorjausten yhteydessä on huomioitu ilmastonmuutokseen sopeutuminen ja luonnon monimuotoisuuden edistäminen
Mittarin 2 tavoitearvo	0

Helsingin kaupungin asunnot Oy	Selite
Tavoite 1.	**Kustannustehokkuus ja vakavaraisuus**
Mittari 1	investoinnit suhteessa poistoihin
Mittarin 1 tavoitearvo	Yhtiön tekemät investointipäätökset ovat vähintään suunnitelmanmukaisten poistojen suuruiset
Mittari 2	korkosuojaus-%
Mittarin 2 tavoitearvo	Vähintään 70 %

Helsingin kaupungin asunnot Oy	Selite
Mittari 3	käyttöaste-%
Mittarin 3 tavoitearvo	96,70 %
Mittari 4	käyttökate-%
Mittarin 4 tavoitearvo	vähintään 35 %
Mittari 5	omavaraisuus-%
Mittarin 5 tavoitearvo	vähintää 10 %
Tavoite 2.	**Tyytyväiset asiakkaat ja henkilöstö**
Mittari 1	säännöllisen asiakastyytyväisyystutkimuksen tulokset
Mittarin 1 tavoitearvo	3,6
Mittari 2	säännöllisen henkilöstötyytyväisyystutkimuksen tulokset
Mittarin 2 tavoitearvo	4
Tavoite 3.	**Ilmasto- ja ympäristövaikutusten vähentäminen**
Mittari 1	laskennallinen vuotuinen energiansäästö / laskennallinen vuotuinen energiansäästötavoite (%)
Mittarin 1 tavoitearvo	1 %
Mittari 2	niiden kohteiden osuus, joihin tehtyjen peruskorjausten yhteydessä on huomioitu ilmastonmuutokseen sopeutuminen ja luonnon monimuotoisuuden edistäminen
Mittarin 2 tavoitearvo	100 %

Helsingin Satama Oy	Selite
Tavoite 1.	**Kustannustehokkuus ja vakavaraisuus**
Mittari 1	emoyhtiön sijoitetun pääoman tuotto-% (ROCE)
Mittarin 1 tavoitearvo	8,60 %
Mittari 2	investointien toteuma/budjetti
Mittarin 2 tavoitearvo	< 100 %
Mittari 3	korkosuojausaste-%
Mittarin 3 tavoitearvo	0
Mittari 4	käyttökate-%
Mittarin 4 tavoitearvo	56 %
Mittari 5	nettovelka suhteessa käyttökatteeseen
Mittarin 5 tavoitearvo	< 6 %
Mittari 6	omavaraisuus-%
Mittarin 6 tavoitearvo	> 35 %
Tavoite 2.	**Tyytyväiset asiakkaat ja henkilöstö**
Mittari 1	säännöllisen asiakastyytyväisyystutkimuksen tulokset
Mittarin 1 tavoitearvo	3,90
Mittari 2	säännöllisen henkilöstötyytyväisyystutkimuksen tulokset
Mittarin 2 tavoitearvo	4.12
Tavoite 3.	**Ilmasto- ja ympäristövaikutusten vähentäminen**
Mittari 1	oman toiminnan päästöt (scope 1, 2 ja liikematkustuksen osalta scope 3)
Mittarin 1 tavoitearvo	0
Mittari 2	satamien luonnon monimuotoisuuden tie- ja merikarttaan perustuvan toimenpidesuunnitelman laatiminen
Mittarin 2 tavoitearvo	Toimenpiteet edenneet ohjelmassa päätettyjen aikataulujen mukaisesti.

Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy	Selite
Tavoite 1.	**Kustannustehokkuus ja vakavaraisuus**
Mittari 1	investointien toteuma/budjetti
Mittarin 1 tavoitearvo	>95 %
Mittari 2	korkosuojaus-%
Mittarin 2 tavoitearvo	>45 %
Mittari 3	käyttökate-%
Mittarin 3 tavoitearvo	27 %
Mittari 4	omavaraisuus-%
Mittarin 4 tavoitearvo	>14 %
Mittari 5	paikkakilometrikustannus eur/pkm
Mittarin 5 tavoitearvo	0,089 €/pkm
Tavoite 2.	**Tyytyväiset asiakkaat ja henkilöstö**
Mittari 1	säännöllisen matkustajatyytyväisyyskyselyn ja sidosryhmäkyselyn tulokset
Mittarin 1 tavoitearvo	matkustajatyytyväisyys >93 % Sidosryhmäkysely >3,6
Mittari 2	säännöllisen henkilöstötyytyväisyys kyselyn tulokset
Mittarin 2 tavoitearvo	eNPS 5
Tavoite 3.	**Ilmasto- ja ympäristövaikutusten vähentäminen**
Mittari 1	päästöttömän ostoenergian %-osuus
Mittarin 1 tavoitearvo	80 %
Mittari 2	uusiutuvan polttoaineen %-osuus
Mittarin 2 tavoitearvo	100 %
Mittari 3	rakentamisen päästöintensiteetti t CO_2e/M€
Mittarin 3 tavoitearvo	tavoitearvo lasketaan vuoden 2026 toteuman perusteella

Helsinki

2.8. Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan talousarvio 2027

2.8.1. Talousarvion 2027 lainsäädäntötausta ja talouden eriyttäminen

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan rahoitus muodostuu valtiolta saatavasta yleiskatteellisesta rahoituksesta sekä asiakasmaksutuloista ja muista toimintatuotoista. Valtion rahoituksella tulee kattaa kaikki hyvinvointialueen järjestämisvastuulla olevat palvelut perustuslain määrittelemällä riittävällä tasolla. Tuotoilla rahoitettava sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestäminen on eriytettävä kaupungin talousarviossa ja kirjanpidossa. Talousarviossa sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala (sotepe) esitetään erillisenä osana, jolla on omat käyttötalous-, tuloslaskelma-, investointi- ja rahoitusosat. Rahoituksen kohdentaminen eri käyttötarkoituksiin määritellään kaupunginvaltuuston päättämässä talousarviossa ja sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnan päättämässä tulosbudjetissa. Sotepen talous- ja toimintatietojen tulee olla vertailtavissa hyvinvointialueisiin.

Talouden eriyttämisvelvoite ei määrittele sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen palveluita tuottavaa organisaatiota. Helsingissä osa palveluista, toiminnoista ja tietojärjestelmistä tuotetaan muilla toimialoilla, liikelaitoksissa ja keskushallinnossa ja ne laskutetaan tehdyn yhteistyösopimuksen mukaisesti sotepelta. Myös sotepe voi tuottaa korvausta vastaan palveluita kunta-Helsingille yleiskatteisen rahoituksen ulkopuolisena toimintana.

2.8.2. Valtion rahoitus sosiaali-, terveys- ja pelastuspalveluille

Valtion rahoitus koostuu laskennallisesta rahoituksesta ja siirtymätasauksesta. Laskennallinen rahoitus sosiaali- ja terveyspalveluille määräytyy pääosin tarvetekijöihin perustuen, ja pelastustoimen rahoituksessa merkittävin tekijä on asukasmäärä. Valtion yleiskatteellisen rahoituksen pohjaa tarkistetaan vuosittain kustannustason nousulla ja arvioidulla palvelutarpeen kasvulla sekä hyvinvointialueiden julkisen talouden suunnitelmassa (JTS) mainituilla tehtävämuutoksilla.

Lainsäädännön mukaan sotepen taloussuunnitelma on laadittava siten, että se on tasapainossa tai ylijäämäinen viimeistään talousarviovuotta seuraavan toisen vuoden päättyessä. Taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa kahden vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Tässä määräajassa tulee kattaa myös talousarvion laadintavuonna tai sen jälkeen kertynyt alijäämä.

Vuoden 2027 hyvinvointialueiden rahoitukseen tehdään koko maan tasolla vuoden 2025 tilinpäätöksiin perustuva jälkikäteistarkistus. Jälkikäteistarkistuksessa laskennallinen rahoitus tarkistetaan vastaamaan valtakunnallisesti toteutuneita kustannuksia kahden vuoden viiveellä. Kaikkien hyvinvointialueiden toteutuneet kustannukset lasketaan yhteen ja loppusummaa verrataan hyvinvointialueille myönnettyyn rahoitukseen. Erotus korjataan laskennallisen rahoitukseen ja kohdennetaan alueille laskennallisen rahoituksen määräytymisen perusteella. Vuodesta 2026 alkaen jälkikäteistarkastusta ei huomioida täysimääräisesti vaan korjauksen määrää alennetaan asteittain. Vuonna 2026 otetaan huomioon 95 prosenttia vuoden 2024 rahoituksen tarkistuksesta, vuonna 2027 otetaan huomioon 90 prosenttia vuoden 2025 rahoituksen tarkistuksessa ja vuonna 2028 otetaan huomioon 80 prosenttia vuoden 2026 rahoituksen tarkistuksessa.

2.8.3. Vuoden 2027 sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan talousarvio

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan vuoden 2027 talousarvion tulot ovat 288,6 miljoonaa euroa, menot 3 446,1 miljoonaa euroa ja toimintakate -3 157,6 miljoonaa euroa. Vuoden 2026 talousarvioon verrattuna tulokasvu on 28 miljoonaa euroa eli 10,8 prosenttia ja menokasvu 157 miljoonaa euroa eli 4,8 prosenttia. Toimintakate heikkenee 4,2 prosenttia vuodesta 2026. Vuoden 2027 talousarvioon on budjetoitu tuloja edellisen vuoden talousarvioon budjetoitua enemmän, koska vuoden 2026 tuloennuste on odotettua suurempi. Menokasvun taustalla ovat palkankorotukset, kustannustason nousu sekä asiakasmäärän ja palvelutarpeen kasvu.

Valtion rahoitus sosiaali-, terveys- ja pelastuspalveluille on vuonna 2026 yhteensä 3,2 miljardia euroa. Rahoitus sisältää laskennallista rahoitusta 3,09 miljardia euroa ja siirtymätasausta 99,8 miljoonaa euroa. Hyvinvointialueiden tilinpäätöstietojen mukainen vuoden 2025 tulos on parantunut vuodesta 2024, ja 2027 jälkikäteistarkistus vähentää rahoitusta koko maan tasolla. Helsingin vuoden 2027 laskennallinen rahoitus sisältää aiempien vuosien tilinpäätöksiin perustuvaa jälkikäteistarkistusta 99,5 miljoonaa euroa. Rahoituksen kasvu vuodesta 2026 on 3,31 prosenttia.

	2026	2027	2028	2029
Valtion rahoitus (miljoonaa euroa)	3 083	3 185	3 313	3 415
Kasvu-%	4,47	3,31	4,00	3,10

Toimialan tilikauden tulokseen vaikuttavat lisäksi rahoitustuotot. Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan kirjanpidolliselle yhdystilille maksetaan kaupunginhallituksen päätöksen mukaisesti korkoa. Lisäksi toimiala myöntää sosiaalista luototusta, josta saadaan korkotuloja. Tilikauden tulos on rahoituserien ja poistojen jälkeen 30,6 miljoonaa euroa.

Taloussuunnitelmavuosina 2028 ja 2029 rahoituksen kasvun ennakoidaan olevan aiemmin toteutunutta hitaampaa. Valtion rahoituksen näkymät on otettu huomioon vuoden 2027 talousarviovalmistelussa.

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan irtaimen omaisuuden hankinnat rahoitetaan yleiskatteellisella valtion rahoituksella ja ne esitetään talousarvion investointiosassa. Irtaimen investoinnit ovat vuonna 2027 yhteensä 36,1 miljoonaa euroa. Vuoden 2026 talousarvioon verrattuna investoinnit kasvavat 16,6 miljoonaa euroa. Investoinnit jaetaan tietotekniikkaohjelmistoihin ja muuhun irtaimeen. Sosiaali- ja terveyspalvelujen ja pelastustoimen investoinnit esitetään talousarviossa erikseen.

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala ei investoi rakentamishankkeisiin, vaan kaupunkikonserni toteuttaa sotepen uudis- ja peruskorjaushankkeet, ja laskuttaa kertyneet menot toimialalta tilavuokrina. Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan talousarvion liitteenä esitetään tiedot investoinneista ja investointeja vastaavista sopimuksista erikseen sosiaali- ja terveydenhuollosta ja pelastustoimesta. Investointeja vastaavia sopimuksia ovat esimerkiksi pitkäaikaiset vuokrasopimukset (vuokravastuut) sekä sitoumukset muihin useampaa vuotta koskeviin sopimuksiin, kuten tietojärjestelmähankkeisiin.

Helsinki

2.8.4. Sosiaali-. terveys- ja pelastustoimialan talousarvion 2027 tunnusluvut

Tunnusluvut	Käyttö 2025	Ennuste 2026	Talousarvio 2027	Talous-suunnitelma 2028	Talous-suunnitelma 2029
Toimintakate	−2 785,1	−3 000,0	−3 157,6	−3 301,3	−3 437,2
Valtion rahoitus	2 951,2	3 088,0	3 185,1	3 312,7	3 415,5
Rahoitustulot ja -menot	10,8	13,7	15,0	15,0	13,0
Vuosikate	176,9	101,7	42,6	26,4	−8,7
Poistot	−8,1	−9,6	−12,0	−12,0	−12,0
Tilikauden tulos	168,8	92,1	30,6	14,4	−20,7

2.9. Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala-konsernin tytäryhteisöt ja konserniohjaus

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala-konserniin (sotepe-konserni) kuuluvat yhteisöt, joissa kaupungilla on kirjanpitolain mukainen määräysvalta ja jotka toimivat sosiaali- ja terveysalalla. Kaikki sotepe-konsernin tytäryhteisöt ovat muita kuin markkinaehtoisesti toimivia.

Sotepe-konsernin tytäryhteisöt ovat:

Helsingin seniorisäätiö sr, jossa kaupunki nimeää kaikki säätiön hallituksen jäsenet
Niemikotisäätiö sr, jossa kaupunki nimeää enemmistön hallitusjäsenistä
Oulunkylän kuntoutuskeskus sr, jossa kaupunki nimeää enemmistön hallitusjäsenistä.

Lisäksi sotepe-konserniin kuuluu hyvinvointiyhtymä HUS-yhtymä.

Sotepe-konserniin kuuluvia sidosryhmäyksikköjä ovat:

Oy Apotti Ab (Helsingin kaupungin omistusosuus 38,35);
Maakuntien tilakeskus Oy (Helsingin kaupungin omistusosuus 8,0 %)
Hyvinvointialueyhtiö Hyvil Oy (Helsingin kaupungin omistusosuus 4,16 %)
DigiFinland Oy (Helsingin kaupungin omistusosuus 2,90 %)

Helsingin kaupunki emoyhteisönä vastaa kehityksen ohjaamisesta sekä järjestettävien palvelujen määrittelystä. Sotepe toimialaa ja -konsernia johdetaan ja kehitetään kaupungin ja sen määräysvallassa olevien yhteisöjen muodostamana kokonaisuutena kokonaistaloudellisesti.

Helsinki

2.10. Päätösehdotukset

Hallintosäännön mukaisesti rahoitusjohtajan tehtävänä on päättää kaupunginvaltuuston hyväksymissä rajoissa talousarvio- ja tilapäislainojen ottamisesta, lainojen takaisinmaksusta ja lainaehtojen muuttamisesta. Vuoden 2027 talousarvioehdotuksessa varaudutaan kaupungin osalta 600 miljoonan euron pitkäaikaisten ulkoisten lainojen ottoon. Lisäksi tulisi varautua lyhytaikaiseen lainatarpeeseen tilapäislainavaltuuksin, mm. kuntatodistusohjelmaa käyttäen.

Rahoitusjohtaja tulee oikeuttaa ottamaan uutta lainaa mahdollisesti ennenaikaisesti poismaksettavien lainojen tilalle (ns. lainojen konvertointi) sekä tytäryhteisöjen mahdollisia kassalainatarpeita varten. Konvertointiin tarvitaan lainanottovaltuus, vaikka kaupungin lainapääoma ei lisäänny.

Liikenneliikelaitoksen investointien edellyttämä rahoitustarve on suunniteltu katettavan ensisijaisesti kaupungin sisäisesti, kirjanpidon yhdystilivelalla. Päätösehdotuksissa on kuitenkin varauduttu yhdystilivelan konvertoimiseen 200 miljoonan euron määrällä ulkoisiksi lainoiksi vuonna 2027, mikäli tämä on kokonaisuuden kannalta perusteltua.

Lisäksi rahoitusjohtaja tulee oikeuttaa tekemään leasingsopimuksia päätösehdotuksessa mainituin ehdoin.

Kaupungin liikelaitosten toimintasääntöjen mukaan liikelaitoksen johtokunta päättää lainanotosta kaupunginvaltuuston vuosittain vahvistamien lainanottovaltuuksien rajoissa. Kaupunginvaltuusto päättää valtuuksista talousarviossa ja laina hankitaan kaupunginkanslian toimesta.

Liikenneliikelaitoksen johtokunnalle tulee antaa enintään 200 miljoonan euron lainavaltuus liikelaitoksen yhdystilivelan konvertoimiseksi ulkoisiksi lainoiksi. Liikelaitoksen investointien rahoitus on tarkoitus järjestää ensisijaisesti kaupungin sisäisellä yhdystilivelalla, jota myöhemmin konvertoidaan ulkoisiksi lainoiksi. Konvertointi varaudutaan tekemään vuoden 2027 aikana.

Edellä olevan perusteella kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston päätettäväksi

1) että rahoitusjohtajalla on oikeus vuonna 2027
   a) ottaa 600 miljoonaa euroa kotimaisia ja/tai ulkomaisia lainoja, joiden laina-aika on vähintään yksi vuosi ja enintään 30 vuotta ja joiden nimelliskorko lainanottohetkellä saa olla enintään 5 prosenttia tai joiden emissiokurssin ja nimelliskoron perusteella laskettava efektiivinen korko saa olla lainanottohetkellä enintään 5 prosenttia,
   b) ottaa tilapäislainoja, joita saa kulloinkin olla enintään 300 miljoonaa euroa,
   c) tehdä 100 miljoonan euron pääoma-arvosta ja enintään 5 prosentin korolla uusia leasing-sopimuksia, joiden vuokra-aika on enintään 30 vuotta,
   d) tehdä korko- ja valuuttariskin suojaamiseksi tarkoitettuja johdannaissopimuksia otettaessa uusia lainoja tai koskien olemassa olevaa lainakantaa kuitenkin siten, että sopimuksia voidaan solmia kotimaisen tai ulkomaisen osapuolen kanssa, jonka pitkäaikainen luottokelpoisuus on hyvä sekä
2) että liikenneliikelaitoksen johtokunnalla on oikeus vuonna 2027
   a) ottaa enintään 200 miljoonaa euroa ulkoista lainaa kaupungin sisäisen yhdystilivelan konvertoimiseksi ulkoiseksi lainanotoksi.

Kuntalain 14 §:n mukaan valtuusto päättää kunnan palveluista ja muista suoritteista perittävien maksujen yleisistä perusteista. Hallintosäännön mukaan lautakuntien ja johtokuntien tehtävänä on päättää hinnoista, maksuista, vuokrista ja korvauksista, sekä hyväksyä perusteet, joiden mukaan viranhaltija päättää mainituista asioista. Kaupunginhallituksen mielestä olisi perusteltua päättää talousarvion hyväksymisen yhteydessä palveluista ja muista suoritteista perittävien maksujen yleisistä perusteista. Edellä olevan perusteella kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston päätettäväksi.

3) että niiden maksujen, joista ei ole erikseen päätetty, yleisinä perusteina noudatetaan omakustannushinnan mukaista taikka viranomaisen päättämää alempaa taksaa.

Kaupunginhallituksen päättämien avustusten käytön valvontaa koskevien ohjeiden mukaan kaupungin viranomaisilla ja tarkastusvirastolla on mahdollisuus ja oikeus tarkastaa avustuksensaajien varainkäyttöä avustusehtojen täyttämisen selvittämiseksi. Samalla kaupunginhallitus katsoo, että avustusehtoja olisi tarkoituksenmukaista täydentää siten, että avustettavien yhteisöjen tulee noudattaa kaupunginhallituksen antamia ohjeita. Lisäksi kaupunginhallituksen mielestä on tarpeellista, että kaupunginhallitukselle annetaan mahdollisuus käyttää avustusmäärärahaa asianomaisesta toiminnasta kaupungille lainojen takaamisen tai muun syyn johdosta syntyneiden saatavien korvaamiseksi. Kaupunginhallitus esittää, että kaupunginvaltuusto päättäisi.

4) kehottaa lauta- ja johtokuntia avustusten myöntämispäätöksissä ilmoittamaan avustuksen ehdoksi, että avustettavien yhteisöjen tulee toiminnassaan ja taloudenhoidossaan noudattaa kaupunginhallituksen antamia ohjeita ja

   oikeuttaa kaupunginhallituksen käyttämään avustusmäärärahoja kaupungille avustettavasta toiminnasta lainojen takaamisen tai muun syyn johdosta mahdollisesti syntyvien saatavien korvaamiseen.

Kaupungin toimialojen toimintoihin voidaan käyttää ulkopuolista yksityistä rahoitusta siten, että toimialat sisällyttävät talousarvioehdotustensa tulopuolelle alakohdan Ulkopuolisin varoin rahoitettu toiminta, jolle merkitään asianomaisen toiminnan arvioidut tulot. Vastaavat arvioidut menot merkitään asianomaisille menolajeille. Näiden toimialojen talousarvioiden erityisperusteluissa on mainittu, miten suuri osa määrärahasta on varattu ulkopuolisin varoin rahoitettavaa toimintaa varten. Tätä osaa määrärahasta saa käyttää vain saman verran kuin ulkopuolista rahoitusta on kertynyt. Edellä olevan perusteella kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston päätettäväksi

5) että toimialoilla, joilla on talousarviossa varattu määräraha ulkopuolisin varoin rahoitettua toimintaa varten, on oikeus käyttää kyseistä määrärahaa ainoastaan ehdolla, että tulopuolelle kertyy ulkopuolisista rahoituslähteistä vastaava summa.

Valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio. Sen hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös kolmea tai useampaa vuotta koskeva taloussuunnitelma. Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Toimialojen talousarviorakenteiden kehittämistä on edelleen jatkettu. Tarkoituksena on palvella paremmin toiminnan ohjausta ja päätöksentekoa. Talousarviorakenteen uusimisen yhteydessä on pyritty kehittämään myös sisäisiä suunnittelu- ja seurantajärjestelmiä. Jotta kehitystyö saadaan joustavaksi, talousarviorakenteessa suoritettujen uudistusten hyväksyminen on tarkoituksenmukaista suorittaa edelleen talousarviokäsittelyn yhteydessä. Näin ollen kaupunginhallitus esittää, että kaupunginvaltuusto päättäisi

6) hyväksyä vuoden 2027 talousarvioehdotuksen valmistelun yhteydessä toteutetut talousarviorakenteen muutokset ja

7) oikeuttaa kaupunginhallituksen jatkamaan toimialojen talousarviorakenteen uudistamista sekä sisäisen laskentatoimen ja raportoinnin kehittämistä.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n mukaan valtuutetulla on oikeus tehdä aloitteita kaupungin yhteisistä asioista. Aloite, joka koskee määrärahan ottamista seuraavan vuoden talousarvioon, tulee tehdä viimeistään 31. toukokuuta. Kaupunginhallituksen on esitettävä aloite valtuuston käsiteltäväksi talousarvion yhteydessä.

Liitteenä kaupunginhallituksen vastaukset 30 talousarvioaloitteeseen. Edellä olevan perusteella kaupunginhallitus esittää, että kaupunginvaltuusto päättää

8) katsoa mainittujen aloitteiden 1–30 tulleen lopullisesti käsitellyiksi.

Edellä olevaan viitaten kaupunginhallitus esittää, että kaupunginvaltuusto päättää

9) hyväksyä oheisen ehdotuksen Helsingin kaupungin talousarvioksi vuodeksi 2027 sekä taloussuunnitelmaehdotuksen ohjeellisena vuosille 2027–2029.

10) hyväksyä kaupungin ja Liikenneliikelaitoksen investointiohjelmat ohjeellisena vuosille 2026–2035 talousarvion liitteiden 3 ja 11 mukaisina otettavaksi huomioon seuraavien vuosien taloussuunnitelmien valmistelussa.

Helsinki

2.11. Talousarvion sitovuus

2.11.1. Yleistä

Talousarviossa kaupunginvaltuusto hyväksyy kunnan toiminnan ja talouden tavoitteet. Toiminnassa ja taloudessa on noudatettava talousarviota. Kaupunginvaltuuston nähden sitovaksi eräksi talousarviossa voidaan määritellä määräraha, tuloarvio tai toimintakate. Toiminnan tavoitteita voidaan myös määritellä sitoviksi. Sitovuus merkitsee sitä, että esim. määrärahaa ei voi ylittää ilman kaupunginvaltuuston päätöstä.

Talousarviossa on bruttobudjetoituja ja nettobudjetoituja yksiköitä sekä kaupunginvaltuuston perustamia kunnan liikelaitoksia. Näille kaikille määritellään erikseen talousarvion sitovuustaso.

Pääsääntöisesti kaupunginvaltuustoon nähden sitova erä on bruttobudjetoiduilla yksiköillä menojen yhteissumma (=määräraha) ja nettobudjetoiduilla yksiköillä toimintakate. Kunnan liikelaitoksia sitovat erät on esitetty tuloslaskelma- ja rahoitusosassa.

Talousarviokirjassa kaupunginvaltuustoon nähden sitovat erät on rasteroitu.

Mikäli tulot yhteensä, toiminnan tavoitteet sekä eräiden hallintokuntien tuottotavoitteet ovat hallintokuntia sitovia kaupunginvaltuustoon nähden, on ne erikseen määritelty näiden hallintokuntien kohdalla.

Yhteisöille myönnettävien avustusten määrärahat on määritelty talousarvion liitteen 1 mukaisesti (Vuoden 2027 talousarvioon sisältyvät avustusmäärärahat ja avustuksenluonteiset korvausmäärärahat). Lautakunnilla ja jaostoilla on oikeus päättää avustusliitteessä mainituista kokonaismäärärahojen käytöstä lukuun ottamatta rasteroidulla merkattuja avustusmäärärahoja.

2.11.2. Käyttötalousosan sitovat määrärahat

Bruttobudjetoidut yksiköt

Seuraavien lukujen/kohtien **menot ovat sitova**

1 10 01	Vaalien järjestäminen, keskusvaalilautakunnan käytettäväksi
1 20	Tarkastuslautakunta ja -virasto
1 30 01	Kaupunginhallituksen käyttövarat
1 30 02	Kaupunginhallituksen avustukset
1 30 03	Valtionperinnöt
1 40	Kaupunginkanslia
1 50 01	Toimielinten toimintakustannukset, pormestarin ja kaupunginkanslian käytettäväksi
1 50 02	Keskitetysti maksettavat henkilöstömenot, kaupunginkanslian käytettäväksi
1 50 03	Maksuosuudet, korvaukset ja jäsenmaksut, kaupunginkanslian käytettäväksi
1 50 05	Työttömyysetuuksien maksuvastuu, kaupunginkanslian käytettäväksi
1 50 06	Työllisyyspalvelujen järjestäminen, kaupunginkanslian käytettäväksi
2 10 01	Kaupungin tuottamat kasvatus- ja koulutuspalvelut
2 10 03	Korvaukset ja avustukset
3 10 01	Kaupunkirakenne ja toimialan yhteiset palvelut
3 10 09	Yleiset alueet
3 10 10	Joukkoliikenne
4 10 02	Kulttuurin laitosavustukset
4 10 03	Liikunnan laitosavustukset

Nettobudjetoidut yksiköt

Seuraavien lukujen/kohtien **”Toimintakate” on sitova**

1 50 04	Keskitetty hanketoiminta, kaupunginkanslian käytettäväksi
2 10 02	Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimelle tuotetut palvelut
3 10 02	Tilat
3 10 03	Asuntotuotanto
3 10 08	Palvelut ja luvat
4 10 01	Kulttuuri ja vapaa-aika
5 10	Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimi

2.11.3. Tuloslaskelma-, investointi- ja rahoitusosan sitovat määrärahat ja tuloarviot

Pääsääntöisesti kaupunginvaltuustoon nähden **sitovia määrärahoja ovat menot** kohtatasolla.

Investointiosassa lauta- ja johtokunnilla on oikeus tehdä alakohtien välisiä siirtoja. Määrärahaa ei kuitenkaan voi siirtää sellaiselle hankkeelle, johon talousarviovuodelle ei ole varattu määrärahaa.

Kunnan liikelaitoksia sitovat perustamispäätösten mukaisesti perustamislainan korot ja peruspääoman tuotto, jotka on esitetty tuloslaskelmaosassa tuloina luvun 7 02 alakohtina, ja perustamislainan lyhennykset tuloina rahoitusosan luvun 9 01 alakohtina. Kunnan liikelaitoksia ovat palvelukeskusliikelaitos, rakentamispalveluliikelaitos, taloushallintopalveluliikelaitos, työllisyyspalveluliikelaitos ja liikenneliikelaitos.

2.11.4. Tilivelvollisuus

Tilivelvollisuus merkitsee toimielimen jäsenen ja viranhaltijan oikeudellista ja taloudellista vastuuta kaupungin hallinnon ja talouden asianmukaisesta hoitamisesta. Valtuusto päättää vuosittain vastuuvapauden myöntämisestä tilivelvollisille.

Kuntalain mukaan tilivelvollisia ovat valtuustoa lukuun ottamatta kaupungin toimielinten jäsenet ja asianomaisen toimielimen tehtäväalueen johtavat viranhaltijat. Johtavana viranhaltijana voidaan pitää toimielimen esittelijää ja toimielimen tehtäväalueella itsenäisestä tehtäväkokonaisuudesta vastaavaa henkilöä hänen toimiessaan toimielimen alaisena. Toimielinten varajäseniin ja johtavien viranhaltijoiden varahenkilöihin sovelletaan samoja säännöksiä heidän toimiessaan tehtävässä. Helsingissä johtavat viranhaltijat ja toimielinten esittelijät on pääsääntöisesti määritelty hallintosäännössä. Johtavien viranhaltijoiden tehtävänä on suunnitella, seurata ja valvoa johtamansa hallinnollisen kokonaisuuden toimintaa sekä vastata sen tuloksellisuudesta ja tavoitteiden saavuttamisesta.

Tilintarkastajan on tilintarkastuskertomuksessaan tehtävä esitys vastuuvapauden myöntämisestä ja mahdollisesta tilivelvolliseen kohdistuvasta muistutuksesta. Muistutuksen edellytyksenä on, että tilivelvollinen on toiminut vastoin lakia tai valtuuston päätöksiä eikä virhe tai aiheutunut vahinko ole vähäinen. Määritelmää tilivelvollisista sovelletaan ottaen huomioon, että kaupungin vastuunalainen tilintarkastaja voi tilintarkastuskertomuksessaan kohdistaa muistutuksen muullekin kuin edellä olevan määritelmän piiriin kuuluvalle viranhaltijalle ja esittää vastuuvapauden epäämistä. Vaikka kaupungin työntekijä ei olisikaan lain tarkoittama tilivelvollinen, hänen on hoidettava tehtävänsä asianmukaisen huolellisesti. Tilivelvollisuuden puuttuminen ei vapauta esimerkiksi esihenkilöä valvontavastuusta. Tilivelvollisten määrittely ei estä kohdistamasta vahingonkorvausvaatimusta tai rikossyytettä muuhun henkilöön kuin alla lueteltuun tilivelvolliseen.

Tilivelvolliset	Tilivelvolliset
Luottamushenkilöt	**Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala**
Kaupunginhallituksen ja sen jaostojen jäsenet	Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Lautakuntien ja niiden jaostojen jäsenet	Kirjastopalvelujen johtaja
Liikelaitosten johtokuntien jäsenet	Kulttuurijohtaja
Pormestari	Liikuntajohtaja
Keskushallinto	Nuoriso- ja yhteisöpalvelujohtaja
Kansliapäällikkö	Yhteisten palvelujen johtaja
Elinkeinojohtaja	Museonjohtaja
Hallintojohtaja	Intendentti
Henkilöstöjohtaja	Kulttuurin edistämisen päällikkö
Strategiajohtaja	Kulttuurikeskusten päällikkö
Rahoitusjohtaja	Liikuntapalvelupäällikkö
Viestintäjohtaja	Liikuntapaikkapäällikkö
Hallintomenettelyjohtaja	Ulkoilupalvelupäällikkö
Digitalisaatiojohtaja	Itäisen nuorisotyön aluepäällikkö
Hankintajohtaja	Pohjoisen nuorisotyön aluepäällikkö
Lakiasiainjohtaja	Läntisen nuorisotyön aluepäällikkö
Sisäisen tarkastuksen johtaja	Sosiaali- ja terveystoimen toimiala
Työllisyyspalveluliikelaitoksen toimitusjohtaja	Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan toimialajohtaja
Palvelukeskusliikelaitoksen toimitusjohtaja	Perhe- ja sosiaalipalvelujen johtaja
Palvelukeskusliikelaitoksen monipalvelut-yksikön johtaja	Terveys- ja päihdepalvelujen johtaja
Palvelukeskusliikelaitoksen puhelin- ja hyvinvointipalvelujen yksikön johtaja	Sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelujen johtaja
Taloushallintopalveluliikelaitoksen toimitusjohtaja	Pelastuskomentaja
Rakentamispalveluliikelaitoksen toimitusjohtaja	Yhteisten palvelujen johtaja
Tarkastusvirasto	Lastensuojelun ja perhesosiaalityön johtaja
Tarkastusjohtaja	Vammaisten sosiaalityön päällikkö
Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala	Asumis-, kriisi- ja päihdepalvelujen johtaja
Kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja	Kotihoidon johtaja
Varhaiskasvatusjohtaja	Perheiden erityispalveluiden päällikkö
Perusopetusjohtaja	Lapsiperheiden kotipalvelun ja sosiaaliohjauksen päällikkö
Lukio- ja ammatillisen koulutuksen ja vapaan sivistystyön johtaja	Aikuissosiaalityön päällikkö (asumis-, toimentulotuki- ja neuvontapalvelut)
Ruotsinkielisen palvelukokonaisuuden johtaja	Asiakasmaksupäällikkö
Yhteisten palvelujen johtaja	Nuorten palvelujen ja aikuissosiaalityön johtaja
Tietohallintojohtaja	Talous- ja strategiajohtaja
Kaupunkiympäristön toimiala	Laki- ja hallintoasioiden päällikkö
Kaupunkiympäristön toimialajohtaja	
Maankäyttöjohtaja	
Tekninen johtaja	
Asiakkuusjohtaja	
Yhteisten palvelujen johtaja	
Rakennusvalvontapäällikkö	
Ympäristöjohtaja	
Elintarviketurvallisuusyksikön päällikkö	
Ympäristöterveysyksikön päällikkö	
Ympäristönsuojelu ja ohjaus -yksikön päällikkö	
Ympäristöseuranta ja -valvontayksikön päällikkö	

Tilivelvolliset	Tilivelvolliset
Rakennetun ympäristön valvontayksikön päällikkö	
Itäisen lupayksikön päällikkö	
Läntisen lupayksikön päällikkö	
Kunnallinen pysäköinninvalvoja	
Liikenneliikelaitoksen toimitusjohtaja	

Helsinki

2.12. Selityksiä

Käyttötalousosan, tuloslaskelmaosan ja rahoitusosan talousarviotaulukoiden sarakkeessa 2 ja investointiosan talousarviotaulukoiden sarakkeessa 3 on esitetty määrärahojen käyttö vuoden 2025 tilinpäätöksen mukaan.

Käyttötalousosassa, tuloslaskelmaosassa ja rahoitusosassa sarakkeeseen 3 ja investointiosassa sarakkeeseen 4 on otettu vuoden 2026 talousarvioon merkityt määrärahat. Kursiivilla on merkitty kaupunginvaltuuston 7.10.2026 sekä sitä aikaisemmin kuluvan vuoden tileille myöntämät ylitysoikeudet.

Käyttötalousosassa sarakkeeseen 5, tuloslaskelmaosassa ja rahoitusosassa sarakkeeseen 4 ja investointiosassa sarakkeeseen 5 on merkitty lauta- ja johtokuntien ehdottamat määrärahat vuodelle 2027. Seuraavien lukujen/kohtien/alakohtien em. sarakkeissa olevat määrärahat ovat kaupunginkanslian (ei lauta- tai johtokuntien) ehdottamia:

Luku	1 10	Kaupunginkanslia
Luku	1 30	Kaupunginkanslia
Luku	1 40	Kaupunginkanslia
Luku	1 50	Kaupunginkanslia
Luku	7 01	Kaupunginkanslia
Kohta	7 02 01	
alakohdat	01–66, 68	Kaupunginkanslia
Kohta	7 02 02	Kaupunginkanslia
Luvut	7 03–7 05	Kaupunginkanslia
Kohta	8 00 01	Kaupunginkanslia
Kohta	8 05 01	Kaupunginkanslia
Kohta	8 06 02	Kaupunginkanslia
Kohta	8 06 05	Kaupunginkanslia
Kohta	8 07 02	Kaupunginkanslia
Kohta	9 01 01	Kaupunginkanslia
Kohta	9 01 02	
alakohdat	01–57, 59–61	Kaupunginkanslia
Kohta	9 01 03	Kaupunginkanslia

Käyttötalousosassa sarakkeeseen 6, tuloslaskelmaosassa ja rahoitusosassa sarakkeeseen 5 ja investointiosassa sarakkeeseen 6 on merkitty vuoden 2027 talousarvion määrärahat.

Käyttötalousosassa sarakkeeseen 7, tuloslaskelmaosassa ja rahoitusosassa sarakkeeseen 6 ja investointiosassa sarakkeeseen 7 on merkitty vuoden 2028 taloussuunnitelmaan sisältyvät määrärahat.

Käyttötalousosassa sarakkeeseen 8, tuloslaskelmaosassa ja rahoitusosassa sarakkeeseen 7 ja investointiosassa sarakkeeseen 8 on merkitty vuoden 2029 taloussuunnitelmaan sisältyvät määrärahat.

Investointiosassa sarakkeeseen 1 on merkitty ao. luvun kohdan tunnus ja sarakkeeseen 2 kohdan sekä alakohdan nimike selityksineen.

Perusteluosan suluissa olevat luvut ovat vuoden 2026 lukuja, ellei tekstissä toisin ole mainittu.

Taulukoissa jokainen luku on pyöristetty erikseen tarkasta arvosta, joten laskutoimitukset eivät kaikilta osin täsmää.

Yhdistelmä sidotuista avustuksista on liitteessä 1. Talousarvioon on lisäksi liitetty erittely jäsenmaksuista, liite 2. Liitteessä 3 on esitetty investointiohjelma vuosille 2026-2035, liitteessä 4 talonrakennushankkeiden rakentamisohjelma, liitteessä 5 on esirakentamishankkeiden rakentamisohjelma 2027–2029. Liitteessä 6 on katujen ja liikenneväylien rakentamisohjelma vuosiksi

2027–2029, liitteessä 7 on puistojen ja liikunta-alueiden rakentamisohjelma vuosiksi 2027–2029, liite 8 sisältää projektialueiden infra- rakentamisohjelman vuosille 2027–2029, liitteessä 9 on kaupunkiuudistusalueiden ja suurten liikennehankkeiden rakentamisohjelma 2027–2029, liitteessä 10 on vuokra- ja osakekohteiden suunnitteilla olevat uudis- ja peruskorjaushankkeet, liite 11 sisältää HKL-liikelaitoksen investointisuunnitelman vuosille 2026-2035 ja liite 12 sisältää Kaupunkiliikenne Oy:n investoinnit. Ottolainat on eritelty liitteessä 13 ja liite 14 sisältää ilmastoliitteen.

Sosiaali-. terveys- ja pelastustoimen liitteessä 1 on sidotut avustukset, liite 2 sisältää erittelyn jäsenmaksuista, investoinnit ovat liitteissä 3-5 ja toimialan palvelustrategia on liitteessä 6.

Talousarviomäärärahojen käyttöoikeus on ao. lauta- tai johtokunnalla, ellei talousarvion luvun, kohdan tai alakohdan yhteydessä ole toisin ilmoitettu.

Kunta-Helsinki

Käyttötalousosa

Kunta-Helsinki

3. Kunta-Helsinki

3.1. Käyttötalousosa

1 000 €	Käyttö 2025	Talousarvio 2026	Ennuste 2026	Ehdotus 2027	Talousarvio 2027	Talous-suunnitelma 2028	Talous-suunnitelma 2029
Tulot yhteensä	1 557 014	1 589 754	1 554 331	1 620 305	1 622 305	1 668 878	1 713 546
1 Keskushallinto	67 070	63 751	66 955	62 269	62 269	62 575	65 136
2 Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala	90 863	79 922	86 635	83 025	84 525	84 525	84 525
3 Kaupunkiympäristön toimiala	1 364 705	1 407 042	1 363 701	1 437 416	1 437 916	1 482 867	1 523 808
4 Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala	34 377	39 039	37 040	37 594	37 594	38 910	40 077
Menot yhteensä	3 505 644	3 741 643	3 751 602	3 913 862	3 910 472	4 034 783	4 177 239
Ylitysoikeus		*11 647*					
1 Keskushallinto	522 195	514 274	537 237	526 768	524 068	524 873	535 739
2 Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala	1 625 750	1 700 804	1 710 762	1 777 470	1 775 470	1 860 219	1 932 516
3 Kaupunkiympäristön toimiala	1 043 709	1 190 837	1 170 678	1 260 653	1 261 753	1 284 949	1 330 740
4 Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala	313 990	335 728	332 924	348 971	349 181	364 741	378 245
Toimintakate	−1 948 630	−2 151 889	−2 197 271	−2 293 557	−2 288 167	−2 365 905	−2 463 693
Poistot	351 390	321 683	375 940	359 813	368 351	379 751	386 357
Tilikauden tulos	−2 300 019	−2 473 573	−2 573 211	−2 653 370	−2 656 518	−2 745 656	−2 850 051

3.1.1. 1 Keskushallinto

1 000 €	Käyttö 2025	Talousarvio 2026	Ennuste 2026	Ehdotus 2027	Talousarvio 2027	Talous-suunnitelma 2028	Talous-suunnitelma 2029
Tulot yhteensä	67 070	63 751	66 955	62 269	62 269	62 575	65 136
Menot yhteensä	522 195	514 274	537 237	526 768	524 068	524 873	535 739
Ylitysoikeus		*11 647*					
Toimintakate	−455 126	−450 523	−470 282	−464 499	−461 799	−462 298	−470 603
Poistot	13 715	7 429	10 579	8 700	8 700	11 000	11 000
Tilikauden tulos	−468 840	−457 952	−480 861	−473 199	−470 499	−473 298	−481 603

3.1.1.1. 1 10 Vaalien järjestäminen, keskusvaalilautakunnan käytettäväksi

1 000 €	Käyttö 2025	Talousarvio 2026	Ennuste 2026	Ehdotus 2027	Talousarvio 2027	Talous-suunnitelma 2028	Talous-suunnitelma 2029
Tulot yhteensä				1 272	1 272		1 284
Menot yhteensä	3 659	807	732	4 307	4 307	923	8 629
Ylitysoikeus							
Toimintakate	−3 659	−807	−732	−3 035	−3 035	−923	−7 345
Poistot							
Tilikauden tulos	−3 659	−807	−732	−3 035	−3 035	−923	−7 345

Vuonna 2027 toimitetaan eduskuntavaalit ja vuonna 2028 valmistellaan seuraavana vuonna toimitettavia alue- ja kuntavaaleja sekä europarlamenttivaaleja. Lisäksi vuoden 2028 määrärahoissa on varauduttu äänestysaluejaon uudistamiseen. Alue- ja kuntavaaleissa kunnan tehtävät ovat laajemmat kuin muissa vaaleissa. Kunta järjestää muun muassa ehdokasasettelun, äänten laskennan ja tulostallennuksen.

Määrärahat sisältävät varauksen oikeusministeriön uudistushankkeille. Uusi sähköinen vaalitietojärjestelmä on tarkoitus ottaa käyttöön alue- ja kuntavaaleissa vuonna 2029. Lisäksi on varauduttu äänioikeutettujen määrän ja ennakkoäänestyksen kasvuun. Ennakkoäänestyspaikkojen ja vaalipäivän äänestyspaikkojen perustamisen suurimmat kustannukset liittyvät henkilöstökuluihin, tietotekniikkamenoihin ja koulutukseen sekä tilojen vuokriin.

Valtio suorittaa kunnille kertakorvauksen valtiollisissa vaaleissa. Vuoden 2027 eduskuntavaaleista korvauksen arvioida olevan noin 1,27 miljoonaa euroa ja vuoden 2029 europarlamenttivaaleista noin 1,28 miljoonaa euroa. Vuoden 2029 kuntavaaleista valtio ei maksa korvauksia.

3.1.1.2. 1 20 Tarkastuslautakunta ja -virasto

1 000 €	Käyttö 2025	Talousarvio 2026	Ennuste 2026	Ehdotus 2027	Talousarvio 2027	Talous-suunnitelma 2028	Talous-suunnitelma 2029
Tulot yhteensä	6	5	5	5	5	5	5
Menot yhteensä	1 961	2 098	2 068	2 152	2 152	2 152	2 152
Ylitysoikeus							
Toimintakate	−1 955	−2 093	−2 063	−2 147	−2 147	−2 147	−2 147
Poistot							
Tilikauden tulos	−1 955	−2 093	−2 063	−2 147	−2 147	−2 147	−2 147

Toiminnan kuvaus

Tarkastuslautakunta toimii suoraan kaupunginvaltuuston alaisena lautakuntana, ja sen tehtävänä on valmistella valtuuston päätettäväksi kaupungin hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat. Lautakunnan keskeisin tehtävä on arvioida, ovatko valtuuston asettamat tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Arviointitehtäväänsä varten lautakunta on jakautunut kahteen toimikuntaan. Lisäksi tarkastuslautakunta valvoo sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuksien noudattamista. Tarkastusvirasto toimii tarkastuslautakunnan alaisena. Virasto avustaa lautakuntaa lakisääteisessä arvioinnissa ja sidonnaisuusilmoitusten valvonnassa sekä kaupungin tilintarkastajaa lakisääteisessä tilintarkastuksessa.

Kaupunkistrategian toteuttaminen

Arviointitoiminnan tavoitteena on tuottaa valtuustolle hyödyllistä tietoa kaupungin toiminnasta ja taloudesta sekä kaupunkistrategian toteutumisesta. Kaupunkistrategia 2025–2029 ohjaa tarkastuslautakunnan vuoden 2027 arviointitoiminnan kohdentumista. Valtuustokauden aikana arviointeja kohdennetaan kaupunkistrategian kaikkiin painopistealueisiin. Tavoitteena on, että vuoden 2026 arviointikertomus valmistuu 14.4.2027 mennessä.

Tilintarkastuksen tarkoituksena on tuottaa tietoa kaupungin toiminnasta muun muassa laillisuuden näkökulmasta ja edistää taloudenhoidon yleistä luotettavuutta. Tavoitteena on, että vuoden 2026 tilintarkastuskertomus annetaan 30.4.2027 mennessä.

Tarkastuslautakunta toteuttaa kaupunkistrategiaa järjestämällä Helsingin kaupungin ja konserniyhteisöjen tilintarkastuksen kustannustehokkaasti ja laadukkaasti tilintarkastusta koskevien säädösten ja määräysten sekä alan suositusten mukaisesti. Vuonna 2027 alkaa kaupungin tilintarkastuspalveluiden uusi sopimuskausi, joka perustuu viraston valmistelemaan kilpailutukseen. Kaupungin tilintarkastuspalvelujen hankintaa koskeva päätös valmistellaan tarkastuslautakunnan käsittelyyn ja edelleen valtuuston päätettäväksi kevätkaudella 2027. Tilintarkastuksen järjestämisessä otetaan huomioon kaupungin organisaatiossa tapahtuneet muutokset. Kaupunkikonserniin kuuluvien yhteisöjen tilintarkastajina jatkavat samat tilintarkastajat kuin vuonna 2026. Konserniyhteisöjen tilintarkastuspalvelujen kilpailutus käynnistyy syksyllä 2027.

Sidonnaisuuksien ilmoittamisella edistetään kaupungin päätöksenteon avoimuutta ja läpinäkyvyyttä. Sidonnaisuuksien valvonnalla voidaan ennakolta estää tilanteita, joissa luottamus viranhaltijan tai luottamushenkilön toimintaan voisi vaarantua ja siten myös yleisellä tasolla vahvistaa poliittisen järjestelmän luotettavuutta kunnissa.

Arviointi- ja tarkastustehtävät sekä sidonnaisuusilmoitusten valvonta hoidetaan sitoutuneesti, luotettavasti ja vastuullisesti. Palvelujen laatua seurataan säännöllisesti ja toimintaa kehitetään saadun palautteen sekä syksyllä 2026 toteutettujen valtuustoryhmähaastattelujen tulosten perusteella.

Tarkastusviraston henkilöstöjohtamisen tavoitteena on ammattitaitoinen, motivoitunut, sitoutunut ja hyvinvoiva henkilöstö. Veto- ja pitovoimaa edistetään huolehtimalla kannustavasta työkulttuurista, tarjoamalla työntekijöille mielekkäitä työtehtäviä ja hyvät edellytykset jatkuvaan itsensä ja osaamisensa kehittämiseen sekä palkitsemalla hyvistä työsuorituksista. Työhyvinvoinnin ja työn laadun säilymiseen korkealla tasolla pyritään lisäksi osallistamalla henkilöstöä toiminnan ja työskentelytapojen suunnitteluun ja jatkuvaan kehittämiseen. Virasto panostaa laadukkaaseen ja innostavaan johtamiseen ja esihenkilötyöhön.

Helsinki

Tarkastusviraston taloutta hoidetaan vastuullisesti Helsingin talouden kestävyysperiaatteeseen sitoutuen. Kaupungin vastuullista taloudenpitoa edistetään hallitsemalla käyttötalouden menojen kasvua menopaineista huolimatta, järjestämällä ulkoinen tarkastus kustannustehokkaasti sekä tuottamalla laadukasta tarkastus- ja arviointitietoa.

Talousarvion toiminnan tavoitteet vuodelle 2027

Sitovat toiminnan tavoitteet

Sitova toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	**Tarkastuslautakunnan arviointitoiminta kohdistuu kaupunkistrategian toteutumisen arviointiin**
Tavoitteen tyyppi	Sitova toiminnan tavoite
Tavoitekategoria	Toimialan oma
Mittari 1	Tarkastuslautakunnan arviointisuunnitelmaan sisältyvien vuosittain vaihtuvien aiheiden (pois lukien tavoitearvioinnit, vaikuttavuuden seuranta ja talouden arviointi) liittyminen kaupunkistrategiassa asetettujen linjausten tai tavoitteiden arviointiin
Mittarin 1 lähtöarvo	Aiheista 100 prosenttia liittyi kaupunkistrategian arviointiin
Mittarin 1 tavoitearvo	Aiheista vähintään 92 prosenttia liittyy kaupunkistrategian arviointiin

Sitovat tavoitteet ohjaavat tarkastusviraston pääprosesseja, arviointia ja tilintarkastusta, ja kattavat valtaosan viraston koko toiminnasta. Kaupunkistrategia 2025–2029 ohjaa arviointien kohdentumista suunnitellusti valtuustokauden aikana sekä jokaisena arviointivuotena.

Sitova toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	**Kaupungin tilintarkastus toteutetaan tehokkaasti**
Tavoitteen tyyppi	Sitova toiminnan tavoite
Tavoitekategoria	Toimialan oma
Mittari 1	Tarkastusviraston tarkastussuunnitelman toteutumisaste
Mittarin 1 lähtöarvo	100 prosenttia
Mittarin 1 tavoitearvo	Vähintään 99 prosenttia
Mittari 2	Kaupungin ulkoisen tilintarkastajan laatiman tilintarkastuskertomuksen valmistuminen
Mittarin 2 lähtöarvo	Tilintarkastuskertomus tilikaudelta 2025 valmistui 30.4.2026 mennessä
Mittarin 2 tavoitearvo	Tilintarkastuskertomus tilikaudelta 2026 valmistuu 30.4.2027 mennessä

Tarkastusvirasto ylläpitää henkilöstön sitoutumista tarjoamalla merkityksellisiä työtehtäviä, jotka tehdään ennalta laaditun suunnitelman ja aikataulun mukaisesti. Viraston avustavan tilintarkastuksen suorittaminen aikataulussa vaikuttaa myös siihen, että tilintarkastajan on mahdollista antaa tilintarkastuskertomus tavoiteltuun ajankohtaan mennessä.

Palvelukustannusten kehitys

Palvelukustannukset	Tilinpäätös 2022	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Tilinpäätös 2025	Tulos-budjetti 2026	Ennuste 2026	Talousarvio 2027
Arviointi ja tilintarkastus							
Palvelun kokonaiskustannus (€)	1 704 747	1 751 980	1 659 869	1 775 896	1 828 000	1 798 000	1 873 000
Suorite (Toteutuneet tarkastuspäivät)	3 450	3 442	3 416	3 555	3 600	3 500	3 600
Yksikkökustannus (€/tarkastuspäivä)	494	509	486	500	508	514	520
Yksikkökustannuksen muutos-%	0	3,0	−4,5	2,8	1,6	2,8	2,5

Palvelun kokonaiskustannuksessa toimintamenoista on vähennetty kaupungin ulkoisen tilintarkastusyhteisön laskutus ja tarkastuslautakunnan kulut. Palvelukustannusten arvioidaan taloussuunnitelmakaudella kasvavan hallitusti suhteessa yleiseen kustannuskehitykseen viimeisen viiden vuoden kehitystä vastaavasti.

Henkilöstösuunnitelma

Henkilöstömäärän kehittyminen	2022	2023	2024	2025	Tulos-budjetti 2026	Ennuste 2026	Talous-arvio 2027	Talous-suunni-telma 2028	Talous-suunni-telma 2029
Vakituinen henkilöstö	17	16	17	17	17	16	17	17	17
Määräaikainen henkilöstö	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Henkilöstömäärä yhteensä (oma henkilöstö)	**17**	**16**	**17**	**17**	**17**	**16**	**17**	**17**	**17**
Henkilötyövuodet (oma henkilöstö)	15,5	15,5	16,1	16,9	17,0	16,5	17,0	17,0	17,0

Henkilöstön määrä säilyy nykyisellä tehtävien hoidon kannalta tarkoituksenmukaisella tasolla. Henkilöstöä kannustetaan suunnitelmallisesti jatkuvaan oman osaamisen kehittämiseen. Taloussuunnitelmakaudella jatketaan henkilöstön digi- ja tekoälyosaamisen kehittämistä. Tekoälyä hyödynnetään viraston toiminnoissa. Esihenkilötyön kehittämistä jatketaan suunnitelmallisesti.

Tilankäytön tehokkuuden kehitys

Tilankäytön mittarit	Tilin-päätös 2022	Tilin-päätös 2023	Tilin-päätös 2024	Tilin-päätös 2025	Tulos-budjetti 2026	Talous-arvio 2027	Talous-suunni-telma 2028	Talous-suunni-telma 2029
Tilat yhteensä m²	602	302	302	302	302	302	302	302
Toimistotilat m²/henkilö	35	19	18	18	18	18	18	18

Nykyiset monipaikkaiseen työhön soveltuvat ja tilankäytöltään tehokkaat toimitilat ovat viraston toiminnan kannalta tarkoituksenmukaiset. Tarkastuslautakunnan toimikunnat kokoontuvat tarkastusviraston toimitiloissa.

Toimintaympäristön riskit ja epävarmuustekijät ja riskien hallintakeinot

Tarkastusviraston merkittävimmät riskit liittyvät kaupunkiyhteisten tietojärjestelmien toimivuuteen ja tietoturvaan. Näitä operatiivisia riskejä hallitaan huolehtimalla viraston käytössä olevien IT-laitteiden toimivuudesta ja henkilöstön tietoturva- ja järjestelmäosaamisesta. Lisäksi merkittäväksi riskiksi on tunnistettu henkilöstön ennakoimattomat vaihdokset ja poissaolot. Tätä strategista riskiä hallitaan laaja-alaisella työkykyjohtamisella ja varajärjestelyin.

Viraston toimintaympäristön epävarmuustekijöitä tarkastellaan säännöllisesti. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta ovat osa päivittäistä johtamista ja toimintaa.

3.1.1.3. 1 30 Kaupunginhallitus

1 000 €	Käyttö 2025	Talousarvio 2026	Ennuste 2026	Ehdotus 2027	Talousarvio 2027	Talous-suunnitelma 2028	Talous-suunnitelma 2029
Tulot yhteensä	12 052	7 000	7 000	7 300	7 300	7 300	7 300
Menot yhteensä	73 839	17 476	29 118	15 395	15 395	15 395	15 395
Ylitysoikeus		*11 647*					
Toimintakate	−61 787	−10 476	−22 118	−8 095	−8 095	−8 095	−8 095
Poistot							
Tilikauden tulos	−61 787	−10 476	−22 118	−8 095	−8 095	−8 095	−8 095

3.1.1.3.1. 1 30 01 Kaupunginhallituksen käyttövarat

1 000 €	Käyttö 2025	Talousarvio 2026	Ennuste 2026	Ehdotus 2027	Talousarvio 2027	Talous-suunnitelma 2028	Talous-suunnitelma 2029
Tulot yhteensä	12						
Menot yhteensä	62 660	6 423	18 065	5 738	5 738	5 738	5 738
Ylitysoikeus		*11 647*					
Toimintakate	−62 648	−6 423	−18 065	−5 738	−5 738	−5 738	−5 738
Poistot							
Tilikauden tulos	−62 648	−6 423	−18 065	−5 738	−5 738	−5 738	−5 738

Talousarviokohdalle varataan vuosittain määräraha yllättäviin ja ennakoimattomiin menoihin, jotka eivät liity yksittäisen toimialan tai kaupunginkanslian tavanomaiseen toimintaan. Näitä ovat esimerkiksi kaupungin ja valtion yhteistyöhön liittyvät kertaluonteiset hankkeet, poikkeukselliset yksittäiset hankkeet sekä kaupungin kansainväliseen näkyvyyteen liittyvät hankkeet ja suurtapahtumat.

Kohdentamattoman määrärahan lisäksi talousarviokohdalle on varattu strategiakauden kestoinen määräaikainen lisärahoitus niiden lasten ja nuorten harrastamiseen, jotka muutoin jäisivät harrastamisen ulkopuolelle, sekä määräraha pääkaupunkiseudun yhteistyöhön, seutuyhteistyöhön ja Helsinki-mitaleihin. Tutkimusapurahoihin on varattu 77 000 euroa ja tiedepalkintoa varten on varattu 10 000 euroa. Käyttövaroilla pilotoidaan vuonna 2027 ajoneuvokannan sähköistymisen edistämisen keinoja.

3.1.1.3.2. 1 30 02 Kaupunginhallituksen avustukset

1 000 €	Käyttö 2025	Talousarvio 2026	Ennuste 2026	Ehdotus 2027	Talousarvio 2027	Talous-suunnitelma 2028	Talous-suunnitelma 2029
Tulot yhteensä							
Menot yhteensä	1 520	1 753	1 753	357	357	357	357
Ylitysoikeus							
Toimintakate	−1 520	−1 753	−1 753	−357	−357	−357	−357
Poistot							
Tilikauden tulos	−1 520	−1 753	−1 753	−357	−357	−357	−357

*) Talousarviokohdalle aiempina vuosina sisältyneet asukasosallisuuden avustukset, 1,2 miljoonaa euroa, on vuodelle 2027 siirretty kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalle.

Kaupunginhallituksen yleisavustuksia myönnetään vuosittain sellaisille yhteisöille, joiden toiminta ei kuulu minkään muun lautakunnan toimialaan. Yleisavustukset koostuvat muun muassa kansainvälisen kaupunkiyhteistyön sekä kaupungin kulttuurihistorian tukemisesta sekä liikenneturvallisuuden ja osallisuuden edistämisestä.

3.1.1.3.3. 1 30 03 Valtionperinnöt

1 000 €	Käyttö 2025	Talousarvio 2026	Ennuste 2026	Ehdotus 2027	Talousarvio 2027	Talous-suunnitelma 2028	Talous-suunnitelma 2029
Tulot yhteensä	12 039	7 000	7 000	7 300	7 300	7 300	7 300
Menot yhteensä	9 659	9 300	9 300	9 300	9 300	9 300	9 300
Ylitysoikeus							
Toimintakate	2 381	−2 300	−2 300	−2 000	−2 000	−2 000	−2 000
Poistot							
Tilikauden tulos	2 381	−2 300	−2 300	−2 000	−2 000	−2 000	−2 000

Talousarviokohdan tuloiksi kirjataan saatavat valtionperinnöt ja menoiksi niistä myönnettävät avustukset sekä valtionperintöjen hoitokulut. Talousarviokohdalta myönnetään avustuksiin vuosittain kertyviksi arvioituja ja aiemmin kertyneitä valtionperintötuloja vastaavan summan lisäksi tietystä yksittäisestä vuonna 2019 kaupungille vastaanotetusta valtionperinnöstä osoitettavat avustukset. Talousarviokohdan toimintakate on tämän takia negatiivinen.

Kaupunginhallitus päätti 27.6.2022 valtionperintönä kaupungille tulevien kuolinpesien varojen hakuperusteiksi ja käyttötarkoitukseksi avustukset toimintaan, jolla tuetaan hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä.

Vuonna 2019 vastaanotetun tietyn valtionperinnön käyttötarkoitus on vahvistettu kaupunginhallituksessa 9.11.2020 ja tarkemmaksi käyttötarkoitukseksi on määritelty avustukset kaupunkiyhteisen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteen toteuttamiseen.

Kaupunginhallituksen myöntämien avustusten lisäksi talousarviokohdalta osoitetaan 2,0 miljoonaa euroa kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan myöntämiin avustuksiin.

3.1.1.4. 1 40 Kaupunginkanslia

1 000 €	Käyttö 2025	Talousarvio 2026	Ennuste 2026	Ehdotus 2027	Talousarvio 2027	Talous-suunnitelma 2028	Talous-suunnitelma 2029
Tulot yhteensä	41 622	40 953	43 657	43 691	43 691	44 996	46 053
Menot yhteensä	143 357	170 414	167 864	169 135	169 135	174 722	179 087
Ylitysoikeus							
Toimintakate	−101 735	−129 461	−124 207	−125 444	−125 444	−129 726	−133 034
Poistot	13 697	7 429	10 579	8 700	8 700	11 000	11 000
Tilikauden tulos	−115 432	−136 890	−134 786	−134 144	−134 144	−140 726	−144 034

*) Toimintamenoja siirretty kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalle 3,5 miljoonaa euroa sekä henkilöstökassan rahastoon 1 miljoonaa euroa ja toimintatuloja siirretty kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalle 0,07 miljoonaa euroa vuonna 2027

Toiminnan kuvaus

Kaupunginkanslia toimii kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen suunnittelu-, valmistelu- ja toimeenpanovirastona sekä vastaa kaupungin kehittämisestä. Kanslia huolehtii kaupungin keskushallinnosta. Keskushallintoon kuuluvat kaupunginkanslia, liikelaitoksia ja tarkastusvirasto. Kansliapäällikön johtamassa Kansliassa työskentelee noin 800 asiantuntijaa seitsemällä osastolla sekä sisäisessä tarkastuksessa. Kaupunginkanslia koostuu digitalisaatio-, elinkeino-, hallinto-, henkilöstö-, strategia-, talous- ja suunnittelu- sekä viestintäosastoista.

Toiminnan tarkastelu osastoittain

Digitalisaatio-osasto huolehtii digitalisaation ja tietohallinnon ohjauksesta sekä asianhallinnan ja asiakirjahallinnon johtamisesta. Osasto vastaa tietoturvan kaupunkitasoisesta ohjaamisesta. Digitalisaatio-osaston uusi organisaatiorakenne tukee osaston tehtävien määrittelyä, vastuunjakoa ja päätöksentekoa sekä tarkentaa digitalisaatio-osaston roolia ja vastuuta kaupunkiyhteisessä ICT-toiminnassa.

Digitalisaatio-osaston vastuulla olevia merkittävimpiä kaupunkiyhteisiä muutoshankkeita ovat tietoturvajohtamisen muutoshanke, asianhallinnan kehittämisen hanke ja talouden ohjausjärjestelmän kehittämishanke. Lisäksi kehityskohteina ovat tekoälyn hyödyntäminen apuvälineenä sekä jatkuvana seurantakohteena tietoturva ja varautuminen.

Elinkeino-osasto luo edellytyksiä kaupungin elinkeinoelämän kehitykselle ja kaupunkilaisten työllistymiselle sekä edistää yrityksiä arvostavaa palvelukulttuuria kaupungin organisaatiossa. Osasto vastaa kaupungin työllisyydenhoidosta ja koordinoi maahanmuuttoasioita sekä edistää työperusteista maahanmuuttoa. Osasto tukee yritysten perustamista ja kasvua sekä kehittää paikallista yrittäjyys- ja innovaatiojärjestelmää yhdessä alueen korkeakoulujen ja muiden kumppaneiden kanssa. Osasto edistää Helsingin kehittymistä ympärivuotisena, kestävänä ja uudistavana matkailukohteena. Elinkeino- ja innovaatiopolitiikkaa toteutetaan yhdessä kaupunkikonsernin ja elinkeinoelämän kanssa.

Hallinto-osasto huolehtii kaupunginvaltuuston, kaupunginhallituksen ja pormestarikunnan toimintaedellytyksistä. Hallinto-osasto vastaa hallintomenettelyn ohjaamisesta, kaupunginkanslian kehittämis- ja tukipalveluista sekä oikeudellisesta edunvalvonnasta ja asiantuntijapalveluista tukien hyvän hallinnon ja toimivan arjen toteutumista kaupunginkansliassa ja kaupunkitasoisissa prosesseissa myös etsittäessä uusia tehokkaita toimintatapoja tekoälyn avulla.

Talousarviovuoden muutokset:

Osasto valmistelee kaupungintalokorttelin perusparannuksen ja toteuttaa toimintojen ja kaupungintalon tiloissa työskentelevien henkilöiden muuton väistötiloihin.

Henkilöstöosasto huolehtii kaupungin henkilöstöpolitiikasta, kaupunkiyhteisten onnistumisen ja osaamisen johtamisen, henkilöstösuunnittelun ja henkilöstön saatavuuden edistämisen toimintatavoista, työhyvinvoinnista ja työturvallisuudesta, työkykyjohtamisen esihenkilötuesta, työnantajatoiminnasta ja HR-prosessien ohjaamisesta. Osasto huolehtii myös henkilöstön kehittämispalveluista ja muutostuesta.

Talousarviovuoden muutokset:

Uusi henkilöstötietojärjestelmä ja uudet henkilöstöjohtamisen prosessit on tarkoitus ottaa käyttöön vuoden 2027 lopulla, mikä tulee muuttamaan tekemisen tapoja merkittävästi.

Strategiaosasto huolehtii kaupungin strategisesta kehittämisestä ja strategisesti keskeisten asiakokonaisuuksien ja hankkeiden koordinoinnista, tilasto- ja tutkimustoiminnasta, kansainvälisistä asioista sekä turvallisuuden ja varautumisen kaupunkitasoisesta ohjaamisesta.

Talousarviovuoden muutokset:

Kansainväliseen turvallisuustilanteeseen liittyvien toimintaympäristön muutosten vuoksi osaston turvallisuuden ja varautumisen resurssitarpeet kasvavat vuonna 2027. Strategiayksikön turvallisuus- ja varautumistiimin organisoitumista osana strategiaosastoa tarkastellaan syksyn 2026 aikana.

Talous- ja suunnitteluosasto huolehtii kaupungin talouden, toiminnan ja konsernin ohjauksesta, hankintatoimesta, rahoituksesta, aluerakentamisprojektien suunnittelun ja toteutuksen ohjauksesta, asuntopolitiikasta sekä henkilöstökassatoiminnasta.

Talousarviovuoden muutokset:

Kaupunginvaltuusto on 26.8.2026 päättänyt perustaa itsenäisenä taseyksikkönä toimivan Henkilöstökassan rahaston. Rahaston puitteissa on jatkossa tarkoitus järjestää henkilöstökassatoiminnon kirjanpitokokonaisuus, mukaan lukien talousarviokirjanpito. Vuoden 2027 talousarvion valmistelun osalta rahaston puitteissa esitetään käsiteltävän henkilöstökassan käyttö- sekä investointitalous, mukaan lukien henkilöstömenot, jotka tähän saakka on käsitelty osana kaupunginkanslian talousarviota. Muutoksella ei ole henkilöstövaikutuksia; henkilöstökassatoiminnon henkilöstö pysyy edelleen osana kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosastoa.

Viestintäosasto tukee kaupunkistrategiaa ja brändiä viestinnän ja markkinoinnin keinoin sekä edistää kaupunkilaisten osallistumista ja vaikuttamista. Osasto vastaa kaupunkitasoisista viestintäkanavista, tapahtumallisuuden kehittämisestä sekä suur- ja kumppanuustapahtumien hallinnasta. Keskeisiä tehtäväalueita ovat myös vieraanvaraisuuden, digitaalisten osallistumispalveluiden ja digituen, avustustoiminnan sekä järjestöyhteistyön koordinointi ja kehittäminen, sovittelutoiminta, tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistäminen sekä kaupungin palveluiden ja maahanmuuttoasioiden neuvonta.

Talousarviovuoden muutokset:

Stadin yhteisötalot (yhteisötalotoiminta) ja Stadin safka (ruoka-aputoiminta) sekä asukasosallisuuden avustukset ja ruoka-avun valtionavustukset siirtyvät viestintäosastolta kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalle 1.1.2027 alkaen. Siirtoon sisältyy tehtäviä hoitavat 36 vakanssia.

Muutoksena edelliseen vuoteen kansliapäällikön vastuualueelle on siirretty talous- ja suunnitteluosastolta asumisneuvonnan kokonaisuus 1,5 miljoonaa euroa sekä sellaiset kokonaisuudet, joiden vastuut selkenevät tulosbudjettivaiheessa yhteensä noin 1 miljoonaa euroa.

Talousarvion jakautuminen

Kaupunginkanslia (140)	Tulosbudjetti 2026 (1 000 €)	Talousarvio 2027 (1 000 €)	Muutos edelliseen vuoteen (1 000 €)	Muutos edelliseen vuoteen (%)
Ta-kohdan menot yhteensä	**−170 414**	**−169 135**	**1 279**	**−0,8**
Kansliapäällikön vastuualue	−5 051	−7 573	−2 522	49,9
Elinkeino-osasto	−14 294	−14 564	−270	1,9
Hallinto-osasto	−52 222	−52 812	−590	1,1
Henkilöstöosasto	−12 670	−12 939	−269	2,1
Strategiaosasto	−8 446	−8 706	−260	3,1
Digitalisaatio-osasto	−46 334	−46 540	−206	0,4
Talous- ja suunnitteluosasto	−16 486	−14 311	2 175	−13,2
Viestintäosasto	−14 911	−11 690	3 221	−21,6

Kaupunkistrategian toteuttaminen

Viihtyisät ja yhteisölliset naapurustot

Aluerakentamisprojekteissa ja erikseen sovituissa kaupunkikehityshankkeissa huolehditaan suunnittelun ja toteutuksen johtamisesta, asunto-, palvelu- ja toimitilarakentamien koordinoinnista ja projektien investointitalouden suunnittelusta ja ohjauksesta. Lisäksi koordinoidaan ydinkeskustan kehitysohjelmaa sekä Kauniimpi Helsinki -ohjelman valmistelua ja toimeenpanoa.

Helsinki

Osallistuvan budjetoinnin seuraava toteutuskierros käynnistetään segregaation ehkäisemisen tavoitteet huomioiden. Osallistuvaa budjetointia jatkokehitetään ja OmaStadin jatkamisesta, toteutusmallista ja rahoituksesta valmistellaan päätösesitys.

Kaupunkilaisten tarpeisiin saada arjen tietoa oman lähialueensa palveluista, alueiden kehittämisestä ja vaikutusmahdollisuuksista vastataan viestinnän, markkinoinnin ja osallisuuden keinoin.

Helsingissä jokainen voi hyvin

Kaupunginkanslia seuraa kaupungin hyvinvointisuunnitelman toteuttamista, tuottaa arviointi- ja vaikuttavuustietoa hyvinvointierojen kaventamiseen, työllisyyden lisäämiseen ja muihin strategisiin tavoitteisiin liittyvien toimenpiteiden perustaksi.

Sujuva arki ja toimivat palvelut

Eri väestöryhmiin kuuluvien kaupunkilaisten osallistumisen, tavoittamisen ja vaikuttamisen mahdollisuuksia kehitetään ja kaupunkitasoista asukaspaneelia kokeillaan uutena osallistumisen kanavana. Neuvonnan palvelupisteitä tarkastellaan niiden tarkoituksenmukaisuuden ja sijainnin osalta. Yhteistyötä kotoutumisviranomaisten kanssa maahanmuuttoneuvonnan toteutuksessa parannetaan. Kuntalaisten digitaalisia osallistumispalveluita ja palautedatan hyödyntämistä kehitetään. Digituen saatavuudesta huolehditaan.

Päivitetty kaupunkitasoinen osallisuus- ja vuorovaikutusmalli otetaan käyttöön. Toimialoja tuetaan mallin jalkauttamisessa hyödyntäen alueellisia tilaisuuksia, olemassa olevia verkostoja ja kaupungin viestintäkanavia.

Kaupunkitasoisen avustusjärjestelmän kokonaisuudistus käynnistetään ja järjestöyhteistyön asiakkuudenhallintajärjestelmä otetaan käyttöön kaupunkilaajuisesti.

Hel.fi-sivustoa kehitetään jatkuvasti kohti parempaa asiakaskokemusta ja sen tulevia kehitystarpeita ennakoidaan.

Asianhallinnan uudistamisen muutoshanke koskee kaupungin sähköistä asiointia ja siinä tehtävää dokumenttienhallintaa ja arkistointia. Hanke käynnistyy toimialojen ja liikelaitoksen pilottiprojekteilla. Kaupunginkanslia resursoi uudistukseen hankintaprojektin ja koordinaation sekä kirjaamon pilottiprojektin.

Luontoa kunnioittava ja vetovoimaa tukeva kaupunkikehitys

Asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelman toimeenpanon ja uuden ohjelman valmistelun kautta edistetään useiden kaupunkistrategian asumiseen liittyvien tavoitteiden toteutumista: riittävän asuntotuotannon varmistaminen, sekoitettu ja monipuolinen hallinta- ja rahoitusmuotojakauma, asuntotuotannon sujuvoittaminen, välimallin asumisratkaisujen kehittäminen, asunnottomuuden vähentäminen ja asumisneuvonnan turvaaminen.

Kaupunkiyhteisellä kaupunkiuudistuksen toimintamallilla tavoitellaan nimetyillä alueilla viihtyisyyden lisäämistä ja eriytymiskehityksen torjumista. Kaupunkiuudistusalueille koordinoidaan osatavoitteet, mittarit, alueelliset painopisteet ja kärkihankkeet.

Elämää, elinvoimaa, osaamista ja kasvua

Toteutetaan näkyvää muutosta tavoittelevat uudistavat ohjelmat, joita ovat kasvun, osaamisen ja elinvoiman tavoitteet sekä siihen liittyvät matkailun ja tapahtumien kehitysohjelma ja maahanmuuton ja kotoutumisen kehitysohjelma. Helsingin merellistä vetovoimaa vahvistetaan merellinen Helsinki -toimenpideohjelmalla.

Helsinkiä kehitetään yrityksille houkuttelevana sijaintipaikkana varmistamalla liiketoiminnan kasvua tukevien toimitilojen riittävyys, kehittämällä kaupungin palveluiden ja prosessien asiakaslähtöisyyttä sekä lisäämällä vuoropuhelua yritysten kanssa.

Helsinkiä kehitetään vetovoimaisena matkailu- ja tapahtumakaupunkina panostamalla kansainväliseen houkuttelevuuteen, viipymän pidentämiseen sekä tapahtumien ja palveluiden ympärivuotisuuteen.

Helsingin keskustan kiinnostavuutta vahvistetaan muun muassa viestinnän ja markkinoinnin keinoin, tapahtumakumppanuuksia ja Helsingin omia tapahtumia kehittämällä. Helsingin brändiä vahvistetaan suurtapahtumien yhteydessä.

Kaupungin tytäryhteisöjen roolia kaupungin elin- ja vetovoiman, tapahtumallisuuden ja matkailun edistämisessä tuetaan päivitetyillä omistajastrategioilla ja niiden toteutumisen seurannalla.

Kaupunginkanslia panostaa palveluihin, jotka tukevat liiketoiminnan kehitystä strategiassa tunnistetuilla kasvualoilla: terveys ja hyvinvointi, meriklusteri, rakentamisen kiertotalous, luovat alat sekä ruoka-ala. Samalla vahvistetaan Helsingin edellytyksiä toimia kilpailukykyisenä sijaintipaikkana startup- ja kasvuyritysekosysteemille. Yhteistyössä alueen korkeakoulujen kanssa vauhditetaan tutkimuksesta ja innovaatioista syntyvää uutta liiketoimintaa ja tuetaan yrityksiä uusien teknologioiden käyttöönotossa.

Osaavan työvoiman riittävyyttä tuetaan panostamalla ulkomaisten osaajien houkutteluun varmistamalla Helsinkiin muuttaville toimivat ja sujuvat palvelut. Erityistä huomiota kiinnitetään siihen, että osaajat ja heidän perheensä voivat tuntea Helsingin kodikseen.

Yritysneuvontapalvelut auttavat helsinkiläisiä perustamaan yrityksiä ja vahvistamaan omaa yrittäjyysosaamistaan. Erityisesti vaikutetaan siihen, että yhä useampi varhaisen vaiheen yrittäjä pystyisi toimimaan työnantajana.

Eri toimenpiteiden yhteisvaikutuksella tavoitellaan kasvun kierrettä, joka tukee yrityssektorin kasvua ja helsinkiläisten työllisyyttä.

Talous

Talousarviovalmistelu pohjautuu talouden kestävyysperiaatteeseen, jolla hallitaan käyttötalouden menojen kasvua ja kohtuullista investointitasoa. Talouden kestävyysperiaatteen toteuttamista ohjataan talouden ohjeilla ja verkostoilla. Talouden ja toiminnan toteutumista seurataan kolme kertaa vuodessa.

Kaupungin taloudenohjauksen prosessien ja tietojärjestelmien uudistus etenee. Uudistuksessa kehitetään Helsingin kaupungille nykyaikainen tapa suunnitella taloutta sekä hyödyntää talouden tietoja eri puolilla organisaatiota.

Hankintoja ohjataan hankintalinjauksien sekä niitä toteuttavien yhteistyöverkostojen kautta.

Henkilöstö ja johtaminen

Tavoitteena on työntekijäkokemuksen edelleen kehittäminen ja vetovoimaisen työnantajakuvan vahvistaminen. Keskeisimmät toimenpiteet ovat henkilöstöjohtamisen kokonaisuudistuksen toteuttaminen ja sitä kautta esihenkilöiden arjen helpottaminen sekä henkilöstön saatavuuteen liittyvät toimenpiteet kuten vetovoiman ja monimuotoisuuden lisääminen. Hyvää henkilöstöjohtamista vahvistetaan erityisesti työkykyjohtamista painottaen. Toimintaympäristön muutokset huomioidaan työnantajapolitiikassa, muun muassa palkitsemista kehittämällä.

Työntekijäkokemuksen ja työnantajakuvan kehittämistä jatketaan työnantajamittauksen tulosten perusteella tunnistetuin toimenpitein. Maineen kehitystä seurataan seurantamittauksin. Työntekijäkokemuksen kehitystä seurataan työnantajan suositteluindeksillä.

Turvallisuus ja varautuminen

Kaupunginkanslia tukee kaupungin toimialoja ja toimintoja varautumisen ja valmiussuunnittelun kehittämisessä sekä koordinoi muun muassa väestönsuojien käyttövalmiuksien parantamista. Strategisissa tavoitteissa onnistumista tuetaan seurannalla ja koordinoimalla kaupungin riskienhallintaprosessia sekä valtuustokaudelle nimettyjen kaupunkikonsernin merkittävien riskien hallintaa.

Kaupunginkanslia johtaa ja koordinoi häiriö- ja kriisitilanteiden viestintää. Häiriö- ja kriisiviestinnän osaamista ja prosesseja kehitetään. Varautumiseen teemana panostetaan sekä sisäisessä että ulkoisessa viestinnässä.

Kaupunginkanslia vastaa kaupunkiyhteisen tietoturvajohtamisen muutoshankkeen toteutumisesta.

Helsinki

Talousarvion toiminnan tavoitteet vuodelle 2027

Sitovat toiminnan tavoitteet

Sitova toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	**Asiakkaiden tyytyväisyys palveluihimme kasvaa**
Tavoitteen tyyppi	Sitova toiminnan tavoite
Tavoitekategoria	Kaupunkiyhteinen
Strategian painopiste	Tapamme toimia
Mittari 1	Kaupunginkanslian NPS-suositteluindeksin arvo kasvaa
Mittarin 1 lähtöarvo	NPS-suositteluindeksi vuonna 2026
Mittarin 1 tavoitearvo	Suurempi kuin NPS-suositteluindeksi vuonna 2026

Sitova toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	**Naapurustojen yhteisöllisyys ja viihtyisyys lisääntyvät**
Tavoitteen tyyppi	Sitova toiminnan tavoite
Tavoitekategoria	Kaupunkiyhteinen
Strategian painopiste	Viihtyisät ja yhteisölliset naapurustot
Mittari 1	Helsinki lähelläsi -sivuston tunnettuus kasvaa
Mittarin 1 lähtöarvo	Vuoden 2026 kävijämäärä suomenkielisellä sivustolla
Mittarin 1 tavoitearvo	Vähintään 30 % suurempi kuin vuoden 2026 kävijämäärä
Mittari 2	Käyttäjien tyytyväisyys Helsinki lähelläsi -sivustoon paranee
Mittari 2 lähtöarvo	Käyttäjien tyytyväisyys vuonna 2026
Mittari 2 tavoitearvo	Vähintään 20 % suurempi kuin vuonna 2026
Mittari 3	Asukkaiden tyytyväisyys asuinalueeseensa kaupunkiuudistusalueilla paranee
Mittarin 3 lähtöarvo	Asuinalueeseensa tyytyväisten asukkaiden osuus kaupunkiuudistusalueilla vuonna 2026 (%)
Mittarin 3 tavoitearvo	Asuinalueeseensa tyytyväisten asukkaiden osuus on suurempi kuin vuonna 2026 (%)
Mittari 4	Kaupungin ymmärrys yrittäjyyden roolista ja mahdollisuuksista kaupunkiuudistusalueiden kehittämisessä vahvistuu
Mittari 4 lähtöarvo	Ei systemaattista tietoa
Mittari 4 tavoitearvo	Mittaristo ja toimintamalli paikallisten yritysten roolista kaupunkiuudistusalueiden kehittämisessä on otettu käyttöön

Sitova toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	**Kaupungin vetovoimaisuus työnantajana lisääntyy**
Tavoitteen tyyppi	Sitova toiminnan tavoite
Tavoitekategoria	Kaupunkiyhteinen
Strategian painopiste	Henkilöstö ja johtaminen
Mittari 1	Kaupunginkanslian työntekijöiden työnantajan suositteluindeksi kasvaa (%)
Mittarin 1 lähtöarvo	89 % (Fiilari 2025)
Mittarin 1 tavoitearvo	Fiilari 2027 vähintään 89 % tai suurempi kuin Kunta10 vuonna 2026
Mittari 2	Kaupunginkanslian työntekijöiden kokemus johtamisesta ja työelämän laadusta paranee (%)
Mittari 2 lähtöarvo	62 % (Fiilari 2025)
Mittari 2 tavoitearvo	Fiilari 2027 vähintään 67 % tai suurempi kuin Kunta10 vuonna 2026

Sitova toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	**Kaupungin kasvaessa Helsinki tarjoaa asukkailleen asumisvaihtoehtoja eri elämäntilanteisiin kaikilla alueilla**
Tavoitteen tyyppi	Sitova toiminnan tavoite
Tavoitekategoria	Toimialan oma
Strategian painopiste	Luontoa kunnioittava ja vetovoimaa tukeva kaupunkikehitys
Mittari 1	Vähintään yhdellä kaupunkiuudistusalueella käynnistyy yksityisen investorin rahoittama omistusasuntokohteen rakentaminen (kpl)
Mittarin 1 lähtöarvo	0 kpl
Mittarin 1 tavoitearvo	Vähintään 1 kpl
Mittari 2	Asuntotuotannon aloituksien määrä on suurempi kuin vuonna 2026 (kpl)
Mittari 2 lähtöarvo	Asuntoaloitukset 2026 (kpl)
Mittari 2 tavoitearvo	Suurempi kuin vuonna 2026 (kpl)
Mittari 3	Tonttitaloudellisen tarkastelun läpikäyneiden uusien tai merkittävästi muuttuneiden kaupungin maalle tulevien asuntokaavojen osuus (%), joissa kaupungin asettamien vaatimusten kustannuksia on arvioitu suhteessa alueen hintatasoon
Mittarin 3 lähtöarvo	0%
Mittarin 3 tavoitearvo	Vähintään 75 %

Sitova toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	**Valtuustokaudella vuosittaisten talousarvioiden käyttötalouden kokonaismenokasvu noudattaa kestävyysperiaatetta**
Tavoitteen tyyppi	Sitova toiminnan tavoite
Tavoitekategoria	Toimialan oma
Strategian painopiste	Talous
Mittari 1	Vuoden 2027 kunta-Helsingin kokonaismenokasvu ei ylitä väestönkasvun, peruspalvelujen hintaindeksin ja vuotuisen tuottavuustavoitteen määrittelemää tasoa. Vuotuinen tuottavuustavoite on -1 prosentti, lukuun ottamatta kasvatuksen ja koulutuksen sekä kulttuurin- ja vapaa-ajan toimialan ydinpalveluita.
Mittarin 1 lähtöarvo	Talousarvion 2027 mukaiset käyttötalouden kasvuprosentit
Mittarin 1 tavoitearvo	Käyttötalouden kasvuprosentit toteutuvat talousarvion 2027 mukaisina

Sitova toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	**Valtuustokaudella suunnitteluhorisontin 2026-2035 aikana kaupungin verorahoitteisten vastuiden kasvu pysähtyy enintään tasolle 8 200 euroa/asukas**
Tavoitteen tyyppi	Sitova toiminnan tavoite
Tavoitekategoria	Toimialan oma
Strategian painopiste	Talous
Mittari 1	Vuoden 2027 lopussa verorahoitteisten vastuiden taso on enintään 5 848 euroa/asukas
Mittarin 1 lähtöarvo	Tilinpäätös 2025: 4 455 euroa/asukas
Mittarin 1 tavoitearvo	Enintään 5 848 euroa/asukas

Toiminnan tavoitteet

Toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	**Tuottavuutemme paranee**
Tavoitteen tyyppi	Toiminnan tavoite
Tavoitekategoria	Kaupunkiyhteinen
Strategian painopiste	Talous
Mittari 1	Tuottavuustoimenpiteiden tuottavuushyöty saavutetaan (euroa)
Mittarin 1 lähtöarvo	0 euroa

Toiminnan tavoite	Selite
Mittarin 1 tavoitearvo	Vähintään 1 130 000 euroa

Toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	**Edistämme kaupunkilaisten työkykyä ja työllisyyttä kaikissa elämänvaiheissa**
Tavoitteen tyyppi	Toiminnan tavoite
Tavoitekategoria	Kaupunkiyhteinen
Strategian painopiste	Elämää, elinvoimaa, osaamista ja kasvua
Mittari 1	Helsinkiläisten työnantajana toimivien yritysten määrä kasvaa (lkm)
Mittarin 1 lähtöarvo	Vuoden 2026 toteuma (lkm)
Mittarin 1 tavoitearvo	Työnantajana toimivien yritysten määrä on suurempi kuin vuonna 2026 (lkm)
Mittari 2	Työllistämisehdon sisältävien yhteishankintojen ja kaupunginkanslian erillishankintojen määrä kasvaa (lukumäärä)
Mittari 2 lähtöarvo	Vuoden 2026 toteuma
Mittari 2 tavoitearvo	Vähintään 5 (lkm) vuonna 2027

Toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	**Määrärahojen tarveperusteinen kohdentaminen kasvaa**
Tavoitteen tyyppi	Toiminnan tavoite
Tavoitekategoria	Kaupunkiyhteinen
Strategian painopiste	Luontoa kunnioittava ja vetovoimaa tukeva kaupunkikehitys
Mittari 1	Kaupunkiuudistusalueille ohjelmoitujen investointimäärärahojen käytön toteutumisaste nousee (%)
Mittarin 1 lähtöarvo	Vuoden 2026 toteuma (%)
Mittarin 1 tavoitearvo	Suurempi kuin vuoden 2026 toteuma (%) tai 100 %
Mittari 2	Kaupunginkanslian tarveperusteisesti kaupunkiuudistusalueille kohdennetut käyttötalousmäärärahat kasvavat (euro)
Mittari 2 lähtöarvo	Tarveperusteiset käyttötalousmäärärahat kaupunginkansliassa vuonna 2026 (euro)
Mittari 2 tavoitearvo	Tarveperusteiset käyttötalousmäärärahat kaupunginkansliassa suuremmat kuin vuonna 2026 (euro)

Toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	**Keskustassa aikaansa viettävien ihmisten määrä kasvaa**
Tavoitteen tyyppi	Toiminnan tavoite
Tavoitekategoria	Toimialan oma
Strategian painopiste	Elämää, elinvoimaa, osaamista ja kasvua
Mittari 1	Keskustan kävijämäärät kasvavat (mobiilidata)
Mittarin 1 lähtöarvo	Vuoden 2026 keskustan alueen kävijämäärä mobiilidatalla mitattuna (lkm)
Mittarin 1 tavoitearvo	Määrä on suurempi kuin vuonna 2026
Mittari 2	Rekisteröityneiden kansainvälisten yöpymisten määrä Helsingissä kasvaa (lkm)
Mittari 2 lähtöarvo	Rekisteröityneiden kansainvälisten yöpymisten määrä vuonna 2026 (lkm)
Mittari 2 tavoitearvo	Rekisteröityneet kansainväliset yöpymiset kasvavat vähintään 10 %
Mittari 3	Keskustan jalankulkumäärät kasvavat (jalankulkumittarit) (lkm)
Mittarin 3 lähtöarvo	Keskustan jalankulkumäärät vuonna 2026
Mittarin 3 tavoitearvo	Määrä on suurempi kuin vuonna 2026

Henkilöstösuunnitelma

Henkilöstömäärän kehittyminen	2022	2023	2024	2025	Tulos-budjetti 2026	Ennuste 2026	Talous-arvio 2027	Talous-suunni-telma 2028	Talous-suunni-telma 2029
Vakituinen henkilöstö	677	619	664	669	700	699	675	665	649
Määräaikainen henkilöstö	331	290	314	186	180	176	178	170	166
Henkilöstömäärä yhteensä (oma henkilöstö)	1 008	909	978	855	880	875	853	835	815
Henkilötyövuodet (oma henkilöstö)	861	949	979	828	827	840	819	802	782
Vuokratyövoiman käyttö (ostot euroina)	50 739	262 547	3 149	37 725	7 500	35 000	60 000	40 000	40 000

Henkilöstömäärän kehitys ja rakenne

Henkilöstömäärän arvioidaan lähivuosina maltillisesti laskevan tuottavuustavoitteen, palvelutarpeiden muutosten sekä teknologian ja digitalisaation kehityksen myötä. Kehitystä tarkastellaan suhteessa kaupunkistrategian henkilöstöä, johtamista, tuottavuutta ja vastuullista taloudenpitoa koskeviin painotuksiin. Strategian toteuttaminen edellyttää, että Kanslian henkilöstörakennetta, osaamista, työkykyä ja toimintatapoja kehitetään suunnitelmallisesti siten, että ne tukevat palvelujen jatkuvuutta, toiminnan vaikuttavuutta ja resurssien tarkoituksenmukaista kohdentamista. Lisäksi käynnissä olevat merkittävät järjestelmäuudistukset vaikuttavat osaltaan palvelutarpeisiin, toimintatapoihin ja työn uudelleen järjestämisen tarpeisiin. Käytännössä henkilöstörakennetta hallitaan muun muassa arvioimalla vapautuvien ja eläköitymisten myötä muuttuvien tehtävien täyttötarvetta, kohdentamalla rekrytointeja kriittisiin osaamistarpeisiin, hyödyntämällä sisäistä liikkuvuutta ja tehtävien uudelleenjärjestelyjä, tukemalla osaamisen siirtymistä sekä tarkastelemalla määräaikaisten ja ulkoisten resurssien käyttöä osana kokonaisresursointia.

Kansliassa henkilöstörakennetta kehitetään jatkossakin ensisijaisesti vakinaiseen henkilöstöön nojautuen. Määräaikaisia työsuhteita hyödynnetään harkitusti erityisesti hankkeissa, projekteissa, sijaisuuksissa ja muissa ajallisesti rajatuissa tehtävissä sekä tilanteissa, joissa toiminnan tarpeet edellyttävät määräaikaista resursointia. Harjoittelu- ja urapolkumahdollisuuksia vahvistetaan tarkoituksenmukaisesti osaamisen kehittämisen, työelämäpolkujen tukemisen ja tulevaisuuden osaajapohjan vahvistamisen näkökulmasta. Ulkoisia resursseja käytetään jatkossakin täydentämään Kanslian omaa osaamista määräaikaisissa tarpeissa, ruuhkahuipuissa ja erityisasiantuntemusta edellyttävissä tehtävissä. Niiden käyttöä arvioidaan osana kokonaisresursointia siten, että oma osaaminen, tehtävien jatkuvuus, kustannusvaikuttavuus ja toiminnan tarpeet ovat tasapainossa.

Työhyvinvointi ja työkykyisyyden varmistamiseksi

Työhyvinvoinnin ja työkykyisyyden varmistamista vahvistetaan osana Kanslian henkilöstöjohtamista, toiminnan jatkuvuutta ja vastuullista henkilöstövoimavarojen käyttöä. Tulevina vuosina painotetaan ennakoivaa ja tietoon perustuvaa johtamista, jossa työkykyriskejä tunnistetaan varhain ja työn tekemisen edellytyksiä tarkastellaan sekä yksilön työkyvyn että toiminnan tarpeiden näkökulmasta. Kehittämistä suunnataan kaupunkitasoisen työhyvinvointiohjelman, Kanslian työhyvinvointisuunnitelman sekä työjohtamisen ja työterveysyhteistyön ohjausryhmien linjausten pohjalta. Työkyvyn johtamisessa hyödynnetään työkyky-, poissaolo- ja tapaturmatietoa, jotta työkykyriskejä, työkyvyttömyyskustannusten kehitystä sekä työympäristön turvallisuuteen liittyviä tarpeita voidaan tunnistaa ja ehkäistä ennakoivasti. Tarkemmat toimenpiteet, mittarit ja tavoitetasot kuvataan erillisessä työhyvinvointisuunnitelmassa ja työterveyden toimintasuunnitelmassa.

Seuraavien vuosien painopisteenä on vahvistaa työkyvyn tuen keinojen oikea-aikaista ja yhdenmukaista hyödyntämistä eri tilanteissa. Esihenkilöidelle suunnatuilla koulutuksilla ja valmennuksilla sekä tehostetulla viestinnällä pyritään lisäämään osaamista ja valmiutta johtaa vaikuttavasti. Lyhyiden sairauspoissaolojen hallintaa vahvistetaan hyödyntämällä esihenkilön myöntämää poissaoloa aiempaa enemmän ja nopeaa reagointia työkykyhaasteisiin varhaisen tuen ja työn sujuvuuden keskusteluilla. Sairauspoissaolon sijasta ja työhön paluun tukena varmistetaan muun muassa osa-aikainen ja korvaava työ sekä eläkevakuuttajan tarjoamat tukimuodot.

Työntekijöiden työkyvyn ylläpitämistä ja työkykyongelmien ennaltaehkäisyä vahvistetaan ohjaamalla henkilöstöä hyödyntämään Oppivan koulutuksia ja työterveyden palveluja. Oma aktiivisuus on tärkeää, ja työntekijöitä kannustetaan osallistumaan myös työyhteisöinä työkykyä ylläpitäviin koulutuksiin ja tapahtumiin. Pitkällä aikavälillä tavoitteena on vahvistaa johtamisen laatua ja työyhteisötaitoja seuraamalla QWL-indeksin kehitystä, jotta hyvä työilmapiiri ja toimiva työyhteisö tukevat puheeksi ottamista, turvallista työympäristöä ja henkilöstön työkykyä.

Uudistuva osaaminen

Kanslian uudistumiskykyä vahvistetaan kehittämällä osaamista, joka tukee kaupungin strategisten tavoitteiden valmistelua, yhteensovittamista ja toimeenpanoa. Tulevina vuosina korostuvat erityisesti kyky ennakoida muutoksia, johtaa laajoja kokonaisuuksia, tehdä yhteistyötä yli organisaatiorajojen sekä hyödyntää tietoa, digitalisaatiota ja uutta teknologiaa työn kehittämisessä. Käytännössä tämä tarkoittaa esimerkiksi toimialojen tarpeiden ymmärtämisen, vaikuttavan valmistelun, projektien ja prosessien johtamisen, muutosjohtamisen sekä tiedonhallintaan, tietoturvaan ja riskienhallintaan liittyvien valmiuksien vahvistamista. Osaamispohjaa kehitetään myös osastojen perustehtävien kannalta keskeisessä substanssiosaamisessa.

Henkilöstömäärän maltillinen väheneminen, eläköityminen sekä työn ja toimintatapojen uudistuminen korostavat osaamistarpeiden ennakoinnin merkitystä osana henkilöstösuunnittelua. Kansliassa osaamisen kehittämistä kohdennetaan muuttuvien tehtävien, yhteisten tavoitteiden ja kriittisten osaamistarpeiden mukaan. Osaamista vahvistetaan koulutusten, työssä oppimisen, sisäisen liikkuvuuden sekä projektien, hankkeiden ja yhteisten kehittämiskokonaisuuksien kautta. Kriittisen osaamisen jatkuvuutta turvataan tunnistamalla keskeisiä osaamisalueita, tukemalla osaamisen siirtymistä ja hyödyntämällä tarvittaessa rajatusti ulkoista erityisasiantuntemusta.

Henkilöstön monimuotoisuus

Kansliassa vahvistetaan henkilöstön monimuotoisuutta ja toimintatapoja, jotka tukevat yhdenvertaista rekrytointia, erilaisten osaamisten ja taustojen hyödyntämistä, osaajien sitoutumista sekä työyhteisöjen toimivuutta monikielisessä ja monimuotoisessa toimintaympäristössä. Tavoitteena on, että eri kieli- ja kulttuuritaustoista tulevien on sujuvaa tulla töihin, työskennellä Kansliassa ja oppia työssä tarvittavaa kieltä. Tätä edistetään selkeällä ja kielitietoisella viestinnällä, perehdytyksellä, monimuotoisuutta ja kielitietoisuutta tukevilla koulutuksilla sekä kehittämällä johtamista, työyhteisötaitoja ja yhdenvertaisia urapolkuja.

Samalla hyödynnämme erilaisia näkökulmia päätöksenteon valmistelussa ja toiminnan kehittämisessä. Näin vahvistamme toiminnan laatua, pitovoimaa ja vaikuttavuutta sekä rakennamme yhdenvertaista ja kansainvälistä kaupunkia.

Yhteenveto ja seuranta

Henkilöstösuunnitelma suuntaa Kanslian henkilöstörakenteen, osaamisen, työhyvinvoinnin ja työkyvyn pitkäjänteistä kehittämistä kaupungin strategian, toiminnan tavoitteiden ja palvelujen jatkuvuuden tukemiseksi. Toteutumista seurataan ennusteiden, tilannekatsausten ja henkilöstön avainlukujen avulla, ja suunnitelmaa tarkennetaan vuosittain osana talousarvioprosessia.

Tilankäytön tehokkuuden kehitys

Tilankäytön mittarit	Tilinpäätös 2022	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Tilinpäätös 2025	Tulosbudjetti 2026	Talousarvio 2027	Taloussuunnitelma 2028	Taloussuunnitelma 2029
Tilat yhteensä m²	30 312	27 410	27 259	27 465	26 417	26 268	16 579	16 579
Toimistotilat yhteensä m²	18 223	15 321	15 376	14 745	14 534	14 385	11 130	11 130
Toimistotilat m²/henkilö	18,7	20,0	19,4	18,8	17,9	17,7	13,7	13,7
Palvelutilat yhteensä m²		3 971	3 630	3 244	4 258	769	769	769

Kaupunginkanslian tiloihin kuuluu toimistotilojen lisäksi kaupunginvaltuuston, kaupunginhallituksen ja edustamisen tiloja 6 989 m² sekä arkisto- ja varastotiloja 4 894 m². Palvelutiloja ovat kaupunginarkiston ja yrityspalvelujen asiakaspalvelutilat sekä koulutustilat. Yhteisötalojen ja Stadin safkan tilat siirtyvät osaksi kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan toimintoja.

Vuonna 2027 kaupunginkanslian tilankäyttöön vaikuttavat useat muutokset. Henkilöstöosaston toimitilat siirtyvät Sarvikuono-kortteliin ja Meritalon koulutustilojen käyttö päättyy. Lisäksi valmistautuminen kaupungintalon perusparannukseen käynnistyy vaiheittain: Leijona-korttelin tilat tyhjennetään loppuvuodesta ja toimintoja siirretään perusparannuksen ajaksi väistötiloihin. Samassa yhteydessä kaupunginvaltuuston, kaupunginhallituksen ja edustamisen nykyiset tilat jäävät tauolle ja siirtyvät osaksi väistötilaratkaisuja.

Toimintaympäristön riskit ja epävarmuustekijät ja riskien hallintakeinot

Strategiset riskit

Pitkäaikaistyöttömyyden kasvu sekä taloussuhdanteiden vaikutukset erityisesti palvelualaan ja rakentamiseen muodostavat merkittävän taloudellisen riskin kaupungille sekä kaupungin elinkeinoelämälle. Riskin hallintakeinoina ovat vastuullinen taloudenpito ja tuottavuustoimien jatkaminen kaupungin omassa toiminnassa sekä panostukset työllisyyspalveluihin sekä yritysyhteistyöhön. Pitkäjänteistä kaupungin elinkeinoelämän monipuolisuutta ja kilpailukykyä tukevaa elinkeino-, työllisyys- ja innovaatiopolitiikkaa jatketaan.

Kaupungin kunnallis- ja yhteisöverotuotot kasvavat aikaisempia vuosia hitaammin ja työttömyysetuisuuksien maksuvastuu kasvaa edelleen. Valtion leikkaukset sosiaalitukiin lisäävät työttömyys- ja toimeentulotukimenoja. Valtion talouden kiristymisen ja valtion alijäämään pienentämiseen tähtäävien lakiuudistuksien vuoksi riskeinä ovat kuntien ja hyvinvointialueiden (sotepe) valtionosuuksien leikkaukset. Keskeisiä hallintakeinoja ovat edunvalvonta valtion suuntaan sekä työllisyyden edistäminen.

Pitkällä aikavälillä työvoiman saatavuushaasteet muodostavat merkittävän riskin kaupungin kyvylle tuottaa palveluita kaupunkilaisille. Työvoiman saatavuushaasteita pyritään ratkaisemaan monilla eri tavoilla. Yhtenä painopisteenä on kaupungissa jo asuvien vieraskielisten työllistymisen edistäminen yhteistyössä Työllisyyspalveluiden sekä oppilaitosten ja korkeakoulujen kanssa. Kaupungin houkuttelevuutta työnantajana pyritään vahvistamaan monipuolisesti työntekijäkokemusta kehittämällä.

Kaupunginosien ja väestöryhmien eriytyminen, hyvinvoinnin polarisoituminen sekä epävarmuudet yleisessä työllisyys- ja taloustilanteessa yhdistettynä globaalin turvallisuusympäristön muutoksiin edellyttävät turvallisuuteen ja valmiuteen liittyvien ohjeiden, toimintatapojen ja organisoitumisen täsmentämistä sekä riittävän resursoinnin varmistamista tulevien vuosien aikana. Toiminnan jatkuvuuden, varautumisen ja turvallisuuden riittävää osaamista kehitetään edelleen.

Taloudelliset riskit

Rakentamisen suhdannetilanne on heikentynyt ja pysynyt pitkään matalalla tasolla. Valtion rahoitus asuntotuotantoon on vähentynyt ja asumisoikeusasuminen poistunut uudistuotannon osalta keinovalikoimasta, mikä vaikeuttaa monipuolisen hallinta- ja rahoitusmuotojakauman toteuttamista alueilla. Korkotukilainoitusta ei ole riittävästi saatavilla valtion tukeman kannan suunniteltuun uudistuotannon ja peruskorjausten tasoon. Valtion tekemät muutokset vaikuttavat Helsingin kaupungin asunnot Oy:n (Heka) ja Helsingin Asumisoikeus Oy:n (Haso) asemaan. Rakentamisen hinta ja korkotasot ovat nousseet. Samalla vanhan asuntokannan hinnat ovat laskeneet, mikä heikentää uudisrakentamisen toteuttavuutta entisestään erityisesti kalleusalueilla 3 ja 4. Helsinki ei saavuta 7 000 asunnon aloituksen vuosittaista tavoitetta, mikä ei kuitenkaan lyhyellä aikavälillä johda asuntopulaan, koska myymättömien asuntojen määrä on suuri, ja vaikka väestö on kasvanut, asuntokuntien määrä ei ole lisääntynyt samassa suhteessa. Asuntorakentamiseen sidoksissa olevien alueiden kehityshankkeiden toteuttaminen hidastuu. Alueellisen eriytymiskehityksen lieventämiseksi käynnistetyn kaupunkiuudistuksen toteuttaminen hidastuu ja muutokset asuntokannassa pitkittyvät. Kaupungin näkökulmasta on merkityksellistä, että rakentamisen hintaan vaikutetaan kaupungin omilla toimilla, rakentamisen toteutusedellytysten luomista jatketaan ja rakentamiskelpoisia tontteja on tarjolla.

Tytäryhteisöjen talouteen ja toimintaan vaikuttavat negatiivisesti monet toimintaympäristömuutokset, eikä yksittäisillä tytäryhteisöillä välttämättä ole keinoja kantaa riskien toteutumisen vaikutuksia täysimääräisesti, mikä voi aiheuttaa taloudellisia vaikutuksia myös kaupungille. Osa tytäryhteisöistä laskuttaa kustannuksensa kaupungilta, jolloin kustannusten kasvu lisää kaupungin menoja vastaavasti. Kaupungin tytäryhteisöille asettamat toiminnalliset tavoitteet voivat jäädä saavuttamatta. Asemakaavan mukaisia pysäköintiin ja muihin yhteispalveluihin liittyviä velvoitteita toteuttamaan perustettujen alueellisten tytäryhteisöjen osalta riskinä on erityisesti uusien asuntohankkeiden lykkääntyminen edelleen. Tämä aiheuttaa viivettä alueellisten tytäryhteisöjen etupainotteisesti tekemiin investointeihin tarvittaviin osakemerkintämaksuihin alueen asunto-osakeyhtiöiltä. Konsernivalvonnan ja tytäryhteisöjen riskienhallinnan koordinoinnin vahvistaminen ovat näiden riskien keskeisiä hallintakeinoja omistajanäkökulmasta.

Operatiiviset riskit

Kaupungilla ja sen toimialoilla on laaja joukko erillisiä ja osin päällekkäisiä toiminnan kehitys- ja muutoshankkeita. Kaupunginkanslian johtamana jatketaan muutoshankehallintaa kansliapäällikön nimeämissä kaupungin merkittävissä muutoshankkeissa. Muutoshankkeiden onnistumista ja riskienhallintaa tuetaan kehittämällä toimialojen sekä kaupunginkanslian osastojen yhteistyötä ja erityisesti systemaattista hyötytavoitteiden seurantaa ja muutosjohtamista yli hanke- ja organisaatiorajojen.

Kansliapäällikön asettaman tietoturvajohtamisen muutoshankkeen tehtävä on varmistaa kaupungin organisaatiorajat ylittävään tietoturvallisuuden johtamiseen roolit, vastuut, rakenteet ja toimintatavat. Samalla varmistetaan hallittu teknisen tietoturvatason nosto systemaattisella digitaalisen perustan muutos- ja kehityshankkeiden kokonaisuudella. Hanke varmistaa tietoturvasäännösten ja muun vaatimustenmukaisuuden toteutumisen kaupunkiorganisaatiossa. Riskinä ovat uudet, vielä tiedostamattomat, haavoittuvuudet tai poikkeamat sekä tunnistettujen kehittämistoimien viivästyminen johtuen kaupungin mittakaavasta, epäselvistä vastuista, merkittävästä korjausvelasta tai osaamisen saatavuudesta.

Keskitetyn IT:n osalta on varauduttu jatkamaan kaupunkiyhteisiä tärkeimpiä ydintietojärjestelmien ja digitaalisten palveluiden kehityshankkeita. Riskinä on, ettei kaikkia suunniteltuja hankkeita saada resursoitua tai toteutettua riittävän laadukkaasti. Riskin toteutumisen vähentämiseksi hankehallintaa ja -päätöksentekoa, kaupunkiyhteistä ICT-johtamista sekä projektien käynnistämisen hyväksyntämenettelyä ja ennustetarkkuutta parannetaan jatkuvasti.

Tietojärjestelmiin liittyvät haasteet aiheuttavat riskin sujuvalle henkilöstöhallinnolliselle työlle. Riskiä hallitaan intensiivisellä toimittajaohjauksella ja seurannalla sekä henkilöstöjohtamisen kokonaisuudistuksella.

Yhtenä operatiivisista riskeistä on tunnistettu hel.fi-sivustoon, eli kaupungin tärkeimpään viestintäkanavaan kohdistuva laaja käytön esto tai pitkäkestoinen katkos. Mahdolliset häiriöt rajoittavat kaupunkilaisten tiedonsaantia kaupungin palveluista ja päätöksenteosta ja estävät sisällöntuottajien työskentelyn. Riskiä ja sen seurauksia hallitaan määritetyillä toimenpiteillä.

Kaupungintalon perusparannuksen aikaiseen Kanslian väistötilaprojektiin liittyviä riskejä ovat väistötilojen suunnittelun, päätöksenteon tai toteutuksen viivästyminen.

Kaupunginkanslia kehittää kaupungin operatiivisten riskien hallintaan liittyvää johtamis- ja päätöksentekorakenteiden reagointikykyä muun muassa tukemalla tutkimuksen ja rekisteriaineistojen hyödynnettävyyttä päätöksenteossa sekä strategian toimeenpanoa, riskienhallintaa sekä turvallisuus- ja valmiussuunnittelun kehittämistä jatkamalla.

3.1.1.5. 1 50 Keskitetysti maksettavat menot

1 000 €	Käyttö 2025	Talousarvio 2026	Ennuste 2026	Ehdotus 2027	Talousarvio 2027	Talous-suunnitelma 2028	Talous-suunnitelma 2029
Tulot yhteensä	13 390	15 793	16 293	10 001	10 001	10 274	10 494
Menot yhteensä	299 380	323 479	337 455	335 779	333 079	331 681	330 476
Ylitysoikeus							
Toimintakate	−285 990	−307 686	−321 162	−325 778	−323 078	−321 407	−319 982
Poistot	18						
Tilikauden tulos	−286 008	−307 686	−321 162	−325 778	−323 078	−321 407	−319 982

3.1.1.5.1. 1 50 01 Toimielinten toimintakustannukset, pormestarin ja kaupunginkanslian käytettäväksi

1 000 €	Käyttö 2025	Talousarvio 2026	Ennuste 2026	Ehdotus 2027	Talousarvio 2027	Talous-suunnitelma 2028	Talous-suunnitelma 2029
Tulot yhteensä							
Menot yhteensä	8 223	8 242	8 254	8 456	8 456	8 733	9 001
Ylitysoikeus							
Toimintakate	−8 223	−8 242	−8 254	−8 456	−8 456	−8 733	−9 001
Poistot							
Tilikauden tulos	−8 223	−8 242	−8 254	−8 456	−8 456	−8 733	−9 001

Määrärahalla katetaan kaupunginvaltuuston, kaupunginhallituksen, ylimmän johdon, kaupungin edustamisen ja vieraanvaraisuuden sekä historiatoimikunnan menot. Suurimmat kustannuserät ovat tilavuokrat kaupunkiympäristön toimialalle toimielinten ja pormestarikunnan tiloista. Määräraha sisältää palkkiot luottamushenkilöille ja palkat pormestarikunnalle sekä erityisavustajille. Historiatoimikunnan menot koostuvat historiateosten tuottamisesta ja historia.hel.fi-sivustosta.

3.1.1.5.2. 1 50 02 Keskitetysti maksettavat henkilöstömenot, kaupunginkanslian käytettäväksi

1 000 €	Käyttö 2025	Talousarvio 2026	Ennuste 2026	Ehdotus 2027	Talousarvio 2027	Talous-suunnitelma 2028	Talous-suunnitelma 2029
Tulot yhteensä	593		500	200	200	200	200
Menot yhteensä	2 070	8 880	9 935	2 006	2 006	2 006	2 006
Ylitysoikeus							
Toimintakate	−1 478	−8 880	−9 435	−1 806	−1 806	−1 806	−1 806
Poistot							
Tilikauden tulos	−1 478	−8 880	−9 435	−1 806	−1 806	−1 806	−1 806

Talousarviokohdan menoiksi kirjataan tapaturmavakuutusmaksut, ryhmähenkivakuutusmaksut ja ryhmähenkivakuutusta vastaava taloudellinen tuki.

Määrärahaan on varattu kaupungin oman eläkejärjestelmän mukaiset ja leski- ja orpoeläkekassan vastuisiin perustuvat eläkkeet. Mukana ovat myös Helsingin kaupungin linja-autotoiminta Oy:n ja Työterveys Helsingin lisäeläkeosuus ja kaupungin

osuus Kevan suorittamiin eläkkeisiin. Lomapalkkojen jaksotuksen muutoksen kustannukset kohdennetaan ja budjetoidaan vuoden 2027 talousarviosta lukien Kunta-Helsingin toimialojen, kaupunginkanslian sekä tarkastusviraston osalta näiden omiin talousarviokohtiin. Tämän muutoksen seurauksena talousarviokohdan määrärahavaraus pienenee vuodelle 2027.

Eläkkeet, 1 000 €	Talousarvio 2026	Talousarvio 2027	Taloussuunnitelma 2028	Taloussuunnitelma 2029
Kaupungin maksamat eläkkeet	6 468	5 820	5 320	4 820
Eläkevastuun muutos	−5 110	−4 549	−4 049	−3 549
Hallinto	20	20	20	20
Yhteensä	**1 378**	**1 291**	**1 291**	**1 291**

3.1.1.5.3. 1 50 03 Maksuosuudet, korvaukset ja jäsenmaksut, kaupunginkanslian käytettäväksi

1 000 €	Käyttö 2025	Talousarvio 2026	Ennuste 2026	Ehdotus 2027	Talousarvio 2027	Talous-suunnitelma 2028	Talous-suunnitelma 2029
Tulot yhteensä	66						
Menot yhteensä	55 462	54 533	54 533	59 504	59 504	59 376	59 376
Ylitysoikeus							
Toimintakate	−55 396	−54 533	−54 533	−59 504	−59 504	−59 376	−59 376
Poistot							
Tilikauden tulos	−55 396	−54 533	−54 533	−59 504	−59 504	−59 376	−59 376

Määrärahasta kohdentuu vuonna 2027 arviolta noin 8 300 000 euroa valtion veloittamiin verohallintolain 31§:n mukaisiin verotuksen toteuttamisesta aiheutuviin kustannuksiin. Näihin kustannuksiin kaupunki ei voi vaikuttaa.

Määrärahassa on varauduttu Uudenmaan liitolle maksettavaan maksuosuuteen sekä Helsingin Väylä Oy:lle maksettaviin rahoituskustannusosuuksiin. Uudenmaan liiton maksuosuuteen on varattu 5 prosenttia vähemmän kuin on vuoden 2026 toteutunut maksuosuus.

Määrärahasta maksetaan kaupungin elinkeinopolitiikan sekä tapahtumatuotannon toteuttamiseen liittyviä avustuksia ja palveluostoja kaupunkikonserniin kuuluville yhteisöille ja säätiöille. Kaupunki maksaa avustuksia ja sopimuksiin perustuvia korvauksia tytär-, osakkuus- ja muille yhteisöille useilta eri talousarviokohdilta.

Määrärahasta maksetaan koko kaupunkia koskeviin jäsenyyksiin liittyen jäsenmaksuja muun muassa Suomen Kuntaliitolle, KT Kuntatyönantajat -järjestölle sekä Uudenmaan virkistysalueyhdistys ry:lle. Kohdasta maksettavat kaikki jäsenyydet on listattu liitteessä 2 (jäsenmaksuliite).

3.1.1.5.4. 1 50 04 Keskitetty hanketoiminta, kaupunginkanslian käytettäväksi

1 000 €	Käyttö 2025	Talousarvio 2026	Ennuste 2026	Ehdotus 2027	Talousarvio 2027	Talous-suunnitelma 2028	Talous-suunnitelma 2029
Tulot yhteensä	6 114	9 193	9 193	7 581	7 581	7 854	8 074
Menot yhteensä	7 622	12 125	11 833	10 513	10 513	10 866	11 193
Ylitysoikeus							
Toimintakate	−1 508	−2 932	−2 640	−2 932	−2 932	−3 012	−3 119
Poistot	18						
Tilikauden tulos	−1 525	−2 932	−2 640	−2 932	−2 932	−3 012	−3 119

Keskitetyn hanketoiminnan määrärahalla on varauduttu kaupungin keskitetysti maksettavien Euroopan unionin ja muulla ulkopuolisella rahoituksella rahoitettavien projektien kustannuksiin, muun muassa Euroopan unionin rahoittaman Helsingin, Espoon ja Vantaan kaupunkien yhteisen innovaatiotoiminnan ekosysteemisopimuksen toteuttamiseen. Kaupunki saa edellä mainittujen rahoittajien rahoittamiin projekteihin rahoitusosuuksia suhteessa hankkeiden kustannuksiin ja siten talousarviokohdan sitovuustaso on toimintakate. Toimintakatteessa on huomioitu myös se, että tulojen ja menojen maksatuksessa saattaa tulla kaupungista riippumattomia aikataulullisia muutoksia ja siten tulot ja menot voivat ajoittua eri vuosille.

Keskitetyn hanketoiminnan määrärahaa käytetään hankkeisiin:

• jotka toteuttavat Helsingin kaupunkistrategiaa ja hankkeen tavoitteet ovat linkitettävissä kaupunkistrategian tavoitteisiin

• jotka tuovat riittävää uutuus- ja lisäarvoa kaupungille ja joilla on selkeät tavoitteet, tuotokset ja rajaukset sekä vaikuttavuuden mittarit on selkeästi määritelty.

• jotka esittävät riittävät ja realistiset resurssit toteutukseen sekä hyötyjen varmistamiseen.

• joihin ei ole varauduttu osana muuta talouden ja toiminnan suunnittelua

Vuonna 2027 määrärahasta varaudutaan maksamaan jo käynnissä olevien hankkeiden kustannuksia. Määrärahasta maksettavien uusien hankkeiden osalta painotetaan erityisesti EU-rahoitteisia hankkeita, jotka toteutetaan kaupungin toimesta sekä joista on olennaista hyötyä ja vaikuttavuutta kaupungille. Talousarviokohdan määrärahassa on varauduttu harkinnanvaraisesti rahoittamaan elinkeinopoliittisesti merkittäviä toimintoja ja hankkeita, joiden toimeenpanemiseen sisältyy ulkopuolisia tulovirtoja. Lisäksi varaudutaan rahoittamaan pääkaupunkiseudun kaupunkien tiedeyhteistyötä.

3.1.1.5.5. 1 50 05 Työttömyysetuuksien maksuvastuu, kaupunginkanslian käytettäväksi

1 000 €	Käyttö 2025	Talousarvio 2026	Ennuste 2026	Ehdotus 2027	Talousarvio 2027	Talous-suunnitelma 2028	Talous-suunnitelma 2029
Tulot yhteensä							
Menot yhteensä	125 765	119 000	136 900	134 600	132 600	130 700	128 900
Ylitysoikeus							
Toimintakate	−125 765	−119 000	−136 900	−134 600	−132 600	−130 700	−128 900
Poistot							
Tilikauden tulos	−125 765	−119 000	−136 900	−134 600	−132 600	−130 700	−128 900

Kaupungilla on osittainen maksuvastuu työttömyysetuuksien kustannuksista (yleistuki ja ansiopäiväraha). Kun työttömyysetuutta on maksettu yhteensä 100 työttömyyspäivältä, siirtyy tuen perusosan (37,21 €/päivä) kustannuksista 10 % työttömän kotikunnan maksettavaksi. Kunnan maksuosuus nousee portaittain, kunnes 700 etuuspäivän jälkeen se on 50 %.

Helsinki

Kerran kunnan maksuvastuun piiriin tultuaan etuuskustannus pysyy, vaikka etuuden saaminen olisi katkonaista. Maksuvastuu poistuu ja etuuspäivälaskuri nollautuu, kun henkilön työssäoloehto on täyttynyt, eli hän on saanut riittävästi työtuloa 12 kuukauden ajalta. Maksuvastuu poistuu myös, jos henkilö poistuu työvoimasta pysyvästi.

Helsingin maksuosuus kertyy erityisesti pitkäaikaistyöttömistä helsinkiläisistä. Helsingin maksuvastuusta yli 60 prosenttia kertyy yli 2,5 vuotta työttömänä olleista. Taantumien jälkeen rakenteellisen pitkäaikaistyöttömyyden taso jää tyypillisesti edeltävää tasoa korkeammalle, vaikka työvoiman kysyntätilanne paranisikin. Työmarkkinoilta syrjäytymisen vaikutukset näkyvät työttömyysturvan kuntaosuuden tasossa vuosien viiveellä.

Työttömien määrä on kasvanut Helsingissä keväästä 2023 alkaen. Työttömyyden kasvu on painottunut pitkäaikaistyöttömiin vuosien 2025 ja 2026 aikana ja jo lähes puolet Helsingin työttömistä työnhakijoista on pitkäaikaistyöttömiä. Työttömyyden ja pitkäaikaistyöttömyyden ennustetaan pysyvän korkealla tasolla vielä vuoden 2027 aikana.

Kunnan elinvoimapalveluiden ja työvoimapalveluiden avulla voidaan ennaltaehkäistä pitkäaikaistyöttömyyttä, mutta tämä vaikuttaa työttömyysturvan kuntaosuuden kehitykseen vasta viiveellä. Pitkään työttömänä olleiden työllistymisen edistämisessä tärkeää on monialainen yhteistyö. Työvoimapalveluiden, sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden ja koulutuspalveluiden yhteensovittaminen on edellytys kaikkein pisimpään työttöminä olleiden työkyvyn selvittämiseksi sekä tarvittavien työkyvyn, osaamisen ja työllistymisen tukitoimien järjestämiseksi.

3.1.1.5.6. 1 50 06 Työllisyyspalvelujen järjestäminen, kaupunginkanslian käytettäväksi

1 000 €	Käyttö 2025	Talousarvio 2026	Ennuste 2026	Ehdotus 2027	Talousarvio 2027	Talous-suunnitelma 2028	Talous-suunnitelma 2029
Tulot yhteensä	6 617	6 600	6 600	2 220	2 220	2 220	2 220
Menot yhteensä	100 238	120 699	116 000	120 700	120 000	120 000	120 000
Ylitysoikeus							
Toimintakate	−93 621	−114 099	−109 400	−118 480	−117 780	−117 780	−117 780
Poistot							
Tilikauden tulos	−93 621	−114 099	−109 400	−118 480	−117 780	−117 780	−117 780

Vuoden 2025 alusta kaupungin vastuulla olleiden työvoimapalveluiden järjestämisen ja kotoutumislain mukaiset viranomaistehtävät on hankittu 1.1.2025 aloittaneelta työllisyyspalveluliikelaitokselta. Työvoimapalveluita järjestetään työnhakijoille, työttömyysuhan alaisille henkilöille, kotoutujille sekä työnantaja-asiakkaille. Työvoimapalveluihin kuuluvat muun muassa neuvonta, työnvälitys, työttömyysturvaan liittyvät tehtävät, palkkatuki sekä erilaiset koulutus- ja valmennuspalvelut.

Työmarkkinatilanne on haastava. Helsinkiläisten työttömien työnhakijoiden määrä kääntyi kasvuun huhtikuussa 2023 ja työttömien määrän kasvu on jatkunut yhtäjaksoisesti vuoteen 2026 asti. Työttömyyden kasvuvauhti on kuitenkin hidastunut vuoden 2026 aikana. Huhtikuussa 2026 Helsingissä oli työttömiä työnhakijoita 4 prosenttia edellisvuotta enemmän, kun huhtikuussa 2025 työttömien määrä lisääntyi 19 prosentilla. Pitkäaikaistyöttömien suhteellinen osuus kaikista työttömistä on korkea.

Edelleen lisääntyvän työttömyyden johdosta työllisyyspalveluiden asiakkaiksi rekisteröityneiden työnhakijoiden määrä kasvaa, mikä nostaa työllisyyspalveluiden toteuttamien viranomaisprosessien volyymiä. Lisäksi vaikeutunut työttömyyden rakenne on lisännyt tarvetta työllisyyspalveluiden tarjoamille palveluille. Työttömyyden kasvun hidastuminen ennakoi lisääntyvää työvoiman kysyntää, mikä nostaisi kysyntää myös työnantajille tarjottaville palveluille ja tuille, kuten Helsinki-lisälle.

Palvelujen hankintaan käytettävä määräraha perustuu työllisyyspalveluiden tuottamien palveluiden kustannukseen sekä palveluiden ennakoituun tarpeeseen. Talousarviokohdan tulot muodostuvat valtiolta saatavista työikäisten kotoutumisen laskennallisista korvauksista.

Liikelaitoksen ja kaupunginkanslian välisen tilaaja-tuottaja-mallin toiminta määritellään tarkemmin vuosittain tehtävässä sopimuksessa, jolla kaupunki tilaa työllisyys- ja kotoutumispalveluita liikelaitokselta. Toiminnan rahoitusmalli muotoillaan siten, että liikelaitokselle syntyy kannustimet panostaa nuorten palveluihin, estää työttömyyden pitkittyminen sekä edistää osatyökykyisten pääsyä työmarkkinoille.

Vuoden 2027 talousarvioon sisältyy 2,5 miljoonaa euroa keskitettyä rahoitusta. Rahoituksesta tuetaan työttömien työnhakijoiden työllistymisen palkkakustannuksia 12 kuukauden ajan vähintään vuoden kestävissä työsuhteissa. Rekrytoiva taho vastaa osasta palkkakustannuksista. Rahoituksesta katetaan lisäksi 40:n Helsingin työllisyyspalvelujen asiakkaana olevien 18–29-vuotiaiden korkeakoulutettujen nuorten palkkakustannukset 100 % 10kk:n ajalle työsuhteissa, jotka ovat käynnistyneet vuoden 2026 puolella. Työllistämisrahaa myönnettäessä tavoitellaan näkymää työsuhteen jatkumisesta myös työllistämisrahajakson jälkeen.

Helsinki

3.1.1.6. Palvelukeskusliikelaitos

Tulos- ja rahoituslaskelma

1 000 €	Käyttö 2025	Talousarvio 2026	Ennuste 2026	Talousarvio 2027	Talous-suunnitelma 2028	Talous-suunnitelma 2029
Liikevaihto	**119 663**	**119 766**	**117 839**	**120 319**	**122 543**	**123 438**
Valmistus omaan käyttöön						
Liiketoiminnan muut tuotot	1 634	1 207	1 130	783	664	683
Materiaalit ja palvelut	−51 132	−51 274	−50 070	−51 477	−52 624	−53 390
Henkilöstömenot	−62 844	−64 904	−64 497	−65 534	−65 849	−66 098
Poistot	−258	−20	−14	−74	−77	−80
Liiketoiminnan muut menot	−4 574	−4 793	−4 721	−5 247	−5 187	−5 043
Liikeylijäämä/alijäämä	**2 488**	**−18**	**−332**	**−1 230**	**−532**	**−489**
Rahoitustulot ja -menot						
Rahoitustulot						
Korvaus peruspääomasta	−80	−80	−80	−80	−80	−80
Rahoitusmenot	−44	−20	−14			
Satunnaiset erät						
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	**2 364**	**−118**	**−427**	**−1 310**	**−612**	**−569**

1 000 €	Käyttö 2025	Talousarvio 2026	Ennuste 2026	Talousarvio 2027	Talous-suunnitelma 2028	Talous-suunnitelma 2029
Toiminnan rahavirta						
Liikeylijäämä/alijäämä	2 488	−18	−332	−1 230	−532	−489
Poistot	258	20	14	74	77	80
Rahoitustulot ja -menot						
Korvaus peruspääomasta	−80	−80	−80	−80	−80	−80
Muut rahoitusmenot	−44	−20	−14			
Satunnaiset erät						
Tulorahoituksen korjauserät						
Investointien rahavirta						
Investointimenot	−11			−290		
Rahoitusosuudet investointimenoihin						
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot						
Toiminnan ja investointien rahavirta	**2 611**	**−98**	**−412**	**−1 526**	**−535**	**−490**
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset						
Lainakannan muutokset						
Oman pääoman muutokset						
Peruspääoman muutos						
Muut maksuvalmiuden muutokset	−2 605					
Rahoituksen rahavirta	**−2 605**					
Rahavarojen muutos	**6**	**−98**	**−412**	**−1 526**	**−535**	**−490**

Liikelaitoksen toiminnan kuvaus

Palvelukeskus Helsinki -liikelaitos (palvelukeskusliikelaitos) on osa Helsingin kaupungin keskushallintoa ja toimii viisijäsenisen johtokunnan alaisuudessa.

Palvelukeskusliikelaitoksen 1 450 ammattilaista jakautuvat kolmeen yksikköön. Perustehtävämme on tuottaa tai järjestää palvelutoiminnan tukipalveluja kaupungille ja kaupunkikonsernin yhteisöille ja huolehtia yhdessä asiakkaidemme kanssa helsinkiläisten sujuvasta arjesta. Palvelukeskusliikelaitos tuottaa ruoka-, puhtaus-, puhelin-, hyvinvointi- ja aulapalveluja sekä tukee kotona asumista monipuolisilla teknisillä ratkaisuilla ja palveluilla.

Monipalvelut -yksikkö tuottaa ruoka- ja puhtauspalveluja toimien kumppanina päiväkodeissa, päiväkotien erillisryhmissä, ryhmäperhepäiväkodeissa, leikkipuistoissa, kouluissa ja oppilaitoksissa, seniorikeskuksissa, sairaaloissa ja asumisyksiköissä. Kokonaisruokapalvelua, joka sisältää ruoan valmistuksen/toimituksen lisäksi palvelun kohteessa, toteutetaan 380 palvelukohteessa ja lisäksi 170 kohteeseen toimitetaan valmis ruoka. Päivittäinen ruokailijamäärä on 59 000 ja ruoka-annoksia tuotetaan yli 100 000. Puhtauspalveluja toteutetaan yhteensä 245 kohteessa ja siivottava pinta-ala on noin 197 000 m2. Palvelukeskusliikelaitoksen hankintatiimi sekä kestävä kehitys ovat osa monipalvelut -yksikköä.

Puhelin- ja hyvinvointipalvelut -yksikkö tuottaa digitaalisuuteen nojautuvia monikanavaisia asiakaspalveluja, etähoito-, turvapuhelin- ja lääkeautomaattipalveluja sekä vanhusten ja vammaisten kuljetuspalveluja (Helsingin Matkapalvelu). Palvelukategorioista suurin on hoivapalvelut, joissa etähoitoasiakkaita on 650, turvapuhelinasiakkaita 5 000 ja lääkeautomaattiasiakkaita 1 200. Palvelukeskusliikelaitoksen tietohallinto on osa puhelin- ja hyvinvointipalvelut -yksikköä.

Johto ja onnistumisen tuki -yksikkö tuottaa aulapalveluja kaupunkiympäristön sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimialoille. Palvelukeskusliikelaitoksen sisäisistä asiantuntija- ja tukipalvelutiimeistä yksikköön sijoittuvat HR, talous ja viestintä sekä turvallisuus ja varautuminen.

Helsinki

Palvelukeskusliikelaitoksen kehittämislinjaukset 2025–2029

Tehtävä ja tarkoitus kaupungissa ja tuotetut palvelut

- Liikelaitos huolehtii palvelutoiminnan tukipalvelujen tuottamisesta tai järjestämisestä kaupungille ja kaupunkikonsernin yhteisöille
- Liikelaitos on toimialojen kumppani peruspalvelujen tuottamisessa ja varmistaa laadukkaiden ruoka- ja siivouspalvelujen saatavuuden
- Liikelaitoksen palveluilla on sovittu ja määritelty rooli valmiuden ja varautumisen tehtävissä mm. ruokapalveluissa

Palveluja ovat:

- Volyymipalvelut: Ruoka- ja puhtauspalvelut
- Muut tukipalvelut mm.: etähoito, -lääkitys ja kuntoutus, turvapuhelinpalvelut, puhelinvaihdepalvelut, henkilökuljetuspalvelujen välitys, aulapalvelut

Johtokunnan osaamisvaatimukset

- Asiakkuuksien johtaminen
- Muutosjohtaminen
- Palveluliiketoiminnan johtaminen
- Kestävä kehitys ja vastuullisuus
- Julkiset hankinnat
- Digitalisaatio

Tavoitetila ja kehittämislinjaukset

- Liikelaitos kehittää palveluja ja palveluprosesseja yhdessä tilaaja-asiakkaiden kanssa laadun ja tuottavuuden kehittämiseksi. Palveluvalikoimaa tarkennetaan asiakkaiden tuotantotapa-analyysien pohjalta
- Liikelaitos arvio ja sopii muiden tukipalveluiden tarkoituksenmukaisesta keskittämisestä ja järjestämistä yhdessä asiakastoimialojen ja kanslian kanssa
- Liikelaitoksen palvelut tuotteistetaan vertailukelpoisesti (sis. laatu) muihin markkinatoimijoihin nähden. Hinnoittelu perustuu yksikkökustannuksiin, on läpinäkyvää ja vertailtavissa markkinahintoihin
- Ruokatuotantolaitoksen käyttöönoton valmistelun yhteydessä (2027) optimoidaan ruokapalvelujen prosesseja ja palveluverkkoa kaupungissa siten, että aterioiden yksikköhinnat laskevat ja ruokatehtaan toiminnalliset tavoitteet saavutetaan
- Palveluprosessien tehokkuus kasvaa vuosittain ja ydintehtävien ulkopuolisten palveluiden järjestämistapoja arvioidaan säännöllisesti
- Johtamismallia kehitetään palveluissa ja kustannustietoisuutta jalkautetaan liiketoiminta- ja palvelukohtaisesti
- Henkilöstön osaamisesta ja työhyvinvoinnista huolehditaan
- Vapautuvien henkilötyövuosien osalta noudatetaan kaupungin uudelleensijoittamisen periaatetta
- Liikelaitos laatii kaupunkistrategian mukaisen tuottavuusohjelman
- Toiminnassa ja hankinnoissa edistetään kestävää kehitystä ja vastuullisuutta

Tuottavuusmittarit

- Palvelut on tuotteistettu vertailukelpoisesti markkinoihin nähden ja yksikkökustannukset laskettu kattavasti
- Yksikköhintojen kaupunkitasoinen tuottavuusvaade 1 % / vuosi (volyymipalvelut)
- Palvelukohtaiset tuotantotapa-analyysit laaditaan yhdessä tilaaja-asiakkaiden kanssa
- Ruokatuotantolaitoksen tehokkuuden mittarit

Asiakastyytyväisyyden mittarit

- Säännöllisen asiakastyytyväisyyskyselyn tulokset ja palautteen hyödyntäminen

Toimintavarmuuden mittarit

- Toimintavarmuus/häiriöttömyys: Keskeytysmäärät ja niiden vaikutus, SecApp hälytysten määrä
- Varautumisen ja jatkuvuuden hallinnan käytännöt

Henkilöstötyytyväisyyden mittarit

- Säännöllisen henkilöstötyytyväisyyskyselyn tulokset (Kunta10, Fiilari)
- Henkilöstön vaihtuvuus/saatavuus
- Sairauspoissaolojen kehitys

Vastuullisuuden mittarit

- Kestävyysohjelman perusteella määritettyjen mittareiden seuranta

Kaupunkistrategian toteuttaminen

Palvelukeskusliikelaitos huolehtii yhdessä asiakkaan kanssa helsinkiläisten sujuvasta arjesta. Yhteistyöhön panostavan ja innostuneen työyhteisön, selkeän palvelutarjonnan, uudistuvan organisaation, tehokkaiden prosessien sekä tarkennettujen prosessiomistajuuksien avulla tavoitteena on tuottaa erinomaisia palveluita luotettavasti. Palvelukeskus käy avointa vuoropuhelua asiakkaiden kanssa ja tekee toimenpiteitä, jotka edistävät asiakkaille tuotettavien palvelujen laatua ja tuottavuutta auttaen asiakasta onnistumaan ydintoiminnassaan.

Palvelukeskus Helsinki kehittää palveluja ja palveluprosesseja yhdessä tilaaja-asiakkaiden kanssa ja edistää helsinkiläisten hyvinvointia yhdessä toimialojen kanssa. Toimivilla ja laadukkailla ruoka- ja puhtauspalveluilla tuemme kaupunkilaisten arkea muun muassa varhaiskasvatuksessa, kouluissa ja seniorikeskuksissa. Tarjoamme monipuolista ruokaa, tuemme ruokakasvatusta ja vahvistamme yhteisöllisyyttä esimerkiksi leikkipuistoruokailuilla sekä järjestämällä kouluruoan maistatustilaisuuksia vanhemmille. Hoivan palvelujen kuten etähoidon avulla mahdollistamme ikääntyneen väestön kotona asumisen mahdollisimman pitkään ja huomioimme ikääntyvien määrän kasvun palvelujen tarjonnassa ja digipalveluiden kehittämisessä.

Tiivistämme yhteistyötä tilahankkeiden/keittiöverkon suunnittelussa toimialojen kanssa ja toimintatapojen sekä kriisiviestinnän kehittämisessä yhdessä asiakkaiden kanssa. Huomioimme varautumisen häiriö- ja kriisitilanteisiin palvelutuotannon suunnittelussa ja huolehdimme turvallisuudesta. Varaudumme kriiseihin suunnitelmallisesti ja turvaamme palveluiden jatkuvuuden toteuttamalla valmius- ja varautumisharjoituksia. Tasokkaalla asiakaspalvelulla varmistamme nopean reagoinnin ja palautteisiin vastaamisen.

Palvelukeskus tekee määrätietoista työtä tuottavuuden parantamiseksi kestävän talouden periaatteella. Prosessien tehokkuuden kasvattamiseksi toiminnan virtaviivaistamista jatketaan vuosien 2026–2029 tuottavuussuunnitelman mukaan. Tavoitteena on kustannustehokkuuden ja tuottavuuden lisääminen siten, että asiakashinnoittelu pysyy maltillisena. Tuottavuustoimenpiteillä kuten kuljetusten optimoinnilla Palvelukeskus edistää myös kestävää kehitystä ja päästövähennyksiä.

Vuonna 2027 käyttöönotettavan Pakkalan uuden keskuskeittiön terminaalitoiminnot mahdollistavat aiempaa tehokkaammat yhteistyön elintarvikealan kanssa, ruokatuotteiden hankinnan ja joustavan yhdistelyn palvelukeittiöihin. Tavoitteena on moderni, energia- ja kustannustehokas keskuskeittiö, jossa henkilöstö viihtyy, ja joka tuottaa ja järjestää kaupungin vaatimusten mukaista ruokaa asiakkaille.

Palvelukeskus Helsingin tavoite on olla vetovoimainen työnantaja, jonka henkilöstö on sitoutunutta ja motivoitunutta. Osaamisen kehittämisen keskiössä ovat asiakas-, johtamis- ja prosessiosaaminen sekä työyhteisötaidot. Teemme yhteistyötä yli yksikkö- ja toimialarajojen huomioiden tulevien vuosien palvelutarpeet ja huolehdimme kaupunkilaisten työllisyyden edistämisestä. Kehitämme henkilöstön kielitaitoa koulutuksin ja edistämme selkokielistä viestintää. Varmistamme tietoturvan toteutumisen jatkuvilla tietosuoja-, tiedonhallinta- ja tietoturvakoulutuksilla.

Palvelukeskusliikelaitos edistää henkilöstön työhyvinvointia noudattamalla sopuisasti stadissa -toimintatapaa ja vahvistaen hyvää johtamista muun muassa järjestämällä esihenkilövalmennuksia. Hyvän ja tavoitteellisen työterveysyhteistyön sekä laadukkaan esihenkilötyön keinoin tavoitteena on parantaa työssä jaksamista ja tätä kautta vähentää sairauspoissaoloja. Kaupungin vuoden 2026 alussa julkaiseman tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman pohjalta Palvelukeskus on laatinut toteuttamissuunnitelman ja toimeenpano alkaa vuoden 2027 aikana.

Talousarvion toiminnan tavoitteet vuodelle 2027

Sitovat toiminnan tavoitteet

Sitova toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	**Asiakkaiden tyytyväisyys palveluihimme kasvaa**
Tavoitteen tyyppi	Sitova toiminnan tavoite
Tavoitekategoria	Kaupunkiyhteinen
Strategian painopiste	Tapamme toimia
Mittari 1	Asiakastyytyväisyys kouluruokailuun kasvaa
Mittarin 1 lähtöarvo	Vuoden 2026 toteuma
Mittarin 1 tavoitearvo	Suurempi kuin vuoden 2026 toteuma
Mittari 2	Puhelin- ja hyvinvointipalvelut -yksikön palveluiden NPS-suositteluindeksi kasvaa
Mittari 2 lähtöarvo	Vuoden 2026 toteuma

Sitova toiminnan tavoite	Selite
Mittari 2 tavoitearvo	Suurempi kuin vuoden 2026 toteuma
Mittari 3	NPS-suositteluindeksin mittaaminen otetaan käyttöön kaikissa asiakas- ja käyttäjäkyselyissä
Mittarin 3 lähtöarvo	On otettu käyttöön osassa asiakas- ja käyttäjäkyselyjä
Mittarin 3 tavoitearvo	On otettu käyttöön kaikissa asiakas- ja käyttäjäkyselyissä

Sitova toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	**Naapurustojen yhteisöllisyys ja viihtyisyys lisääntyvät**
Tavoitteen tyyppi	Sitova toiminnan tavoite
Tavoitekategoria	Kaupunkiyhteinen
Strategian painopiste	Viihtyisät ja yhteisölliset naapurustot
Mittari 1	Kouluruoka tutuksi -maistatustilaisuuksia järjestetään vanhemmille
Mittarin 1 lähtöarvo	Tilaisuuksia ei ole järjestetty
Mittarin 1 tavoitearvo	Tilaisuuksia on järjestetty vähintään 3 kpl

Sitova toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	**Kaupungin vetovoimaisuus työnantajana lisääntyy**
Tavoitteen tyyppi	Sitova toiminnan tavoite
Tavoitekategoria	Kaupunkiyhteinen
Strategian painopiste	Henkilöstö ja johtaminen
Mittari 1	Palvelukeskusliikelaitoksen työntekijöiden työnantajan suositteluindeksi (%) kasvaa
Mittarin 1 lähtöarvo	Kunta10 2026 (%)
Mittarin 1 tavoitearvo	Fiilari 2027 suurempi kuin Kunta10 vuonna 2026 (%)
Mittari 2	Palvelukeskusliikelaitoksen työntekijöiden kokemus johtamisesta ja työelämän laadusta paranee (%)
Mittari 2 lähtöarvo	Kunta10 2026 (%)
Mittari 2 tavoitearvo	Fiilari 2027 suurempi kuin Kunta10 vuonna 2026 (%)
Mittari 3	Palvelukeskusliikelaitoksen työnhakijakokemus paranee (NPS)
Mittarin 3 lähtöarvo	Vuoden 2026 syksyn kyselyn toteuma
Mittarin 3 tavoitearvo	Vuonna 2027 syksyn kyselyn toteuma on parempi kuin vuoden 2026 syksyn kyselyn toteuma

Sitova toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	**Pakkalan uusi keskuskeittiö tuottaa lisäarvoa asiakkaille**
Tavoitteen tyyppi	Sitova toiminnan tavoite
Tavoitekategoria	Liikelaitoksen oma
Strategian painopiste	Sujuva arki ja toimivat palvelut
Mittari 1	Ruokatoimitukset uudesta keskuskeittiöstä on käynnistetty elokuussa 2027
Mittarin 1 lähtöarvo	Ei ole käynnistetty
Mittarin 1 tavoitearvo	On käynnistetty

Toiminnan tavoitteet

Toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	**Tuottavuutemme paranee**
Tavoitteen tyyppi	Toiminnan tavoite

Toiminnan tavoite	Selite
Tavoitekategoria	Kaupunkiyhteinen
Strategian painopiste	Talous
Mittari 1	Tuottavuussuunnitelman mukainen tuottavuushyöty saavutetaan (euroa)
Mittarin 1 lähtöarvo	0 euroa
Mittarin 1 tavoitearvo	Vähintään 800 000 euroa

Toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	**Edistämme kaupunkilaisten työkykyä ja työllisyyttä kaikissa elämänvaiheissa**
Tavoitteen tyyppi	Toiminnan tavoite
Tavoitekategoria	Kaupunkiyhteinen
Strategian painopiste	Elämää, elinvoimaa, osaamista ja kasvua
Mittari 1	Muutostilanteessa uudelleensijoitukseen siirtyvien palvelukeskusliikelaitoksen työntekijöiden työllistäminen lisääntyy
Mittari 1 lähtöarvo	0 työllistettyä
Mittari 1 tavoitearvo	Vähintään 10 työllistettyä

Liiketoiminnan tunnusluvut

Liiketoiminnan tunnusluvut	Tilinpäätös 2022	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Tilinpäätös 2025	Tulos-budjetti 2026	Ennuste 2026	Talousarvio 2027
Liikevaihdon muutos (%)	10.7	5,1	5,8	0,1	−0,9	−1,5	2,1
Liikevaihto / henkilöstön määrä (1 000€)	69.6	73,0	77,5	83,3	81,4	81,8	83,9
Henkilöstökulut (ml. työvoiman vuokraus) / liikevaihto (%)	59.3	59,3	57,8	57,1	58,4	59,0	58,6
Liikeyli- / alijäämä liikevaihdosta (%)	0.1	0,1	1,4	2,1	−0,0	−0,3	−1,0

Talousarviossa liikevaihto nousee vuoden 2026 tasosta, mikä johtuu pääosin kasvatuksen ja koulutuksen toimialalta elokuussa 2026 Palvelukeskukseen siirtyneestä opistoisäntä- ja vahtimestaripalvelusta sekä hinnankorotuksista. Kesällä 2027 käyttöön otettavan uuden keskuskeittiön ylösajon ja päällekkäisten tuotantojen kustannukset kasvattavat alijäämää kertaluontoisesti.

Palvelukustannusten kehitys

Palvelukustannukset	Tilinpäätös 2022	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Tilinpäätös 2025	Tulos-budjetti 2026	Ennuste 2026	Talousarvio 2027
Perusopetuksen lounas (vain perusopetustoimintaa sisältävät kohteet)							
Palvelun kokonaiskustannus (€)	9 835 784	10 376 155	9 493 146	8 916 997	9 920 000	9 810 000	10 208 000
Suorite (koululounas, kpl)	4 032 319	4 275 423	3 931 014	3 718 317	3 890 000	3 820 000	3 820 000
Yksikkökustannus (€/koululounas)	2,44	2,43	2,41	2,40	2,55	2,57	2,67
Yksikkökustannuksen muutos-%	−0,7	−0,5	−0,5	−0,7	6,3	7,1	4,8
Varhaiskasvatuksen ateriapäivä (vain päiväkoti- ja esikoulutoimintaa sisältävät kohteet)							
Palvelun kokonaiskustannus (€)			22 638 469	21 951 777	22 105 000	22 312 000	22 610 200
Suorite (päiväkodin ateriat)			5 769 667	5 470 516	5 325 000	5 355 200	5 195 200
Yksikkökustannus (€/ateriapäivä)			7,85	8,03	8,30	8,33	8,70

Palvelukustannukset	Tilinpäätös 2022	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Tilinpäätös 2025	Tulos-budjetti 2026	Ennuste 2026	Talousarvio 2027
Yksikkökustannuksen muutos-%				2,3	3,4	3,8	4,8
Etähoito							
Palvelun kokonaiskustannus (€)	5 188 687	5 914 020	5 179 786	4 111 259	4 388 646	3 871 682	4 035 506
Suorite (kontakti, kpl)	405 644	409 012	410 179	346 052	324 000	274 000	302 000
Yksikkökustannus (€/kontakti)	12,79	14,46	12,63	11,88	13,55	14,13	13,36
Yksikkökustannuksen muutos-%	3,6	13,0	−12,7	−5,9	14,0	18,9	−1,3
Vaihdepalvelu							
Palvelun kokonaiskustannus (€)					1 068 959	1 056 269	1 091 051
Suorite (puhelu, kpl)					138 000	138 500	135 000
Yksikkökustannus (€/puhelu)					7,75	7,63	8,08
Yksikkökustannuksen muutos-%							4,3
Matkojen välitys*							
Palvelun kokonaiskustannus (€)	2 741 635	3 110 041	3 666 364	3 417 306	3 615 554	3 607 694	3 741 780
Suorite (välitetty matka, kpl)	593 046	680 917	699 584	741 169	742 000	785 000	800 000
Yksikkökustannus (€/välitetty matka)	4,62	4,57	5,24	4,61	4,87	4,60	4,68
Yksikkökustannuksen muutos-%	−7,5	−1,2	14,7	−12,0	5,7	−0,3	−4,0
*Matkojen välitys = ikääntyneiden ja vaikeavammaisten matkapalvelu: matkojen välityksen osuus, ei sisällä kuljetuskustannuksia							

Perusopetuksen lounasmäärien arvioidaan pysyvän vuoden 2026 tasolla. Kustannukset nousevat erityisesti palkka-, elintarvike- ja kuljetuskustannusten kasvun seurauksena. Yksikkökustannus kasvaa vuodesta 2026 kustannusten nousun vuoksi. Uuden keskuskeittiön käyttöönotto vuonna 2027 aiheuttaa lisäkustannuksia, joita ei siirretä asiakashintoihin.

Varhaiskasvatuksen kohteille tuotettujen ateriamäärien lasku johtuu kasvatuksen ja koulutuksen toimialan muille palveluntuottajille kilpailuttamien yli 60 kohteen poistumisesta vuosina 2025–2026. Ulkoistukset pienentävät yleiskustannuksiin jäävää katetta ja nostavat yksikkökustannusta. Palkka-, elintarvike- ja kuljetuskustannusten noususta aiheutuvaa hinnankorotuspainetta on saatu tasattua tuottavuustoimilla, kuten lisäämällä yhdistelmätyötä päiväkodeissa. Uuden keskuskeittiön vuoden 2027 käyttöönottokustannuksia ei veloiteta asiakkailta.

Etähoidon asiakasmäärän arvioidaan kasvavan noin 10 prosenttia vuoteen 2026 verrattuna. Asiakasmäärän kasvu ei edellytä vastaavaa henkilöstöresurssien lisäämistä, sillä etähoidon toimintamalli mahdollistaa nykyisten resurssien tehokkaamman hyödyntämisen parantaen palvelun tuottavuutta ja kustannustehokkuutta.

Vaihdepalvelussa yleinen kustannustason nousu heijastuu kokonaiskustannuksiin. Vuonna 2027 suoritemäärän arvioidaan laskevan 2,5 prosentilla vuodesta 2026 ja yksikkökustannuksen nousevan 4,3 prosentilla.

Matkojen välityksen kokonaiskustannusten arvioidaan kasvavan vuonna 2027, koska yleinen kustannustaso nousee. Suoritemäärän kasvu ja tuottavuustoimenpiteiden arvioidut vaikutukset hillitsevät yksikkökustannuksen nousua.

Tilankäytön tehokkuuden kehitys

Tilankäytön mittarit	Tilin-päätös 2022	Tilin-päätös 2023	Tilin-päätös 2024	Tilin-päätös 2025	Tulos-budjetti 2026	Talous-arvio 2027	Talous-suunni-telma 2028	Talous-suunni-telma 2029
Toimistotilat yhteensä m²	4 916	4 916	4 544	4 544	4 544	4 838	2 955	2 955
Toimistotilat m²/henkilö	23	23	17	16	17	15	9	9

Palvelukeskusliikelaitoksen palvelutyöntekijät työskentelevät asiakastoimialojen tiloissa. Tilankäytön mittarina on käytetty hallinnon ja Puhelin- ja hyvinvointipalvelut -yksikön käytössä olevia toimistotiloja. Elimäenkatu 15 tiloja supistettiin vuonna 2024

ja Pakkalan keskuskeittiön yhteyteen valmistuva 294 neliömetrin toimistotila otetaan käyttöön vuonna 2027. Nykyisistä Pakkalantie 30 toimistotiloista luovutaan siirryttäessä pienempiin tiloihin vuonna 2028.

Toimintaympäristön riskit ja epävarmuustekijät ja riskien hallintakeinot

Strategiset riskit

Eri palveluntuottajien vastuiden ja roolien epäselvyys ruokapalveluprosessissa on haastavaa varauduttaessa pitkäkestoiseen häiriötilanteeseen. Riskin hallitsemiseksi häiriötilanteisiin varaudutaan Palvelukeskuksen valmius- ja varautumissuunnitelmassa ja asiaa edistetään yleisellä tasolla kaupungin yhteisessä keittiö- ja keittiöverkkotyöryhmässä. Roolit ja vastuut tarkennetaan yhteistyössä toimialojen kanssa.

Taloudelliset riskit

Hankintasopimusten hintojen raju ja äkillinen nousu sopimuskauden aikana voi aiheuttaa Palvelukeskusliikelaitoksen toimintaan sopeuttamistarpeita. Hinnankorotuspaineita tasataan hintaneuvotteluissa toimittajien kanssa.

Operatiiviset riskit

Pakkalan tuotantolaitoksen koneet ja laitteet ovat käyttöiältään vanhentuneita, jolloin koneiden tai laitteiden mennessä epäkuntoon ruokatuotanto keskeytyy. Tämä on otettu huomioon Palvelukeskusliikelaitoksen valmius- ja varautumissuunnitelmassa sekä yhteistyössä Kiinteistö Oy Ab Pakkalantie 30:n ja Työmaahuolto Oy Ab:n kanssa yhtiöiden riskienhallintatoimenpiteissä. Kriittiset laiteinvestoinnit tehdään varmistaen, että laitteet voidaan siirtää uuteen keskuskeittiöön.

KKT27-uuden keskuskeittiön keskeiset riskit liittyvät erityisesti käyttöönoton sujuvuuteen, riittävien resurssien varmistamiseen sekä kustannusten hallintaan. Riskienhallintatoimenpiteet painottuvat ennakoivaan suunnitteluun, resurssien joustavaan kohdentamiseen sekä talouden ja toiminnan jatkuvaan seurantaan.

Tuote- ja raaka-ainetoimittajien, tuotantolaitoksen tai logistiikan häiriötilanteet, pitkäkestoiset järjestelmähäiriöt sekä sairausepidemian vaikutukset henkilöstön saatavuuteen voivat aiheuttaa vakavan häiriön ruokapalvelutoimintaan ja johtaa jopa sen keskeytymiseen. Näihin varaudutaan Pakkalan tuotannon häiriön aikaisella varautumissuunnitelmalla, toimipaikkojen vararuokasuunnitelmilla ja ylläpitämällä ICT-järjestelmien varautumissuunnitelmaa.

ICT-järjestelmähäiriöiden ja digitalisaation haasteet, esimerkiksi tietoliikenneverkossa tapahtuvat merkittävät katkokset voivat vaarantaa palvelujen tuottamisen. Järjestelmämuutokset, digitalisaation vaikutukset ja toimintaympäristön haavoittuvuudet vaativat tietoturvajohtamisen muutoshankkeen mukaista henkilöstön jatkuvaa kouluttamista ja osaamistason nostoa. Häiriöiden vaikutuksia pienennetään ICT infrastruktuurin kahdentamisella, jatkuvuus- ja toipumissuunnitelmien sekä häiriötilanteiden harjoittelun avulla.

Työntekijöiden osaamisen on vastattava liiketoiminnan tarpeita ja alan on houkuteltava uusia, ammattitaitoisia osaajia. Osaavan henkilöstön saatavuus ja pysyvyys on Palvelukeskuksen kriittinen menestystekijä. Palvelukeskuksessa on laadittu henkilöstön osaamisen kehittämisen suunnitelma ja työvoiman vuokrausyritysten kanssa tehdään aktiivisesti yhteistyötä laadukkaan palvelun turvaamiseksi.

Henkilöstösuunnitelma

Henkilöstömäärän kehittyminen	2022	2023	2024	2025	Tulos-budjetti 2026	Ennuste 2026	Talous-arvio 2027	Talous-suunni-telma 2028	Talous-suunni-telma 2029
Vakituinen henkilöstö	1 462	1 462	1 477	1 395	1 366	1 377	1 370	1 354	1 354
Määräaikainen henkilöstö	80	91	69	42	90	64	64	55	49
Henkilöstön määrä yhteensä (oma henkilöstö)	**1 542**	**1 553**	**1 546**	**1 437**	**1 456**	**1 441**	**1 434**	**1 409**	**1 403**
Henkilötyövuodet (oma henkilöstö)		1 440	1 453	1 394	1 383	1 376	1 370	1 346	1 340
Vuokratyövoiman käyttö (ostot euroina)	5 552 312	5 295 612	5 563 791	5 486 217	4 942 872	4 963 719	4 944 162	5 136 985	5 291 094

Henkilöstömäärän kehitys ja rakenne

Helsinki

Henkilöstörakenteen kehitys perustuu toimintaperiaatteeseen, jonka mukaan rekrytoinnit kohdistetaan ensisijaisesti vakituisiin palvelussuhteisiin. Määräaikaisia palvelussuhteita käytetään ainoastaan lainmukaisin ja kaupungin ohjeiden mukaisin perustein. Lyhytaikaisissa henkilöstötarpeissa hyödynnetään ensisijaisesti Seure Henkilöstöpalvelut Oy:tä. Osa-aikaisia työjärjestelyjä käytetään joustavasti muun muassa työkyvyn tukemisessa.

Henkilöstömäärän ennakoidaan vähenevän sekä lyhyellä että pitkällä aikavälillä toiminnan muutosten, tuottavuuden kehittämisen sekä luonnollisen poistuman seurauksena. Henkilöstörakennetta sopeutetaan hallitusti vastaamaan muuttuvia palvelutarpeita.

Henkilöstön vaihtuvuus on kääntynyt laskuun ja kehityssuuntaa pyritään vahvistamaan edelleen ennakoivalla henkilöstösuunnittelulla, esihenkilötyön kehittämisellä sekä työntekijäkokemuksen parantamisella. Poistumaa aiheuttaa erityisesti eläköityminen, johon varaudutaan systemaattisella osaamisen siirrolla ja ennakoinnilla.

Merkittävimmät henkilöstörakenteeseen liittyvät muutokset kohdistuvat Pakkalan tuotantoon, jossa toimintatapojen uudistaminen edellyttää henkilöstön osaamisen kehittämistä ja koulutusta sekä paikoin myös tehtävärakenteen tarkastelua eri henkilöstöryhmissä.

Henkilöstön saatavuus on tällä hetkellä hyvä ja avoimet tehtävät saadaan pääosin täytettyä. Tilanteen arvioidaan pysyvän vakaana lähitulevaisuudessa ja mahdollisiin muutoksiin pidemmällä aikavälillä varaudutaan kehittämällä rekrytointiprosesseja sekä vahvistamalla työnantajakuvaa. Muunkielisen henkilöstön osuus on kasvanut ja sen ennakoidaan nousevan nykyisestä noin 25 prosentista edelleen.

Työhyvinvoinnin ja työkyvyn varmistaminen

Henkilöstömme nouseva keski-ikä korostaa entisestään ennakoivan työkykyjohtamisen merkitystä. Vuonna 2027 tavoitteenamme on sairauspoissaolojen määrätietoinen vähentäminen puuttumalla erityisesti tuki- ja liikuntaelinsairauksiin sekä mielenterveyden haasteisiin. Työkykyä tuetaan tiiviillä työterveysyhteistyöllä ja kehittämällä esihenkilöiden osaamista työkykyasioiden hallinnassa. Ennakoiva turvallisuuskulttuuri on tärkein keino hillitä työtapaturmista aiheutuvia kuluja. Työkyvyn heiketessä tai tapaturman sattuessa palautamme työntekijän työhön mahdollisimman pian yhteistyössä työterveyshuollon, Kevan ja vakuutusyhtiön kanssa. Näillä panostuksilla hillitsemme lyhyellä ja pitkällä aikavälillä eläke-, sairausloma- ja vakuutuskustannuksia.

Uudistuva osaaminen

Palvelukeskuksen yhteiset strategiakauden osaamisen kehittämisen painopisteet ovat asiakasosaaminen, johtamisosaaminen, työyhteisötaidot ja prosessiosaaminen. Painopisteet pohjautuvat tavoitteisiimme ja yhdessä määrittelemäämme tulevaisuuden visioon Palvelukeskuksesta kumppanina, työyhteisönä sekä osana kaupunkia.

Johtamisessa vahvistamme yhteisiä johtamisen periaatteita, työkykyjohtamista, monimuotoisuuden johtamista sekä kaupungin Majakka-hankkeen myötä muuttuvia henkilöstöjohtamisen prosesseja. Asiakasosaamisessa keskitymme asiakkuuksien johtamisen ja asiakaspalvelun kehittämiseen. Lisäksi uuden keskuskeittiön käyttöönotto monipalveluissa vuonna 2027 vaikuttaa erityisesti tuotannon prosesseihin sekä työn tekemisen tapaan ja edellyttää myös toimipaikkojen henkilöstön kouluttamista ja ohjeistusta uusista toimintatavoista.

Henkilöstön monimuotoisuus

Tavoitteemme on edistää henkilöstön monimuotoisuutta siten, että monenlaisista lähtökohdista tulevien ihmisten on hyvä tulla meille töihin. Käytämme anonyymia rekrytointia asiantuntija- ja esihenkilötehtävissä. Edistämme muunkielisten mahdollisuuksia nuorten kesätöissä ja asiantuntijarekrytoinneissa positiivisen erityiskohtelun keinoin. Vahvistamme esihenkilöiden yhdenvertaista rekrytointiosaamista ja koulutamme esihenkilöitä tasa-arvon, yhdenvertaisuuden ja monimuotoisuuden teemoista. Järjestämme tarveperusteisesti suomen kielen koulutusta kehittyvällä kielitaidolla työskenteleville sekä työyhteisöille sparrausta kielen oppimisen tukemisesta työpaikalla. Tarjoamme kesätyöpaikkoja erityisen tuen opiskelijoille ja teemme henkilöstön saatavuuden tukemiseksi oppilaitosyhteistyötä myös ruotsinkielisten oppilaitosten sekä erityisen tuen oppilaitosten kanssa.

Yhteenveto ja seuranta

Merkittävimmät henkilöstömuutokset kohdistuvat Pakkalan tuotantoon, jossa toimintatapojen muutokset lisäävät osaamisen kehittämisen tarvetta ja voivat vaikuttaa henkilöstörakenteeseen. Henkilöstön saatavuus on tällä hetkellä hyvä ja muutoksiin varaudutaan ennakoivalla suunnittelulla. Eläköityminen korostaa osaamisen siirron ja esihenkilötyön merkitystä ja muunkielisen henkilöstön osuuden odotetaan kasvavan.

Kasvava keski-ikä lisää työkykyjohtamisen tarvetta ja tavoitteena on vähentää sairauspoissaoloja erityisesti tuki- ja liikuntaelin- sekä mielenterveyshaasteissa. Työkykyä tuetaan työterveysyhteistyöllä, esihenkilöosaamista vahvistamalla ja turvallisuuskulttuuria kehittämällä.

Osaamisen kehittämisen painopisteitä ovat asiakasosaaminen, johtaminen, työyhteisötaidot ja prosessit. Lisäksi uusi keskuskeittiö lisää koulutustarvetta. Monimuotoisuutta edistetään rekrytointikäytännöillä, kielen oppimisen tuen kehittämisellä ja oppilaitosyhteistyöllä.

Henkilöstösuunnitelman toteutumista seurataan säännöllisesti johtoryhmässä asetettujen tavoitteiden ja keskeisten mittareiden kautta. Henkilöstösuunnitelma päivitetään vuosittain osana talousarvioprosessia.

3.1.1.7. Rakentamispalveluliikelaitos (Stara)

Tuloslaskelma ja rahoituslaskelma

1 000 €	Käyttö 2025	Talousarvio 2026	Ennuste 2026	Talousarvio 2027	Talous-suunnitelma 2028	Talous-suunnitelma 2029
Liikevaihto	**234 052**	**222 926**	**234 156**	**230 503**	**238 834**	**242 404**
Valmistus omaan käyttöön						
Liiketoiminnan muut tuotot	7 612	7 089	6 632	7 159	7 443	7 674
Materiaalit ja palvelut	−152 130	−135 045	−145 367	−139 116	−144 928	−146 272
Henkilöstömenot	−71 151	−72 775	−73 308	−74 097	−75 852	−77 143
Poistot	−3 749	−4 045	−4 030	−4 167	−4 262	−4 336
Liiketoiminnan muut menot	−18 541	−16 893	−19 999	−20 274	−18 403	−18 574
Liikeylijäämä/alijäämä	**−3 907**	**1 257**	**−1 917**	**8**	**2 833**	**3 754**
Rahoitustulot ja -menot						
Rahoitustulot						
Korvaus peruspääomasta	−1 944	−1 944	−1 944	−1 944	−1 944	−1 944
Rahoitusmenot	−18					
Satunnaiset erät						
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	**−5 869**	**−687**	**−3 861**	**−1 936**	**889**	**1 810**

1 000 €	Käyttö 2025	Talousarvio 2026	Ennuste 2026	Talousarvio 2027	Talous-suunnitelma 2028	Talous-suunnitelma 2029
Toiminnan rahavirta						
Liikeylijäämä/alijäämä	−3 907	1 257	−1 917	8	2 833	3 754
Poistot	3 749	4 045	4 030	4 167	4 262	4 336
Rahoitustulot ja -menot						
Korvaus peruspääomasta	−1 944	−1 944	−1 944	−1 944	−1 944	−1 944
Muut rahoitusmenot	−18					
Satunnaiset erät	−617					
Tulorahoituksen korjauserät			0			
Investointien rahavirta						
Investointimenot	−2 702	−9 480	−8 009	−6 805	−8 195	−7 400
Rahoitusosuudet investointimenoihin						
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	651		0			
Toiminnan ja investointien rahavirta	**−4 788**	**−6 122**	**−7 839**	**−4 574**	**−3 044**	**−1 254**
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset						
Lainakannan muutokset						
Oman pääoman muutokset						
Peruspääoman muutos						
Muut maksuvalmiuden muutokset	4 788	6 122	7 839	4 574	3 044	1 254
Rahoituksen rahavirta	**4 788**	**6 122**	**7 839**	**4 574**	**3 044**	**1 254**
Rahavarojen muutos	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Liikelaitoksen toiminnan kuvaus

Rakentamispalveluliikelaitos (Stara) tuottaa rakennusalan, ympäristönhoidon ja logistiikan asiantuntija-, tuotanto- ja ylläpitopalveluja ensisijaisesti Helsingin kaupungin tarpeisiin. Rakentamispalveluliikelaitos toimii liikelaitoksen johtokunnan alaisuudessa ja kuuluu keskushallintoon. Stara jakautuu kuuteen osastotasoiseen yksikköön seuraavasti: hallinto, kaupunki-infran kunnossapito, kaupunki-infran rakentaminen, logistiikka, rakennustekniikka ja ympäristönhoito.

Staran pääasiallisena asiakkaana on kaupunkiympäristön toimiala, minkä lisäksi panostetaan muihin kaupungin sisäisiin asiakkuuksiin. Keskeiset asiakkuudet jakautuvat seuraavasti: Kaupunkiympäristön toimiala (82,6 prosenttia), Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala (3,1 prosenttia), Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala (2,4 prosenttia), Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala (2,2 prosenttia) ja muut (9,7 prosenttia).

Toiminnan painopisteet 2027

Kesäkuussa 2026 Staran johtokunta hyväksyi liikelaitoksen toimenpideohjelman vuosille 2026–2027. Toiminnan kehittämisen painopisteet vuonna 2026–2027 keskittyvät:

1) Staran johtamisen ja ohjattavuuden kehittämiseen
2) Stara-Kymp-välisen yhteistyön parantamiseen
3) Liikelaitoksen tuloksen ja tuottavuuden parantamiseen

Näiden kokonaisuuksien kautta mm. Staran johtamisjärjestelmää sekä organisaation rakennetta kehitetään paremmin tukemaan strategista hankintaa ja talousjohtamista, parannetaan tuottavuutta yhdessä suurimman asiakkaan (Kymp) kanssa sekä toteutetaan vuoden 2026 lopussa valmistuvan toimitilojen tehostamissuunnitelman toimenpiteet.

Helsinki

Rakentamispalveluliikelaitoksen kehittämislinjaukset 2025–2029

Tehtävä ja tarkoitus kaupungissa ja tuotetut palvelut

- Liikelaitos huolehtii rakennusalan, ympäristönhoidon ja logistiikan asiantuntija-, tuotanto- ja ylläpitopalvelujen tuottamisesta kaupungille ja kaupunkikonsernin yhteisöille
- Liikelaitoksen palveluilla on sovittu ja määritelty rooli valmiuden ja varautumisen tehtävissä
- Liikelaitokselle ohjataan työt, jotka tuovat kaupungille lisäarvoa ja tilaaminen liikelaitokselta on kaupungin kannalta kokonaistaloudellisesti edullisinta
- Liikelaitoksen tarkoituksena ei ole tuottaa voittoa, mutta kokonaistuottojen ja -kulujen sekä investointien on oltava pidemmällä aikavälillä tasapainossa
- Palveluita ovat: Kunnossa- ja ylläpito, infrarakentaminen, talonrakentaminen, ympäristönhoito, logistiikka

Johtokunnan osaamisvaatimukset

- Asiakkuuksien johtaminen
- Muutosjohtaminen
- Rakentamisen hanke- ja projektitoiminta
- Infra-ala
- Julkiset hankinnat
- Kestävä kehitys ja vastuullisuus

Tavoitetila ja kehittämislinjaukset

- Liikelaitoksen ja Kympin tilaamisen ja tuottamisen periaatteilla luodaan monivuotiset tavoitetasot palvelukohtaisille volyymeille (perustyökanta)
  - Liikelaitos ja tilaaja-asiakkaat luovat ennakoitavuutta tilauksiin liikelaitoksen kapasiteetin ympärivuotuiseen hyödyntämiseen
  - Tilauskäytännöt määritellään yhteistyössä tilaajan kanssa
  - Vakituinen henkilöstömäärä, toimitilaverkosto ja kalusto sopeutetaan asteittain perustyökantaan
- Tarjoukset ja sopimukset laaditaan vertailukelpoisesti markkinoihin nähden
- Liiketoiminta-alueiden palvelut tuotteistetaan ja hinnoitellaan vertailukelpoisesti markkinatoimijoihin nähden
  - Varautumisen tehtävät, sekä vaadittavat tilat ja kalusto määriteltävä
  - Kaupungin velvoittamat varautumiseen liittyvät erityiskustannukset kohdistetaan erillislaskuna Kanslialle
- Palveluvalikoiman laajuutta arvioidaan tuotantotapa-analyysien ja kustannusvertailujen pohjalta (myös vain SOTEPE -palvelut)
  - Logistiikkatoimintojen osalta selvitetään toimintojen järjestämistä kaupunkitasoisesti järkevällä tavalla
  - Ulkoilu- ja merellistenpalvelujen osalta selvitetään järjestäminen kustannusvaikuttavasti Kuvan kanssa
- Laaditaan yhteistyössä kanslian kanssa liikelaitoksen pientoimintojen toiminta-aste ja tuotantotapaselvitys: mm. pohjatutkimukset, maastomittaukset, laboratoriotutkimukset, työmaataulut ym. kilpimaalaukset
- Talousraportointia ja -lukujen analysointia kehitetään sekä johdon päätöksenteon tueksi että talouden seurannan vahvistamiseksi
  - Kustannustietoisuuden johtaminen ja jalkauttaminen liiketoiminta- ja palvelukohtaisesti
- Liikelaitoksen tulee toiminnassaan ja hankinnoissaan edistää kestävää kehitystä ja vastuullisuutta
- Liikelaitos laatii kaupunkistrategian mukaisen tuottavuusohjelman

Tuottavuusmittarit

- Eri liiketoimintojen kustannustason seuranta ja vertailtavuus markkinoihin
- Palvelut on tuotteistettu vertailukelpoisesti markkinatoimijoihin nähden ja yksikkökustannukset laskettu kattavasti, hinnoittelu perustuu yksikkökustannuksiin
- Digitalisaatiota hyödyntävät tuotannonohjausjärjestelmät
- Tuottavuustavoite keskimäärin 3 % vuosittain (tilaaja-tuottaja yhteistyö),
- Käyttötalousmenojen tuottavuusvaade 1 % (indeksikorjattu)

Asiakastyytyväisyyden mittarit

- Säännöllisen asiakastyytyväisyyskyselyn tulokset
- Asukastyytyväisyys

Toimintavarmuuden ja työturvallisuuden mittarit

- Toimintavarmuus 24/7 (% /palveluaika)
- Varautumisen ja jatkuvuuden hallinnan käytännöt
- Työturvallisuusmittariston vertailtavuus toimialaan

Henkilöstötyytyväisyyden mittarit

- Säännöllisen henkilöstötyytyväisyyskyselyn tulokset

Vastuullisuuden mittarit

- Kestävyysohjelman perusteella määritettyjen mittareiden seuranta

Kaupunkistrategian toteuttaminen

Stara toteuttaa kaupunkistrategiaa kaupunkiyhteisten tavoitteiden, sekä kaupunginkanslian määrittelemän tavoitetilan ja kehittämislinjausten 2025–2029 mukaisesti. Kehittämislinjausten toimeenpanoa seurataan ja niistä raportoidaan kaupunginkanslian omistajaohjauksen ohjeistuksen mukaisesti.

Talousarvion toiminnan tavoitteet vuodelle 2027

Sitovat toiminnan tavoitteet

Sitova toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	**Asiakkaiden tyytyväisyys palveluihimme kasvaa**
Tavoitteen tyyppi	Sitova toiminnan tavoite
Tavoitekategoria	Kaupunkiyhteinen
Strategian painopiste	Tapamme toimia
Mittari 1	Nettosuositteluindeksi (NPS) pysyy aiempien vuosien tasolla
Mittarin 1 lähtöarvo	Vuosien 2024-2026 nettosuositteluindeksin keskiarvo
Mittarin 1 tavoitearvo	Vähintään vuosien 2024-2026 nettosuositteluindeksin keskiarvo

Sitova toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	**Naapurustojen yhteisöllisyys ja viihtyisyys lisääntyvät**
Tavoitteen tyyppi	Sitova toiminnan tavoite
Tavoitekategoria	Kaupunkiyhteinen
Strategian painopiste	Viihtyisät ja yhteisölliset naapurustot
Mittari 1	Henkilöstön toimintatapaan (mm. liikennekäyttäytyminen) liittyvien negatiivisten palautteiden määrä vähenee (kpl)
Mittarin 1 lähtöarvo	Henkilöstön toimintatapaan (mm. liikennekäyttäytyminen) liittyvien negatiivisten palautteiden määrä vuonna 2026 (kpl)
Mittarin 1 tavoitearvo	10 % vähemmän kuin vuoden 2026 toteuma

Sitova toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	**Kaupungin vetovoimaisuus työnantajana lisääntyy**
Tavoitteen tyyppi	Sitova toiminnan tavoite
Tavoitekategoria	Kaupunkiyhteinen
Strategian painopiste	Henkilöstö ja johtaminen
Mittari 1	Stara rakentamispalveluliikelaitoksen työntekijöiden työnantajan suositteluindeksi (%) kasvaa
Mittarin 1 lähtöarvo	Kunta10 vuonna 2026 (%)
Mittarin 1 tavoitearvo	Fiilari 2027 suurempi kuin Kunta10 vuonna 2026 (%)
Mittari 2	Stara rakentamispalveluliikelaitoksen työntekijöiden kokemus johtamisesta ja työelämän laadusta paranee (%)
Mittari 2 lähtöarvo	Kunta10 vuonna 2026 (%)
Mittari 2 tavoitearvo	Suurempi kuin Kunta10 vuonna 2026

Toiminnan tavoitteet

Toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	**Tuottavuutemme paranee**
Tavoitteen tyyppi	Toiminnan tavoite

Toiminnan tavoite	Selite
Tavoitekategoria	Kaupunkiyhteinen
Strategian painopiste	Talous
Mittari 1	Staran tulos paranee. Tulosparannus mittaa tuottavuuden paranemista, koska mm. kunnossapidossa annetaan vuosittainen 3 % hinnanalennus tilaaja-tuottajaperiaatteiden mukaisesti
Mittarin 1 lähtöarvo	Vuoden 2026 tilikauden yli-/alijäämä
Mittarin 1 tavoitearvo	Parempi kuin vuoden 2026 tilikauden yli-/alijäämä

Toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	**Edistämme kaupunkilaisten työkykyä ja työllisyyttä kaikissa elämänvaiheissa**
Tavoitteen tyyppi	Toiminnan tavoite
Tavoitekategoria	Kaupunkiyhteinen
Strategian painopiste	Elämää, elinvoimaa, osaamista ja kasvua
Mittari 1	Työllistämisehdon sisältävät hankinnat (lukumäärä)
Mittarin 1 lähtöarvo	0 (v. 2025)
Mittarin 1 tavoitearvo	Vähintään 3 (v. 2027)

Toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	**Työpaikalla tapahtuvien tapaturmien taajuus laskee**
Tavoitteen tyyppi	Toiminnan tavoite
Tavoitekategoria	Liikelaitoksen oma
Strategian painopiste	Turvallisuus ja varautuminen
Mittari 1	LTI1 (vähintään yhden päivän poissaoloon johtaneiden työtapaturmien lukumäärä miljoonaa tehtyä työtuntia kohden)
Mittarin 1 lähtöarvo	Vuoden toteutunut 2026 LTI1
Mittarin 1 tavoitearvo	Pienempi kuin vuoden 2026 toteutunut LTI1

Liiketoiminnan tunnusluvut

Liiketoiminnan tunnusluvut	Tilinpäätös 2022	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Tilinpäätös 2025	Tulos-budjetti 2026	Ennuste 2026	Talousarvio 2027
Liikevaihdon muutos (%)	−0,3	8,4	−3,9	−1,6	−1,8	0	−1,6
Liikevaihto / henkilöstön määrä keskimäärin vuoden aikana (€)	168,7	184,7	182,9	190,3	187,3	191,0	189,2
Henkilöstökulut (ml. työvoiman vuokraus) / liikevaihto (%)	31,3	29,4	31,1	30,5	31,2	31,3	32,1
Liikeyli- / alijäämä liikevaihdosta (%)	−0,3	−0,6	−2,1	−1,7	0,6	−0,8	0

Talousarvion liikevaihto laskee tilinpäätöksestä 2025 ja ennusteesta 2026 noin 3,6 milj. euroa. Liikevaihto/henkilö säilyy lähes edellisten vuosien tasolla ja on vuosia 2022–2024 selkeästi korkeampi. Liikevaihtoon suhteutetut henkilöstökulut kasvavat johtuen muun muassa alenevasta liikevaihdosta ja palkankorotuksista, vaikka henkilöstömäärä onkin laskusuunnassa.

Rakennustekniikan ja infrarakentamisen liikevaihdon arvioidaan pysyvän talousarviovuonna ja taloussuunnitelmakaudella lähes nykyisellä tasollaan. Hankekokojen pienentyminen vaatii palveluiden ostojen ja henkilöstöresurssien hyvää hallintaa. Työkohteiden määrän kasvu aiheuttaa painetta työnjohtoresurssien lisäämiselle. Kehittämistoimien säästöjä (mm. hankinnoissa) ja uuden organisaation hyötyjä realisoituu suunnittelukaudella.

Infran kunnossapidon liikevaihdon odotetaan säilyvän lähes samalla tasolla koko suunnitelmakauden. Kaupungin kehittämislinjauksissa päätettyjen hoitoalueiden pienennysten takia taso on aikaisempia vuosia alempi.

Kannattavuushaasteeseen vastataan erilaisilla kehittämistoimilla, toteutetun organisaatiomuutoksen täysimittaisella hyödyntämisellä, lisätöillä sekä uudiskohteilla, joita kaupungin kasvaessa on kuitenkin tulossa.

Ympäristönhoito-osastolla on voimassa oleva palvelusopimus vuosille 2023–2027 kaupunkiympäristön toimialan kanssa ja toiminta on taloudellisesti vakaata. Uutta palvelusopimusta valmistellaan. Logistiikan liikevaihdon arvioidaan kasvavan taloussuunnitelmakaudella Sotepe-toimialalle tarjottavan omahoitotarvikejakelun käynnistyessä.

Vaikka Staran toimintaa tehostetaan, on yksikköhinnoissa korotuspaineita kustannustason nousun, työkannan rakenteellisen muutoksen ja ympäristövaatimusten lisääntymisen vuoksi. Palvelujen suhteelliset hinnat kuitenkin laskevat, kun toiminnan tehostamisesta ja muusta kehittämisestä saatavat kustannussäästöt viedään hintoihin.

Staran sitovana taloustavoitteena talousarviossa on 1,944 miljoonan euron korvaus peruspääomalle.

Palvelukustannusten kehitys

Palvelukustannukset	Tilinpäätös 2022	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Tilinpäätös 2025	Tulos-budjetti 2026	Ennuste 2026	Talousarvio 2027
Luonnonhoitopalvelut*							
Palvelun kokonaiskustannus (€)	4 465 953	5 088 883	5 668 421	5 643 969	5 627 586	5 793 225	5 592 230
Suorite (m²)	14 932 500	15 513 100	16 532 300	16 837 400	18 792 300	18 990 000	20 260 000
Yksikkökustannus (€/m²)	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
Yksikkökustannuksen muutos-%	−4,3	9,7	4,5	−2,2	−10,7	−9,0	−7,8
*Luonnonhoitopalvelu = metsäalueiden, maisemapeltojen ja -niittyjen sekä luonnonsuojelualueiden kunnossapito							
Katu- ja puistoalueiden sekä katuvihreän kunnossapito *)							
Palvelun kokonaiskustannus (€)	39 547 000	44 106 915	41 722 400	40 419 421	39 996 999	39 996 999	39 996 999
Suorite (m²)	14 440 000	16 250 000	16 250 000	16 250 000	16 250 000	16 320 000	16 320 000
Yksikkökustannus (€/m²)	2,7	2,7	2,6	2,5	2,5	2,5	2,5
Yksikkökustannuksen muutos-%	5,8	−0,9	−5,4	−3,1	−1,0	−1,5	−0,4
*) Sisältää läntiset ja pohjoiset alueet							

Staran palvelukustannuksissa on esitetty luonnonhoitopalveluiden sekä infran kunnossapidon perussopimukseen kuuluvien palveluiden kustannukset, jossa on vertailukelpoisuuden vuoksi mukana etelä-, länsi- ja keskiset alueet.

Staran tavoitteena on parantaa tuottavuuttaan kolme prosenttia vuosittain 2025–2028 Kympin ja Staran tilaamisen ja tuottamisen periaatteissa sovitun mukaisesti. Periaatteet ja sen tuottavuustavoitteet vaikuttavat koko Staraan ja sen resursseihin. Tuottavuustavoitteisen saavuttamiseksi henkilöstömäärää vähennetään, määräaikaisten rekrytointeja vähennetään ja uusrekrytointeja tehdään vähemmän vakinaisten lähtiessä eläkkeelle. Rekrytointeihin liittyvää päätöksentekoa on nostettu ylemmäksi organisaatiossa. Ylimääräisistä toimitiloista luovutaan ja muutetaan edullisempiin tiloihin. Organisaatiomuutosten avulla lisätään töiden/työvoiman liikkuvuutta. Investoinnit, jotka eivät ole välttämättömiä, siirretään tulevaisuuteen ja vähällä käytöllä oleva kalusto laitetaan myyntiin. Omien resurssien käyttöastetta lisätään tekemällä enemmän itse ja kehittämällä työn tuottavuutta toimintasuunnitelmassa kuvatuilla toimenpiteillä. Oman kaluston käyttöastetta lisätään vuokraamalla Starassa jo olemassa oleva kalusto talon sisältä ensin. Työnjohto-osaamista ja aikataulusuunnittelua vahvistetaan ja hankintojen mini- ja erilliskilpailutuksia lisätään. Stara käynnistää strategisen toimenpideohjelman, jonka keskeisiä elementtejä ovat organisaation kehittäminen, kaupunkiympäristön toimialan kanssa tehtävä yhteistyö sekä tulosparannus- ja tuottavuusohjelma.

Tuottavuustavoitteiden saavuttamiseksi on tärkeää, että Staran toiminnan volyymi pysyy nykyisellä tasolla tai kasvaa, tilaussummia tarkistetaan vuosittain kustannusindeksillä, vertailut yksityisten sopimuksiin tehdään läpinäkyvästi, ympäristövaatimusten (Green Deal, laki puhtaista ajoneuvoista, Hiilineutraali Helsinki 2030) vaikutukset kustannuksiin otetaan huomioon vertailuissa ja toimitilavuokrasopimusten irtisanomisista voidaan neuvotella toimitilasta luovuttaessa ja vuokrasopimus irtisanoa tarvittaessa lyhyelläkin irtisanomisajalla. Tuottavuuden parantamiseksi ja kustannusten ja hintojen laskemiseksi on

tärkeää, että työmäärä on ennakoitavissa. Staralla on kaupunkiympäristötoimialan kanssa yhteistyösopimus ja toimintokohtaiset palvelusopimukset.

Tilankäytön tehokkuuden kehitys

Tilankäytön mittarit	Tilin-päätös 2022	Tilin-päätös 2023	Tilin-päätös 2024	Tilin-päätös 2025	Tulos-budjetti 2026	Talous-arvio 2027	Talous-suunni-telma 2028	Talous-suunni-telma 2029
Tilat yhteensä m²	77 206	77 206	83 935	73 456	78 357	70 387	70 387	70 387
Toimistotilat yhteensä m²	9 058	9 058	8 543	7 230	8 819	7 551	7 551	7 551
Tilat m²/henkilöstö keskimäärin	57	58	65	60	64	58	59	60

Yllä olevassa taulukossa on esitetty kaupunkiympäristön toimialalta vuokratut tilat. Tämän lisäksi Stara vuokraa kaupungin ulkopuolisilta toimijoilta noin 14 932 m² toimitiloja. Vuonna 2026 Stara luopuu toiminnan kannalta tarpeettomista tiloista, kuten Liukumäentie 15:ssa sijaitsevasta suuresta varastotilasta sekä Haltialan tilasta kiinteistön myynnin vuoksi. Lisäksi osa tuotantotiloista on muutettu toimistotiloiksi. Vuonna 2026 toteutetaan myös toimitilastrategia, jonka pohjalta arvioidaan tulevien vuosien toimitilojen kehittämis- ja muutostarpeet. Tavoitteena on vuoden 2027 aikana luopua hallitusti kaikista toiminnalle tarpeettomista, vapautuvista tiloista. Pitkien irtisanomisaikojen vuoksi nämä säästöt näkyvät pääosin vasta vuoden 2028 taloussuunnitelmassa.

Toimintaympäristön riskit ja epävarmuustekijät ja riskien hallintakeinot

Strategiset riskit

Staran merkittävimmät toimintaympäristön riskit liittyvät liian pieneen ja epätasaisesti jakautuneeseen työkantaan, hankkeiden riittämättömään katteeseen, toimitilojen tarkoituksenmukaisuuteen, osaavan henkilöstön saatavuuteen ja pysyvyyteen sekä kustannustason nousuun.

Taloudelliset riskit

Liian pieni työkanta aiheuttaa kustannuksia resurssien vajaakäytöstä. Töiden painottuminen kesäkaudelle puolestaan lisää ylitöiden ja ulkopuolisten urakoitsijoiden tarvetta aikana, jolloin henkilöstöllä on myös vuosilomia. Riskiä hallitaan kehittämällä toimintaa säännöllisesti yhdessä tilaajan kanssa, hyödyntämällä tilaajan pitkän aikavälin suunnitelmia sekä käsittelemällä nykyistä ja tulevaa työkantaa säännöllisissä työpalavereissa. Tavoitteena on tasata työkantaa lisäämällä töitä alku- ja loppuvuoteen ja vähentämällä niiden painottumista kesään.

Rakentamisessa myynti koostuu jatkossa pienemmistä hankkeista, joita on haastavampaa tehdä kannattavasti. Kannattavuusriskiä ja kustannustason nousua hallitaan seuraamalla kustannuksia, kehittämällä hankintatoimea sekä perustamalla hinnoittelu toteutuviin kustannuksiin.

Operatiiviset riskit

Toimitiloihin liittyvä riski koskee tilojen tarkoituksenmukaisuutta, mahdollisia toimitilamuutoksia ja tyhjiä tiloja. Riskiä hallitaan valmistelemalla toimitilastrategia vuoden 2026 loppuun mennessä ja käsittelemällä sitä yhdessä kaupunkiympäristön toimialan kanssa.

Henkilöstöriskinä on, ettei osaavaa ja pätevöitynyttä henkilöstöä ole riittävästi tuotannon tarpeisiin tai että henkilöstöä siirtyy muualle. Hallintakeinoina ovat ennakoiva henkilöstöresursointi koko Staran tasolla sekä johtamisen kehittäminen. Riskien toteutumista ja hallintatoimenpiteiden vaikuttavuutta seurataan osana toiminnan ja talouden johtamista.

Muista riskeistä merkittävimmät kohdistuvat toimialalla tyypillisesti harmaaseen talouteen, vakaviin työtapaturmiin ja rakentamisen laadunvarmistukseen. Lisäksi hankintojen hallinta, tietojärjestelmien häiriötön toiminta, niihin liittyvä tietoturva ja tiedonhallinta on riskienhallinnan kannalta tärkeää. Riskejä hallitaan tekemällä edellä mainittujen tunnistettujen kohteiden kehittämistoimenpiteitä yhteistyössä sidosryhmien kanssa sekä ottamalla riskienhallinta entistä enemmän osaksi päivittäistä toimintaa.

Henkilöstösuunnitelma

Henkilöstömäärän kehittyminen	2022	2023	2024	2025	Tulos-budjetti 2026	Ennuste 2026	Talous-arvio 2027	Talous-suunni-telma 2028	Talous-suunni-telma 2029
Vakituinen henkilöstö	1 132	1 099	1 066	1 049	1 095	1 045	1 041	1 024	1 007
Määräaikainen henkilöstö	124	132	136	113	58	108	97	89	89
Henkilöstön määrä yhteensä (oma henkilöstö)	**1 256**	**1 231**	**1 202**	**1 162**	**1 153**	**1 153**	**1 138**	**1 113**	**1 096**
Henkilötyövuodet (oma henkilöstö)	1 291	1 337	1 286	1 221	1 212	1 212	1 195	1 169	1 151
Vuokratyövoiman käyttö (ostot euroina)	542 806	453 135	809 762	175 810	420 000	50 000	200 000	200 000	200 000

Henkilöstömäärän kehitys ja rakenne

Staran henkilöstömäärä on ollut laskusuuntainen jo yli 10 vuoden ajan. Staran henkilöstömäärä 12/2021 (vakinaiset + määräaikaiset) oli yhteensä 1 317 ja 12/2025 tilanteessa 1 162 työntekijää. Henkilöstömäärän ennustetaan edelleen vähenevän siten, että 12/2027 tilanteessa henkilöstösuunnitelman mukaan henkilöstömäärä olisi 1138 (vakinaiset 1041 + määräaikaiset 97) työntekijää. Mikäli Staran palvelutarjoama pysyy ennallaan, henkilöstömäärän arvioidaan olevan lähellä vuoden 2027 lopun tilannetta myös pidemmällä aikavälillä.

Starassa on pitkät perinteet oppisopimuksista ja oppisopimusopiskelijoita on tyypillisesti muutamia vuosittain. Staran työ on kausiluontoista ja henkilöstömäärä kasvaa hieman kesäkaudella, jolloin Siisti kesä -työntekijät sekä kausityöntekijät ovat mukana henkilöstömäärissä. Staran tavoitteena on oman henkilöstön täystyöllisyys ja tarvittaessa henkilöstön siirtymät osastolta toiselle töiden kausiluonteisuuden ja kiirehuippujen vuoksi.

Vuokratyövoiman käyttöä on seurattu Staran henkilöstötoimikunnassa vuodesta 2020 kvartaaleittain. Vuokratyövoiman käyttö on ollut vähäistä ja laskusuunnassa, joskin siinä on ollut vaihtelua. Staran tekninen toimiala huomioiden ulkoisen työvoiman hankinta perustuu enemmän kilpailutettujen puitesopimustoimittajien käyttämiseen ostopalveluina kuin vuokratyövoiman hankintaan. Stara hankkii vuosittain erilaisia urakointi- ja ostopalveluja noin 100 miljoonan euron arvosta pitäen sisällään henkilötyövoiman lisäksi koneet ja laitteet. Euromääräisesti suurimmat ostopalvelut ovat auto- ja konepalvelut sekä erilaiset rakentamisurakkapalvelut.

Staran taloudellinen tilanne ja tuottavuustavoitteet huomioiden rekrytointeja harkitaan tarkasti. Uusia tehtäviä täytettäessä tehtävän sisältö tarkastellaan huolellisesti ja muokataan vastaamaan tuotannon tarpeita. Eläköityminen on kuitenkin seuraavien vuosien aikana suurta, joten myös rekrytointeja tarvitaan palvelutuotannon turvaamiseksi. Ensisijaisesti palkataan vakinaiseen työsuhteeseen, perustellusta lainmukaisesta syystä voidaan palkata määräaikaisia erityisesti kausiluonteisiin tehtäviin.

Työhyvinvoinnin ja työkykyisyyden varmistamiseksi

Fyysinen työ ja henkilöstön ikääntyminen edellyttävät toimenpiteitä henkilöstön työkykyisyyden tukemiseksi. Laskennallisen eläkeiän saavuttaa vuosina 2026–2029 yhteensä 160 työntekijää. Eläköityminen jatkuu suurena myös seuraavan kymmenen vuoden aikana. Varhaisen tuen avulla tavoitteena on löytää ratkaisuja ennen kuin tilanne pitkittyy. Starassa varhaisen tuen keskusteluiden käymistä seurataan kvartaaleittain johdon kokouksissa osana HR-raportointia. Starassa on tehty toimenpiteitä työn ja muun elämän yhteensovittamisen, osa-aikaratkaisujen sekä työnkuvien muokkausten osalta. Näitä toimenpiteitä jatketaan. Esihenkilöiden osaamista vahvistetaan työkykyjohtamisessa koulutuksin, huomioiden myös mielen hyvinvoinnin. Kaupungin tuki- ja liikuntaelinsairauksien toimintamalli on tulossa vuoden 2027 aikana.

Työturvallisuuden johtaminen tarkoittaa Starassa ennakoivaa riskienhallintaa, turvallisuustiedon hyödyntämistä ja toiminnan jatkuvaa parantamista. Työturvallisuuden tilannetta ja kehittämistoimia käsitellään säännöllisesti johdon kokouksissa. Staran tavoitteena on ollut madaltaa turvallisuuspoikkeamien ilmoittamisen kynnystä ja saada aiempaa kattavampi kuva työympäristön turvallisuudesta ja vähentää työtapaturmia. Starassa työtapaturmien määrä on laskenut (v. 2021: 54 työtapaturmaa, v. 2025: 42 työtapaturmaa). Kehitystä on kuitenkin syytä arvioida myös suhteessa tehtyihin työtunteihin ja toiminnan laajuuteen. Tästä syystä seuraamme tapaturmataajuutta. Nolla tapaturmaa on Staran pitkän aikavälin tavoite. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että vaaratekijöihin puututaan ennen kuin niistä seuraa henkilövahinkoja. Tapaturmien ehkäisy vähentää poissaoloja, pienentää tapaturmista aiheutuvia kustannuksia ja tukee työn sujuvuutta. Turvallisempi työympäristö on samalla myös edellytys tuottavalle ja kestävälle työlle.

Uudistuva osaaminen

Staran strategiakausittain päivitettävässä osaamisen kehittämissuunnitelmassa kuvataan keskeiset osaamisen kehittämisen aihealueet ja toimenpiteet. Suunnitelmaa päivitetään vuosittain. Staran kaikille osastoille yhteisiä osaamisen kehittämisen

alueita ovat talous-, tuottavuus- ja hankintaosaaminen sekä esihenkilö- ja johtamisosaaminen. Tämän lisäksi osastoilla on erilaisia toiminnan kannalta tärkeitä ammattiosaamisia, joita on tunnistettu muun muassa osaamiskartoituksin. Eläköitymisen myötä Starasta poistuu avainosaamisia, niin ammatti- kuin asiantuntijatehtävistä. Näihin osaamisiin kiinnitetään huomiota osana henkilöstösuunnittelua.

Helsingin kaupungin kansainvälisen toiminnan periaatteiden mukaan toimialat, virastot ja liikelaitokset käyvät kansainväliset verkostojäsenyytensä vuosittain läpi osana talousarvioesitysprosessia ja tekevät tarkastelun yhteydessä päätöksen verkostoissa jatkamisesta tai niistä luopumisesta. Stara on mukana Big Buyers Working Together yhteistyöverkostossa.

Henkilöstön monimuotoisuus

Jokainen Staran työntekijä ansaitsee tulla johdetuksi ja kohdatuksi yhtä hyvin. Henkilöstön kokemuksia seurataan vuosittain ja vuoden aikana Fiilari-, Pulssi- ja Kunta10-kyselyillä. Vastausten perusteella toteutetaan tarvittaessa korjaavia toimenpiteitä. Staran tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma on laadittu vuosille 2026–2029. Toimenpiteiden toteutumista seurataan henkilöstötoimikunnassa ja johdon kokouksissa vuoden aikana. Toimenpiteet on jaoteltu kolmeen toimenpidekokonaisuuteen, jotka liittyvät yhdenvertaiseen ja tasa-arvoiseen henkilöstöpolitiikkaan, työnhakijakokemukseen sekä työ- ja johtamiskulttuuriin.

Yhteenveto ja seuranta

Staran kannalta keskeistä on tehostaa edelleen henkilöstön käyttöä yli yksikkö- ja osastorajojen. Tämä yhdessä tarkkaan harkittujen rekrytointien ja eläköitymisten kanssa vähentää Staran henkilöstömäärää jatkossakin. Tavoitteena on, että Staran organisaatio on joustava ja pystyy toimimaan muuttuvassa toimintaympäristössä sekä reagoimaan toiminnan mahdollisiin painopistemuutoksiin.

Henkilöstösuunnitelma päivitetään vuosittain osana talousarvioprosessia.

3.1.1.8. Taloushallintopalveluliikelaitos

Tulos- ja rahoituslaskelma

1 000 €	Käyttö 2025	Talousarvio 2026	Ennuste 2026	Talousarvio 2027	Talous-suunnitelma 2028	Talous-suunnitelma 2029
Liikevaihto	**40 853**	**41 464**	**40 960**	**44 291**	**46 018**	**47 399**
Valmistus omaan käyttöön						
Liiketoiminnan muut tuotot	137	100	100	130	135	139
Materiaalit ja palvelut	−13 143	−13 886	−14 126	−16 165	−16 795	−17 299
Henkilöstömenot	−25 649	−26 610	−25 990	−27 213	−28 278	−29 128
Poistot	−99	−209	−105	−145	−151	−155
Liiketoiminnan muut menot	−1 409	−794	−775	−832	−864	−890
Liikeylijäämä/alijäämä	**690**	**66**	**65**	**66**	**66**	**66**
Rahoitustulot ja -menot						
Rahoitustulot						
Korvaus peruspääomasta	−56	−56	−56	−56	−56	−56
Rahoitusmenot	−11					
Satunnaiset erät						
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	**622**	**10**	**9**	**10**	**10**	**10**

1 000 €	Käyttö 2025	Talousarvio 2026	Ennuste 2026	Talousarvio 2027	Talous-suunnitelma 2028	Talous-suunnitelma 2029
Toiminnan rahavirta						
Liikeylijäämä/alijäämä	690	66	65	66	66	66
Poistot	99	209	105	145	151	155
Rahoitustulot ja -menot						
Korvaus peruspääomasta	−56	−56	−56	−56	−56	−56
Muut rahoitusmenot	−11					
Satunnaiset erät						
Tulorahoituksen korjauserät						
Investointien rahavirta						
Investointimenot	−103	−920	−752	−925	−925	−925
Rahoitusosuudet investointimenoihin						
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot						
Toiminnan ja investointien rahavirta	**619**	**−701**	**−638**	**−770**	**−765**	**−760**
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset						
Lainakannan muutokset						
Oman pääoman muutokset						
Peruspääoman muutos						
Muut maksuvalmiuden muutokset	−619					
Rahoituksen rahavirta	**−619**					
Rahavarojen muutos	**0**	**−701**	**−638**	**−770**	**−765**	**−760**

Helsinki

Liikelaitoksen toiminnan kuvaus

Taloushallintopalveluliikelaitos (Talpa) kuuluu keskushallintoon ja tuottaa palveluja Helsingin kaupunkikonsernille. Talpan palvelutoiminta jakautuu neljään liiketoiminta-alueeseen: talouspalveluihin, palkka- ja henkilöstöhallinnon palveluihin, robotiikka- ja verkkokauppapalveluihin sekä asiakaspalvelu- ja esihenkilöneuvontapalveluihin. Talpassa työskentelee noin 450 henkilöä, ja sen liikevaihto on noin 41 miljoonaa euroa.

Talpan asiakkaita ovat Helsingin kaupungin toimialat, liikelaitokset ja virastot, kaupunkikonsernin tytäryhteisöt sekä kaupungin johto ja henkilöstö. Palvelujen sidosryhmiin kuuluvat muun muassa laskuja vastaanottavat kuntalaiset, palkkioita saavat omaishoitajat, kaupungille ostolaskuja toimittavat tavara- ja palveluntoimittajat sekä kaupunkikonserniin kuuluvat yhteisöt ja säätiöt.

Talouspalvelut-osasto vastaa taloushallinnon ydinprosesseista, kuten osto- ja myyntilaskujen käsittelystä, maksuliikenteestä, kirjanpidosta ja tilinpäätöksistä. Talpa lähettää vuosittain noin 1,2 miljoonaa myyntilaskua ja käsittelee noin miljoona kaupungille saapuvaa ostolaskua.

Palkkapalvelut-osasto vastaa palkkahallinnon kokonaisuudesta. Osaston tehtäviin kuuluvat muun muassa palkkojen, palkkioiden ja sosiaalipalkkioiden, kuten luottamushenkilöpalkkioiden, maksatus, vaaleihin liittyvät tehtävät sekä palvelussuhdetietojen ja vakanssirekisterin ylläpito. Talpassa käsitellään vuosittain noin 800 000 palkkalaskelmaa.

Asiakkuudet-osasto vastaa Talpan asiakaspalvelusta ja esihenkilöneuvonnasta. Talpa vastaanottaa vuosittain noin 110 000 puhelua ja 190 000 palvelupyyntöä. Osaston vastuulla ovat lisäksi asiakkuuksien johtaminen, asiakasviestintä, asiakassopimukset sekä palvelujen tuotteistaminen ja hinnoittelu.

Digitalisaatiopalvelut-osasto vastaa liikelaitoksen tietohallinnosta ja tuottaa tarvittavat sisäiset ICT-palvelut. Lisäksi osaston HR-järjestelmätiimi ja talouden järjestelmätiimi vastaavat kaupungin palkka- ja talousjärjestelmien ylläpidosta, tuesta ja kehittämisestä. Osastolle on keskitetty myös Talpan projektitoimisto, joka vastaa suurten kaupunkitasoisten hankkeiden johtamisesta Talpan osalta sekä kehittää liikelaitoksen projektijohtamisen käytäntöjä. Lisäksi osasto tuottaa kaupungille robotiikkaratkaisuja ja verkkokauppapalveluja. Talpa ylläpitää 96 robotiikkatoteutusta ja vajaata kymmentä verkkokaupparatkaisua.

Henkilöstö- ja hallintopalvelut-osasto vastaa Talpan omasta hallinnosta sekä henkilöstö- ja taloushallinnosta. Osaston tehtäviin kuuluvat muun muassa HR-asiantuntijapalvelut liikelaitoksen johdolle ja esihenkilöille, yhteistyö työterveyshuollon kanssa, henkilöstöpolitiikasta ja työnantajatoiminnasta huolehtiminen sekä talousarvioehdotuksen, talousennusteiden, tilinpäätöksen ja tulosbudjetin valmistelu. Lisäksi osasto valmistelee johtokunnan päätöksentekoa.

Talpan toimintaa ohjaa ja valvoo johtokunta, jonka viisi jäsentä tulevat eri toimialoilta ja kaupunginkansliasta.

Toiminnan painopisteet vuonna 2027

Talpan toiminnan painopisteet ovat seuraavat:

- Järjestelmäprojektien toteutus. Vuonna 2027 valmistellaan HR-kokonaisjärjestelmän käyttöönottoa ja palkkalaskentajärjestelmän kilpailutus huomioiden lainsäädäntö ja kaupungin sisäiset ohjeet.

- Kustannustehokkuuden ja toimintavarmuuden lisääminen. Talpa jatkaa prosessien automatisointia robotiikkaa hyödyntäen, koska se on kustannustehokas ja tietosuojan näkökulmasta nopeasti käytettävissä oleva ratkaisu automatiikan lisäämiseen. Tekoälyn käyttöä laajennetaan kaupungin ohjeet huomioiden. Henkilöstökustannusten ollessa yli 60 prosenttia Talpan kustannuksista, hyödynnetään luonnollista poistumaa henkilöstömäärän kasvun hillinnässä.

- Henkilöstön työhyvinvoinnin ja osaamisen varmistaminen.Henkilöstön työhyvinvointia ja osaamista vahvistetaan erityisesti laajoissa ja kuormittavissa kaupunkitasoisissa projekteissa. Samalla tuetaan palautumista ja yhteistyötä ottaen huomioon talous- ja palkkahallinnon tehtäville ominaiset etätyö- ja monipaikkaisen työn käytännöt.

- Asiakastyytyväisyyden varmistaminen. Asiakastyytyväisyyttä vahvistetaan koulutuksen, tekoälyn hyödyntämistä tukevien kannusteiden sekä asiakkaiden tarpeisiin perustuvien uusien palvelujen kehittämisen ja tuotteistamisen avulla.

Taloushallintopalveluliikelaitoksen kehittämislinjaukset 2025–2029

Tehtävä ja tarkoitus kaupungissa ja tuotetut palvelut

- Liikelaitos toimii omakustannusperiaatteella vastaten kaupungin keskitettyjen talous- ja palkkahallinnon palvelujen tuottamisesta ja kehittämisestä, sekä niihin liittyvistä asiantuntijatehtävistä. Palveluista sovitaan asiakkaan ja liikelaitoksen välisellä yhteistyösopimuksella
- Liikelaitos voi tarjota palvelujaan kaupungin tytäryhteisöille, jos se on toiminnallisesti ja taloudellisesti perusteltua

Liikelaitokseen keskitettäviä palveluja ovat:

- Talouspalvelut: laskutus, perintä, ostolaskut, kirjanpito, maksuliikenne
- Palkkapalvelut: työsuhteeseen ja palkkaan liittyvät asiat, HR- ja esihenkilöasiat
- Tuotteistetut digipalvelut: ohjelmistorobotiikkapalvelut talous- ja palkkajärjestelmissä ja prosesseissa, verkkokauppa-alusta kaupungin asiointipalveluille, verkkomaksaminen

Johtokunnan osaamisvaatimukset

- Asiakkuuksien johtaminen
- Muutosjohtaminen
- Digitalisaatio
- Konserni- ja taloushallinto

Tavoitetila ja kehittämislinjaukset

- Toimintavarma ja laadukas palkka- ja taloushallinto
- Liikelaitos on asiakasorganisaatioiden kumppani. Palveluja ja palveluprosesseja kehitetään tuottavuuden ja kustannustehokkuuden kehittämiseksi yhdessä kanslian ja tilaaja-asiakkaiden kanssa
- Liikelaitos standardoi talous- ja palkkahallinnon prosesseja ja tehtäviä, edistää palvelujen automatisointia ja tukee asiakkaita niiden käyttöönotossa
- Liikelaitoksen palvelut tuotteistetaan vertailukelpoisesti muihin markkinatoimijoihin verrattuna. Palvelujen yksikkökustannuksiin perustuva hinnoittelu on läpinäkyvää ja vertailukelpoista
- Liikelaitokselle siirretään talous- ja palkkahallinnon prosessien ja tietojärjestelmien omistajuus
- Valtuustokauden aikana selvitetään, mitä talous- ja palkkahallinnon prosessiin liittyviä palveluja on vielä keskitettävissä liikelaitokseen
- Johtamismallia kehitetään volyymipalveluissa ja kustannustietoisuutta jalkautetaan alatasoille
- Palvelujen automaatioaste kasvaa vuosittain, vapautuvien henkilötyövuosien osalta noudatetaan kaupungin uudelleensijoittamisen periaatetta
- Liikelaitos laatii kaupunkistrategian mukaisen tuottavuusohjelman
- Toiminnassa ja hankinnoissa edistetään kestävää kehitystä ja vastuullisuutta

Tuottavuusmittarit

- Vertailukelpoinen tuotteistus- ja yksikkökustannuslaskenta
- Volyymipalvelujen yksikkökustannusten tuottavuustavoite 1 % vuosittain. Lähtöarvo 2024 yksikkökustannukset
- Mahdollisesti keskitettävien toimintojen kustannusten seuranta ja vertailu aiempaan
- Automaatioasteen kehitys ja siihen liittyvien kustannusten muutos

Asiakastyytyväisyyden mittarit

- Säännöllisen asiakastyytyväisyyskyselyn tulokset

Toimintavarmuuden mittarit

- Toimintavarmuus/häiriöttömyys: palkka- ja talouspalvelut
- Korjausvasteaika

Henkilöstötyytyväisyyden mittarit

- Säännöllisen työntekijäkokemuskyselyn tulokset

Vastuullisuuden mittarit

- Harmaantalouden torjunnan keinojen päivittäminen

Helsinki

Kaupunkistrategian toteuttaminen

Kaupungin strategiassa Talpan kaltaiselle palvelukeskukselle keskeisiä tavoitteita ovat tuottavuuden parantaminen tuottavuusohjelman mukaisesti, yhden prosentin tuottavuusvaatimuksen saavuttaminen, tekoälyn käytön lisääminen sekä jatkuvuudenhallinnan varmistaminen.

Talpan tuottavuusohjelma sisältää noin 30 toimenpidettä, palvelua tai muutosta, joista osa on edennyt jo pitkälle. Toimenpiteet kohdistuvat erityisesti robotiikan ja tekoälyn hyödyntämiseen sekä prosessi- ja järjestelmämuutoksiin. Talpan oman kustannusrakenteen muutokset jatkuvat, ja samanaikaisesti tarkastellaan henkilötyövuosien määrän sekä osaamisprofiilin kehittymistä eläköitymisen jatkuessa.

Talous- ja palkkahallinnon prosessien kehittäminen tehostaa myös asiakasorganisaatioiden toimintaa. Talouspalveluissa keskeisiä kehittämiskohteita ovat esimerkiksi tilauksesta maksuun -prosessi, verkkomaksaminen, sisäinen laskutus, sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan asiakaspalvelun erillispalvelut, ostolaskujen tekoälyratkaisut sekä järjestelmäkehitys. HR- ja palkkapalveluissa Talpa tukee osaltaan henkilöstöosaston vastuulla olevan HR-kokonaisuushankkeen onnistunutta toteutusta siten, että palkanlaskennan oikeellisuus varmistetaan.

Tavoitteiden toteutumista seurataan liiketoiminnan tunnuslukujen ja palvelujen yksikkökustannusten kehityksen avulla.

Talousarvion toiminnan tavoitteet vuodelle 2027

Sitovat toiminnan tavoitteet

Sitova toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	**Asiakkaiden tyytyväisyys palveluihimme kasvaa**
Tavoitteen tyyppi	Sitova toiminnan tavoite
Tavoitekategoria	Kaupunkiyhteinen
Strategian painopiste	Tapamme toimia
Mittari 1	Talpan asiakastyytyväisyys kasvaa
Mittarin 1 lähtöarvo	Kokonaisasiakastyytyväisyys toteuma 4,6 / 6 (2025) **
Mittarin 1 tavoitearvo	Kokonaisasiakastyytyväisyys vähintään 4,8 / 6 (vuodelle 2027)
Mittari 2	Talpan NPS-suositteluindeksin arvo kasvaa
Mittari 2 lähtöarvo	-5,6 (toteuma 2025)
Mittari 2 tavoitearvo	Vähintään +5 (vuodelle 2027)

Sitova toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	**Kaupungin vetovoimaisuus työnantajana lisääntyy**
Tavoitteen tyyppi	Sitova toiminnan tavoite
Tavoitekategoria	Kaupunkiyhteinen
Strategian painopiste	Henkilöstö ja johtaminen
Mittari 1	Talpa-liikelaitoksen työntekijöiden työnantajan suositteluindeksi (%) kasvaa
Mittarin 1 lähtöarvo	Kunta10 2026 (%)
Mittarin 1 tavoitearvo	suurempi kuin Kunta10 2026 tai vähintään 81%
Mittari 2	Talpan työntekijöiden kokemus johtamisesta ja työelämän laadusta paranee (%)
Mittari 2 lähtöarvo	Kunta10 2026 (%)
Mittari 2 tavoitearvo	Suurempi kuin vuoden 2026 toteuma tai vähintään 65 %

Toiminnan tavoitteet

Toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	**Tuottavuutemme paranee**

Toiminnan tavoite	Selite
Tavoitteen tyyppi	Toiminnan tavoite
Tavoitekategoria	Kaupunkiyhteinen
Strategian painopiste	Talous
Mittari 1	Vertailukelpoiset suoriteperusteiset tuotekustannukset laskevat
Mittarin 1 lähtöarvo	Vuoden 2025 toteuma
Mittarin 1 tavoitearvo	Vertailukelpoisten suoriteperusteisten tuotekustannusten lasku vähintään -1% vuoteen 2026 verrattuna

Toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	**Edistämme kaupunkilaisten työkykyä ja työllisyyttä kaikissa elämänvaiheissa**
Tavoitteen tyyppi	Toiminnan tavoite
Tavoitekategoria	Kaupunkiyhteinen
Strategian painopiste	Helsingissä jokainen voi hyvin
Mittari 1	Työllistymistä lisätään automatisoimalla Työllisyyspalveluliikelaitoksen palvelutuotantoa
Mittarin 1 lähtöarvo	1 RPA automaatiototeutus (vuonna 2026)
Mittarin 1 tavoitearvo	Vähintään 3 RPA automaatiototeutusta (2027)
Mittari 2	Nuorten opiskelijoiden oppisopimuskoulutus –palvelukonseptin kautta lisätään nuorten oppisopimuspaikkoja
Mittari 2 lähtöarvo	0 kpl
Mittari 2 tavoitearvo	Vähintään 10 (vuonna 2027)

Toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	**Talous- ja palkkahallinnon automaatioaste kasvaa**
Tavoitteen tyyppi	Toiminnan tavoite
Tavoitekategoria	Liikelaitoksen oma
Strategian painopiste	Tapamme toimia
Mittari 1	Kaupungin ostolaskujen kokonaisautomaation aste kasvaa (%)
Mittarin 1 lähtöarvo	42 % (viimeisin toteuma huhtikuu 2026)
Mittarin 1 tavoitearvo	Vähintään 65 %
Mittari 2	Kaupungin taloushallintojärjestelmän perustietojen automaatioaste kasvaa
Mittari 2 lähtöarvo	0 % toimittaja-avauksista menee automaattisesti (viimeisin toteuma kesäkuu 2026)
Mittari 2 tavoitearvo	Vähintään 70 % toimittaja-avauksista menee automaattisesti

Liiketoiminnan tunnusluvut

Liiketoiminnan tunnusluvut	Tilinpäätös 2022	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Tilinpäätös 2025	Tulos-budjetti 2026	Ennuste 2026	Talousarvio 2027
Liikevaihdon muutos (%)	11	12	0	7	2	−2	6
Liikevaihto / henkilötyövuosi (€)	84 359	82 146	84 474	93 900	92 659	94 815	101 818
Henkilöstökulut (ml. työvoiman vuokraus) / liikevaihto (%)	65	67	64	63	65	63	61
Liikeyli- / alijäämä liikevaihdosta (%)	−3	0	0	2	0	0	0

Talouden ennakoidaan kehittyvän suunnittelujaksolla tasaisesti. Työn tuottavuuden arvioidaan kehittyvän positiivisesti ja sen ansioista kulujen ja hintojen uskotaan pysyvän tasaisena ja jopa laskevan.

Helsinki

Palvelukustannusten kehitys

Palvelukustannukset	Tilinpäätös 2022	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Tilinpäätös 2025	Tulos-budjetti 2026	Ennuste 2026	Talousarvio 2027
Myyntilaskut ja myyntireskontralaskut							
Palvelun kokonaiskustannus (€)	3 078 715	3 167 055	2 791 784	3 070 563	3 236 375	3 290 877	3 458 658
Suorite (lasku)	1 197 012	1 266 822	1 284 440	1 193 312	1 174 370	1 193 263	1 196 080
Yksikkökustannus (€/lasku)	3	3	2	3	3	3	3
Yksikkökustannuksen muutos-%	3,9	−2,8	−13,1	18,4	7,1	7,2	4,9
Maksumuistutukset ja perintätoimeksiannot							
Palvelun kokonaiskustannus (€)	1 454 342	1 536 422	1 951 317	1 850 852	1 882 178	2 162 507	2 232 788
Suorite (kappale)	178 010	188 982	195 621	182 388	185 810	183 802	186 655
Yksikkökustannus (€/kappale)	8	8	10	10	10	12	12
Yksikkökustannuksen muutos-%	−2,5	−0,5	22,7	1,7	−0,2	15,9	18,1
Ostolaskut							
Palvelun kokonaiskustannus (€)	7 256 770	7 153 684	6 149 485	7 053 895	7 219 829	6 750 037	7 374 596
Suorite (ostolasku)	947 854	950 024	966 900	949 656	963 532	942 493	924 066
Yksikkökustannus (€/ostolasku)	8	8	6	7	7	7	8
Yksikkökustannuksen muutos-%	1,0	−1,6	−15,5	16,8	0,9	−3,6	6,5
Palkka- ja palkkiolipuke							
Palvelun kokonaiskustannus (€)	10 795 611	11 857 199	13 357 730	15 096 906	16 649 257	15 420 479	17 357 022
Suorite (palkkalaskelma)	861 100	924 178	842 759	880 679	841 005	853 174	875 574
Yksikkökustannus (€/palkkalaskelma)	13	13	16	17	20	18	20
Yksikkökustannuksen muutos-%	9,2	2,3	23,5	16,6	15,5	5,4	0,1

Palvelukustannusten odotetaan kehittyvän vuonna 2027 hyvin tasaisesti verrattuna edellisiin vuosiin, ottaen huomioon yleisen hintojen ja kustannusten kehityksen. Henkilöstömäärien kehityksestä ja muusta kehitystyöstä aiheutuvan tehokkuuden lisäyksen odotetaan näkyvän palvelukustannuksissa.

Tilankäytön tehokkuuden kehitys

Tilankäytön mittarit	Tilin-päätös 2022	Tilin-päätös 2023	Tilin-päätös 2024	Tilin-päätös 2025	Tulos-budjetti 2026	Talous-arvio 2027	Talous-suunni-telma 2028	Talous-suunni-telma 2029
Tilat yhteensä m²	6 959	6 959	6 817	2 158	2 158	2 158	2 158	2 158
Toimistotilat m²/henkilö	14	14	15	5	5	5	5	5

Toimitilat sijaitsevat kahdessa kerroksessa osoitteessa Konepajankuja 1 A. Talpa muutti uusiin toimitiloihin vuoden 2025 kesällä vaiheittain. Uudet toimitilat ovat modernit, ne on mitoitettu paremmin palvelemaan Talpan monipaikkaista työtä, ja ne mahdollistavat projektityöskentelyn sekä kohtaamiset toimistolla. Etätyön suuri määrä on tavanomaista talous- ja palkkahallinnossa ja tämän arvioidaan jatkuvan.

Toimintaympäristön riskit ja epävarmuustekijät ja riskien hallintakeinot

Strategiset riskit

Talpalla on keskeinen rooli kaupungin strategisissa talous- ja HR-järjestelmähankkeissa. Talpa osallistuu kaupunginkanslian henkilöstöosaston johtamaan HR-kokonaisjärjestelmäprojektiin hankkeen vastuunjakotaulukon mukaisesti. Keskeisiä hallintakeinoja ovat riittävä resursointi ja projektijohtaminen, sekä mahdollisuus vaikuttaa hankkeen etenemiseen. Palkanlaskentajärjestelmän kilpailutuksella voidaan sekä hillitä tulevia kustannuksia, että vähentää manuaalisten prosessien riskitekijöitä.

Taloudelliset riskit

Talpan keskeisiä taloudellisia riskejä ovat tietojärjestelmäkustannusten hallitsematon kasvu, uusien ja vanhojen tietojärjestelmien ja prosessien päällekkäisyys sekä epäonnistuminen hinnoittelussa, toimintavarmuuden varmistamisessa ja digitalisaation edistämisessä.

Operatiiviset riskit

Operatiivisia riskejä ovat kilpailutusten epäonnistuminen sekä tietosuojan ja kyberturvallisuuden vaarantuminen. Näitä riskejä hallitaan ennakoivalla varautumisella, tarkoituksenmukaisella työnjaolla, kaupungin hankintaosaamisen hyödyntämisellä sekä kustannustietoisuuden vahvistamisella.

Palvelutuotannon operatiivisiin riskeihin kuuluu Sarastia 365 HR -järjestelmä ja sen toiminnallisuus yhdessä modernin HR-järjestelmän kanssa. Hallintakeinoina ovat aktiivinen vuoropuhelu Sarastia Oy:n kanssa, oman palveluorganisaation osaamisen varmistaminen sekä vaikuttaminen kaupunginkanslian kautta.

Riskinä on myös epäonnistuminen prosessien kehittämisessä, mikä voi johtaa vanhojen toimintatapojen säilymiseen. Hallintakeinoina ovat selkeät vastuut, prosessien omistajuus, kehittämistyön vastuuttaminen, vuoropuhelu asiakkaiden kanssa sekä tietoisuuden lisääminen.

Tietojärjestelmiin liittyviä riskejä ovat esimerkiksi järjestelmien välisten integraatioiden toimimattomuus, toimintavarmuuden ja käytettävyyden häiriöt sekä mahdolliset tietoturvahyökkäykset. Näitä riskejä hallitaan ylläpitämällä ajantasaisia prosesseja, laadukkaita järjestelmiä ja ohjeistuksia, tarkentamalla vastuita ja työnjakoa kaupunginkanslian ja Talpan välillä sekä huolehtimalla sopimus- ja toimittajahallinnan, tietoturvasuunnitelman ja koulutusten asianmukaisuudesta.

Henkilöstösuunnitelma

Henkilöstömäärän kehittyminen	2022	2023	2024	2025	Tulos-budjetti 2026	Ennuste 2026	Talous-arvio 2027	Talous-suunni-telma 2028	Talous-suunni-telma 2029
Vakituinen henkilöstö	315	347	372	391	405	390	390	390	390
Määräaikainen henkilöstö	111	134	88	62	57	52	52	52	52
Henkilöstön määrä yhteensä (oma henkilöstö)	**426**	**481**	**460**	**453**	**462**	**442**	**442**	**442**	**442**
Henkilötyövuodet (oma henkilöstö)	401	463	451	453	452	432	432	432	432

Talpan henkilöstömäärässä ennakoidaan laskua peruspalveluissa mm. eläköitymisten ja tehtäväjärjestelyjen myötä, mutta henkilöstömäärää kasvattaa käynnissä olevat ja tulevat projektit. Määräaikaisen henkilöstön osuuden arvioidaan myös vähenevän tulevina vuosina.

Työhyvinvoinnin ja työkykyisyyden varmistaminen

Talpan työhyvinvoinnin ja työkykyisyyden painopisteet vuosille 2026–2029 perustuvat kaupungin työhyvinvointiohjelmaan. Tavoitteet, toimenpiteet ja mittarit määritellään vuosittain työhyvinvointisuunnitelmassa. Talousarviokaudella vahvistetaan hyvää johtamista, esihenkilötyötä ja henkilöstön työyhteisötaitoja. Tavoitteita edistetään suunnitelmallisella kehittämisellä, koulutuksilla sekä henkilöstökyselyjen tulosten seurannalla ja kehittämistoimenpiteillä.

Työkykyä tuetaan kaupungin työkyvyn johtamisen toimintamallin mukaisesti. Sairauspoissaolojen kehitykseen ja työkyvyttömyysuhkiin halutaan vaikuttaa aktiivisesti mm. tiiviillä työterveyshuoltoyhteistyöllä. Painopisteenä on mielenterveyssyistä aiheutuvien sairauspoissaolojen vähentäminen ja Mielen hyvinvoinnin -toimintamallin käyttöönotto. Työkykytapaamisissa etsitään yksilöllisiä ratkaisuja, kuten osasairauspäivärahaa, työkokeilua, kuntoutusta tai osatyökyvyttömyyseläkettä, työkyvyttömyyseläkkeelle siirtymisen ehkäisemiseksi. Pitkän aikavälin työhyvinvoinnin ja työkykyisyyden tavoitteet ovat yhdenmukaisia talousarviokauden painopisteiden kanssa. Kehittämisessä huomioidaan automaation vaikutukset työhön ja henkilöstön ikärakenne, joihin varaudutaan ennakoivalla henkilöstösuunnittelulla ja osaamisen kehittämisellä.

Uudistuva osaaminen

Strategiakaudella 2026–2029 Talpan toiminnalta edellytetään toimintavarmuutta, kustannustehokkuutta ja asiakaslähtöisyyttä. Tämä edellyttää vahvaa ammattitaitoa, jatkuvaa osaamisen kehittämistä ja uudistumiskykyä, mikä näkyy myös asiantuntijatason

palkkauksessa. Osaamisen vahvistaminen tukee Talpan roolia asiakasorganisaatioiden strategisena kumppanina sekä prosessien yhtenäistämistä, palvelujen automatisointia ja tietojärjestelmäomistajuuksia.

Uudistuva osaaminen varmistetaan osaamisen kehittämisen suunnitelmilla, ennakoivalla henkilöstösuunnittelulla ja kriittisten osaamisten tunnistamisella. Erityistä huomiota kiinnitetään tehtäviin, joissa eläköityminen, henkilövaihdos tai automaation lisääntyminen voi vaikuttaa palvelujen toimintavarmuuteen tai osaamistarpeisiin. Organisaation osaamista vahvistetaan myös rekrytoinneilla, työssä oppimisella, tehtäväkierrolla, kohdennetuilla koulutuksilla ja tarvittaessa oppisopimuskoulutuksella. Toimenpiteillä lisätään prosessien kokonaisymmärrystä ja valmiutta toimia yli tehtävärajojen. Jatkuvuutta turvataan dokumentoimalla prosessit ja vastuut sekä jakamalla kriittistä osaamista rakenteellisesti tiimeissä.

Henkilöstön monimuotoisuus

Talpan henkilöstörakenteessa korostuvat ikääntyvät ikäluokat. Vuonna 2026 yli 55-vuotiaiden osuus oli 43 prosenttia, ja seuraavien kolmen vuoden aikana yli 50 henkilöä saavuttaa eläkeiän. Naisten osuus henkilöstöstä on 81 prosenttia ja muuta kuin suomea tai ruotsia äidinkielenään puhuvien osuus 6 prosenttia.

Monimuotoisuutta edistetään lisäämällä anonyymiä rekrytointia ja vahvistamalla esihenkilöiden ja työyhteisöjen valmiuksia kohdata erilaisista taustoista tulevia työntekijöitä. Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelman mukaisesti Talpassa noudatetaan syrjinnän ja häirinnän nollatoleranssia, puututaan epäasialliseen kohteluun ja vahvistetaan valmiuksia ehkäistä ja käsitellä syrjintää, häirintää ja vähemmistöstressiä.

Yhteenveto ja seuranta

Talpa edistää vuosina 2026–2029 henkilöstön työhyvinvointia, työkykyä, osaamista ja monimuotoisuutta kaupungin strategisten tavoitteiden mukaisesti. Työhyvinvointia vahvistetaan kehittämällä johtamista, esihenkilötyötä ja työyhteisötaitoja sekä tukemalla työkykyä aktiivisella työterveysyhteistyöllä, varhaisen tuen toimintamalleilla ja mielenterveyssyistä aiheutuvien sairauspoissaolojen vähentämisellä.

Toimintaympäristön muutokset, automaation lisääntyminen ja henkilöstön ikärakenteen muutokset edellyttävät jatkuvaa osaamisen kehittämistä. Osaamisen jatkuvuus varmistetaan ennakoivalla henkilöstösuunnittelulla, kriittisten osaamisten tunnistamisella, rekrytoinneilla, koulutuksilla, työssä oppimisella sekä dokumentoimalla keskeiset prosessit ja vastuut.

Talpa varautuu merkittävään eläköitymiseen ja kehittää työyhteisöjen valmiuksia toimia yhä monimuotoisemmassa toimintaympäristössä. Yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa edistetään, osaamista vahvistetaan sekä noudatetaan syrjinnän ja häirinnän nollatoleranssia. Tavoitteena on varmistaa osaava, hyvinvoiva ja toimintakykyinen henkilöstö myös tulevaisuudessa. Tavoitteiden toteutumista seurataan osana Talpan johtamista, henkilöstösuunnittelua ja raportointia.

3.1.1.9. Työllisyyspalveluliikelaitos

Tuloslaskelma ja rahoituslaskelma

1 000 €	Käyttö 2025	Talousarvio 2026	Ennuste 2026	Talousarvio 2027	Talous-suunnitelma 2028	Talous-suunnitelma 2029
Liikevaihto	**100 303**	**120 893**	**116 164**	**120 194**	**120 194**	**120 000**
Valmistus omaan käyttöön						
Liiketoiminnan muut tuotot	3 577	600	600	700	700	700
Materiaalit ja palvelut	−21 270	−33 205	−28 529	−29 237	−29 200	−29 200
Henkilöstömenot	−40 296	−45 287	−45 477	−50 395	−51 001	−51 628
Poistot	−646	−550	−550	−200	−200	−200
Liiketoiminnan muut menot	−33 892	−42 161	−40 647	−40 670	−40 535	−40 618
Liikeylijäämä/alijäämä	**7 775**	**290**	**1 561**	**392**	**−42**	**−946**
Rahoitustulot ja -menot						
Rahoitustulot						
Korvaus peruspääomasta	−40	−40	−40	−40	−40	−40
Rahoitusmenot	−13					
Satunnaiset erät						
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	**7 722**	**250**	**1 521**	**352**	**−82**	**−986**

1 000 €	Käyttö 2025	Talousarvio 2026	Ennuste 2026	Talousarvio 2027	Talous-suunnitelma 2028	Talous-suunnitelma 2029
Toiminnan rahavirta						
Liikeylijäämä/alijäämä	7 775	290	1 561	392	−42	−946
Poistot	646	550	550	200	200	200
Rahoitustulot ja -menot						
Korvaus peruspääomasta	−40	−40	−40	−40	−40	−40
Muut rahoitusmenot	−13					
Satunnaiset erät						
Tulorahoituksen korjauserät	−1 395					
Investointien rahavirta						
Investointimenot	−420	−980	−980	−775	−350	−350
Rahoitusosuudet investointimenoihin						
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot						
Toiminnan ja investointien rahavirta	**6 553**	**−180**	**1 091**	**−223**	**−232**	**−1 136**
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset						
Lainakannan muutokset						
Oman pääoman muutokset						
Peruspääoman muutos	500					
Muut maksuvalmiuden muutokset	−7 053					
Rahoituksen rahavirta	−6 553					
Rahavarojen muutos	**0**	**−180**	**1 091**	**−223**	**−232**	**−1 136**

Liikelaitoksen toiminnan kuvaus

Työllisyyspalvelut huolehtii julkisten työvoimapalveluiden tuottamisesta ja kaupungin työllisyyden edistämisestä sekä niihin liittyvästä kehittämisestä ja koordinaatiosta ja työikäisten kotoutumista edistävien palveluiden tuottamisesta. Työllisyyspalvelut toimii johtokunnan alaisuudessa, jonka seitsemän jäsentä kaupunginhallitus valitsee. Johtokunta ohjaa työllisyyspalveluiden toimintaa, ja liikelaitosta johtaa toimitusjohtaja. Kaupunginhallituksen elinkeinojaosto päättää työllisyydenhoidon periaatteista, jotka ohjaavat myös työllisyyspalvelujen toimintaa.

Työllisyyspalvelut järjestää lakisääteisiä ja muita työllisyyttä edistäviä palveluja vuoden 2027 aikana kuukausittain noin 70 000–75 000 henkilöasiakkaalle. Toimintavuoden aikana työllisyyspalveluissa tulee asioimaan suuri osa helsinkiläisistä, sillä yksittäisiä työnhakijoiksi rekisteröityneitä asiakkaita on arviolta yli 100 000 henkilöä. Vuonna 2027 työllisyyspalvelut tulee olemaan yhteydessä lähes 10 000 Helsingissä toimivaan yritykseen ja työnantajaan ja aktiivisessa asiakkuudessa on vuoden aikana arviolta noin 3 000 työnantajaa.

Keskeisiä palveluja henkilöasiakkaille ovat neuvonta, työnvälitys, työnhakijoiden osaamisen kehittäminen sekä työttömyysturvaan liittyvät palvelut. Työnantajien palveluissa korostuvat rekrytointia edistävät koulutus- ja valmennuspalvelut, taloudelliset tuet ja työnvälitys. Palvelut kohdistuvat henkilöasiakkaille ja työnantajille sekä työvoiman ulkopuolella oleville nuorille ja kotoutujille. Työllisyyspalveluja tuotetaan myös yhteistyössä Espoon ja Vantaan kaupunkien kanssa sopimukseen perustuen. Palvelutuotannossa hyödynnetään työllisyyspalvelujen ja kaupungin omien palveluiden ohella laajasti ostopalveluina hankittavia tai muuten kumppaneilta saatavia palveluja.

Työllisyyspalvelujen toiminta jakautuu viiteen yksikköön, joissa työskentelee yhteensä noin 750 työntekijää. Henkilöasiakkaiden palvelut järjestetään työmarkkina-aseman perusteella kolmessa palveluyksikössä. Helsingin työllisyyspalvelujen keskeinen strateginen valinta on pyrkiä ennalta ehkäisemään työttömyyden syntymistä, ja tästä vastaa erityisesti ennakolliset palvelut -yksikkö. Yksikön toiminnassa korostuu laajan kumppanuusyhteistyön avulla toteutetut palvelut. Kohtaantopalvelut-yksikkö tarjoaa palveluja asiakkaille, joiden työllistymisedellytykset ovat hyvät. Polkupalvelut-yksikkö tuottaa muun muassa moniammatillisia palveluja asiakkaille, jotka tarvitsevat pitkäkestoisempaa tukea työllistymiseensä. Työnantajapalvelut-yksikkö tukee työnantajia osaavan työvoiman saatavuudessa ja rekrytoinneissa sekä tarjoaa palvelua muutostilanteisiin. Työllisyyspalveluissa toimii onnistumisen tuen kokonaisuus, jonka tiimit vastaavat toimisto- ja tila-, viestintä-, hallinto-, henkilöstö-, hankinta- ja kehittämispalveluista sekä strategisen johtamisen tuesta.

Työllisyyspalveluliikelaitoksen kehittämislinjaukset 2025–2029

Tehtävä ja tarkoitus kaupungissa ja tuotetut palvelut

- Liikelaitoksen tehtävänä on yhteistyössä kanslian ja toimialojen kanssa edistää helsinkiläisten työkykyä ja työllisyyttä kaikissa elämänvaiheissa
- Liikelaitos huolehtii julkisten työvoimapalveluiden tuottamisesta ja kaupungin työllisyyden edistämisestä sekä niihin liittyvästä kehittämisestä ja koordinaatiosta ja työikäisten kotoutumista edistävien palveluiden tuottamisesta

Palveluja ovat:

- Työpaikkojen välitys sekä työllistymistä edistävät palvelut
- Työttömyyttä ennaltaehkäisevät palvelut (ml. kotouttaminen)
- Intensiivisen tuen tarpeessa olevien monialaisen työllistymisen tuen palvelut
- Työnantajien palvelut, jotka vastaavat rekrytointitarpeessa ja muutostilanteessa olevien työnantajien palvelutarpeeseen

Johtokunnan osaamisvaatimukset

- Asiakkuuksien johtaminen
- Muutosjohtaminen
- Digitalisaatio
- Julkiset hankinnat

Tavoitetila ja kehittämislinjaukset

- Liikelaitoksella on Suomen parhaat työllisyyspalvelut, jotka perustuvat helsinkiläisten työikäisten ja yritysten aitoihin tarpeisiin
- Liikelaitos edistää kaupunkilaisten työkykyä ja työllisyyttä kaikissa elämänvaiheissa, painopisteenä nuorten työllistyminen sekä kasvavan vieraskielisen väestön kotoutuminen ja työllistyminen
  - Liikelaitos hidastaa eriytymiskehitystä kohdentamalla palveluitaan alueiden erilaisiin tarpeisiin
  - Liikelaitos kehittää toimintamalleja rakenteellisen pitkäaikaistyöttömyyden ratkaisemiseksi
- Liikelaitos pienentää työttömyysturvan maksuvastuuta vaikuttavilla palveluilla
- Liikelaitos edistää valtakunnallisia työllisyyden edistämisen tavoitteita (sis. kotoutuminen)
- Liikelaitos muodostaa yhdessä toimialojen kanssa rakenteet, joilla hyödynnetään koko kaupungin toimintoja työllisyys- ja kotouttamispalvelujen järjestämisessä, sekä työllisyyden edistämisessä
- Liikelaitos tuotteistaa palvelunsa ja kehittää palveluprosessien laatua ja vaikuttavuutta. Palveluiden tuotantotapaa arvioidaan säännöllisesti ja palvelut järjestetään kaupungin kannalta kokonaistaloudellisesti
- Liikelaitoksen tulee toiminnassaan ja hankinnoissaan edistää kestävää kehitystä ja vastuullisuutta

Vaikuttavuusmittarit

- Peruskoulutuksen varassa olevien työttömyysaste
- Nuorten työllisyys- ja työttömyysaste
- Vieraskielisten työttömyysaste
- Virta yli 3kk työttömyyteen
- Korkeakoulutettujen virta yli 3kk työttömyyteen, %
- Pitkäaikaistyöttömien osuus-%
- Työttömyysturvan maksuvastuu €
- Työnantajille myönnettävien avustusten ja työllistämistuen vaikutus työllistymiseen

Kustannusvaikuttavuusmittarit/tuottavuus

- Kaupungin työttömyysturvan maksuvastuu pienenee 10 M€ per vuosi perusuraan nähden suhdanne huomioiden
- Mittari määritellään tuotteistuksen valmistuttua ja datan saannin parannuttua. Huomioitava palveluiden lakisääteisyys. Tuottavuustavoite 1 % sidotaan yksikköhintoihin

Asiakaskokemuksen mittarit

- Asiakas kokee liikelaitoksen tavan kohdata ja antaa palvelua työnhakua edistävänä (1-5 + NPS)
- Työnantaja- ja yritysasiakkaat saavat avun palvelutarpeeseensa (1-10 + NPS)

Palveluiden saatavuus mittarit

- Toteutunut kasvokkainen palvelu kaikista yhteydenotoista, määrä ja %-osuus
- Työnhakijan alkuhaastattelu tai täydentävä työnhakukeskustelu 5 arkipäivän kuluessa työnhaun alkamisesta, toteuma -%

Henkilöstötyytyväisyyden mittarit

- Työntekijäkokemuksen kokonaiskeskiarvo (1–5), henkilöstön lähtövaihtuvuus (%)

Helsinki

Kaupunkistrategian toteuttaminen

Strategiakaudella Helsinki haluaa luoda kaikille asukkailleen mahdollisuuden oppia, kouluttautua ja löytää työtä. Työllisyyspalvelut tukee tavoitetta kehittämällä palvelujaan vastaamaan paremmin helsinkiläisten työikäisten, työnhakijoiden ja yritysten muuttuviin tarpeisiin. Tavoitteena on Suomen vaikuttavimmat työllisyyspalvelut, jotka tuotetaan tiiviissä yhteistyössä kaupungin toimialojen sekä muiden kumppaneiden kanssa. Palvelujen järjestämistä ohjaa kaupungin kokonaistaloudellinen etu ja tavoite vähentää Helsingin työttömyysturvan maksuvastuuta.

Vuonna 2027 työllisyyspalvelut painottaa toimintaansa kaupunkistrategian ja toimintaympäristön edellyttämillä tavoilla. Työnvälitystä vahvistetaan kehittämällä työnantajien tarpeista lähteviä työnvälitys-, koulutus- ja rekrytointipalveluja. Palveluja kohdennetaan vaikuttavasti kasvun, osaamisen ja elinvoiman tavoitteet -ohjelman, maahanmuuton ja kotoutumisen sekä matkailun ja tapahtumien kehitysohjelmien painotusten mukaisesti. Palvelutarjonta tukee erityisesti kasvu- ja työvoimapula-alojen työvoiman saatavuutta sekä kansainvälisten osaajien rekrytointia ja työllistymistä.

Rakenteelliseen työttömyyteen vaikutetaan suuntaamalla palveluja pitkäkestoisen ja kasautuvan työttömyyden vähentämiseen. Pitkään työttömänä olleiden ja kauempana työmarkkinoista oleville suunnataan uusi palvelu, joka tukee paluuta työmarkkinoille. Alueellisesti toimintaa vahvistetaan Naapurustoallianssin avulla kohdentamalla palveluja kaupunginosiin, joissa työttömyyden haasteet ovat suurimmat. Palvelut tuotetaan tiiviissä yhteistyössä kaupungin toimialojen ja muiden kumppaneiden kanssa. Ohjaamo-toiminta laajenee kaupunkiyhteisenä nuorten palveluna. Osatyökykyisille on suunnattu oma yksilöllinen palvelukokonaisuus, joka vahvistaa yhä useamman työttömän työ- ja toimintakykyä. Korkeakoulutettujen maahanmuuttajien ITES-palvelu vakiinnutetaan osaksi työllisyyspalveluita. Lisäksi työpaikoilla tapahtuvaan kielenoppimiseen luodaan uusia toimintamalleja. Yrittäjyyttä vahvistetaan yhtenä työllistymisen vaihtoehtona tukemalla nuorten mahdollisuuksia ryhtyä yrittäjiksi.

Palvelujen tuotteistaminen, kustannusvaikuttavuuden parantaminen ja digitaalisten toimintatapojen laajempi hyödyntäminen ovat keinoja tehostaa työllisyyspalvelujen toimintaa vuonna 2027. Toimenpiteet tukevat kaupunkistrategian tavoitteiden saavuttamista sekä samalla vahvistavat palvelujen taloudellista ja toiminnallista kestävyyttä.

Talousarvion toiminnan tavoitteet vuodelle 2027

Sitovat toiminnan tavoitteet

Sitova toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	**Asiakkaiden tyytyväisyys palveluihimme kasvaa**
Tavoitteen tyyppi	Sitova toiminnan tavoite
Tavoitekategoria	Kaupunkiyhteinen
Strategian painopiste	Tapamme toimia
Mittari 1	Asiakasnäkemys, että asiakkaan saamat palvelut ovat edistäneet hänen valmiuttaan työllistyä
Mittarin 1 lähtöarvo	Vuoden 2026 toteuma
Mittarin 1 tavoitearvo	Vähintään 3,4
Mittari 2	Työnantaja- ja yritysasiakkaiden palvelun suositteluhalukkuus kasvaa (NPS)
Mittari 2 lähtöarvo	Vuoden 2026 toteuma
Mittari 2 tavoitearvo	Vähintään 55

Sitova toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	**Naapurustojen yhteisöllisyys ja viihtyisyys lisääntyvät**
Tavoitteen tyyppi	Sitova toiminnan tavoite
Tavoitekategoria	Kaupunkiyhteinen
Strategian painopiste	Viihtyisät ja yhteisölliset naapurustot
Mittari 1	Naapurustoallianssin avulla alueella tavoitetut asiakkaat
Mittarin 1 lähtöarvo	Ei raportoitavissa
Mittarin 1 tavoitearvo	Vähintään 5000

Sitova toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	**Kaupungin vetovoimaisuus työnantajana lisääntyy**
Tavoitteen tyyppi	Sitova toiminnan tavoite
Tavoitekategoria	Kaupunkiyhteinen
Strategian painopiste	Henkilöstö ja johtaminen
Mittari 1	Työllisyyspalveluliikelaitoksen työntekijöiden työnantajan suositteluindeksi (%) kasvaa
Mittarin 1 lähtöarvo	Kunta10 toteuma vuonna 2026
Mittarin 1 tavoitearvo	Fiilari 2027 suurempi kuin Kunta10 vuonna 2026
Mittari 2	Työllisyyspalveluliikelaitoksen työntekijöiden kokemus johtamisesta ja työelämän laadusta paranee
Mittari 2 lähtöarvo	Kunta10 toteuma vuonna 2026
Mittari 2 tavoitearvo	Fiilari 2027 suurempi kuin Kunta10 vuonna 2026

Sitova toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	**Pitkäaikaistyöttömyys Helsingissä vähenee suhteessa perusuraan**
Tavoitteen tyyppi	Sitova toiminnan tavoite
Tavoitekategoria	Liikelaitoksen oma
Strategian painopiste	Elämää, elinvoimaa, osaamista ja kasvua
Mittari 1	300-399 päivää työttömyysetuudella olleiden pitkäaikaistyöttömien määrä vähenee (lkm)
Mittarin 1 lähtöarvo	Perusuran ennuste joulukuussa 2026 (lkm)
Mittarin 1 tavoitearvo	Määrä vähenee 10 % suhteessa perusuraan
Mittari 2	400-699 päivää työttömyysetuudella olleiden pitkäaikaistyöttömien määrä vähenee (lkm)
Mittari 2 lähtöarvo	Perusuran ennuste joulukuussa 2026 (lkm)
Mittari 2 tavoitearvo	Määrä vähenee 10 % suhteessa perusuraan
Mittari 3	Vähintään 700 päivää työttömyysetuudella olleiden pitkäaikaistyöttömien määrä vähenee (lkm)
Mittarin 3 lähtöarvo	Perusuran ennuste joulukuussa 2026 (lkm)
Mittarin 3 tavoitearvo	Määrä vähenee 10 % suhteessa perusuraan

Toiminnan tavoitteet

Toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	**Tuottavuutemme paranee**
Tavoitteen tyyppi	Toiminnan tavoite
Tavoitekategoria	Kaupunkiyhteinen
Strategian painopiste	Talous
Mittari 1	Vuorovaikutteisen yhteydenpidon määrä asiakkaaseen kasvaa suhteessa asiakastyötä tekevän henkilöstön määrään
Mittarin 1 lähtöarvo	Vuoden 2026 toteuma
Mittarin 1 tavoitearvo	Suurempi kuin vuoden 2026 toteuma

Toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	**Edistämme kaupunkilaisten työkykyä ja työllisyyttä kaikissa elämänvaiheissa**
Tavoitteen tyyppi	Toiminnan tavoite
Tavoitekategoria	Kaupunkiyhteinen
Strategian painopiste	Elämää, elinvoimaa, osaamista ja kasvua

Toiminnan tavoite	Selite
Mittari 1	Työttömyyden pitkittyminen yli 6 kuukauden vähenee työllistymisen tai palvelun aloittamisen seurauksena
Mittarin 1 lähtöarvo	Vuoden 2026 keskiarvo
Mittarin 1 tavoitearvo	Enintään 39 %
Mittari 2	Ohjaamossa tavoitettujen nuorten määrä kasvaa (lkm)
Mittari 2 lähtöarvo	Ei raportoitavissa vuoden 2026 osalta
Mittari 2 tavoitearvo	Vähintään 20 000 (lkm)

Liiketoiminnan tunnusluvut

Liiketoiminnan tunnusluvut	Tilinpäätös 2022	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Tilinpäätös 2025	Tulos-budjetti 2026	Ennuste 2026	Talousarvio 2027
Liikevaihto / henkilöstön määrä (1 000€)				139,5	151,1	148,2	157,8
Henkilöstökulut (ml. työvoiman vuokraus) / liikevaihto (%)				40,2	39,7	39,0	38,1
Liikeyli- / alijäämä liikevaihdosta (%)				7,8	0,2	1,3	0,2

Toiminnan käynnistyminen heijastui vahvasti vuoden 2025 tunnuslukuihin. Liikevaihto / henkilöstön määrä arvioidaan kasvavan 139,5 tuhannesta 157,8 tuhanteen vuonna 2027. Toiminnan vakiintuessa henkilöstökulujen osuus liikevaihdosta laskee maltillisesti 40,2 prosentista 38,1 prosenttiin. Poikkeuksellisen korkea liikeylijäämän osuus vuonna 2025 pienenee lähemmäs tasapainoa, mikä viittaa myös toiminnan normalisoitumiseen käynnistysvaiheen jälkeen.

Palvelukustannusten kehitys

Palvelukustannukset	Tilinpäätös 2022	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Tilinpäätös 2025	Tulos-budjetti 2026	Ennuste 2026	Talousarvio 2027
Henkilöasiakkaiden palvelu							
Palvelun kokonaiskustannus (€)				35 290 002	45 563 214	43 437 590	45 512 717
Suorite (yhteydenotot asiakkaisiin)				264 628	326 000	326 000	326 000
Yksikkökustannus (€/yhteydenotot asiakkaisiin)				133,36	139,76	133,24	139,61
Yksikkökustannuksen muutos-%					4,8	−0,1	−0,1
Työnantaja-asiakkaiden palvelu							
Palvelun kokonaiskustannus (€)				4 528 466	6 676 742	6 116 434	6 676 742
Suorite (työnantaja-asiakaskontakti)					25 000	19 000	25 000
Yksikkökustannus (€/yhteydenotot asiakkaisiin)					267,07	321,92	267,07
Yksikkökustannuksen muutos-%					0	0	0
Ennakolliset palvelut							
Palvelun kokonaiskustannus (€)				4 174 632	6 519 928	5 972 780	6 311 985
Suorite (tavoitetut asiakkaat)				92 379	90 000	90 000	90 000
Yksikkökustannus (€/tavoitetut asiakkaat)				45,19	72,44	66,36	70,13
Yksikkökustannuksen muutos-%					60,3	46,9	−3,2

Työllisyyspalvelujen toiminnan käynnistyminen, palvelurakenteiden kehittyminen ja suoritetietopohjan täydentyminen heijastuvat vuoden 2025 kustannuksiin. Asiakasdataa on kertynyt vasta loppuvuodesta 2025, joten vertailutietoa ei ole saatavilla yksikkökustannusten muutoksesta. Vuoden 2026 ennusteessa kustannukset jäävät myös alle tulosbudjetin, mikä johtaa yksikkökustannusten laskuun verrattuna budjettiin. Vuoden 2027 talousarviossa yksikkökustannukset palautuvat vuoden 2026 tulosbudjetin tasolle. Työllisyyspalveluissa tehtävää palvelukustannuslaskentaa voidaan hyödyntää tulevina vuosina

kustannusten kohdentamisen, suoritemäärien seurannan ja tuottavuuden arvioinnin tarkentamiseen, jotta palvelujen kustannuskehitystä voidaan seurata aiempaa vertailukelpoisemmin ja ohjata toimintaa kustannusvaikuttavasti. Lisäksi jatkossa työllisyyspalvelujen tuottavuussuunnitelman toimenpiteet sujuvoittavat ja tehostavat erityisesti henkilöasiakaspalvelua, mikä tulee heijastumaan myös palvelukustannusten kehitykseen.

Tilankäytön tehokkuuden kehitys

Tilankäytön mittarit	Tilin-päätös 2022	Tilin-päätös 2023	Tilin-päätös 2024	Tilin-päätös 2025	Tulos-budjetti 2026	Talous-arvio 2027	Talous-suunni-telma 2028	Talous-suunni-telma 2029
Tilat yhteensä m²				7 236	7 514	7 514	7 053	7 053
Toimistotilat m²/henkilö				10	9	10	9	10

Työllisyyspalvelut toimivat tilakonseptin mukaisesti saavutettavissa, esteettömissä ja turvallisissa tiloissa, jotka mahdollistavat monimuotoisen asiakastyön sekä henkilöstön taustatyön. Ensimmäinen tilakonseptin mukainen toimipiste avattiin Malminkadulla maaliskuussa 2022.

Vuonna 2025 käynnistetty tilahanke etenee suunnitellusti, ja uusi toimipiste Itiksen kauppakeskuksessa otetaan käyttöön loppuvuodesta 2026. Asiakastyö käynnistetään vaiheittain uudessa toimipisteessä, ja kaikkien työllisyyspalveluiden toimintojen on tarkoitus siirtyä kahteen tilakonseptin mukaiseen toimipisteeseen viimeistään vuoden 2027 aikana. Lisäksi työllisyyspalveluita voidaan tarjota pop up-tyyppisissä palvelupisteissä eri puolella kaupunkia.

Tilajärjestelyjen myötä vuonna 2027 syntyy säästöjä siivouksessa, vartioinnissa ja toimistoresurssien tarpeessa.

Toimintaympäristön riskit ja epävarmuustekijät ja riskien hallintakeinot

Strategiset riskit

Keskeisenä riskinä myös vuonna 2027 on, että työllisyyspalveluissa ei onnistuta vahvistamaan yhteistä ja tuloksellista toimintakulttuuria, tuloksellisuutta tukevaa johtamista ja henkilöstön osaamista sekä työkykyä. Mikäli riski realisoituu, se heikentää laajasti mahdollisuutta saavuttaa työllisyyspalveluille asetetut tavoitteet. Riskiä hallitaan jatkamalla työ- ja toimintakulttuurin kehittämistä aloitetun Hyvää palvelua yhdessä -toimintamallin mukaisesti. Koko henkilöstön ja johtamisvastuullisten oppimista ja työhyvinvointia tuetaan sovittujen osaamisen ja työhyvinvoinnin kehittämisen painopisteiden mukaisesti. Työllisyyspalvelut hyödyntää aktiivisesti kumppanuusstrategiansa ohjaamana myös kumppaneiden osaamista palvelujen tuottamisessa ja järjestämisessä

Taloudelliset riskit

Talouden kasvun on arvioitu jatkuvan vuonna 2027. Keskeinen riski on, että talouden elpyminen muuttuneessa toimintaympäristössä ei vaikuta kuin vähän työllisyyteen, eikä työttömyys merkittävästi vähene. Samanaikaisena riskinä on tunnistettavissa, että rakenteellinen työttömyys edelleen vaikeutuu Helsingissä. Työttömyydellä ja erityisestä pitkään jatkuneella työttömyydellä on runsaasti kielteisiä yksilö- ja kaupunkitason vaikutuksia. Yksilölle koituvien haittojen ja tulonmenetyksien ohella työttömyys vähentää kaupungin verotuloja ja lisää rahoitusvastuuta työttömyysetuuksista.

Riskin keskeisenä hallintakeinona ovat kaupungin yhteisesti toteuttamat toimet, joista työllisyyspalveluille keskeisiä ovat erityisesti Kasvun, osaamisen ja elinvoiman tavoitteet 2026–2029 – ohjelmassa sovitut toimenpiteet. Omassa toiminnassa riskiä hallitaan työnantajalähtöisen työnvälityksen, sen palveluiden ja prosessien joustavalla ja asiakaslähtöisellä toimeenpanolla ja kehittämisellä. Erityisesti panostetaan työllisyyttä parantaviin aloihin. Tiedolla johtamisen keinoin tuetaan oikea-aikaista palvelutarpeen tunnistamista sekä vaikuttaviin palveluihin ohjaamista.

Operatiiviset riskit

Operatiivisena riskinä on, ettei palvelujen asiakaslähtöisyyttä vahvistavia välttämättömiä toiminnan muutoksia saada toteutettua. Riskin luonne on yhtäaikaisesti myös strateginen. Riskin toteutuminen voi heikentää asiakkaiden palvelukokemusta ja asiakkaiden tarpeisiin vastaamista. Toimintatapojen uudistumisen hidastuminen voi myös heikentää palvelujen vaikuttavuutta, sujuvuutta ja tuottavuutta sekä vaikeuttaa työllisyyspalveluille asetettujen tavoitteiden saavuttamista. Vuonna 2027 keskeisiä keinoja parantaa asiakaslähtöisyyttä on toimintakonseptin uudistaminen osana Itäkeskuksen uuden toimipaikan käynnistämistä. Naapurustoallianssien avulla vahvistetaan eri toimijoiden välistä yhteistyötä ja yhteisvastuullista palvelujen tuottamista alueilla sekä varmistetaan, että asiakkaat saavat oikea-aikaisesti ja sujuvasti tarpeisiinsa palvelua. Palvelujen asiakaskokemuksesta

saatua tietoa hyödynnetään niiden kehittämisessä. Muutoksessa onnistumista tuetaan selkeällä ja oikea-aikaisella sisäisellä ja ulkoisella viestinnällä sekä muutosjohtamisella.

Henkilöstösuunnitelma

Henkilöstömäärän kehittyminen	2022	2023	2024	2025	Tulos-budjetti 2026	Ennuste 2026	Talous-arvio 2027	Talous-suunni-telma 2028	Talous-suunni-telma 2029
Vakituinen henkilöstö				610	650	641	641	620	600
Määräaikainen henkilöstö				109	150	143	125	125	125
Henkilöstön määrä yhteensä (oma henkilöstö)				**719**	**800**	**784**	**766**	**745**	**725**
Henkilötyövuodet (oma henkilöstö)				661	760	744	750	740	730

Työllisyyspalveluiden henkilöstömäärä on kasvanut vuodesta 2025 noin sadalla henkilöllä. Suurin kasvu on tapahtunut vakinaisissa asiakastyön tehtävissä. Lyhyellä aikavälillä henkilöstön määrän odotetaan pysyvän ennallaan. Pitkällä aikavälillä henkilöstömäärän odotetaan hieman pienenevän eläköitymisten ja määräaikaisten palvelussuhteiden päättymisen myötä. Työllisyyspalveluiden henkilöstöstä vakinaisessa palvelussuhteessa on 82 % ja määräaikaisessa palvelussuhteessa 18 % henkilöstöstä. Virkasuhteessa on 86 % henkilöstöstä ja työsuhteessa 14 % henkilöstöstä. Työsuhteiset tehtävät sijoittuvat pääasiassa onnistumisen tuen tehtäviin sekä yksittäisiin yksiköiden suunnittelu- ja kehittämistehtäviin. Osa-aikaisia työsuhteita hyödynnetään lakisääteisten osa-aikaisuuksien lisäksi erityisesti työkyvyn tuen toimenpiteinä.

Työsuhdemuotojen käyttö perustuu pääsääntöön, että työntekijät ja viranhaltijat otetaan toistaiseksi voimassa olevaan palvelussuhteeseen. Palvelussuhde voi olla määräaikainen ainoastaan silloin, kun määräaikaisuudelle on kaupungin ohjeissa mainittu lainmukainen perusteltu syy. Lyhytaikaisen vuokratyövoiman palkkaamisessa ensisijainen kumppani on Seure Henkilöstöpalvelut Oy.

Työhyvinvoinnin ja työkyvyn varmistaminen

Työllisyyspalveluissa henkilöstön hyvinvointia ja työkykyä edistetään suunnitelmallisesti ja tietoon perustuen. Tavoitteena on vähentää sairauspoissaoloja, ehkäistä työkyvyttömyysriskejä sekä tukea työssä suoriutumista ja kestäviä työuria.

Työkyvyn tilaa seurataan henkilöstö-, työhyvinvointi- ja työkykytiedon avulla. Keskeisenä mittarina seurataan sairauspoissaoloprosentin kehitystä. Työllisyyspalveluiden sairauspoissaoloprosentti oli vuonna 2025 3,89 %, mikä toimii nykyisen organisaatiorakenteen ensimmäisenä vertailuvuotena työkyvyn ja työhyvinvoinnin tunnuslukujen seurannassa. Lisäksi työkyvyn ja työhyvinvoinnin kehitystä arvioidaan muun muassa varhainen tuki ja työn sujuvuus -keskustelujen ja esihenkilöiden myöntämien poissaolojen määrien avulla.

Työkykyä tuetaan ennakoivasti työkyvyn tuen mallin mukaisesti. Keskeisiä tukikeinoja ovat työjärjestelyt, työaikajoustot ja osasairauspoissaolon hyödyntäminen työssä jatkamisen tai työhön paluun tukena. Tarvittaessa hyödynnetään myös työterveyshuollon ja Kelan sekä työeläke- ja tapaturmavakuuttajien tarjoamia palveluja ja kuntoutusratkaisuja.

Henkilöstön kokemuksia ja työhyvinvoinnin kehitystä seurataan Kunta10-tutkimuksella sekä Fiilari- ja pulssikyselyillä. Tuloksia hyödynnetään työhyvinvoinnin kehittämisessä ja toimenpiteiden vaikuttavuuden arvioinnissa.

Työhyvinvointia kehitetään systemaattisesti työhyvinvointisuunnitelman pohjalta. Työllisyyspalveluissa työhyvinvoinnin kehittämisen painopisteinä ovat arjen johtamisen vahvistaminen, työkyvyn tukeminen ennakoivasti, työturvallisuuden kehittäminen sekä työyhteisötaitojen ja yhteisöllisyyden vahvistaminen.

Uudistuva osaaminen

Työllisyyspalveluissa strategiakauden osaamisen kehittäminen painottuu asiakastyössä tarvittavaan substanssi-, järjestelmä- ja lainsäädäntöosaamiseen sekä asiakaskohtaamisissa tarvittavaan vuorovaikutus- ja työturvallisuusosaamiseen. Muissa kuin asiakastyön tehtävissä painottuu erityisesti tiedolla johtamiseen, projekti- ja hankejohtamiseen, prosessien kehittämiseen ja verkostoissa työskentelyyn liittyvä osaaminen.

Johtamisosaamisessa painotetaan tulevina vuosina tuloksellisen työn johtamiseen vaadittavaa osaamista, erityisesti tavoitejohtamista, osallistavaa johtamista ja suorituksen johtamista. Lisäksi esihenkilötyössä painottuu tiedolla johtaminen ja turvallisuusjohtaminen.

Pitkällä tähtäimellä osaamisen kehittämisessä korostuu digitaalisten ratkaisujen ja tekoälyn käyttöönotto ja hyödyntäminen sekä uudenlaiset toimintatavat ja palvelut työllisyyden edistämisessä. Osaamisen kehittämisessä painotetaan erityisesti jatkuvaa työssä oppimista sekä työkulttuuria, joka mahdollistaa jatkuvan oppimisen.

Henkilöstön monimuotoisuus

Tavoitteenamme on vahvistaa henkilöstön monimuotoisuutta rekrytointien avulla sekä lyhyellä että pitkällä aikavälillä. Toteutamme kaikki rekrytoinnit anonyymeinä rekrytointeina. Lisäksi tavoitteena on parantaa ruotsinkielisen henkilöstön saatavuutta ja vahvistaa mahdollisuuksia työllistyä työllisyyspalveluihin kehittyvällä suomen tai ruotsin kielen taidolla.

Yhteenveto ja seuranta

Työllisyyspalveluiden henkilöstösuunnitelman keskeisenä lähtökohtana on palvelutuotannon turvaaminen hallitulla ja kustannusvaikuttavalla henkilöstöresursoinnilla. Henkilöstömäärä pysyy lyhyellä aikavälillä pääosin ennallaan ja pienenee tasaisesti pitkällä aikavälillä eläköitymisten ja määräaikaisten palvelussuhteiden päättymisen myötä. Toiminnan vaikuttavuuden ja talouden kestävyyden kannalta keskeistä on vahvistaa työkykyä, osaamista ja monimuotoisuutta sekä kohdentaa henkilöstöresursseja palvelutarpeen ja toiminnan tavoitteiden mukaisesti. Toteutumista seurataan osana talousarvion ja toiminnan säännöllistä seurantaa hyödyntäen henkilöstö-, työhyvinvointi-, työkyky- ja osaamistietoa.

3.1.2. 2 Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala

1 000 €	Käyttö 2025	Talousarvio 2026	Ennuste 2026	Ehdotus 2027	Talousarvio 2027	Talous-suunnitelma 2028	Talous-suunnitelma 2029
Tulot yhteensä	90 863	79 922	86 635	83 025	84 525	84 525	84 525
Menot yhteensä	1 625 750	1 700 804	1 710 762	1 777 470	1 775 470	1 860 219	1 932 516
Ylitysoikeus							
Toimintakate	−1 534 887	−1 620 882	−1 624 127	−1 694 445	−1 690 945	−1 775 694	−1 847 991
Poistot	28 251	31 327	28 000	27 125	27 125	24 578	21 529
Tilikauden tulos	−1 563 138	−1 652 209	−1 652 127	−1 721 570	−1 718 070	−1 800 272	−1 869 520

3.1.2.1. Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala

Toiminnan kuvaus

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala palvelee vuosittain yli 200 000 lasta, nuorta ja aikuista noin 700 toimipaikassa lähes 16 000 työntekijän osaamisella. Suomen- ja ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen, esiopetuksen, kotihoidon tuen sekä yksityisen hoidon tuen piirissä on arvioitu vuonna 2027 kokonaisuudessaan olevan väestöennusteen mukaan noin 36 000 lasta. Tämä on noin 600 lasta enemmän kuin vuonna 2026. Perusopetusta on varauduttu järjestämään väestöennusteen mukaisesti noin 49 000 suomen- ja ruotsinkieliselle oppilaalle, oppilasmäärä pysyy samana verrattuna vuoteen 2026. Helsingin kaupungin ylläpitämissä lukioissa opiskelee noin 12 000 opiskelijaa, opiskelijamäärä kasvaa noin 500 verrattuna vuoteen 2026. Ammatillista koulutusta järjestetään noin 11 000 opiskelijavuotta. Lisäksi toimiala tarjoaa 135 000 tuntia asiakaslähtöistä ja monialaista vapaata sivistystyötä aikuisväestölle.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala toimii kasvatus- ja koulutuslautakunnan alaisuudessa. Lautakunnalla on kaksi jaostoa: suomenkielinen jaosto ja ruotsinkielinen jaosto. Toimiala jakautuu neljään palvelukokonaisuuteen ja yhteisiin palveluihin.

Talousarvion jakautuminen

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala	Tulosbudjetti 2026 (1 000 €)	Talousarvio 2027 (1 000 €)	Muutos edelliseen vuoteen (1 000 €)	Muutos edelliseen vuoteen (%)
21001 Kaupungin tuottamat kasvatus- ja koulutuspalvelut yhteensä (menot)*	−1 472 836	−1 606 182	−133 346	9,1
Varhaiskasvatus ja esiopetus	−487 430	−576 895	−89 465	18,4
Perusopetus	−507 070	−548 765	−41 695	8,2
Lukio- ja ammatillinen koulutus ja vapaa sivistystyö	−254 317	−266 139	−11 822	4,6
-josta lukiokoulutus	−97 457	−104 344	−6 887	7,1
-josta ammatillinen koulutus	−138 331	−139 813	−1 482	1,1
-josta vapaa sivistystyö	−15 881	−16 951	−1 070	6,7
Ruotsinkieliset palvelut	−113 348	−121 023	−7 675	6,8
Toimialan yhteiset palvelut	−110 671	−93 360	17 311	−15,6
21002 Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimelle tuotetut palvelut yhteensä (menot)	−25 316	−26 836	−1 520	6,0
21003 Korvaukset ja avustukset yhteensä (menot)	−202 652	−142 452	60 200	−29,7
*Sisältää tiedossa olevan ulkoisen rahoituksen				

Perustelut keskeisille toimintamenojen muutoksille

Toimialan talousarvioehdotuksen 2027 menot ovat 74,7 miljoonaa euroa suuremmat kuin talousarviossa 2026.

•Talousarviokohdan kaupungin tuottamat palvelut kasvu on 133,2 miljoonaa euroa eli 9 %

•Talousarviokohta korvaukset ja avustukset pienenee 60 miljoonaa euroa eli 29,6 %

•Talousarviokohdan sosiaali- terveys- ja pelastustoimialalle tuotetut palvelut kasvu on 1,5 miljoonaa euroa eli 6 %

Talousarviokohta Kaupungin tuottamat palvelut:

Talousarviokohdan esitys on laatimisohjeiden mukainen.

Kestävyysperiaatteen sallimalla noin 51,9 miljoonan euron menokasvulla katetaan asiakasmäärän kasvu, palkankorotuksista johtuva henkilöstökulujen kasvu, hintatason muutokset sekä vuokrakulujen kasvu osittain. Esityksessä on varauduttu asiakasmäärän kasvuun noin 1 200 lapsella ja nuorella. Kasvu on 1,2 % verrattuna vuoden 2026 talousarvion asiakasmäärään. Lisäksi esitys sisältää yksityisen hoidon tuen Helsinki-lisän 3,6 % korotuksen 1.3.2027 alkaen ja yksityisen hoidon Helsinki-lisän poiston 1.7.2027 alkaen.

Menokasvusta 29 miljoonaa kohdentuu palkankorotuksiin sivukuluineen ja noin 13,4 miljoonaa asiakasmäärän kasvuun 3,2 miljoonaa käytetään toiminnan lakisääteisiin muutoksiin, kuten varhaiskasvatuksen henkilöstörakenteen muutokseen sekä oppilaskoneiden hankintaan. Tilavuokrat kasvavat 15,5 miljoonaa euroa ja hintatason nousu nostaa muita kuin henkilöstö- ja vuokramenoja 8,8 miljoonalla eurolla. Lomapalkkavelkavarauksen nousuun on varattu esityksessä 2 miljoonaa euroa. Menokasvu ylittää kestävyysperiaatteen salliman kasvun, minä takia esitykseen sisältyy nykyisten määrärahojen uudelleenkohdennuksia noin 20 miljoonalla eurolla.

Talousarviokohtaan on siirretty 77,2 miljoonaa euroa varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen iltapäivätoiminnan avustuksia talousarviokohdasta korvaukset ja avustukset. Tämä siirto sisältää myös ehdotuksen varhaiskasvatuksen yksityisen hoidon tuen kuntalisän korotuksesta 3,6 %. Vuoden 2026 vertailukelpoiseen talousarvioon verrattuna kasvavat talousarviokohdan menot 56 miljoonaa euroa eli 3,6 %.

Talousarvion laatimisohjeisiin on kirjattu kaikkiaan 3,4 miljoonan euron edestä kohdennettuja lisäyksiä kestävyysperiaatteen päälle. Kohdennetuilla lisäyksillä katetaan alkuopetuksen laskennallisen ryhmäkoon pienentäminen ja äidinkielen tuntien lisäys kahdelle vuosiluokalle sekä tarveperustaisen rahoituksen kasvattaminen perusopetuksessa. Talousarvioehdotus sisältää myös 6,9 miljoonaa euroa ulkopuolisen hankerahoituksen tuloja ja rahoitusta vastaavia menoja, mikä on 0,7 miljoonaa enemmän kuin talousarviossa 2026.

Talousarviokohta korvaukset ja avustukset

Talousarviokohdan määrärahaesitys ylittää laatimisohjeiden kestävyysperiaatteen.

Kokonaismenot pienenevät 60,2 miljoonalla eurolla eli 29,7 %. Talousarviokohdasta on siirretty 77,2 miljoonaa euroa varhaiskasvatuksen ja iltapäivätoiminnan avustuksia talousarviokohtaan kaupungin tuottamat palvelut. Vuoden 2026 vertailukelpoiseen talousarvioon verrattuna kasvavat talousarviokohdan menot 16 miljoonaa euroa.

Talousarviokohdan määrärahoilla katetaan asiakasmäärän muutos, hintatason nousu ja toiminnalliset muutokset.

Esityksessä on varauduttu yksityisille perusopetuksen järjestäjille maksettavien kotikuntakorvausten lakisääteiseen tasokorotukseen kaupungin arvioimaa hintatason nousua korkeammilla indeksikorotuksilla sekä edellisen vuoden vastaavaan korotukseen, johon ei ole pystytty varautumaan täysimääräisesti vuoden 2026 talousarviossa.

Toiminnallisina muutoksina esitykseen sisältyy 2,4 miljoonan euron lisäys yksityisten koulujen tonttivuokra-avustuksiin ja tilavuokriin sekä 0,95 miljoonan euron varaus sopimuskorvaukseen Helsingin normaalilyseolle.

Talousarviokohta sosiaali- terveys- ja pelastustoimialalle tuotetut palvelut

Talousarviokohdan menotason määrittelee Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan kanssa neuvoteltu ja sovittu tuloraami.

Talousarvioehdotus kasvattaa määrärahoja 1,5 miljoonaa euroa. Määrärahalisäyksellä katetaan kuraattorien ja psykologien lakisääteinen henkilöstömitoitus kasvavalle asiakasmäärälle ja hintatason nousu.

Helsinki

Kaupunkistrategian toteuttaminen

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala edistää oppimista ja kasvua sekä rakentaa yhdessä kaupunkia, josta voimme olla ylpeitä. Kaupunkistrategian sekä Helsinki oppii – tulevaisuuden taidot (Koulutus 2030) suuntaviivojen mukaisesti tavoitteemme on vahvistaa helsinkiläisten hyvinvointia ja hyvää oppimista. Haluamme rakentaa yhteisöllistä, turvallista ja yhdenvertaista kasvatusta ja koulutusta, josta välittyy oppimisen ilo.

Strategiaa edistetään osana kasvatusta ja koulutusta, päiväkotien, koulujen ja oppilaitosten arjessa, kaikissa palveluissa eri koulutusasteilla. Toimiala tarjoaa laadukkaat kasvatuksen ja koulutuksen palvelut kaupunkilaisille. Tavoitteena on, että jokaisella helsinkiläisestä koulusta valmistuvalla nuorella on sellaiset luku-, kirjoitus- ja laskutaidot sekä yleissivistys, joiden avulla pärjää jatko-opinnoissa ja työelämässä.

Kaupunkiyhteisenä sitovana talousarviotavoitteena on, että asiakkaiden tyytyväisyys palveluihimme kasvaa. Asiakastyytyväisyyden NPS (Net Promoter Score) suositteluindeksi on toimialan kaikissa palveluissa käytössä vuonna 2027. Lisäksi Naapurustojen yhteisöllisyyttä ja viihtyisyyttä edistetään mm. leikkipuistojen kesätoimintatietoja parantamalla.

Kaupunkiyhteisen sitovan tavoitteen Kaupungin vetovoimaisuus työnantajana lisääntyy mukaisesti jatkamme systemaattisesti työntekijäkokemuksen parantamista sekä kehitämme johtamista ja toimintakulttuuria toimialan johtamisen lupauksen mukaisesti.

Toimialan talousarvion sitovana toiminnan tavoitteena on: Oppijoiden lukutaito paranee. Äidinkielen ja kirjallisuuden opetusta on lisätty. Lisätunneilla vahvistetaan oppilaiden suomen tai ruotsin kielen taitojen kehittymistä perusopetuksen aikana. Lukutaidon arvioitivälinettä - lukutaitoprofiilia - on kehitetty yhdessä EDUCA-lippulaivan kanssa. Lukutaitoprofiili otetaan käyttöön vuonna 2027 kaikilla 3. ja 7. -luokkalaisilla. Lukutaitoprofiilin käyttö antaa opettajille tietoja oppijan lukutaidon tasosta osa-alueittain (esim. lukusujuvuus ja luetun ymmärtäminen) sekä kerryttää tietoa lukutaidon tason kehittymisestä. Varhaiskasvatuksessa edistetään lasten kielellistä ilmaisua systematisoiden toteutusta toimintasuunnitelmia hyödyntäen.

Oppimateriaali- ja työvälinehankinnoissa painotetaan edelleen toiminnan talousarviotavoitteen mukaisesti painetun oppimateriaalin käyttöä. Kouluissa on jo pitkään käytetty sekä painettuja että digitaalisia oppimateriaaleja ja näin toimitaan jatkossakin. Oppimateriaalit valitaan aina pedagogisin perustein.

Kaupunkiyhteiselle toiminnan Tuottavuutemme paranee talousarviotavoitteelle kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla on viisi tavoitetta/mittaria. 1. Varhaiskasvatuksessa tavoitellaan vähintään vuoden 2025 tasoa laskennallisten lasten ja varhaiskasvatuksen mitoitukseen kuuluvan henkilöstön välillä (lapset / hoito- ja kasvatushenkilöstön välinen suhde, käyttöaste). 2. Lisäksi varhaiskasvatuksessa on tavoitteena vähentää tyhjiä varhaiskasvatuspaikkoja (täyttöasteen nosto). Perusopetuksessa muutetaan enemmän kuin kuusi vuotta perusopetuksessa opiskelleiden S2-oppilaiden saamaa rahoitusta siten, että se vastaa nykyistä paremmin valtionrahoituksen jakoperusteita. Tavoitteena on S2-opetuksen oppilaiden aiempaa sujuvampi siirtyminen S1-opetukseen. 4. Lukiokoulutuksessa tavoitteena on henkilöstöä/ opiskelija suhdeluvun säilyttäminen vähintään lukuvuoden 2024–2025 keskimääräisellä tasolla. 5. Ammatillisen koulutuksen henkilöstöä/ opiskelijavuosi suhdeluvun säilyttäminen vähintään lukuvuoden 2024–25 keskimääräisellä tasolla.

Segregaation ehkäiseminen tavoitteet

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla toteutetaan valtuustokaudelle hyväksyttyjä segregaation ehkäisemisen tavoitteita. Toimialan keskeinen tavoite on varmistaa, että jokainen päiväkoti, koulu ja oppilaitos on hyvä. Lähtökohtana on kaikkien oppijoiden kannalta parhaan mahdollisen kasvun ja oppimisen varmistaminen. Toimiala ehkäisee segregaatiota kasvattamalla määrärahojen tarveperusteista (TP) kohdentamista TP-rahoitusta kohdennetaan tarveperusteisen rahoituksen laskentamallin mukaisesti. Rahoituksen vaikuttavuutta arvioidaan tutkimusperusteisesti ja resursseja suunnataan vaikuttaviksi todettuihin toimenpiteisiin.

Kaupunkiuudistusalueilla ja niiden kaltaisilla alueilla palveluja kehitetään vahvistamalla paikallista asukkaiden kohtaamista ja palveluja niin, että ne vastaavat väestön tarpeisiin mahdollisimman vaikuttavasti ja kohdennetusti. Varhaiskasvatuksen ja neuvolan välisessä yhteistyössä vahvistetaan systemaattista palveluohjausta neuvolasta varhaiskasvatukseen. Vuonna 2026 kehitettyä varhaiskasvatuksen ja neuvolan yhteistyön toimintamallia vakiinnutetaan ja laajennetaan kaupunkiuudistusalueille osana vanhemmuuden tukea.

Oppivelvollisten nivelvaiheen ohjausta ja kiinnittymistä perusopetuksen jälkeisiin opintoihin vahvistetaan edelleen. Koulupudokkuutta ehkäistään muun muassa tehostetun oppilaanohjauksen, monialaisen ohjauksen ja opiskeluhuollon keinoin. Lisäksi kehitetään tuen tiedonsiirtoa ja tuen portaiden mukaisia toimintaprosesseja. Tavoitteena on vahvistaa oppijoiden osallisuutta ja kiinnittymistä opintoihin. Huoltajayhteistyö on keskeinen osa oppivelvollisten tukea.

Toisen asteen ristiinopiskelun suorittamisen rakenteita ja ristiinopiskelun edistämistä jatketaan edelleen. Ristiinopiskelun avulla opiskelijat voivat rakentaa joustavia opintopolkuja yli oppilaitosmuotojen rajojen.

Kaupunkiyhteistä alueellisen työn johtamista kehitetään poikkihallinnollisena yhteistyönä. Tavoitteena on tunnistaa alueiden ja naapurustojen tarpeet nykyistä paremmin ja vastata alueiden haasteisiin vaikuttavasti ja moniammatillisesti yhteistyössä muiden toimialojen kanssa.

Kasvu, osaaminen ja elinvoiman tavoitteet

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla toteutetaan Kasvun, osaamisen ja elinvoiman tavoitteet -ohjelmakokonaisuutta helsinkiläisten koulutus- ja osaamistason nostamiseksi. Toisella asteella mm. mahdollistetaan opiskelijoiden ristiinopiskelu ja väyläopinnot sekä edistetään opiskelijoidemme työllistymis- ja työssäoppimismahdollisuuksia kaupungin palvelu- ja rakennuttamishankinnoissa.

Stadin ammattiopisto tuottaa tarvelähtöisiä nopeita ja vaikuttavia ratkaisuja nykyiseen haasteelliseen työmarkkinatilanteeseen toteuttamalla työvoimapula-aloille suunnattuja lyhytkoulutuksia työllisyyspalveluiden asiakkaille, maahanmuuttajille suunnattuja nopeaa työllistymistä tai jatko-opintoihin siirtymistä tukevaa työvoimakoulutusta sekä yrityksille räätälöitäviä osaamisen kehittämisen palveluita.

Panostamme nuorten yrittäjyyteen ja vahvistamme yrittäjyyteen liittyviä asenteita ja valmiuksia kaikilla koulutusasteilla varhaiskasvatuksesta alkaen.

Talousarvion toiminnan tavoitteena kaupunkilaisten työkykyä ja työllisyyttä edistetään varmistamalla ammatillisesta koulutuksesta valmistuneiden työllistyminen, Ohjaamossa tavoitettujen nuorten ohjaus sekä työllistämällä henkilöstöä työllistämisrahalla toimialalle.

Kasvun, osaamisen ja elinvoiman tavoitteisiin kytkeytyvässä maahanmuuton ja kotoutumisen kehitysohjelmassa edistetään erityisesti maahan muuttaneiden perheiden kotoutumista (mm. Tervetuloa perheet -toiminta) sekä laajennetaan S2-kurssitarjontaa Työväenopistossa sekä Arbiksessa työssä käyville. Lisäksi toimialalla sujuvoitetaan edelleen englanninkielistä opinpolkua, vahvistetaan ulkomailta rekrytoitujen palvelupolkuja sekä keskitytään monikielisen ja monimuotoisuutta edistävän viestinnän kehittämiseen.

Hyvinvointisuunnitelma

Toimialalla vahvistetaan lasten, nuorten, perheiden, aikuisten ja ikääntyneiden hyvinvointia sekä liikunnallista elämäntapaa kokonaisvaltaisesti. Pitkäjänteinen ja vaikuttava hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämistyö (HYTE-työ) rakentuu liikkumisen (toimintakyvyn ja terveellisten elintapojen ylläpito) sekä mielen hyvinvoinnin ja osallisuuden edistämiseen.

Tavoitteet ja toimenpiteet kohdistuvat kaikkien väestöryhmien arkiliikkumisen ja liikunnallisen elämäntavan edistämiseen. Liikunnallinen elämäntapa on osa päiväkotien, koulujen sekä oppilaitosten arkea. Lasten, nuorten ja lapsiperheiden osalta tavoitellaan vähän liikkuvien lasten ja nuorten määrän vähenemistä. Move!-polku kehitetään. Move! -polun avulla tunnistetaan varhaisessa vaiheessa lapset, jotka tarvitsevat tukea liikkumisen lisäämiseen sekä ohjaukseen liikunnan pariin. Tavoitteena on poistaa osallistumisen esteitä olemassa oleviin palveluihin.

Työikäisten osalta edistetään arkiliikkumista sekä liikkumisen puheeksiottoa työikäisten palveluissa. Työelämän ja koulutuksen ulkopuolella olevien 18–29-vuotiaiden nuorten kuulemista vahvistetaan asiakasraadein sekä kehittämällä polkuja palveluihin kuten Futuran, kuntouttavan opetuksen, oppivelvollisuustiimin, etsivän nuorisotyön sekä aikuissosiaalityön piiriin.

Vapaan sivistystyön palvelut edistävät osaltaan hyvinvointisuunnitelman tavoitetta kasvattaa ikääntyneiden liikkumisen määrää. Malmin ja Vuosaaren alueilla kehitettyä yhteistyömallia ikääntyneiden liikkumisen ja liikkeelle lähtemisen edistämiseksi laajennetaan tarveperusteisesti uusille alueille.

Mielen hyvinvoinnin ja osallisuuden tavoitteena on nuorten luottamuksen paraneminen omaan tulevaisuuteensa sekä työikäisten ja ikääntyneiden yksinäisyyden ja syrjäytymisen vähentäminen. Lasten ja nuorten osalta panostetaan kiusaamisen vastaisen työn vahvistamiseen, harrastustoiminnan kehittämiseen toimialojen välisenä yhteistyönä sekä luomalla TET-harjoittelun toimintamalli, joka sisältää opinto-ohjausta, itsetuntemuksen ja työelämätaitojen opettelua TET-jakson aikana. Ikääntyneiden yksinäisyyttä ja syrjäytymistä ehkäistään selkeyttämällä ja yhdistämällä ikääntyneille suunnattujen hyvinvointipalveluiden viestintää sekä monialaista palveluohjausta.

Tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelmat

Tasa-arvoa ja yhdenvertaisuus on kasvatuksen ja koulutuksen lähtökohta sekä opetussuunnitelmien perusta. Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuus- suunnitelmat kytkeytyvät kaupunkiyhteisiin painopistealueisiin henkilöstön ja palvelujen tasolla. Henkilöstölle ja johdolle toteutetaan antirasistisen työotteen täydennyskoulutukset, esteettömyystietoja päivitetään sekä häirinnän ja syrjinnän ehkäisyyn liittyviä toimintamalleja kartoitetaan. Lisäksi toimialla tullaan selkeyttämään tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyön johtamisrakenteita.

Helsinki

Rekrytointikäytäntöjen yhdenvertaisuutta tuetaan hyödyntämällä anonyymia rekrytointia sekä hakijakokemuskyselyä, jossa vähemmistönäkökulma on huomioitu. Vahvistamme lisäksi yhdenvertaista työ- ja johtamiskulttuuria kehittämällä esihenkilöperehdytystä sekä laatimalla työyhteisöille turvallisempien tilojen periaatteet.

AM-ohjelma/ Kaupunkiuudistus

Kaupunkiuudistuksella eli AM-ohjelman aluekehittämisen toimintamallilla luodaan uutta elinvoimaa, panostetaan viihtyisyyteen, rakentamiseen ja palveluihin neljällä kaupunkiuudistusalueella Malmilla, Malminkartano-Kannelmäessä, Mellunkylässä ja Meri-Rastilassa. Kaupunkiuudistuksessa keskitytään pitkän aikavälin aluekehittämiseen sekä nopeisiin toimenpiteisiin. Toimenpiteet keskittyvät hyvien ja laadukkaiden palveluiden, viihtyisyyden ja turvallisuuden, paikallisen identiteetin ja omaleimaisuuden sekä elinvoimaisen naapuruston vahvistamiseen. Tavoitteena on, että kaupunkiuudistusalueiden varhaiskasvatuksen osallistumisaste kasvaa. Lisäksi tuetaan hiljattain maahan tulleiden perheiden kotoutumista Tervetuloa Perheet -toimintamallilla. Malmin alueella jatketaan tiivistä yhteistyötä Hyvät Arjen Rakentajat -ohjelmassa Sohlberg-säätiön sekä järjestöjen kanssa lasten, nuorten ja perheiden hyvinvoinnin edistämiseksi sekä ulkopuolisuuden ja syrjäytymisen ehkäisemiseksi.

Talousarvion toiminnan tavoitteet vuodelle 2027

Sitovat toiminnan tavoitteet

Sitova toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	**Asiakkaiden tyytyväisyys palveluihimme kasvaa**
Tavoitteen tyyppi	Sitova toiminnan tavoite
Tavoitekategoria	Kaupunkiyhteinen
Strategian painopiste	Tapamme toimia
Mittari 1	NPS-suositteluindeksi Stadin AO palveluissa on vähintään todella hyvä
Mittarin 1 lähtöarvo	Vuoden 2026 NPS
Mittarin 1 tavoitearvo	Vähintään 30
Mittari 2	NPS-suositteluindeksi vapaan sivistystyön palveluissa on erinomainen
Mittari 2 lähtöarvo	Vuoden 2026 NPS
Mittari 2 tavoitearvo	Vähintään 50
Mittari 3	NPS-suositteluindeksi varhaiskasvatuksen palveluissa on vähintään todella hyvä (vastaajana huoltajat)
Mittarin 3 lähtöarvo	Ei voida määritellä
Mittarin 3 tavoitearvo	Vähintään 30
Mittari 4	NPS-suositteluindeksi perusopetuksen palveluissa on vähintään todella hyvä (vastaajana huoltajat)
Mittari 4 lähtöarvo	Ei voida määritellä
Mittari 4 tavoitearvo	Vähintään 30
Mittari 5	NPS-suositteluindeksi lukiokoulutuksen palveluissa on vähintään todella hyvä
Mittari 5 lähtöarvo	Ei voida määritellä
Mittari 5 tavoitearvo	Vähintään 30

Sitova toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	**Naapurustojen yhteisöllisyys ja viihtyisyys lisääntyvät**
Tavoitteen tyyppi	Sitova toiminnan tavoite
Tavoitekategoria	Kaupunkiyhteinen
Strategian painopiste	Viihtyisät ja yhteisölliset naapurustot
Mittari 1	Asiakkaat löytävät hyvin leikkipuistojen kesätoimintaa koskevan tiedon
Mittarin 1 lähtöarvo	Ei voida määritellä
Mittarin 1 tavoitearvo	Suurempi kuin 3,50
Mittari 2	Vastaamisaika palautejärjestelmän palautteisiin lyhenee (vrk)
Mittarin 2 lähtöarvo	Vuoden 2026 toteuma

Sitova toiminnan tavoite	Selite
Mittarin 2 tavoitearvo	5 vrk tai lyhyempi
Mittari 3	Lasten, nuorten ja lapsiperheiden LANU-aluekokoukset käynnistyvät suunnitellusti 8 alueella
Mittarin 3 lähtöarvo	Alueyhteistyön malli ei ole käytössä
Mittarin 3 tavoitearvo	Alueyhteistyön malli on käytössä kaikilla alueilla

Sitova toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	**Kaupungin vetovoimaisuus työnantajana lisääntyy**
Tavoitteen tyyppi	Sitova toiminnan tavoite
Tavoitekategoria	Kaupunkiyhteinen
Strategian painopiste	Henkilöstö ja johtaminen
Mittari 1	Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan työntekijöiden työnantajan suositteluindeksi kasvaa (%)
Mittarin 1 lähtöarvo	Kunta10 toteuma vuonna 2026 (%)
Mittarin 1 tavoitearvo	Fiilari 2027 tulos yhtä suuri tai suurempi kuin Kunta10 vuonna 2026 (%)
Mittari 2	Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan työntekijöiden kokemus johtamisesta ja työelämän laadusta paranee (%)
Mittari 2 lähtöarvo	Kunta10 toteuma vuonna 2026
Mittari 2 tavoitearvo	Fiilari 2027 tulos yhtä suuri tai suurempi kuin Kunta10 vuonna 2026 (%)

Sitova toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	**Oppijoiden lukutaito paranee**
Tavoitteen tyyppi	Sitova toiminnan tavoite
Tavoitekategoria	Toimialan oma
Strategian painopiste	Sujuva arki ja toimivat palvelut
Mittari 1	Varhaiskasvatus ja esiopetus: Vähintään 90% varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen yksiköiden toimintasuunnitelmista sisältää suunnitelman, millä menetelmillä lasten omaa kielellistä ilmaisua tuetaan ja vahvistetaan, miten osaamista jaetaan ja miten prosessia johdetaan yksikössä
Mittarin 1 lähtöarvo	0 %
Mittarin 1 tavoitearvo	Suurempi kuin 90 %
Mittari 2	Perusopetus: Lukutaidon kehittymistä kuvaavan lukutaitoprofiilin mittaukseen on osallistunut vähintään 85 % kaupungin koulujen 3. ja 7. luokan oppilaista syksyllä 2027
Mittari 2 lähtöarvo	Ei voida määritellä
Mittari 2 tavoitearvo	Vähintään 85 %

Toiminnan tavoitteet

Toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	**Tuottavuutemme paranee**
Tavoitteen tyyppi	Toiminnan tavoite
Tavoitekategoria	Kaupunkiyhteinen
Strategian painopiste	Talous
Mittari 1	Varhaiskasvatuksen käyttöasteen pysyminen vähintään vuoden 2025 tasolla
Mittarin 1 lähtöarvo	87,87 %
Mittarin 1 tavoitearvo	Yhtä suuri tai suurempi kuin 87,87 %
Mittari 2	Varhaiskasvatuksen täyttöasteen kasvattaminen vuoden 2025 tasosta
Mittari 2 lähtöarvo	93,56 %
Mittari 2 tavoitearvo	Suurempi kuin 93,56 %

Toiminnan tavoite	Selite
Mittari 3	Muutetaan enemmän kuin kuusi vuotta perusopetuksessa opiskelleiden S2-oppilaiden saamaa rahoitusta siten, että se vastaa nykyistä paremmin valtionrahoituksen jakoperusteita
Mittarin 3 lähtöarvo	v. 2025 450 €, v. 2026 300 €
Mittarin 3 tavoitearvo	0 €
Mittari 4	Lukiokoulutuksen henkilöstöä per opiskelija -suhdeluvun pitäminen vähintään vuosien 2024–2025 keskimääräisellä tasolla
Mittari 4 lähtöarvo	0,070 henkilöstöä/opiskelija
Mittari 4 tavoitearvo	Yhtä suuri tai pienempi kuin 0,070 henkilöstöä/opiskelija
Mittari 5	Ammatillisen koulutuksen henkilöstöä per opiskelijavuosi -suhdeluvun pitäminen vähintään vuosien 2024–2025 keskimääräisellä tasolla
Mittari 5 lähtöarvo	0,103 henkilöstöä/opiskelijavuosi
Mittari 5 tavoitearvo	Yhtä suuri tai pienempi kuin 0,103 henkilöstöä/opiskelijavuosi

Toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	**Edistämme kaupunkilaisten työkykyä ja työllisyyttä kaikissa elämänvaiheissa**
Tavoitteen tyyppi	Toiminnan tavoite
Tavoitekategoria	Kaupunkiyhteinen
Strategian painopiste	Elämää, elinvoimaa, osaamista ja kasvua
Mittari 1	Työllistyneiden osuus ammatillisesta koulutuksesta valmistuneista vuosi valmistumisen jälkeen (%)
Mittarin 1 lähtöarvo	Viimeisin saatavilla oleva toteuma/ vuonna 2024 valmistuneet
Mittarin 1 tavoitearvo	Suurempi kuin lähtöarvo
Mittari 2	Ohjaamossa tavoitettujen nuorten määrä kasvaa (lukumäärä)
Mittari 2 lähtöarvo	14 705
Mittari 2 tavoitearvo	Vähintään 20 000
Mittari 3	Työvoimakoulutusten tarjonta ammatillisessa koulutuksessa (Stadin AO) lisääntyy
Mittarin 3 lähtöarvo	Vuoden 2026 toteuma
Mittarin 3 tavoitearvo	Suurempi kuin vuoden 2026 toteuma

Toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	**Määrärahojen tarveperusteinen kohdentaminen kasvaa**
Tavoitteen tyyppi	Toiminnan tavoite
Tavoitekategoria	Kaupunkiyhteinen
Strategian painopiste	Helsingissä jokainen voi hyvin
Mittari 1	Tarveperusteisesti kohdennettu rahoitus (€) kasvaa
Mittarin 1 lähtöarvo	Tarveperusteisesti kohdennettu rahoitus vuonna 2026 (€)
Mittarin 1 tavoitearvo	Suurempi kuin tarveperusteisesti kohdennetun rahoituksen toteuma vuonna 2026

Toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	**Yhä suurempi osa lapsista osallistuu varhaiskasvatukseen**
Tavoitteen tyyppi	Toiminnan tavoite
Tavoitekategoria	Toimialan oma
Strategian painopiste	Helsingissä jokainen voi hyvin
Mittari 1	Kaupunkiuudistusalueiden ja niitä vastaavien alueiden varhaiskasvatuksen osallistumisaste kasvaa (%)
Mittarin 1 lähtöarvo	Vuoden 2026 varhaiskasvatuksen osallistumisaste kaupunkiuudistusalueilla ja niitä vastaavilla alueilla(%)
Mittarin 1 tavoitearvo	Varhaiskasvatuksen osallistumisaste kaupunkiuudistusalueilla ja niitä vastaavilla alueilla suurempi kuin vuoden 2026 toteuma (%)

Toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	**Nuorten kiinnittyminen opintoihin vahvistuu**
Tavoitteen tyyppi	Toiminnan tavoite
Tavoitekategoria	Toimialan oma
Strategian painopiste	Helsingissä jokainen voi hyvin
Mittari 1	Kaupungin peruskouluista ja toisen asteen oppilaitoksista Helsingin ohjaus- ja valvontavastuulle ilmoitettujen oppivelvollisten määrä vähenee (lkm)
Mittarin 1 lähtöarvo	Vuoden 2026 toteuma (lkm)
Mittarin 1 tavoitearvo	Pienempi kuin vuoden 2026 toteuma (lkm)

Toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	**S2/R2 -oppilaista entistä isompi osuus saavuttaa sellaisen kielitaidon, joka riittää S1/R1-oppimäärän opiskeluun**
Tavoitteen tyyppi	Toiminnan tavoite
Tavoitekategoria	Toimialan oma
Strategian painopiste	Helsingissä jokainen voi hyvin
Mittari 1	S2/R2 oppilaiden osuus, jotka siirtyvät S1/R1 -oppimäärän opiskeluun kasvaa (%)
Mittarin 1 lähtöarvo	Vuoden 2026 toteuma (%)
Mittarin 1 tavoitearvo	Suurempi kuin vuoden 2026 toteuma (%)

Toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	**Perusopetuksen oppimateriaali- ja työvälinehankinnoissa painotetaan oppimista tukevan painetun oppimateriaalin käyttöä**
Tavoitteen tyyppi	Toiminnan tavoite
Tavoitekategoria	Toimialan oma
Strategian painopiste	Sujuva arki ja toimivat palvelut
Mittari 1	Oppikirjoihin käytetyt eurot per oppilas säilyvät vähintään vuoden 2026 tasolla
Mittarin 1 lähtöarvo	Vuoden 2026 toteuma €/oppilas
Mittarin 1 tavoitearvo	Yhtä suuri tai suurempi kuin vuoden 2026 €/oppilas

Henkilöstösuunnitelma

Henkilöstömäärän kehittyminen	2022	2023	2024	2025	Tulos-budjetti 2026	Ennuste 2026	Talous-arvio 2027	Talous-suunni-telma 2028	Talous-suunni-telma 2029
Vakituinen henkilöstö	9 404	9 434	9 939	10 518		11 020	11 054	11 102	11 200
Määräaikainen henkilöstö	5 024	5 435	5 385	4 665		4 643	4 685	4 659	4 634
Henkilöstömäärä yhteensä (oma henkilöstö)	**14 428**	**14 869**	**15 324**	**15 183**	**15 928**	**15 663**	**15 739**	**15 761**	**15 834**
Henkilötyövuodet (oma henkilöstö)		13 034	13 991	13 718	14 709	14 147	14 212	14 233	14 298
Vuokratyövoiman käyttö (ostot euroina)	29 590 619	33 629 668	34 023 557	24 765 548	21 757 000	23 838 000	23 591 000	24 450 000	25 186 000

Toimialan tulosbudjettia vuodelle 2026 ei ole laskettu erikseen vakinaiselle ja määräaikaiselle henkilöstölle.

Vuosina 2027–2029 toimialan henkilöstömäärän palvelutoiminnassa ennakoidaan hieman kasvavan asiakasmäärän kasvun mukaisesti. Keskeisin henkilöstömäärään vaikuttava lainsäädännön ja toimintaympäristön muutos on oppimisen tuen uudistus.

Varhaiskasvatuslain (540/2018) mukainen henkilöstörakennemuutos astuu voimaan vuonna 2030 ja silloin mitoituksen mukaisesta henkilöstöstä kaksi kolmasosaa tulee olla korkeakoulutettuja. Samalla myös päiväkodin johtajien kelpoisuusvaatimus päivittyy siten, että johtajalla tulee olla varhaiskasvatuksen opettajan tai sosionomin kelpoisuus ja vähintään kasvatustieteen maisterin tutkinto. Vuoteen 2035 mennessä arviolta 23 % toimialan nykyisestä henkilöstöstä saavuttaa vanhuuseläkkeeseen oikeuttavan iän. Nämä muutokset lisäävät toimialalla osaajatarvetta ja etenkin esihenkilötehtävissä tarve tulee kasvamaan.

Henkilöstön saatavuuden edistämiseen panostetaan toimialalla niin lyhyellä kuin pitkällä aikavälillä. Lisäksi henkilöstön pätevöitymistä korkeakoulutusta edellyttäviin tehtäviin tuetaan hankkimalla monimuotokoulutuksia. Veto- ja pitovoiman vahvistamiseksi työntekijäkokemusta ja työnantajakuvaa kehitetään systemaattisesti. Sijaismalleja kehitetään jatkuvasti ja Seure Henkilöstöpalvelut Oy:n vuokratyövoimaa käytetään lyhyissä sijaisuuksissa palvelutoiminnan turvaamiseksi. Strategisella henkilöstösuunnittelulla ja tiedolla johtamisella varmistetaan henkilöstöresurssien kohdentaminen toiminnan tarpeiden mukaan. Työntekijät ja viranhaltijat otetaan toimialalla toistaiseksi voimassa olevaan palvelussuhteeseen, ellei määräaikaisuudelle ole lainmukaista perusteltua syytä. Toimialalla edistetään myös pitkäaikaistyöttömien työllistymismahdollisuuksia työllistämisrahalla.

Työhyvinvoinnin ja työkykyisyyden varmistamiseksi

Toimialalla vahvistetaan ennakoivaa panostusta henkilöstön työhyvinvointiin ja työkyvyn ylläpitoon sekä erityisesti työkyvyttömyysuhan alla olevien työntekijöiden varhaiseen tunnistamiseen ja tukemiseen. Esihenkilöiden osaamista kehitetään työhyvinvoinnissa ja työkykyjohtamisessa sekä työkykyä tukevien työkalujen tehokkaassa hyödyntämisessä. Erityistä huomiota kiinnitetään henkilöihin, joiden työkyky on heikentymässä, tarjoamalla kohdennettuja tukitoimia, oikea-aikaista ohjausta sekä yhteistyötä työterveyshuollon kanssa. Työn ja muun elämän yhteensovittamista tuetaan perhe- ja elämäntilanneystävällisillä käytännöillä osa-aikaiset ratkaisut huomioiden, työkykyä tukevilla rakenteilla sekä kehittämällä palautumista tukevaa toimintakulttuuria. Työyhteisöissä tunnistetaan henkilöstökyselyistä nousevat kehittämistarpeet ja henkilöstöpalvelut tukevat tarpeen mukaisesti työyhteisöjä näiden toimenpiteiden toteuttamisessa tarjoamalla kohdennettua työyhteisötukea.

Pitkällä aikavälillä tietoa hyödynnetään työkykyjohtamisessa vaikuttavammin. Osatyökykyisten työmahdollisuuksia edistetään edelleen kaupunkiyhteisillä toimintamalleilla. Tavoitteena on tukea henkilöstön työssä pysymistä ja vähentää pitkittyviä työkyvyttömyystilanteita. Työurien pidentymistä tuetaan hyvällä ikäjohtamisella ja työkyvyn alentuessa hyödynnetään esimerkiksi erilaisia räätälöityjä ratkaisuja työnteon mahdollistamiseksi. Työturvallisuuskulttuuria kehitetään tavoitteellisesti ja työturvallisuusjohtaminen on keskiössä myös pitkällä aikavälillä. Tapaturmapoissaoloja vähennetään kehittämällä työturvallisuuskäytäntöjä ja ennakoivaa riskienhallintaa. Ennakoinnin lisäksi johtamisessa korostuu uusien toimintatapojen luominen sekä olemassa olevien toimivien rakenteiden ja toimintakulttuurin vahvistaminen.

Uudistuva osaaminen

Toimialalla ylläpidetään henkilöstön vahvaa ammatillista ja pedagogista osaamista. Ydintietojen ja -taitojen opettamisen osaamisen kehittämiseen ja hyvinvointiosaamiseen sekä segregaation ehkäisyyn liittyvään osaamiseen panostetaan. Oppimisen tuen uudistuksesta syntyneisiin osaamistarpeisiin vastataan esimerkiksi hankkimalla erityispedagogiikan tilauskoulutuksia. Jokainen kaskolainen työskentelee yhdenvertaisen ja tasa-arvoisen oppimisen puolesta. Toimialalla vahvistetaan myös osaamista tekoälyn ja teknologian käytössä sekä hyödyntämisessä. Tälle luodaan vankka perusta tietosuoja- ja tietoturvaosaamisella. Lisäksi vahvistetaan turvallisuuteen ja varautumiseen liittyvää osaamista, talousosaamista koko toimialan henkilöstölle kohdistetulla talouskoulutuksella sekä asiakasymmärryksen osaamista. Toimialla kehitetään systemaattisesti johtamisosaamista ja sen merkitys korostuu pitkällä aikavälillä. Henkilöstösuunnittelussa huomioidaan seuraajasuunnittelu ja uusien osaajien kasvattaminen.

Pitkällä aikavälillä toimialalla vahvistetaan entisestään osaamisen strategista kehittämistä. Tulevaisuudessa hyödynnetään enemmän sisäistä liikkuvuutta ja työkiertoja osaamisen kehittämisessä. Osaamista vahvistetaan koulutusten lisäksi päivittäisessä työssä yhdessä oppimalla sekä kehittämällä käytäntöjä, jotka tukevat osaamisen jakamista ja jatkuvaa oppimista. Oman työn kehittämiseen ja jatkuvaan oppimiseen luodaan kannustavia rakenteita, jotka vahvistavat luovuutta, innovatiivisuutta ja joustavaa ongelmanratkaisukykyä muuttuvassa toimintaympäristössä.

Henkilöstön monimuotoisuus

Kaupunkistrategian mukaisesti toimialalla tuetaan henkilöstön monimuotoisuuden vahvistumista. Henkilöstön monimuotoisuutta lisätään anonyymeilla rekrytoinneilla ja positiivisella erityiskohtelulla rekrytoinneissa. Lisäksi lisätään vieraskielisten korkeakouluharjoittelijoiden rekrytointia ja kartoitetaan uusia mahdollisuuksia vahvistaa muualla tutkinnon suorittaneiden pätevöitymisen sekä työllistymisen tukea. Henkilöstön moninaisuutta tuetaan muun muassa perehdytyksen, viestinnän, esihenkilöiden ja työyhteisöjen tuen sekä osaamisen kehittämisen avulla. Lisäksi henkilöstön tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta tuetaan osatyökykyisten henkilöiden työllistymistä edistämällä. Pitkällä aikavälillä anonyymi rekrytointi on vakiintunut toimintatapa rekrytoinneissa ja selkeäkieliseen viestintään panostetaan entistä vahvemmin. Mentorointia hyödynnetään tukemaan erityisesti nuoria työntekijöitä työuransa alussa.

Yhteenveto ja seuranta

Toimintaympäristön muutoksista ja nykyisestä henkilöstörakenteesta johtuen toimialalla lisääntyy tulevina vuosina korkeakoulutetun henkilöstön tarve. Pitkällä aikavälillä eläköityminen sekä osaajatarve korostavat rekrytoinnin, osaamisen kehittämisen ja työntekijäkokemuksen vahvistamisen merkitystä. Työhyvinvointiin ja työkykyyn panostetaan ennakoivasti esihenkilötyön, tukitoimien ja työyhteisöjen kehittämisen avulla. Osaamisen kehittämistä suunnitellaan strategiakausittain ja suunnitelmaa sekä toimenpiteitä kohdennetaan erikseen kullekin vuodelle. Henkilöstön monimuotoisuutta edistetään aktiivisesti rekrytoinnin, johtamisen ja työyhteisöjen kehittämisen keinoin. Henkilöstösuunnitelman toteutumista seurataan systemaattisesti eri osa-alueille valittujen mittareiden ja toimenpiteiden kautta. Henkilöstösuunnitelma päivitetään vuosittain osana talousarvioprosessia ja samassa yhteydessä arvioidaan sen toteutumista kokonaisuutena.

Tilankäytön tehokkuuden kehitys

Tilankäytön mittarit	Tilin-päätös 2022	Tilin-päätös 2023	Tilin-päätös 2024	Tilin-päätös 2025	Tulos-budjetti 2026	Talous-arvio 2027	Talous-suunni-telma 2028	Talous-suunni-telma 2029
Kaikki tilat yhteensä m²	1 116 089	1 111 859	1 115 577	1 141 270	1 122 823	1 145 159	1 160 131	1 170 395
Hallinnon toimistotilat yhteensä m²	7 681	6 393	6 393	6 406	6 390	6 390	6 390	6 390
Hallinnon toimistotilat yhteensä m²/henkilö	13,3	11,9	15,0	12,1	11,3	11,2	11,2	11,2
Palvelutilat yhteensä m²	1 096 947	1 094 005	1 109 184	1 134 864	1 116 433	1 138 769	1 153 741	1 164 005
Palvelutilat yhteensä m²/asiakas	11,6	11,5	11,1	11,2	10,9	11,0	11,1	11,2
-Päiväkotitilat yhteensä m²	282 394	287 441	292 786	302 373	298 608	304 202	308 752	310 560
-Päiväkotitilat m²/asiakas	10,2	10,6	10,5	10,8	10,5	10,5	10,7	10,7
-Peruskoulutilat yhteensä m²	550 234	544 932	550 242	561 669	561 161	576 919	587 341	595 797
-Peruskoulutilat m²/asiakas	11,7	11,4	11,4	11,6	11,5	11,8	12,1	12,2
-Lukiotilat yhteensä m²	88 845	88 867	93 391	98 057	99 748	100 732	100 732	100 732
-Lukiotilat m²/asiakas	9,1	8,7	8,7	9,0	8,7	8,4	8,2	8,1
-Stadin Ammattiopiston tilat yhteensä m²	175 474	172 765	172 765	172 765	156 916	156 916	156 916	156 916
-Stadin Ammattiopiston tilat m²/asiakas	14,6	14,2	13,4	12,6	11,3	11,3	11,3	11,3

Varhaiskasvatuksessa lapsimäärät ovat kääntyneet kasvuun, mutta lapsikohtainen neliömäärä pysyy melko ennallaan vuonna 2027. Vuosille 2028–2029 oppijakohtaisen neliömäärän ennustetaan kasvavan varhaiskasvatuksessa. Perusopetuksessa oppijakohtainen neliömäärä on hienoisessa kasvussa vuodesta 2027 lähtien, joka johtuu 7–12-vuotiaiden lasten väestöpohjan aiemmin ennakoitua pienemmästä kasvusta. Väestökehityksen lisäksi tilojen käyttöön vaikuttaa rakennushankkeiden valmistumisaikataulujen muutokset.

Tilamäärän kasvun sovittaminen asiakasmäärien muutoksiin vaatii tiloista luopumista ja yksikköjen lakkauttamista. Vuoden 2027 aikana luovutaan kuudesta päiväkodista, jotka korvataan uusilla päiväkotitiloilla. Lisäksi palveluverkossa lakkautetaan viisi päiväkotia ja yksi ryhmäperhepäiväkotia palvelutarpeen muutosten takia.

Perusopetuksessa palveluverkko tarkastellaan hyödyntäen oppilaaksiottoalueiden muutoksia. Lisäksi hyödynnetään tilojen yhteiskäyttöä toimialan sisällä mm. lukiokoulutuksen tarvitsemia lisätilaratkaisuja haetaan perusopetuksen nykyisistä tiloista.

Lukiokoulutuksessa opiskelijamäärien kasvu on lisännyt tilojen tehokkaampaa käyttöä, koska uusia lukiotiloja ei ole merkittävästi lisätty. Stadin ammattiopistossa on keskitetty opetusta uudelle Roihupellon kampukselle ja luovuttu useasta vanhasta tilasta, joka on pienentänyt opiskelijakohtaista neliömäärää.

Vuonna 2027 laaditaan yhteistyössä kaupunkiympäristön toimialan kanssa alueellisia tarkasteluja, joissa selvitetään, mitkä alueen toimipisteistä muodostavat pysyvän tilaverkon ja millä toimipisteillä voidaan vastata muuttuviin tilatarpeisiin esim. tarvittaessa luopua, mikäli palvelutarve vähenee. Lisäksi päiväkotirakentamisessa tarkastellaan ns. standardiratkaisujen, joista on jo hyviä kokemuksia, käyttöönottoa laajemmin.

Vuonna 2027 laaditaan leikkipuistoja koskeva tila- ja palveluverkkotarkastelu, jonka perusteella voidaan arvioida tulevat perusparannustarpeet.

Helsinki

Koulujen ja leikkipuistojen asukaskäytön varaaminen on käynnistynyt Varaamo-järjestelmän kautta. Leikkipuistojen asukaskäyttö iltaisin ja viikonloppuisin tulee kasvamaan entisestään. Myös koulujen iltakäytön muidenkin kuin liikuntatilojen osalta arvioidaan lisääntyvän.

Toimintaympäristön riskit ja epävarmuustekijät ja riskien hallintakeinot

Strategiset riskit

Lasten ja nuorten hyvinvoinnin heikentyminen muodostaa merkittävän riskin toimialan tavoitteille. Oppijoiden ja perheiden sosioekonomisen tilanteen heikkeneminen ja epävakaa maailmantilanne nostavat riskiä oppijoiden hyvinvoinnin heikkenemiselle. Erityisen huolestuttavia ovat oppijoiden toimeentulon ja työkyvyn heikkeneminen, nuorten mielenterveyden ongelmat, erityistä tukea tarvitsevien oppijoiden määrä ja oppijoiden hyvinvoinnin polarisaatio ja tasoerot. Keskeisenä hyvinvoinnin heikkenemisen hallintakeinona on turvata hyvä arki ja oppiminen sekä varmistaa, että opiskeluhuollolla on riittävät resurssit oppijoiden tukemiseen ja että tuki on oikea-aikaista.

Kelpoisen henkilöstön riittävän määrän varmistaminen on edelleen yksi toimialan keskeisimmistä haasteista. Kelpoisen henkilöstön saatavuutta edistetään toimialan työvoimapulatehtäviin kohdentuvilla toimenpiteillä. Keskeisenä toimenpiteenä ovat tilauskoulutukset, joilla lisätään korkeakoulutetun henkilöstön määrää toimialalla.

Alueellisen ja yksiköiden välisen eriarvoistumisen kasvu uhkaa palvelutoiminnan yhdenvertaista kehitystä, mikä voi johtaa alueiden ja tiettyjen yksiköiden leimautumiseen, mainehaittoihin sekä vetovoimaisuuden laskuun. Tarveperusteisen rahoituksen kasvattaminen ja ohjaus, alueiden tasapuolinen kehittäminen ja laadukkaiden kasvatus- ja koulutuspalveluiden takaaminen kaikilla alueilla ovat keskeisiä riskin hallintakeinoja.

Taloudelliset riskit

Yleinen kustannustason ja hintojen nopea nousu on uhka toimialan käyttämien palveluntuottajien ja kaupungin sisäisten palvelujen kustannusten kasvulle. Myös toimialan tilojen vuokrakustannukset ja niiden kehitys ovat merkittäviä suhteessa toimialan perustehtävien rahoitukseen. Resurssien priorisointi ja ennakointi sekä palvelutilojen vuokrien hallinta ja niiden kehityksen ennakointi ovat keskeisiä riskienhallintakeinoja perustehtävien rahoituksen turvaamisessa.

Koulutuksen rahoituksen lainsäädännön muutokset ja kaupungin velvoitteiden kasvu ilman riittävää valtion kompensaatiota lisäävät riskiä toimialan perustehtävien rahoitukselle. Ennakointi, seuranta ja edunvalvonta ovat tärkeimpiä riskinhallintakeinoja.

Operatiiviset riskit

Toiminnan jatkuvuuden uhat johtuen maailmanpoliittisesta tilanteesta nostavat riskiä poikkeusoloissa tai uhkatilanteissa toimiseen. Lisäksi toiminnan jatkuvuuden kannalta normaaliolojen vakavat häiriötilanteet, kuten infrastruktuurin häiriöt tai vakavat väkivaltatilanteet muodostavat uhan toiminnan jatkuvuudelle. Varautuminen poikkeus- ja häiriötilanteisiin sekä ennakointi, harjoittelu ja toimintamallit uhka- ja vaaratilanteissa ovat toiminnan jatkuvuuden kannalta keskeisiä hallintakeinoja.

Tietojärjestelmien toimivuus ja tiedon luotettavuus ovat riskitekijöitä toimialan johtamiselle, kehittämiselle ja palvelutuotannolle. Opiskelija-, asiakas- ja henkilöstötietojärjestelmien tiedon eheyden ja saavutettavuuden häiriöt aiheuttavat palvelujen tarjoamiselle merkittäviä haasteita. Toiminnan kannalta keskeisten tietojärjestelmien tunnistaminen ja varautuminen tietojärjestelmien häiriötilanteisiin on keskeinen hallintakeino. Toimialan tietoturvan ja tietosuojan kehittäminen osana kaupunkiyhteistä työtä ovat keskeisiä hallintakeinoja digitaalisen toimintaympäristön uhkiin, kuten kyberhyökkäyksiin ja tietojärjestelmäriippuvuuksiin, varauduttaessa.

3.1.2.2. 2 10 01 Kaupungin tuottamat kasvatus- ja koulutuspalvelut

1 000 €	Käyttö 2025	Talousarvio 2026	Ennuste 2026	Ehdotus 2027	Talousarvio 2027	Talous-suunnitelma 2028	Talous-suunnitelma 2029
Tulot yhteensä	61 311	48 606	55 275	50 549	52 049	52 049	52 049
Menot yhteensä	1 408 254	1 472 836	1 476 490	1 606 082	1 606 182	1 683 848	1 750 231
Ylitysoikeus							
Toimintakate	−1 346 943	−1 424 230	−1 421 215	−1 555 533	−1 554 133	−1 631 799	−1 698 182
Poistot	28 251	31 327	28 000	27 125	27 125	24 578	21 529
Tilikauden tulos	−1 375 193	−1 455 557	−1 449 215	−1 582 658	−1 581 258	−1 656 377	−1 719 711

*) Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen iltapäivätoiminnan avustukset 77,2 miljoonaa euroa siirretty vuonna 2027 korvaukset ja avustukset talousarviokohdalta

Varhaiskasvatus ja esiopetus

Toiminnan kuvaus

Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen palvelukokonaisuus jakautuu kymmeneen palveluun. Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen alueelliset palvelut (kahdeksan aluetta) tuottavat varhaiskasvatusta ja antavat esiopetusta alueilla sekä tuottavat perusopetuslain mukaista iltapäivätoimintaa. Varhaiskasvatuksen pedagogisen asiantuntijatuen ja yksityisen varhaiskasvatuksen palvelut vastaavat kaupunkitasoisesti yksityisen hoidon tuella toimivan yksityisen varhaiskasvatuksen ohjauksesta ja neuvonnasta, suomen- ja muun kuin ruotsinkielisen yksityisen varhaiskasvatuksen valvonnasta sekä neuvonnasta ja seurannasta. Palvelu tukee päiväkoteja niiden pedagogisessa työssä kuten varhaiskasvatussuunnitelman toteuttamisessa ja kehittämisessä sekä oppimisen tuen asioissa. Lisäksi palvelussa hoidetaan muun ydintoiminnan tuen järjestäminen. Varhaiskasvatuksen tukipalvelu vastaa toimialan suomenkielisen ja ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen palveluohjaukseen, asiakasmaksuihin ja varhaiskasvatusyksiköiden nopeaan sijaisapuun liittyvistä palveluista.

Suomenkielisessä varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa (päiväkodeissa, perhepäivähoidossa sekä kerhoissa), kotihoidon tuen sekä yksityisenhoidon tuen piirissä on vuonna 2027 arvioitu olevan 33 300 asiakasta, mikä on noin 500 lasta enemmän kuin tulosbudjetissa vuonna 2026.

Kaupungin omissa päiväkodeissa asiakasmäärän ennustetaan kasvavan 540 lapsella. Yksityisen varhaiskasvatuksen asiakasmäärän arvioidaan laskevan 60 lapsella. Kotihoidontuen käytön ennustetaan lisääntyvän 100 lapsella. Helsingin kaupungin suomenkielisiä päiväkoteja on 285 ja toimintaa 65 leikkipuistossa tai perhetalossa.

Kunnallisessa suomenkielisessä varhaiskasvatuksessa arvioidaan olevan vieraskielisiä lapsia vuoden aikana keskimäärin 7 100 eli 27,4 % kaikista lapsista. Varhaiskasvatuksen erityistä tai tehostettua tukea tarvitsevia lapsia sekä esiopetuksen oppilaskohtaisia tukitoimia tarvitsevia lapsia arvioidaan olevan vuoden aikana keskimäärin 2 040 eli 7,8 % kaikista lapsista. Tukea tarvitsevien lasten osuus kasvaa edelleen.

Perusopetuslain oppimisen tuen muutokset astuivat voimaan 1.8.2025, ja ne vaikuttavat myös esiopetuksen oppimisen tukeen. Muutoksen takia jokaisessa esiopetusryhmässä on oltava käytettävissä varhaiskasvatuksen erityisopettajan ryhmäkohtaista tukea. Lukuvuosi 2025–2026 oli siirtymäaikaa, joka päättyi 31.8.2026. Jatkossa lasten tuki järjestetään tarvittavilla opetusjärjestelyillä sekä ryhmä- ja oppilaskohtaisella tuella tehostetun ja erityisen tuen sijaan.

Pidennettyä oppivelvollisuutta koskeva lainsäädäntö muuttui 1.8.2026 varhennetuksi oppivelvollisuudeksi. Varhennettu oppivelvollisuus käsittää lapsen oppivelvollisuutta, joka alkaa esiopetuksessa sinä vuonna, kun lapsi täyttää kuusi vuotta. Lapsi, jolla on päätös varhennetusta oppivelvollisuudesta, on oppivelvollinen esiopetuksessa 6-vuotiaana.

Talousarviovuoden muutokset

Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen palvelukokonaisuuden talousarvioehdotukseen on varattu määrärahalisäykset kasvaville vuokrakustannuksille, asiakasmäärän kasvuun, palkankorotuksista johtuviin kasvaviin henkilöstökuluihin sekä hintatason muutokseen yhteensä 22,3 miljoonaa euroa. Menokasvua on rahoitettu kestävyysperiaatteen salliman menokasvun toteuttamiseksi osin suuntaamalla nykyisiä resursseja uudelleen. Talousarvioehdotus sisältää 3 miljoonaa ulkopuolista

hankerahoitusta ja sitä vastaavia menoja. Rahoitus kasvaa 0,6 miljoona euroa verrattuna vuoden 2026 talousarvioon. Lisäksi toimialan sisäisesti on yhteisistä palveluista kohdennettu aiheuttamisperiaatteen mukaisesti määrärahoja 7,2 miljoonaa euroa varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen palvelukokonaisuuteen.

Varhaiskasvatuksen yksityisen hoidon tuen ja kotihoidon tuen menot 59,4 miljoonaa euroa, on siirretty talousarviokohdasta korvaukset ja avustukset talousarviokohtaan kaupungin tuottamat palvelut varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen palvelukokonaisuuteen. Siirto sisältää ehdotuksen varhaiskasvatuksen yksityisen hoidon tuen kuntalisän korotuksesta 1.3.2027 alkaen ja esiopetuskorvauksen korotuksen 1.8.2027 alkaen.

Talousarvioehdotus sisältää kaupungin järjestämän varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen toiminnan resurssien uudelleenkohdentamisia yhteensä 6,4 miljoonaa euron edestä ja kotihoidon tuen Helsinki-lisän lakkauttamisen 1.7.2027 alkaen (1,6 miljoonaa euroa). Kaupungin järjestämässä toiminnassa tarkennetaan ryhmäsuunnittelua ja täyttöastetta, jotta henkilöstön käyttö vastaa lasten määrää paremmin ja tiivistetään tyhjiä paikkoja suhteessa henkilöstöön ja tilaan, kun se on mahdollista.

Varhaiskasvatuslain mukaista henkilöstörakenteen muutosta jatketaan rekrytoimalla varhaiskasvatuksen opettajia ja sosionomeja varhaiskasvatuksen lastenhoitajien sijaan. Henkilöstörakenteen muutos lisää henkilöstökustannuksia vuosittain vuoteen 2030 asti. Vuonna 2027 henkilöstökustannukset kasvavat 0,5 miljoonaa euroa.

Palveluverkon säännöllinen tarkastelu ja tilankäytön tehostaminen jatkuu edelleen.

Palvelukustannusten kehitys

Palvelukustannukset	Tilinpäätös 2022	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Tilinpäätös 2025	Tulos-budjetti 2026	Ennuste 2026	Talousarvio 2027
Suomenkielinen varhaiskasvatus							
Kaupungin omissa päiväkodeissa olevat lapset yhteensä (alle 3-v., 3-v. ja yli lapset)	24 735	24 988	25 032	25 189	25 400	25 530	25 940
Kaupungin päiväkodit (alle 3-vuotiaat)							
Palvelun kokonaiskustannus (€)	116 738 517	135 088 398	142 118 148	144 727 469	156 355 115	151 348 732	163 651 239
Suorite (lapsi)	5 731	6 253	6 173	6 011	6 309	6 117	6 422
Yksikkökustannus (€/lapsi)	20 370	21 604	23 023	24 077	24 783	24 742	25 483
Yksikkökustannuksen muutos-%	4,5	6,1	6,6	4,6	2,9	2,8	2,8
Kaupungin päiväkodit (3-vuotiaat ja yli)							
Palvelun kokonaiskustannus (€)	267 286 840	280 006 579	299 984 868	318 886 173	328 322 025	332 037 107	344 351 409
Suorite (lapsi)	19 004	18 735	18 859	19 178	19 091	19 413	19 518
Yksikkökustannus (€/lapsi)	14 065	14 946	15 907	16 628	17 198	17 104	17 643
Yksikkökustannuksen muutos-%	5,7	6,3	6,4	4,5	3,4	2,9	2,6
Perhepäivähoito							
Palvelun kokonaiskustannus (€)	7 292 663	7 037 816	6 312 094	6 238 378	5 488 873	5 471 530	5 089 231
Suorite (lapsi)	464	412	358	335	310	310	280
Yksikkökustannus (€/lapsi)	15 717	17 082	17 632	18 622	17 706	17 650	18 176
Yksikkökustannuksen muutos-%	3,9	8,7	3,2	5,6	−4,9	−5,2	2,7
Maksusitoumusasiakkaat							
Palvelun kokonaiskustannus (€)	4 705 010	1 388 009	1 487 198	1 711 941	1 778 227	1 774 870	1 824 121
Suorite (lapsi)	452	70	33	32	60	60	60
Yksikkökustannus (€/lapsi)	10 409	19 829	45 067	53 498	29 637	29 581	30 402
Yksikkökustannuksen muutos-%	6,8	90,5	127,3	18,7	−44,6	−44,7	2,6
Kaupungin leikkipuistojen järjestämässä perusopetuksen iltapäivätoiminnassa olevat oppilaat alkaen 2023							
Palvelun kokonaiskustannus (€)		8 443 849	6 558 095	8 602 093	9 408 800	9 408 800	9 751 000
Suorite (lapsi)		2 259	2 300	2 334	2 300	2 320	2 300

Palvelukustannukset	Tilinpäätös 2022	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Tilinpäätös 2025	Tulos-budjetti 2026	Ennuste 2026	Talousarvio 2027
Yksikkökustannus (€/lapsi)		3 738	2 851	3 686	4 091	4 056	4 240
Yksikkökustannuksen muutos-%			−23,7	29,3	11,0	10,0	3,6
Lasten kotihoidontuki (suomenkieliset ja ruotsinkieliset)							
Palvelun kokonaiskustannus (€)	31 784 180	31 200 080	26 646 361	26 447 134	23 442 000	26 442 000	22 509 000
Suorite (lapsi)	5 522	4 982	4 106	3 966	3 560	3 900	3 660
Yksikkökustannus (€/lapsi)	5 756	6 263	6 490	6 668	6 585	6 780	6 150
Yksikkökustannuksen muutos-%	3,1	8,8	3,6	2,8	−1,3	1,7	−6,6
Yksityisenhoidontuki (suomenkieliset ja ruotsinkieliset)							
Palvelun kokonaiskustannus (€)	23 477 360	24 727 155	32 062 551	33 622 685	37 252 861	34 752 861	37 540 000
Suorite (lapsi)	3 194	3 298	3 214	3 175	3 150	3 150	3 090
Yksikkökustannus (€/lapsi)	7 350	7 498	9 976	10 590	11 826	11 033	12 149
Yksikkökustannuksen muutos-%	−3,6	2,0	33,1	6,2	11,7	4,2	2,7
Muut kustannukset yhteensä (€)	50 208 288	−13 880 154	−11 849 958	−10 873 249	−14 531 900	−13 101 900	−7 821 000
Muut kustannukset (sisältää ulkoisen rahoituksen alkaen TP 2025)	67 695 288	5 015 346	8 689 824	9 794 551	10 309 900	10 427 900	11 221 000
Toimialan yhteisten palvelujen kustannukset	−17 487 000	−18 895 500	−20 539 782	−20 667 800	−24 841 800	−23 529 800	−19 042 000
Palvelukokonaisuuden kustannukset yhteensä*	**501 492 859**	**474 011 734**	**503 319 356**	**529 362 625**	**547 516 000**	**548 134 000**	**576 895 000**
*) Varhaiskasvatuksen avustukset on siirretty palvelukokonaisuuden kustannuksiin korvaukset ja avustukset talousarviokohdalta							

Palvelukustannusten kasvuun vaikuttavat palkankorotuksista johtuvat henkilöstökulujen kasvu, yleinen hintatason nousu ja vuokrakustannusten nousu. Kotihoidon tuen yksikkökustannus laskee. Tämä johtuu kotihoidon tuen Helsinki-lisän poistamisesta.

Perusopetus

Toiminnan kuvaus

Perusopetuksen palvelukokonaisuus jakautuu kymmeneen palveluun. Perusopetuksen alueelliset palvelut (seitsemän aluetta) antavat perusopetuslain mukaista opetusta alueilla. Perusopetuksen vapaa-ajan palvelut vastaavat kaupunkitasoisesti suomen- ja ruotsinkielisille koululaisille aamu- ja iltapäivätoiminnan, kerho- ja harrastustoiminnan sekä kehitysvammaisten ja autististen koululaisten loma-ajan toiminnan palvelujen tuottamisesta yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Lisäksi palvelu vastaa koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan asiakasmaksuihin liittyvistä palveluista. Perusopetuksen pedagogisen asiantuntijatuen palvelut tukevat kouluja niiden pedagogisessa työssä kuten opetussuunnitelman toteuttamisessa ja kehittämisessä sekä oppimisen tuen asioissa. Lisäksi palvelussa hoidetaan muun ydintoiminnan tuen järjestäminen. Opiskeluhuollon palvelu tuottaa sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan järjestämisvastuulla olevat yhteisöllisen ja yksilöllisen opiskeluhuoltopalvelun esi- ja perusopetuksen oppilaille sekä toisen asteen opiskelijoille yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Palveluun kuuluvat psykologi- ja kuraattoripalvelut kaupungin esi- ja perusopetuksen oppilaille sekä toisen asteen opiskelijoille sekä osin yksityisille ja valtion kouluille ja yksityisille päiväkodeille, joissa järjestetään esiopetusta ja palvelu tekee yhteistyötä niiden kanssa opiskeluhuollossa.

Suomenkielistä perusopetusta on varauduttu järjestämään noin 44 400 oppilaalle lukuvuonna 2027–2028 85 koulussa. Perusopetuksen oppilasmäärä on kasvanut merkittävästi viimeisen kymmenen vuoden aikana. Oppilasmäärän ennustetaan vuonna 2027 pysyvän vuoden 2026 tulosbudjetin tasolla. Suomenkielisen perusopetuksen oppilaista on vieraskielisiä 31 %, eli noin 13 900 oppilasta. Vieraskielisten oppilaiden määrän ennustetaan jatkavan kasvua. Valmistavan opetuksen oppilasmäärän arvioidaan olevan 700 oppilasta.

Helsinki

Oppimisen tuen uusi lainsäädäntö tuli voimaan 1.8.2025. Lukuvuosi 2025–2026 on ollut siirtymäaikaa. Siirtymävaiheen aikana kaikkien aiemmin tehostettua tai erityistä tukea saaneiden oppilaiden tuen tarve on arvioitu vastaamaan uutta lainsäädäntöä. Siirtymäaika päättyi 31.8.2026.

Lisäksi pidennettyä oppivelvollisuutta koskeva lainsäädäntö muuttui 1.8.2026 alkaen. Pidennetyn oppivelvollisuuden päätökset tarkistetaan 1.8.-31.8.2026 välillä. Oppilaan tukea koskevassa päätöksessä päätetään opetuksen antamisesta oppimiskykyyn vaikuttavan vamman, sairauden tai toimintakyvyn rajoitteen vuoksi (Pol 20 i §). Kriteerit opetuksen järjestämisestä 20 i § mukaisesti ovat tiukentuneet aiempiin pidennetyn oppivelvollisuuden kriteereihin. Tämä vähentää korotettua valtionosuutta saavien oppilaiden määrää. Viime vuosina toiminta-alueittaisen järjestettävän opetuksen erityisluokkien määrä on kasvanut runsaasti. Lukuvuonna 2026–2027 toiminta-alueittain opettavia ryhmiä on yhteensä 42. Toiminta-alueittain järjestettävä opetus on yksilöllistä opetusta, joka on suunniteltu oppilaille, joilla on vaikea vamma tai vakava sairaus. Toiminta-alueittain järjestettävän opetuksen kustannukset ovat huomattavasti korkeampia.

Erityisluokilla opiskelee 3 472 oppilasta lukuvuonna 2026–2027 eli 7,7 % koko oppilasmäärästä. Tukea koskevien päätösten määrä vahvistuu vasta 20.9.2026 tilastoinnissa. Tukea saavien oppilaiden määrää ei voi verrata suoraan aiempien vuosien tietoihin.

Perusopetuslain mukaisen koululaisten iltapäivätoiminnan oppilasmäärään ennustetaan olevan vuonna 2027 noin 11 000. Oppilasmäärän ennustetaan pysyvän vuoden 2026 tulosbudjetin tasolla. Näistä suomenkielisessä toiminnassa ennustetaan olevan noin 10 000 ja ruotsinkielisessä toiminnassa noin 1 000 oppilasta.

Talousarviovuoden muutokset

Perusopetuksen palvelukokonaisuuden talousarvioehdotukseen on varattu määrärahalisäykset kasvaville vuokrakustannuksille, asiakasmäärän kasvuun, palkankorotuksista johtuviin kasvaviin henkilöstökuluihin sekä hintatason muutokseen yhteensä 17,2 miljoonaa euroa. Määrärahalisäys ei kata kaikkia edellä mainittuja kuluja, minkä vuoksi nykyisiä määrärahoja on kohdennettu uudelleen.

Määrärahat kasvavat 3,1 miljoonaa euroa kohdennetuilla lisäyksillä kestävyysperiaatteen päälle. Kohdennetuilla lisäyksillä katetaan alkuopetuksen laskennallisen ryhmäkoon pienentäminen ja äidinkielen tuntien lisäys kahdelle vuosiluokalle sekä tarveperustaisen rahoituksen kasvattaminen. Talousarvioehdotukseen sisältyy 3,2 miljoonaa euroa ulkopuolista hankerahoitusta ja rahoitusta vastaavia kuluja. Lisäksi toimialan sisäisesti on yhteisistä palveluista kohdennettu aiheuttamisperiaatteen mukaisesti määrärahoja 6,5 miljoonaa euroa perusopetuksen palvelukokonaisuuteen.

Perusopetuslain mukaisen iltapäivätoiminnan avustukset 16,2 miljoonaa euroa on siirretty talousarviokohdasta korvaukset ja avustukset talousaviokohtaan kaupungin tuottamat palvelut perusopetuksen palvelukokonaisuuteen.

Talousarvioehdotus sisältää perusopetuksen määrärahojen uudelleenkohdennuksia yhteensä 5 miljoonan euron edestä. Tilojen, opetuksen rakenteiden ja opetusryhmien muodostumista tarkastellaan kokonaisuutena resurssien vaikuttavan ja tarkoituksenmukaisen käytön varmistamiseksi. Lisäksi luovutaan Outamon koulusta, hillitään erityiskuljetusten menokasvua tarjoamalla oppilaille tuki lähempänä kotiaan ja vähennetään harkinnanvaraisia tarvike- ja palveluostoja (pl. oppikirjat). Yli kuusi vuotta opiskelleiden S2-oppilaiden rahoitusta muutetaan vastaamaan nykyistä paremmin valtionrahoituksen perusteita.

Valmistavan opetuksen lakimuutos kasvattaa menoja 0,5 miljoonaa euroa.

Koulukirjastojen peruskorjaus- ja uudiskohteiden ensikertaisen kalustamisen ja varustamisen määrärahoja korotetaan 0,1 miljoonalla eurolla vuodelle 2027. Korotetulla määrärahalla lisätään koulukirjastojen määrää kaupungin peruskouluissa siten, että jokaisessa koulussa on vähintään käsikirjasto. Tämän lisäksi määrärahan puitteissa parannetaan koulukirjastojen laatua ja kattavuutta.

Palveluverkon säännöllinen tarkastelu ja tilankäytön tehostaminen jatkuu edelleen.

Palvelukustannusten kehitys

Palvelukustannukset	Tilinpäätös 2022	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Tilinpäätös 2025	Tulos-budjetti 2026	Ennuste 2026	Talousarvio 2027
Suomenkielinen perusopetus							
Suomenkielisen perusopetuksen oppilaat yhteensä	42 815	43 453	44 097	44 289	44 316	44 408	44 399
Yleisopetus							

Palvelukustannukset	Tilinpäätös 2022	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Tilinpäätös 2025	Tulos-budjetti 2026	Ennuste 2026	Talousarvio 2027
Palvelun kokonaiskustannus (€)	383 446 151	398 469 545	422 032 111	442 945 070	467 735 614	469 930 256	485 245 443
Suorite (oppilaat)	39 731	40 152	40 800	40 870	40 807	40 925	40 926
josta integroidut erityisoppilaat	3 155	3 271	3 043				
Yksikkökustannus (€/oppilas)	9 651	9 924	10 344	10 838	11 462	11 483	11 857
Yksikkökustannuksen muutos-%	3,1	2,8	4,2	4,8	5,8	5,9	3,4
Erityisluokkaopetus							
Palvelun kokonaiskustannus (€)	52 008 218	59 922 089	68 092 595	76 464 331	79 553 186	79 626 544	81 534 657
Suorite (oppilaat)	3 084	3 301	3 297	3 419	3 509	3 483	3 473
Yksikkökustannus (€/oppilas)	16 864	18 153	20 653	22 365	22 671	22 861	23 477
Yksikkökustannuksen muutos-%	−8,5	7,6	13,8	8,3	1,4	2,2	3,6
Lisätieto:							
Vieraskieliset oppilaat perusopetuksessa yhteensä	10 204	11 468	11 913	12 801	13 600	13 600	13 900
Valmistavan opetuksen oppilaat perusopetuksessa yhteensä	798	715	754	742	695	695	705
Sisältyvät sekä yleis- että erityisluokkaopetukseen							
Iltapäivätoiminta							
Kaupungin järjestämässä kehitysvammaisten lasten iltapäivätoiminnassa olevat oppilaat							
Palvelun kokonaiskustannus (€)	3 378 638	3 720 447	4 684 677	5 552 257	6 320 800	6 342 800	6 746 000
Suorite (oppilaat)	382	413	535	503	570	552	700
Yksikkökustannus (€/oppilas)	8 845	9 008	8 756	11 038	11 089	11 491	9 637
Yksikkökustannuksen muutos-%	−36,0	1,9	−2,8	26,1	0,5	4,1	−13,1
Kaupungin koulujen järjestämässä perusopetuksen iltapäivätoiminnassa olevat oppilaat							
Palvelun kokonaiskustannus (€)	1 146 881	1 158 135	902 942	699 112	547 200	477 200	465 000
Suorite (oppilaat)	411	335	351	213	180	156	155
Yksikkökustannus (€/oppilas)	2 790	3 457	2 572	3 282	3 040	3 059	3 000
Yksikkökustannuksen muutos-%	−1,7	23,9	−25,6	27,6	−7,4	−6,8	−1,3
Avustettava iltapäivätoiminta							
Palvelun kokonaiskustannus (€)	12 389 732	16 257 508	17 952 028	18 040 940	20 787 100	20 787 100	17 643 200
Suorite (oppilaat)	7 170	7 468	7 325	7 592	7 880	7 800	7 768
Yksikkökustannus (€/oppilas)	1 728	2 177	2 451	2 376	2 638	2 665	2 271
Yksikkökustannuksen muutos-%	0	26,0	12,6	−3,0	11,0	12,1	−13,9
Muut kustannukset yhteensä (€)	−25 611 177	−35 887 571	−39 125 768	−38 082 992	−48 538 500	−46 518 500	−42 869 300
Muut kustannukset (sisältää ulkoisen rahoituksen alkaen TP 2025)	7 423 045	−12 871		4 055 551	3 173 000	3 843 000	3 037 800
Toimialan yhteisten palvelujen kustannukset	−33 034 222	−35 874 700	−39 125 768	−42 138 543	−51 711 500	−50 361 500	−45 907 100
Palvelukokonaisuuden kustannukset yhteensä	**426 758 444**	**443 640 153**	**474 538 585**	**505 618 718**	**526 405 400**	**530 645 400**	**548 765 000**
*) Perusopetuksen iltapäivätoiminnan avustukset on siirretty palvelukokonaisuuden kustannuksiin korvaukset ja avustukset talousarviokohdalta							

Perusopetuksen palvelukustannukset kasvavat palkankorotuksista johtuvien henkilökustannusten kasvun, vuokrakulujen kasvun ja yleisen hintatason nousun johdosta. Lisäksi kuluja kasvattavat strategian mukaiset lisäykset alkuopetuksen laskennallisen ryhmäkoon pienentämiseen, tarveperusteiseen määrärahaan ja äidinkielen opetuksen tuntimäärän kasvattamiseen.

Helsinki

Iltapäivätoiminnan palvelukustannukset ovat tilinpäätöksen tasolla muissa kuin itse järjestetyssä toiminnassa missä asiakasmäärän ennustetaan kasvavan merkittävästi.

Lukio- ja ammatillinen koulutus ja vapaa sivistystyö

Toiminnan kuvaus

Lukio- ja ammatillisen koulutuksen ja vapaan sivistystyön palvelukokonaisuus jakautuu neljään palveluun. Lukiokoulutus-palvelu järjestää suomenkielistä nuorten ja aikuisten lukiokoulutusta sekä englanninkielistä nuorten lukiokoulutusta valtakunnallisine erityistehtävineen kaupungin ylläpitämissä lukioissa. Lisäksi palveluun kuuluu aikuisten perusopetus, jota järjestetään oppivelvollisille ja aikuisille. Ammatillinen koulutus -palvelu järjestää suomenkielistä ammatillista perus- ja lisäkoulutusta oppilaitos- ja oppisopimusmuotoisena. Näyttötutkintoon valmistavaa koulutusta ja näyttötutkintoja järjestetään perus-, ammatti- ja erikoisammattitutkinnoissa. Lisäksi palveluissa järjestetään tutkintokoulutukseen valmentavaa koulutusta (TUVA), perusopetuksen opintoja, avoimia ammatillisia opintoja ja nuorten työpajatoimintaa sekä muuta tutkintoon johtamatonta ammatillista lisäkoulutusta. Vapaa sivistystyö -palvelu järjestää suomenkielisen vapaan sivistystyön palveluita. Oppivelvollisuuden tuen palvelu johtaa ja koordinoi kaupungin oppivelvollisuustiimin työtä ja tekee tiivistä yhteistyötä Ohjaamon työllisyyspalveluiden, sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen sekä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan kanssa, toteuttaa asuinkunnan ohjaus- ja valvontavastuuta yhteistyössä kaupungin omien toisen asteen oppilaitosten, yksityisten koulutuksenjärjestäjien ja järjestöjen kanssa, valmistelee päätöksiä, huolehtii tietojärjestelmistä, tiedon koonnista ja prosessoinnista ja johtaa oppivelvollisuuden toteutumista tukevaa toisen asteen hanketyötä.

Toisen asteen opiskelijoiden määrän arvioidaan kasvavan koko 2020-luvun. Suomenkielisten lukiolaisten määrän arvioidaan kasvavan noin 500 opiskelijalla vuoden 2026 tulosbudjettiin verrattuna. Helsingin kaupungin ylläpitämissä 12 suomenkielisissä lukioissa arvioidaan olevan vuonna 2027 noin 10 500 opiskelijaa, joista vieraskielisiä 21 %. Lukiopaikkojen määrä suunnitellaan vuosittaisen tarpeen ja määrärahojen mukaisesti.

Ammatillista koulutusta järjestetään Stadin ammattiopistossa 11 107 opiskelijavuotta. Opiskelijoiden määrä (opiskelijavirtauma) on yli 25 000 opiskelijaa vuodessa. Toimintaa järjestetään 11 toimipaikassa. Tutkinto- ja TUVA-opiskelijoista vieraskielisiä opiskelijoita on 47 % ja erityistä tukea saa noin 21 % opiskelijoista.

Ammatillisen koulutuksen tarve kasvaa Helsingissä perustuen väestömäärän, erityisesti vieraskielisen väestömäärän kasvuun sekä ammattityöntekijöiden työvoimapoistumaan. Suhdannetilanteeseen on reagoitu kaupungin johdon ohjeistuksen mukaisesti ylläpitämällä vuoden 2026 opiskelijavolyymiä. Opiskelijamäärä pysyy suurena myös vuonna 2027, koska suuri osa aloitetuista opinnoista valmistuu vuoden 2026 jälkeen.

Stadin ammattiopisto on valittu mukaan ammatillisen koulutuksen toiminnanohjauksen kokeiluun 1.1.2026 alkaen. Stadin ammattiopisto ja opetus- ja kulttuuriministeriö ovat tehneet sopimuksen, jossa on sovittu kokeilun vaikuttavuuden ja toiminnan tavoitteista. Kokeilu jatkuu vuoden 2033 loppuun ja siihen valitut koulutuksen järjestäjät voivat aikaisempaa vapaammin itse päättää tarjoamistaan koulutuksista, kun eri tutkintojen järjestämislupamenettelystä pääosin luovutaan. Kokeilu mahdollistaa muun muassa työllistävien koulutusten aikaisempaa joustavamman kohdentamisen yhteistyössä työllisyyspalveluiden kanssa.

Vapaan sivistystyön opetustunteja tarjotaan 109 500 tuntia. Suurin aineala on suomi toisena kielenä ja erityisenä kohderyhmänä ovat vieraskieliset kotivanhemmat.

Talousarviovuoden muutokset

Lukiokoulutuksen talousarvioehdotukseen on varattu määrärahalisäykset kasvaville vuokrakustannuksille, asiakasmäärän kasvuun, palkankorotuksista johtuviin kasvaviin henkilöstökuluihin sekä hintatason muutokseen yhteensä 6,9 miljoonaa euroa. Määrärahalisäys ei kata kaikkia yllä mainittuja kuluja.

Talousarvioehdotus sisältää lukiokoulutuksen määrärahojen uudelleenkohdennuksia yhteensä 0,8 miljoonaa euroa. Pieniä opetusryhmiä korvataan laajentamalla kaupunkiyhteistä verkkotarjontaa sekä lisäämällä kaupungin lukioiden että yksityisten koulutuksen järjestäjien kanssa tehtävää yhteistyötä. Ristiinopiskelun kehittämistä jatketaan, mikä monipuolistaa opiskelijoiden mahdollisuuksia osallistua myös muiden koulutusmuotojen lähiopetukseen.

Ammatillisen koulutuksen talousarvioehdotukseen on varattu määrärahalisäyksiä kasvaville vuokrakustannuksille, palkankorotuksista johtuviin kasvaviin henkilöstökuluihin sekä hintatason muutokseen yhteensä 1,5 miljoonaa euroa. Esitykseen sisältyy myös nykyisten määrärahojen uudelleenkohdennuksia.

Talousarvioehdotus sisältää ammatillisen koulutuksen toiminnan määrärahojen uudelleenkohdennuksia yhteensä 2,9 miljoonaa euroa. Sopeuttamistoimenpiteinä rekrytoinneissa jatketaan opistotasoisesti tarkkaa tarveharkintaa varmistaen henkilöstön saatavuus työllistävillä aloilla. Ammattilukiotoiminnan kehittämisessä jatketaan henkilöstöresurssien tehokasta käyttöä. Lisäksi laajennetaan valinnaisten yhteisten tutkinnon osien ja valinnaisten ammatillisen opintojen opistotasoista verkkotarjontaa. Toimenpiteet eivät vähennä oppivelvollisille tarjottavaa lähiopetusta ja ohjausta. Lisäksi on huomioitu vuoden 2026 ennustetun henkilöstömenosäästön menokasvua alentava vaikutus sekä luovuttavien tilojen siivous- ja ylläpitokulujen poistuminen ja menoarvion vähentyminen palvelujen ostoissa.

Suomenkielisen vapaan sivistystyön talousarvioehdotukseen on varattu määrärahalisäykset kasvaville vuokrakustannuksille, palkankorotuksista johtuviin kasvaviin henkilöstökuluihin sekä hintatason muutokseen yhteensä 0,4 miljoonaa euroa. Lisäksi talousarvioehdotukseen on siirretty yhteisistä palveluista opistoisäntä-palveluiden määrärahat 0,7 miljoonaa euroa.

Talousarvioehdotus sisältää vapaan sivistystyön määrärahojen uudelleenkohdennuksia yhteensä 0,4 miljoonaa euroa. Menokasvua hillitään vähentämällä opetustuntien määrää maltillisesti. Tuntimäärien vähennys ei kohdistu suomi toisena kielenä -opetukseen (S2) eikä kotoutumista tukeviin palveluihin. Lisäksi menokasvua hillitään hallitusti palveluiden ostoissa sekä aine- ja tarvikehankinnoissa.

Lisäksi toimialan sisäisesti on yhteisistä palveluista kohdennettu aiheuttamisperiaatteen mukaisesti määrärahoja 2,3 miljoonaa euroa lukio- ja ammatillinen koulutuksen ja vapaa sivistystyön palvelukokonaisuuteen.

Palveluverkon säännöllinen tarkastelu ja tilankäytön tehostaminen jatkuu edelleen.

Palvelukustannusten kehitys

Palvelukustannukset	Tilinpäätös 2022	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Tilinpäätös 2025	Tulos-budjetti 2026	Ennuste 2026	Talousarvio 2027
Suomenkielinen lukiokoulutus							
Palvelun kokonaiskustannus (€)	80 692 582	84 156 900	94 255 080	101 517 678	108 632 300	108 825 300	115 596 900
Suorite (opiskelija)	8 487	8 894	9 374	9 539	10 007	9 953	10 484
Yksikkökustannus (€/opiskelija)	9 508	9 462	10 055	10 642	10 856	10 934	11 026
Yksikkökustannuksen muutos-%	9,1	−0,5	6,3	5,8	2,0	2,7	1,6
Muut kustannukset yhteensä (€)	−6 591 401	−5 583 700	−7 746 056	−7 420 966	−11 175 300	−10 125 300	−11 252 900
Muut kustannukset (sisältää ulkoisen rahoituksen alkaen TP 2025)				195 258	−1 062 000	−270 000	−2 035 000
Toimialan yhteisten palvelujen kustannukset	−6 591 401	−5 583 700	−7 746 056	−7 616 224	−10 113 300	−9 855 300	−9 217 900
Suomenkielisen lukiokoulutuksen kokonaiskustannukset yhteensä	**74 101 181**	**78 573 200**	**86 509 024**	**94 096 712**	**97 457 000**	**98 700 000**	**104 344 000**
Ammatillinen koulutus							
Palvelun kokonaiskustannus (€)	137 755 205	140 705 300	146 759 115	148 036 170	152 319 900	150 777 900	152 583 300
Suorite (opiskelijavuosi)	9 642	9 701	10 284	10 935	11 107	10 055	11 107
Yksikkökustannus (€/opiskelijavuosi)	14 287	14 504	14 271	13 538	13 714	14 995	13 738
Yksikkökustannuksen muutos-%	9,9	1,5	−1,6	−5,1	1,3	10,8	0,2
Lisätieto: alla olevat suoritteet sisältyvät ammatillisen koulutuksen suoritteisiin							
TUVA -koulutus, alkanut 8/2022 (opiskelijavuosi)	221	515	507	624	500	500	500
Työpajatoiminta (nuorten määrä henkilötyövuosina)	67	104	98	98	132	132	132
Muut kustannukset yhteensä (€)	−10 452 700	−8 596 500	−10 362 500	−9 827 362	−13 988 900	−12 306 900	−12 770 300
Muut kustannukset (sisältää ulkoisen rahoituksen alkaen TP 2025)				887 038	−1 483 000	−208 000	−2 738 000
Toimialan yhteisten palvelujen kustannukset	−10 452 700	−8 596 500	−10 362 500	−10 714 400	−12 505 900	−12 098 900	−10 032 300
Ammatillisen koulutuksen kokonaiskustannukset yhteensä	**127 302 505**	**132 108 800**	**136 396 615**	**138 208 808**	**138 331 000**	**138 471 000**	**139 813 000**

Palvelukustannukset	Tilinpäätös 2022	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Tilinpäätös 2025	Tulos-budjetti 2026	Ennuste 2026	Talousarvio 2027
Suomenkielinen vapaa sivistystyö							
Palvelun kokonaiskustannus (€)	15 801 507	16 400 400	17 389 529	17 433 144	18 973 700	18 359 700	19 050 600
Suorite vapaa sivistystyö (opetustunnit)	103 453	108 197	109 022	109 207	112 500	112 500	109 500
josta, maahanmuuttajien luku- ja kirjoitustaidon opetustunnit TB 2026 asti	4 265	3 235	3 712	3 869	4 000		
josta kotiva-koulutuksen opetustunnit							5 530
josta monikielisen yhteiskuntaorientaation tunnit							800
josta luku- kirjoitustaidon opetustunnit							2 000
Yksikkökustannus (€/opetustunnit)	153	152	160	160	169	163	174
Yksikkökustannuksen muutos-%	2,1	−0,8	5,2	0,1	5,9	2,2	2,9
Muut kustannukset yhteensä (€)	−2 347 516	−2 621 100	−2 947 545	−2 631 769	−3 092 700	−2 387 700	−2 099 600
Muut kustannukset (sisältää ulkoisen rahoituksen alkaen TP 2025)				156 492	−102 000	88 000	−258 000
Toimialan yhteisten palvelujen kustannukset	−2 347 516	−2 621 100	−2 947 545	−2 788 261	−2 990 700	−2 475 700	−1 841 600
Suomenkielisen vapaan sivistystyön kokonaiskustannukset yhteensä	**13 453 991**	**13 779 300**	**14 441 984**	**14 801 375**	**15 881 000**	**15 972 000**	**16 951 000**
Palvelukokonaisuuden yhteiset kustannukset	4 843 875	738 147	2 760 918	2 982 101	2 648 000	2 746 000	5 031 000
Palvelukokonaisuuden kustannukset yhteensä	**219 701 552**	**225 199 447**	**240 108 541**	**250 088 995**	**254 317 000**	**255 889 000**	**266 139 000**

Palvelukustannusten kasvu johtuu lukiokoulutuksessa, ammatillisessa koulutuksessa ja vapaassa sivistystyössä palkankorotuksista johtuvasta henkilöstökustannusten kasvusta, vuokrien noususta sekä yleisestä hintatason noususta.

Ruotsinkieliset palvelut

Toiminnan kuvaus

Ruotsinkielisten palveluiden palvelukokonaisuus jakautuu neljään palveluun. Varhaiskasvatuksen palvelu vastaa sisällöllisesti suomenkielisen varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen sisältöä. Lisäksi palvelu vastaa ruotsinkielisen yksityisen varhaiskasvatuksen valvonnasta. Perusopetuksen palvelu vastaa pääsääntöisesti sisällöllisesti suomenkielisen perusopetuksen sisältöä. Myös oppilashuolto sisältyy palveluun. Vapaa sivistystyön ja lukiokoulutuksen palvelu vastaa sisällöllisesti pääosin suomenkielisen vapaan sivistystyön ja lukiokoulutuksen palvelujen sisältöä lukuun ottamatta sitä, että palveluun sisältyy opiskelijahuolto sekä nuorten työpajatoiminta. Lisäksi ruotsinkielinen palvelukokonaisuus osaltaan huolehtii oppivelvollisuuden suorittamisen ohjauksesta ja valvonnasta. Asiantuntija- ja toimistopalvelut tuottavat palvelukokonaisuuden toimisto-, jaosto- ja asiantuntijapalvelut.

Ruotsinkielistä varhaiskasvatusta on varauduttu järjestämään kokonaisuudessaan 2 530 asiakkaalle, mikä on 80 lasta enemmän kuin tulosbudjetissa vuonna 2026. Kaupungin omissa päiväkodeissa asiakasmäärän ennustetaan lisääntyvän 90 lapsella. Kunnallisia päiväkoteja on 36, ostopalvelupäiväkoteja 3 ja erillisiä esiopetusryhmiä 18.

Varhaiskasvatuksen erityistä tai tehostettua tukea tarvitsevia lapsia sekä esiopetuksen oppilaskohtaisia tukitoimia tarvitsevia lapsia arvioidaan olevan vuoden aikana keskimäärin 176 eli 7,6 % kaikista lapsista. Tukea tarvitsevien lasten osuus kasvaa edelleen. Oppimisen tuen muutokset vaikuttavat esiopetukseen. Lainsäädännön muutoksen takia jokaisella esiopetusryhmällä on oltava käytettävissä varhaiskasvatuksen erityisopettajan antamaa tukea. Vieraskielisten lasten osuuden ennustetaan kasvavan 4,9 % varhaiskasvatuksessa olevista.

Ruotsinkielistä perusopetusta on varauduttu järjestämään noin 4 300 oppilaalle 14 koulussa, jotka toimivat 21 toimipisteessä. Oppilasmäärän ennustetaan kasvavan noin 15 oppilaalla. Erityisluokkaverkostoa kehitetään vastaamaan oppilasmäärää, oppilaiden tarpeita, sekä oppimisen tuen muutoksia. Valmistavan opetuksen ja S2-opetuksen tarve on lisääntynyt viime vuosina ja kehityksen odotetaan jatkuvan.

Ruotsinkielisen lukiokoulutuksen asiakasmäärän arvioidaan pysyvän vuoden 2026 tulosbudjetin tasolla. Helsingin kaupungin ylläpitämissä kolmessa ruotsinkielisissä lukioissa arvioidaan olevan noin 1 440 opiskelijaa.

Ruotsinkielisen vapaan sivistystyön opetusta tarjotaan 25 500 tuntia, jotka sisältävät myös aikuisten perusopetuksen. Ruotsinkielinen kotoutuminen aikuisille mahdollistetaan ja vahvistetaan yhteistyössä Helsingin työllisyyspalveluiden kanssa. Kotoutumiskoulutuksen lisäksi järjestetään myös aikuisten perusopetusta.

Perusopetuslain oppimisen tuen muutokset astuivat voimaan 1.8.2025, ja ne ovat vaikuttaneet sekä esiopetuksen että perusopetuksen oppimisen tukeen. Muutoksesta johtuen jokaisessa esiopetusryhmässä on oltava käytettävissä varhaiskasvatuksen erityisopettajan ryhmäkohtaista tukea. Lasten tuki järjestetään tarvittavilla opetusjärjestelyillä sekä ryhmä- ja lapsikohtaisella tuella tehostetun ja erityisen tuen sijaan. Pidennettyä oppivelvollisuutta koskeva lainsäädäntö muuttui 1.8.2026 varhennetuksi oppivelvollisuudeksi. Varhennettu oppivelvollisuus alkaa tarvittaessa esiopetuksessa sinä vuonna, kun lapsi täyttää kuusi vuotta. Lapsi, jolla on päätös varhennetusta oppivelvollisuudesta, on oppivelvollinen esiopetuksessa 6-vuotiaana. Perusopetuksen osalta oppilaan tukea koskevassa päätöksessä päätetään opetuksen antamisesta oppimiskykyyn vaikuttavan vamman, sairauden tai toimintakyvyn rajoitteen vuoksi (Pol 20 i §). Kriteerit opetuksen järjestämisestä 20 i § mukaisesti ovat tiukentuneet aiempiin pidennetyn oppivelvollisuuden kriteereihin verrattuna.

Talousarviovuoden muutokset

Ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen talousarvioehdotukseen on varattu määrärahalisäykset kasvaville vuokrakustannuksille, asiakasmäärän kasvuun, palkankorotuksista johtuviin kasvaviin henkilöstökuluihin sekä hintatason muutokseen yhteensä 2,5 miljoonaa euroa. Määrärahalisäys ei kata kaikkia yllä mainittuja kuluja. Talousarvioon sisältyvät ulkopuolisen hankerahoituksen tulot ja rahoitusta vastaavia menot kasvavat 0,1 miljoonalla eurolla.

Talousarvioehdotus sisältää varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen toiminnan uudelleenkohdennuksia yhteensä 0,4 miljoonaa euroa optimoimalla henkilöstöä ja palveluverkkoa suhteessa lasten lukumäärään ja mitoitukseen.

Ruotsinkielisen perusopetuksen talousarvioehdotukseen on varattu määrärahalisäykset kasvaville vuokrakustannuksille, asiakasmäärän kasvuun, palkankorotuksista johtuviin kasvaviin henkilöstökuluihin sekä hintatason muutokseen yhteensä 2,8 miljoonaa euroa. Arvioitua määrärahatarvetta on katettu myös suuntaamalla palvelun nykyresursseja uudelleen. Lisäksi määrärahat kasvavat 0,3 miljoonaa euroa kohdennetuilla lisäyksillä kestävyysperiaatteen päälle. Kohdennetuilla lisäyksillä katetaan alkuopetuksen laskennallisen ryhmäkoon pienentäminen ja äidinkielen tuntien lisäys kahdelle vuosiluokalle. Ulkopuolinen hankerahoitus kasvattaa tuloja ja rahoitusta vastaavia menoja 0,3 miljoonalla eurolla.

Talousarvioehdotus sisältää perusopetuksen määrärahojen uudelleenkohdennuksia yhteensä 0,3 miljoonalla eurolla. Tilojen, opetuksen rakenteiden ja opetusryhmien muodostumista tarkastellaan kokonaisuutena resurssien vaikuttavan ja tarkoituksenmukaisen käytön varmistamiseksi.

Ruotsinkielisen lukiokoulutuksen talousarvioehdotukseen on varattu määrärahalisäykset kasvaville vuokrakustannuksille, palkankorotuksista johtuville kasvaville henkilöstökuluille sekä hintatason muutokseen yhteensä 0,4 miljoonaa euroa. Myös lukiokoulutuksen määrärahoja on uudelleenkohdennettu menokasvun rahoittamiseksi.

Talousarvioehdotus sisältää ruotsinkielisen lukiokoulutuksen määrärahojen uudelleenkohdennuksia yhteensä 0,2 miljoonaa euroa. Tämä toteutetaan lukioiden yhteisen kurssitarjonnan ja verkkotarjonnan lisäämisellä.

Ruotsinkielisen vapaan sivistystyön talousarvioehdotukseen on varattu määrärahalisäykset kasvaville vuokrakustannuksille, palkankorotuksista johtuville kasvaville henkilöstökuluille sekä hintatason muutokseen yhteensä 0,18 miljoonaa euroa. Lisäksi määrärahoja suunnataan uudelleen 0,1 miljoonalla eurolla vähentämällä maltillisesti opetustunteja.

Lisäksi toimialan sisäisesti on yhteisistä palveluista kohdennettu aiheuttamisperiaatteen mukaisesti määrärahoja 1,4 miljoonaa euroa ruotsinkieliseen palvelukokonaisuuteen.

Palveluverkon säännöllinen tarkastelu ja tilankäytön tehostaminen jatkuu edelleen. Vaativan tuen oppilaiden iltapäivätoiminnan turvallisuutta ja jatkuvuutta vahvistetaan.

Palvelukustannusten kehitys

Palvelukustannukset	Tilinpäätös 2022	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Tilinpäätös 2025	Tulos-budjetti 2026	Ennuste 2026	Talousarvio 2027
Ruotsinkielinen varhaiskasvatus							

Helsinki

Palvelukustannukset	Tilinpäätös 2022	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Tilinpäätös 2025	Tulos-budjetti 2026	Ennuste 2026	Talousarvio 2027
Kaupungin omissa päiväkodeissa olevat lapset yhteensä (alle 3-v., 3-v. ja yli lapset)	2 031	2 109	2 163	2 220	2 316	2 310	2 410
Kaupungin päiväkodit (alle 3-vuotiaat)							
Palvelun kokonaiskustannus (€)	9 300 027	12 174 746	13 248 335	13 864 104	15 853 363	15 716 882	16 781 921
Suorite (lapsi)	471	590	604	604	646	642	670
Yksikkökustannus (€/lapsi)	19 745	20 635	21 934	22 954	24 541	24 481	25 048
Yksikkökustannuksen muutos-%	4,5	4,5	6,3	4,6	6,9	6,7	2,1
Kaupungin päiväkodit (3-vuotiaat ja yli)							
Palvelun kokonaiskustannus (€)	21 668 525	22 028 434	23 867 454	26 068 557	28 813 798	28 640 548	30 780 456
Suorite (lapsi)	1 560	1 519	1 559	1 616	1 670	1 668	1 740
Yksikkökustannus (€/lapsi)	13 890	14 502	15 309	16 132	17 254	17 171	17 690
Yksikkökustannuksen muutos-%	5,5	4,4	5,6	5,4	7,0	6,4	2,5
Ostopalvelupäiväkoti							
Palvelun kokonaiskustannus (€)	3 566 286	3 498 673	3 553 028	3 223 657	2 807 635	2 816 430	2 972 629
Suorite (lapsi)	184	169	166	143	110	120	120
Yksikkökustannus (€/lapsi)	19 382	20 702	21 404	22 543	25 524	23 470	24 772
Yksikkökustannuksen muutos-%	9,2	6,8	3,4	5,3	13,2	4,1	−2,9
Muut kustannukset (€)	−989 657	−1 376 488	−1 923 830	−2 180 912	−2 637 795	−2 314 860	−3 093 005
Muut kustannukset (sisältää ulkoisen rahoituksen alkaen TP 2025)	850 515	650 413	439 503	−392 512	−415 595	−210 660	−1 392 005
Toimialan yhteisten palvelujen kustannukset	−1 840 172	−2 026 901	−2 363 333	−1 788 400	−2 222 200	−2 104 200	−1 701 000
Ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen kustannukset yhteensä	**33 545 182**	**36 325 365**	**38 744 987**	**40 975 407**	**44 837 000**	**44 859 000**	**47 442 000**
Ruotsinkielinen perusopetus							
Ruotsinkielisen perusopetuksen oppilaat yhteensä	4 074	4 165	4 216	4 254	4 281	4 278	4 296
Yleisopetus							
Palvelun kokonaiskustannus (€)	39 992 202	40 379 705	43 292 854	46 244 886	49 276 102	49 549 361	52 307 775
Suorite (oppilas)	3 910	3 982	4 025	4 056	4 082	4 097	4 127
josta integroidut erityisoppilaat	140	124	105	71			
Yksikkökustannus (€/oppilas)	10 228	10 141	10 756	11 402	12 072	12 094	12 675
Yksikkökustannuksen muutos-%	0,3	−0,9	6,1	6,0	5,9	6,1	5,0
Erityisluokkaopetus							
Palvelun kokonaiskustannus (€)	3 803 401	3 749 571	4 362 660	4 833 468	3 999 195	3 751 700	4 193 259
Suorite (oppilas)	164	183	191	198	199	181	169
Yksikkökustannus (€/oppilas)	23 191	20 489	22 841	24 411	20 096	20 728	24 812
Yksikkökustannuksen muutos-%	−13,4	−11,7	11,5	6,9	−17,7	−15,1	23,5
Lisätieto:							
Vieraskieliset oppilaat perusopetuksessa yhteensä	133	154	156	168	185	188	192
Sisältyvät sekä yleis- että erityisluokkaopetukseen							
Iltapäivätoiminta							
Kaupungin järjestämässä vaativan tuen iltapäivätoiminnassa olevat oppilaat							
Palvelun kokonaiskustannus (€)	632 672	795 204	502 426	308 757	610 000	610 000	647 908
Suorite (oppilas)	48	42	48	41	50	44	50

Palvelukustannukset	Tilinpäätös 2022	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Tilinpäätös 2025	Tulos-budjetti 2026	Ennuste 2026	Talousarvio 2027
Yksikkökustannus (€/oppilas)	13 181	18 933	10 467	7 531	12 200	13 864	12 958
Yksikkökustannuksen muutos-%	16,8	43,6	−44,7	−28,1	62,0	84,1	6,2
Kaupungin koulujen järjestämässä perusopetuksen iltapäivätoiminnassa olevat oppilaat							
Palvelun kokonaiskustannus (€)	181 449	120 426	110 067	153 664	214 600	214 600	227 900
Suorite (oppilas)	89	79	79	75	80	80	80
Yksikkökustannus (€/oppilas)	2 039	1 524	1 393	2 049	2 683	2 683	2 849
Yksikkökustannuksen muutos-%	−23,8	−25,2	−8,6	47,1	30,9	30,9	6,2
Muut kustannukset (€)	−3 319 833	−4 272 460	−4 625 294	−4 388 291	−5 601 897	−5 427 661	−5 763 842
Muut kustannukset (sisältää ulkoisen rahoituksen alkaen TP 2025)	827 107	191 187	220 047	−671 064	−930 497	−888 361	−1 552 442
Toimialan yhteisten palvelujen kustannukset	−4 146 939	−4 463 647	−4 845 342	−3 717 227	−4 671 400	−4 539 300	−4 211 400
Ruotsinkielisen perusopetuksen kustannukset yhteensä	**41 289 892**	**40 772 446**	**43 642 712**	**47 152 485**	**48 498 000**	**48 698 000**	**51 613 000**
Ruotsinkielinen lukiokoulutus							
Palvelun kokonaiskustannus (€)	12 181 091	13 285 700	13 853 221	14 403 834	15 315 400	15 613 600	15 695 000
Suorite (opiskelija)	1 281	1 319	1 377	1 417	1 445	1 410	1 439
Yksikkökustannus (€/opiskelija)	9 509	10 073	10 060	10 165	10 599	11 073	10 907
Yksikkökustannuksen muutos-%	2,9	5,9	−0,1	1,0	4,3	8,9	2,9
Muut kustannukset yhteensä (€)	−838 500	−1 049 500	−1 252 800	−1 127 914	−1 728 400	−1 545 600	−1 751 000
Muut kustannukset (sisältää ulkoisen rahoituksen alkaen TP 2025)				−126 914	−364 000	−219 000	−537 000
Toimialan yhteisten palvelujen kustannukset	−838 500	−1 049 500	−1 252 800	−1 001 000	−1 364 400	−1 326 600	−1 214 000
Ruotsinkielisen lukiokoulutuksen kustannukset yhteensä	**11 342 591**	**12 236 200**	**12 600 421**	**13 275 920**	**13 587 000**	**14 068 000**	**13 944 000**
Ruotsinkielinen vapaa sivistystyö							
Palvelun kokonaiskustannus (€)	3 660 517	3 447 300	3 672 075	3 852 835	3 828 800	3 819 700	3 895 700
Suorite vapaa sivistystyö (opetustunnit)	23 157	22 393	22 676	23 000	23 500	23 500	25 500
josta maahanmuuttajien kotoutumiskoulutus opetustunnit TB 2026 asti	2 968	3 097	1 137	3 637	3 000		
josta kotiva- koulutuksen opetustunnit							200
Yksikkökustannus (€/opetustunnit)	158	154	162	168	163	163	153
Yksikkökustannuksen muutos-%	1,9	−2,6	5,2	3,4	−2,7	−3,0	−6,2
Suorite työvoimapoliittinen kotoutumiskoulutus opetustunnit							2 000
Suorite aikuisten perusopetus opetustunnit							1 800
Muut kustannukset yhteensä (€)	−235 800	−259 100	−307 400	−221 588	−342 800	−79 700	−329 700
Muut kustannukset (sisältää ulkoisen rahoituksen alkaen TP 2025)				−12 188	−93 000	160 000	−137 000
Toimialan yhteisten palvelujen kustannukset	−235 800	−259 100	−307 400	−209 400	−249 800	−239 700	−192 700
Ruotsinkielisen vapaan sivistystyön kustannukset yhteensä	**3 424 717**	**3 188 200**	**3 364 675**	**3 631 247**	**3 486 000**	**3 740 000**	**3 566 000**
Palvelukokonaisuuden yhteiset kustannukset	1 890 612	2 118 596	2 728 536	2 957 253	2 940 001	2 955 000	4 458 000
Palvelukokonaisuuden kustannukset yhteensä	**91 492 995**	**94 640 807**	**101 081 331**	**107 992 312**	**113 348 001**	**114 320 000**	**121 023 000**

Helsinki

Ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja lukiokoulutuksen palvelukustannusten kasvuun vaikuttavat palkankorotuksista johtuva henkilöstökulujen kasvu, yleinen hintatason nousu sekä vuokrien kasvu. Perusopetuksen erityisluokkaopetuksen palvelukustannus on tilinpäätöksen tasolla. Perusopetuksen palvelukustannuksiin vaikuttavat lisäksi strategian mukainen alkuopetuksen laskennallisen ryhmäkoon pienentäminen ja äidinkielen opetuksen tuntimäärän lisääminen. Iltapäivätoiminnan ja ruotsinkielisen työväenopiston palvelukustannusten kasvuun vaikuttavat kasvavat henkilöstökustannukset ja yleinen hintatason nousu.

Yhteiset palvelut

Toiminnan kuvaus

Toimialan yhteiset palvelut koostuvat seitsemästä palvelusta. Toimialan yhteiset palvelut tuottavat päiväkodeille, kouluille ja oppilaitoksille hallinto-, henkilöstö-, tietohallinto-, oppimistilojen suunnittelu- ja viestintäpalveluita sekä talous- ja suunnittelupalveluita ja pedagogisia kehittämispalveluita. Yhteisten palvelujen henkilöstöstä noin 155 henkilöä työskentelee kouluilla ja oppilaitoksissa hallintoassistentteina ja kalustonhoitajina.

Talousarviovuoden muutokset

Yhteisten palveluiden talousarvioehdotukseen on varattu määrärahalisäykset palkankorotuksista johtuviin kasvaviin henkilöstökuluihin sekä hintatason muutokseen yhteensä 2,9 miljoonaa euroa. Lisäksi toimialan sisäisesti on yhteisistä palveluista kohdennettu aiheuttamisperiaatteen mukaisesti määrärahoja 19,1 miljoonaa euroa muihin palvelukokonaisuuksiin.

Talousarvioehdotus sisältää yhteisten palveluiden ja toimialan yhteisten menojen 1 % tuottavuustavoitteen toteuttamisen. Tämä 1,1 miljoonan tavoite on toteutettu vähentämällä määrärahoja palveluiden ostoihin. Lisäksi toinen 1,1 miljoonaa on kohdennettu kattamaan ydinpalvelujen menotarpeita.

Vaikuttavuusmittarit

Vaikuttavuusmittarit	Tilin-päätös 2025	Talous-arvio 2026	Talous-arvio 2027	Talous-suunni-telma 2028	Talous-suunni-telma 2029
Suomen- ja ruotsinkielinen varhaiskasvatus					
Varhaiskasvatuksen osallistumisaste kaikki palvelut yhteensä (suomen- ja ruotsinkieliset varhaiskasvatuspalvelut ja yksityisen hoidon tuki					
1-6-vuotiaiden osallistumisaste yhteensä (%)	83,0	84,5	84,6	84,8	85,0
Kaupungin varhaiskasvatuspalvelut (kaupungin päiväkodit, ostosopimuspäiväkodit ja perhepäivähoito) (%)	74,5	75,7	75,8	76,0	76,2
Tuettu palvelutuotanto yksityisenhoidontuki (%)	8,6	8,8	8,8	8,8	8,8
Suomen ja ruotsinkielinen perusopetus					
Perusopetuksen oman oppilaaksiottoalueen koulun valinneet 1. luokan oppilaat (%)	86,1	88,5	86,5	86,5	86,5
9.-luokan päättäneiden arvosanojen keskiarvo (asteikko 4-10)	7,9	8,0	8,0	8,0	8,0
Suomen- ja ruotsinkielinen lukiokoulutus					
Ylioppilaskirjoitusten tulokset (ero valtak. keskiarvoon) (%)	3,5	1,3	3,3	3,3	3,3
Läpäisyaste (%)	87,2	85,4	87,2	87,2	87,2
Sijoittuminen valmistumisen jälkeen. Työllistyneiden ja jatko-opintoihin siirtyneiden osuus kaikista valmistuneista vuosi valmistumisen jälkeen. (%)	86,7	89,0	84,0	84,0	84,0
Ammatillinen koulutus					
Alle 30-vuotiaiden alkavat oppisopimukset (opiskelijaa)	586	800	800	800	800
Opiskelijoiden näkemys opintojensa vaikuttavuudesta (asteikko 1-5).	4,1	4,1	4,1	4,1	4,1

Vaikuttavuusmittarit	Tilin-päätös 2025	Talous-arvio 2026	Talous-arvio 2027	Talous-suunni-telma 2028	Talous-suunni-telma 2029
Sijoittuminen valmistumisen jälkeen. Työllistyneiden ja jatko-opintoihin siirtyneiden osuus kaikista valmistuneista vuosi valmistumisen jälkeen. (%)	79,4	80,0	79,0	79,0	79,0
Koko toimiala:					
Perusasteen jälkeisen tutkinnon suorittaneiden osuus 20-24-vuotiaista helsinkiläisistä. Osuus lasketaan vain Suomessa syntyneistä, koska maahanmuuttavien tutkintotiedoissa on puutteita. (%)	86,0	86,0	86,0	86,0	86,0

3.1.2.3. 2 10 02 Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimelle tuotetut palvelut

1 000 €	Käyttö 2025	Talousarvio 2026	Ennuste 2026	Ehdotus 2027	Talousarvio 2027	Talous-suunnitelma 2028	Talous-suunnitelma 2029
Tulot yhteensä	23 691	25 316	25 720	26 836	26 836	26 836	26 836
Menot yhteensä	23 691	25 316	25 720	26 836	26 836	26 836	26 836
Ylitysoikeus							
Toimintakate							
Poistot							
Tilikauden tulos							

Toiminnan kuvaus

Talousarviokohta sisältää opiskeluhuollon psykologien ja kuraattorien palvelun sekä kehitysvammaisten koululaisten loma-ajan toiminnan. Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala maksaa palvelujen tuottamisen menot kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle.

Toimialan järjestämän ja sotepela-toimialan rahoittaman oppilashuollon piirissä arvioidaan olevan noin 61 800 esi- ja perusopetuksen oppilasta vuonna 2027 ja 38 500 toisen asteen opiskelijaa. Helsingin kaupungin omissa oppilaitoksissa opiskelevia oppijoita on yhteensä noin 78 800 ja yksityisissä oppilaitoksissa, joille kaupunki tuottaa kuraattori- ja psykologipalvelut noin 21 400 oppijaa.

Talousarviovuoden muutokset

Talousarvioehdotus kasvattaa määrärahoja 1,5 miljoonaa euroa. Määrärahalisäyksellä katetaan kuraattorien ja psykologien lakisääteinen henkilöstömitoitus sekä asiakasmäärän kasvun mukainen lisähenkilöstö ja hintatason nousu.

Palvelukustannusten kehitys

Palvelukustannukset	Tilinpäätös 2022	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Tilinpäätös 2025	Tulos-budjetti 2026	Ennuste 2026	Talousarvio 2027
Opiskeluhuolto							
Suomenkielinen esi- ja perusopetus							
Palvelun kokonaiskustannus (€)		7 761 939	9 426 167	10 585 895	10 936 910	11 028 240	11 398 000
Suorite (oppilas)		48 813	49 237	49 478	49 706	49 768	50 258
Yksikkökustannus (€/oppilas)		159	191	214	220	222	227
Yksikkökustannuksen muutos-%			20,4	11,8	2,8	3,6	3,1
Ruotsinkielinen esi- ja perusopetus							
Palvelun kokonaiskustannus (€)		851 960	941 729	918 254	974 000	994 000	1 087 000
Suorite (oppilas)		4 617	4 703	4 687	4 746	4 743	4 836
Yksikkökustannus (€/oppilas)		185	200	196	205	210	225
Yksikkökustannuksen muutos-%			8,5	−2,2	4,8	7,0	9,5
Suomenkielinen toisen asteen opiskeluhuolto							
Palvelun kokonaiskustannus (€)		3 604 909	4 014 179	4 418 630	4 933 880	4 882 020	5 120 280
Suorite (opiskelija)		18 740	20 055	* 20 867	* 21 347	21 347	22 321
Yksikkökustannus (€/opiskelija)		192	200	212	231	229	229
Yksikkökustannuksen muutos-%			4,1	5,8	9,2	8,0	−0,8
Ruotsinkielinen lukiokoulutus							
Palvelun kokonaiskustannus (€)		389 998	434 170	399 021	472 000	485 000	523 000
Suorite (opiskelija)		1 319	1 377	1 382	1 382	1 382	1 413

Palvelukustannukset	Tilinpäätös 2022	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Tilinpäätös 2025	Tulos-budjetti 2026	Ennuste 2026	Talousarvio 2027
Yksikkökustannus (€/opiskelija)		296	315	289	342	351	370
Yksikkökustannuksen muutos-%			6,6	−8,4	18,3	21,5	8,4
Muut kustannukset		5 969 175	6 564 964	7 368 854	7 999 210	8 330 740	8 707 720
Sotepelle tuotetun palvelun kustannukset yhteensä		**18 577 981**	**21 381 209**	**23 690 654**	**25 316 000**	**25 720 000**	**26 836 000**

Palvelukustannukset kasvavat palkankorotuksista johtuvasta henkilöstökustannusten kasvusta ja yleisen hintatason nousun vuoksi.

3.1.2.4. 2 10 03 Korvaukset ja avustukset

1 000 €	Käyttö 2025	Talousarvio 2026	Ennuste 2026	Ehdotus 2027	Talousarvio 2027	Talous-suunnitelma 2028	Talous-suunnitelma 2029
Tulot yhteensä	5 861	6 000	5 640	5 640	5 640	5 640	5 640
Menot yhteensä	193 806	202 652	208 552	144 552	142 452	149 535	155 449
Ylitysoikeus							
Toimintakate	−187 945	−196 652	−202 912	−138 912	−136 812	−143 895	−149 809
Poistot							
Tilikauden tulos	−187 945	−196 652	−202 912	−138 912	−136 812	−143 895	−149 809

*) Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen iltapäivätoiminnan avustukset 77,2 miljoonaa euroa siirretty vuonna 2027 kaupungin tuottamien kasvatus- ja koulutuspalvelujen talousarviokohdalle

Toiminnan kuvaus

Talousarviokohdan määrärahoilla rahoitetaan perusopetuksen lakisääteiset kotikuntakorvaukset, eräiden yksityisten koulujen vuokramenoja sekä muita yksittäisiä avustuksia.

Talousarviovuoden muutokset

Kokonaismenot pienenevät 60,2 miljoonalla eurolla eli 29,7 %. Talousarviokohdasta on siirretty 77,2 miljoonaa euroa varhaiskasvatuksen ja perusopetuslain mukaisen iltapäivätoiminnan avustuksia talousarviokohtaan kaupungin tuottamat palvelu varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palvelukokonaisuuksiin. Vuoden 2026 vertailukelpoiseen talousarvioon verrattuna kasvavat talousarviokohdan menot 16 miljoonaa euroa.

Talousarviokohdan määrärahoilla katetaan asiakasmäärän muutos, hintatason nousu ja toiminnalliset muutokset.

Esityksessä on varauduttu muille perusopetuksen järjestäjille maksettavien kotikuntakorvausten lakisääteiseen tasokorotukseen kaupungin arvioimaa hintatason nousua korkeammilla indeksikorotuksilla sekä edellisen vuoden vastaavaan korotukseen, johon ei ole pystytty täysimääräisesti varautumaan vuoden 2026 talousarviossa. Hintatason nousun arvioitu kustannusvaikutus on 5,6 miljoonaa euroa ja edellisen vuoden korotusten vaikutus 5,4 miljoonaa euroa. Korvattavien helsinkiläisten oppilaiden määrän kasvu nostaa lisäksi korvauksia arviolta 1,4 miljoonalla eurolla.

Toiminnallisina muutoksina esitykseen sisältyy 2,4 miljoonan euron lisäys yksityisten koulujen tonttivuokra-avustuksiin ja tilavuokriin (koulutalomalli) ja 0,95 miljoonan euron varaus sopimuskorvaukseen Helsingin normaalilyseolle.

Palvelukustannusten kehitys

Palvelukustannukset	Tilinpäätös 2022	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Tilinpäätös 2025	Tulos-budjetti 2026	Ennuste 2026	Talousarvio 2027
Muiden koulutuksen järjestäjien esi- ja perusopetuksessa olevat helsinkiläiset oppilaat							
Palvelun kokonaiskustannus (€)	94 041 876	96 572 446	103 140 980	113 428 696	120 632 000	126 032 000	137 082 000
Suorite (oppilas)	9 844	10 100	10 250	10 400	10 400	10 500	10 400
Yksikkökustannus (€/oppilas)	9 553	9 562	10 063	10 907	11 599	12 003	13 181
Yksikkökustannuksen muutos-%	2,7	0,1	5,2	8,4	6,4	10,1	13,6
Muut korvaukset ja avustukset	1 474 343	6 569 965	2 379 698	2 266 139	538 039	538 039	5 370 000
Talousarviokohdan kustannukset yhteensä	**95 516 219**	**103 142 411**	**105 520 678**	**115 694 835**	**121 170 039**	**126 570 039**	**142 452 000**

Palvelukustannuksen nousu johtuu hintatason voimakkaasta noususta.

Muut suoritteet

Muut suoritteet	Tilinpäätös 2022	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Tilinpäätös 2025	Tulos-budjetti 2026	Ennuste 2026	Talousarvio 2027
Helsingin kaupungin järjestämässä esi- ja perusopetuksessa olevat muiden kuntien oppilaat	1 108	1 100	1 250	1 300	1 350	1 300	1 350

3.1.3. 3 Kaupunkiympäristön toimiala

1 000 €	Käyttö 2025	Talousarvio 2026	Ennuste 2026	Ehdotus 2027	Talousarvio 2027	Talous-suunnitelma 2028	Talous-suunnitelma 2029
Tulot yhteensä	1 364 705	1 407 042	1 363 701	1 437 416	1 437 916	1 482 867	1 523 808
Menot yhteensä	1 043 709	1 190 837	1 170 678	1 260 653	1 261 753	1 284 949	1 330 740
Ylitysoikeus							
Toimintakate	320 996	216 204	193 022	176 764	176 164	197 918	193 068
Poistot	301 279	275 753	329 682	316 693	325 231	337 229	347 202
Tilikauden tulos	19 717	−59 548	−136 660	−139 930	−149 068	−139 311	−154 134

3.1.3.1. Kaupunkiympäristön toimiala

Toiminnan kuvaus

Kaupunkiympäristön toimiala palvelee kaikkia helsinkiläisiä, täällä vierailevia sekä kaupungissa toimivia yrityksiä huolehtimalla toimivan ja viihtyisän kaupungin suunnittelusta, rakentamisesta ja ylläpidosta 1 800 työntekijän voimin.

Kaupunkiympäristön toimiala toimii kaupunkiympäristölautakunnan alaisuudessa. Lautakunnalla on kaksi jaostoa: rakennusten ja yleisten alueiden jaosto sekä ympäristö- ja lupajaosto.

Kaupunkiympäristön toimiala huolehtii Helsingin kaupunkiympäristön suunnittelusta, rakentamisesta ja ylläpidosta, rakennusvalvonnasta sekä kaupunkiympäristön palveluista. Toimiala jakaantuu kolmeen palvelukokonaisuuteen ja toimialan yhteisiin palveluihin: Maankäyttö ja kaupunkirakenne (Maka) luo toimintaedellytyksiä kaupunkiympäristön ja maankäytön kehittämiselle, rakenteelliselle toimivuudelle ja kaupungin viihtyisyydelle. Palvelut ja luvat (Palu) tuottaa kaupunkiympäristön palveluita. Rakennukset ja yleiset alueet (Rya) vastaa kaupunkiympäristön yleisten alueiden ja rakennusten rakentamisesta ja käytettävyydestä, tilojen vuokraamisesta sekä asuntotuotannosta. Toimialan Yhteiset palvelut (Yhpa) vastaa toimialalla keskitetysti hoidettavien yhteisten palvelujen järjestämisestä.

Talousarvion jakautuminen

Kaupunkiympäristön toimiala	Tulosbudjetti 2026 (1 000 €)	Talousarvio 2027 (1 000 €)	Muutos edelliseen vuoteen (1 000 €)	Muutos edelliseen vuoteen (%)
Toimialan palvelutoiminta				
3 10 01 Kaupunkirakenne ja toimialan yhteiset palvelut (menot)	−88 882	−91 086	−2 204	2,5
3 10 02 Tilat (toimintakate)*	284 511	297 456	12 945	4,5
3 10 03 Asuntotuotanto (toimintakate)	−5 946	−2 767	3 179	−53,5
3 10 08 Palvelut ja luvat (toimintakate)	38 224	38 550	326	0,9
3 10 09 Yleiset alueet (menot)*	−138 534	−142 138	−3 604	2,6
Joukkoliikenteen tukeminen				
3 10 10 Joukkoliikenne (menot)	−406 720	−470 000	−63 280	15,6

*Tulosbudjetti 2026 luvut vertailukelpoistettu: v. 2027 talousarviokohdat 3 10 04 HSL-kuntayhtymän maksuosuus, 3 10 06 Tuki Liikenneliikelaitokselle maksuosuus sekä 3 10 07 Infrakorvaus HSL:ltä ja maksu Kaupunkiliikenne Oy:lle yhdistetään yhdeksi talousarviokohdaksi, 3 10 10 Joukkoliikenne. 3 10 04 HSY-kuntayhtymän maksuosuus siirretään talousarviokohdalle 31001 Kaupunkirakenne ja toimialan yhteiset palvelut.

Kaupunkistrategian toteuttaminen

Viihtyisät ja yhteisölliset naapurustot

Hyvässä naapurustossa yhdistyvät toimiva arki, saavutettavat palvelut ja viihtyisä elinympäristö. Sujuva pääsy lähiluontoon on keskeinen osa viihtyisää ja hyvinvoivaa naapurustoa. Naapurustojen viihtyisyyttä vahvistetaan huolehtimalla yleisten alueiden kunnossapidon ja puhtaanapidon hyvästä laadusta, lisäämällä kaupunkivihreää sekä parantamalla puistojen, puistikoiden, katuympäristöjen ja viheralueiden viihtyisyyttä. Uusia vetovoimaisia teemaleikkipuistoja toteutetaan, ja yksi näistä sijoitetaan kaupunkiuudistusalueelle.

Käyttäjätoimialoille mahdollistetaan toimialan omistamien tilojen avaaminen kaupunkilaisten käyttöön yhdessä käyttäjien kanssa.

Helsingissä jokainen voi hyvin

Tehdään toimialat ylittävää yhteistyötä alueiden eriytymisen estämiseksi, segregaation torjumiseksi ja eriarvoisuuden vähentämiseksi. Toteutetaan kaupungin asuntopolitiikkaa rakentamalla ja korjaamalla kaupungin asuntoyhtiöiden asuntoja. Osallistutaan asunnottomuus-ohjelman toimeenpanoon.

Sujuva arki ja toimivat palvelut

Kaupunkiyhteistä palvelutilaprosessia kehitetään, jotta tilat vastaisivat paremmin käyttäjien tarpeita ja ne voitaisiin toteuttaa entistä kustannustehokkaammin. Päiväkotien piha-alueita viherrytetään.

Kaupungissa kehitetään kestävien liikkumismuotojen edellytyksiä sekä tehokasta joukkoliikennettä, kuten uusia raitiotieyhteyksiä.

Työmaiden aiheuttamia haittoja vähennetään jaksottamalla liikkumista vaikeuttavia työmaita ja varmistamalla kävelyreittien sekä joukkoliikenneyhteyksien sujuvuus myös suurten työmaiden aikana. Samalla edistetään väliaikaisten ympäristöjen hyödyntämistä taiteen ja kulttuurin toimijoille sekä minimoidaan rakentamisen aikaisia haittoja.

Luontoa kunnioittava ja vetovoimaa tukeva kaupunkikehitys

Helsinkiä kehitetään luontoa kunnioittaen ja kaupungin vetovoimaa vahvistaen. Arvokkaimmille luontoalueille ei rakenneta, ja uusia luonnonsuojelualueita perustetaan luonnonsuojelualueohjelman mukaisesti.

Kaupungin kasvu mahdollistetaan kaavoituksella ja riittävällä tonttitarjonnalla sekä kasvun edellyttämillä infrainvestoinneilla. Olemassa olevien naapurustojen houkuttelevuutta lisätään kaupunkiympäristön laatua parantavilla investoinneilla.

Elämää, elinvoimaa, osaamista ja kasvua

Helsingin merellistä ympäristöä hyödynnetään yhä vahvemmin vetovoimatekijänä sekä kaupunkilaisten lähiluonto- ja virkistysalueena. Rantojen ja saariston palveluiden kehittymisen edellytyksiä parannetaan huolehtimalla niiden infrastruktuurista ja saavutettavuudesta.

Talous

Toimiala jatkaa tuottavuusohjelman läpivientiä ja tunnistaa uusia tuottavuutta lisääviä toimenpiteitä ja kehityskohteita. Taloudellisesti kestävä toiminta tukee palveluiden laatua, kasvua ja pitkäjänteistä kaupunkikehitystä.

Ilmasto ja luonto

Liikenne on Helsingin suurin päästölähde, minkä vuoksi päästövähennystoimia kohdistetaan erityisesti liikenteeseen. Epäsuorien päästöjen vähentämiseksi rakentamisessa jatketaan energiatehokkuuden parantamista, hiilijalanjäljen raja-arvolla ohjaamista sekä kiertotaloutta tukevia toimia.

Tapamme toimia

Helsinki

Parannetaan kaupunkilaisten arjen sujuvuutta ja varmistetaan, että kaupunkiympäristön toimialan palvelut toimivat mahdollisimman hyvin. Kehitetään reagointinopeuttamme ja asiakaspalveluamme. Kysymyksiin ja yhteydenottoihin vastataan ripeästi. Pienet ja nopeasti hoidettavissa olevat epäkohdat korjataan tehokkaasti.

Talousarvion toiminnan tavoitteet vuodelle 2027

Sitovat toiminnan tavoitteet

Sitova toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	**Asiakkaiden tyytyväisyys palveluihimme kasvaa**
Tavoitteen tyyppi	Sitova toiminnan tavoite
Tavoitekategoria	Kaupunkiyhteinen
Strategian painopiste	Tapamme toimia
Mittari 1	Kaupunkiympäristön toimialan NPS-suositteluindeksin arvo kasvaa
Mittarin 1 lähtöarvo	Vuoden 2026 arvo
Mittarin 1 tavoitearvo	Suurempi kuin vuoden 2026 arvo

Sitova toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	**Naapurustojen yhteisöllisyys ja viihtyisyys lisääntyvät**
Tavoitteen tyyppi	Sitova toiminnan tavoite
Tavoitekategoria	Kaupunkiyhteinen
Strategian painopiste	Viihtyisät ja yhteisölliset naapurustot
Mittari 1	Kaupungin omistamien liiketilojen vuokrausaste kasvaa kaupunkiuudistusalueilla (%)
Mittarin 1 lähtöarvo	71 (2025)
Mittarin 1 tavoitearvo	Vähintään 73 %
Mittari 2	Kaupungin omistamien liiketilojen vuokrausaste kasvaa (%)
Mittari 2 lähtöarvo	89 (2025)
Mittari 2 tavoitearvo	Vähintään 91 %
Mittari 3	Alle 3 työpäivässä vastattujen kaupungin koulujen ja päiväkotien palvelupyyntöjen osuus pysyy hyvällä tasolla kaupunkiuudistusalueilla (%)
Mittarin 3 lähtöarvo	88,66 % (2025)
Mittarin 3 tavoitearvo	Vähintään 88 %
Mittari 4	Viimeistään seuraavana työpäivänä saapumisesta käsittelyyn otettujen kunnossapidon vikailmoitusten osuus kasvaa (%)
Mittari 4 lähtöarvo	Vuoden 2026 toteuma
Mittari 4 tavoitearvo	Suurempi kuin vuoden 2026 toteuma %

Sitova toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	**Kaupungin vetovoimaisuus työnantajana lisääntyy**
Tavoitteen tyyppi	Sitova toiminnan tavoite
Tavoitekategoria	Kaupunkiyhteinen
Strategian painopiste	Henkilöstö ja johtaminen
Mittari 1	Kaupunkiympäristön toimialan työntekijöiden työnantajan suositteluindeksi kasvaa (%)
Mittarin 1 lähtöarvo	Kunta 10 2026 (%)
Mittarin 1 tavoitearvo	Fiilari 2027 suurempi kuin Kunta 10 vuonna 2026 (%)
Mittari 2	Kaupunkiympäristön toimialan työntekijöiden kokemus johtamisesta ja työelämän laadusta paranee (%)

Sitova toiminnan tavoite	Selite
Mittari 2 lähtöarvo	Kunta 10 2026 (%)
Mittari 2 tavoitearvo	Fiilari 2027 suurempi kuin Kunta 10 vuonna 2026 (%)

Sitova toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	**Uusi kaupunkirakenne toteutuu yleiskaavan toteuttamisohjelman mukaisesti**
Tavoitteen tyyppi	Sitova toiminnan tavoite
Tavoitekategoria	Toimialan oma
Strategian painopiste	Luontoa kunnioittava ja vetovoimaa tukeva kaupunkikehitys
Mittari 1	Tonttitaloudellisen tarkastelun läpikäyneiden uusien tai merkittävästi muuttuneiden kaupungin maalle tulevien asuntokaavojen osuus (%), joissa kaupungin asettamien vaatimusten kustannuksia on arvioitu suhteessa alueen hintatasoon
Mittarin 1 lähtöarvo	0 %
Mittarin 1 tavoitearvo	vähintään 75 %
Mittari 2	Kaupungin oman asuntotuotannon asuntorakentamisaloitusten määrä vuoden aikana (asuntoa)
Mittari 2 lähtöarvo	0 asuntoa
Mittari 2 tavoitearvo	vähintään 736 asuntoa
Mittari 3	Asunnottomien määrä vähenee (hlöä)
Mittarin 3 lähtöarvo	Asunnottomien määrä vuonna 2026
Mittarin 3 tavoitearvo	Pienempi kuin asunnottomien määrä vuonna 2026
Mittari 4	Ylläpidämme 5 pääkonttoritason tontin varantoa yrityksiä houkuttelevilta keskeisiltä sijainneilta
Mittari 4 lähtöarvo	5 kpl
Mittari 4 tavoitearvo	vähintään 5 kpl
Mittari 5	Ylläpidämme noin 500 000 k-m2 monipuolista ja toteuttamiskelpoista tonttivarantoa erityyppisten yritysten tarpeisiin
Mittari 5 lähtöarvo	2026 lopun kaavavaranto
Mittari 5 tavoitearvo	Vähintään 500 000 k-m2

Toiminnan tavoitteet

Toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	**Tuottavuutemme paranee**
Tavoitteen tyyppi	Toiminnan tavoite
Tavoitekategoria	Kaupunkiyhteinen
Strategian painopiste	Talous
Mittari 1	Tuottavuustoimenpiteiden tuottavuushyöty saavutetaan (euroa)
Mittarin 1 lähtöarvo	0
Mittarin 1 tavoitearvo	Vähintään 5 500 000 euroa

Toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	**Edistämme kaupunkilaisten työkykyä ja työllisyyttä kaikissa elämänvaiheissa**
Tavoitteen tyyppi	Toiminnan tavoite
Tavoitekategoria	Kaupunkiyhteinen
Strategian painopiste	Elämää, elinvoimaa, osaamista ja kasvua
Mittari 1	Työllistämisehdon sisältävien hankintojen määrä kasvaa (kpl)

Toiminnan tavoite	Selite
Mittarin 1 lähtöarvo	0 kpl
Mittarin 1 tavoitearvo	Vähintään 20 kpl

Toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	**Määrärahojen tarveperusteinen kohdentaminen kasvaa**
Tavoitteen tyyppi	Toiminnan tavoite
Tavoitekategoria	Kaupunkiyhteinen
Strategian painopiste	Viihtyisät ja yhteisölliset naapurustot
Mittari 1	Kaupunkiuudistusalueille ohjelmoitujen investointimäärärahojen käytön toteutumisaste nousee (%)
Mittarin 1 lähtöarvo	Vuoden 2026 toteuma (%)
Mittarin 1 tavoitearvo	Suurempi kuin vuoden 2026 toteuma (%) tai 100 %
Mittari 2	Placemaking-hankkeiden rahoitus KU-alueilla tai niitä vastaavilla alueilla kasvaa
Mittarin 2 lähtöarvo	Toteuma 2026 (euromääräinen osuus eri alueilla toteutetuista hankkeista)
Mittarin 2 tavoitearvo	Suurempi kuin toteuma 2026 (euromääräinen osuus eri alueilla toteutetuista hankkeista)

Toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	**Kaupungin kasvihuonekaasupäästöt vähenevät**
Tavoitteen tyyppi	Toiminnan tavoite
Tavoitekategoria	Toimialan oma
Strategian painopiste	Ilmasto ja luonto
Mittari 1	Kävelyn, pyöräliikenteen ja joukkoliikenteen kulkutapaosuus kasvaa verrattuna viiden edellisen vuoden keskiarvoon (%)
Mittarin 1 lähtöarvo	Keskiarvo vuosilta 2021-2026
Mittarin 1 tavoitearvo	Suurempi kuin keskiarvo vuosilta 2021-2026
Mittari 2	Sähköautojen latauspisteiden määrä yleisillä alueilla kasvaa
Mittari 2 lähtöarvo	Vuoden 2026 lopun tilanne
Mittari 2 tavoitearvo	50% suurempi kuin 2026 lopun tilanne (n. 123 kpl)
Mittari 3	Laskennallinen kumulatiivinen sähkö- ja lämmitysenergiansäästö kasvaa (GWh)
Mittarin 3 lähtöarvo	0 GWh
Mittarin 3 tavoitearvo	Vähintään 8,0 GWh

Henkilöstösuunnitelma

Henkilöstömäärän kehittyminen	2022	2023	2024	2025	Tulos-budjetti 2026	Ennuste 2026	Talous-arvio 2027	Talous-suunni-telma 2028	Talous-suunni-telma 2029
Vakituinen henkilöstö	1 429	1 514	1 607	1 660	1 884	1 874	1 811	1 810	1 804
Määräaikainen henkilöstö	203	187	199	222			60	56	54
Henkilöstömäärä yhteensä (oma henkilöstö)	**1 632**	**1 701**	**1 806**	**1 882**	**1 884**	**1 874**	**1 871**	**1 866**	**1 858**
Henkilötyövuodet (oma henkilöstö)	1 547	1 658	1 741	1 821	1 822	1 812	1 822	1 822	1 822
Vuokratyövoiman käyttö (ostot euroina)	143 292	237 967	220 919	103 686		76 000	76 000	78 000	80 000

Henkilöstösuunnitelma

Strategia, tavoitteet ja toimialan perustehtävät sekä toiminnan ja talouden muutoksiin vastaaminen ovat henkilöstösuunnittelun lähtökohtia. Henkilöstösuunnittelussa huomioidaan eläköitymisten ja muun lähtövaihtuvuuden tarjoama jousto resurssien uudelleen kohdentamiseksi.

Uudistumisen varmistamiseksi palvelukokonaisuuksien johtoryhmät arvioivat säännöllisesti, millaista osaamista ja kuinka paljon henkilöstöä tarvitaan toiminnan ja tavoitteiden varmistamiseksi niin kutsutun rullaavan henkilöstösuunnittelun avulla. Resurssien uudelleenkohdentamisessa huomioidaan tuottavuustoimenpiteiden vaikutus esimerkiksi digitalisaation kehittymisen ja ICT-tuottavuustoimenpiteiden kautta. Kriittisten tehtävien täyttö- ja seuraajasuunnittelu on osa toimialan tuottavuustoimenpiteiden varmistamista ja riskienhallintaa.

Toimialan henkilöstömäärän ennustetaan laskevan tällä strategiakaudella. Pidemmällä aikavälillä (3–10 vuotta) henkilöstömäärän arvioidaan laskevan tai pysyvän lähes samalla tasolla kuin 2029. Henkilöstömäärän kehityksen suunta tarkentuu vuosittain.

Määräaikaisten tehtävien ja sijaisuuksien täyttöä arvioidaan kriittisesti ja käytämme äkillisissä ja akuuteissa sijaisuustarpeissa tarvittaessa henkilöstövuokrauspalveluja. Uusien tehtävien täytössä kiinnitämme huomiota myös pitkäaikaistyöttömien, osatyökykyisten ja nuorten työllistymistä edistäviin toimenpiteisiin. Toimialalla on tavoitteena palkata 10 työtöntä työllistämismäärärahan avulla vuonna 2027.

Osa-aikatyötä, joustavia työaikajärjestelyjä ja etätyötä hyödynnetään työkyvyn tukemiseksi sekä erilaisissa elämäntilanteiden muutoksissa. Toimialalla panostetaan lomapalkkavelan hallintaan säännöllisen raportoinnin avulla sekä varmistamalla, että vuosilomat ja muut palkalliset vapaat pidetään ja hyväksytään ohjeistusten mukaisesti.

Työhyvinvoinnin kehittämisen tavoitteena on vähentää sairauspoissaoloja hyödyntämällä nykyistä tehokkaammin ja laadukkaammin olemassa olevia toimintamalleja sekä työterveys- ja työeläkevakuutusyhteistyötä. Tuemme työkykyä ja jaksamista hyvällä ja ennakoivalla esihenkilötyöllä, varhaisilla keskusteluilla, osasairauslomalla ja joustavilla työjärjestelyillä sekä nopeutetaan työhön paluuta esimerkiksi korvaavan työn avulla.

Arjen hyvinvointia sekä työkuorman hallintaa parannetaan muun muassa arvioimalla resurssien riittävyyttä suhteessa asetettuihin tavoitteisiin, selkiyttämällä työyhteisöjen sisäistä vastuunjakoa sekä kohdentamalla resursseja ja työpanosta nykyistä joustavammin tarpeen mukaan.

Vahvistamme työntekijöiden valmiuksia oman työkyvyn, palautumisen ja työkäyttäytymisen kehittämiseksi. Työhyvinvointia ja työturvallisuuskulttuuria kehitetään monipuolisesti arjen johtamisen, toimintatapojen ja henkilöstön osallistamisen ja osaamisen kehittämisen kautta.

Tunnistamme henkilöstömme moninaisuuden ja monikielisyyden henkilöstösuunnittelussa, rekrytointitilanteissa ja työsuhteen aikana. Tavoitteena on, että monikielisten osuus on 5 % henkilöstöstä strategiakauden lopussa. Edistämme mm. vammaisten ja osatyökykyisten henkilöiden työllistymistä ja vahvistamme esihenkilöiden osaamista esteettömyydestä rekrytoinneista.

Tarkastelemme kielitaitovaatimuksia tehtäväkuvien laatimisen ja rullaavan henkilöstösuunnittelun yhteydessä sekä lisäämme esihenkilöviestintää monimuotoisuudesta.

Kehitämme palkitsemisesta koskevan tiedon raportointia ja hyödynnämme tietoa tasa-arvon edistämiseksi palkitsemisessa: kiinnitämme huomiota palkitsemisen (kertapalkkiot ja henkilökohtaiset lisät) kohdentumiseen tasaisesti paitsi sukupuolen perusteella, myös mahdollisimman yhdenvertaisesti.

Kuvaamme, ohjeistamme ja lisäämme esihenkilöiden valmiuksia häirintä- ja kiusaamistapausten ripeässä käsittelyssä.

Helsinki

Osaamisen kehittämisessä keskitymme keskeisiin toimialan tavoiteohjelman toimeenpanoa tukeviin teemoihin, kuten digitalisaatioon ja tekoälyyn, turvallisuuteen ja varautumiseen, asiakas- ja kaupunkilaiskokemukseen, talouteen ja tuottavuuteen, ekologiseen kestävyyteen ja elinkaariajatteluun sekä tiedon hallintaan ja tietoturvaan.

Varmistamme tulevaisuudessa tarvittavan osaamisen tukemalla oppimista myös huolellisella perehdyttämisellä, työkiertomahdollisuuksien tarjoamisella, koulutuksilla, urapolkuja kehittämällä sekä seuraajamallilla.

Oppivan organisaation toimintamalli ohjaa yhteistyötä ja jatkuvaa kehittämistämme. Tavoitteena on palautteen systemaattisempi hyödyntäminen kehittämisen ja oppimisen tueksi sekä strategisten tavoitteiden saavuttamiseksi.

Arvioimme osaamista, johtamista ja yhteistyötämme säännöllisesti ja hyödynnämme sitä toiminnan ja työkulttuurimme jatkuvassa kehittämisessä.

Selkeytämme johtamisen periaatteet ja toimintamallit kaupungin uudistuvien kulmakivien mukaisesti, vahvistamme esihenkilöiden osaamista henkilöstöjohtamisen uudistuvissa prosesseissa ja järjestelmissä sekä varmistamme, että palkitseminen tukee tavoitteiden mukaista toimintaa, kehittymistä ja hyviä suorituksia.

Yhteenveto

Henkilöstösuunnittelu perustuu strategisiin tavoitteisiin ja jatkuvaan arviointiin, ja sen keskiössä ovat resurssien tehokas kohdentaminen, työhyvinvoinnin vahvistaminen, osaamisen uudistaminen sekä monimuotoisuuden edistäminen, jotta toimialan toiminta pysyy kestävänä ja tavoitteiden mukaisena myös tulevaisuudessa.

Seuraamme johtoryhmissä ja henkilöstötoimikunnissa säännöllisesti henkilöstötavoitteiden edistymistä, tilannekuvaa työn priorisoinnista ja resurssien kohdentamisesta ja teemme ennakoivia suunnitelmia ruuhkahuippujen ja muutostilanteiden varalle.

Tilankäytön tehokkuuden kehitys

Tilankäytön mittarit	Tilin-päätös 2022	Tilin-päätös 2023	Tilin-päätös 2024	Tilin-päätös 2025	Tulos-budjetti 2026	Talous-arvio 2027	Talous-suunni-telma 2028	Talous-suunni-telma 2029
Toimistotilat yhteensä m²	26 346	18 729	18 226	18 670	18 729	18 729	18 729	18 729
Toimistotilat m²/henkilö	16,2	10,5	10,1	9,8	9,9	9,7	9,7	9,7

Kaupunkiympäristötalon tilankäyttöä on tehostettu viime vuosina. Kaupunkiympäristön toimialan henkilöstön lisäksi talossa työskentelee muun muassa kasvatuksen ja koulutuksen toimialan hallinto sekä kanslian henkilöstöä. Tilatehokkuus pysyy samalla tasolla edellisvuoteen nähden.

Toimintaympäristön riskit ja epävarmuustekijät ja riskien hallintakeinot

Strategiset riskit

Strategiset riskit liittyvät toimialan pitkän aikavälin tavoitteisiin, kriittisiin menestystekijöihin sekä niihin kohdistuviin sisäisiin ja ulkoisiin epävarmuustekijöihin. Nämä riskit liittyvät yleensä myös kaupunkikonsernin merkittäviin riskeihin. Tällä hetkellä merkittävää epävarmuutta tulevaisuuteen aiheuttaa Suomen talouden heikko tilanne, ilmastonmuutos sekä geopolitiikka ja turvallisuusympäristön muutos, mikä vaikuttaa niin strategisella, taloudellisella kuin operatiivisellakin tasolla.

Toimialan tavoitteisiin liittyy kasvihuonepäästöjen vähentäminen sekä ilmastonmuutokseen sopeutumisen parantaminen. Päästövähennystavoitteena on päästöjen vähentyminen 85 prosentilla vuoteen 2030 mennessä vuoden 1990 tasosta ja että Helsinki saavuttaa nettonollapäästöt vuoteen 2040 mennessä. Riskinä on, ettei näitä tavoitteita saavuteta. Päästöjä pyritään vähentämään liikenteen päästöihin vaikuttamalla ja polttoon perustumattoman energiatuotannon suosimisella. Lisäksi epäsuoria päästöjä (jotka eivät ole mukana numeraalisessa tavoitteessa) vähennetään talo- ja infrarakentamisen sekä julkisten hankintojen päästöjä pienentämällä. Epävarmuustekijänä kokonaisuuteen liittyy myös riippuvuus fossiilisista polttoaineista, mikä altistaa toiminnan energian hintojen ja saatavuuden vaihtelulle, sääntelyn kiristymiselle sekä riskeille, että nykyiset ratkaisut eivät vastaa muuttuvan toimintaympäristön vaatimuksiin.

Ilmastonmuutos lisää sään ääri-ilmiöitä. Riskinä on, että sään ääri-ilmiöt aiheuttavat ennakoitua enemmän tai vaikeampia häiriötilanteita sekä haittaa asukkaille ja kaupungin toimivuuteen sekä talouteen. Ilmastonmuutoksen seuraukset voivat myös aiheuttaa vaurioita kaupungin omaisuudelle kuten rakenteille ja kasvillisuudelle. Rankkasateiden yleistyminen, hulevesitulvien todennäköisyyden kasvaminen, lumimäärän kasvu, myrskyt ja niiden aiheuttamat tuhot, lisääntyvä paahteisuus ja kuivuus, kasvitaudit, lämpösaarekeilmiö ja muut omaisuus- ja henkilövahingot tulevat lisääntymään. Helsinki varautuu ilmastonmuutoksen aiheuttamiin sään ääri-ilmiöihin ennakoivasti ja riskejä minimoivasti. Helsingin kaupunkistrategian mukaisesti tätä koskevat toimet tullaan kokoamaan erilliseen varautumissuunnitelmaan. Ilmastoyksikkö koordinoi ilmastonmuutokseen sopeutumisen ja ennakkovarautumisen toimenpidekokonaisuuksia. Ilmastonmuutoksen vaaratekijöiden seurausten pienentämiseksi valtuustokaudella edistetään useita ilmasto-ohjelman mukaisia kokonaisuuksia.

Toimialan sitovana tavoitteena on, että kaupungin kasvu toteutuu yleiskaavan toteuttamisohjelman mukaisesti. Tähän tavoitteeseen liittyy riski kasvutavoitteiden ja muiden arvojen välisten jännitteiden ja konfliktien lisääntymisestä tiivistyvässä kaupunkirakenteessa. Kaupunkirakenteen tiivistäminen edellyttää erilaisten, osin keskenään ristiriitaisten arvojen yhteensovittamista. Täydennysrakentamisen priorisointi sekä aluetehokkuuksien kasvu tekevät kaavahankkeista alati monimutkaisempia. Helppojen projektialueiden vähentyessä kaavoituksen ja edelleen yleisten alueiden suunnittelun keskiöön tulevat yhä haastavammat kohteet. Kaavoituksen ja muun suunnittelun tavanomaiset ristiriidat muuttuvat aiempaa kompleksisemmiksi. Myös erilaiset lakimuutokset vaikuttavat merkittävästi kaavoitukseen ja työmäärän hallintaan. Toimintaympäristön monimutkaistuessa ja vaatimusten koventuessa riskinä on, ettei tavoitteiden mukaista asemakaavoituksen asuntokerrosalaa saavuteta.

Taloudelliset näkökulmat korostavat tehokasta maankäyttöä ja investointien kannattavuutta. Vastaavasti sosiaaliset tavoitteet, kuten segregaation ehkäisy ja alueellisen tasa-arvon edistäminen, vaativat harkittuja ratkaisuja asuntotuotannon ja palveluiden sijoittumisen osalta. Samanaikaisesti luonnonympäristön suojelu ja viheralueiden säilyttäminen asettavat rajoitteita rakentamiselle. Näissä tilanteissa kaikkia arvoja ei aina ole mahdollista toteuttaa täysimääräisesti, vaan päätöksenteossa joudutaan tekemään tietoisia painotuksia, joissa jonkin arvon toteutuminen voi edellyttää toisen arvon jäämistä vähemmälle painotukselle. Rajoitetumpi liikkumavara ja erilaisten arvojen yhteensovittamisen haasteet kasvattavat myös erilaisten hankkeiden operatiivisten, taloudellisten ja vahinkoriskien todennäköisyyttä kaupungin kasvun jatkuessa ennakoidulla tavalla.

Toimialan sitovana tavoitteena on lisätä naapurustojen yhteisöllisyyttä ja viihtyisyyttä. Tavoitteeseen kytkeytyy myös naapurustojen sosioekonomisen tasavertaisuuden vahvistaminen. Riskinä on, että eriarvoisuus ja alueellinen segregaatio vahvistuvat. Kyseessä on laaja yhteiskunnallinen kokonaisuus, jossa on paljon toisiinsa kytkeytyviä vaikutuspolkuja. Eriarvoisuuskehitystä on vaikea pysäyttää, mutta jokaisen toimijan tulee tehdä osansa ilmiön hidastamiseksi. Eriarvoisuuskehityksen vastaisia toimia asuntopolitiikassa haastaa myös valtion Varke-rahoituksen voimakas supistuminen ja toimivien asumisen välimallien hallintamuotojen niukkuus. Riskin käsittelyssä tarvitaankin laajaa yhteistyötä toimialojen välillä sekä yli organisaatiorajojen. Kaupunkiympäristön toimialalla asiaan voidaan vaikuttaa mm. asuntopolitiikan, kaupungin palveluverkkosuunnittelun ja yritystoiminnan sijoittumisen sekä julkisen ympäristön kohentamisen keinoin. Riskiin vastataan muun muassa toimialan segregaation ehkäisyn ohjelman ja asuntopolitiikan osalta AM-ohjelman avulla. Ohjelmien toteutumista seurataan säännöllisesti.

Taloudelliset riskit

Kaupunkiympäristön toimialan talouden riskit ovat monenlaisia talouden tasapainoon, investointeihin ja talouden prosesseihin liittyviä riskejä. Tällä hetkellä toimialan toiminnalle merkittävän riskin aiheuttavat globaalin ja eurooppalaisen turvallisuusympäristön muutokset sekä pitkällä aikavälillä kaupungin rahoitusaseman ja taloudellisen pohjan heikkeneminen.

Turvallisuusympäristön muutoksesta aiheutuvat suorat ja epäsuorat vaikutukset Helsingin kaupunkiin voivat ilmetä monin eri tavoin niin strategisella, taloudellisella kuin operatiivisellakin tasolla. Varautuminen vaati toimialarajat ylittävää yhteistyötä sekä varautumisnäkökulmien huomioimista kaupungin suunnittelussa ja esimerkiksi hankinnoissa. Riippuvuuksia tulee vähentää ja riskiä tulee hajauttaa kaikilla tasoilla. Konkreettinen ja toteutunut riski on epävarmuuden lisääntyminen ja ennakoinnin vaikeutuminen. Energian, materiaalien ja työn hinta nousee ja materiaalien saatavuus vaihtelee. Tämä voi aiheuttaa esimerkiksi tila- ja infrahankkeiden viivästymistä, niiden supistumista tai laadun heikkenemistä.

Pitkällä aikavälillä kaupungin rahoitus heikkenee pitkittyneen työttömyystilanteen, kaupunkilaisten heikomman taloudellisen aseman, yritysten heikon tilanteen ja investointikyvyn sekä -halun ja laskevien tuloverojen takia. Myös väestön ikääntyminen ja ikääntyneen väestön palvelutarpeen kasvu lisää epätasapainoa kaupungin tulojen ja menojen välillä. Tähän tulisi vaikuttaa muun muassa huolehtimalla elinvoimainvestoinneista ja yritysten toimintaedellytyksistä sekä sujuvoittamalla yrityspalveluita.

Riskienhallinta korostuu myös lähivuosille suunnitelluissa ja toisiinsa kytköksissä olevissa infrahankkeissa. Riskinä on, että yhden hankkeen viivästyminen lykkää useampaa hanketta eteenpäin, millä on vaikutusta kaupungin kehittymiseen, omaisuuden hallintaan ja siten kaupungin toimivuuteen sekä pahimmassa tapauksessa turvallisuuteen. Viiveet heijastuvat talouden

suunnittelun ennakoitavuuteen ja riskinä on budjetin ylittyminen tai alittuminen. Riskiä pyritään hallitsemaan hankkeiden säännöllisellä seurannalla ja yhteisen tilanneymmärryksen muodostamisella erityisesti HSL:n, liikenneliikelaitoksen sekä Kaupunkiliikenne Oy:n kanssa.

Taloustilanteeseen liittyvä yleinen epävarmuus ja asuntokaupan hyytyminen ovat hidastaneet kaupungin rakennuttamien asuntojen myyntiä, ja sitä kautta asuntorakentaminen on yleisesti ottaen hiipunut. Myös Varken lainavaltuudet vaikuttavat kaupungin asuntotuotannon kykyyn käynnistää uudis- ja peruskorjaushankkeita erityisesti vuoden 2027 alusta. Tämä kaikki voi vaikuttaa kaupungin talouteen sekä muihin strategisiin tavoitteisiin, joihin asuntotuotannolla pyritään vaikuttamaan.

Operatiiviset riskit

Operatiiviset riskit ovat organisaation päivittäistä toimintaa, prosesseja ja järjestelmiä uhkaavia riskejä. Kaupunkiympäristön toimialalla operatiiviset riskit liittyvät useimmiten prosessien toimivuuteen, henkilöstöön, tietoon ja tietojärjestelmiin sekä sopimuksiin ja toiminnan jatkuvuuden varmistamiseen.

Henkilöstön saatavuus, pysyvyys ja riittävä osaamistaso on merkittävä riski erityisesti toimialan toiminnan kannalta kriittisissä tehtävissä. Riskiä hallitaan laatimalla henkilöstösuunnitelman yhteydessä kriittisten tehtävien täyttö- ja seuraajasuunnitelmat, panostamalla työnantajakuvan kehittämiseen sekä rekrytointien ja perehdyttämisen onnistumiseen.

Epävarmuus lumenvastaanottopaikkojen riittävyydestä luovat merkittävän riskin kaupungin talviaikaisen toimivuuden varmistamiselle. Lumen merivastaanoton lopettaminen vuonna 2028 ja ilmastonmuutoksen tuomat sään ääri-ilmiöt suurentavat riskin todennäköisyyttä ja sen vaikutuksia. Lumen mereen kaadon lopettamisen vuoksi poistuvaa vastaanottokapasiteettia ei pystytä korvaamaan muilla ratkaisuilla vuoteen 2028 mennessä.

Turvallisuusympäristön muutos ja kyberrikollisuuden kasvu aiheuttavat riskin myös kaupunkiympäristön hallinnoimille tietojärjestelmille. Hyökkääjät käyttävät hyväkseen järjestelmien, niiden käyttäjien ja verkkoinfrastruktuurin haavoittuvuuksia ja saattavat pyrkiä kalastamaan toimialan hallussa olevaa tietoa tai estämään tietojen käytön. Tieto on yksi toimialan tärkeimpiä omaisuuseriä ja riskin toteutuminen voi vaarantaa tiedon eheyden, luotettavuuden ja/tai saatavuuden. Kyberuhkien torjunnassa tehdään yhteistyötä kanslian, DigiHelsingin ja muiden kaupungin toimialojen kanssa. Tietoturvajohtamisen muutosohjelma 2025–2028 tähtää kaupungin teknisen korjausvelan korjaamiseen projektin aikana ja sen avulla parannetaan myös toimialan kyberturvallisuutta. Yksittäisiin tietojärjestelmiin kohdistuvia riskejä pienennetään järjestelmäkohtaisilla auditoinneilla ja henkilöstön tietoturvaosaamista ylläpidetään ja kehitetään jatkuvalla koulutuksella.

Kyberhyökkäyksien lisäksi riskiä voi aiheuttaa myös Helsingin alueen kriittiseen infrastruktuuriin liittyvä, avoimesti jaettu julkinen tieto. Kaupunkiympäristön toimialalla käsitellään erittäin paljon yhteiskunnan kriittiseen infrastruktuuriin liittyvää tietoa, jota on kaupungin datastrategian periaatteiden mukaisesti pyritty aiemmin jakamaan mahdollisimman avoimesti. Tähän riskiin on reagoitu ja toimialalla on käynnissä työ, jossa tarkastellaan eri kanavissa jaettua julkista tietoa ja tehdään tähän liittyvää riskiarviota. Paikkatietoaineistojen osalta tiedon jakamista on rajoitettu jo aiemmin kansallisten periaatteiden mukaisesti, mutta kaupungin tietovirrat ovat moniulotteiset ja vastuullinen datan hallinta vaatii kokonaisvaltaisempaa tarkastelua sekä kehittämistä. Tämän riskin hallitsemiseksi on jatkossa tehtävä tiiviimpää yhteistyötä kriittisen infrastruktuurin toimijoiden kanssa sekä seurattava CER-direktiivin kansallista toimenpanoa ja muita kansallisia säädöksiä ja suosituksia.

3.1.3.2. 3 10 01 Kaupunkirakenne ja toimialan yhteiset palvelut

1 000 €	Käyttö 2025	Talousarvio 2026	Ennuste 2026	Ehdotus 2027	Talousarvio 2027	Talous-suunnitelma 2028	Talous-suunnitelma 2029
Tulot yhteensä	472 977	460 100	437 614	459 700	459 700	477 100	492 100
Menot yhteensä	82 896	86 268	85 637	91 286	91 086	94 646	97 492
Ylitysoikeus							
Toimintakate	390 081	373 832	351 977	368 415	368 615	382 454	394 608
Poistot	12 068	9 600	9 630	12 000	14 000	15 000	16 000
Tilikauden tulos	378 012	364 232	342 347	356 415	354 614	367 455	378 607

*) 3 10 04 HSY-kuntayhtymän maksuosuus 2,2 milj. euroa siirretty vuonna 2027 talousarviokohdalle 3 10 01 Kaupunkirakenne ja toimialan yhteiset palvelut.

Toiminnan kuvaus

Talousarviokohtaan kuuluu maankäyttö ja kaupunkirakenne -palvelukokonaisuus, toimialan yhteiset palvelut, toimialan esikunta, johon kuuluu johto, ilmastoyksikkö ja strategiayksikkö sekä HSY maksut, eli HSY-kuntayhtymän maksuosuus ja hulevesimaksu.

Maankäyttö ja kaupunkirakenne -palvelukokonaisuus koostuu viidestä palvelusta, jotka vastaavat seuraavista tehtävistä:

- Maankäytön yleissuunnittelu vastaa yleiskaavoituksesta, strategisen maapolitiikan suunnittelusta ja teknistaloudellisesta suunnittelusta sekä maankäytön suunnittelun seudullisesta yhteistyöstä.
- Asemakaavoitus vastaa kaupunkisuunnittelusta ja asemakaavojen laatimisesta sekä asemakaavatason maankäytöllistä harkintaa edellyttävistä asioista.
- Maaomaisuuden kehittäminen ja tontit vastaa maapolitiikan toteuttamiseen ja kaupungin maaomaisuuden kehittämiseen liittyvistä tehtävistä sekä tontinluovutuksista.
- Liikenne- ja katusuunnittelu vastaa kokonaisuuden suunnittelusta, liikennejärjestelmän kehittämiseen liittyvistä tehtävistä sekä yleisten alueiden investointien ohjelmoinnista.
- Kaupunkitila- ja maisemasuunnittelu vastaa viheraluejärjestelmä-, alue- ja puistosuunnittelusta sekä luonnon monimuotoisuuden edistämisestä.

Toimialan yhteiset palvelut vastaa kaupunkiympäristön hallinto- ja laki-, hankinta-, henkilöstö-, viestintä-, talous- ja suunnittelu- sekä digitalisaatio- ja tietohallintopalvelujen tuottamisesta.

Talousarviokohtaan kuuluu toimialan esikunta. Toimialajohtajan suorassa alaisuudessa toimii yksittäisiä asiantuntijoita sekä kaksi yksikköä, jotka vastaavat seuraavista tehtävistä:

- Ilmastoyksikkö huolehtii muun muassa kaupunkitasoisesti ilmastomuutoksen hillintään ja siihen sopeutumiseen liittyvästä koordinoinnista ja toimenpiteiden toimeenpanosta kaupungin sisällä ja eri sidosryhmien kanssa.
- Strategiayksikön tehtävänä on muun muassa kaupunkiuudistuksen edistämisen ja segregaation vastaisen työn koordinoiminen, taloustieteellisten asiantuntijapalvelujen tuottaminen, data-analyysin asiatuntijapalvelujen tuottaminen ja tiedolla johtamisen tukeminen.

Talousarviokohtaan kuuluvat myös HSY-maksut: Näistä HSY-kuntayhtymän maksuosuus siirtyy vuonna 2027 talousarviokohdalta 31004 talousarviokohdalle 31001. Kuntayhtymän perussopimuksen mukaan kuntayhtymä rahoittaa toimintakulunsa vesi- ja jätehuoltotoimintojen maksuilla, kuntaosuuksilla ja muilla tuloilla. Kuntayhtymä perii jäsenkunniltaan maksuosuudet muista kuin vesihuollon tai jätehuollon tehtävistä aiheutuvista kustannuksista. Toinen talousarviokohtaan sisältyvä HSY-maksu on hulevesimaksu, eli yleisten alueiden hulevesien viemäröinnistä perittävä maksu.

Talousarviovuoden muutokset

Talousarviokohdan tulot pysyvät lähes vuoden 2026 tasolla eikä kasvua ole odotettavissa. Tämä johtuu siitä, että asunto- ja toimitilarakentamisen piristymisestä ei edelleenkään ole konkreettisia merkkejä ja lisäksi globaali epävarmuus lisää korko- ja inflaatioriskiä. Rakentamisen uudelleenkäynnistymisen sekä tonttikauppojen toteutumisen ajankohtaa on vaikea ennustaa.

Helsinki

Maankäyttösopimustulojen kehittymiseen ja muodostumiseen liittyy nykyisessä markkinatilanteessa haasteita, koska yksityiset maanomistajat ovat heikon markkinatilanteen takia varovaisia kaavamuutoshankkeiden edistämisessä ja haluttomia sitoutumaan maankäyttösopimuksiin ja -maksuihin, jos kaavoitettavan hankkeen toteutuminen on epävarmaa. Lisäksi maankäyttösopimustulojen ennustamista haastaa erityisesti asemakaavojen päätöksenteon etenemisen sekä lainvoimaistumiseen liittyvä epävarmuus. Esimerkiksi kaavavalitusten takia maankäyttökorvausten maksu siirtyy.

Talousarviokohdan sitovana tasona ovat toimintamenot. Talousarviokohdan menot kasvavat raamin mukaisesti verrattuna vuoden 2026 talousarvioon. Talousarviokohdan alle siirtyy talousarviokohdalta 31004 HSY kuntayhtymän maksuosuus. Talousarviokohdan alla jo oleva HSY hulevesimaksun korotus kasvattaa menoja. Talousarviokohdan alle on myös keskitetty toimialan EMBA/JOKO - koulutusmäärärahat. Toimintamenojen kokonaistaso pidetään kestävyysperiaatteen mukaisena sopeuttamalla toimintaa tarvittaessa, esimerkiksi kasvattamalla oman työn osuutta suhteessa ostettuun asiantuntijapalveluun. Helsingin kaupunkisuunnittelussa ja kaavoituksessa korostuu jatkossa yhä enemmän olemassa olevan rakenteen täydennysrakentaminen, joka vie huomattavasti enemmän resursseja kuin kokonaan uusien alueiden kaavoittaminen. Toimintaympäristöstä tulevat paineet ja odotukset asemakaavoitukselle ovat koko ajan kasvussa.

Valtakunnalliset normienpurkutalkoot eivät ole johtaneet toivottuun tulokseen lainvalmistelun tasolla. Rakentamislain on jo nyt todettu aiheuttavan lisätöitä. Uutena ryhmänä kaavoitukselle ovat tulossa poikkeamiset, jotka eivät vaadi rakentamislupaa. Alueiden käyttölaki tulee aiheuttamaan lisätöitä, koska aloitteet ja asemakaavan muutoshakemukset jouduttaneen käsittelemään lautakunnassa.

Kaikkien tunnistettujen kaava- ja kiinteistökehityshankkeiden tai merkittävien realisointihankkeiden edistämistä samanaikaisesti joudutaan jatkuvasti priorisoimaan. Priorisointia tehdään muun muassa hankkeiden strategisen ja taloudellisen merkityksen perusteella. Kaupungin strategisista tavoitteista nousevien erittäin vaativien ja pitkäkestoisten kaupunki- ja kiinteistökehityshankkeiden määrä on lisääntynyt. Näitä ovat esimerkiksi Hanasaari, Elielinaukio, Makasiininranta, Haltiala, Kätilöopisto, Oulunkylän keskusta ja muut ostarialueet.

Viime strategiakausien tärkeänä teemana ollut luonnon ja kaupungin kasvun ja tiivistymisen yhteensovittaminen on näkynyt laajasti kaupunkiympäristön suunnittelutehtävien painotuksissa ja haasteissa. Suunnitteluhankkeista on tullut monimutkaisempia ja keskenään tasapainotettavia tavoitteita on enemmän kuin aikaisemmin.

Palvelukustannusten kehitys

Palvelukustannukset	Tilinpäätös 2022	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Tilinpäätös 2025	Tulos-budjetti 2026	Ennuste 2026	Talousarvio 2027
Asemakaavoitus							
Palvelun kokonaiskustannus (€)	12 042 652	12 257 625	12 478 994	15 490 644	16 086 000	16 001 000	16 612 000
Suorite (tarkistettujen asemakaavaehdotusten kerrosala brutto, k-m², 5 v. ka)	1 400 000	1 400 000	1 400 000	1 500 000	1 500 000	1 200 000	1 200 000
Lisätieto: tarkistettujen asemakaavaehdotusten kerrosala brutto, k-m² / vuosi	1 323 072	926 911	2 610 183	1 165 455	1 500 000	1 200 000	1 200 000
Yksikkökustannus (€/tarkistettujen asemakaavaehdotusten kerrosala brutto, k-m², 5 v. ka)	8,6	8,8	8,9	10,3	10,7	13,3	13,8
Yksikkökustannuksen muutos-%	1,8	1,8	1,8	15,9	3,8	29,1	29,1
Maaomaisuuden kehittäminen ja tontit							
Palvelun kokonaiskustannus (€)	13 682 465	14 667 096	13 231 715	18 156 983	16 872 000	16 797 000	17 418 000
Suorite (luovutettujen tonttien kerrosala, k-m², 3 v. ka)	341 000	274 667	229 667	204 000	204 667	184 000	184 000
Lisätieto: luovutettujen tonttien kerrosala brutto, k-m² / vuosi	265 000	235 000	189 000	188 000	225 000	150 000	150 000
Yksikkökustannus (€/luovutettujen tonttien kerrosala, k-m², 3 v. ka)	40	53	58	89	82	91	95
Yksikkökustannuksen muutos-%	22,9	33,1	7,9	54,5	−7,4	2,6	14,8
Muut kustannukset yhteensä (€)	45 119 322	45 295 530	45 681 107	49 248 203	55 924 000	52 839 000	57 056 000
josta toimialan yhteisten palvelujen kustannukset	20 940 532	19 113 773	19 090 259	16 504 300	18 205 000	17 584 000	18 628 000

Palvelukustannukset	Tilinpäätös 2022	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Tilinpäätös 2025	Tulos-budjetti 2026	Ennuste 2026	Talousarvio 2027
josta maankäytön yleissuunnittelu, liikenne- ja katusuunnittelu sekä kaupunkitila- ja maisemasuunnittelu	24 080 738	25 054 872	27 094 680	32 597 377	31 519 000	35 255 000	32 428 000
josta muut kaupunkirakenteen kustannukset	98 052	1 126 885	−503 832	146 526	6 200 000	0	6 000 000
Talousarviokohdan kustannukset yhteensä	**70 844 440**	**72 220 252**	**71 391 816**	**82 895 830**	**88 882 000**	**85 637 000**	**91 086 000**

Maankäyttö ja kaupunkirakenne -palvelukokonaisuuden budjettia on kasvattanut vuonna 2025 toteutettu kirjaustapojen täsmentäminen. Asemakaavoitus-palvelun yksikkökustannukset ovat kasvaneet kuluneen viiden vuoden tarkasteluajanjaksolla; kaavoitustyön luonne on muuttunut aiempaa vaativammaksi, mikä vie enemmän resursseja. Maaomaisuuden kehittäminen ja tontit -palvelussa yksikkökustannus on kasvanut viimeisen viiden vuoden aikana yleisen hintatason nousun ja rakentamisen heikon suhdannetason vuoksi.

Muut suoritteet

Muut suoritteet	Tilinpäätös 2022	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Tilinpäätös 2025	Tulos-budjetti 2026	Ennuste 2026	Talousarvio 2027
Ulkoiset maanvuokrat (1 000 euroa)	268 000	281 000	316 274	327 000	340 000	335 000	345 000
Kaupunkiympäristölautakunnan hyväksymät suunnitellut baana- ja pyöräliikenteen pääväyläkilometrit (km)	6,5	7,3	5,1	4,6	10,0	15,3	15,3
Rakennetut pyöräpysäköintipaikat (lkm)	340	1 242	220	1 234	2 000	1 600	1 600

Ulkoisten maanvuokrien nousu viimeisen viiden vuoden aikana johtuu vuokrien indeksitarkistuksista. Pyöräpysäköintipaikkojen lisäys johtuu erityisesti koulujen pihoille toteutetuista pyöräpysäköintipaikoista.

3.1.3.3. 3 10 02 Tilat

1 000 €	Käyttö 2025	Talousarvio 2026	Ennuste 2026	Ehdotus 2027	Talousarvio 2027	Talous-suunnitelma 2028	Talous-suunnitelma 2029
Tulot yhteensä	654 521	687 627	679 773	709 342	709 342	737 006	759 117
Menot yhteensä	361 650	403 189	394 639	411 886	411 886	428 025	440 866
Ylitysoikeus							
Toimintakate	292 871	284 438	285 135	297 456	297 456	308 981	318 251
Poistot	143 138	164 960	164 960	149 462	151 000	157 000	162 000
Tilikauden tulos	149 733	119 478	120 175	147 994	146 456	151 981	156 251

Toiminnan kuvaus

Talousarviokohtaan kuuluu rakennukset ja yleiset alueet -palvelukokonaisuuden tilat-palvelu, joka

- vastaa kaupungin omistamien rakennusten suunnittelusta, rakennuttamisesta, ylläpidosta sekä tarpeettomista rakennuksista luopumisesta,
- järjestää ja ylläpitää tilat kaupungin eri tarpeisiin, kuten päiväkodeille, kouluille, sosiaali- ja terveyspalveluille, liikuntapalveluille,
- järjestää vuokralaiset kaupungin omistamiin liiketiloihin sekä huolehtii vuokrasuhteesta.

Talousarviovuoden muutokset

Talousarviokohdan sitovana tasona on toimintakate, jonka arvioidaan paranevan vuoden 2026 talousarvioon verrattuna.

Tuloja kasvattavat valmistuvista hankkeista saatavat vuokratulot sekä tila- ja pääomavuokrien indeksikorotukset. Ylläpitovuokriin ei tehdä merkittäviä korotuksia. Toisaalta tulojen kasvua vähentävät muun muassa HUSin Kivelän vuokratilojen poistuminen sekä yksittäisiin kohteisiin tehdyt kustannustason tarkistukset, kuten kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan (Kuva) liikuntakohteiden kiinteistönhoitokulujen tarkistaminen alaspäin. Myös valmistus omaan käyttöön pienenee edellisvuoden talousarvioon verrattuna.

Menojen kasvua aiheuttavat erityisesti käyttötaloudesta maksettavat esiselvityshankkeiden kustannukset. Koska kyseisiä kustannuksia ei voitu sisällyttää vuoden 2026 käyttötalouden määrärahoihin, ne näkyvät vuoden 2027 talousarviossa kertaluonteisena kulutason nousuna. Menoja lisäävät myös valmistuvien kohteiden ylläpitokustannukset sekä vuokrien, vastikkeiden ja ylläpitokustannusten indeksikorotukset. Henkilöstökuluja kasvattavat palkankorotukset sekä Kehittämisyksikön kahden määräaikaisen lisäresurssin tarve.

Menojen kasvua hillitsevät energiasäästötoimenpiteet, myytävien ja purettavien kohteiden poistuminen sekä yksittäisten kohteiden kustannustarkistukset. Maanvuokrakulut alenevat poistuvan tilakannan ja kiinteistökehitykseen siirtyvien kohteiden vuoksi. Viimeksi mainituista kohteista ei uuden linjauksen mukaan makseta vuokraa Maankäyttö ja kaupunkirakenne -palvelukokonaisuudelle.

Palvelukustannusten kehitys

Palvelukustannukset	Tilinpäätös 2022	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Tilinpäätös 2025	Tulos-budjetti 2026	Ennuste 2026	Talousarvio 2027
Tilat (toimitilakanta)							
Toimitilakannan kokonaiskustannukset (€)	300 747 639	336 490 839	348 319 733	363 395 613	405 114 688	396 661 000	413 771 000
Suorite (kaupungin hallinnassa oleva toimitilakanta, m²)	2 703 896	2 919 539	2 964 438	2 958 728	2 979 535	2 962 702	2 948 000
josta suoraan omistettu ala, m²		2 190 185	2 217 940	2 228 870	2 190 775	2 222 484	2 222 000
josta osakeomistukset, m²		182 926	175 305	176 640	222 915	176 438	188 000
josta ulkoavuokrattu ala, m²		546 428	571 193	553 218	565 845	563 780	538 000
Yksikkökustannus (€/kaupungin hallinnassa oleva toimitilakanta, m²)	111	115	117	123	136	134	140
Yksikkökustannuksen muutos-%	14,2	3,6	1,9	4,5	10,7	9,0	3,2
Muut kustannukset yhteensä (€)	1 334 629	1 150 283	764 869	−1 745 190	−991 000	−2 022 000	−1 885 000
josta yleisten alueiden rakennuttaminen	0	0	0	0	0	0	0
josta valmistus omaan käyttöön	5 943 386	5 495 774	5 416 869	2 590 206	3 800 000	2 600 000	3 000 000
josta toimialan yhteisten palvelujen kustannukset	−4 608 757	−4 345 491	−4 652 000	−4 335 396	−4 791 000	−4 622 000	−4 885 000
Talousarviokohdan kustannukset yhteensä	**302 082 268**	**337 641 122**	**349 084 602**	**361 650 423**	**404 123 688**	**394 639 000**	**411 886 000**

Palvelukustannusten kasvuun vaikuttavat muun muassa valmistuvien kohteiden ylläpitokustannukset sekä vuokrien, vastikkeiden ja ylläpitokustannusten indeksikorotukset. Toisaalta palvelukustannusten kasvua hillitsevät energiasäästöt sekä myytävien ja purettavien kohteiden ylläpitokustannusten poistuminen.

Muut suoritteet

Muut suoritteet	Tilinpäätös 2022	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Tilinpäätös 2025	Tulos-budjetti 2026	Ennuste 2026	Talousarvio 2027
Tilojen vajaakäyttöaste, %	3,8	3,4	3,5	6,7	4,0	6,8	6,6
Tiloja omassa ylläpidossa, m²		1 778 701	1 820 000	2 205 515	1 876 337	2 322 646	2 326 000

3.1.3.4. 3 10 03 Asuntotuotanto

1 000 €	Käyttö 2025	Talousarvio 2026	Ennuste 2026	Ehdotus 2027	Talousarvio 2027	Talous-suunnitelma 2028	Talous-suunnitelma 2029
Tulot yhteensä	26 656	32 465	27 858	30 612	30 612	25 428	23 514
Menot yhteensä	29 461	38 493	33 241	33 879	33 379	28 215	25 007
Ylitysoikeus							
Toimintakate	−2 805	−6 027	−5 383	−3 267	−2 767	−2 787	−1 493
Poistot		82	82				
Tilikauden tulos	−2 805	−6 109	−5 465	−3 267	−2 767	−2 787	−1 493

Toiminnan kuvaus

Talousarviokohtaan kuuluu rakennukset ja yleiset alueet -palvelukokonaisuuden asuntotuotantopalvelu:

- Asuntotuotanto vastaa kaupungin oman uudisasuntotuotannon sekä kaupunkikonsernin asuntoyhtiöiden peruskorjausten rakennuttamisesta.
- Lisäksi asuntotuotanto myy Hitas-omistusasuntoja sekä rakennuttamiaan uudistuotannon asumisoikeusasuntoja.

Talousarviovuoden muutokset

Talousarviokohdan sitovana tasona on toimintakate.

Asuntotuotannon toimintakate paranee verrattuna vuoden 2026 talousarvioon.

Tulot pienenevät tuloutusvaiheessa olevien hankkeiden talousarviovaiheessa arvioidun pienemmän määrän vuoksi.

Menot pienenevät ennen kaikkea korko-, vastike- sekä Hitas-hankkeiden lisä- ja muutostöiden kustannusten laskun seurauksena. Laskelmissa on käytetty oletuksena markkinatilanteen asteittaista elpymistä, joka vähentää myymättömien asuntojen määrää ja siten myös vastikekustannuksia.

Rakennusaikaiset korkokustannukset pysyvät edelleen merkittävänä menoeränä suurten hankemäärien ja sitoutuneen pääoman vuoksi, vaikka niitä pyritään aktiivisesti hillitsemään. Henkilöstömenot pysyvät maltillisella tasolla luonnollisen vaihtuvuuden seurauksena.

Palvelukustannusten kehitys

Palvelukustannukset	Tilinpäätös 2022	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Tilinpäätös 2025	Tulos-budjetti 2026	Ennuste 2026	Talousarvio 2027
Asuntotuotanto (uudistuotanto)							
Uudistuotantokannan käyttötalouden kokonaiskustannukset (€)	13 960 908	23 052 181	25 366 256	23 080 478	27 938 741	25 932 026	26 154 975
Suorite (uusien asuntojen käynnistyspäätökset, kpl)	603	1 435	783	838	892	751	736
josta ARA-tuotanto: asuntojen käynnistyspäätöksiä, kpl	537	1 052	603	712	892	751	686
josta muu uudistuotanto: asuntojen käynnistyspäätöksiä, kpl	66	383	180	126	0	0	50
Yksikkökustannus (€/uusien asuntojen käynnistyspäätökset, kpl)	23 152	16 064	32 396	27 542	31 321	34 530	35 537
Yksikkökustannuksen muutos-%	58,3	−30,6	101,7	−15,0	13,7	25,4	13,5
Asuntotuotanto (peruskorjaukset)							

Palvelukustannukset	Tilinpäätös 2022	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Tilinpäätös 2025	Tulos-budjetti 2026	Ennuste 2026	Talousarvio 2027
Peruskorjauskannan käyttötalouden kokonaiskustannukset (€)	4 391 628	7 683 111	11 128 145	9 090 703	10 979 981	10 213 841	10 277 737
Suorite (korjattujen asuntojen määrä, kpl)	1 131	1 050	911	783	808	710	665
Yksikkökustannus (€/peruskorjattujen asuntojen määrä, kpl)	3 883	7 317	12 215	11 610	13 589	14 386	15 455
Yksikkökustannuksen muutos-%	1,0	88,4	66,9	−5,0	17,0	23,9	13,7
Muut kustannukset yhteensä (€)	−3 560 775	−3 329 181	−3 164 000	−2 710 000	−3 011 000	−2 905 000	−3 054 000
Toimialan yhteisten palvelujen kustannukset	−3 560 775	−3 329 181	−3 164 000	−2 710 000	−3 011 000	−2 905 000	−3 054 000
Talousarviokohdan kustannukset yhteensä	**14 791 761**	**27 406 111**	**33 330 401**	**29 461 181**	**35 907 722**	**33 240 867**	**33 378 712**

Asuntotuotannon palvelukustannusten muutoksiin vaikuttavat aktiivisten rakennus- ja peruskorjauskohteiden määrät sekä niihin liittyvät rahoituskustannukset. Lisäksi asuntotuotantoon vaikuttavat talouden syklit, rakentamisen määrä ja yleinen korkotaso.

3.1.3.5. 3 10 04 HSL- ja HSY-kuntayhtymien maksuosuudet

1 000 €	Käyttö 2025	Talousarvio 2026	Ennuste 2026	Ehdotus 2027	Talousarvio 2027	Talous-suunnitelma 2028	Talous-suunnitelma 2029
Tulot yhteensä							
Menot yhteensä	271 309	320 530	320 330				
Ylitysoikeus							
Toimintakate	−271 309	−320 530	−320 330				
Poistot							
Tilikauden tulos	−271 309	−320 530	−320 330				

Talousarviokohta on lopetettu. Talousarviokohtaan sisältyvä HSY-maksuosuus on tämän vuoden talousarviossa siirretty talousarviokohtaan 3 10 01 Kaupunkirakenne ja yhteiset palvelut ja HSL-maksuosuus uuteen talousarviokohtaan 3 10 10 Joukkoliikenne.

3.1.3.6. 3 10 06 Tuki Liikenneliikelaitokselle

1 000 €	Käyttö 2025	Talousarvio 2026	Ennuste 2026	Ehdotus 2027	Talousarvio 2027	Talous-suunnitelma 2028	Talous-suunnitelma 2029
Tulot yhteensä							
Menot yhteensä	11 109	17 660	16 700				
Ylitysoikeus							
Toimintakate	−11 109	−17 660	−16 700				
Poistot							
Tilikauden tulos	−11 109	−17 660	−16 700				

Talousarviokohta on lopetettu. Tämän vuoden talousarviossa Tuki Liikenneliikelaitokselle on siirretty uuteen talousarviokohtaan 3 10 10 Joukkoliikenne.

3.1.3.7. 3 10 07 Infrakorvaus HSL:ltä ja maksu Kaupunkiliikenne Oy:lle

1 000 €	Käyttö 2025	Talousarvio 2026	Ennuste 2026	Ehdotus 2027	Talousarvio 2027	Talous-suunnitelma 2028	Talous-suunnitelma 2029
Tulot yhteensä	48 306	55 800	52 800				
Menot yhteensä	64 514	70 830	72 400				
Ylitysoikeus							
Toimintakate	−16 209	−15 030	−19 600				
Poistot							
Tilikauden tulos	−16 209	−15 030	−19 600				

Talousarviokohta on lopetettu. Tämän vuoden talousarviossa Infrakorvaus HSL:ltä ja maksu Kaupunkiliikenne Oy:lle on siirretty uuteen talousarviokohtaan 3 10 10 Joukkoliikenne.

3.1.3.8. 3 10 08 Palvelut ja luvat

1 000 €	Käyttö 2025	Talousarvio 2026	Ennuste 2026	Ehdotus 2027	Talousarvio 2027	Talous-suunnitelma 2028	Talous-suunnitelma 2029
Tulot yhteensä	142 391	153 398	146 150	151 314	151 814	156 152	161 371
Menot yhteensä	103 835	115 254	109 550	113 464	113 264	117 584	121 009
Ylitysoikeus							
Toimintakate	38 555	38 144	36 600	37 850	38 550	38 568	40 362
Poistot	1 132	1 111	1 010	1 231	1 231	1 229	1 202
Tilikauden tulos	37 424	37 033	35 590	36 619	37 319	37 339	39 160

Toiminnan kuvaus

Talousarviokohtaan kuuluu palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus, jossa on kuusi palvelua:

- Kaupunkitilan lupa- ja asiakaspalvelut vastaa toimialan keskitetystä asiakaspalvelusta ja ohjaa yleisten alueiden käyttöä myöntämällä katutöihin liittyviä lupia, alueiden käyttölupia ja lyhytaikaisia maanvuokrauksia sekä valvoo lupaehtojen noudattamista.
- Kaupunkimittauspalvelut vastaa kiinteistönmuodostuksesta, sitovista tonttijaoista, kiinteistörekisterin pidosta, kaupungin kartastotehtävistä, kaavoitusmittauksista, paikkatietotehtävistä sekä toimintaansa liittyvistä tietopalveluista.
- Rakennusvalvontapalvelut vastaa rakennusvalvonnasta, käsittelee lupahakemukset ja tallentaa rakennussuunnitelmat sekä valvoo rakennustyötä ja rakennettua ympäristöä.
- Ympäristöpalvelut vastaa ympäristön-, luonnon- ja vesien- sekä terveydensuojelusta, tupakkavalvonnasta, elintarvike- ja eläinsuojeluvalvonnasta sekä talousveden valvonnasta ja eläinlääkintähuollosta.
- Pysäköinninvalvonta ja pysäköintipalvelut vastaa kunnallisesta pysäköinninvalvonnasta ja ajoneuvojen siirtotoiminnasta sekä yleisten alueiden maksullisen pysäköinnin järjestämisestä.
- Asumisen palvelut vastaa asuntojen järjestämisestä kaupungin omiin tarpeisiin, asunnonvälityksestä ja asumisen viranomaispalveluista.

Talousarviovuoden muutokset

Talousarviokohdan sitovan toimintakatteen arvioidaan laskevan verrattuna vuoden 2026 talousarvioon. Sekä toimintatulot että toimintamenot tulevat kokonaisuudessaan laskemaan. Tämä johtuu pääasiassa siitä, että asumisen palveluiden aiemman työsuhdeasunnoista luopumisen ja subventiomallin purkamisen vaikutukset on huomioitu vuoden 2027 talousarviossa.

Palkankorotusten, ICT-kulujen vyörytysperiaatteiden tarkentamisen, sisäisten lisähankkeiden ja sopimusten indeksikorotusten osalta menot tulevat nousemaan.

Kaupunkitilan lupa- ja asiakaspalveluiden taksamuutoksen vaikutuksen työmaihin sekä rakentamisen suhdannetilanteen arvioidaan vaikuttavan tuloihin negatiivisesti. Työmaiden kestot ovat lyhentyneet ja työmaa-alueet pienentyneet. Kaupunkitilan lupa- ja asiakaspalveluiden vesiliikenteestä arvioidaan saatavan lisätuloja, mutta siihen liittyvät hankinnat ja vastuut tulevat lisäämään menoja tätä enemmän.

Rakentamisen suhdanne ennakoi, että kiinteistönmuodostus ja rakennusvalvontamittausten tilausten määrä pysynee vuosien 2025–2026 tasolla. Kaupunkimittauksen, rakennusvalvonnan, ympäristövalvonnan ja ympäristöterveydenhuollon taksojen indeksikorotuksilla arvioidaan saatavan hienoinen lisäys näiden palveluiden tuloihin. Taksojen korotusten ohella myös valvontakohteiden lisääntyminen lisää ympäristöpalveluiden tuloja.

Aluelaajennukset asukaspysäköintiin, maksullisen pysäköinnin lisääntyminen sekä pysäköintivirhemaksujen kasvun arvioidaan nostavan pysäköinninvalvonnan tuloja. Vyöhykemaksutuloihin ei ole ennustettavissa isoa nousua. Pysäköintiautomaattien vähentäminen tulee vaikuttamaan ylläpitokustannuksiin laskevasti, mutta kunnossapidon ajoneuvojen siirto tulee nostamaan pysäköinninvalvonnan kustannuksia.

Helsinki

Asumisen palveluiden asiakaslaskutuksen kehitys tulee lisäämään asiakaslaskutuksen määrää ja niihin kohdistuvia tuloja. Vapaarahoitteisten asuntojen markkinointiin tullaan panostamaan asuntojen käyttöasteen nostamiseksi.

Palvelukustannusten kehitys

Palvelukustannukset	Tilinpäätös 2022	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Tilinpäätös 2025	Tulos-budjetti 2026	Ennuste 2026	Talousarvio 2027
Kaupunkitilan lupa- ja asiakaspalvelut (asiakaspalvelu)							
Asiakaspalvelun kokonaiskustannukset (€)	2 201 433	2 374 464	2 463 000	2 704 000	3 230 000	3 246 000	3 360 000
Suorite (vastaanotetut yhteydenotot kpl)	201 770	183 288	179 162	156 000	180 000	154 160	154 160
Yksikkökustannus (€/vastaanotetut yhteydenotot kpl)	11	13	14	17	18	21	22
Yksikkökustannuksen muutos-%	6,0	18,7	6,1	26,1	3,5	21,5	21,5
Kaupunkitilan lupa- ja asiakaspalvelut (Yleisten alueiden valvonta ja infraluvat)							
Yleisten alueiden valvonta ja infraluvat yksikön kokonaiskustannukset (€)	3 489 217	4 032 398	4 349 000	5 219 000	5 716 000	5 681 000	6 337 000
Suorite (alueidenkäyttö- ja valvontasuorite)	39 195	49 780	55 825	53 470	51 900	50 956	49 827
josta valvontasuoritteet, kpl	21 893	31 346	36 667	35 230	34 000	32 000	32 000
josta katutyöluvat, kpl	12 132	12 750	13 674	12 787	12 500	13 549	12 500
josta sijoitussopimukset, kpl	839	1 034	1 167	1 042	1 000	1 078	1 000
josta johtoselvitykset, kpl	4 331	4 650	4 317	4 411	4 400	4 329	4 327
Yksikkökustannus (€/suorite)	89	81	78	98	110	111	127
Yksikkökustannuksen muutos-%	6,5	−9,0	−3,8	25,3	12,8	14,2	15,5
Kaupunkitilan lupa- ja asiakaspalvelut (Kaupunkitilan käyttö ja maanvuokrausyksikkö)							
Kaupunkitilan käyttö ja maanvuokrausyksikön kokonaiskustannukset	635 153	734 030	976 000	1 044 000	1 429 000	1 395 000	1 797 000
Suorite (tapahtumaluvat ja maanvuokraukset -suorite)	2 088	1 927	1 953	2 342	1 900	2 256	2 400
josta tapahtumaluvat, kpl	1 030	1 246	1 183	1 242	1 000	1 159	1 000
josta maanvuokraukset, kpl	1 058	681	770	1 100	900	1 097	1 400
Yksikkökustannus (€/suorite)	304	381	500	446	752	618	749
Yksikkökustannuksen muutos-%	15,2	25,2	31,2	−10,8	68,7	38,7	−0,4
Kaupunkimittauspalvelut							
Palvelun kokonaiskustannus (€)	7 595 378	8 207 223	8 818 000	9 425 000	10 458 000	10 347 000	10 869 000
Suorite (kaupunkimittauspalvelun suorite)	1 797	1 344	1 332	1 266	1 400	1 400	1 400
josta rekisteröityjä kiinteistöjä, kpl	650	562	616	632	600	600	600
josta rakennussuunnittelun lähtötiedot, kpl	385	301	287	237	300	300	300
josta maastosuoritteita (rakennuksen sijaintikatselmus), kpl	762	481	429	397	500	500	500
Yksikkökustannus (€/suorite)	4 227	6 107	6 620	7 445	7 470	7 391	7 764
Yksikkökustannuksen muutos-%	13,0	44,5	8,4	12,5	0,3	−0,7	3,9
Pysäköinninvalvonta ja pysäköintipalvelu							
Palvelun kokonaiskustannus (€)	10 048 694	10 421 668	11 177 000	11 619 000	12 672 000	12 682 000	13 285 000
Suorite (pysäköintivalvonnan suorite)	1 095 214	1 454 024	2 198 284	3 016 479	2 522 500	3 022 500	3 125 000

Palvelukustannukset	Tilinpäätös 2022	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Tilinpäätös 2025	Tulos-budjetti 2026	Ennuste 2026	Talousarvio 2027
josta pysäköintivalvontatapahtumat, kpl	1 072 182	1 437 367	2 178 647	3 001 149	2 500 000	3 000 000	3 100 000
josta ajoneuvojen siirrot, kpl	23 032	16 657	19 637	15 330	22 500	22 500	25 000
Yksikkökustannus (€/suorite)	9	7	5	0	5	4	4
Yksikkökustannuksen muutos-%	1,2	−21,9	−29,1	−100,0	0	0	−15,4
Rakennusvalvonta palvelut							
Palvelun kokonaiskustannus (€)	9 991 115	11 107 052	11 037 000	11 185 000	11 811 000	11 824 000	12 243 000
Suorite (rakennusvalvontapalvelun suorite)	9 474	9 401	8 161	11 269	9 500	9 500	9 500
josta katselmusten määrä, kpl	7 486	7 705	6 648	9 716	7 500	7 500	7 500
josta lupapäätösten määrä, kpl	1 988	1 696	1 513	1 553	2 000	2 000	2 000
Yksikkökustannus (€/suorite)	1 055	1 181	1 352	993	1 243	1 245	1 289
Yksikkökustannuksen muutos-%	24,5	12,0	14,5	−26,6	25,3	25,4	3,7
Ympäristöpalvelu							
Ympäristöpalvelun kustannukset (€)	10 388 307	10 880 010	12 057 000	12 906 000	14 243 000	14 152 000	14 592 000
Suorite (Ympäristöpalvelun suorite)	12 237	11 736	13 576	13 721	13 300	13 300	13 300
josta suunnitelmalliset elintarviketarkastukset, kpl	2 863	3 007	3 463	3 317	3 500	3 500	3 500
josta ympäristövalvonnan suoritteet (painotettu), kpl	8 327	7 527	9 000	9 300	8 700	8 700	8 700
josta suunnitelmallisen valvonnan tarkastukset (ympäristöterveys), kpl	1 047	1 202	1 113	1 104	1 100	1 100	1 100
Yksikkökustannus (€/suorite)	849	927	888	941	1 071	1 064	1 097
Yksikkökustannuksen muutos-%	1,0	9,2	−4,2	5,9	13,9	13,1	2,5
Asumisen palvelut							
Palvelun kokonaiskustannukset (€)	58 944 067	60 813 093	61 570 000	51 413 000	57 589 000	52 081 000	53 206 000
Suorite (vuokrattujen asuntojen määrä, kpl)	6 570	6 280	6 000	4 671	5 000	5 000	5 000
Yksikkökustannus (€/vuokrattujen asuntojen määrä, kpl)	8 972	9 684	10 262	11 007	11 518	10 416	10 641
Yksikkökustannuksen muutos-%	0	7,9	6,0	7,3	4,6	−5,4	−7,6
Muut kustannukset yhteensä (€)	−5 896 608	−4 244 214	−3 439 000	−1 680 000	−2 287 000	−1 858 000	−2 425 000
josta palvelukokonaisuuden muut kustannukset	3 302 392	3 860 962	4 519 000	4 743 000	4 688 000	4 836 000	4 700 000
josta toimialan yhteisten palvelujen kustannukset	−9 199 000	−8 105 176	−7 958 000	−6 423 000	−6 975 000	−6 694 000	−7 125 000
Talousarviokohdan kustannukset yhteensä	**97 396 756**	**104 325 724**	**109 008 000**	**103 835 000**	**114 861 000**	**109 550 000**	**113 264 000**

Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden kustannuksia ja suoritteita kuvaavassa aikasarjassa olevat eri vuosien luvut eivät suurelta osin ole keskenään vertailukelpoisia, mikä johtuu merkittävistä organisaatio- ja laskentatapojen muutoksista. Kaupunkitilan lupa- ja asiakaspalveluiden kustannuksia nostavat merkittävästi vesiliikenteeseen liittyvät uudet vastuut sekä asiakaspalvelun vähentyneet yhteydenotot. Rakennusvalvontapalvelujen ja Kaupunkimittauspalvelujen suoritemäärän kehityksessä näkyy edelleen jatkuva rakentamisen suhdanteen epävarmuus. Tehdyt tehostamistoimenpiteet näkyvät suotuisana kehityksenä Pysäköinninvalvonnan ja pysäköintipalvelujen yksikkökustannuksissa. Asumisen palveluiden yksikkökustannusten laskussa näkyy työsuhdeasunnoista luopumisen vaikutus. Ympäristöpalveluiden yksikkökustannuksissa ei ole nähtävissä merkittäviä poikkeamia. Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden kokonaiskustannuksia nostavat myös ICT-kustannusten jakoperiaatteiden muutokset.

3.1.3.9. 3 10 09 Yleiset alueet

1 000 €	Käyttö 2025	Talousarvio 2026	Ennuste 2026	Ehdotus 2027	Talousarvio 2027	Talous-suunnitelma 2028	Talous-suunnitelma 2029
Tulot yhteensä	19 855	17 651	19 505	18 948	18 948	19 681	20 306
Menot yhteensä	118 934	138 614	138 182	142 138	142 138	147 646	152 265
Ylitysoikeus							
Toimintakate	−99 079	−120 962	−118 677	−123 190	−123 190	−127 965	−131 959
Poistot	144 941	100 000	154 000	154 000	159 000	164 000	168 000
Tilikauden tulos	−244 020	−220 962	−272 677	−277 190	−282 190	−291 965	−299 959

Toiminnan kuvaus

Talousarviokohtaan kuuluu rakennukset ja yleiset alueet -palvelukokonaisuuden yleiset alueet -palvelu:

- Palvelu vastaa katu- ja viheralueiden sekä saarien kunnossapidon järjestämisestä, valvonnasta ja korjausten teettämisestä, teknisten järjestelmien suunnittelusta, rakennuttamisesta ja kunnossapidosta.
- Palvelu vastaa myös yleisten alueiden omaisuustiedon ja omaisuustietojärjestelmien hallinnasta sekä silta- ja muun taitorakenneomaisuuden hallinnasta. Lisäksi palvelu vastaa kaupungin massatalouden ja aluerakentamiskohteisen työmaalogistiikan koordinoinnista sekä toimialan vesiluvista.
- Palvelu vastaa katu- ja viheralueiden, siltojen ja liikuntapaikkojen rakennuttamisesta ja alueiden esirakentamisesta.

Talousarviovuoden muutokset

Tulot kasvavat rakennuttamispalkkioiden tasokorjauksen sekä saatavien EU-tukien ja tuntikirjauksista muodostuvan valmistus omaan käyttöön -erän kasvaessa.

Menot kasvavat kestävyysperiaatteen mukaisesti verrattuna vuoden 2026 talousarvioon. Tällä katetaan muun muassa sopimusindeksien sekä ICT-menojen kasvu.

Kunnossapitoyksikölle tulee vuonna 2027 neljä uutta kilpailutettavaa alueurakkaa, jotka tullaan päivittämään tämän päivän laatuvaatimusten mukaisiksi. Kunnossapidon vastuulle on siirtymässä lisäksi lakisääteisiä tehtäviä, kuten katupölyn sitovien raja-arvojen tiukentuminen. Valtiolta on siirtymässä Mäkelänkadun jatkeen sekä Itäväylän kunnossapito. Edellisten lisäksi kunnossapitoon on siirtymässä Kruunusillat sekä muita uusia katu-, puisto- ja katuviheralueita. Sopeutustoimia talousarviokohdan tasapainottamiseksi tehdään tarvittaessa ja erikseen sovittavista osa-alueista. Tuottavuustoimia toteutetaan muun muassa hankintoja ja sopimuksia kehittämällä sekä energiatehokkuutta lisäämällä.

Kaupunkitekniikkayksikön osalta uusina tehtävinä tulevat Merellinen Helsinki, Mäkelänkadun jatkeen ulkovalaistus sekä liikennevalot sekä toritoimintojen siirto yleisille alueille. Lisäksi keskustan kävijäseurantaa laajennetaan sekä toteutetaan jalankulun liikennevalo-ohjauksen periaatteita, kuten painonappien poistot. Lisääntyneet vastuut rahoitetaan Helsinki-Led –hankkeen ansiosta säästyvillä määrärahoilla.

Omaisuuden hallintayksikölle Mäkelänkadun jatkeen bulevardisoituminen tuo mukanaan uutta taitorakenneomaisuutta sekä siihen liittyvät tarkastukset ja kunnostustyöt.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalta on siirtymässä laitureita ja rantarakenteita kunnossapitoon. Näiden rakenteiden käytettävyys on erittäin merkittävässä roolissa kaupunkistrategian merellisen toimenpideohjelman toteuttamisessa. Sopeutustoimenpiteenä on mahdollista aikatauluttaa korjauksia uudelleen sekä harkita eri vaihtoehtoehtojen kannattavuutta erittäin huonokuntoisten kohteiden kohdalla.

Palvelukustannusten kehitys

Palvelukustannukset	Tilinpäätös 2022	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Tilinpäätös 2025	Tulos-budjetti 2026	Ennuste 2026	Talousarvio 2027
Yleiset alueet (katujen talvihoito)							
Katujen talvihoidon kustannukset (€)	41 270 839	32 899 125	35 474 872	18 782 897	31 153 434	28 800 877	31 510 889
Suorite (Ylläpidettävä katuala, m²)	21 580 000	21 660 000	21 740 000	21 932 700	21 853 200	22 121 900	22 181 900
Yksikkökustannus (€/ylläpidettävä katuala, m²)	1,9	1,5	1,6	0,9	1,4	1,3	1,4
Yksikkökustannuksen muutos-%	24,6	−20,6	7,4	−47,5	66,5	52,0	−0,4
Yleiset alueet (puistojen ja erityiskohteiden talvihoito)							
Puistojen ja erityiskohteiden talvihoidon kustannukset (€)	1 523 217	1 765 791	2 060 912	1 548 469	2 273 406	1 978 303	2 339 767
Suorite (Rakennetut puistot, m²)	9 210 000	9 210 000	9 199 000	9 148 380	9 193 180	9 378 360	9 438 360
Yksikkökustannus (€/rakennetut puistot, m²)	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Yksikkökustannuksen muutos-%	−17,8	15,9	16,9	−24,4	46,1	24,6	0,2
Yleiset alueet (katujen muu kunnossapito)							
Katujen kunnossapidon muut kustannukset (€)	41 626 164	45 722 860	42 863 596	57 900 000	60 904 712	63 522 586	63 377 689
Suorite (Ylläpidettävä katuala, m²)	21 580 000	21 660 000	21 740 000	21 932 700	21 853 200	22 121 900	22 181 900
Yksikkökustannus (€/ylläpidettävä katuala, m²)	1,9	2,1	2,0	2,6	2,8	2,9	2,9
Yksikkökustannuksen muutos-%	0,2	9,4	−6,6	33,9	5,6	8,8	2,5
Yleiset alueet (puistojen ja erityiskohteiden muu kunnossapito)							
Puistojen ja erityiskohteiden kunnossapidon muut kustannukset (€)	19 045 935	21 577 542	22 534 612	32 757 506	34 399 256	34 137 428	34 778 816
Suorite (Rakennetut puistot, m²)	9 210 000	9 210 000	9 199 000	9 148 380	9 193 180	9 378 360	9 438 360
Yksikkökustannus (€/rakennetut puistot, m²)	2,1	2,3	2,4	3,6	3,7	3,6	3,7
Yksikkökustannuksen muutos-%	1,2	13,3	4,6	46,2	4,5	1,7	−1,5
Muut kustannukset yhteensä (€)	2 888 380	3 719 797	4 624 143	7 944 651	9 802 702	9 742 606	10 130 878
josta luonnonmukaisten alueiden kunnossapito	3 860 873	3 923 969	3 893 101	3 610 618	4 578 002	4 413 770	4 618 838
josta toimialan yhteisten palvelujen kustannukset	−3 572 000	−3 333 925	−3 316 000	−3 028 000	−3 376 000	−3 302 000	−3 400 000
josta yleisten alueiden rakennuttaminen	2 599 507	3 129 753	4 047 042	7 362 033	8 600 700	8 630 836	8 912 040
Talousarviokohdan kustannukset yhteensä	**106 354 535**	**105 685 115**	**107 558 135**	**118 933 523**	**138 533 510**	**138 181 800**	**142 138 039**

Yleisten alueiden palvelukustannusten toteumien vaihtelu heijastelee suurelta osin talvien lumitilannetta. Myös pinta-alojen vaihtelu tuo lukuihin muutoksia.

Muut suoritteet

Muut suoritteet	Tilinpäätös 2022	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Tilinpäätös 2025	Tulos-budjetti 2026	Ennuste 2026	Talousarvio 2027
Ulkovalaistuksen energian kulutus (KWh/asukas)	55,2	53,0	52,0	40,6	52,0	37,0	33,0
Kunnossapidettävät sillat, kansipinta-ala (m²)	330 783	332 021	333 000	344 451	348 000	365 000	369 000

Sähkön kulutuksen pieneneminen johtuu suurelta osin energiapihien tekniikoiden lisääntymisestä sekä julkisessa että yksityisessä käytössä, kaupungin väkiluvun kasvusta huolimatta. Yleisten alueiden Kunnossapidolle tulevien siltojen kansipinta-alat ovat kasvaneet erityisesti Kruunusillat-kokonaisuuden valmistumisen myötä.

3.1.3.10. 3 10 10 Joukkoliikenne

1 000 €	Käyttö 2025	Talousarvio 2026	Ennuste 2026	Ehdotus 2027	Talousarvio 2027	Talous-suunnitelma 2028	Talous-suunnitelma 2029
Tulot yhteensä				67 500	67 500	67 500	67 400
Menot yhteensä				468 000	470 000	468 833	494 101
Ylitysoikeus							
Toimintakate				−400 500	−402 500	−401 333	−426 701
Poistot							
Tilikauden tulos				−400 500	−402 500	−401 333	−426 701

Tämän vuoden talousarviota varten luotuun uuteen Joukkoliikenne -talousarviokohtaan on yhdistetty aiemmista talousarviokohdista HSL-kuntayhtymän maksuosuus (3 10 04), Tuki Liikenneliikelaitokselle (3 10 06) sekä Infrakorvaus HSL:ltä ja maksu Kaupunkiliikenne Oy:lle (3 10 07).

HSL-kuntayhtymän maksuosuus

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän maksuosuus vuonna 2027 on 357,6 miljoonaa euroa, joka on 39,4 miljoonaa euroa edellistä vuotta suurempi. HSL:n maksuosuutta kasvattaa erityisesti Junatien metrosillan korvaamisen aiheuttama liikennekatko, joka aiheuttaa sekä huomattavia korvaavan liikenteen kustannuksia että vähentää joukkoliikenteen lipputuloja pienentyvien matkustajamäärien takia. Lisäksi maksuosuutta kasvattaa Kruunusillat-raitiotien käyttöönotto, joka nostaa sekä liikennöinti- että infrakustannuksia. Vuonna 2028 HSL:n maksuosuus on laskemassa vuodesta 2027 Junatien metrokatkon päättymisen takia.

Kuntayhtymän perussopimuksen mukaan kuntayhtymä rahoittaa toimintansa lipputuloilla, jäsenkuntien kuntaosuuksilla, valtionavustuksilla ja muilla tuloilla. Jäsenkunnille kohdistetaan kuntayhtymän eri tehtävistä aiheutuvat menot palvelujen käytön mukaisesti. Lipputulot kohdistetaan kunnittain kuntakohtaisen lipputulokertymän perusteella. Kuntaosuuksilla katetaan kullekin kunnalle kohdistettujen kulujen ja tuottojen erotus.

Tuki Liikenneliikelaitokselle

Kaupunki maksaa liikenneliikelaitokselle (HKL) suoraa tukea 23,8 miljoonaa euroa vuonna 2027, joka on 6,1 miljoonaa euroa edellistä vuotta enemmän. Kaupungin tuella HKL kattaa ne menot, joita se ei pysty laskuttamaan HSL:ltä tai muulta taholta. Menot muodostuvat valtaosin metroinfrastruktuurin kustannuksista. Vuonna 2027 HKL:n suoraa tukea kasvattavat erityisesti käynnissä olevat suuret peruskorjaushankkeet, kuten Junatien metrosillan uusiminen. Tukea kasvattavat myös yleisen korkotason nousu sekä valmistuneet peruskorjaushankkeet, joista suurimpia ovat Mellunmäen sähkönsyöttöasema ja Kampin metroaseman uusittu läntinen sisäänkäynti. Osa hankkeista valmistuu jo vuonna 2026, mutta vaikuttaa liikelaitoksen tukeen täysimääräisesti vasta 2027.

HSL:n ja kaupunkien välisessä infrasopimuksessa on määritelty, että kaupungit voivat laskuttaa HSL:ltä puolet infran poistoista ja viisi prosenttia laskennallista korkokorvausta. Toinen puoli infran pääomakuluista jää suoraan kaupunkien maksettavaksi. Kantametron osalta HKL laskuttaa kaupungilta metroinfraomaisuuden poistoista 50 prosenttia ja infraomaisuuden hankintaan kohdistuvista korkokuluista sen osuuden, jota HSL:n maksama laskennallinen korkokorvaus ei kata. Länsimetrosta kaupungin maksettavaksi tulee infran kustannuksista se osuus, jota HKL ei pysty laskuttamaan HSL:ltä.

Infrakorvaus HSL:ltä ja maksu Kaupunkiliikenne Oy:lle

Kaupunki maksaa Kaupunkiliikenne Oy:lle sen tuottamista palveluista palvelukorvausta 88,6 miljoonaa euroa vuonna 2027, joka on 17,8 miljoonaa euroa edellistä vuotta enemmän. Kaupunki kattaa osan menoista HSL:ltä laskutettavalla infrakorvauksella. Infrakorvaus on 67,5 miljoonaa euroa vuonna 2027, joka on 11,7 miljoonaa euroa edellistä vuotta suurempi. Palvelukorvausta kasvattaa erityisesti Kruunusillat-raitiotien käyttöönotto, joka kasvattaa myös HSL:ltä saatavaa infrakorvausta.

HSL:ltä laskutettava infrakorvaus sisältää voimassa olevan infrasopimuksen mukaisesti joukkoliikenneinfraan liittyvät poistot, korot ja käyttömenot. Pääomakustannuksista (poistot ja korot) HSL korvaa 50 prosenttia ja infran hallinto- ja ylläpitokustannuksista 100 prosenttia. Infrakorvaus sisältää raitioliikenne-, junaliikenne-, bussiliikenne- ja lauttaliikenneinfran. Bussi-infrasta mukana ovat Espoon (Kampin), Malmin, Elielinaukion, Herttoniemen, Itäkeskuksen ja Rautatientorin bussiterminaalit sekä Paloheinän bussitunneli ja bussien sähkönlatausinfra.

Kaupunki maksaa kaupunkiliikenneyhtiölle korvausta sen hallinnoiman infran käyttöoikeudesta sekä infraa koskevista investoinneista, hallinnoinnista ja ylläpidosta sekä muista kaupunkiliikenneyhtiön kaupungille tuottamista palveluista. Palvelukorvauksessa infran pääoma-, hallinto- ja ylläpitokustannukset korvataan täysimääräisesti.

Palvelukorvaus on kattavampi kuin HSL:n maksama infrakorvaus. Palvelukorvaukseen sisältyvät muun muassa kaupunkipyöräjärjestelmä, liityntäpysäköinti-infra ja Kruunuvuoren sekä Junatien metrokatkoa korvaava lauttaliikenne, jotka eivät sisälly HSL:n infrakorvaukseen. Muusta joukkoliikenteestä poiketen kaupunki järjestää edellä mainitun lauttaliikenteen itse.

Kruunuvuoren lauttaliikenne päättyy maaliskuun lopussa 2027. Junatien metrosillan liikennekatkoa korvaavaa lauttaliikennettä järjestetään katkon aikataulun mukaisesti arviolta huhtikuun puolivälistä marraskuun puoliväliin. Korvaavasta lauttaliikenteestä aiheutuvat kustannukset sisältyvät palvelukorvaukseen.

Tulevina vuosina yhtiölle maksettava palvelukorvaus kasvaa yhtiön tekemien joukkoliikenneinvestointien seurauksena.

3.1.3.11. Liikenneliikelaitos (HKL)

Tulos ja rahoituslaskelma

1 000 €	Käyttö 2025	Talousarvio 2026	Ennuste 2026	Talousarvio 2027	Talous-suunnitelma 2028	Talous-suunnitelma 2029
Tuki infrainvestointien pääomakuluihin	30 810	17 660	16 700	23 800	28 800	33 700
Muut myyntitulot	123 065	155 531	129 713	133 983	144 943	150 869
Liikevaihto	**153 875**	**173 191**	**146 413**	**157 783**	**173 743**	**184 569**
Valmistus omaan käyttöön						
Liiketoiminnan muut tuotot	5 714	4 861	5 399	5 432	4 027	4 188
Varsinaiset kulut	−107 730	−117 967	−98 403	−98 002	−101 536	−101 270
Poistot	−36 352	−40 426	−38 534	−43 096	−46 735	−52 870
Liikeylijäämä/alijäämä	**15 506**	**19 659**	**14 875**	**22 117**	**29 499**	**34 617**
Rahoitustulot	153					
Rahoitusmenot						
Korkomenot kaupungin lainasta	−7 428	−1 137	−1 069	−900	−825	−750
Muut korkomenot	−3 307	−13 563	−10 421	−17 743	−24 741	−29 562
Korvaus peruspääomasta	−3 377	−3 377	−3 377	−3 377	−3 377	−3 377
Muut rahoitusmenot						
Satunnaiset erät						
Ylijäämä/alijäämä ennen varauksia	**1 546**	**1 581**	**8**	**97**	**555**	**927**
Poistoeron muutos	2 318	2 281	2 319	2 263	2 263	2 317
Varausten muutos						
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	**3 864**	**3 862**	**2 327**	**2 360**	**2 818**	**3 244**

1 000 €	Käyttö 2025	Talousarvio 2026	Ennuste 2026	Talousarvio 2027	Talous-suunnitelma 2028	Talous-suunnitelma 2029
Toiminnan rahavirta						
Liikeylijäämä/alijäämä	15 506	19 659	14 875	22 117	29 499	34 617
Poistot	36 352	40 426	38 534	43 096	46 735	52 870
Rahoitustulot ja -menot	−13 960	−18 078	−14 867	−22 020	−28 943	−33 690
Tulorahoituksen korjauserät						
Investointien rahavirta						
Investointimenot	−73 545	−106 500	−106 500	−221 600	−159 100	−103 500
Rahoitusosuudet investointimenoihin		9 000	9 000	5 500	8 800	
Käyttöomaisuuden myyntitulot						
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot						
Toiminnan ja investointien rahavirta	**−35 647**	**−55 493**	**−58 958**	**−172 907**	**−103 010**	**−49 703**
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaamisten lisäykset						
Antolainasaamisten vähennykset						
Lainakannan muutokset	−14 453	−14 453	−14 453	−14 453	−14 453	−14 453
Oman pääoman muutokset						
Muut maksuvalmiuden muutokset	50 100	69 945	73 410	187 360	117 462	64 155
Rahoituksen rahavirta	**35 647**	**55 492**	**58 957**	**172 907**	**103 009**	**49 702**
Rahavarojen muutos	**0**	**−1**	**−1**	**0**	**−1**	**−1**

Liikelaitoksen toiminnan kuvaus

Liikenneliikelaitos (HKL) huolehtii pääkaupunkiseudun metroliikenteestä sekä siihen liittyvästä joukkoliikenneinfrastruktuurista toimien rataverkon haltijana ja metroliikenteen harjoittajana. HKL tuottaa metroliikenteen liikennöinnin ja metroinfraan liittyvät palvelut hankkimalla ne alihankintana Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy:ltä.

Metrossa tehtiin vuonna 2025 noin 78,4 miljoonaa matkaa. HKL omistaa 50 metrojunaa, noin 22 km metrorataa, 17 asemaa ja metrovarikon Roihupellossa. HKL:n omistama osuus metrojärjestelmästä muodostaa ns. kantametron. Kokonaisuudessaan pääkaupunkiseudun metroverkolla on länsimetro mukaan lukien yhteensä noin 46 km rataa, 30 asemaa ja 2 varikkoa.

HKL toimii Helsingin kaupungin liikenneliikelaitoksen johtokunnan alaisuudessa.

Kaupunginvaltuusto päätti 22.9.2021 silloisen HKL:n toiminnan yhtiöittämisestä metron infra- ja liikennöintisopimuksiin liittyviä toimintoja lukuun ottamatta. Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy (Kaupunkiliikenneyhtiö) aloitti toimintansa 1.2.2022. Yhtiöittämisessä HKL:n metro-omaisuus ja metroon liittyvät keskeiset sopimukset jäivät liikelaitokseen. Kaupunkiliikenneyhtiö tuottaa HKL:lle erillisen sopimuksen perusteella metron liikennöintipalvelut, metroinfraan ja -kalustoon kohdistuvat kunnossapito- ja omaisuudenhallintapalvelut ja metro-omaisuuden investointien projektinhallintapalvelut sekä erillispalveluja, kuten talous- ja hallinto- sekä turvallisuuspalveluja.

Metroliiketoiminta on tarkoitus siirtää Kaupunkiliikenneyhtiöön, kun metron automatisointiin liittyvän Siemens-konsernin kanssa vireillä oleva oikeudenkäynti on päättynyt. Kaupunkiliikenneyhtiöön siirtyivät HKL:n kaikki muu omaisuus, sopimukset sekä HKL:n silloinen henkilöstö kokonaisuudessaan.

Liikenneliikelaitoksen kehittämislinjaukset 2025–2029

Tehtävä ja tarkoitus kaupungissa ja tuotetut palvelut

- Liikelaitoksen tehtävänä on huolehtia pääkaupunkiseudun metroliikenteestä sekä siihen liittyvästä joukkoliikenneinfrastruktuurista ja kalustosta toimien rataverkon haltijana ja metroliikenteen harjoittajana
- Liikelaitos tuottaa metroliikenteen liikennöinnin ja metroinfraan liittyvät palvelut hankkimalla ne alihankintana Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy:ltä
- Liikelaitoksen tehtävänä on varmistaa kaluston, asemien, varikoiden ja järjestelmien toimintakyky myös poikkeusoloissa toteuttamalla niihin liittyviä investointihankkeita laadukkaasti ja kustannustehokkaasti
- Liikelaitos vastaa metroasemien yhteydessä sijaitsevien väestönsuojien kunnossapidosta ja käyttöönoton valmiudesta

Johtokunnan osaamisvaatimukset

- Asiakkuuksien johtaminen
- Muutosjohtaminen
- Infra-ala
- Julkiset hankinnat

Tavoitetila ja kehittämislinjaukset

- Omaisuuden oikea-aikainen ylläpito ja kunnossapito siten, että liikennöinti on luotettavaa, hankkeista matkustajaliikenteelle aiheutuvat häiriöt minimoidaan ja matkustaja-asiakastyytyväisyys säilyy korkealla tasolla
- Kustannustehokkuuden lisääminen kaupunkiraideliikennemuotojen synergiamahdollisuudet hyödyntäen
- Metroympäristöt tukevat alueiden elinvoiman kehittämistä ja liiketila- ja mainospaikkavuokraus tukee joukkoliikenteen rahoitusta
- Tiedolla johtamisen edellytysten jatkuva parantaminen yhteistyössä Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy:n kanssa
- Liikelaitos edistää osaltaan Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy:n vastuullisuusperiaatteiden toteutumista
- Metroliiketoiminnan ja omaisuuden hallittu siirto Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy:öön metron edelliseen automaatioprojektiin liittyvän oikeudenkäynnin päätyttyä
- Liikelaitos laatii kaupunkistrategian mukaisen tuottavuusohjelman

Toimintavarmuuden mittarit

- Ajettujen lähtöjen osuus tilatuista lähdöistä %
- Rakennetun omaisuuden kunnon seurantamalli ja mittaristo
- Investointien eteneminen suunnitellun mukaisesti, toteutumisaste %
- Hankkeista matkustajaliikenteelle aiheutuvien häiriöiden minimointi ja hankkeiden toteutuminen hankesuunnitelman mukaisesti

Tuottavuusmittarit

- Paikkakilometrikustannusten kehitys, € / paikkakilometri
- Metroasemien liiketilavuokrauksen ja mainostulojen kehitys, € /vuosi, vuokrausaste
- Ratainfran ylläpidon tuottavuustavoite, 1 %/v

Asiakastyytyväisyyden mittarit

- Metron säännöllisen asiakastyytyväisyyskyselyn tulokset

Vastuullisuuden mittarit

- Päästöttömän energian osuus, %
- Liikennöinnin ja kiinteistöjen energiatehokkuus
- Toimintasuunnitelma työllisyyden edistämiseksi, mittaristo ja suunnitelman käynnistäminen

Helsinki

Kaupunkistrategian toteuttaminen

Omaisuuden hallinnan johtamisen ja toimintamallien kehittämisellä parannetaan pitkäjänteisesti omaisuuden kuntoa ja investointitarpeita koskevan tiedon laatua sekä varmistetaan suurten hankekokonaisuuksien yhteensovittaminen. Tavoitteena on tukea investointien ennakoitavuutta, omaisuuden käytettävyyttä, pitkän aikavälin kustannustehokkuutta ja vastuullisuustavoitteiden toteutumista. Yli 40-vuotiaan metrojärjestelmän merkittävät peruskorjaus- ja korvausinvestointitarpeet korostavat HKL:lle mm. omaisuudenhallinnan palveluja tuottavan Kaupunkiliikenneyhtiön elinkaarijohtamisen kehittämisen merkitystä.

Liikkumisen muuttuviin asiakastarpeisiin ja tiukentuvaan taloustilanteeseen vastataan kehittämällä joukkoliikenteen matkustajakokemusta ja houkuttelevuutta HSL:n kumppanina. Etenkin matkustajaturvallisuuden, esteettömyyden ja ajantasaisen matkustajainformaation merkitys on viime vuosina kasvanut. Liikennöinnin luotettavuus on yksi keskeisimpiä asiakastyytyväisyyteen vaikuttavia tekijöitä. Asiakastyytyväisyyttä vahvistetaan huolehtimalla myös kaluston ja asemaympäristöjen asiakaskokemuksen kehityksestä ja kunnosta sekä poikkeusliikennejärjestelyjen toimivuudesta. Erityistä huomiota kiinnitetään ennakoivaan ja selkeään viestintään, opastukseen, esteettömyyteen sekä matkustajien turvallisuudentunteen ja viihtyisyyden parantamiseen asemilla yhteistyössä HSL:n, kaupunkiympäristön toimialan ja turvallisuus- ja sosiaaliviranomaisten kanssa. Tavoitteena on säilyttää metro matkustajille sujuvana, turvallisena ja houkuttelevana liikkumisvaihtoehtona myös toimintaympäristön muuttuessa.

Vuonna 2027 toteutetaan metron historian merkittävin poikkeusliikennejärjestely, kun Junatien metrosilta Kalasatamassa uusitaan. Metroliikenne katkaistaan noin seitsemäksi kuukaudeksi, jonka aikana metro liikennöi lännestä Hakaniemeen ja idästä Herttoniemeen. Liikennekatko hyödynnetään täysimääräisesti toteuttamalla sen aikana Junatien metrosillan lisäksi myös muita silta-, asema- ja rataosuuksien peruskorjaus- ja parannustöitä. Näin pienennetään kaupunkilaisille aiheutuvia haittoja pitkällä aikajänteellä. Liikkumista vaikeuttavien hankkeiden yhteensovitustyötä jatketaan HKL:n, Kaupunkiliikenneyhtiön, HSL:n ja kaupunkiympäristön toimialan kesken. Hankkeissa hyödynnetään aktiivisesti erilaisia toimia haittojen pienentämiseksi.

Metrojärjestelmän toimintavarmuuden näkökulmasta kriittiset hankkeet ovat etusijalla investointeja kohdennettaessa. Vuonna 2026 toteutusvaiheeseen edennyt metron junakulunvalvontajärjestelmän uudistamishanke (ns. METKA-hanke) etenee yhteensovitettuna M400-kalustohankinnan kanssa. Hankkeiden myötä korvataan monia metron alkuperäisiä kulunvalvontaan liittyviä järjestelmiä sekä teknisen elinkaarensa päässä olevat M100- ja M200-junat. Näin varmistetaan metron turvallinen ja luotettava liikennöinti myös pitkällä aikavälillä. M400-kaluston hankintapäätös tehdään vuonna 2027.

Kiristyvä kuntatalous ja kustannustason nousu edellyttävät tuottavuuden jatkuvaa parantamista. Tuottavuutta vahvistetaan yhdessä Kaupunkiliikenneyhtiön kanssa parantamalla ratakapasiteetin, kaluston, varikoiden ja muun tuotanto-omaisuuden käyttöastetta, kehittämällä kunnossapidon ja omaisuudenhallinnan toimintamalleja ja ennakoivuutta sekä yhtenäistämällä toimintatapoja ja prosesseja. Samalla hyödynnetään eri toimintojen välisiä synergioita ja vahvistetaan kustannusrakenteen läpinäkyvyyttä.

Keskusta-alueen kehittymisen ja viihtyisyyden varmistamiseksi HKL yhdessä Kaupunkiliikenneyhtiön kanssa tukee kaupunkiympäristön toimialaa ydinkeskustan liikennejärjestelmäsuunnitelman toteuttamisessa. Rautatientorin metroaseman vuonna 2027 käynnistyvä perusparantaminen on tärkeää etenkin aseman toimintavarmuuden turvaamisen näkökulmasta, mutta myös keskustan maanalaisen kävely-ympäristön viihtyisyyden ja turvallisuuden kehittämiseksi. Myös Itäkeskuksen metroaseman peruskorjauksen ja joukkoliikenneterminaalin kehittämisen suunnittelua edistetään yhteistyössä kaupunkiympäristön toimialan ja kaupunginkanslian kanssa.

Metron automatisointiprojektiin liittyvässä Siemens-konsernin kanssa vireillä olevassa oikeudenkäynnissä odotetaan hovioikeuden päätöstä syksyllä 2026. Jos hovioikeus päättää käräjäoikeuden tavoin, että HKL:llä on ollut oikeus purkaa sopimus, asia etenee vahingonkorvausten käsittelyyn vuonna 2027. Päätös vahingonkorvauksista odotetaan annettavan aikaisintaan alkuvuodesta 2028. Vuonna 2027 varaudutaan hovioikeuskäsittelyn päättymiseen ja metroliiketoiminnan sekä omaisuuden siirron valmistelun käynnistämiseen osaksi Kaupunkiliikenneyhtiötä.

Talousarvion toiminnan tavoitteet vuodelle 2027

Sitovat toiminnan tavoitteet

Sitova toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	**Asiakkaiden tyytyväisyys palveluihimme kasvaa**
Tavoitteen tyyppi	Sitova toiminnan tavoite
Tavoitekategoria	Kaupunkiyhteinen

Sitova toiminnan tavoite	Selite
Strategian painopiste	Tapamme toimia
Mittari 1	Tyytyväisten asiakkaiden osuus (%) metroliikenteessä kasvaa
Mittarin 1 lähtöarvo	91,8 %
Mittarin 1 tavoitearvo	92 %

Sitova toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	**Minimoimme ajamattomien lähtöjen määrän ylläpitääksemme korkeaa joukkoliikenteen luotettavuutta**
Tavoitteen tyyppi	Sitova toiminnan tavoite
Tavoitekategoria	Liikelaitoksen oma
Strategian painopiste	Sujuva arki ja toimivat palvelut
Mittari 1	Ajettujen lähtöjen osuus tilatuista lähdöistä, %
Mittarin 1 lähtöarvo	99,85
Mittarin 1 tavoitearvo	99,90

Sitova toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	**HKL:n talous pysyy tasapainossa**
Tavoitteen tyyppi	Sitova toiminnan tavoite
Tavoitekategoria	Liikelaitoksen oma
Strategian painopiste	Talous
Mittari 1	Ylijäämä ennen varauksia on positiivinen (euroa)
Mittarin 1 lähtöarvo	1,5 miljoonaa euroa (TP 2025)
Mittarin 1 tavoitearvo	suurempi kuin 0

Toiminnan tavoitteet

Toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	**Tuottavuutemme paranee**
Tavoitteen tyyppi	Toiminnan tavoite
Tavoitekategoria	Kaupunkiyhteinen
Strategian painopiste	Talous
Mittari 1	Ratainfran ylläpidon tuottavuus kasvaa
Mittarin 1 lähtöarvo	Vuoden 2025 henkilöstökustannukset
Mittarin 1 tavoitearvo	-2 % vuoden 2025 henkilöstökustannuksista
Mittari 2	Hyväksyttyjen enimmäishintojen korotustarve vähenee
Mittarin 2 lähtöarvo	Vuoden 2026 toteuma
Mittarin 2 tavoitearvo	Pienempi kuin vuoden 2026 toteuma

Toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	**Edistämme kaupunkilaisten työkykyä ja työllisyyttä kaikissa elämänvaiheissa**
Tavoitteen tyyppi	Toiminnan tavoite
Tavoitekategoria	Kaupunkiyhteinen
Strategian painopiste	Elämää, elinvoimaa, osaamista ja kasvua

Toiminnan tavoite	Selite
Mittari 1	Kaupunkiliikenneyhtiö tarjoaa harjoittelupaikkoja tai työpaikkoja opiskelijoille ja opintojensa päättäville.
Mittarin 1 lähtöarvo	24
Mittarin 1 tavoitearvo	vähintään 30

Toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	**Naapurustojen yhteisöllisyys ja viihtyisyys lisääntyvät**
Tavoitteen tyyppi	Toiminnan tavoite
Tavoitekategoria	Kaupunkiyhteinen
Strategian painopiste	Viihtyisät ja yhteisölliset naapurustot
Mittari 1	Matkustajien osuus (%) kasvaa, jotka kokevat matkansa sujuneen ilman järjestyshäiriöitä
Mittarin 1 lähtöarvo	72,3
Mittarin 1 tavoitearvo	>72,3

Liiketoiminnan tunnusluvut

Liiketoiminnan tunnusluvut	Tilinpäätös 2022	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Tilinpäätös 2025	Tulos-budjetti 2026	Ennuste 2026	Talousarvio 2027
Liikevaihdon muutos (%)	−39	18	2	−4	14	−5	8
Liikeyli- / alijäämä liikevaihdosta (%)	8	3	0	10	9	10	14
Tase 31.12. (milj. €)	568	573	599	632	691	691	864
Omavaraisuusaste (%)	37	38	36	34	31	31	25

HKL rahoittaa investointeja tulo- ja lainarahoituksella. Omavaraisuusaste heikkenee suunnittelukaudella investointien pysyessä korkeammalla tasolla kuin vuotuinen poistotaso.

Palvelukustannusten kehitys

Palvelukustannukset	Tilinpäätös 2022	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Tilinpäätös 2025	Tulos-budjetti 2026	Ennuste 2026	Talousarvio 2027
Metroliikennöinti							
Palvelun kokonaiskustannus (€)	158 000 000	165 684 000	154 000 000	175 848 047	146 374 221	157 712 000	
Suorite (paikkakilometri, milj.*)	3 565	3 374	3 526	3 638	3 654	3 081	
Yksikkökustannus (€/paikkakilometri)	0,044	0,049	0,044	0,048	0,040	0,051	
Yksikkökustannuksen muutos-%		10,8	−11,1	10,7	−8,3	5,9	

*Paikkakilometri = Paikkakilometri on yhden matkustajapaikan kulkema yhden kilometrin matka. Paikkakilometrit saadaan kertomalla liikennevälineen ajokilometrit sen keskimääräisellä matkustajapaikkamäärällä. Paikkakilometri käsittää tässä yhteydessä sekä metron istuma- että seisomapaikat.

HKL:n vuoden 2027 yksikkökustannukset nousevat vuoden 2026 ennustetusta tasosta. Yksikkökustannus-mittarissa käytettävät suoritteet, metron paikkakilometrit, laskevat lähes kuudellatoista prosentilla vuoden 2026 ennusteeseen nähden. Suoritemäärien lasku johtuu Junatien metrosillan uusimihankkeen aiheuttamasta liikennekatkosta. HKL:n pääomakustannukset nousevat noin 22 %:lla poistopohjan kasvun myötä. HKL:n muiden menojen arvioidaan laskevan noin 21 %:lla vuodesta 2026. Vuonna 2028 linjakilometrien arvioidaan palautuvan vuoden 2026 tasolle (+16 %).

Toimintaympäristön riskit ja epävarmuustekijät ja riskien hallintakeinot

Strategiset riskit

Liikkumiskäyttäytymisen pitkän aikavälin muutokset lisäävät epävarmuutta liikenteen tilaajana toimivan HSL:n kiristyvän taloustilanteen sekä asemakiinteistöjen vuokraukseen ja asemamainontaan liittyvien tulojen kehittymisen kautta. Liikkumisennusteisiin liittyvää epävarmuutta on hallittava myös merkittäviä investointeja toteutettaessa. Joukkoliikenteelle vaihtoehtoisiin liikkumistapoihin suuntautuva kysynnän kasvu voi aiheuttaa ruuhkia ja ilmastovaikutuksia etenkin keskusta-alueilla.

Taloustilanteen kiristyminen edellyttää tuottavuuden jatkuvaa parantamista, kykyä sopeutua kysynnän muutoksiin ja kustannusrakenteen läpinäkyvyyden vahvistamista. Samanaikaisesti on varmistettava toiminnan kustannustehokkuus, vanhenevien järjestelmien toimintavarmuus ja valmius kaupungin strategisten tavoitteiden toteuttamiselle pidemmällä tulevaisuudessa. Tämä edellyttää liikkumisennusteiden aktiivista seurantaa yhteistyössä HSL:n kanssa sekä kykyä vastata palvelutarpeiden ja kysynnän muutoksiin. Joukkoliikenteen luotettavuuden ja turvallisuuden edistäminen on keskeisin käytettävissä oleva hallintakeino asiakastyytyväisyyden kasvattamiseksi ja pitkän aikavälin liikkumiskäyttäytymiseen vaikuttamiseksi.

Taloudelliset riskit

Rahoitusmarkkinoiden epävarmuus lisää HKL:n talouteen kohdistuvia riskejä, koska investointiohjelma on laaja ja rahoitustarve merkittävä. Investointiohjelma koostuu lähes kokonaan välttämättömistä perusparannus- ja korvausinvestoinneista, joiden myötä rahoituskulut kasvavat ilman vastaavaa liikennöintimäärän lisäystä.

Pääkaupunkiseudun metrojärjestelmä on kansainvälisessä mittakaavassa pieni. Toimivan kilpailun aikaansaaminen kaluston ja järjestelmien merkittäviä korvausinvestointeja toteutettaessa on haastavaa. Riskinä on kilpailun vähäisyydestä johtuva kustannusten kasvu ja toimittajariippuvuuden lisääntyminen. Kansainvälisellä markkinatilanteella ja mm. geopolitiikan muutoksilla voi olla vaikutuksia metron hankintaketjuihin. Saatavuusongelmat vaikuttavat projektien toteutusaikatauluun ja kustannuksiin sekä vaikeuttavat laadun ja kustannustehokkuuden säilyttämistä palvelutuotannossa.

Toimivan kilpailutilanteen aikaansaaminen edellyttää hyvää markkinatuntemusta hankinnan sisältöä ja vaatimuksia määriteltäessä. Myös kriittisten osaamisalueiden tunnistaminen, oman osaamisen ja toimittajahallinnan kehittäminen sekä varautumisen näkökulmasta riittävän oman tuotannon ja varaosahallinnan säilyttäminen on tärkeää. Kansainvälistä yhteistyötä ja ulkomaisten osaajien hyödyntämistä jatketaan.

Metroa palvelevien rakenteiden ja järjestelmien tekninen kunto ei välttämättä mahdollista korjausinvestointien kytkemistä vallitsevan kiinteistömarkkinatilanteen vuoksi epävarmaan kaupalliseen kaupunkikehittämiseen. Asemakiinteistöjen osalta varaudutaan toteuttamaan kevyempiä korjaustoimenpiteitä, mikä voi näkyä joukkoliikenneinfran ylläpitokustannusten kasvuna.

Operatiiviset riskit

Todennäköisimpiä metron liikennöintiä uhkaavia operatiivisia riskejä ovat erilaisista teknisistä tai ulkoisista syistä aiheutuvat kiinteistö-, rata- tai järjestelmäinfraan liittyvät häiriötilanteet, jotka voivat johtaa asemien tai rataosuuksien sulkemiseen, vaikeuttaa valvomotoimintaa ja vaikuttaa koko metron palvelutasoon. Vanhenevan metrojärjestelmän toiminnan häiriöiden lisääntyminen heijastuisi merkittäviksi liikkumisen haasteiksi, sillä metron kapasiteetin korvaaminen muilla liikennemuodoilla ei ole mahdollista etenkään sen kuormittuneimmilla osuuksilla.

Koko seudun elinvoiman näkökulmasta on keskeistä varmistaa metroinfran, järjestelmien ja kaluston kunnossapito, ennakoiva korjaus ja uudistaminen siten, että liikennöinnin luotettavuus ei heikkene ja hankkeista aiheutuvat liikennehaitat voidaan minimoida. Riittävä resursointi häiriötilanteiden hallintaan sekä reagointivalmiuden ja HSL:n kanssa laadittujen poikkeusliikennemallien jatkuva ylläpito on keskeistä. Myös vaikutuksiltaan merkittävien projektien toteuttaminen edellyttää riittävää resursointia ja metroon liittyvän erityisosaamisen jatkuvaa kehittämistä.

Vallitsevassa tilanteessa erilaisten hybridivaikuttamisen, kriittiseen infrastruktuuriin vaikuttamisen ja sabotaasin kuten kyberhyökkäysten riski on kohonnut. HKL yhteistyössä Kaupunkiliikenneyhtiön kanssa varautuu osana kaupungin valmius- ja varautumissuunnittelua liikenne- ja viestintävirasto Traficomin määräyksen mukaiseen joukkoliikenteen toimivuuden varmistamiseen normaaliolojen häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa. Tiiviillä yhteistyöllä, toimintamallien kehittämisellä ja seurannalla ylläpidetään kyvykkyyttä vastata muuttuviin kysynnän ja turvallisuuden tarpeisiin. Asemien palo- ja pelastusturvallisuuteen sekä yleiseen turvallisuustilanteeseen liittyvien tarkistus- ja kehitystoimien sekä investointien toteuttamista jatketaan. Tietoliikenneyhteyksien häiriöitilanteisiin varaudutaan jatkamalla järjestelmien kyberturvan kehittämistä sekä panostamalla valvonta- ja korjauskyvykkyyteen.

Helsinki

Henkilöstösuunnitelma

Henkilöstömäärän kehittyminen	2022	2023	2024	2025	Tulos-budjetti 2026	Ennuste 2026	Talous-arvio 2027	Talous-suunni-telma 2028	Talous-suunni-telma 2029
Vakituinen henkilöstö	101	2	2	2	2	2	2	2	2
Määräaikainen henkilöstö									
Henkilöstön määrä yhteensä (oma henkilöstö)	**101**	**2**	**2**	**2**	**2**	**2**	**2**	**2**	**2**
Henkilötyövuodet (oma henkilöstö)		2	2	2	2	2	2	2	2
Vuokratyövoiman käyttö (ostot euroina)				0	0	0	0	0	0

HKL hankkii liikennöinti- ja infran kunnossapitopalvelut alihankintana. HKL:llä ei ole omaa operatiivista henkilöstöä.

Kaupunkiliikenneyhtiössä työskentelee noin 300 henkilöä, jotka tuottavat metron liikennöinnin sekä vaunukaluston ja infran kunnossapidon.

Vaikutus kaupungin talouteen

Vaikutus kaupunkiin, 1 000 €	Tilin-päätös 2025	Ennuste 2026	Talous-arvio 2027	Talous-suunnitelma 2028	Talous-suunnitelma 2029
Peruspääoman tuotto	3 377	3 377	3 377	3 377	3 377
Tuki kaupungilta	−11 109	−16 669	−23 800	−28 800	−33 700
Netto	−7 732	−13 292	−20 423	−25 423	−30 323
Pitkäaikaisen vieraan pääoman vähennys	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500
Pitkäaikaisen vieraan pääoman korko	1 228	1 069	900	825	750

HKL maksaa kaupungille peruspääoman tuottoa 3,4 miljoonaa euroa vuonna 2027. Vastaavasti kaupunki maksaa HKL:lle suoraa tukea 23,8 miljoonaa euroa. Kaupungin tuella HKL kattaa ne menot, joita HKL ei pysty laskuttamaan HSL:ltä tai muulta taholta. Vuonna 2027 suoraa tukea kasvattavat erityisesti käynnissä olevat ja valmistuvat suuret metroinfran peruskorjaushankkeet, kuten Junatien metrosillan uusiminen, joista aiheutuu pääomakuluja.

Yhteensä HKL:n nettovaikutus kaupungin budjettiin on –20,4 miljoonaa euroa vuonna 2027. Vuosina 2028–2029 nettovaikutus kaupungin budjettiin arvioidaan kasvavan investointiohjelman edistymisen myötä kasvavien pääomakulujen vuoksi.

Rahoitus ja investoinnit

Metroon liittyviä investointeja on viime vuodet rahoitettu tulorahoituksen lisäksi kaupungin sisäisellä lyhytaikaisella velalla (yhdystilivelka). Mikäli uutta pitkäaikaista lainaa ei nostettaisi, yhdystilivelan ennakoidaan olevan 681,7 miljoonaa euroa 31.12.2029 (vrt. 241,8 milj. euroa 31.12.2025). Yhdystilivelkaa on tarkoitus konvertoida pitkäaikaiseksi ulkoiseksi lainaksi vuosina 2027–2029.

Liikennelaitoksen investointisuunnitelma kattaa vuodet 2027–2035. Investointien yhteissumma on noin 840 miljoonaa euroa ja MAL-avustukset huomioiden 826 miljoonaa euroa.

Vuosien 2027–2035 suurin yksittäinen investointihanke on M400-metrojunakaluston hankinta, johon on budjetoitu noin 225 miljoonaa euroa. Taloussuunnitelmakauden suurin investointikokonaisuus on Rautatietorin metroaseman peruskorjaus yhteensä 117 miljoonaa euroa. Junatien metrosillan uudistamiseen varaudutaan taloussuunnitelmakaudella 75 miljoonalla eurolla ja metron METKA-hankkeeseen 48 miljoonalla eurolla.

Vuonna 2027 eniten määrärahoja varataan Junatien metrosillan uudistamishankkeeseen 54,6 miljoonaa euroa. Rautatientorin metroaseman perusparantamiseen on budjetoitu 43,7 miljoonaa euroa, Sörnäisten laituritason talotekniikan ja paloturvallisuuden parantamiseen 19,4 miljoonaa euroa, METKA-hankkeeseen 16,7 miljoonaa euroa, Naurissalmen metrosillan uusimiseen 13,2 miljoonaa euroa, kantametron kuilujen peruskorjaamiseen 11,4 miljoonaa euroa ja Kulosaaren sillan peruskorjaamiseen 10,6 miljoonaa euroa.

3.1.4. 4 Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala

1 000 €	Käyttö 2025	Talousarvio 2026	Ennuste 2026	Ehdotus 2027	Talousarvio 2027	Talous-suunnitelma 2028	Talous-suunnitelma 2029
Tulot yhteensä	34 377	39 039	37 040	37 594	37 594	38 910	40 077
Menot yhteensä	313 990	335 728	332 924	348 971	349 181	364 741	378 245
Ylitysoikeus							
Toimintakate	−279 613	−296 689	−295 884	−311 377	−311 587	−325 831	−338 168
Poistot	8 145	7 174	7 679	7 295	7 295	6 945	6 626
Tilikauden tulos	−287 758	−303 863	−303 564	−318 672	−318 882	−332 776	−344 794

*) Toimintamenoja siirretty kaupunginkansliasta ja kaupunginhallituksen käyttövaroista kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalle sekä lisätty henkilöstömenojen korotukset, summa yhteensä 5,0 milj. euroa. Toimintatuloja siirretty kaupunginkansliasta 0,07 milj. euroa. Toimialalle siirtyy v. 2027 yhteisötalotoiminta, asukasosallisuuden avustukset, ruoka-aputoiminta sekä ruoka-avun valtionavustusten koordinointi.

3.1.4.1. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala

Toiminnan kuvaus

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala ylläpitää ja parantaa eri-ikäisten helsinkiläisten mahdollisuuksia henkiseen ja fyysiseen hyvinvointiin, sivistymiseen sekä aktiiviseen kansalaisuuteen ja tukee Helsingin elinvoimaisuutta. Toimialalla tuotetaan vuosittain yli 25 miljoonaa elämystä yli 900 toimipaikassa, ulkoilualueilla ja taiteen eri keinoin noin 2 000 työntekijän osaamisella.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala toimii kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan alaisuudessa. Lautakunnalla on kolme jaostoa: kulttuuri- ja kirjastojaosto, liikuntajaosto ja nuorisojaosto. Toimialan palvelukokonaisuudet ovat: kirjastopalvelukokonaisuus, kulttuuripalvelukokonaisuus, liikuntapalvelukokonaisuus, nuoriso- ja yhteisöpalvelukokonaisuus sekä toimialan yhteiset palvelut.

Talousarvion jakautuminen

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala	Tulosbudjetti 2026 (1 000 €)	Talousarvio 2027 (1 000 €)	Muutos edelliseen vuoteen (1 000 €)	Muutos edelliseen vuoteen (%)
41001 Kulttuuri ja vapaa-aika yhteensä (toimintakate)	**−258 841**	**−272 716**	**−13 875**	**5,4**
Kulttuuri	−61 024	−63 532	−2 508	4,1
Liikunta	−80 584	−82 489	−1 905	2,4
Nuoriso ja yhteisö	−42 117	−50 548	−8 431	20,0
Kirjasto	−48 778	−50 229	−1 451	3,0
Toimialan yhteiset palvelut	−26 338	−25 918	420	−1,6
41002 Kulttuurin laitosavustukset (menot)	−25 943	−26 545	−602	2,3
41003 Liikunnan laitosavustukset (menot)	−11 905	−12 326	−421	3,5

Kaupunkistrategian toteuttaminen

Viihtyisät ja yhteisölliset naapurustot

Kulttuuri-, liikunta-, kirjasto- sekä nuoriso- ja yhteisöpalvelut ovat keskeinen osa kaupunginosien elinvoimaa, turvallisuutta ja yhteisöllisyyttä. Toimiala ylläpitää kattavaa palveluverkkoa ja kehittää palveluja alueiden erilaiset tarpeet huomioiden siten, että ne vahvistavat kaupunginosien omaleimaisuutta ja ehkäisevät segregaatiota.

Helsinki

Vuonna 2027 avautuvat uudet toimipisteet Kontulan Aapelin kulma sekä Kruunuvuorenrannan nuorisotila ja liikunnan monitoimitila.

Tilojen väliaikaiskäytön, yhteiskäytön ja rahoittamisen malleja kehitetään yhteistyössä muiden toimialojen kanssa. Varaamoa ja muita tilojen käytön ratkaisuja kehitetään, jotta kaupunkilaiset, yhdistykset, seurat ja kulttuuritoimijat voivat hyödyntää kaupungin tiloja nykyistä sujuvammin.

Osallisuutta vahvistetaan yhteisötalojen, osallistuvan budjetoinnin, asukaspaneelien ja paikallisen vuorovaikutuksen avulla. Kaupunki toimii aktiivisena kumppanina järjestöille, yhdistyksille, seuroille ja vapaaehtoisille.

Helsingissä jokainen voi hyvin

Toimialan palvelut muodostavat eri-ikäisiä ja erilaisissa elämäntilanteissa olevia kaupunkilaisia tavoittavan matalan kynnyksen palveluverkoston, joka edistää hyvinvointia, terveyttä ja yhteisöihin kiinnittymistä. Palveluja kohdennetaan tarveperusteisesti, jotta ne tavoittavat erityisesti ne asukkaat, jotka muutoin jäisivät palvelujen ja harrastusten ulkopuolelle.

Lasten ja nuorten hyvinvointia vahvistetaan kehittämällä Harrastamisen Suomen mallia, nuorisotyötä sekä jalkautuvaa toimintaa mm. kouluissa, nuorisotiloissa ja digitaalisissa ympäristöissä. Vuonna 2027 säätiörahoituksen päätyttyä vakiinnutetaan myös Kulttuurin kummilapset -toiminta osaksi kaupungin pysyvää toimintaa.

Kehittämistoimia kohdistetaan erityisesti lapsille ja nuorille, jotka muutoin jäävät harrastamisen ulkopuolelle. Työllisyyttä ja tulevaisuuden polkuja tukevissa toimissa painopisteenä ovat nuoret.

Hyvinvointisuunnitelman mukaisesti toimiala kaventaa hyvinvointieroja sekä edistää arkiliikkumista ja liikunnallista elämäntapaa kaikissa elämänvaiheissa. Ikääntyneiden hyvinvointia tuetaan tarjoamalla mahdollisuuksia kulttuuriin, lukemiseen, liikuntaan, kohtaamisiin ja yhteisölliseen osallistumiseen. Toimiala vastaa kaupungin päihdepalvelustrategian koordinoinnista ja seurannasta.

Sujuva arki ja toimivat palvelut

Arjen sujuvuutta rakennetaan asiakaslähtöisillä, helposti löydettävillä ja saavutettavilla palveluilla. Toimiala kehittää digitaalisia palveluja, tilavarausta, avustusten hakemista, asiakaspalvelua ja viestintää niin, että asiointi on sujuvaa kaupunkilaisille, järjestöille ja muille kumppaneille. Samalla varmistetaan palvelujen esteettömyys, selkeä kieli, monikielisyys sekä mahdollisuus asioida myös ilman digitaalisia palveluja.

Kirjastot ovat lukutaitotyön ytimessä. Huolehdimme lähikirjastoverkon laajuudesta, sillä kirjastot ovat myös sivistyksen, osallisuuden, digitaitojen ja yhteisöllisyyden keskeisiä arjen palveluja. Taiteen perusopetuksen toimeenpanoa kehitetään uudistuneen taiteen perusopetuslain mukaisesti.

Toimiala vahvistaa omaa tulopohjaansa vastuullisesti sekä kehittää palvelujen tuottavuutta ja tilojen tehokasta käyttöä palvelujen yhdenvertaisuuden turvaamiseksi.

Luontoa kunnioittava ja vetovoimaa tukeva kaupunkikehitys

Toimiala vahvistaa kaupunkilaisten mahdollisuuksia liikkua, ulkoilla, harrastaa ja palautua lähiluonnossa, rannoilla ja saaristossa. Ulkoilualueita, liikuntareittejä ja tapahtuma-alueita kehitetään niin, että ne tukevat sekä hyvinvointia että Helsingin vetovoimaa.

Palvelujen ja tapahtumien järjestämisessä huomioidaan ympäristövastuu, luonnon monimuotoisuus ja alueiden kantokyky. Toimiala edistää kestävää tapahtumakulttuuria sekä vastuullista saariston ja rantojen käyttöä.

Elämää, elinvoimaa, osaamista ja kasvua

Luovilla aloilla, kulttuurilla, liikunnalla, tapahtumilla ja merellisyydellä on merkittävä rooli Helsingin vetovoiman ja elinvoiman rakentamisessa. Toimiala tukee kulttuuritoimijoita, tapahtumajärjestäjiä, luovien alojen yrittäjyyttä ja elinkeinomahdollisuuksia avustuksilla, tilaratkaisuilla, kumppanuuksilla ja verkostoilla. Kulttuuri nähdään hyvinvoinnin lähteenä ja investointina kaupungin elinvoimaan.

Keskustan, aluekeskusten ja tapahtuma-alueiden elävöittämistä edistetään tiiviissä yhteistyössä kulttuurilaitosten ja tapahtuma-alan kanssa. Toimiala vahvistaa ympärivuotista tapahtumallisuutta sekä kehittää rantojen ja saariston palveluja osana kaupunkilaisten arkea, matkailua ja Helsingin kansainvälistä vetovoimaa.

Henkilöstö ja johtaminen

Toimiala tarjoaa henkilöstölleen merkityksellistä työtä ja mahdollisuuden vaikuttaa omaan työhönsä. Työhyvinvointia vahvistetaan tukemalla työkykyä, kehittämällä esihenkilötyötä ja tunnistamalla kuormitustekijöitä ajoissa.

Toimialan työssä korostuvat asiakaspalvelu, ilta- ja viikonlopputyö, tapahtumat, liikkuva työ ja moninaiset kohtaamiset, mikä edellyttää turvallista työympäristöä sekä osaavaa johtamista.

Rekrytoinnissa, perehdytyksessä ja osaamisen kehittämisessä vahvistetaan moninaisuuden ymmärrystä ja syrjimättömiä toimintatapoja.

Tapamme toimia

Kaupunkistrategia kannustaa ihmislähtöiseen, reiluun ja ratkaisukeskeiseen toimintatapaan. Toimiala kehittää palveluja tietoon, asiakasymmärrykseen ja vaikuttavuuteen perustuen sekä uudistaa toimintatapojaan rohkeasti yhteistyössä kaupunkilaisten, kumppaneiden ja muiden toimialojen kanssa.

Toiminnassa vahvistetaan tuottavuutta hyödyntämällä digitalisaatiota, tiloja, kumppanuuksia ja resurssien tarkoituksenmukaista kohdentamista. Turvallinen harrastaminen, yhdenvertaisuus, osallisuus, rasismin ja syrjinnän vastainen työ sekä häirintään puuttuminen ovat osa toimialan arkea. Näin rakennetaan Helsinkiä, josta kaupunkilaiset voivat olla ylpeitä.

Talousarvion toiminnan tavoitteet vuodelle 2027

Sitovat toiminnan tavoitteet

Sitova toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	**Asiakkaiden tyytyväisyys palveluihimme kasvaa**
Tavoitteen tyyppi	Sitova toiminnan tavoite
Tavoitekategoria	Kaupunkiyhteinen
Strategian painopiste	Tapamme toimia
Mittari 1	Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan NPS-suositteluindeksin arvo kasvaa
Mittarin 1 lähtöarvo	NPS-suositteluindeksi 2026
Mittarin 1 tavoitearvo	Suurempi kuin NPS-suositteluindeksi 2026
Mittari 2	NPS-palautteiden määrä kasvaa (lkm)
Mittari 2 lähtöarvo	NPS-palautteiden määrä 2026 (lkm)
Mittari 2 tavoitearvo	NPS-suositteluindeksipalautteiden määrä suurempi kuin vuonna 2026 (lkm)

Sitova toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	**Naapurustojen yhteisöllisyys ja viihtyisyys lisääntyvät**
Tavoitteen tyyppi	Sitova toiminnan tavoite
Tavoitekategoria	Kaupunkiyhteinen
Strategian painopiste	Viihtyisät ja yhteisölliset naapurustot
Mittari 1	Varaamon tilavarauksissa hyväksyttyjen käyttötuntien määrä kasvaa (lkm)
Mittarin 1 lähtöarvo	Vuoden 2026 toteuma (lkm)
Mittarin 1 tavoitearvo	Suurempi kuin vuoden 2026 toteuma (lkm)

Sitova toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	**Kaupungin vetovoimaisuus työnantajana lisääntyy**
Tavoitteen tyyppi	Sitova toiminnan tavoite
Tavoitekategoria	Kaupunkiyhteinen
Strategian painopiste	Henkilöstö ja johtaminen
Mittari 1	Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan työntekijöiden työnantajan suositteluindeksi säilyy vähintään vuoden 2026 tasolla (%)
Mittarin 1 lähtöarvo	Kunta10 toteuma vuonna 2026 (%)
Mittarin 1 tavoitearvo	Fiilari 2027 tulos yhtä suuri tai suurempi kuin Kunta 10 vuonna 2026 (%)

Sitova toiminnan tavoite	Selite
Mittari 2	Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan työntekijöiden kokemus johtamisesta ja työelämän laadusta pysyy vähintään vuoden 2026 tasolla (%)
Mittari 2 lähtöarvo	Kunta10 toteuma vuonna 2026 (%)
Mittari 2 tavoitearvo	Fiilari 2027 yhtä suuri tai suurempi kuin Kunta10 vuonna 2026 (%)

Sitova toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	**Toimialan palvelut houkuttelevat yhä enemmän kävijöitä koko kaupungissa**
Tavoitteen tyyppi	Sitova toiminnan tavoite
Tavoitekategoria	Toimialan oma
Strategian painopiste	Sujuva arki ja toimivat palvelut
Mittari 1	Käyntikertojen määrä toimialan palveluissa kasvaa (lkm)
Mittarin 1 lähtöarvo	Vuoden 2026 toteuma (lkm)
Mittarin 1 tavoitearvo	Suurempi kuin vuoden 2026 toteuma (lkm)

Toiminnan tavoitteet

Toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	**Tuottavuutemme paranee**
Tavoitteen tyyppi	Toiminnan tavoite
Tavoitekategoria	Kaupunkiyhteinen
Strategian painopiste	Talous
Mittari 1	Palvelukustannukset palvelukokonaisuuksittain toteutuvat korkeintaan talousarvion mukaisina (euroa)
Mittarin 1 lähtöarvo	Tilinpäätöksen 2026 mukaiset palvelukustannukset (euroa)
Mittarin 1 tavoitearvo	Korkeintaan talousarvion 2027 mukaiset palvelukustannukset (euroa)
Mittari 2	Tuottavuussuunnitelman toimenpiteiden mukaisen tuottavuuspotentiaalin saavuttaminen
Mittari 2 lähtöarvo	0
Mittari 2 tavoitearvo	Vähintään 1 100 000 euroa

Toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	**Edistämme kaupunkilaisten työkykyä ja työllisyyttä kaikissa elämänvaiheissa**
Tavoitteen tyyppi	Toiminnan tavoite
Tavoitekategoria	Kaupunkiyhteinen
Strategian painopiste	Elämää, elinvoimaa, osaamista ja kasvua
Mittari 1	Lyhytaikaisiin työtehtäviin työllistettyjen 15-17-vuotiaiden nuorten määrä kasvaa (lkm)
Mittarin 1 lähtöarvo	Vuonna 2026 työllistetyt nuoret (lkm)
Mittarin 1 tavoitearvo	Suurempi kuin vuoden 2026 toteuma (lkm)
Mittari 2	Ohjaamossa tavoitettujen nuorten määrä kasvaa (lkm)
Mittarin 2 lähtöarvo	14 705 (vuonna 2025)
Mittarin 2 tavoitearvo	Vähintään 20 000 (lkm)
Mittari 3	Osuus (%) tavoitetuista 18-24 –vuotiaista nuorista, joista on tehty etsivän nuorisotyön ilmoitus, kasvaa
Mittari 3 lähtöarvo	Vuoden 2026 toteuma (%)
Mittari 3 tavoitearvo	Suurempi kuin vuoden 2026 toteuma (%)

Toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	**Määrärahojen tarveperusteinen kohdentaminen kasvaa**
Tavoitteen tyyppi	Toiminnan tavoite
Tavoitekategoria	Kaupunkiyhteinen
Strategian painopiste	Luontoa kunnioittava ja vetovoimaa tukeva kaupunkikehitys
Mittari 1	Palvelujen määrärahojen kohdennukset tarveperusteisesti kaupunkiuudistusalueille ja niitä vastaaville alueille kasvavat (euroa)
Mittarin 1 lähtöarvo	Vuoden 2026 määrärahojen tarveperusteiset kohdennukset (euroa)
Mittarin 1 tavoitearvo	Vuoden 2027 määrärahojen tarveperusteiset kohdennukset suuremmat kuin vuonna 2026 (euroa)
Mittari 2	Avustusmäärärahojen kohdennukset tarveperusteisesti kaupunkiuudistusalueille ja niitä vastaaville alueille kasvavat (euroa)
Mittari 2 lähtöarvo	Vuoden 2026 avustusmäärärahojen tarveperusteiset kohdennukset (euroa)
Mittari 2 tavoitearvo	Vuoden 2027 avustusmäärärahojen tarveperusteiset kohdennukset suuremmat kuin vuonna 2026 (euroa)

Toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	**Edistämme kaupunkilaisten liikkumista ja liikkeelle lähtemistä**
Tavoitteen tyyppi	Toiminnan tavoite
Tavoitekategoria	Toimialan oma
Strategian painopiste	Helsingissä jokainen voi hyvin
Mittari 1	Alueellisen yhteistyömallin toimenpiteissä kohdattujen ikääntyneiden määrä kahdella alueella (lkm)
Mittarin 1 lähtöarvo	0
Mittarin 1 tavoitearvo	Vähintään 25 % alueen ikääntyneistä kohdataan alueellisen yhteistyömallin toimenpiteissä vuoden aikana (lkm)
Mittari 2	Lasten ja nuorten kahdella alueella järjestettävien harrastemessujen osallistujamäärä (lkm)
Mittari 2 lähtöarvo	0
Mittari 2 tavoitearvo	800 osallistujaa / alue (lkm)
Mittari 3	Työikäisten aikuisten alennusryhmien liikuntatuotteiden käyntimäärät kasvavat (kpl)
Mittarin 3 lähtöarvo	Vuoden 2026 toteutuneet käyntikerrat (kpl)
Mittarin 3 tavoitearvo	Käyntikerrat suuremmat kuin vuonna 2026 (kpl)

Henkilöstösuunnitelma

Henkilöstömäärän kehittyminen	2022	2023	2024	2025	Tulos-budjetti 2026	Ennuste 2026	Talous-arvio 2027	Talous-suunni-telma 2028	Talous-suunni-telma 2029
Vakituinen henkilöstö	1 451	1 426	1 474	1 584	1 654	1 669	1 774	1 791	1 809
Määräaikainen henkilöstö	373	415	390	354	322	303	260	263	266
Henkilöstömäärä yhteensä (oma henkilöstö)	**1 824**	**1 841**	**1 864**	**1 938**	**1 976**	**1 972**	**2 034**	**2 054**	**2 075**
Henkilötyövuodet (oma henkilöstö)	2 079	1 988	1 974	2 065	2 075	2 075	2 100	2 150	2 200
Vuokratyövoiman käyttö (ostot euroina)	2 244 623	2 666 570	2 833 355	2 986 887	2 722 377	2 722 377	2 900 000	2 900 000	2 900 000

Henkilöstömäärän kehitys ja rakenne

Toimialan henkilöstömäärä ei kasva merkittävästi strategiakauden aikana lukuun ottamatta kaupunginkansliasta toimialalle siirtyvien tehtävien henkilöstöä. Toimialalla etsitään henkilöstötarpeisiin kestäviä, veto- ja pitovoimaa tukevia sekä tuottavuutta parantavia ratkaisuja, kohdennetaan henkilöstövoimavaroja joustavasti tarpeiden mukaan ja uudistetaan tehtäviä työntekijöiden irtisanoutuessa tai eläköityessä.

Helsinki

Toiminnassa painottuvat vakituiset palvelussuhteet, ja määräaikaisia työntekijöitä palkataan tarpeen mukaan kaupungin ohjeiden mukaisilla perusteilla. Lyhytaikaisten sijaisuuksien täyttämisessä ensisijainen yhteistyökumppani on Seure Henkilöstöpalvelut Oy. Vuokratyövoimaa käytetään etenkin alle kuukauden mittaisten poissaolojen sijaisuuksissa.

Toimialalla vahvistetaan oppilaitosyhteistyötä työntekijöiden saatavuuden turvaamiseksi, nuorten työllistymisen edistämiseksi ja työnantajakuvan vahvistamiseksi. Korkeakouluharjoittelijoille tarjotaan työtä ympäri vuoden ja kausityöntekijöille kausityötä kesäkuukausina. Nuorten työllistymistä edistetään eri keinoin. Esihenkilöiden tietoisuutta osa-aikatyön mahdollisuuksista lisätään ja edistetään vammaisten sekä osatyökykyisten henkilöiden työllistymistä.

Henkilöstöjohtamisen prosesseja yksinkertaistetaan ja otetaan käyttöön uusi HR-järjestelmä Majakka-hankkeessa. Hankkeen tarkoitus on vähentää esihenkilöiden hallinnollista työtä ja vapauttaa aikaa henkilöstön kohtaamiseen. Samaan aikaan työaikajohtamista ja -järjestelmiä kehitetään. Tasopalkkajärjestelmä uudistaa palkkauksen rakenteita, toimialalla jatketaan tasopalkkajärjestelmän toimeenpanoa ja palkkoja yhteensovitetaan koko sopimuskauden ajan vuoden loppuun 2028 asti.

Pitkän aikavälin näkökulma

Henkilöstörakennetta ja työtä uudistetaan suunnitelmallisesti vastaamaan palvelutarpeiden muutosta ilman merkittävää henkilöstömäärän kasvua. Työssä painottuu yhä enemmän ihmisten välinen vuorovaikutus, asiakkaiden tukeminen sekä omaa ja työyhteisön työtä jatkuvasti kehittävä työote. Tuottavuutta vahvistetaan digitalisaation, tekoälyn ja tehtävien uudelleenjärjestelyn avulla. Henkilöstövoimavaroja kohdennetaan joustavasti ja jatkuvaa oppimista tuetaan systemaattisesti vastaamaan kasvavan ja monimuotoistuvan asiakaskunnan tarpeita.

Työhyvinvoinnin ja työkykyisyyden varmistamiseksi

Toimialalla vahvistetaan työhyvinvointia ja vähennetään sairauspoissaoloja kehittämällä työkykyjohtamista, yhdenmukaistamalla toimintatapoja ja tiivistämällä yhteistyötä esihenkilöiden, henkilöstöpalvelujen ja työterveyden välillä. Vaikuttavuutta parannetaan nopealla reagoinnilla ja työhön paluun tuella hyödyntämällä osa-aikaratkaisuja ja tilapäistä työn muokkausta.

Toimialalla asetetaan vuosittain tavoitteet seuraaville vaikuttavuusmittareille: sairauspoissaoloprosentti, johtamisen ja työelämän laatu QWL, palautuminen työpäivän aikana ja työkykymittari. Lisäksi seurataan työkyvyttömyyden kokonaiskustannusten sekä työterveyshuollon kustannusten kehittymistä.

Pitkän aikavälin näkökulma

Työhyvinvointi on kiinteä osa toimialan johtamisrakenteita ja -prosesseja. Tiedolla johtamista kehitetään tiiviissä yhteistyössä työterveyden sekä eläke- ja tapaturmavakuuttajien kanssa. Työkyvyttömyyden kustannusmittarit vakiinnutetaan keskeiseksi osaksi johtamisen välineistöä.

Uudistuva osaaminen

Strategia kytketään oppimistavoitteisiin ja ne johdetaan vuosittaisiksi tavoitteiksi. Jatkuvaa oppimista edistetään 70–20–10 mallin mukaisesti ja vahvistetaan esihenkilöiden valmiuksia toimia oppimisen johtajina.

Jatkuvaa oppimista edistetään rakentamalla koulutuspolkuja erityisesti kriittisiin osaamistarpeisiin. Samalla varmistetaan, että työn muutostilanteissa työntekijöille voidaan tarjota mielekkäitä ja kestäviä vaihtoehtoisia urapolkuja organisaation sisällä.

Painopisteet osaamisen kehittämisessä ovat: työyhteisötaidot, asiakas- ja vuorovaikutusosaaminen, sosiaalinen kestävyys, johtaminen, talous ja tuottavuus, digiosaaminen ja tekoäly sekä turvallisuusosaaminen.

Pitkän aikavälin näkökulma

Tulevaisuuden haasteiden ratkaisut edellyttävät yhdessä oppimista. Oppimisen kulttuuri näkyy arjessa jatkuvana oppimisena, tiedon jakamisena yli organisaatiorajojen sekä oppimista tukevina johtamiskäytäntöinä. Oppiminen nähdään osana työtä ja tiimit ottavat vastuuta omasta oppimisestaan. Oppiminen on osa toiminnan tavoitteita ja toiminnan suunnittelua ja oppimisen vaikuttavuutta arvioidaan systemaattisesti.

Toimialan painopisteet ovat resilienssin vahvistamisessa, sosiaalisessa vaikuttamisessa ja yhteisöjen johtamisessa, luovassa analyyttisessä ajattelussa, kulttuurisensitiivisessä työotteessa sekä ennaltaehkäisevän työn valmiuksissa. Johtamisosaamisessa korostuvat yhä vahvemmin kasvun tukeminen ja yhteistyön vahvistaminen.

Henkilöstön monimuotoisuus

Toimialalla edistetään muun kielisen henkilöstön osuuden kasvua kehittämällä rekrytointikäytäntöjä, vahvistamalla saavutettavuutta sekä tunnistamalla ja poistamalla kieleen liittyviä esteitä palveluissa ja työyhteisössä.

Nuorten työllistymistä edistetään, erityisesti työmarkkinoilla aliedustettujen ja enemmän tukea tarvitsevien nuorten osalta.

Ruotsinkielisten palvelujen saatavuus turvataan vahvistamalla ruotsinkielisen henkilöstön saatavuutta sekä luomalla mahdollisuuksia työllistyä myös kehittyvällä kielitaidolla. Henkilöstön kielitaidon kehittymistä tuetaan koulutuksilla.

Esihenkilöiden tietoisuutta osa-aikatyön mahdollisuuksista lisätään ja edistetään vammaisten sekä osatyökykyisten henkilöiden työllistymistä.

Toimialalla vahvistetaan esihenkilöiden johtamisosaamista painottaen yhdenvertaisuuden ja monimuotoisuuden johtamista osana arjen esihenkilötyötä. Puuttumisen ja ilmoittamisen toimintamalleja selkiytetään.

Pitkän aikavälin näkökulma

Monimuotoisuus ohjaa päätöksentekoa ja henkilöstösuunnittelua. Monimuotoinen henkilöstö vahvistaa palvelukykyä ja laatua vastaamalla paremmin kaupungin väestön tarpeisiin. Inklusiivinen johtaminen on keskeinen osa esihenkilötyötä. Yhdenvertaisuus toteutuu käytännön teoissa.

Yhteenveto ja seuranta

Meillä on osaava ja jatkuvasti oppiva henkilöstö.
Toimialalla hyödynnetään työllistämisrahaa mm. nuorten ja pitkäaikaistyöttömien rekrytoimiseen. Toimialalla edistetään henkilöstöjohtamisen kokonaisuudistus Majakka-hanketta, esihenkilöt ja työntekijät osallistuvat Majakka-hankkeisiin liittyviin koulutuksiin. Työvuorosuunnittelua kehitetään ja otetaan käyttöön kaupunkiyhtenäisiä työaikajärjestelmiä. Toimialalla toteutetaan tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman ja työhyvinvointisuunnitelman toimenpiteitä.

Olemme houkutteleva työnantaja ja meillä viihdytään
Toimialalla edistetään yhdessä oppimisen kulttuuria ja toteutetaan strategiakauden oppimisen kehittämisen suunnitelmaa.

Käytämme henkilöstövoimavaroja joustavasti ja tehokkaasti
Toimialalla tehdään ennakoivaa henkilöstösuunnittelua ja päätetään palvelukokonaisuustasoisesti vapautuvien tehtävien täytöstä. Vuokratyövoimaa hyödynnetään soveltuvin osin alle 30 päivän työsuhteissa.

Tavoitteiden seuranta ja raportointi toimialan ennusteiden yhteydessä.

Tilankäytön tehokkuuden kehitys

Tilankäytön mittarit	Tilin-päätös 2022	Tilin-päätös 2023	Tilin-päätös 2024	Tilin-päätös 2025	Tulos-budjetti 2026	Talous-arvio 2027	Talous-suunni-telma 2028	Talous-suunni-telma 2029
Tilat yhteensä m²	351 490	334 762	305 114	303 080	304 434	310 586	312 346	331 780
Toimistotilat yhteensä m²	4 416	4 416	4 416	2 818	2 818	2 818	2 818	2 818
Toimistotilat m²/henkilö	11,0	9,3	9,3	5,9	7,2	7,2	7,2	7,2
Palvelutilat tilat yhteensä m²	347 074	330 346	300 698	300 262	301 616	307 768	309 528	328 962
Palvelutilat tilat m²/fyysinen käyntikerta	0,019	0,016	0,016	0,013	0,015	0,013	0,013	0,014

Toimialalle kaupunginkansliasta siirtyvät toiminnot (yhteisötalotoiminta ja ruoka-aputoiminta) sekä Kruunuvuorenrantaan valmistuva liikuntahalli ja nuorisotalo ovat merkittävimmät tekijät neliömäärän kasvun taustalla. Lähivuosien suurimman yksittäisen uudishankkeen eli Jätkäsaaren uinti- ja liikuntakeskuksen valmistuminen nostaa palvelutilojen neliömäärää. Toimialan fyysisten käyntikertojen määrän arvioidaan kasvavan jatkossakin.

Nykyisten toimitilojen perusparannusten yhteydessä tilojen toiminnallisuutta parannetaan ja samalla tilankäyttö tehostuu. Suuri osa uusista tilahankkeista toteutetaan toimialan palvelukokonaisuuksien tai useiden toimialojen yhteishankkeina, mikä mahdollistaa yhteiskäyttöisten tilojen toteuttamisen.

Palveluverkkosuunnittelun työryhmissä tarkastellaan jatkuvasti toimialan kaupunkitasoisen ja alueellisen palvelutarpeen muutoksia ja vaikutuksia tilakantaan. Tuottavuussuunnitelman mukaisesti käyntikertojen kasvun mm. hinnastotyön avulla ja omatoimiaikojen laajentamisella, sekä Varaamon käytön lisäämisen ennakoidaan parantavan tilojen käyttöastetta.

Toimistotilojen tehokkuusluvun muutos vuodesta 2026 eteenpäin johtuu vertailuluvun muutoksesta.

Helsinki

Toimintaympäristön riskit ja epävarmuustekijät ja riskien hallintakeinot

Strategiset riskit

Alueellinen eriytyminen ja yhteiskunnallinen polarisaatio on toimialan yksi merkittävimmistä riskeistä. Riskin taustalla vaikuttavat monisyiset kehityskulut, jotka ilmenevät toimialan riskinäkymässä eri tavoin. Yksi keskeisistä riskitekijöistä on hyvinvoinnin heikkeneminen osassa väestöä. Riskiin vaikuttavat köyhyyden kasvu ja sosiaaliturvan muutokset sekä järjestökentän toimintaedellytysten heikkeneminen, joiden seurauksena hyvinvoinnin ja osallisuuden erot väestöryhmien välillä voivat kasvaa. Samaan aikaan heikentyvä työllisyystilanne lisää maksuttomien palvelujen kysyntää, mikä kasvattaa painetta kaupungin resursseille. Toimialalle kohdistuu merkittävä vastuu kaupunkilaisten hyvinvoinnin edistämisestä. Keskeisiä hallintakeinoja riskeille ovat palvelutoiminnan tietopohjainen kehittäminen, toimialan tuottavuusohjelman toimeenpano sekä palvelujen tarveperustainen kohdentaminen.

Alueellinen eriytyminen ja yhteiskunnallinen polarisaatio kasvattavat myös riskiä häiriökäyttäytymisestä asiakastiloissa ja tapahtumissa. Mahdolliset uhkatilanteet vaikuttavat tilojen turvallisuuden ja viihtyvyyden lisäksi myös asiakas- ja työntekijäkokemukseen. Riskiä hallitaan vahvistamalla henkilöstön osaamista uhka- ja väkivaltatilanteissa sekä järjestö- ja viranomaisyhteistyöllä.

Kansainvälisen turvallisuustilanteen merkittävän heikkenemisen arvioidaan heijastuvan toimialan toimintaan eri tavoin. Riskinä nähdään esimerkiksi hybridivaikuttamisen, väestöryhmien välisten konfliktien ja tietoturvaan liittyvien uhkien lisääntyminen. Keskeisinä hallintatoimina ovat muun muassa valmiussuunnitelmat, kriisiviestintämallit, henkilöstön koulutus sekä kulttuuriomaisuuden suojelutoimet ja materiaalinen varautuminen.

Ilmastonmuutoksen seuraukset muodostavat toimintaan vaikuttavia riskejä. Esimerkiksi tulvat tai helleaallot voivat johtaa palvelukatkoksiin, kalliisiin tilamuutoksiin ja energiakulujen nousuun. Hallintatoimien kannalta keskeisiä ovat ilmastovaikutusten systemaattinen huomioiminen rakentamisessa sekä palveluiden sopeutuminen muuttuviin olosuhteisiin. Toimiala varautuu tarvittaessa muutoksiin palveluiden tuottamisessa.

Taloudelliset riskit

Toimialan kannalta keskeisimmät taloudelliset riskit liittyvät kiinteistöjen korjausvelkaan ja tilojen kuntoon. Kokoluokaltaan isot muutokset haastavat olosuhteiden ja kiinteistöjen pitkän aikavälin taloudellista suunnittelua. Kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden rakennusten kunnossapidon lykkääminen kasvattaa kustannuksia ja heikentää asiakaskokemusta sekä työhyvinvointia. Rakennusten elinkaaren hallinnassa epäonnistuminen voisi vakavimmillaan johtaa joidenkin palvelutilojen sulkemiseen tai palveluverkon karsimiseen.

Keskeiset hallintatoimet liittyvät tilahankkeiden ja väliaikaisratkaisujen huolelliseen läpikäyntiin, keskeisimpien hankkeiden priorisointiin, resurssien riittävyyden varmistamiseen, tiiviiseen yhteistyöhön kaupunkiympäristön toimialan kanssa, palveluverkkosuunnittelun kehittämiseen sekä tilahallintaprosessiin. Hallintatoimien kannalta keskeisiä ovat myös yhteinen tietopohja ja ymmärrys priorisoinneista sekä hallintatoimenpiteiden suhteutus kaupunkitasoisiin hallintatoimiin.

Operatiiviset riskit

Henkilöstön saatavuus on tällä hetkellä hyvä, mutta riski saatavuuden heikkenemisestä on olemassa taloussuhdanteen muuttuessa. Sairauspoissaolojen kasvu voi lisätä henkilöstön ja esihenkilöiden kuormitusta sekä heikentää työyhteisön toimintakykyä. Lisäksi avainhenkilöiden poistuminen voi aiheuttaa hetkellistä osaamiskatoa. Riskejä hallitaan työhyvinvointisuunnitelman toimenpiteillä, joustavilla työjärjestelyillä sekä työyhteisötaitojen ja osaamisen kehittämisellä. Keskeisiä hallintakeinoja ovat myös ura- ja oppisopimuspolkujen rakentaminen sekä esihenkilötyön tukeminen uusia työkaluja hyödyntäen.

Kaupunkiyhteisten ja toimialan omien muutoshankkeiden mahdollinen yhtäaikainen suuri määrä nähdään riskinä, joka toteutuessaan kuormittaa henkilöstöä ja esihenkilöitä. Muutoshankkeen epäonnistuessa riskinä ovat taloudelliset ja toiminnalliset haitat sekä mainehaitta. Riskejä hallitaan osallistumalla kaupunkiyhteiseen suunnitteluun, varaamalla riittävät resurssit investointeihin sekä vahvistamalla projektinhallinta- ja muutosjohtamisosaamista.

Toimiala tunnistaa ICT-häiriöt merkittävinä toimintaan vaikuttavina riskeinä. Laajoissa häiriötilanteissa palvelutuotanto ja työnteko lamaantuvat. Häiriöt kasvattavat kustannuksia, heikentävät asiakasluottamusta ja kuormittavat henkilöstöä. Riskiä hallitaan toimenpideohjelmien mukaisesti. Lisäksi jatkuvuussuunnitelmia päivitetään ja harjoitellaan.

Tietoturva- ja tietosuojariskien sekä kyberuhkien realisoitumisen mahdollisuus on tunnistettu toimialalla. Virheet esimerkiksi tietojenkäsittelyssä tai tietoturvahyökkäykset voivat johtaa tietosuoja- ja tietoturvarikkomuksiin. Keskeisiä hallintatoimia ovat jatkuvuudenhallinta ja jatkuvuuden suunnittelu, säännöllinen kouluttaminen sekä tietoisuuden lisääminen erilaisista tietoturva- ja tietosuojariskeistä.

3.1.4.2. 4 10 01 Kulttuuri ja vapaa-aika

1 000 €	Käyttö 2025	Talousarvio 2026	Ennuste 2026	Ehdotus 2027	Talousarvio 2027	Talous-suunnitelma 2028	Talous-suunnitelma 2029
Tulot yhteensä	34 377	39 039	37 040	37 594	37 594	38 910	40 077
Menot yhteensä	278 278	297 880	295 076	310 310	310 310	324 730	337 060
Ylitysoikeus							
Toimintakate	−243 902	−258 841	−258 036	−272 716	−272 716	−285 820	−296 983
Poistot	8 145	7 174	7 679	7 295	7 295	6 945	6 626
Tilikauden tulos	−252 047	−266 015	−265 716	−280 011	−280 011	−292 765	−303 609

Liikuntapalvelut

Toiminnan kuvaus

Liikuntapalvelukokonaisuus vastaa liikunnasta ja liikuntapolitiikasta sekä liikunnan järjestämisestä ja liikuntapaikoista sekä leirintäalueesta. Palvelukokonaisuuden palvelut ovat liikuntaan aktivointi, liikuntapaikat ja ulkoilupalvelut.

Liikuntapalvelukokonaisuus:

- Edistää arki- ja hyötyliikkumista
- Edistää omaehtoista liikuntaa
- Edistää organisoitua liikuntaa ja urheilua.

Talousarviovuoden muutokset

Liikuntapalvelukokonaisuuden talousarviovuoden muutoksissa on huomioitu yleiset indeksikorotukset palkkoihin ja muihin menoihin. Perusparannuskohteiden tulo- ja menomuutokset on sisällytetty laskelmiin. Ylläpitovuokramallin kehittäminen on vaikuttanut sekä vuokrakuluihin että ylläpitotyöstä saataviin tuloihin, mutta muutoksella ei ole katevaikutusta.

Tulokehitys perustuu käynti- ja osallistujamäärien kasvuun sekä pääsylippujen ja liikuntakurssimaksujen hinnankorotuksiin. Hintojen päivittäminen muun pääkaupunkiseudun hintatasoa vastaaviksi vahvistaa liikuntapalveluiden tulopohjaa.

Palvelukokonaisuudessa panostetaan suurten rakennushankkeiden toteuttamisen tukeen ja liikunta- ja urheilupaikkojen omatoimikäytön lisäämiseen. Liikuntapalveluiden ryhmätoiminta vaikuttaa myönteisesti ikääntyneiden hyvinvointiin. Ikääntyneiden määrän kasvaessa heille tarkoitettuja palveluja lisätään.

Liikuntapalvelukokonaisuuden keskeisin muutos palveluverkossa on Talin jalkapallohallin, Kampin liikuntakeskuksen ja Eläintarhan urheilukentän sulkeutuminen osaksi vuotta remontin vuoksi. Puistolan liikuntahalli ja Kruunuvuorenrannan liikuntakeskus avautuvat vuoden aikana.

Palvelukustannusten kehitys

Palvelukustannukset	Tilinpäätös 2022	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Tilinpäätös 2025	Tulos-budjetti 2026	Ennuste 2026	Talousarvio 2027
Liikuntapalvelukokonaisuus							
Henkilöstöliikunta							
Palvelun kokonaiskustannus (€)							448 000
Suorite (asiakaskäynnit)	0	0	0	0	0	0	30 000
-josta fyysiset asiakaskäynnit	0	0	0	0	0	0	15 000
-josta digitaaliset asiakaskäynnit	0	0	0	0	0	0	15 000

Palvelukustannukset	Tilinpäätös 2022	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Tilinpäätös 2025	Tulos-budjetti 2026	Ennuste 2026	Talousarvio 2027
Yksikkökustannus (€/asiakaskäynnit)	0	0	0	0	0	0	15
Yksikkökustannuksen muutos-%	0	0	0	0	0	0	0
Liikuntaan aktivointi -palvelu							
Palvelun kokonaiskustannus (€)	6 800 314	7 094 542	7 382 769	7 989 000	8 837 000	8 783 000	9 215 000
Suorite (asiakaskäynnit)	288 069	505 524	454 202	408 113	460 340	417 000	404 000
-josta fyysiset asiakaskäynnit	288 069	417 914	400 105	381 980	405 000	405 000	392 000
-josta digitaaliset asiakaskäynnit		87 610	54 097	26 133	55 340	12 000	12 000
Yksikkökustannus (€/asiakaskäynnit)	24	14	16	20	19	21	23
Yksikkökustannuksen muutos-%	−22,7	−40,6	15,8	20,4	−1,9	7,6	18,8
Ulkoilupalvelut							
Palvelun kokonaiskustannus (€)	23 057 276	25 642 537	24 285 745	25 726 000	26 560 000	26 237 000	26 671 000
Suorite (fyysiset asiakaskäynnit)	1 251 238	1 161 023	1 361 897	1 122 998	1 410 000	1 910 000	3 200 000
Yksikkökustannus (€/fyysiset asiakaskäynnit)	18	22	18	23	19	14	8
Yksikkökustannuksen muutos-%	20,5	19,9	−19,3	28,5	−17,8	−40,0	−55,8
Liikuntapaikat-palvelu							
Palvelun kokonaiskustannus (€)	54 349 231	67 138 676	62 511 524	64 713 343	71 700 542	70 186 000	71 963 279
Suorite (fyysiset asiakaskäynnit)	8 119 790	8 793 077	8 628 536	9 324 078	9 115 000	9 115 000	8 983 000
Yksikkökustannus (€/fyysiset asiakaskäynnit)	6,7	7,6	7,2	6,9	7,9	7,7	8,0
Yksikkökustannuksen muutos-%	−0,9	14,1	−5,1	−4,2	13,3	10,9	1,8
Suorite (aukiolotunnit)				277 001	272 846	280 442	274 797
Yksikkökustannus (€/h)	0	0	0	234	263	250	262
Yksikkökustannuksen muutos-%		0	0	0	12,5	7,1	−0,3
Alla avattu liikuntapaikat-palvelun palvelukustannukset tarkemmin:							
Uimahallit ja maauimalat							
Palvelun kokonaiskustannus (€)	16 705 684	19 271 940	15 518 938	18 120 000	20 076 000	19 652 000	20 149 000
Suorite (fyysiset asiakaskäynnit)	1 008 208	1 133 314	1 010 145	1 024 793	1 173 000	1 173 000	1 188 000
Yksikkökustannus (€/fyysiset asiakaskäynnit)	17	17	15	18	17	17	17
Yksikkökustannuksen muutos-%	−26,6	2,6	−9,7	15,1	−3,2	−5,2	−0,9
Suorite (aukiolotunnit)	0	0	0	14 983	18 878	18 878	18 878
Yksikkökustannus (€/h)	0	0	0	1 209	1 063	1 041	1 067
Yksikkökustannuksen muutos-%		0	0	0	−12,1	−13,9	0,4
Liikuntahallit ja palloiluhallit							
Palvelun kokonaiskustannus (€)	19 093 348	26 065 913	25 565 527	24 591 000	27 246 000	26 671 000	27 345 000
Suorite (fyysiset asiakaskäynnit)	1 431 336	1 721 305	1 661 075	1 848 004	1 750 000	1 750 000	1 549 000
Yksikkökustannus (€/fyysiset asiakaskäynnit)	13	15	15	13	16	15	18
Yksikkökustannuksen muutos-%	−31,4	13,5	1,6	−13,5	17,0	14,5	13,4
Suorite (aukiolotunnit)	0	0	0	41 586	40 917	40 917	37 079
Yksikkökustannus (€/h)	0	0	0	591	666	652	737
Yksikkökustannuksen muutos-%		0	0	0	12,6	10,2	10,8
Jäähallit							
Palvelun kokonaiskustannus (€)	0	3 552 113	3 229 566	0	4 302 000	4 211 000	4 318 000
Suorite (fyysiset asiakaskäynnit)	0	0	187 589	0	195 000	195 000	197 000

Palvelukustannukset	Tilinpäätös 2022	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Tilinpäätös 2025	Tulos-budjetti 2026	Ennuste 2026	Talousarvio 2027
Yksikkökustannus (€/fyysiset asiakaskäynnit)	0	0	17	0	22	22	22
Yksikkökustannuksen muutos-%		0	0	−100,0	0	0	−0,6
Suorite (aukiolotunnit)	0	0	4 399	0	7 596	7 596	7 596
Yksikkökustannus (€/h)	0	0	734	0	566	554	568
Yksikkökustannuksen muutos-%		0	0	−100,0	0	0	0,4
Muut liikuntapaikat*							
Palvelun kokonaiskustannus (€)	18 550 199	18 248 711	18 197 493	22 003 000	20 076 542	19 652 000	23 428 000
Suorite (fyysiset asiakaskäynnit)	5 680 246	5 938 458	5 957 316	6 451 281	5 997 000	5 997 000	6 049 000
Yksikkökustannus (€/fyysiset asiakaskäynnit)	3,3	3,1	3,1	3,4	3,3	3,3	3,9
Yksikkökustannuksen muutos-%	20,1	−5,9	−0,6	11,7	−1,8	−3,9	15,7
Suorite (aukiolotunnit)	0	0	0	220 432	213 051	213 051	211 244
Yksikkökustannus (€/h)	0	0	0	100	94	92	111
Yksikkökustannuksen muutos-%		0	0	0	−5,6	−7,6	17,7
*sisältää mm. liikuntapuistot ja -kentät sekä tekojääradat							
Muut kustannukset yhteensä (€)	−1 578 450	−2 167 784	−2 961 305	−3 560 593	−1 508 542	−1 372 207	−1 440 279
Järjestöavustukset	8 399 379	8 384 800	8 822 758	9 161 000	9 308 000	9 308 000	9 308 000
Ulkopuolelta saatuja avustuksia vastaavat menot	30 600	47 486	99 910	48 000	100 000	100 000	100 000
Toimialan yhteisten palvelujen kustannukset	−10 008 428	−10 600 070	−11 883 973	−12 769 593	−10 916 542	−10 780 207	−10 848 279
Palvelukokonaisuuden kustannukset yhteensä	**82 628 372**	**97 707 972**	**91 218 733**	**94 867 750**	**105 589 000**	**103 833 793**	**106 857 000**

Liikuntapalvelukokonaisuuden vuosittaiseen käyntimäärien vaihteluun vaikuttavat erityisesti peruskorjaushankkeiden myötä sulkeutuvat ja aukeavat toimipisteet sekä vuosittaiset sääolosuhteet.

Ulkoilupalvelujen fyysisten käyntien määrään vaikuttavat merkittävästi sääolosuhteiden vaihtelut, mikä puolestaan näkyy yksikkökustannusten vuosittaisina vaihteluina. Vuoden 2026 alusta lähtien ulkoilupalvelujen kohteissa on otettu käyttöön uusia käyntilaskureita, mikä parantaa käyntitietojen kattavuutta. Digitaalisten asiakaskäyntien vertailu eri vuosien välillä on osittain haastavaa, kun tilastointitapoja on kehitetty. Henkilöstöliikunta on uusi palvelutuote liikkumisen edistämisen yksikössä.

Käyttötalouteen ja yksikkökustannuksiin vaikuttavat yleisten indeksikorotuksien lisäksi tilavuokramuutokset sekä remonttien vuoksi tilapäisesti suljettujen liikuntapaikkojen vaikutukset toimintaan. Henkilöstömenoja lisäävät uuden henkilöstön palkkaukset. Ylläpitovuokrien 1,2 miljoonan euron vähennys alentaa kokonaiskustannuksia.

Kulttuuripalvelut

Toiminnan kuvaus

Kulttuuripalvelukokonaisuus vastaa kaupungin kulttuuripolitiikasta sekä kulttuuri-, orkesteri- ja museotoiminnoista sekä kaupungin taidekokoelmaan liittyvistä tehtävistä. Kulttuuripalvelukokonaisuus vastaa sille kuuluvista valtakunnallisista ja alueellisista erityistehtävistä, joista laeilla erikseen säädetään. Palvelukokonaisuuden palvelut ovat kaupunginmuseo, kaupunginorkesteri, kulttuurin edistäminen ja alueelliset taide- ja kulttuuripalvelut.

Kulttuuripalvelukokonaisuus:

- Mahdollistaa ja varmistaa monipuolisen ammattimaisen taiteen ja kulttuurin olosuhteet
- Mahdollistaa helsinkiläisten läpi elämän kestävän yhteyden taiteeseen ja kulttuuriin
- Vahvistaa taiteen ja kulttuurin keinoin alueiden kukoistusta
- Huolehtii valtakunnallisista ja alueellisista erityistehtävistä, joista säädetään lailla.

Helsinki

Talousarviovuoden muutokset

Taiteen perusopetuslain uudistamista koskeva hallituksen esitys (HE 115/2026 vp) käsitellään eduskunnassa syksyn 2026 aikana ja sen on tarkoitus tulla voimaan 1.8.2027. Lakiuudistuksen tavoitteena on eri opetuksen saavutettavuuden parantaminen, rahoituksen uudistaminen sekä koulutuksen järjestämisvastuutehtävien selkiyttäminen.

Lakiuudistus tarkennuksineen johtaa osaltaan tarpeeseen arvioida ja täsmentää myös kaupungin tapaa rahoittaa ja organisoida taiteen perusopetusta. Lakimuutoksen myötä nykyisistä erillisistä laajasta ja yleisestä oppimäärästä luovutaan ja tilalle tulee yksi yhtenäinen, laajuudeltaan 50 opintopisteen (noin 1 000–1 500 opetustuntia) oppimäärä. Valtion rahoitusjärjestelmässä tullaan ottamaan huomioon opetustuntien ja vuosittain tarkistettavien yksikköhintojen lisäksi nykyistä selkeämmin toteutuneet opetustunnit, oppilasmäärät, tutkinnon suorittaneet sekä alueellinen saatavuus.

Taiteen perusopetuksen tarjonta Helsingissä on kansallisesti tarkasteltuna poikkeuksellisen laajaa ja monimuotoista. Toimiala valmistautuu tarvittaviin muutoksiin siten, että lain edellyttämät muutokset voidaan toimeenpanna ja taiteen perusopetusta voidaan järjestää kaupungissa monipuolisesti.

Helsingin kulttuurilapset –toiminta, aiemmalta nimeltään Kulttuurin kummilapset -toiminta, organisoidaan uudelleen kaupunkistrategian mukaisesti kaupungin pysyväksi toiminnaksi. Toiminta jatkuu kulttuuripalvelujen koordinoimana palveluna. Palvelu säilyy maksuttomana kaikille helsinkiläisille 0–6-vuotiaille lapsille ja heidän lähiaikuisilleen.

Palvelukustannusten kehitys

Palvelukustannukset	Tilinpäätös 2022	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Tilinpäätös 2025	Tulos-budjetti 2026	Ennuste 2026	Talousarvio 2027
Kulttuuripalvelukokonaisuus							
Kaupunginmuseo							
Palvelun kokonaiskustannus (€)	8 930 448	9 725 186	10 265 851	11 247 703	11 756 785	12 097 219	11 675 000
Suorite (asiakaskäynnit)	642 140	687 257	596 442	627 512	517 918	646 000	614 000
-josta fyysiset asiakaskäynnit	318 991	433 422	429 037	447 755	443 815	468 800	437 000
-josta digitaaliset asiakaskäynnit	323 149	253 835	167 405	179 757	74 103	177 200	177 000
Yksikkökustannus (€/asiakaskäynnit)	14	14	17	18	23	19	19
Yksikkökustannuksen muutos-%	−79,2	1,8	21,6	4,1	26,6	4,5	−16,2
Suorite (aukiolotunnit)	7 074	7 005	6 735	7 720	7 518	7 618	7 518
Yksikkökustannus (€/h)	1 262	1 388	1 524	1 457	1 564	1 588	1 553
Yksikkökustannuksen muutos-%	−24,2	10,0	9,8	−4,4	7,3	9,0	−0,7
Kaupunginorkesteri							
Palvelun kokonaiskustannus (€)	14 034 142	14 745 721	15 450 047	16 152 873	16 648 086	16 624 346	16 648 000
Suorite (asiakaskäynnit)	323 244	326 522	365 462	380 832	412 583	489 850	460 000
-josta fyysiset asiakaskäynnit	60 552	104 803	99 935	114 443	125 018	109 850	110 000
-josta digitaaliset asiakaskäynnit	262 692	221 719	265 527	266 389	287 564	380 000	350 000
Yksikkökustannus (€/asiakaskäynnit)	43	45	42	42	40	34	36
Yksikkökustannuksen muutos-%	−93,6	4,0	−6,4	0,3	−4,9	−20,0	−10,3
Suorite (aukiolotunnit)	0	0	0	0	133	231	206
Yksikkökustannus (€/h)	0	0	0	0	125 174	71 967	80 816
Yksikkökustannuksen muutos-%	0	0	0	0	0	0	−35,4
Alueelliset taide- ja kulttuuripalvelut							
Palvelun kokonaiskustannus (€)	7 859 794	9 091 323	10 025 008	10 698 676	11 436 311	11 471 349	11 436 000
Suorite (asiakaskäynnit)	559 275	623 788	682 209	746 022	697 830	637 406	928 000
-josta fyysiset asiakaskäynnit	541 704	542 870	680 829	746 022	697 830	637 406	728 000
-josta digitaaliset asiakaskäynnit	17 571	80 918	1 380	0	0	0	200 000
Yksikkökustannus (€/asiakaskäynnit)	14	15	15	14	16	18	12

Palvelukustannukset	Tilinpäätös 2022	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Tilinpäätös 2025	Tulos-budjetti 2026	Ennuste 2026	Talousarvio 2027
Yksikkökustannuksen muutos-%	−59,8	3,7	0,8	−2,4	14,3	25,5	−24,8
Suorite (aukiolotunnit)				17 927	15 990	17 071	15 990
Yksikkökustannus (€/h)				597	715	672	715
Yksikkökustannuksen muutos-%					19,8	12,6	−0,0
Kulttuurin edistäminen							
Palvelun kokonaiskustannus (€)	6 047 901	6 022 173	6 724 696	7 007 300	7 304 146	7 233 203	9 817 000
Suorite (asiakaskäynnit)	206 531	323 703	287 226	243 496	189 568	208 871	191 000
-josta fyysiset asiakaskäynnit	69 195	142 042	182 068	178 064	119 336	205 000	183 000
-josta digitaaliset asiakaskäynnit	137 336	181 661	105 158	65 432	70 232	3 871	8 000
Yksikkökustannus (€/asiakaskäynnit)	29	19	23	29	39	35	51
Yksikkökustannuksen muutos-%	−76,7	−36,5	25,8	22,9	33,9	20,3	33,4
Suorite (aukiolotunnit)			5 304	5 599	5 310	5 766	5 330
Yksikkökustannus (€/h)			1 268	1 252	1 376	1 254	1 842
Yksikkökustannuksen muutos-%			0	−1,3	9,9	0,2	33,9
Muut kustannukset yhtensä (€)	21 132 710	16 018 718	16 232 431	18 046 843	19 177 721	19 197 858	18 956 020
Järjestöavustukset	17 030 066	17 112 120	18 659 000	21 158 940	21 476 000	21 476 000	21 476 000
Ulkopuolelta saatuja avustuksia vastaavat menot	731 325	1 201 920	670 647	765 754	700 536	704 594	206 000
HAM taidemuseon menot	7 557 175	2 137 984	2 034 470	2 218 982	2 213 280	2 164 266	2 263 682
Toimialan yhteisten palvelujen kustannukset	−4 185 856	−4 433 306	−5 131 686	−6 096 833	−5 212 095	−5 147 002	−4 989 662
Palvelukokonaisuuden kustannukset yhteensä	**58 004 995**	**55 603 121**	**58 698 033**	**63 153 395**	**66 323 049**	**66 623 975**	**68 532 020**

Kulttuuripalveluiden digitaalisten ja fyysisten käyntien ennakoidaan kasvavan. Käyntikertojen nousua selittää muun muassa kulttuurikeskusten aulakävijöiden huomioiminen laskennassa. Digitaalisia käyntikertoja kerryttää Savoyn konserttitallenteiden kuuntelijat. Sen sijaan Caisan Helsinki Open Waves -radion toiminta lopetettiin keväällä 2026 järjestelmän vanhentuessa. Kasvavien käyntikertojen takia yksikkökustannukset pääosin pienenevät, vaikka kustannuksissa on kasvua indeksikorotusten ja uusien toimintojen vuoksi.

Nuoriso- ja yhteisöpalvelut

Toiminnan kuvaus

Nuoriso- ja yhteisöpalvelukokonaisuus vastaa nuorisotyöstä ja nuorisopolitiikasta, toimialalle kuuluvista hyvinvoinnin edistämisen tehtävistä sekä yhteisötyöstä. Palvelukokonaisuuden palvelut ovat itäinen nuorisotyö, läntinen nuorisotyö, pohjoinen nuorisotyö sekä hyvinvoinnin edistämisen ja yhteisötyön palvelu.

Nuoriso- ja yhteisöpalvelukokonaisuus:

- Edistää eri-ikäisten helsinkiläisten hyvinvointia, toimijuutta, yhteisöihin liittymistä ja osallisuutta alueilla.
- Mahdollistaa matalan kynnyksen toimintaa ja työskentelee yhteisöjen ja ryhmien kanssa.
- Innostaa kuntalaisia vaikuttamiseen ja omaehtoiseen toimintaan.

Talousarviovuoden muutokset

Hallintosääntömuutoksen mukaisesti palvelukokonaisuuden nimi muuttuu vuoden alussa nuoriso- ja yhteisöpalvelukokonaisuudeksi. Palvelukokonaisuuteen siirtyy kaupunginkansliasta useita asukasrajapinnassa toimivia palveluja ja tehtäviä. Näitä ovat yhteisötalotoiminta, asukasosallisuuden avustukset, ruoka-aputoiminta sekä ruoka-avun valtionavustusten koordinointi. Palvelukokonaisuuteen sijoitetaan myös toimialan hyvinvoinnin edistämisen palvelut. Ne vastaavat muun muassa ehkäisevän päihdetyön koordinoinnista, vapaaehtoistoiminnan kehittämisestä sekä hyvinvoinnin ja

terveyden edistämisen valmistelusta. Palvelukokonaisuuden menojen ja tulojen rakenne muuttuu organisaatiomuutoksen myötä.

Toiminta laajenee muun muassa uuden lasten liikennekaupungin ja Kruunuvuorenrannan nuorisotalon avautuessa. Remontissa olleet Pukinmäen ja Suutarilan nuorisotalot aukeavat uusissa toimipaikoissa.

Palvelukustannusten kehitys

Palvelukustannukset	Tilinpäätös 2022	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Tilinpäätös 2025	Tulos-budjetti 2026	Ennuste 2026	Talousarvio 2027
Nuoriso- ja yhteisöpalvelukokonaisuus							
Nuorisopalvelut							
Palvelun kokonaiskustannus (€)	31 102 620	34 593 066	37 712 983	40 178 500	44 105 951	43 885 276	45 285 553
Suorite (asiakaskäynnit)	1 004 330	1 315 210	1 412 444	1 444 638	1 470 000	1 479 900	1 590 000
-josta fyysiset asiakaskäynnit	863 522	1 187 975	1 326 269	1 312 846	1 334 000	1 355 000	1 470 000
-josta digitaaliset asiakaskäynnit	140 808	127 235	86 175	131 792	136 000	124 900	120 000
Yksikkökustannus (€/asiakaskäynnit)	31	26	27	28	30	30	28
Yksikkökustannuksen muutos-%	−26,8	−15,1	1,5	4,2	7,9	6,6	−5,1
Suorite (aukiolotunnit)			52 186	48 446	48 000	43 800	49 500
Yksikkökustannus (€/h)	0	0	723	829	919	1 002	915
Yksikkökustannuksen muutos-%	0	0	0	14,8	10,8	20,8	−0,4
Yhteisöpalvelut							
Palvelun kokonaiskustannus (€)	0	0	0	0	0	0	6 174 992
Suorite (asiakaskäynnit)	0	0	0	0	0	0	100 000
-josta fyysiset asiakaskäynnit	0	0	0	0	0	0	100 000
-josta digitaaliset asiakaskäynnit	0	0	0	0	0	0	0
Yksikkökustannus (€/asiakaskäynnit)	0	0	0	0	0	0	62
Yksikkökustannuksen muutos-%	0	0	0	0	0	0	0
Suorite (aukiolotunnit)	0	0	0	0	0	0	12 345
Yksikkökustannus (€/h)	0	0	0	0	0	0	500
Yksikkökustannuksen muutos-%	0	0	0	0	0	0	0
Muut kustannukset yhteensä (€)	1 936 104	1 886 555	762 180	247 699	1 269 049	1 412 724	2 467 882
Järjestöavustukset	2 723 322	2 742 540	2 850 015	2 997 950	3 047 000	3 047 000	4 243 000
Ulkopuolelta saatuja avustuksia vastaavat menot	3 304 573	3 477 690	2 765 713	2 464 424	2 680 000	2 768 000	2 680 000
Toimialan yhteisten palvelujen kustannukset	−4 091 791	−4 333 675	−4 853 548	−5 214 675	−4 457 951	−4 402 276	−4 455 118
Palvelukokonaisuuden kustannukset yhteensä	**33 038 724**	**36 479 621**	**38 475 163**	**40 426 199**	**45 375 000**	**45 298 000**	**53 928 427**

Nuorisopalveluissa palveluiden kysyntä on kasvanut viime vuosina. Nousua selittää muun muassa koulunuorisotyön vakiintuminen. Käyntikerrat kasvavat Harrastamisen Suomen mallin rahoituksen lisääntyessä ja yhteisötaloverkon siirtyessä palvelukokonaisuuteen. Myös avoimessa toiminnassa käyntikerrat ovat kasvaneet. Vaihtelua yksikkökustannuksissa aiheuttavat digitaaliset käyntikerrat, joissa muutokset voivat olla suuria.

Nuorisopalveluiden organisaatiomuutoksen myötä palvelukustannukset tulevat muuttumaan, kun toiminta laajenee ja muuttuu. Yhteisöpalveluiden osalta käyntikertoihin ei odoteta merkittäviä muutoksia verrattuna vuoteen 2026. Uusista palvelukustannuksista ei ole saatavissa tarkkaa vertailutietoa organisaatiomuutoksen vuoksi. Yhteisöpalveluiden palvelukustannus mahdollisesti tarkentuu tulosbudjetin yhteydessä.

Kirjastopalvelut

Toiminnan kuvaus

Kirjastopalvelukokonaisuus vastaa kirjastotoiminnasta sekä valtakunnallisesta kehittämistehtävästä, josta on lailla erikseen säädetty. Palvelukokonaisuuden palvelut ovat aluekirjastopalvelut, keskustakirjastopalvelut ja kirjastoverkkopalvelut. Lisäksi kirjastopalvelujen johtajan alaisuudessa on valtakunnallinen kehittämisyksikkö.

Kirjastopalvelukokonaisuus:

- Edistää lukemista ja kirjallisuutta
- Lisää yhdenvertaisia mahdollisuuksia digitaalisten palvelujen käyttöön
- Tarjoaa tiloja kansalaistoiminnalle ja tapahtumille
- Edistää yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua
- Huolehtii valtakunnallisesta erityistehtävästä, joista säädetään lailla.

Talousarviovuoden muutokset

Kontulan ostoskeskukselle tuleva matalan kynnyksen asukas- ja yhteisötila Aapelin kulma aloittaa toimintansa vuoden alusta. Logistiikkayksikölle saadaan uudet vuokratilat kirjaston aineiston lajitteluun ja kuljetuksen järjestämiseen; muutto Pasilan kirjaston tiloista uusiin vuokratiloihin aloitetaan jo vuoden 2026 lopulla. Suutarilan kirjasto muuttaa syksyllä 2027 väistötiloistaan uusiin tiloihin Suutarilan monitoimitaloon.

Rikhardinkadun kirjaston suunnitellun perusparannuksen aikataulu täsmentyy vuoden 2026 lopulla. Palvelukokonaisuudessa varaudutaan siihen, että korjaustöihin ryhdytään vuonna 2027. Korjaustöiden alkaessa lasten toiminta siirtyy väistötiloihin Annantaloon. Pitäjänmäkeen ja Malminkartanoon rakennetaan uudet kirjastot lähivuosina ja rakentamisen aikana molemmat kirjastot toimivat väistötiloissa Ristikon ostoskeskuksessa. Pukinmäen kirjasto muuttaa Pukinmäenkaaren peruskoulun remontin alta väistötiloihin Pukinmäen S-marketin liikerakennukseen.

Tuottoja nostavat muun muassa Oodin Maijansalin remontin mahdollistama vuokratuottojen kasvu ja lainatun aineiston myöhästymismaksujen korotukset.

Palvelukustannusten kehitys

Palvelukustannukset	Tilinpäätös 2022	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Tilinpäätös 2025	Tulos-budjetti 2026	Ennuste 2026	Talousarvio 2027
Kirjastopalvelukokonaisuus							
Aluekirjastopalvelut							
Palvelun kokonaiskustannus (€)	32 568 858	36 468 702	37 808 931	41 192 804	43 346 329	43 158 682	44 510 147
Suorite (asiakaskäynnit)	7 014 718	8 398 671	9 234 146	9 098 889	9 102 102	9 102 102	9 183 126
-josta fyysiset asiakaskäynnit	4 750 518	5 678 465	6 453 681	6 492 954	6 246 000	6 246 000	6 300 000
-josta digitaaliset asiakaskäynnit	2 264 200	2 720 206	2 780 465	2 605 935	2 856 102	2 856 102	2 883 126
Yksikkökustannus (€/asiakaskäynnit)	4,6	4,3	4,1	4,5	4,8	4,7	4,8
Yksikkökustannuksen muutos-%	−12,6	−6,5	−5,7	10,6	5,2	4,7	1,8
Suorite (aukiolotunnit)	106 930	111 521	111 521	136 729	119 741	131 000	131 000
Yksikkökustannus (€/h)	305	327	339	301	362	329	340
Yksikkökustannuksen muutos-%	1,7	7,4	3,7	−11,1	20,2	9,4	−6,1
Keskustakirjasto Oodi							
Palvelun kokonaiskustannus (€)	12 326 183	11 196 838	11 805 828	12 656 608	13 591 687	13 570 903	14 171 658
Suorite (asiakaskäynnit)	2 677 218	3 312 842	3 634 742	3 826 493	3 830 898	3 656 898	3 766 874
-josta fyysiset asiakaskäynnit	1 820 297	2 477 668	2 766 543	2 730 580	2 954 000	2 780 000	2 850 000
-josta digitaaliset asiakaskäynnit	856 921	835 174	868 199	1 095 913	876 898	876 898	916 874
Yksikkökustannus (€/asiakaskäynnit)	5	3	3	3	4	4	4

Palvelukustannukset	Tilinpäätös 2022	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Tilinpäätös 2025	Tulos-budjetti 2026	Ennuste 2026	Talousarvio 2027
Yksikkökustannuksen muutos-%	−32,2	−26,6	−3,9	1,8	7,3	12,2	6,0
Suorite (aukiolotunnit)	4 267	4 262	4 273				
Yksikkökustannus (€/h)	2 889	2 627	2 763	0	0	0	0
Yksikkökustannuksen muutos-%	−0,9	−9,1	5,2	−100,0	0	0	0
Muut kustannukset yhteensä (€)	−2 689 533	−1 987 607	−4 374 177	−4 994 174	−3 917 740	−3 596 226	−3 792 806
Ulkopuolelta saatuja avustuksia vastaavat menot	2 531 089	3 541 544	2 039 989	1 900 461	1 976 385	2 224 288	1 976 000
Valtakunnallinen kehittämisyksikkö	−60	21	2 800	0	0	0	0
Toimialan yhteisten palvelujen kustannukset	−5 220 562	−5 529 172	−6 416 966	−6 894 635	−5 894 125	−5 820 514	−5 768 806
Palvelukokonaisuuden kustannukset yhteensä	**42 205 508**	**45 677 933**	**45 240 582**	**48 855 238**	**53 020 277**	**53 133 359**	**54 889 000**

Kirjastopalvelukokonaisuuden fyysisten käyntien kasvu on tasaantunut, käyntien ennakoidaan jatkavan kasvua väestönkasvun mukaisesti. Digitaaliset käyntikerrat ovat olleet tasaisessa kasvussa, jota edistää vuonna 2024 käyttöön otettuun kuntien yhteiseen e-kirjastoon tuotavat uudet toiminnallisuudet.

Kirjastossa palkankorotusten osuus kustannuskehityksessä on aina merkittävä, koska henkilöstökulujen osuus on yli 50 % toimintakuluista. Vuonna 2027 kirjaston logistiikkayksikön muutto ja Suutarilan kirjaston muutto nostavat vuokramenoja. Palvelujen sekä materiaalin ostoissa näkyy yleinen hinnannousu.

Yhteiset palvelut

Toiminnan kuvaus

Palvelukokonaisuuksien lisäksi toimialalla on yhteiset palvelut, jotka vastaavat koko toimialan yhteisesti hoidettavista palveluista. Yhteisiin palveluihin kuuluvat hallintopalvelut, henkilöstöpalvelut, kehittämis- ja digitalisaatiopalvelut, talous- ja suunnittelupalvelut sekä viestintä- ja markkinointipalvelut.

Talousarviovuoden muutokset

Toimialan yhteisten palveluiden menot pienenevät, kun yhteisten palveluiden osana toimiva hyvinvoinnin edistämisen palvelu siirtyy vuoden alusta nuoriso- ja yhteisöpalvelukokonaisuuteen. Vaikutukset ovat pääosin henkilöstömenoja. Kuluja lisäävät palveluiden ostojen indeksikorotukset sekä välttämättömien kustannuserien nousu.

Yhteisten palvelujen henkilöstömenoissa sekä -määrissä näkyvät jatkossakin strategian mukaiset kehittämisprojektit. Näitä ovat muun muassa kaupunkiyhteisten merkittävien muutoshankkeiden toimeenpano sekä tiedonhallinnan, tietosuojan ja tietoturvan parantamisen muutoshankkeet. Yhteiset palvelut lisää tuottavuuttaan toteuttamalla kansliasta siirtyvien toimintojen hallinto- ja tukipalvelut nykyisillä resursseillaan. Tila- ja peruskorjaushankkeiden lisääntyminen strategiakaudella näkyy paineena lisätä resurssia jo vuonna 2027 tilahankkeiden suunnitteluun ja toteuttamiseen.

3.1.4.3. 4 10 02 Kulttuurin laitosavustukset

1 000 €	Käyttö 2025	Talousarvio 2026	Ennuste 2026	Ehdotus 2027	Talousarvio 2027	Talous-suunnitelma 2028	Talous-suunnitelma 2029
Tulot yhteensä							
Menot yhteensä	25 450	25 943	25 943	26 510	26 545	26 687	27 168
Ylitysoikeus							
Toimintakate	−25 450	−25 943	−25 943	−26 510	−26 545	−26 687	−27 168
Poistot							
Tilikauden tulos	−25 450	−25 943	−25 943	−26 510	−26 545	−26 687	−27 168

Kulttuurin laitosavustuksilla tuetaan kulttuuria edistäviä toimijoita Helsingissä. Tukimuotoina ovat toiminta-, vuokra- sekä laina- ja korkoavustus. Vuonna 2027 avustuksia myönnetään seuraaville yhteisöille: HAM Helsingin taidemuseosäätiö sr, Helsingin teatterisäätiö sr, Suomen kansallisooppera ja -baletti sr, UMO-säätiö sr.

3.1.4.4. 4 10 03 Liikunnan laitosavustukset

1 000 €	Käyttö 2025	Talousarvio 2026	Ennuste 2026	Ehdotus 2027	Talousarvio 2027	Talous-suunnitelma 2028	Talous-suunnitelma 2029
Tulot yhteensä							
Menot yhteensä	10 262	11 905	11 905	12 151	12 326	13 324	14 016
Ylitysoikeus							
Toimintakate	−10 262	−11 905	−11 905	−12 151	−12 326	−13 324	−14 016
Poistot							
Tilikauden tulos	−10 262	−11 905	−11 905	−12 151	−12 326	−13 324	−14 016

Liikunnan laitosavustuksilla tuetaan liikuntaa edistäviä toimijoita Helsingissä. Tukimuotoina ovat toiminta-, vuokra- sekä laina- ja korkoavustus. Vuonna 2027 avustuksia myönnetään seuraaville yhteisöille: Helsingin Liikuntahallit Oy, Helsinki Stadion Oy, Jääkenttäsäätiö sr, Mäkelänrinteen Uintikeskus Oy, Urhea-säätiö sr, Urheiluhallit Oy, Vuosaaren Urheilutalo Oy. Muut laitosavustukset: Suomalaisen Yhteiskoulun Osakeyhtiö, Lauttasaaren yhteiskoulun säätiö sr, Nuorisojääkenttä Oy.

Tuloslaskelmaosa

Kunta-Helsinki

3.2. Tuloslaskelmaosa

3.2.1. Kunta-Helsingin tuloslaskelma 2025–2029

1 000 €	Käyttö 2025	Talousarvio 2026	Ennuste 2026	Talousarvio 2027	Talous-suunnitelma 2028	Talous-suunnitelma 2029
Toimintatulot						
Myyntitulot	436 999	452 636	440 678	463 382	479 071	487 821
Maksutulot	122 129	108 893	90 767	103 625	104 736	105 674
Tuet ja avustukset	33 649	24 463	29 941	26 429	25 989	27 728
Vuokratulot	591 791	612 909	584 378	633 460	654 890	675 108
Muut toimintatulot	102 383	82 467	101 554	84 834	92 136	92 999
Toimintatulot	**1 286 951**	**1 281 368**	**1 247 319**	**1 311 730**	**1 356 823**	**1 389 331**
Valmistus omaan käyttöön	95 936	106 771	98 083	88 395	88 387	88 505
Toimintamenot						
Palkat	−1 095 920	−1 135 321	−1 149 892	−1 191 231	−1 237 528	−1 285 223
Henkilösivumenot	−252 709	−274 743	−275 257	−278 336	−288 997	−299 093
Palvelujen ostot	−1 089 518	−1 235 582	−1 207 328	−1 250 013	−1 277 747	−1 322 290
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	−153 782	−163 701	−160 660	−166 537	−176 721	−181 032
Avustukset	−394 911	−346 257	−357 698	−363 123	−366 721	−371 728
Vuokramenot	−226 751	−250 698	−265 326	−293 586	−304 648	−310 589
Muut toimintamenot	−53 061	−73 420	−71 045	−79 812	−79 055	−82 565
Toimintamenot	**−3 266 651**	**−3 479 723**	**−3 487 205**	**−3 622 637**	**−3 731 415**	**−3 852 519**
Toimintakate	**−1 883 764**	**−2 091 583**	**−2 141 803**	**−2 222 512**	**−2 286 206**	**−2 374 684**
Verotulot	1 849 643	1 940 000	1 923 000	2 015 000	2 095 000	2 180 000
Valtionosuudet	427 070	485 000	480 900	510 000	520 000	535 000
Rahoitustulot ja -menot						
Korkotulot	97 718	94 164	89 776	90 892	87 873	84 744
Muut rahoitustulot	86 639	73 366	78 566	105 686	122 786	127 786
Korkomenot	−32 785	−39 611	−39 209	−53 582	−68 274	−77 966
Muut rahoitusmenot	−5 683	−1 520	−1 514	−4 000	−1 500	−1 500
Vuosikate	**538 838**	**459 816**	**389 716**	**441 483**	**469 679**	**473 379**
Poistot	−392 494	−367 083	−419 324	−416 274	−431 856	−445 028
Satunnaiset erät						
Tilikauden tulos	**146 344**	**92 733**	**−29 608**	**25 209**	**37 823**	**28 351**
Poistoeron muutos	3 159	2 281	2 319	2 263	2 263	2 317
Varausten muutos						
Rahastojen muutos	−11 283	−375	−658	1 409	421	1 796
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	**138 220**	**94 639**	**−27 947**	**28 881**	**40 507**	**32 465**

Helsinki

3.2.2. Kunta-Helsingin vuoden 2027 tuloslaskelma eriteltynä

1 000 €	Kunta-Helsinki ilman liikelaitoksia ja rahastoja	Liikelaitokset ja rahastot	Yhteensä, sisäiset erät mukana	Yhteensä, sisäiset erät vähennetty
Toimintatulot				
Myyntitulot	243 451	570 520	813 970	463 382
Maksutulot	103 225	400	103 625	103 625
Tuet ja avustukset	27 838	24 491	52 329	26 429
Vuokratulot	1 161 745	7 526	1 169 271	633 460
Muut toimintatulot	79 283	5 551	84 834	84 834
Toimintatulot	**1 615 542**	**608 488**	**2 224 030**	**1 311 730**
Valmistus omaan käyttöön	6 763	81 632	88 395	88 395
Toimintamenot				
Palkat	−1 013 654	−177 577	−1 191 231	−1 191 231
Henkilösivumenot	−237 983	−40 352	−278 336	−278 336
Palvelujen ostot	−1 353 663	−240 511	−1 594 174	−1 250 013
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	−106 999	−65 021	−172 020	−166 537
Avustukset	−344 798	−44 225	−389 023	−363 123
Vuokramenot	−772 488	−56 902	−829 390	−293 586
Muut toimintamenot	−80 885	−5 866	−86 751	−79 812
Toimintamenot	**−3 910 472**	**−630 454**	**−4 540 926**	**−3 622 637**
Toimintakate	**−2 288 167**	**59 666**	**−2 228 501**	**−2 222 512**
Verotulot	2 015 000		2 015 000	2 015 000
Valtionosuudet	510 000		510 000	510 000
Rahoitustulot ja -menot				
Korkotulot	103 712	8 200	111 912	90 892
Muut rahoitustulot	111 183		111 183	105 686
Korkomenot	−49 970	−18 643	−68 613	−53 582
Muut rahoitusmenot	−4 000	−5 497	−9 497	−4 000
Vuosikate	**397 758**	**43 726**	**441 483**	**441 483**
Poistot	−368 351	−47 923	−416 274	−416 274
Satunnaiset erät				
Tilikauden tulos	**29 406**	**−4 197**	**25 209**	**25 209**
Poistoeron muutos		2 263	2 263	2 263
Varausten muutos				
Rahastojen muutos		1 409	1 409	1 409
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	**29 406**	**−525**	**28 881**	**28 881**

3.2.3. 7 Tuloslaskelmaosa

1 000 €	Käyttö 2025	Talousarvio 2026	Ennuste 2026	Ehdotus 2027	Talousarvio 2027	Talous-suunnitelma 2028	Talous-suunnitelma 2029
Tulot	2 474 607	2 602 894	2 583 395	2 724 895	2 739 895	2 848 610	2 953 478
Menot	45 071	38 000	37 700	53 970	53 970	65 470	74 470
Netto	2 429 536	2 564 894	2 545 695	2 670 925	2 685 925	2 783 140	2 879 008
Ylitysoikeus							

3.2.3.1. 7 01 Toiminnan rahoitus

1 000 €	Käyttö 2025	Talousarvio 2026	Ennuste 2026	Ehdotus 2027	Talousarvio 2027	Talous-suunnitelma 2028	Talous-suunnitelma 2029
Tulot	2 276 713	2 425 000	2 403 900	2 510 000	2 525 000	2 615 000	2 715 000
Menot							
Netto	2 276 713	2 425 000	2 403 900	2 510 000	2 525 000	2 615 000	2 715 000
Ylitysoikeus							

7 01 01 Verotulot

1 000 €	Käyttö 2025	Talousarvio 2026	Ennuste 2026	Ehdotus 2027	Talousarvio 2027	Talous-suunnitelma 2028	Talous-suunnitelma 2029
Tulot	1 849 643	1 940 000	1 923 000	2 000 000	2 015 000	2 095 000	2 180 000
Menot							
Netto	1 849 643	1 940 000	1 923 000	2 000 000	2 015 000	2 095 000	2 180 000
Ylitysoikeus							

Talousarviokohtaan sisältyvät seuraavat määrärahat ja tuloarviot alakohdittain

1 000 €	Käyttö 2025	Talousarvio 2026	Ennuste 2026	Ehdotus 2027	Talousarvio 2027	Talous-suunnitelma 2028	Talous-suunnitelma 2029
Tulot							
7010101 Kunnallisvero	1 055 855	1 125 000	1 115 000	1 160 000	1 150 000	1 210 000	1 270 000
7010102 Yhteisövero	430 817	445 000	455 000	470 000	495 000	510 000	530 000
7010103 Kiinteistövero	362 971	370 000	353 000	370 000	370 000	375 000	380 000

7 01 03 Valtionosuudet

1 000 €	Käyttö 2025	Talousarvio 2026	Ennuste 2026	Ehdotus 2027	Talousarvio 2027	Talous-suunnitelma 2028	Talous-suunnitelma 2029
Tulot	427 070	485 000	480 900	510 000	510 000	520 000	535 000
Menot							
Netto	427 070	485 000	480 900	510 000	510 000	520 000	535 000
Ylitysoikeus							

3.2.3.2. 7 02 Rahoitus- ja sijoitustoiminta

1 000 €	Käyttö 2025	Talousarvio 2026	Ennuste 2026	Ehdotus 2027	Talousarvio 2027	Talous-suunnitelma 2028	Talous-suunnitelma 2029
Tulot	197 053	177 894	179 495	214 895	214 895	233 610	238 478
Menot	35 071	38 000	37 700	53 970	53 970	65 470	74 470
Netto	161 982	139 894	141 795	160 925	160 925	168 140	164 008
Ylitysoikeus							

7 02 01 Korot kaupunginkanslian käytettäväksi

1 000 €	Käyttö 2025	Talousarvio 2026	Ennuste 2026	Ehdotus 2027	Talousarvio 2027	Talous-suunnitelma 2028	Talous-suunnitelma 2029
Tulot	105 165	99 031	95 432	103 712	103 712	105 327	105 195
Menot	29 478	36 500	36 200	49 970	49 970	63 970	72 970
Netto	75 687	62 531	59 232	53 742	53 742	41 357	32 225
Ylitysoikeus							

Talousarviokohtaan sisältyvät seuraavat määrärahat ja tuloarviot alakohdittain

1 000 €	Käyttö 2025	Talousarvio 2026	Ennuste 2026	Ehdotus 2027	Talousarvio 2027	Talous-suunnitelma 2028	Talous-suunnitelma 2029
Tulot							
7020154 Asuntorakennustoiminnan tukemiseen myönnettyjen antolainojen korot	4 868	4 300	4 457	4 400	4 400	4 200	4 000
7020155 Muiden antolainojen korot	4 854	4 400	5 633	5 900	5 900	5 600	5 200
7020156 Rakennusaikaisen luoton korot	7 212	7 030	4 950	5 989	5 989	4 192	2 934
7020159 Muut korot	26 579	24 452	21 612	31 131	31 131	37 437	41 566
7020164 Helsingin Energian lainojen korot	14 705	13 282	13 282	12 252	12 252	11 222	10 181
7020166 Helsingin Sataman lainojen korot	5 880	5 880	5 880	5 880	5 880	5 880	5 880
7020167 HKL:n lainojen korot	1 228	1 137	1 069	900	900	825	750

1 000 €	Käyttö 2025	Talousarvio 2026	Ennuste 2026	Ehdotus 2027	Talousarvio 2027	Talous-suunnitelma 2028	Talous-suunnitelma 2029
7020168 Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän lainojen korot	33 023	32 044	32 044	31 065	31 065	30 087	29 109
7020169 Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy lainojen korot	6 815	6 505	6 505	6 195	6 195	5 884	5 574
Menot							
7020101 Ottolainojen korot	16 079	22 000	20 000	30 000	30 000	44 000	55 000
7020102 Tilapäisluoton ja maksuliiketilien korot	13 398	14 500	16 200	19 970	19 970	19 970	17 970

Kaupungin ottolainakannan korkomenojen arvioidaan olevan 30 miljoonaa euroa vuonna 2027. Taloussuunnitelmavuosina 2028–2029 korkomenojen arvioidaan kasvavan investointien historiallisen korkean tason ja siitä aiheutuvan lainakannan kasvun sekä kohonneen korkotason johdosta.

7 02 02 Muu rahoitus, kaupunginkanslian käytettäväksi

1 000 €	Käyttö 2025	Talousarvio 2026	Ennuste 2026	Ehdotus 2027	Talousarvio 2027	Talous-suunnitelma 2028	Talous-suunnitelma 2029
Tulot	82 028	70 385	75 585	101 250	101 250	118 350	123 350
Menot	5 593	1 500	1 500	4 000	4 000	1 500	1 500
Netto	76 435	68 885	74 085	97 250	97 250	116 850	121 850
Ylitysoikeus							

Talousarviokohtaan sisältyvät seuraavat määrärahat ja tuloarviot alakohdittain

1 000 €	Käyttö 2025	Talousarvio 2026	Ennuste 2026	Ehdotus 2027	Talousarvio 2027	Talous-suunnitelma 2028	Talous-suunnitelma 2029
Tulot							
7020255 Muut rahoitustulot	712	450	450	450	450	450	450
7020256 Osingot	80 772	69 300	74 500	100 000	100 000	117 000	122 000
7020258 Takauspalkkiot	544	635	635	800	800	900	900
Menot							
7020204 Muut rahoitusmenot	1 442	1 500	1 500	4 000	4 000	1 500	1 500
7020205 Arvonalentumiset	4 151						

7 02 04 Peruspääomien tuotot

1 000 €	Käyttö 2025	Talousarvio 2026	Ennuste 2026	Ehdotus 2027	Talousarvio 2027	Talous-suunnitelma 2028	Talous-suunnitelma 2029
Tulot	9 861	8 478	8 478	9 933	9 933	9 933	9 933
Menot							
Netto	9 861	8 478	8 478	9 933	9 933	9 933	9 933
Ylitysoikeus							

Peruspääomien tuotot jakaantuvat seuraavasti

1 000 €	Käyttö 2025	Talousarvio 2026	Ennuste 2026	Ehdotus 2027	Talousarvio 2027	Talous-suunnitelma 2028	Talous-suunnitelma 2029
Tulot							
7020404 HKL:n peruspääoman tuotto	3 377	3 377	3 377	3 377	3 377	3 377	3 377
7020405 HSL-peruspääoman tuotto		72	72	72	72	72	72
7020406 HSY-peruspääoman tuotto	4 364	2 909	2 909	4 364	4 364	4 364	4 364
7020408 Palvelukeskuksen peruspääoman tuotto	80	80	80	80	80	80	80
7020411 Taloushallintopalvelun peruspääoman tuotto	56	56	56	56	56	56	56
7020414 Staran peruspääoman tuotto	1 944	1 944	1 944	1 944	1 944	1 944	1 944
7020415 Työllisyyspalvelun peruspääoman tuotot	40	40	40	40	40	40	40

3.2.3.3. 7 03 Rahastointi

1 000 €	Käyttö 2025	Talousarvio 2026	Ennuste 2026	Ehdotus 2027	Talousarvio 2027	Talous-suunnitelma 2028	Talous-suunnitelma 2029
Tulot							
Menot	10 000						
Netto	-10 000						
Ylitysoikeus							

7 03 10 Kasvu- ja elinvoimarahasto

1 000 €	Käyttö 2025	Talousarvio 2026	Ennuste 2026	Ehdotus 2027	Talousarvio 2027	Talous-suunnitelma 2028	Talous-suunnitelma 2029
Tulot							
Menot	10 000						
Netto	-10 000						
Ylitysoikeus							

Innovaatiorahasto 1.2.2026 saakka

3.2.3.4. 7 05 Poistoerot

1 000 €	Käyttö 2025	Talousarvio 2026	Ennuste 2026	Ehdotus 2027	Talousarvio 2027	Talous-suunnitelma 2028	Talous-suunnitelma 2029
Tulot	841						
Menot							
Netto	841						
Ylitysoikeus							

Investoinnit

Kunta-Helsinki

3.3. 8 Investointiosa

1 000 €	Käyttö 2025	Talousarvio 2026	Ennuste 2026	Ehdotus 2027	Talousarvio 2027	Talous-suunnitelma 2028	Talous-suunnitelma 2029
Tulot	18 412	25 100	14 600	14 100	14 100	19 100	11 100
Menot	796 376	944 416	906 069	1 003 103	1 009 403	961 720	969 904
Netto	−777 963	−919 316	−891 469	−989 003	−995 303	−942 620	−958 804
Ylitysoikeus							

3.3.1. 81 Infrainvestoinnit, kaupunkiympäristölautakunnan käytettäväksi

1 000 €	Käyttö 2025	Talousarvio 2026	Ennuste 2026	Ehdotus 2027	Talousarvio 2027	Talous-suunnitelma 2028	Talous-suunnitelma 2029
Tulot	2 605	2 500	2 500	2 500	2 500	3 000	3 000
Menot	247 613	340 900	302 700	301 000	307 300	351 600	328 400
Netto	−245 009	−338 400	−300 200	−298 500	−304 800	−348 600	−325 400
Ylitysoikeus							

3.3.1.1. 8 01 Kiinteä omaisuus

1 000 €	Käyttö 2025	Talousarvio 2026	Ennuste 2026	Ehdotus 2027	Talousarvio 2027	Talous-suunnitelma 2028	Talous-suunnitelma 2029
Tulot	2 605	2 500	2 500	2 500	2 500	3 000	3 000
Menot	42 558	69 500	65 500	57 000	63 300	52 000	50 000
Netto	−39 954	−67 000	−63 000	−54 500	−60 800	−49 000	−47 000
Ylitysoikeus							

1 000 €	Käyttö 2025	Talousarvio 2026	Ennuste 2026	Ehdotus 2027	Talousarvio 2027	Talous-suunnitelma 2028	Talous-suunnitelma 2029
Tulot							
80150 Kiinteän omaisuuden myynti	2 605	2 500	2 500	2 500	2 500	3 000	3 000
Menot							
80101 Kiinteistöjen ja kiinteistöjen hallintaan oikeuttavien osakkeiden ostot ja lunastukset sekä kaavoitus- ja täydennysrakennuskorvaukset, kaupunkiympäristölautakunnan käytettäväksi	**27 590**	**40 500**	**40 500**	**35 000**	**35 000**	**30 000**	**30 000**
Ylitysoikeus							
80103 Esirakentaminen,täyttötyöt,rakentamiskelpoiseksi saattaminen, kaupunkiympäristölautakunnan käytettäväksi	**14 968**	**29 000**	**25 000**	**22 000**	**28 300**	**22 000**	**20 000**
Ylitysoikeus							

1 000 €	Käyttö 2025	Talousarvio 2026	Ennuste 2026	Ehdotus 2027	Talousarvio 2027	Talous-suunnitelma 2028	Talous-suunnitelma 2029
8010301 Muu esirakentaminen, alueiden käyttöönotto ja tonttien rakentamiseksi saattaminen	14 968	29 000	25 000	22 000	28 300	22 000	20 000

8 01 50 Kiinteän omaisuuden myynti

Vuonna 2027 kiinteää omaisuutta arvioidaan myytävän 50 miljoonalla eurolla, josta kiinteän omaisuuden myyntiin kirjataan tasearvon mukaiset 2,5 miljoonaa euroa. Erotuksena syntyvät 47,5 miljoonan euron myyntivoitot kirjataan tuloiksi talousarviokohtaan 3 10 01 Kaupunkirakenne ja toimialan yhteiset palvelut.

Vuosina 2028 ja 2029 suunnitellaan saavutettavan vuosittain arviolta 60 miljoonan euron maanmyyntitulot, joista myyntivoitoiksi kirjataan arviolta 57 miljoonaa euroa/vuosi.

Myyntiarvion toteutumiseen liittyy rakennusalan suhdannetilanteen takia poikkeuksellista epävarmuutta. Uusien asuntojen aloitusten määrä on romahtanut puoleen aiempien vuosien tasosta ja sääntelemättömän vapaarahoitteisen asuntotuotannon uusien aloitusten määrä on vuonna 2026 edelleen erittäin pieni. Myyntitulojen ennustettavuutta heikentävät tulevinakin vuosina muutamat hyvin suuret hankkeet ja arvokkaat tontit, joiden kaupanteon ajoituksen poikkeava toteutuminen aiheuttaa kerralla suuria muutoksia suunniteltuun tulomäärään. On kuitenkin myös mahdollista, että myyntitulojen määrä kasvaa nyt arvioitua nopeammin, mikäli yleinen taloudellinen epävarmuus vähenee ja kuluttajien luottamus asuntomarkkinoihin palautuu sekä asuntojen uudistuotannon ylitarjonta poistuu. Tällöin myös vuoden 2027 myyntitulo voi olla nyt arvioitua selvästi suurempi.

Kaupunginhallitus on 1.4.2019 hyväksynyt tontinluovutuslinjaukset, joiden mukaan tontit luovutetaan ensisijaisesti vuokraamalla. Tonteista noin 80 prosenttia on linjausten voimassaoloaikana luovutettu vuokraamalla. Tontinluovutuslinjausten toimivuustarkastelu on käynnissä ja mahdolliset muutokset linjauksiin on tarkoitus hyväksyä vuorovaikutuksen jälkeen vuonna 2027. Rakennushankkeiden pitkäkestoisen suunnittelun takia linjaustarkastelulla ei joka tapauksessa ole vaikutusta suunnittelukauden 2028–2029 tuloihin.

8 01 01 Kiinteistöjen ja kiinteistöjen hallintaan oikeuttavien osakkeiden ostot ja lunastukset sekä kaavoitus- ja täydennysrakennuskorvaukset

Vuoden 2027 maanhankintatoimenpiteiden on suunniteltu sisältävän normaalin vuosittaisen strategisen ja operatiivisen maanhankinnan lisäksi erityisiä hankintoja, kuten Pohjois-Haagan Hopeatien purkavaan uudisrakentamiseen ja alueelle suunnitellun seniorikeskuksen toteuttamisen edellyttämiä kiinteistöhankintoja ja Meri-Rastilan sekä Mellunmäen kaupunkiuudistusalueiden edistämisen edellyttämiä hankintatarpeita. Näihin edellä erikseen mainittuihin kohteisiin liittyvä määrärahatarve on yhteensä lähes 20 miljoonaa euroa.

Määräraha ei sisällä maanvaihtojen, erillisten ennakoimattomien hankkeiden vaatimien (kiireellisten) maanhankintojen eikä maankäyttösopimusten maana saatavien maankäyttökorvausten ja niihin liittyvien kiinteistöjärjestelyjen vaatimia ns. teknisiä määrärahoja, joiden määrät vuositasolla vaihtelevat suuresti. Niiden osalta esitetään tapauskohtaisesti ylitysoikeuksia, jos tarpeita ei ole mahdollista toteuttaa sitovien määrärahatasojen puitteissa.

8 01 03 Esirakentaminen, täyttötyöt ja rakentamiskelpoiseksi saattaminen

8 01 03 01 Muu esirakentaminen, alueiden käyttöönotto ja tonttien rakentamiskelpoiseksi saattaminen

Projektialueiden ulkopuolisten täydennysrakennusalueiden rakentamiskelpoiseksi saattamiseen varattua määrärahaa käytetään luomaan edellytyksiä erilaisten rakennushankkeiden toteuttamiseen. Määrärahalla saatetaan vuosittain keskimäärin 40–100 asunto- ja toimitilatonttia sekä useita kaupungin palveluverkon kehittämiseen liittyvää tonttia rakentamiskelpoiseksi. Toteutettavat toimenpiteet koskevat muun muassa pilaantuneiden maiden puhdistamista, johtosiirtoja, rakennusten purkuja sekä muuta esirakentamista.

Vuonna 2027 määrärahalla toteutetaan vuodelta 2026 jatkuvia hankkeita sekä niitä hankkeita, joihin on sitouduttu erilaisin sopimuksin. Lisäksi taloussuunnitelmakaudella käynnistetään uusia palveluverkon kehittämiseen ja täydennysrakentamiseen liittyviä esirakennushankkeita. Merkittävimmät tiedossa olevat kohteet ovat Hiekkarannantien ja Taivallahden alueen esirakentaminen ja pilaantuneen maan kunnostus, Pukinmäenrannan esirakentaminen sekä Kaupintien maakaasujohdon siirtohanke.

3.3.1.2. 8 03 Kadut ja liikenneväylät

1 000 €	Käyttö 2025	Talousarvio 2026	Ennuste 2026	Ehdotus 2027	Talousarvio 2027	Talous-suunnitelma 2028	Talous-suunnitelma 2029
Tulot							
Menot	104 214	151 800	125 200	134 100	134 100	193 800	184 900
Netto	−104 214	−151 800	−125 200	−134 100	−134 100	−193 800	−184 900
Ylitysoikeus							

1 000 €	Käyttö 2025	Talousarvio 2026	Ennuste 2026	Ehdotus 2027	Talousarvio 2027	Talous-suunnitelma 2028	Talous-suunnitelma 2029
Menot							
80301 Uudisrakentaminen ja perusparantaminen sekä muut investoinnit, kaupunkiympäristölautakunnan käytettäväksi	**104 131**	**146 300**	**124 900**	**131 500**	**131 500**	**176 800**	**167 900**
Ylitysoikeus							
8030101 Uudisrakentaminen	29 653	25 300	19 800	20 100	20 100	27 800	32 900
Eteläinen suurpiiri	6 913	4 200	6 500	4 000	4 000	4 100	6 400
Läntinen suurpiiri	5 700	5 600	2 500	4 000	4 000	6 700	3 600
Keskinen suurpiiri	2 515	2 000	600	1 200	1 200	2 100	8 000
Pohjoinen suurpiiri	2 529	1 200	800	800	800	2 200	1 200
Koillinen suurpiiri	8 918	4 400	5 000	4 200	4 200	5 000	8 000
Kaakkoinen suurpiiri	26	1 700	700	500	500	1 200	2 500
Itäinen suurpiiri	3 026	5 000	3 500	1 700	1 700	2 800	2 900
Östersundomin suurpiiri	26	400	100	200	200	200	300
Meluesteet	0	800	100	3 500	3 500	3 500	
8030102 Perusparantaminen ja liikennejärjestelyt	66 023	93 500	86 800	90 000	90 000	128 000	113 000
Katujen peruskorjaukset	15 042	29 500	23 000	24 000	24 000	25 000	19 000
Siltojen peruskorjaus ja uusiminen	19 770	19 500	23 000	22 000	22 000	35 000	35 000
Joukkoliikenteen kehittäminen	1 261	1 000	300	1 000	1 000	1 000	1 000
Liikennejärjestelyt	6 552	8 500	8 500	8 000	8 000	27 000	18 000
Jalankulun ja pyöräilyn väylät	23 398	35 000	32 000	35 000	35 000	40 000	40 000
8030103 Muut investoinnit	8 456	27 500	18 300	21 400	21 400	21 000	22 000
Täytemaan vastaanottopaikat	199	500	500	500	500	500	500
Lumenvastaanottopaikat ja hiekkasiilot	3 156	10 000	3 000	4 000	4 000	10 000	15 000
Yleiset käymälät	109	500	300	500	500	500	500
Tulvasuojelu ja rantarakenteet	4 991	16 500	14 500	16 400	16 400	10 000	6 000
80303 Yhteishankkeet Väyläviraston kanssa, kaupunkiympäristölautakunnan käytettäväksi	**83**	**5 500**	**300**	**2 600**	**2 600**	**17 000**	**17 000**
Ylitysoikeus							

8 03 01 Uudisrakentaminen, perusparantaminen ja muut investoinnit

Katujen ja liikenneväylien uudisrakentamisen ja perusparantamisen investointiohjelman lähtökohtana on ollut jatkuvien hankkeiden ja omaisuuden hallinnan kannalta välttämättömien perusparantamishankkeiden rahoituksen turvaaminen. Hankkeiden priorisoinnissa on lisäksi huomioitu kaupungin tasapainoinen kehittäminen, kaupunkirakenteen viherryttäminen ja viihtyisyyden parantaminen sekä kaupungin kasvun mahdollistava liikenneinfrastruktuuri. Investoinneilla mahdollistetaan lisäksi keskustan elinvoimaisuuden kehittyminen.

Talousarvion hankkeet on sovitettu yhteen muiden Yhteinen kunnallistekninen työmaa (YKT) -osapuolten investointiohjelmien kanssa.

Valmistelu on tehty yhteistyössä HKL:n, Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy:n ja HSL:n kanssa huomioiden muun muassa metron ja lähijunien liikennöintiin vaikuttavat työt. Näin mahdollistetaan, että samanaikaisesti toteutuvat isot työmaat eivät aiheuta kohtuutonta haittaa eri kulkumuodoille ja niiden vaikutukset alueen asukkaisiin ja toimijoihin ovat hallittavissa.

8 03 01 01 Uudisrakentaminen

Uudisrakentamisen hankkeilla vastataan kaupunkistrategian Viihtyisät ja yhteisölliset naapurustot-, sekä Luontoa kunnioittava ja vetovoimaa tukeva kaupunkikehitys -painopistealueiden tavoitteisiin. Painopistealueilla tavoitellaan täydennysrakentamisen ja asuntotuotannon toteuttamista varmistaen asuinalueiden omaleimaisuuden, väljyyden ja luonteen säilyminen sekä vetovoimaisuus ja vehreys.

Suurpiirien katuinvestoinnit kohdistuvat suunnitelmakaudella täydennysrakentamisalueille, joita ovat Lohiapajanlahti ja Vattuniemen keskus Lauttasaaressa, Huopalahdenportti Pikku Huopalahden pohjoisosassa, Pitäjänmäen asemanseutu, Hakaniemen alue sekä Yliskylän palvelukortteleiden alue. Suunnitelmakaudella alkaa myös Pukinmäenrannan ja Oulunkyläntien alueen sekä Puistolan Aurinkomäen sorakatujen rakentaminen.

Uudisrakentamisen rahoituksella kehitetään myös Meilahden huvila-aluetta, Roihuvuoren ja Vuosaaren keskustoja sekä viimeistellään Kuninkaantammen ja Honkasuon katuja. Katujen viimeistelytöitä toteutetaan eri alueilla talohankkeiden aikataulun mukaan.

8 03 01 02 Perusparantaminen ja liikennejärjestelyt

Perusparantaminen ja liikennejärjestelyt talousarviokohdan hankkeilla varmistetaan kaupunkistrategian mukaisesti toimivan arjen ytimessä oleva sujuva ja turvallinen liikkuminen eri kulkumuodoilla. Perusparantamishankkeissa huomioidaan katualueiden vehreyden ja viihtyisyyden lisääminen sekä infraomaisuuden oikea-aikainen perusparantaminen. Liikenteen suunnittelulla mahdollistetaan myös tilaa kasvavalle ja monipuoliselle yritys- ja tapahtumatoiminnalle sekä keskustan kehittymiselle kaupungin sydämenä.

Taloussuunnitelmakauden merkittävimpiä perusparantamishankkeita ovat Kampin keskuksen ympäristö, Junailijanaukio Itä-Pasilassa sekä Länsi-Pakilan aluesaneeraus. Suunnitelmakaudella käynnistyvät lisäksi Abraham Wetterin tien ja Johan Sederholmin tien perusparantamiset Herttoniemessä, Vartiokylän katujen perusparantaminen sekä Esplanadin alueen kokonaisuuden katusuunnittelu.

Muut katujen peruskorjaushankkeet ovat joukkoliikenteen ja pyöräilyn kehityshankkeiden tai vesihuollon (HSY) saneerauksen yhteydessä tehtäviä koko kadun perusparannuksia ja vakavien rakennevaurioiden kuten painumien korjaustarpeita eri puolilla kaupunkia.

Ulkovalaistuksen peruskorjaus ja liikennevalojen uusinta on osa katujen peruskorjausta. Ulkovalaistuksen peruskorjaus keskittyy olemassa olevan valaistusverkon saneeraukseen toimenpideohjelman mukaisesti. EU:n säädökset edellyttävät, että ledivalaisinvaihtohankkeen määrätietoista jatkamista, jotta kaupunki kyetään valaisemaan jatkossakin. Ledivaihdot ovat myös kaupungin ympäristö- ja tuottavuustavoitteiden mukaista toimintaa. Ledivalaisimien vaihtohankkeessa saavutetaan erittäin merkittävää energiatehokkuuden parantumista. Hankkeessa on jo vaihdettu 60 % vanhoista valaisimista ja loput vaihdetaan ledivalaisimiksi seuraavan neljän vuoden aikana. Valaisinvaihtojen lisäksi vanhat ulkovalaisimet uusiutuvat katujen ja puistojen usein yhteiskaivuhankkeina toteutettavissa sähkö- ja tietoliikenneverkkosaneerauksissa sekä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan hallinnoimien liikunta-alueiden vastaavissa uudistuksissa. Ulkovalaistusverkon uusimisen ja uudistamisen yhteydessä rakennetaan myös uusia tapahtumasähköpisteitä. Liikennevalojen peruskorjauksen osalta tavoitteena on sujuvoittaa liikennettä muun muassa uusimalla liikennevalokojeita ja sitä palvelevaa vanhaa kuparista tietoliikenneverkkoa valokuiduksi. Liikennevalojen keskusohjausjärjestelmä uusitaan ja yleisen alueen kävijälaskentalaitteita uusitaan ja lisätään.

Siltojen ja muiden erikoisrakenteiden kuten ranta- ja tukimuurien, portaiden sekä meluesteiden peruskorjausten määrärahaan sisältyvät peruskorjausten lisäksi myös uusittavien siltojen investointikustannukset. Uusittavia taitorakenteita ovat Kulosaaren, Fredrikinkadun ja Runeberginkadun sillat. Kulosaaren sillassa on havaittu painumasta johtuvia vaurioita, joiden on arvioitu

edellyttävän sillan uusimista. Uusimisen on määrä alkaa 2027 syksyllä. Ruoholahden sillan uusimiseen varaudutaan 2030-luvulla.

Siltojen kunnon sekä elinkaari- ja ympäristöviisaan korjausajankohdan näkökulmasta kiireellisiä siltojen peruskorjauskohteita on yhteensä noin 100 kappaletta. Näiden joukosta kiireellisimmät toteutettavissa olevat kohteet ovat Pakilantien silta Kehä I:n yli, Herttoniemensalmen eteläinen silta sekä valtatie 3:n ylittävä Kylänevantien silta.

Joukkoliikenteen kehittämisen määrärahalla varaudutaan parantamaan joukkoliikennejärjestelmää ja sen luotettavuutta muun muassa HSL:n Helsingille tekemän esityksen mukaisesti. Suunnitelmakaudella varaudutaan bussiliikenteen linjastomuutosten ja sähköbussiliikenteen edellyttämien pysäkkijärjestelyjen tekemiseen ja muuhun joukkoliikenteen luotettavuuden parantamiseen poistamalla rakennetussa katuverkossa olevia rakenteellisia häiriötekijöitä. Joukkoliikenteen kehittämisen määrärahoilla edistetään kaupunkistrategian Sujuva arki ja toimivat palvelut -painopisteen tavoitetta, että yhä useampi helsinkiläinen valitsee liikkumismuodokseen joukkoliikenteen.

Liikennejärjestelyhankkeet kohdistetaan erityisesti turvallisuutta edistäviin liittymä-, risteys- ja kaistajärjestelyihin, jotka tukevat myös joukko- ja muun liikenteen sujuvuutta. Liikennejärjestelyiden rahoituksessa on varauduttu Kaivokadun alueen kehittämiseen sekä Länsisataman pikaraitiotien liittyvien katuhankkeiden toteutuksen käynnistymiseen. Rahoituksella toteutetaan myös alueellisten liikenneturvallisuusselvitysten kohteita ja älyliikenteen järjestelmien sekä opasteiden kehittämistä.

Pyöräilyn ja jalankulun väyliin osoitettu määräraha käytetään kävelyn edistämiseen, pyöräliikenteen tavoiteverkon toteuttamiseen sekä baanaverkon laajentamiseen eri puolilla kaupunkia. Taloussuunnitelmakauden 2027–2029 merkittävimpiä investointeja ovat edellisiltä vuosilta jatkuvat Linnankoskenkatu ja Paciuksenkadun eteläpää, Karamzininranta, Mäkelänkadun peruskorjaus välillä Hämeentie–Elimäenkatu sekä Hämeentien peruskorjaus Kustaa Vaasantien ja Annalantien välillä. Suunnitelmakaudella on ohjelmoitu alkavaksi myös muita suuria pyöräilyhankkeita nykyisessä katuverkossa kuten Pohjoinen ja Eteläinen Hesperiankatu ja Siltavuorenranta. Baanaverkon suunnittelua ja rakentamista jatketaan käytettävissä olevien määrärahojen puitteissa. Taloussuunnitelmakaudella työn alla ovat Kuusisaarenbaana, Pitäjämäenbaana, Länsibaana, Munkkiniemenbaana sekä Itäbaanan jatko Herttoniemestä Itäkeskukseen, jonka jälkeen Itäbaanaa jatketaan vaiheittain Itäkeskuksesta kohti Kehä III:a. Pohjoisbaanan toteutus jatkuu suunnitelmakaudella Malmille asti. Jalankulun ja pyöräilyn väylien hankkeilla edistetään kaupunkistrategian Sujuva arki ja toimivat palvelut -painopisteen tavoitteita kehittää kävelyn olosuhteita kaikkialla kaupungissa sekä jatkaa pyöräilyn olosuhteiden ja verkoston systemaattista kehittämistä.

Jalankulun olosuhteita edistetään myös muille talousarviokohdille sijoittuvissa hankkeissa. Jalankulun olosuhteisiin parannusta tuovat suunnitelmakaudella erityisesti Laajasalon rantareitti sekä Inarintien, Toukolankadun ja Pohjavedenkadun koulukatuhankkeet. Suunnitelmakaudella toteutetaan Fleminginkadun ympäristön pysyvät kävelyalueiden laajennukset. Hankkeiden kokonaisuudella pyritään kaupunkistrategian mukaisesti kehittämään kävelyn olosuhteita kaupungissa viihtyisiksi ja turvallisiksi ympäri vuoden. Myös useat pyöräilyyn liittyvät hankkeet parantavat kävelyolosuhteita osoittamalla pyörille selkeän katuosuuden ja samalla vapauttaen tilaa jalankululle.

Hulevesien hallintaa toteutetaan osana Helsingin kaupungin hulevesiohjelmaa. Hulevesien aiheuttamia haittoja pyritään ehkäisemään ja poistamaan useammissa paikallisissa kohteissa samalla toteuttaen hulevesien suunnitelmallista kokonaishallintaa. Hulevesien hallinnan hankkeita ja toimenpiteitä toteutetaan myös Muut investoinnit alle sijoittuvalla Tulvasuojelu ja rantarakenteet määrärahalla, kuten suunnitelmakaudella käynnistyvä Kapteeninpuistikon alueen tulvasuojelu sekä Kaisaniemenpuiston tulvapumppaamon toteutus. Hulevesien hallinnan toimenpiteet kohdistuvat kaupungin strategisen toiminnan kivijalassa oleviin Ilmasto ja luonto -tavoitteisiin kuten ilmastonmuutoksen vaikutuksiin varautumiseen.

8 03 01 03 Muut investoinnit

Muut investoinnit ovat kadunpidon tukipalvelujen tai muita yleisten alueiden vaatimia investointeja. Täytemaan vastaanottopaikkojen määräraha käytetään kaivumaiden hyödyntämisohjelman mukaisesti maa-ainesten hyötykäyttö- ja vastaanottopaikkojen toteuttamiseen.

Lumenvastaanottopaikkojen ja hiekkasiilojen investointimäärärahoilla kehitetään ja rakennetaan lumenhallinnan kapasiteettia vastaamaan Helsingin katujen ja väylien lumitilatarpeita kaupungin toimivuuden turvaamiseksi erilaisina talvina. Lisäksi kehitetään nykyisten liukkaudentorjuntamateriaalien varastosiilojen perusparannuksia kaupungin eri osissa. Toimenpiteet ohjelmoidaan vuosittain laadittavan toteutusohjelman mukaisesti.

Tulvasuojelu ja rantarakenteiden määrärahalla toteutetaan suunnitelmakaudella Kaisaniemenrannan rantarakenteiden korjaus, Munkkiniemen baanasillan tulvaportti ja aloitetaan Jakomäen hiekkakuoppien saneeraus yhteistyössä Vantaan kaupungin kanssa. Lisäksi määrärahalla jatketaan vuonna 2025 käynnistynyttä Töölönlahden tulvasuojeluhanketta, jolla estetään tulvan pääsy Finlandiatalolle ja muihin Töölönlahden alueen kiinteistöihin sekä osallistutaan kustannusosuudella HSY:n Esplanadin tunnelin toteutukseen. Myös Mustapuron tulvasuojelun toteutusta välillä Kehä I - Strömsinlahti jatketaan.

8 03 03 Yhteishankkeet Väyläviraston kanssa, kaupunkiympäristölautakunnan käytettäväksi

Kaupungin kustannusosuutta Väyläviraston yhteishankkeissa koskeva määrärahaehdotus sisältää valtion maanteihin liittyvät liikennejärjestely- ja meluntorjuntahankkeet kaupungin alueella. Yhteishankkeiden toteutus on sidoksissa hankkeiden valtion osuuden rahoitukseen valtion tulo- ja menoarviossa lukuun ottamatta niitä kaupungin maankäytön kehittämisestä aiheutuvia hankkeita, jotka kaupunki rahoittaa kokonaan.

Lahdenväylän ylittävän Ilmasillan toteutus on osa Malmin eritasoliittymän toteutusta. Ilmasilta luo yhteyden Kivikon ja Malmin välille ja palvelee sekä entisen lentokenttäalueen kehittymistä uudeksi asuinalueeksi että alueiden yritystoimintaa. Ilmasilta ja Ilmasillantie toimivat tulevaisuudessa tärkeänä joukkoliikennereittinä ja pyöräilyn baanareitistön osana. Hanketta edistetään allianssina, ja toteutuksen käynnistymiseen on varauduttu vuodesta 2027 lähtien.

Kehä I - Myllypuron eritasoliittymän tiesuunnitelma valmistui vuonna 2015 ja sitä on esitetty valtioneuvostoon hyväksyttäväksi. Hankkeen rakennussuunnitelma valmistui yhteishankkeena vuonna 2022. Hankkeen toteutuksen käynnistymiseen on varauduttu 2030-luvulla. Hankkeen kokonaiskustannus on yhteensä noin 36,5 miljoonaa euroa.

Länsiväylän Koivusaaren eritasoliittymän tiesuunnitelma valmistui vuonna 2025 ja hyväksyttiin vuonna 2026. Koivusaaren eritasoliittymän rakentaminen pyritään käynnistämään taloussuunnitelmakaudella.

Länsiväylän itäpäässä, välillä Lemissaarentie–Porkkalankatu on laadittu tiesuunnitelma 2025 liittyen Satamatunnelin liikennejärjestelyihin. Suunnitelman hyväksymisvaihe on kesken. Suunnittelua ja tulevaa toteutusta on yhteensovitettu ja valmisteltu yhdessä valtion, kaupungin ja Helsingin Sataman välillä. Kustannukset sisältyvät Helsingin Sataman kehittämisohjelmaan.

Taloussuunnitelmakaudella kaupunki osallistuu melumuurin kunnostukseen hankkeessa Kehä III välillä Ala-Tikkurila–Kalkkikallio.

Tuusulan väylällä meluesteiden toteutuksen käynnistymiseen Torpparinmäen kohdalla varaudutaan. Hankkeen toteutuminen edellyttää valtion rahoitusosuuden varmistumista.

Lahdenväylän meluesteiden toteutuksen käynnistymiseen Viikin kohdalla varaudutaan taloussuunnitelmakaudella.

Hämeenlinnan väylän meluesteen esisuunnittelu on käynnistynyt, ja toteutukseen varaudutaan taloussuunnitelmakaudella.

3.3.1.3. 8 04 Puistot ja liikunta-alueet

1 000 €	Käyttö 2025	Talousarvio 2026	Ennuste 2026	Ehdotus 2027	Talousarvio 2027	Talous-suunnitelma 2028	Talous-suunnitelma 2029
Tulot							
Menot	39 640	49 900	44 000	45 200	45 200	41 200	39 000
Netto	−39 640	−49 900	−44 000	−45 200	−45 200	−41 200	−39 000
Ylitysoikeus							

1 000 €	Käyttö 2025	Talousarvio 2026	Ennuste 2026	Ehdotus 2027	Talousarvio 2027	Talous-suunnitelma 2028	Talous-suunnitelma 2029
Menot							
80401 Puistot ja liikunta-alueet, kaupunkiympäristölautakunnan käytettäväksi	**39 640**	**49 900**	**44 000**	**45 200**	**45 200**	**41 200**	**39 000**
Ylitysoikeus							
8040101 Uudet puistot ja puistojen peruskorjaukset	24 516	30 900	27 000	27 900	27 900	26 200	24 000
8040102 Liikuntapaikat ja ulkoilualueet	15 125	19 000	17 000	17 300	17 300	15 000	15 000

8 04 01 Puistot ja liikunta-alueet kaupunkiympäristölautakunnan käytettäväksi

Talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdotus on laadittu kaupunkiympäristön toimialan sekä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan liikuntapalveluiden alustaviin hanketarpeisiin, joita on valmisteltu kaupungin keskeisten yhteistyötahojen kanssa. Liikunta-alueinvestoinneissa peruskorjaus- ja uusien investointikohteiden tarvemäärittelyn tekee liikunta-alueomaisuutta hallinnoiva ja ylläpitävä kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala.

8 04 01 01 Uudet puistot ja puistojen peruskorjaus

Talousarviokohdan hankkeet perustuvat pääasiallisesti kaupunkistrategian Viihtyisät ja yhteisölliset naapurustot -painopistealueen keskeisiin tavoitteisiin. Painopistealueen tavoitteena ovat vehreät elinympäristöt, kaikille sujuva pääsy lähiluonnon äärelle, hyväkuntoiset viheralueet sekä iloinen ja turvallinen kaupunki lapsille.

Vuonna 2026 käynnistyneitä ja vuonna 2027 jatkuvia hankkeita ovat Merikasarminpuiston perusparannus sekä Hesperian ja Hakasalmenpuiston perusparannus. Vuonna 2022 käynnistynyt Kaisaniemenpuiston peruskorjaus jatkuu.

Uusien puistojen ja puistojen peruskorjauksen määrärahalla toteutetaan viher- ja virkistyspalveluiden peruskorjaus ja täydentäminen sekä leikkipuistojen ja -paikkojen turvallisuuspuutteiden korjaaminen. Virkistysalueiden käyttöasteen nousu kasvattaa tarvetta virkistysverkoston ja opastuksen parantamiseen.

Puistojen uudisrakentaminen keskittyy asuntotuotantokohteiden puistopalveluhankkeisiin, jotta asukkaiden palvelutaso saadaan pidettyä riittävänä ja tasapuolisena. Taloussuunnitelmakaudella toteutettavia hankkeita ovat muun muassa Sigurd Frosteruksen puisto Taivallahdessa, Merihaanpuisto, Asentajanpuisto Herttoniemessä, Mosaiikkipuisto Vuosaaressa, Kivinokan alueen kehittäminen, sekä Raide-Jokerin reitin varren täydennysrakentamisalueen puistot, kuten Maexmontaninpuisto Oulunkylässä. Lisäksi uudisrakentamisen rahoituksella viimeistellään Kuninkaantammen ja Honkasuon puistoja.

Luonnonsuojelualueinvestoinnit suunnitelmakaudella kohdistuvat uusien luonnonsuojelualueiden toteuttamiseen sekä nykyisten luonnonsuojelualueiden käyttöpaineiden haittojen ehkäisemiseen kuten opasteisiin, luontopolkujen kunnostuksiin ja katselulavojen toteuttamisiin. Luonnonsuojelualueille ja luontoarvojen turvaamiseen kohdistetuilla investoinneilla turvataan monimuotoisen luonnon säilyminen kasvavassa kaupungissa.

Peruskorjausinvestoinneilla turvataan olemassa olevan palveluverkon ajanmukaisuus ja turvallisuus. Tehtävät toimenpiteet ovat ensisijaisesti leikkipaikkojen ja -puistojen välineiden uusimista, käytävä- ja oleskelualueiden parantamista sekä laite- ja kalustekannan ajanmukaistamista nykyisten vaatimusten mukaisiksi. Merkittävimmät vuonna 2027 käynnistyvät hankkeet ovat Pikku Huopalahden pelikentän perusparannus ja leikkipuisto Myllynsiiven perusparannus.

Helsinki

Suunnitelmakaudella käynnistyvät myös Hesperian Esplanadin, Tähtitorninvuoren sekä Tokoinrannan alueen perusparantaminen. Muita perusparannettavia, erityisesti lapsille ja nuorille suunnattuja puistoja ovat Kivitorpanpuisto, leikkipuisto Torpparinmäki, leikkipuisto Intia, leikkipuisto Vallila sekä Eugen Schaumanin puisto ja leikkipaikka. Myös useita koira-aitauksia peruskorjataan suunnitelmakaudella.

Teemaleikkipuistoista ja -paikoista taloussuunnitelmakaudella suunnitellaan Kirjanpuisto sekä Pihlajalaakso ja siellä toimiva leikkipuisto Pihlajisto. Piianpuiston, Kelkkapuiston ja leikkipuisto Rusettipuiston sekä leikkipaikka Jalopeuran rakentaminen käynnistyy. Haruspuiston rakentamista jatketaan.

Kaupunkistrategian painopistealueen Elämää, elinvoimaa, osaamista ja kasvua mukaisesti merellisyys on erottamaton osa helsinkiläisen elämää. Helsingin roolia vetovoimaisena ja toimivana merikaupunkina edistäviä puistohankkeita suunnitelmakaudella ovat muun muassa Sigurd Frosteruksen puisto ranta-alueineen, Vasikkasaaren puistosuunnittelu ja itäisen saariston hoito- ja kehittämissuunnitelman toteuttaminen. Liikuntapaikoista ja ulkoilualueista merellisyyttä tukevia hankkeita ovat muun muassa laitureiden uusimiset ja sähköistämiset. Merellisyyttä tukevat kohteet ja niiden rahoitus sijoittuvat osin myös muille talousarviokohdille. Muille talousarviokohdille sijoittuvia merellisyyttä tukevia hankkeita ovat muun muassa Makasiinirannan ja Kaisaniemenrannan rantarakenteet sekä Suomenlinnan rantarakenteiden korjaus.

Luontoarvojen turvaamiseen liittyvillä investoinneilla pyritään turvaamaan luonnon monimuotoisuus luonto- sekä puisto- ja virkistysalueiden käytön ja kulutuspaineen ollessa huomattavassa kasvussa. Samalla pyritään ehkäisemään vieraslajien leviämistä sekä varmistamaan liito-oravien yhteyksien oikea-aikainen, maankäyttöä tukeva toteutus. Luontoarvojen turvaamiseen liittyvät investoinnit kohdistuvat useammalle talousarviokohdalle. Kaupunkiluonnon turvaaminen ja luonnon monimuotoisuuden suojelu ovat kaupunkistrategian toiminnan kivijalan keskeisiä luontotavoitteita.

8 04 01 02 Liikuntapaikat ja ulkoilualueet

Liikuntapaikat ja ulkoilualueet sisältävät kaikki muut kuin talonrakentamiseen kuuluvat liikunta- ja ulkoilualueinvestoinnit. Tehtäviin kuuluvat muun muassa rantarakenteet, venelaiturit, veneväylät, kentät, katsomot, ulkoilureitit ja uimarannat.

Merkittävimmät ulkoilualueinvestoinnit kohdistuvat parina ensimmäisenä vuotena pääosin liikuntapaikkojen ja kenttien peruskorjaukseen. Määrärahalla käynnistetään muun muassa Haagan liikuntapuiston ja Eläintarhan liikuntapuiston rakentaminen, Pirkkolan jalkapallotekonurmi ja Vuosaaren lämmitettävä tekonurmi perusparannetaan sekä Uimastadionin altaiden korjauksia jatketaan.

Suunnitelmakaudella jatketaan myös muiden tekonurmikenttien peruskorjauksia, opasteiden uusimista, lähiliikuntapaikkojen ja pienpelikenttien rakentamista sekä varaudutaan merellisiin investointeihin.

Talousarviokohdan määrärahat suunnataan kaupunkistrategian Viihtyisät ja yhteisölliset naapurustot- ja Helsingissä jokainen voi hyvin -painopisteiden mukaisesti varmistaen ulkoliikuntapaikkojen palvelevan tasaisesti kaupungin eri alueita ja erilaisia helsinkiläisiä sekä edistävän liikunnallista elämäntapaa.

3.3.1.4. 8 09 Kaupunkiuudistus, kaupunkiympäristölautakunnan käytettäväksi

1 000 €	Käyttö 2025	Talousarvio 2026	Ennuste 2026	Ehdotus 2027	Talousarvio 2027	Talous-suunnitelma 2028	Talous-suunnitelma 2029
Tulot							
Menot	13 498	22 700	23 100	26 000	26 000	28 000	28 000
Netto	−13 498	−22 700	−23 100	−26 000	−26 000	−28 000	−28 000
Ylitysoikeus							

1 000 €	Käyttö 2025	Talousarvio 2026	Ennuste 2026	Ehdotus 2027	Talousarvio 2027	Talous-suunnitelma 2028	Talous-suunnitelma 2029
Menot							
80901 Malminkartano-Kannelmäki	**4 999**	**4 600**	**6 200**	**6 000**	**6 000**	**6 000**	**9 300**
Ylitysoikeus							
8090101 Esirakentaminen	1 187	200	400	600	600	800	500
8090102 Kadut	2 053	2 000	3 800	2 000	2 000	2 200	4 400
8090103 Puistot ja liikunta-alueet	1 759	2 400	2 000	3 400	3 400	3 000	4 400
80902 Malmi	**3 738**	**6 800**	**7 900**	**5 200**	**5 200**	**7 300**	**7 700**
Ylitysoikeus							
8090201 Esirakentaminen	741	1 800	1 600	1 200	1 200	2 000	1 700
8090202 Kadut	1 893	2 000	3 800	2 200	2 200	3 000	3 500
8090203 Puistot ja liikunta-alueet	1 104	3 000	2 500	1 800	1 800	2 300	2 500
80903 Mellunkylä	**3 101**	**6 900**	**4 100**	**8 800**	**8 800**	**10 800**	**6 300**
Ylitysoikeus							
8090301 Esirakentaminen	93	500	500	2 000	2 000	1 800	1 000
8090302 Kadut	1 185	4 000	800	3 000	3 000	4 000	3 000
8090303 Puistot ja liikunta-alueet	1 824	2 400	2 800	3 800	3 800	5 000	2 300
80904 Meri-Rastila	**1 659**	**4 400**	**4 900**	**6 000**	**6 000**	**3 900**	**4 700**
Ylitysoikeus							
8090401 Esirakentaminen		800	1 400	900	900	500	400
8090402 Kadut	655	1 200	1 200	2 000	2 000	2 400	4 000
8090403 Puistot ja liikunta-alueet	1 004	2 400	2 300	3 100	3 100	1 000	300

Malminkartano-Kannelmäen, Malmin, Mellunkylän ja Meri-Rastilan kaupunkiuudistusalueille kohdistetaan vaikuttavia toimenpiteitä positiivisen kehityksen aikaansaamiseksi muun muassa asukkaiden turvallisuuden tunteen vahvistamiseksi, eriytymisen ehkäisemiseksi sekä alueiden houkuttelevuuden lisäämiseksi.

Kaupunkiuudistusalueiden maankäytön suunnittelu etenee alueellisesti eri aikatauluilla. Alueiden rakennettu ympäristö on merkittäviltä osin myös uudistamisen tarpeessa ja alueilla on myös huomattava raideliikenteeseen tukeutuvaa täydennysrakentamisen potentiaali.

8 09 01 Malminkartano-Kannelmäki

Taloussuunnitelmakaudella Malminkartano-Kannelmäen kaupunkiuudistusalueella jatketaan Pihkatien alueen uusien katujen ja puistojen toteutusta vaiheittain sekä varaudutaan muiden alueen täydennysrakentamishankkeiden käynnistymiseen. Esirakentamisen rahoituksella toteutetaan julkisten rakennusten purkuja sekä muun muassa Piianpuiston koulukampuksen toteutuksen mahdollistavia johtosiirtoja. Taloussuunnitelmakaudella tehdään myös katujen perusparannusta muun muassa

Vanhaistentie välillä Kantelettarentie–Kaarelantie, sekä Tollintie, Tollinpolku, Jägerhornintie ja Jägerhorninpolku. Lisäksi Luutnantinpolun aluekokonaisuus peruskorjataan.

Kaupunkiuudistusalueella toteutetaan taloussuunnitelmakaudella Pihkatien alueen puistojen vaiheittaista uudisrakentamista ja käynnistetään Piianpuiston ja Malminkartanonhuipun toteutus. Taloussuunnitelmakaudella peruskorjattavia puistoja ja liikunta-alueita ovat Trumpetin skeittipaikka, Kartanonhaan skeittipaikka sekä Antinniitynpuisto.

Malminkartano-Kannelmäessä jatketaan taloussuunnitelmakaudella vuonna 2026 käynnistyneitä Kaarelan luonnon monimuotoisuuden pilotointiprojektin hankkeita, jotka sijoittuvat sekä puisto- että katualueille lisäten alueiden viihtyvyyttä, vehreyttä ja monimuotoisuutta.

8 09 02 Malmi

Malmin kaupunkiuudistusalueen yleisiä alueita toteutetaan maankäytön muutosten mukaisesti sekä eri palveluhankkeiden ja täydennysrakentamisen osoittamassa aikataulussa. Myös olemassa olevan kaupunkiympäristön laatua parannetaan suunnitelmallisesti.

Taloussuunnitelmakaudella Malmin kaupunkiuudistusalueella jatkuu Ylä-Malmin torin alueen peruskorjaus. Longinojanpuiston alueella toteutetaan korvaava liito-oravayhteys ja tutkitaan erilaisten luonnonmukaisten ratkaisujen toimivuutta alueella.

Pikitehtaankortteleiden rakentamista jatketaan ja aloitetaan Sepänmäen alueen toteuttaminen. Suunnitelmakaudella aloitetaan Ala-Malmin liikuntapuiston peruskorjaus sekä varaudutaan Malmin palveluhankkeiden tarvitsemiin liikenteellisiin muutoksiin.

8 09 03 Mellunkylä

Mellunkylän kaupunkiuudistusalueella kehitetään Mellunmäen metroaseman aluetta alueelliseksi keskukseksi ja merkittäväksi julkisen liikenteen solmukohdaksi. Taloussuunnitelmakaudella alueella varaudutaan Vantaan ratikka -päätöksen pohjalta Länsimäentien alueen uudistamiseen ja siitä aiheutuviin johtosiirtokustannuksiin sekä ratikkaan kytkeytyvän Mellunmäen keskuksen kaava-alueen esi- ja katurakentamiseen. Vantaa päätti ratikkahankkeesta 22.5.2023 ja Helsingin kaupunginvaltuusto Mellunmäen osalta 27.9.2023. Ratikan Helsingin Mellunmäen osuuden rakentaminen käynnistyy vuonna 2027. Bredbackan asemakaavamuutos käynnistyi uudelleen vuonna 2026. Kaava-alueen esi- ja katurakentaminen käynnistyvät arviolta 2020- ja 2030-lukujen taitteessa.

Taloussuunnitelmakaudella Mellunkylän kaupunkiuudistusalueella aloitetaan Kivikon liikuntapuiston toteuttamista vaiheittain ja jatketaan Ojapuiston liikuntapuiston rakentamista. Lisäksi uudistetaan Kelkkapuistoa ja toteutetaan Naulakallionpuiston toinen vaihe sekä Kairakentän muutokset.

8 09 04 Meri-Rastila

Meri-Rastilan kaupunkiuudistusalueella käynnistetään alueen uudistaminen ja täydennysrakentaminen. Taloussuunnitelmakaudella merkittävimmät hankkeet ovat itäosan katusuunnittelu, länsi- ja itäosan vaiheittain etenevä katurakentaminen, Haruspuiston uudisrakentaminen, Ison Kallahdenpuiston rakentaminen sekä Merilahden peruskoulun uudisrakennuksen edellyttämä Korttelitalo Merirastin purku. Merkittävin katurakennuskohde taloussuunnitelmakaudella on Metroaseman ympäristön kadut.

3.3.1.5. 8 10 Suuret liikennehankkeet, kaupunkiympäristölautakunnan käytettäväksi

1 000 €	Käyttö 2025	Talousarvio 2026	Ennuste 2026	Ehdotus 2027	Talousarvio 2027	Talous-suunnitelma 2028	Talous-suunnitelma 2029
Tulot							
Menot	47 703	47 000	44 900	38 700	38 700	36 600	26 500
Netto	−47 703	−47 000	−44 900	−38 700	−38 700	−36 600	−26 500
Ylitysoikeus							

1 000 €	Käyttö 2025	Talousarvio 2026	Ennuste 2026	Ehdotus 2027	Talousarvio 2027	Talous-suunnitelma 2028	Talous-suunnitelma 2029
Menot							
81001 Kruunusillat	**39 717**	**23 900**	**21 000**	**2 500**	**2 500**	**800**	**600**
Ylitysoikeus							
8100101 Perushanke	6 459	4 100	2 800	300	300	300	100
8100102 Liittyvä esirakentaminen	22 101	8 500	8 900	900	900	200	200
8100103 Liittyvät kadut ja liikenneväylät	11 157	11 300	9 300	1 300	1 300	300	300
81002 Kalasatama-Pasila	**47**	**300**	**200**	**200**	**200**	**100**	**100**
Ylitysoikeus							
8100201 Liittyvä esirakentaminen	0						
8100202 Liittyvät kadut ja liikenneväylät	46	300	200	200	200	100	100
81003 Sörnäistentunneli	**700**	**2 500**	**100**	**2 000**	**2 000**	**2 500**	
Ylitysoikeus							
8100301 Sörnäistentunneli	700	2 500	100	2 000	2 000	2 500	
81004 Länsiratikat	**7 239**	**20 300**	**23 600**	**34 000**	**34 000**	**33 200**	**25 800**
Ylitysoikeus							
8100401 Liittyvä esirakentaminen	12	300	100	100	100		
8100402 Liittyvät kadut ja liikenneväylät	7 227	20 000	23 500	33 900	33 900	33 200	25 800
81005 Keskustan huoltotunnelin jatke							
Ylitysoikeus							
8100501 Keskustan huoltotunnelin jatke							

Määrärahalla jatketaan käynnissä olevia suurhankkeita; Kruunusillat hankekokonaisuus, Kalasatamasta Pasilaan johtavan raitiotien jälkivastuuajan toimenpiteet, Sörnäistentunnelin jatkosuunnittelu sekä Länsiratikan liittyvät hankkeet. Keskustan huoltotunnelin jatke on lisätty talousarvioon uutena talousarviokohtana ja hankkeen rakentamisen aloitus ajoittuu 2030-luvun alkupuolelle.

8 10 01 Kruunusillat

8 10 01 01 Perushanke

Kruunusillat -määrärahalla on toteutettu uusi raitiotie- sekä jalankulku- ja pyöräily-yhteys Laajasalosta Hakaniemeen Korkeasaaren ja Kalasataman (Nihti) kautta. Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy osallistui toteuttamiskustannuksiin joukkoliikenteen kustannusosuudella. Kruunusillat -hankkeen hankesuunnitelma hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 31.8.2016 ja enimmäishinnan korotus 25.8.2021. Hanke jaettiin kahteen osaprojektiin. Molempien osaprojektien rakentaminen alkoi vuonna 2021, ja yhteyden avaaminen liikenteelle tapahtui loppusyksystä 2026.

8 10 01 02 Liittyvä esirakentaminen

Hakaniemen ja Nihdin alueen esirakentaminen on valmis. Määrärahalla katetaan allianssin toteutusvaiheen taloudellisen loppuselvityksen aiheuttamat kustannukset ja jälkivastuuajan kustannukset.

8 10 01 03 Liittyvät kadut ja liikenneväylät

Hakaniemen katualueen rakentaminen on valmis ja alue on siirtynyt jälkivastuuajalle. Korkeasaaressa Mischan ja Maschan aukio ja Mieritzinrannan alue sekä Laajasalossa Koirasaarentien alue ovat valmistuneet ja kokonaisuus on siirtynyt jälkivastuuajalle. Määrärahalla katetaan allianssin toteutusvaiheen taloudellisen loppuselvityksen aiheuttamat kustannukset ja jälkivastuuajan kustannukset.

8 10 02 Kalasatama-Pasila

Määrärahaa käytetään Kalasatamasta Pasilaan -hankkeen jälkivastuuajan toimenpiteisiin.

8 10 03 Sörnäistentunneli

Määrärahalla mahdollistetaan Sörnäistentunnelin jatkosuunnittelu taloussuunnitelmakaudella. Sörnäistentunnelin rakentamisen jatkamiseen varaudutaan vuodesta 2030 alkaen.

8 10 04 Länsiratikat

Länsiratikat-hanke sisältää Vihdintien ja Huopalahdentien pikaraitiotien sekä läntisen kantakaupungin uusien raitiotieosuuksien infrastruktuurin ja niiden edellyttämän katurakentamisen toteuttamisen sekä Läntisen bulevardikaupungin aluerakentamiseen liittyviä investointeja Huopalahdentien, Haagan ympyrän ja Vihdintien alueella. Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy vastaa hankkeen raitiotieinvestoinneista. Kaupunginvaltuusto hyväksyi hankkeen toteuttamisen 20.1.2021, ja kaupunkiympäristölautakunta hankekokonaisuuden muodostamista ja toteutusta ohjaavan hankesuunnitelman 9.1.2024.

8 10 04 01 Liittyvä esirakentaminen

Länsiratikoiden liittyvä esirakentaminen sisältää rakentamisalueen pilaantuneen maan kunnostuskustannuksia.

8 10 04 02 Liittyvät kadut ja liikenneväylät

Raitiotiehankkeen katurakentaminen sisältää Läntisen bulevardikaupungin alueella uuden bulevardikadun rakentamisen Huopalahdentien, Vihdintien ja Haagan ympyrän alueella. Uusien katujärjestelyiden toteuttaminen on edellytys raitiotielle. Lisäksi liittyvät kadut pitävät sisällään muita hankkeen yhteydessä toteutettavia katukohteita alueella, jotka ovat tarkoituksen mukaista toteuttaa samassa yhteydessä.Turunväylän ja Huopalahdentien liittymän rakentaminen tapahtuu vuosina 2026–2028.

8 10 05 Keskustan huoltotunnelin jatke

Keskustan huoltotunnelin pohjoisen jatkeen toteutukseen varaudutaan vuodesta 2034 alkaen.

3.3.2. 82 Talonrakennusinvestoinnit

3.3.2.1. 8 02 Rakennukset

1 000 €	Käyttö 2025	Talousarvio 2026	Ennuste 2026	Ehdotus 2027	Talousarvio 2027	Talous-suunnitelma 2028	Talous-suunnitelma 2029
Tulot							
Menot	337 466	351 330	351 204	444 840	444 840	408 400	420 970
Netto	−337 466	−351 330	−351 204	−444 840	−444 840	−408 400	−420 970
Ylitysoikeus							

1 000 €	Käyttö 2025	Talousarvio 2026	Ennuste 2026	Ehdotus 2027	Talousarvio 2027	Talous-suunnitelma 2028	Talous-suunnitelma 2029
Menot							
80201 Uudis- ja lisärakennushankkeet, kaupunkiympäristölautakunnan käytettäväksi	**159 570**	**194 044**	**202 047**	**272 180**	**272 180**	**188 770**	**153 100**
Ylitysoikeus							
8020101 Uudisrakennushankkeiden tarveselvitykset	0						
8020102 Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan uudis- ja lisärakennushankkeet	128 410	150 648	153 241	187 670	187 670	113 760	85 600
8020103 Kaupunkiympäristön toimialan uudis- ja lisärakennushankkeet	0						
8020104 Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan uudis- ja lisärakennushankkeet	4 044	10 675	16 947	34 230	34 230	35 670	27 940
8020105 Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan uudis- ja lisärakennushankkeet	21 313	30 801	29 625	46 780	46 780	27 240	23 460
8020106 Muut uudisrakennushankkeet	2 929	1 820	2 134	3 400	3 400	12 000	16 000
8020107 Rakennusten ja liikehuoneistojen hallintaan oikeuttavien osakkeiden hankkiminen	2 874	100	100	100	100	100	100
80202 Korjaushankkeet, kaupunkiympäristölautakunnan käytettäväksi	**177 896**	**157 286**	**149 157**	**172 660**	**172 660**	**219 630**	**267 870**
Ylitysoikeus							
8020201 Korjausrakennushankkeiden tarveselvitykset	0						
8020202 Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan korjausrakennushankkeet	125 512	133 043	118 506	96 980	96 980	107 300	89 640
8020203 Kaupunkiympäristön toimialan korjausrakennushankkeet	1 218	617	1 907	3 320	3 320	2 400	
8020204 Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan korjausrakennushankkeet	27 775	11 168	13 418	18 810	18 810	38 730	73 740
8020205 Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan korjausrakennushankkeet	5 429	5 170	4 604	17 340	17 340	15 630	53 770
8020206 Muut korjausrakennushankkeet	17 962	7 288	10 722	36 210	36 210	55 570	50 720
80203 Kaupungintalokortteleiden kehittäminen, kaupunginhallituksen käytettäväksi							

1 000 €	Käyttö 2025	Talousarvio 2026	Ennuste 2026	Ehdotus 2027	Talousarvio 2027	Talous-suunnitelma 2028	Talous-suunnitelma 2029
Ylitysoikeus							

Talonrakentamiseen osoitetut investointimäärärahat pohjautuvat vuoden 2026 talousarvion 10-vuotiseen talonrakennushankkeiden rakentamisohjelmaan. Rakentamisohjelmassa olevien hankkeiden toteutusaikatauluja ja rakentamiskustannuksia on päivitetty uusimman tiedon mukaisiksi. Talonrakennushankkeiden rakentamisohjelmaan sisältyy toimialojen tarpeisiin perustuvia uudisrakennushankkeita ja korjaushankkeita sekä kaupunkiympäristötoimialan pitkän tähtäimen korjausohjelman mukaisia hankkeita.

Kaupungin ikääntyvään rakennuskantaan sisältyy merkittävä korjaustarve. Suunnitelmakaudella 2027–2029 korjausvelan kasvun rajoittamiseksi korjaushankkeisiin ja korvaavaan uudisrakentamiseen käytetään keskimäärin 305 miljoonaa euroa vuodessa. Vuosien 2030–2035 aikana korjausvelan kasvun rajoittamiseen käytetään keskimäärin noin 240 miljoonaa euroa. Tilojen käyttökelpoisuuden, terveellisyyden ja turvallisuuden varmistaminen edellyttää korjausohjelman systemaattista toteuttamista ja investointimäärärahojen käytön tarkkaa suunnittelua.

8 02 01 Uudis- ja lisärakennushankkeet

Uudisrakentamisen pääpaino kaudella 2027–2035 on uusien projektialueiden palvelurakennusten ja korvaavien uudisrakennusten toteuttamisessa. Talousarviovuoden 2027 merkittävimmät rakentamisvaiheessa olevat ja käynnistyvät uudisrakennushankkeet ovat Puistolan peruskoulu, päiväkoti ja liikuntapuisto, Kruunuvuorenrannan palvelukortteli, Malmin peruskoulu, Meri-Rastilan monitoimitalo, Pitäjänmäen peruskoulun, kirjaston ja nuorisotalon laajennus ja perusparannus, Suutarilan uusi monitoimitalo, Vartiokylän ala-aste ja päiväkoti sekä Jätkäsaaren liikuntakeskus.

Ohjelmakauden 2027–2035 muita merkittäviä uudis- ja lisärakennushankkeita ovat Itäkeskuksen peruskoulu, Laakavuoren korttelitalon korvaava uudisrakennus, Lauttasaaren monitoimitalo, Pukinmäenrannan uusi peruskoulu/päiväkoti sekä HAM Olympiaranta. Yhteensä koko 9-vuotiskaudella rakennetaan noin 35 uutta erillistä tai koulun yhteydessä toimivaa päiväkotia.

8 02 02 Korjaushankkeet

Korjausrakentamisen lähtökohtana on kaikkien toimitilojen, varsinkin koulurakennusten ja päiväkotien käyttökelpoisuuden, terveellisyyden ja turvallisuuden varmistaminen. Talousarviovuoden 2027 merkittävimmät rakentamisvaiheessa olevat ja käynnistyvät korjaushankkeet ovat Yhtenäiskoulun perusparannus ja laajennus Nordiska Skolanin käyttöön, Talin jalkapallohallin perusparannus, Koskelan ala-aste ja päiväkoti sekä Maunulan ala-asteen koulun perusparannus ja laajennus.

Merkittävimpiä yksittäisiä korjaushankkeita ohjelmakaudella 2027–2035 ovat Pasilan kirjaston perusparannus, Pirkkolan liikuntapuiston perusparannus ja laajennus, Lapinlahden sairaalan perusparannus, Laajasalon peruskoulun perusparannus, Töölön kisahallin perusparannus, Vanhan Helsingintien peruskoulun ja päiväkodin perusparannus ja laajennus, Kulttuurikeskus Stoan perusparannus, Itäkeskuksen uimahalli, Rikhardinkadun kirjasto ja Kaupungintalon perusparannus. Lisäksi 9-vuotiskauden aikana perusparannetaan kuusi väestönsuojaa.

Kohdentamattomille alle 1,0 miljoonan euron korjaushankkeille on varattu määrärahaa noin 15,7 miljoonaa euroa vuosille 2029–2035. Määräraha käytetään välttämättömiin toiminnallisiin muutostöihin palveluverkkoa kehitettäessä, ja sillä rahoitetaan lisä- ja väistötilojen investointiosuudet. Tarvittaessa kohdentamattomiin korjaushankkeisiin voidaan siirtää määrärahaa talonrakennushankkeisiin varatun sitovan määrärahan sisällä tapahtuvien muutosten seurauksena käyttämättä jäävistä määrärahoista.

Vuokra- ja osakehankkeet

Investointiohjelman lisäksi kaupunki toteuttaa uudishankkeitaan myös vuokra- ja osakekohteina sekä kiinteistöyhtiömuotoisina. Suunnitelmakauden 2027–2029 merkittävimmät vuokra- ja osakehankkeet ovat Laakson uusi yhteissairaala, Pohjois-Pasilan uusi koulu ja päiväkoti, Idän uusi perhekeskus ja Symppis, Kampin terveys- ja hyvinvointikeskus, Englantilaisen koulun uudisrakennus, Rudolf Steiner koulun uudet tilat, Stadin ammattiopiston Roihupellon kampuksen uudisrakennus, Siltamäen uusi korvaava koulu ja päiväkoti, ja Pakkalan keskuskeittiö.

Ohjelmakauden 2027–2035 muita merkittäviä vuokra- ja osakehankkeita ovat Oulunkylän uusi koulu, Malmin uusi sairaala, Keskustan ja Vuosaaren seniorikeskukset sekä Oulunkylän uusi kirjasto, nuorisotalo ja työväenopisto. Nämä tilat suunnitellaan rahoitettavaksi investointiohjelman ulkopuolelta.

Helsinki

3.3.3. 83 Projektialueiden infrainvestoinnit

3.3.3.1. 8 08 Projektialueiden infrarakentaminen, kaupunkiympäristölautakunnan käytettäväksi

1 000 €	Käyttö 2025	Talousarvio 2026	Ennuste 2026	Ehdotus 2027	Talousarvio 2027	Talous-suunnitelma 2028	Talous-suunnitelma 2029
Tulot							
Menot	121 075	145 600	161 400	138 800	138 800	130 400	144 200
Netto	121 075	145 600	161 400	138 800	138 800	130 400	144 200
Ylitysoikeus							

1 000 €	Käyttö 2025	Talousarvio 2026	Ennuste 2026	Ehdotus 2027	Talousarvio 2027	Talous-suunnitelma 2028	Talous-suunnitelma 2029
Menot							
80801 Esirakentaminen	**68 770**	**90 200**	**101 300**	**71 100**	**71 100**	**48 800**	**62 050**
Ylitysoikeus							
8080101 Kamppi-Töölönlahti							
8080102 Länsisatama	17 633	12 900	19 000	2 900	2 900	3 100	9 700
8080103 Kalasatama	21 676	24 000	25 000	17 900	17 900	11 500	26 700
8080104 Kruunuvuorenranta	1 682	3 500	5 700	6 600	6 600	12 400	9 500
8080105 Pasila	12 671	8 600	9 600	3 000	3 000	150	150
8080106 Kuninkaankolmio	2	200	250				
8080107 Uudet projektialueet ja muu täydennysrakentaminen				100	100		
8080108 Malminkenttä	4 380	13 000	14 500	4 700	4 700	2 900	7 650
8080109 Läntinen bulevardikaupunki	4 311	6 500	6 500	20 100	20 100	11 500	3 000
8080110 Makasiiniranta	6 284	20 500	20 400	13 800	13 800	5 350	50
8080111 Koivusaari	130	1 000	350	1 000	1 000	1 900	5 300
8080112 Itäkeskus				1 000	1 000		
80802 Kadut	**44 821**	**49 800**	**55 000**	**59 250**	**59 250**	**69 450**	**69 500**
Ylitysoikeus							
8080201 Kamppi-Töölönlahti	0						
8080202 Länsisatama	8 833	12 000	11 800	14 300	14 300	9 700	13 100
8080203 Kalasatama	3 811	8 400	11 500	9 500	9 500	12 950	16 100
8080204 Kruunuvuorenranta	7 061	6 500	5 000	9 100	9 100	22 200	18 000
8080205 Pasila	11 572	9 600	15 000	16 000	16 000	12 000	3 600
8080206 Kuninkaankolmio	3 733	1 900	1 800				
8080207 Uudet projektialueet ja muu täydennysrakentaminen	1			100	100		
8080208 Malminkenttä	8 713	5 900	6 500	1 700	1 700	300	2 700
8080209 Läntinen bulevardikaupunki	742	900	900	1 800	1 800	4 200	6 000
8080210 Makasiiniranta	349	4 300	2 200	5 250	5 250	4 000	2 700
8080211 Koivusaari	7	300	300	400	400	500	2 000
8080212 Itäkeskus				1 100	1 100	3 600	5 300
80803 Puistot ja liikunta-alueet	**7 484**	**5 600**	**5 100**	**8 450**	**8 450**	**12 150**	**12 650**
Ylitysoikeus							

1 000 €	Käyttö 2025	Talousarvio 2026	Ennuste 2026	Ehdotus 2027	Talousarvio 2027	Talous-suunnitelma 2028	Talous-suunnitelma 2029
8080301 Kamppi-Töölönlahti							
8080302 Länsisatama	1 275	400	600	400	400	2 500	2 700
8080303 Kalasatama	908	1 000	800	1 500	1 500	2 800	3 400
8080304 Kruunuvuorenranta	3 124	700	900	2 600	2 600	1 700	1 500
8080305 Pasila	143	1 500	200	1 200	1 200	3 400	1 200
8080306 Kuninkaankolmio	760	800	1 000				
8080307 Uudet projektialueet ja muu täydennysrakentaminen		100		100	100		
8080308 Malminkenttä	1 274	1 100	1 600	2 000	2 000	950	2 300
8080309 Läntinen bulevardikaupunki				250	250	400	500
8080310 Makasiiniranta							
8080311 Koivusaari				100	100	100	500
8080312 Itäkeskus				300	300	300	550

Vuodelle 2027 talousarviorakennetta on muutettu siten, että Itäkeskuksella on oma talousarviokohtansa projektialueiden esirakentamisessa, kaduissa sekä puistoissa ja liikunta-alueissa.

8 08 01 Projektialueiden esirakentaminen, täyttötyöt, kaupunkiympäristölautakunnan käytettäväksi

Länsisataman määrärahalla toteutetaan asuntotuotannon ja julkisen palvelurakentamisen vaatimaa esirakentamista painottuen Ahdinaltaan, Saukonlaiturin ja Melkinlaiturin alueille. Ahdinaltaan alueen esirakentamisella mahdollistetaan alueen toimitilahankkeiden käynnistäminen ja yleisten ranta-alueiden sekä uimarannan jatkorakentaminen. Hernesaaressa käynnistetään maa-alueilla jatkorakentamisen mahdollistavaa esirakentamista ja vireillä olevan asemakaavan mukaisen Purjekalanaltaan venesataman esirakentaminen käynnistetään. Lisäksi Hernesaaressa selvitetään Jätkäsaaren puoleisen rannan rantarakenteen kunnostamista yhdessä Helsingin Sataman, Helsingin Telakan ja Suomen Viljavan kanssa. Selvitystyö on alkuvaiheessa, ja mahdollinen toteutus on riippuvainen alueen toimijoiden kehittämistarpeista. Kaupunkirakentamiseen liittyvien massojen ja sedimenttien välivarastointia ja käsittelyä jatketaan.

Kalasataman määrärahalla toteutetaan asuntotuotannon ja julkisen palvelurakentamisen vaatimaa esirakentamista Nihdin ja Hermanninrannan alueilla sekä tapahtuma-alueen vaatimaa esirakentamista Suvilahden tapahtumakorttelissa. Nihdin ja Hermanninrannan alueiden esirakentamisella mahdollistetaan samalla yleisten ranta-alueiden sekä venesatamien jatkorakentaminen. Määrärahalla toteutetaan lisäksi paalulaatan rakentaminen Junatien metrosillan uudistamishankkeen yhteydessä, jolla varaudutaan alueen tulevaan rakentamiseen.

Kruunuvuorenrannassa määrärahalla toteutetaan asuntotuotannon vaatimaa esirakentamista Kruunuvuoren, Stansvikinkallion sekä keskus- ja palvelukorttelien alueilla ja jatketaan Koirasaarten esirakentamista.

Pasilan projektialueella jatketaan Eteläisen Postipuiston esirakentamistöitä ja toteutetaan muun muassa hulevesijärjestelyitä. Ratapihakortteleissa aloitetaan alueellisen imeytysjärjestelmän toteutus ja varaudutaan yhteiskäyttötunnelin edellyttämiin muutoksiin. Savonkadun ympäristössä jatketaan suunnittelua ja varaudutaan johtosiirtotöiden aloittamiseen.

Malminkentän määrärahalla toteutetaan Nallenrinteen ja Lentoasemankortteleiden esirakentamiseen ja tonttien rakentamiskelpoiseksi saattamiseen liittyviä kokonaisuuksia. Määrärahalla edistetään myös esirakentamisen koerakenteiden toteutusta. Lisäksi suunnitellaan ja toteutetaan väliaikaiskäyttöä palvelevia reittiyhteyksiä ja toimintoja. Taloussuunnitelmakaudella käynnistetään Sunnuntaikortteleiden esirakentamisen suunnittelu ja toteutus sekä varaudutaan Energiakorttelit-kaavan suunnittelun käynnistämiseen.

Läntisen bulevardikaupungin suunnittelu on käynnissä. Läntisen bulevardikaupungin uuden maankäytön edellyttämiä sähkönsiirtoratkaisuja toteutetaan vaiheittain vuosien 2026–2029 aikana.

Makasiininrannan esirakentaminen on käynnistynyt vuonna 2025 ja se kestää vuoteen 2028 saakka. Arkkitehtuuri- ja designmuseon sekä Saaret-hankkeen ensimmäisen vaiheen rakentaminen alkaa vuonna 2028. Alueen esi- ja katurakentamisella tähdätään kaupunkistrategiassa keskeiseksi uudeksi vetovoimatekijäksi tunnistetun Etelärannan ympäristön ja Arkkitehtuuri- ja designmuseon muodostaman kokonaisuuden toteutumiseen.

Koivusaaren ruoppaukset ja täytöt pyritään käynnistämään taloussuunnitelmakaudella, alkaen vuodesta 2027.

Helsinki

Itäkeskuksen määrärahalla toteutetaan taloussuunnitelmakaudella Stoan–Puhoksen alueen esirakentamista kaavallisten mahdollisuuksien mukaan. Puotilan metroaseman ympäristössä toteutetaan asuntotuotannon mahdollistavaa esirakentamista ja johtosiirtoja.

Uudet projektialueet ja muu täydennysrakentaminen määrärahalla toteutetaan suunnitteluhankkeita, joilla ei vielä ole omaa talousarviokohtaa.

8 08 02 Projektialueiden kadut, kaupunkiympäristölautakunnan käytettäväksi

Länsisataman määrärahaan sisältyvät Salmisaaren, Ruoholahden, Telakkarannan ja Jätkäsaaren alueen katualueiden toteuttaminen. Katujen rakentaminen jatkuu koko suunnitelmakauden ajan Telakkarannan, Melkinlaiturin, Ahdinaltaan ja Saukonlaiturin alueilla. Saukonlaiturin alueella toteutetaan katu-, ranta- ja laiturirakenteita, katualueiden viimeistelyjä ja käynnistetään Saukonnokanaltaan venesataman rakentaminen. Telakkarannassa varaudutaan pistolaiturin peruskorjaukseen ja Satamatunnelin rakentamisen vaikutuksiin. Salmisaaressa varaudutaan puolestaan Energiakadun jatkamiseen ja Hernesaaressa vireillä olevan asemakaavan katujen suunnittelun ja rakentamisen käynnistämiseen.

Kalasataman määrärahaan sisältyvät Nihdin, Hermanninrannan ja pohjoisen Verkkosaaren alueen katualueiden toteuttaminen. Taloussuunnitelmakaudella katualueiden rakentamista jatketaan Nihdinlaiturin, Satamamestarinlaiturin ja Tihtaalinpuiston alueilla, joissa toteutetaan katu-, ranta- ja laiturirakenteita sekä rakennetaan katujen pintarakenteet niillä alueilla, joilla asunto- tai toimitilarakentaminen on valmistunut. Taloussuunnitelmakaudella rakennetaan Kaasutehtaankatu Suvilahden tapahtuma-alueen kehittämiseen liittyen. Lisäksi käynnistetään Hanasaaren Hiilisatamansillan suunnittelu.

Kruunuvuorenrannan projektialueen määrärahaan sisältyvät Kruunuvuorenrannan, Yliskylän ja Herttoniemen alueen Itäväylän yhteyden kadut. Taloussuunnitelmakaudella rakennetaan Kruunuvuorenrannassa Kruunuvuoren, Stansvikinkallion ja Koirasaarten katuja sekä Haakoninlahden länsiosan rantoja. Herttoniemessä suunnitellaan ja rakennetaan Linnanrakentajantie, ja siihen liittyvät kadut sekä Itäväylän ylittävät sillat.

Pasilan projektialueella jatketaan Pohjoisen Postipuiston katujen viimeistelytöitä ja aloitetaan Veturitien alikulun rakentaminen. Eteläisessä Postipuistossa jatketaan katu- ja kunnallisteknisiä töitä.

Malminkentän määrärahalla jatketaan Nallenrinteen ja Lentoasemankortteleiden kaava-alueiden katurakentamista. Katurakentamisella edistetään molempien kaava-alueiden asuntorakentamista. Malminkentän katurakentaminen jatkuu koko taloussuunnitelmakauden ajan. Lisäksi varaudutaan Sunnuntaikortteleiden katusuunnittelun käynnistämiseen.

Läntisen bulevardikaupungin alueen katusuunnittelu on käynnistynyt. Katujen suunnittelua ja rakentamista tehdään taloussuunnitelmakauden aikana muun muassa Valion alueella.

Makasiininrannan 1. vaiheen katurakentamisen käynnistymiseen on varauduttu vuodesta 2027 alkaen.

Koivusaaren määrärahalla käynnistetään suunnitelmakaudella alueen katurakentaminen.

Itäkeskuksen määrärahalla toteutetaan Itä-Helsingin uusi keskusta -projektin hankkeita, jotka sijaitsevat pääosin Itäkeskuksen, Puotinharjun ja Puotilan osa-alueilla. Puotilan metroaseman ympäristössä varaudutaan katurakentamisen käynnistymiseen vuonna 2027 Stoan–Puhoksen alueen katurakentaminen asemakaavan lainvoimaistumisen aikataulussa. Itäkeskuksen joukkoliikenneterminaalin uudistamiseen liittyviin bussien väistöjärjestelyihin varaudutaan vuodesta 2029 alkaen. Itäkeskuksen keskustakorttelien ja pääväylien suunnittelu käynnistyy taloussuunnitelmakaudella. Itäkeskuksen peruskoulun ja lukion alueella tehdään katumuutoksia, jotka liittyvät uuden päiväkodin ja koulun kokonaisuuteen.

Uudet projektialueet ja muu täydennysrakentaminen määrärahalla toteutetaan suunnitteluhankkeita, joilla ei vielä ole omaa talousarviokohtaa.

8 08 03 Puistot ja liikunta-alueet

Länsisataman puistot ja liikunta-alueet-määrärahalla jatketaan Hyväntoivonpuiston toteutusta alueen muun rakentamisen mahdollistamassa aikataulussa. Tulimaanpuiston rakentaminen ja Poseidoninpuiston suunnittelu käynnistetään. Hernesaaren vireillä olevan asemakaavan puistojen suunnittelun aloittamiseen varaudutaan.

Kalasataman puistot ja liikunta-alueet-määrärahalla rakennetaan Suvilahden tapahtumakenttä osana Suvilahden tapahtuma-aluetta. Taloussuunnitelmakaudella aloitetaan myös Hermannin rantapuiston suunnittelu sekä suunnitellaan valmiiksi Hermanninrannan muut puistot. Lisäksi aloitetaan Mustikkamaan leikkipuiston ja Suvilahden korvaavan lopullisen skeittipuiston suunnittelu.

Kruunuvuorenrannan puistot ja liikunta-alueet-määrärahalla rakennetaan Kruunuvuorenrannan puisto- ja viheralueita sekä suunnitellaan ja rakennetaan Kruunuvuorenrannan esteetöntä uimarantaa. Stansvikin kartanopuiston reittiverkoston toteutus aloitetaan. Lisäksi pyritään edistämään alueen viherrakentamista pienin toimenpitein ja uudet asukkaat huomioiden.

Pasilan puistot -määrärahalla jatketaan puistosuunnittelua Pohjoisessa ja Eteläisessä Postipuistossa sekä Ratapihakortteleissa. Pienimuotoista puistorakentamista tehdään muun rakentamisen mahdollistamassa laajuudessa ja aikataulussa.

Malminkentän puistot -määrärahalla suunnitellaan ja toteutetaan Nallenrinteen ja Lento-asemankortteleiden puistoalueita. Taloussuunnitelmakaudella käynnistetään Nallenrinteenpuiston rakentaminen sekä Lentoasemanpuiston suunnittelu ja rakentaminen. Malminkentän alueella, ja myöhemmin asemakaavoitettavilla ja rakennettavilla alueilla, panostetaan lisäksi väliaikaiskäyttöön ja tulevaa asutusta palvelevaan ympäristön viihtyisyyden parantamiseen.

Läntisen bulevardikaupungin alueella puistojen suunnittelu on käynnistynyt Valion alueella.

Koivusaaren puistorakentaminen ajoittuu 2030-luvulle.

Itäkeskuksen määrärahalla käynnistetään taloussuunnitelmakaudella Stoan puistoalueen suunnittelu sekä toteutetaan Gotlanninpuistikko ja Marjaniementien reunan viheralueet.

Uudet projektialueet ja muu täydennysrakentaminen määrärahalla toteutetaan suunnitteluhankkeita, joilla ei vielä ole omaa talousarviokohtaa.

3.3.4. 84 Muut investoinnit

1 000 €	Käyttö 2025	Talousarvio 2026	Ennuste 2026	Ehdotus 2027	Talousarvio 2027	Talous-suunnitelma 2028	Talous-suunnitelma 2029
Tulot	15 808	22 600	12 100	11 600	11 600	16 100	8 100
Menot	90 222	106 586	90 765	118 463	118 463	71 320	76 334
Netto	−74 414	−83 986	−78 665	−106 863	−106 863	−55 220	−68 234
Ylitysoikeus							

3.3.4.1. 8 00 Tietokoneohjelmistot

1 000 €	Käyttö 2025	Talousarvio 2026	Ennuste 2026	Ehdotus 2027	Talousarvio 2027	Talous-suunnitelma 2028	Talous-suunnitelma 2029
Tulot							
Menot	21 714	40 166	27 616	40 438	40 438	34 400	31 520
Netto	−21 714	−40 166	−27 616	−40 438	−40 438	−34 400	−31 520
Ylitysoikeus							

1 000 €	Käyttö 2025	Talousarvio 2026	Ennuste 2026	Ehdotus 2027	Talousarvio 2027	Talous-suunnitelma 2028	Talous-suunnitelma 2029
Menot							
80001 Keskushallinto	**15 421**	**26 166**	**15 023**	**24 938**	**24 938**	**20 900**	**17 360**
Ylitysoikeus							
8000101 Kaupunginkanslian tietokoneohjelmistot	427	1 095	824	1 225	1 225	620	570
8000102 Keskitetysti hankittavat tietokoneohjelmistot	14 994	25 071	14 199	23 713	23 713	20 280	16 790
80002 Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala	**1 979**	**4 700**	**3 671**	**6 600**	**6 600**	**4 600**	**5 260**
Ylitysoikeus							
8000201 Tietokoneohjelmistot	1 979	4 700	3 671	6 600	6 600	4 600	5 260
80003 Kaupunkiympäristön toimiala	**3 425**	**6 400**	**6 400**	**6 500**	**6 500**	**6 500**	**6 500**
Ylitysoikeus							
8000301 Tietokoneohjelmistot	3 425	6 400	6 400	6 500	6 500	6 500	6 500
80004 Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala	**890**	**2 900**	**2 522**	**2 400**	**2 400**	**2 400**	**2 400**
Ylitysoikeus							
8000401 Tietokoneohjelmistot	890	2 900	2 522	2 400	2 400	2 400	2 400

Tietokoneohjelmistoihin varattavilla määrärahoilla edistetään kaupungin toiminnan digitalisaatiota, tiedolla johtamista sekä palvelutuotannon edellyttämien tietojärjestelmien uudistamista. Investoinneilla varmistetaan käynnissä olevien järjestelmäkehityshankkeiden toteuttaminen, keskeisten tietojärjestelmien elinkaaren hallinta sekä järjestelmien tietoturvan, toimintavarmuuden ja jatkuvuuden kehittäminen. Määrärahoilla tuetaan myös järjestelmien yhteentoimivuutta ja tiedon tehokasta hyödyntämistä kaupungin johtamisessa ja palveluiden järjestämisessä.

Vuoden 2027 talousarviokauden merkittävimpiä tietokoneohjelmistohankkeita ovat HR-kokonaisjärjestelmän käyttöönotto, taloudenohjausjärjestelmän uudistaminen, asianhallinnan uudistus sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan keskeisten asiakas- ja oppilashallintajärjestelmien kehittäminen.

3.3.4.2. 8 05 Irtaimen omaisuuden perushankinta

1 000 €	Käyttö 2025	Talousarvio 2026	Ennuste 2026	Ehdotus 2027	Talousarvio 2027	Talous-suunnitelma 2028	Talous-suunnitelma 2029
Tulot							
Menot	32 879	28 090	26 319	27 025	27 025	19 920	28 814
Netto	−32 879	−28 090	−26 319	−27 025	−27 025	−19 920	−28 814
Ylitysoikeus							

1 000 €	Käyttö 2025	Talousarvio 2026	Ennuste 2026	Ehdotus 2027	Talousarvio 2027	Talous-suunnitelma 2028	Talous-suunnitelma 2029
Menot							
80501 Keskushallinto	**234**	**760**	**465**	**815**	**815**	**450**	**300**
Ylitysoikeus							
8050101 Kaupunginkanslia	234	760	465	815	815	450	300
8050102 Keskitetyt tietotekniikkahankinnat							
8050105 ICT-yhteispalvelut							
80502 Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala	**28 266**	**19 510**	**17 974**	**19 480**	**19 480**	**12 045**	**14 252**
Ylitysoikeus							
8050201 Tietotekniikkahankinnat	12 049	5 128	3 650	2 100	2 100	4 180	5 250
8050202 Muut hankinnat	16 217	14 382	14 324	17 380	17 380	7 865	9 002
80503 Kaupunkiympäristön toimiala	**325**	**350**	**410**	**560**	**560**	**560**	**560**
Ylitysoikeus							
8050302 Tietotekniikkahankinnat							
8050303 Muut hankinnat	325	350	410	560	560	560	560
80504 Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala	**4 054**	**7 470**	**7 470**	**6 170**	**6 170**	**6 865**	**13 702**
Ylitysoikeus							
8050401 Tietotekniikkahankinnat	409	1 161	1 161	1 050	1 050	600	610
8050402 Muut hankinnat	3 645	6 309	6 309	5 120	5 120	6 265	13 092
80506 Tarkastusvirasto							
Ylitysoikeus							

Irtaimen omaisuuden määrärahaa käytetään toimialojen palvelutuotannon edellyttämiin kaluste-, laite- ja välinehankintoihin. Määrärahoilla turvataan uusien ja perusparannettujen tilojen käyttöönotto, palvelujen laadukas tuottaminen sekä toimialojen toimintaympäristöjen kehittäminen.

Merkittävin osa määrärahoista kohdistuu kasvatuksen ja koulutuksen toimialan uudis- ja perusparannuskohteiden kalustamiseen sekä oppimisympäristöjen kehittämiseen. Määrärahoilla rahoitetaan lisäksi opetuksen, varhaiskasvatuksen ja ammatillisen koulutuksen tarvitsemia laite- ja välinehankintoja sekä toimialojen toiminnan kannalta välttämättömiä ICT-laitteita ja muuta irtainta omaisuutta.

Helsinki

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla investoinnit kohdistuvat erityisesti liikunta-, nuoriso- ja kirjastopalvelujen toimitilojen kalustamiseen ja varustamiseen, toiminnan edellyttämiin kone- ja laitehankintoihin sekä ICT-laitteisiin. Kaupunkiympäristön toimialan investointitasoa kasvattaa YJT-kameravalvontajärjestelmän laajentaminen ja siihen liittyvät laitehankinnat.

3.3.4.3. 8 06 Arvopaperit

1 000 €	Käyttö 2025	Talousarvio 2026	Ennuste 2026	Ehdotus 2027	Talousarvio 2027	Talous-suunnitelma 2028	Talous-suunnitelma 2029
Tulot							
Menot	35 263	37 500	36 000	50 000	50 000	16 000	15 000
Netto	−35 263	−37 500	−36 000	−50 000	−50 000	−16 000	−15 000
Ylitysoikeus							

1 000 €	Käyttö 2025	Talousarvio 2026	Ennuste 2026	Ehdotus 2027	Talousarvio 2027	Talous-suunnitelma 2028	Talous-suunnitelma 2029
Menot							
80601 HITAS-osakkeiden hankkiminen, kaupunkiympäristölautakunnan käytettäväksi	**953**	**1 000**	**1 000**	**1 000**	**1 000**	**1 000**	**1 000**
Ylitysoikeus							
80602 Muut kohteet, kaupunginhallituksen käytettäväksi	**34 310**	**36 500**	**35 000**	**45 000**	**45 000**	**11 000**	**10 000**
Ylitysoikeus							
80605 Valtionperintöosakkeet				**4 000**	**4 000**	**4 000**	**4 000**
Ylitysoikeus							

Vuoden 2027 Arvopaperit määrärahalla jatketaan muun muassa Lentorata Oy:n, Itärata Oy:n sekä Kiinteistöosakeyhtiö Laakson yhteissairaalan osakassopimusten mukaisten pääomitusten tekemistä. Vuoden 2027 määräraha sisältää myös varautumisen Maria startup -kampusalueen kiinteistöjärjestelyihin. Talousarviokohdan määrärahoissa on lisäksi varauduttu toteuttamaan yksittäisten pienien asuntoyhtiöiden keskittäminen Kiinteistö Oy Auroranlinnaan sekä mahdollisten uusien yhtiöiden alkupääomituksiin.

3.3.4.4. 8 07 Muu pääomatalous

1 000 €	Käyttö 2025	Talousarvio 2026	Ennuste 2026	Ehdotus 2027	Talousarvio 2027	Talous-suunnitelma 2028	Talous-suunnitelma 2029
Tulot	15 808	22 600	12 100	11 600	11 600	16 100	8 100
Menot	366	830	830	1 000	1 000	1 000	1 000
Netto	15 442	21 770	11 270	10 600	10 600	15 100	7 100
Ylitysoikeus							

1 000 €	Käyttö 2025	Talousarvio 2026	Ennuste 2026	Ehdotus 2027	Talousarvio 2027	Talous-suunnitelma 2028	Talous-suunnitelma 2029
Tulot							
80750 Valtionosuudet ja -avustukset	**8 002**	**8 500**	**8 500**	**8 500**	**8 500**	**14 000**	**6 000**
80751 Rakennusten ja osakkeiden myyntitulot	**7 805**	**14 000**	**3 500**	**3 000**	**3 000**	**2 000**	**2 000**
80752 Muut pääomatulot	**0**						
80753 Väestönsuojakorvaukset		**100**	**100**	**100**	**100**	**100**	**100**
Menot							
80701 Lähiörahastosta rahoitettavat hankkeet, kaupunginhallituksen käytettäväksi							
Ylitysoikeus							
80702 Kehittämishankkeet, kaupunginkanslian käytettäväksi	**366**	**830**	**830**	**1 000**	**1 000**	**1 000**	**1 000**
Ylitysoikeus							

Vuonna 2027 rakennuksia ja osakehuoneistoja arvioidaan myytävän yhteensä 8 miljoonalla eurolla (rakennukset 7 miljoonaa, osakkeet 1 miljoona), josta muuhun pääomatalouteen kirjataan arviolta tasearvon mukaiset 3 miljoonaa euroa (rakennukset 2 miljoonaa, osakkeet 1 miljoona). Arvioidut rakennusten myyntivoitot 5 miljoonaa euroa kirjataan talousarviokohtaan 3 10 01 Kaupunkirakenne ja toimialan yhteiset palvelut.

Taloussuunnitelmavuosina 2028 ja 2029 myyntitulojen arvioidaan olevan 5 miljoonaa euroa vuodessa (rakennukset 4 miljoonaa, osakkeet 1 miljoona), josta muuhun pääomatalouteen kirjataan arviolta tasearvon mukaiset 2 miljoonaa euroa (rakennukset 1 miljoonaa, osakkeet 1 miljoona). Myyntivoittojen osuuden arvioidaan olevan 3 miljoonaa euroa vuodessa.

Myytävät kohteet ovat lukumääräisesti pääosin pienrakennuksia tai yksittäisiä suurempia kohteita, joissa kaupungin palvelutuotanto on loppunut. Myyntikohteiden valinnan lähtökohtana on korjausvelan ja korjaustarpeen pienentäminen.

Väestönsuojakorvauksia arvioidaan perittävän noin 100 000 eurolla.

Rahoitusosa

Kunta-Helsinki

3.4. Rahoitusosa

3.4.1. Kunta-Helsingin rahoituslaskelma 2025–2029

1 000 €	Käyttö 2025	Talousarvio 2026	Ennuste 2026	Talousarvio 2027	Talous-suunnitelma 2028	Talous-suunnitelma 2029
Toiminnan rahavirta						
Tulorahoitus						
Vuosikate	538 838	459 816	389 716	441 483	469 679	473 379
Satunnaiset erät						
Tulorahoituksen korjauserät	−57 946	−57 610	−55 120	−57 049	−64 049	−63 549
Investointien rahavirta						
Investointimenot	−874 308	−1 063 796	−1 023 810	−1 242 198	−1 132 290	−1 083 579
Rahoitusosuudet investointimenoihin	8 002	17 600	17 600	14 100	22 900	6 100
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	64 241	69 000	56 010	58 000	65 000	65 000
Toiminnan ja investointien rahavirta	**−321 172**	**−574 990**	**−615 604**	**−785 664**	**−638 760**	**−602 649**
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaamisten lisäykset	−80 804	−125 100	−110 800	−195 600	−91 600	−91 600
Antolainasaamisten vähennykset	106 449	93 343	93 754	89 480	94 980	90 280
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		400 000	400 000	600 000	500 000	500 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	−46 123	−66 953	−46 124	−61 953	−76 953	−91 953
Lyhytaikaisten lainojen muutos	133 015					
Oman pääoman muutokset						
Muut maksuvalmiuden muutokset	163 344	25 310	19 154	33 543	20 185	18 720
Rahoituksen rahavirta	**275 881**	**326 600**	**355 984**	**465 470**	**446 612**	**425 447**
Rahavarojen muutos	**−45 291**	**−248 390**	**−259 620**	**−320 194**	**−192 149**	**−177 201**

Helsinki

3.4.2. Kunta-Helsingin vuoden 2027 rahoituslaskelma eriteltynä

1 000 €	Kunta-Helsinki ilman liikelaitoksia ja rahastoja	Liikelaitokset ja rahastot	Yhteensä, sisäiset erät mukana	Yhteensä, sisäiset erät vähennettynä
Toiminnan rahavirta				
Tulorahoitus				
Vuosikate	397 758	43 726	441 483	441 483
Satunnaiset erät				
Tulorahoituksen korjauserät	−57 049		−57 049	−57 049
Investointien rahavirta				
Investointimenot	−1 009 403	−232 795	−1 242 198	−1 242 198
Rahoitusosuudet investointimenoihin	8 600	5 500	14 100	14 100
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	58 000		58 000	58 000
Toiminnan ja investointien rahavirta	**−602 094**	**−183 569**	**−785 664**	**−785 664**
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäykset	−155 600	−40 000	−195 600	−195 600
Antolainasaamisten vähennykset	77 380	14 600	91 980	89 480
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	600 000		600 000	600 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	−50 000	−14 453	−64 453	−61 953
Oman pääoman muutokset				
Muut maksuvalmiuden muutokset	−187 360	220 903	33 543	33 543
Rahoituksen rahavirta	**284 420**	**181 050**	**465 470**	**465 470**
Rahavarojen muutos	**−317 674**	**−2 520**	**−320 194**	**−320 194**

3.4.3. 9 Rahoitusosa

1 000 €	Käyttö 2025	Talousarvio 2026	Ennuste 2026	Ehdotus 2027	Talousarvio 2027	Talous-suunnitelma 2028	Talous-suunnitelma 2029
Tulot	95 802	481 056	481 777	677 380	677 380	582 880	577 980
Menot	79 293	147 100	119 871	205 600	205 600	126 600	141 600
Netto	16 510	333 956	361 906	471 780	471 780	456 280	436 380
Ylitysoikeus		*62 727*					

3.4.3.1. 9 01 Pitkävaikutteinen rahoitus

1 000 €	Käyttö 2025	Talousarvio 2026	Ennuste 2026	Ehdotus 2027	Talousarvio 2027	Talous-suunnitelma 2028	Talous-suunnitelma 2029
Tulot	95 802	481 056	481 777	677 380	677 380	582 880	577 980
Menot	79 293	147 100	119 871	205 600	205 600	126 600	141 600
Netto	16 510	333 956	361 906	471 780	471 780	456 280	436 380
Ylitysoikeus		*62 727*					

9 01 01 Antolainat asuntotuotantoon, Khn käytettäväksi

1 000 €	Käyttö 2025	Talousarvio 2026	Ennuste 2026	Ehdotus 2027	Talousarvio 2027	Talous-suunnitelma 2028	Talous-suunnitelma 2029
Tulot	12 934	9 870	10 274	6 800	6 800	5 700	4 100
Menot		5 000	4 600	5 000	5 000	5 000	5 000
Netto	12 934	4 870	5 674	1 800	1 800	700	−900
Ylitysoikeus							

9 01 02 Muu antolainaus, Khn käytettäväksi

1 000 €	Käyttö 2025	Talousarvio 2026	Ennuste 2026	Ehdotus 2027	Talousarvio 2027	Talous-suunnitelma 2028	Talous-suunnitelma 2029
Tulot	82 868	71 186	71 503	70 580	70 580	77 180	73 880
Menot	45 123	87 100	81 100	150 600	150 600	56 600	56 600
Netto	37 745	−15 914	−9 597	−80 020	−80 020	20 580	17 280
Ylitysoikeus		*62 727*					

1 000 €	Käyttö 2025	Talousarvio 2026	Ennuste 2026	Ehdotus 2027	Talousarvio 2027	Talous-suunnitelma 2028	Talous-suunnitelma 2029
Tulot							
9010252 Vuokra-asuntotuottajien oman pääoman osuutta varten myönnettyjen lainojen lyhennykset							
9010254 Muiden antolainojen lyhennykset	19 524	9 542	9 852	9 100	9 100	15 800	7 400
9010255 Helsingin Energian lainojen lyhennykset	20 600	20 600	20 600	20 600	20 600	20 600	25 750
9010257 Helsingin Sataman lainojen lyhennykset							
9010258 HKL:n lainojen lyhennykset	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500
9010259 Sosiaalisen luototuksen lainojen lyhennykset	2 063	364	371	200	200	100	50
9010260 HSY lainojen lyhennykset	18 461	18 461	18 461	18 461	18 461	18 461	18 461
9010261 Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy:n lainojen lyhennykset	19 719	19 719	19 719	19 719	19 719	19 719	19 719
Menot							
9010201 Lainojen myöntäminen kouluille	7 665	12 500	9 500	7 000	7 000	7 000	7 000
9010202 Muut koululainat		3 000		3 000	3 000	3 000	3 000
9010204 Lainat sosiaaliseen asuntotuotantoon	192	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500
9010205 Lainoja kaupunginorkesterin soittajille soitinhankintoja varten	15	100	100	100	100	100	100
9010233 Lainat kaupunkikonsernin yhteisöille	37 250	70 000	70 000	70 000	70 000	45 000	45 000
9010236 Lainat Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy:lle							
9010237 Lainat osakkuus- ja omistusyhteysyhteisöille				69 000	69 000		

Alakohdan 9 01 02 37, lainat osakkuus- ja omistusyhteisöille, määrärahalla varaudutaan Kiinteistöosakeyhtiö ADM:n investointihankkeen rahoittamiseen

9 01 03 Ottolainat ja niiden lyhennykset, rahoitusjohtajan käytettäväksi

1 000 €	Käyttö 2025	Talousarvio 2026	Ennuste 2026	Ehdotus 2027	Talousarvio 2027	Talous-suunnitelma 2028	Talous-suunnitelma 2029
Tulot		400 000	400 000	600 000	600 000	500 000	500 000
Menot	34 170	55 000	34 171	50 000	50 000	65 000	80 000
Netto	−34 170	345 000	365 829	550 000	550 000	435 000	420 000
Ylitysoikeus							

Rahastot

Kunta-Helsinki

3.5. Rahastot

Rahastot osa sisältää ne rahastot, jotka ovat kirjanpidossa eriytetty itsenäisiksi taseyksiköiksi. Helsingin kaupungilla on kuusi tällaista rahastoa: Asuntotuotantorahasto, Urheilu- ja ulkoilulaitosrahasto, Vakuutusrahasto, Kasvu- ja elinvoimarahasto, Osallisuusrahasto sekä Henkilöstökassan rahasto (alkaen 1.1.2027).

3.5.1. Asuntotuotantorahasto

Rahaston tarkoituksena on kaupungin omaan omistukseen tulevan yhtiömuotoisen uuden asuntotuotannon ja peruskorjauksen sekä kiinteästi asuntotuotantoon liittyvien palvelutilojen omarahoituksen turvaaminen ja lisäksi kaupungin oman asuntotuotannon rakennuttamisen riskien hallitseminen ja asuntotuotantoon liittyvän kehittämis- ja koerakentamistoiminnan rahoittaminen. Rahastoa kartutetaan siirtämällä rahastoon vuosittain tilinpäätöksen yhteydessä rahaston tilikauden tulos. Rahastoon on yhdistetty vuonna 1.1.2013 Asuntolainarahasto.

3.5.2. Urheilu- ja ulkoilulaitosrahasto

Rahaston tarkoituksena on Helsingin kaupunkiin rakennettavien urheilu- ja ulkoilulaitosten rahoituksen helpottaminen. Rahastoa kartutetaan vuosittain rahaston tilikauden tuloksella.

3.5.3. Vakuutusrahasto

Rahaston tarkoituksena on kaupungin oman ja sen huostassa olevan vieraan vakuuttamattoman omaisuuden vahingonvaaran muuntaminen tasaisiksi vuosikustannuksiksi. Rahastoa kartutetaan tai puretaan vuosittain tilinpäätöksen yhteydessä rahaston yli- tai alijäämällä.

3.5.4. Kasvu- ja elinvoimarahasto

Rahaston (innovaatiorahasto 1.2.2026 saakka) tarkoituksena on Helsingin elinvoiman vahvistaminen yhteistyössä elinkeinoelämän, korkeakoulujen tai muiden kumppaneiden kanssa. Rahoitus kohdistetaan kaupunkistrategian mukaisiin hankkeisiin ja aloitteisiin, joissa on tunnistettu Helsingin kasvun ja elinvoiman vahvistamiseen liittyvää potentiaalia. Rahoituksen myöntämisessä huomioidaan kaupunkistrategian täytäntöönpanon osalta määritellyt kasvun, osaamisen ja elinvoiman tavoitteet sekä hankkeiden vaikuttavuus.

Rahoitettavilla hankkeilla voidaan osoittaa myönteisiä vaikutuksia Helsingin vetovoimaan sekä uusien yritysten, työpaikkojen, osaamisen ja kyvykkyyksien syntymiseen. Ne vahvistavat kaupunkia kestävän liiketoiminnan kasvualustana ja kaupunkiorganisaatiota uusien avausten mahdollistajana sekä kehittävät kilpailukykyisiä ja vetovoimaisia innovaatio- ja liiketoimintaympäristöjä, kannustavat yrittäjyyteen ja edistävät yrityslähtöisten ratkaisujen sekä kasvuhakuisen liiketoiminnan syntyä.

Rahastoa kartutetaan vuosittain tilinpäätöksen yhteydessä rahaston yli- tai alijäämällä. Lisäksi rahastoa voidaan kartuttaa kaupunginvaltuuston erikseen päättämillä varoilla.

3.5.5. Osallisuusrahasto

Osallisuusrahaston tarkoituksena on edistää yhdenvertaista kaupunkia luomalla taloudelliset edellytykset helsinkiläisten asukkaiden ja yhteisöjen esittämien hankkeiden ja projektien toteuttamiselle. Rahastoa kartutetaan kaupunginvaltuuston erikseen päättämillä määrillä rahaston tarkoituksen mukaisten, joko kaupungin toimesta tai yhteistyössä muiden osapuolien kanssa toteutettavien kaupunginvaltuuston tai kaupunginhallituksen erikseen päättämien investointien tai projektien toteutukseen sekä osallistuvan budjetoinnin toteuttamisen edellyttämiin menoihin.

Helsinki

Osallisuusrahaston sitomattomasta pääomasta kohdennetaan enintään miljoona euroa vuosille 2027 ja 2028 helsinkiläisten asukkaiden ja yhteisöjen esittämien ja järjestämien naapurustotapahtumien pitämiseen.

3.5.6. Henkilöstökassan rahasto

Henkilöstökassa on kaupungin työntekijöilleen tarjoama henkilöstöetu ja sen jäseneksi voivat liittyä kaikki vakituiset tai vähintään kuuden kuukauden määräaikaisessa työsuhteessa olevat työntekijät. Helsingin kaupungin henkilöstökassan tarkoituksena on edistää jäsentensä säästäväisyyttä ja tasapainoista taloudenhoitoa sekä auttaa heidän taloutensa järjestämisessä hoitamalla jäsentensä talletuksia sekä myöntämällä lainoja kaupunginhallituksen nimeämän henkilöstökassatoimikunnan päätösten mukaisesti. Kaupunginvaltuuston 26.8.2026 päätöksen mukaisesti kaupungin henkilöstökassatoimintaa koskeva kirjanpito (ml. talousarviokirjanpito) siirretään käsiteltäväksi kaksivaiheisesti ao. päätöksellä perustetun Henkilöstökassan rahaston yhteyteen. Toiminnan järjestämisestä vastaa edelleen kaupunginkanslia. Ensi vaiheessa (1.1.2027 lukien) rahaston puitteissa siirretään käsiteltäväksi henkilöstökassatoiminnan käyttötalous.

3.5.7. Itsenäisinä taseyksikköinä toimivien rahastojen yhdistetty tuloslaskelma ja rahoituslaskelma

1 000 €	Käyttö 2025	Talousarvio 2026	Ennuste 2026	Talousarvio 2027	Talous-suunnitelma 2028	Talous-suunnitelma 2029
Liikevaihto		**2 754**	**2 632**	**2 826**	**3 026**	**3 242**
Valmistus omaan käyttöön						
Liiketoiminnan muut tuotot						
Materiaalit ja palvelut	−3 366	−500	−1 800	−1 752	−1 779	−1 801
Henkilöstömenot	−281			−489	−502	−518
Poistot		−150	−150	−240	−680	−1 030
Muut menot	−4 862	−8 453	−7 799	−9 954	−8 486	−9 489
Liikeylijäämä/alijäämä	**−8 509**	**−6 348**	**−7 117**	**−9 609**	**−8 421**	**−9 596**
Rahoitustulot ja -menot						
Rahoitustulot	9 862	6 723	7 775	8 200	8 000	7 800
Rahoitusmenot	−70					
Satunnaiset erät						
Rahastojen muutos	−1 283	−375	−658	1 409	421	1 796
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	**0**					

1 000 €	Käyttö 2025	Talousarvio 2026	Ennuste 2026	Talousarvio 2027	Talous-suunnitelma 2028	Talous-suunnitelma 2029
Toiminnan rahavirta						
Liikeylijäämä/alijäämä	−8 509	−6 348	−7 117	−9 609	−8 421	−9 596
Poistot		150	150	240	680	1 030
Rahoitustulot ja -menot	9 792	6 723	7 775	8 200	8 000	7 800
Satunnaiset erät						
Tulorahoituksen korjauserät						
Investointien rahavirta						
Investointimenot	−1 151	−1 500	−1 500	−2 400	−2 000	−1 500
Rahoitusosuudet investointimenoihin						
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	2 858					
Toiminnan ja investointien rahavirta	**2 990**	**−976**	**−692**	**−3 569**	**−1 741**	**−2 266**
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaamisten lisäykset	−35 681	−33 000	−25 100	−40 000	−30 000	−30 000
Antolainasaamisten vähennykset	13 147	14 787	14 477	14 600	14 600	14 800
Lainakannan muutokset						
Oman pääoman muutokset	10 000					
Muut maksuvalmiuden muutokset	9 545	19 189	11 315	28 969	17 141	17 466
Rahoituksen rahavirta	**−2 990**	**976**	**692**	**3 569**	**1 741**	**2 266**
Rahavarojen muutos	**0**			**0**		

3.5.7.1. Asuntotuotantorahasto tuloslaskelma ja rahoituslaskelma

1 000 €	Käyttö 2025	Talousarvio 2026	Ennuste 2026	Talousarvio 2027	Talous-suunnitelma 2028	Talous-suunnitelma 2029
Liikevaihto						
Valmistus omaan käyttöön						
Liiketoiminnan muut tuotot						
Materiaalit ja palvelut	−318					
Henkilöstömenot						
Poistot						
Muut menot	0					
Liikeylijäämä/alijäämä	**−318**					
Rahoitustulot ja -menot						
Rahoitustulot	5 294	4 978	5 799	6 100	6 000	5 900
Rahoitusmenot	−70					
Satunnaiset erät						
Rahastojen muutos	−4 906	−4 978	−5 799	−6 100	−6 000	**−5 900**
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)						

1 000 €	Käyttö 2025	Talousarvio 2026	Ennuste 2026	Talousarvio 2027	Talous-suunnitelma 2028	Talous-suunnitelma 2029
Toiminnan rahavirta						
Liikeylijäämä/alijäämä	−318					
Poistot						
Rahoitustulot ja -menot	5 224	4 978	5 799	6 100	6 000	5 900
Satunnaiset erät						
Tulorahoituksen korjauserät						
Investointien rahavirta						
Investointimenot						
Rahoitusosuudet investointimenoihin						
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot						
Toiminnan ja investointien rahavirta	**4 906**	**4 978**	**5 799**	**6 100**	**6 000**	**5 900**
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaamisten lisäykset	−25 114	−18 000	−15 100	−25 000	−18 000	−18 000
Antolainasaamisten vähennykset	3 347	4 479	4 442	4 200	4 200	4 200
Lainakannan muutokset						
Oman pääoman muutokset						
Muut maksuvalmiuden muutokset	16 861	8 543	4 859	14 700	7 800	7 900
Rahoituksen rahavirta	**−4 906**	**−4 978**	**−5 799**	**−6 100**	**−6 000**	**−5 900**
Rahavarojen muutos	**0**			**0**		

3.5.7.2. Urheilu- ja ulkoilulaitosrahasto tuloslaskelma ja rahoituslaskelma

1 000 €	Käyttö 2025	Talousarvio 2026	Ennuste 2026	Talousarvio 2027	Talous-suunnitelma 2028	Talous-suunnitelma 2029
Liikevaihto						
Valmistus omaan käyttöön						
Liiketoiminnan muut tuotot						
Materiaalit ja palvelut						
Henkilöstömenot						
Poistot						
Muut menot						
Liikeylijäämä/alijäämä						
Rahoitustulot ja -menot						
Rahoitustulot	1 985	1 745	1 976	2 100	2 000	1 900
Rahoitusmenot						
Satunnaiset erät						
Rahastojen muutos	−1 985	−1 745	−1 976	−2 100	−2 000	−1 900
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)						

1 000 €	Käyttö 2025	Talousarvio 2026	Ennuste 2026	Talousarvio 2027	Talous-suunnitelma 2028	Talous-suunnitelma 2029
Toiminnan rahavirta						
Liikeylijäämä/alijäämä						
Poistot						
Rahoitustulot ja -menot	1 985	1 745	1 976	2 100	2 000	1 900
Satunnaiset erät						
Tulorahoituksen korjauserät						
Investointien rahavirta						
Investointimenot						
Rahoitusosuudet investointimenoihin						
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot						
Toiminnan ja investointien rahavirta	**1 985**	**1 745**	**1 976**	**2 100**	**2 000**	**1 900**
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaamisten lisäykset	−10 567	−15 000	−10 000	−15 000	−12 000	−12 000
Antolainasaamisten vähennykset	9 800	10 308	10 035	10 400	10 400	10 600
Lainakannan muutokset						
Oman pääoman muutokset						
Muut maksuvalmiuden muutokset	−1 218	2 947	−2 011	2 500	−400	−500
Rahoituksen rahavirta	**−1 985**	**−1 745**	**−1 976**	**−2 100**	**−2 000**	**−1 900**
Rahavarojen muutos	**0**		**0**	**0**	**0**	**0**

Helsinki

3.5.7.3. Vakuutusrahasto tuloslaskelma ja rahoituslaskelma

1 000 €	Käyttö 2025	Talousarvio 2026	Ennuste 2026	Talousarvio 2027	Talous-suunnitelma 2028	Talous-suunnitelma 2029
Liikevaihto		**2 754**	**2 632**	**2 826**	**3 026**	**3 242**
Valmistus omaan käyttöön						
Liiketoiminnan muut tuotot						
Materiaalit ja palvelut						
Henkilöstömenot						
Poistot						
Muut menot	−26					
Liikeylijäämä/alijäämä	**−26**	**2 754**	**2 632**	**2 826**	**3 026**	**3 242**
Rahoitustulot ja -menot						
Rahoitustulot	2 583					
Rahoitusmenot						
Satunnaiset erät						
Rahastojen muutos	−2 557	−2 754	−2 632	−2 826	−3 026	−3 242
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)						

1 000 €	Käyttö 2025	Talousarvio 2026	Ennuste 2026	Talousarvio 2027	Talous-suunnitelma 2028	Talous-suunnitelma 2029
Toiminnan rahavirta						
Liikeylijäämä/alijäämä	−26	2 754	2 632	2 826	3 026	3 242
Poistot						
Rahoitustulot ja -menot	2 583					
Satunnaiset erät						
Tulorahoituksen korjauserät						
Investointien rahavirta						
Investointimenot						
Rahoitusosuudet investointimenoihin						
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot						
Toiminnan ja investointien rahavirta	**2 557**	**2 754**	**2 632**	**2 826**	**3 026**	**3 242**
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaamisten lisäykset						
Antolainasaamisten vähennykset						
Lainakannan muutokset						
Oman pääoman muutokset						
Muut maksuvalmiuden muutokset	−2 557	−2 754	−2 632	−2 826	−3 026	−3 242
Rahoituksen rahavirta	**−2 557**	**−2 754**	**−2 632**	**−2 826**	**−3 026**	**−3 242**
Rahavarojen muutos	**0**					

3.5.7.4. Kasvu- ja elinvoimarahasto tuloslaskelma ja rahoituslaskelma

1 000 €	Käyttö 2025	Talousarvio 2026	Ennuste 2026	Talousarvio 2027	Talous-suunnitelma 2028	Talous-suunnitelma 2029
Liikevaihto						
Valmistus omaan käyttöön						
Liiketoiminnan muut tuotot						
Materiaalit ja palvelut	−1 499	−500	−1 800	−1 000	−1 000	−1 000
Henkilöstömenot	−1					
Poistot						
Muut menot	−1 945	−4 000	−2 700	−3 500	−3 500	−4 500
Liikeylijäämä/alijäämä	**−3 445**	**−4 500**	**−4 500**	**−4 500**	**−4 500**	**−5 500**
Rahoitustulot ja -menot						
Rahoitustulot						
Rahoitusmenot						
Satunnaiset erät						
Rahastojen muutos	3 445	4 500	4 500	4 500	4 500	5 500
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)						

1 000 €	Käyttö 2025	Talousarvio 2026	Ennuste 2026	Talousarvio 2027	Talous-suunnitelma 2028	Talous-suunnitelma 2029
Toiminnan rahavirta						
Liikeylijäämä/alijäämä	−3 445	−4 500	−4 500	−4 500	−4 500	−5 500
Poistot						
Rahoitustulot ja -menot						
Satunnaiset erät						
Tulorahoituksen korjauserät						
Investointien rahavirta						
Investointimenot						
Rahoitusosuudet investointimenoihin						
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot						
Toiminnan ja investointien rahavirta	**−3 445**	**−4 500**	**−4 500**	**−4 500**	**−4 500**	**−5 500**
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaamisten lisäykset						
Antolainasaamisten vähennykset						
Lainakannan muutokset						
Oman pääoman muutokset	10 000					
Muut maksuvalmiuden muutokset	−6 555	4 500	4 500	4 500	4 500	5 500
Rahoituksen rahavirta	**3 445**	**4 500**	**4 500**	**4 500**	**4 500**	**5 500**
Rahavarojen muutos	**0**					

3.5.7.5. Osallisuusrahasto tuloslaskelma ja rahoituslaskelma

1 000 €	Käyttö 2025	Talousarvio 2026	Ennuste 2026	Talousarvio 2027	Talous-suunnitelma 2028	Talous-suunnitelma 2029
Liikevaihto						
Valmistus omaan käyttöön						
Liiketoiminnan muut tuotot						
Materiaalit ja palvelut	−1 549					
Henkilöstömenot	−280					
Poistot		−150	−150	−230	−660	−1 010
Muut menot	−2 890	−4 453	−5 099	−6 371	−4 900	−4 900
Liikeylijäämä/alijäämä	**−4 719**	**−4 603**	**−5 249**	**−6 601**	**−5 560**	**−5 910**
Rahoitustulot ja -menot						
Rahoitustulot						
Rahoitusmenot	0					
Satunnaiset erät						
Rahastojen muutos	4 719	4 603	5 249	6 601	5 560	5 910
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	**0**					

1 000 €	Käyttö 2025	Talousarvio 2026	Ennuste 2026	Talousarvio 2027	Talous-suunnitelma 2028	Talous-suunnitelma 2029
Toiminnan rahavirta						
Liikeylijäämä/alijäämä	−4 719	−4 603	−5 249	−6 601	−5 560	−5 910
Poistot		150	150	230	660	1 010
Rahoitustulot ja -menot	0					
Satunnaiset erät						
Tulorahoituksen korjauserät						
Investointien rahavirta						
Investointimenot	−1 151	−1 500	−1 500	−2 300	−2 000	−1 500
Rahoitusosuudet investointimenoihin						
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	2 858					
Toiminnan ja investointien rahavirta	**−3 013**	**−5 953**	**−6 599**	**−8 671**	**−6 900**	**−6 400**
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaamisten lisäykset						
Antolainasaamisten vähennykset						
Lainakannan muutokset						
Oman pääoman muutokset						
Muut maksuvalmiuden muutokset	3 013	5 953	6 599	8 671	6 900	6 400
Rahoituksen rahavirta	**3 013**	**5 953**	**6 599**	**8 671**	**6 900**	**6 400**
Rahavarojen muutos	**0**					

3.5.7.6. Henkilöstökassarahasto tuloslaskelma ja rahoituslaskelma

1 000 €	Käyttö 2025	Talousarvio 2026	Ennuste 2026	Talousarvio 2027	Talous-suunnitelma 2028	Talous-suunnitelma 2029
Liikevaihto						
Valmistus omaan käyttöön						
Liiketoiminnan muut tuotot						
Materiaalit ja palvelut				−752	−779	−801
Henkilöstömenot				−489	−502	−518
Poistot				−10	−20	−20
Muut menot				−83	−86	−89
Liikeylijäämä/alijäämä				**−1 334**	**−1 387**	**−1 428**
Rahoitustulot ja -menot						
Rahoitustulot						
Rahoitusmenot						
Satunnaiset erät						
Rahastojen muutos				1 334	1 387	1 428
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)						

1 000 €	Käyttö 2025	Talousarvio 2026	Ennuste 2026	Talousarvio 2027	Talous-suunnitelma 2028	Talous-suunnitelma 2029
Toiminnan rahavirta						
Liikeylijäämä/alijäämä				−1 334	−1 387	−1 428
Poistot				10	20	20
Rahoitustulot ja -menot						
Satunnaiset erät						
Tulorahoituksen korjauserät						
Investointien rahavirta						
Investointimenot				−100		
Rahoitusosuudet investointimenoihin						
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot						
Toiminnan ja investointien rahavirta				**−1 424**	**−1 367**	**−1 408**
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaamisten lisäykset						
Antolainasaamisten vähennykset						
Lainakannan muutokset						
Oman pääoman muutokset						
Muut maksuvalmiuden muutokset				1 424	1 367	1 408
Rahoituksen rahavirta				1 424	1 367	1 408
Rahavarojen muutos						

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala

Käyttötalousosa

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala

4. Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala

4.1. Palvelustrategia, palvelutasopäätös ja talousarvion sitovuus

Helsingissä kaupunkistrategia vastaa hyvinvointialueilla laadittavaa hyvinvointialuestrategiaa. Kaupunkistrategian rinnalla sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialaa ohjaa kaupunginvaltuuston hyväksymä lakisääteinen palvelustrategia, joka laaditaan valtuustokausittain talouden ja toiminnan suunnittelua ja johtamista varten. Palvelustrategiassa määritellään sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan pitkän aikavälin tavoitteet ja linjaukset huomioiden myös hyvinvointialueiden valtakunnalliset tavoitteet. Tavoitteiden asettamisen lähtökohtina ovat asukkaiden tarpeet, paikalliset olosuhteet sekä palvelujen saatavuus ja saavutettavuus. Keskeisimpiä palvelustrategiassa asetettuja tavoitteita toteutetaan suoraan talousarvion sitovina toimialan tavoitteina, ja niiden etenemistä seurataan ja raportoidaan siten osana talousarvioprosessia.

Pelastustoimea ohjaa palvelustrategian rinnalla pelastustoimen lakisääteinen palvelutasopäätös. Siinä toiminnan tavoitteet ja tuotettavien palveluiden palvelutaso määritellään alueella esiintyvien uhkien ja niistä aiheutuvien riskien perusteella laadittavan riskiarvion pohjalta.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi uuden kaupunkistrategian 27.8.2025, ja palvelustrategia vuosille 2026–2029 hyväksyttiin 21.1.2026. Kaupunginvaltuustossa 15.11.2023 hyväksytty pelastustoimen palvelutasopäätös on voimassa 2024–2026. Uusi palvelutasopäätös tulee päätöksentekoon loppuvuodesta 2026.

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialalla on talousarviossa yksi valtuustoon nähden sitova nettobudjetoitu talousarvioluku 5 10 Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimi. Talousarvioluvussa on kaksi talousarviokohtaa: 5 10 01 Sosiaali-, terveys- ja pelastuspalvelut sekä 5 10 02 HUS-yhtymä. Talousarviossa esitetyt palvelukokonaisuustason määrärahat sekä HUS-yhtymän määrärahat tarkentuvat toimialan tulosbudjetissa.

Helsinki

4.2. Käyttötalousosa

4.2.1. 5 10 Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimi

1 000 €	Käyttö 2025	Talousarvio 2026	Ennuste 2026	Ehdotus 2027	Talousarvio 2027	Talous-suunnitelma 2028	Talous-suunnitelma 2029
Tulot yhteensä	289 254	260 398	271 371	288 565	288 565	297 020	305 039
Menot yhteensä	3 074 341	3 289 555	3 271 348	3 446 144	3 446 144	3 598 297	3 742 229
Toimintakate	−2 785 087	−3 029 156	−2 999 977	−3 157 579	−3 157 579	−3 301 277	−3 437 190
Poistot	8 119	10 000	9 608	12 000	12 000	12 000	12 000
Tilikauden tulos	−2 793 207	−3 039 156	−3 009 585	−3 169 579	−3 169 579	−3 313 277	−3 449 190

4.2.1.1. Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimi

Toiminnan kuvaus

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialalla (Sotepe) järjestetään palveluja kaikille helsinkiläisille. Palveluja tuotetaan omana toimintana yli 300 toimipaikassa noin 15 600 työntekijän osaamisella. Lisäksi palveluja järjestetään ostopalveluja ja palveluseteleitä hyödyntämällä. Toimiala toimii sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnan alaisuudessa, ja lautakunnalla on yksilöasioiden jaosto sekä pelastusjaosto.

Helsingin kaupunki vastaa sotepe-palvelujen järjestämisestä asukkaille. Järjestäjän vastuulla on valvoa sekä omia että ostopalveluja niin, että niiden toteutumista, turvallisuutta, laatua ja yhdenvertaisuutta seurataan ja epäkohdat korjataan.

Sotepen palvelukokonaisuudet ovat: perhe- ja sosiaalipalvelut (peso), terveys- ja päihdepalvelut (tepa), sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelut (SKH), pelastustoimi (pela) sekä toimialan yhteiset palvelut (yhpa).

Talousarvion jakautuminen

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala	Tulosbudjetti 2026 (1 000 €)	Talousarvio 2027 (1 000 €)	Muutos edelliseen vuoteen (1 000 €)	Muutos edelliseen vuoteen (%)
TA-kohdan toimintakate yhteensä	−3 029 156	−3 157 579	−128 423	4,2 %
Perhe- ja sosiaalipalvelut	−631 888	−649 763	−17 875	2,8 %
Terveys- ja päihdepalvelut	−486 478	−503 031	−16 553	3,4 %
Sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelut	−589 281	−615 240	−25 959	4,4 %
Pelastustoimen palvelut	−56 305	−50 578	5 727	−10,2 %
Toimialan yhteiset palvelut	−93 874	−98 638	−4 764	5,1 %
Toimialayhteiset menot	−306 964	−333 633	−26 669	8,7 %
HUS-yhtymä	−864 367	−906 696	−42 329	4,9 %

Kaupunkistrategian toteuttaminen

Kaupunkistrategiassa “Helsinki josta voimme olla ylpeitä” (2025–2029) sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen osalta strategisista painopisteistä ja kivijaloista korostuvat “sujuva arki ja palvelut”, “Helsinki jossa jokainen voi hyvin”, “talous”, “turvallisuus ja varautuminen”, “henkilöstö ja johtaminen” sekä “vaikuttamistyö ja kansainvälisyys”. Kaupunkistrategiaa toteutetaan toimialalla pääsääntöisesti talousarviotavoitteiden ja ohjelmakokonaisuuksien kautta. Näissä asetettuja tavoitteita konkretisoidaan vuosittain toimintasuunnitelmassa sekä ohjelmien tarkemmissa toimeenpanosuunnitelmissa.

Vuonna 2027 Sotepessa edistetään muiden toimialojen tavoin sitovia kaupunkiyhteisiä tavoitteita: Asiakkaiden tyytyväisyys palveluihimme kasvaa, Naapurustojen yhteisöllisyys ja viihtyisyys lisääntyvät ja Kaupungin vetovoimaisuus työnantajana lisääntyy, sekä muita kaupunkiyhteisiä tavoitteita: Määrärahojen tarveperustainen kohdentaminen kasvaa (segregaatio), Tuottavuutemme paranee ja Edistämme kaupunkilaisten työkykyä ja työllisyyttä kaikissa elämänvaiheissa (elinvoima).

Vuonna 2027 Sotepessa osallistutaan kaikkiin kolmeen kaupunkistrategiaa toteuttavaan ohjelmalliseen kokonaisuuteen, jotka ovat yhteen kokoavat ohjelmakokonaisuudet, uudistavat ohjelmat ja vakiintuneet ohjelmat.

Yhteen kokoavia ohjelmakokonaisuuksia ovat ympäristö- ja ilmastokokonaisuus sekä liikennekokonaisuus. Niissä olemassa olevia ohjelmia kootaan yhteen ja päivitetään tarvittavilta osin kaupunkistrategian mukaisiksi.

Ympäristö- ja ilmastokokonaisuuteen liittyen Sotepessa ryhdytään toteuttamaan toimialan uutta kestävän kehityksen ohjelmaa 2027–2030. Ohjelman kautta toimialalla toteutetaan kaupungin ympäristö- ja ilmasto-ohjelmien tavoitteita yhdistettynä muihin kestävän kehityksen työn painopisteisiin. Ilmastotyön kokonaisuus on ohjelmassa merkittävässä osassa, ja vuonna 2027 hellejaksoihin varautumisen ja sopeutumisen tarpeet palvelurakennuksissa kartoitetaan sekä toimialalle luodaan menettelyt hellejaksojen hallintaan. Samalla kestävän kehityksen työtä tuodaan näkyvämmäksi osana palveluviestintää.

Liikennekokonaisuuden osalta toimialalla osallistutaan kaupunkiyhteisen pyöräliikenteen kehittämisohjelman 2026–2029 toteuttamiseen. Pyöräilyn hyötyjä tuodaan esille asiakastyössä osana hyvinvointia ja terveyttä edistävää liikkumisen puheeksi ottoa. Myös toimialan työntekijöitä kannustetaan pyöräilemään työ- ja työasiamatkoilla.

Uudistavista ohjelmista toimialalla painottuvat kasvun, osaamisen ja elinvoiman tavoitteet sekä segregaation ehkäisemisen tavoitteet.

Toimialalla toteutetaan kaupunkitasoisen Kasvun, osaamisen ja elinvoiman -ohjelman ja toimialan TKKI-suunnitelman tavoitteita. Terveys- ja hyvinvointialan kasvua vahvistetaan TKI-yhteistyöllä ja kumppanuuksilla innovaatioekosysteemeissä. Meilahden alueen vision 2030 kehittämiseen osallistutaan aktiivisesti kaupungin toimijoiden sekä terveys- ja hyvinvointialan yritysten kumppanina. Toimialan innovaatioprosesseja kehitetään ja tietoisuutta niistä lisätään yhteistyössä yritysten kanssa. Ulkoista rahoitushakuosaamista vahvistetaan ja tarvittavia tukirakenteita kehitetään projektinhallintamallin avulla.

Segregaation ehkäisemisen tavoitteiden pohjalta laadittavien kaupunkiyhteisten talousarviotavoitteiden toteutumista seurataan toiminnan ja talouden ennusteiden yhteydessä. Tavoitteita täsmennetään toimintasuunnitelmiin kirjattavien toimenpiteiden avulla.

Maahanmuuttajataustaisten lasten kielen kehityksen tukemista vahvistetaan kehittämällä lapsikohtaista ohjausta neuvolasta varhaiskasvatukseen.

Päihdestrategian mukaiset toimenpiteet toteutetaan. Nopeiden toimenpiteiden, kuten jalkautuvan työn lisäämisen ja vieroitushoitoon pääsyn tehostamisen lisäksi huomiota kiinnitetään kuntoutuspolun vahvistamiseen.

Toimiala on tiiviisti mukana asunnottomuusohjelman toteuttamisessa, ja vuonna 2027 painotetaan erityisesti asumisneuvonnan ja sosiaalityön keinojen kehittämistä asumisen onnistumisen tukena.

Vakiintuneista ohjelmista keskeisimpiä ovat hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen, palvelujen ja henkilöstön tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmien sekä asumisen ja maankäytön ohjelman lisäksi palvelustrategia ja palvelutasopäätös.

Toimiala osallistuu Helsingin hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen (HYTE) johtamis- ja koordinaatiorakenteiden mukaiseen yhteistyöhön ja toimeenpanee osaltaan lakisääteistä hyvinvointisuunnitelmaa vuosille 2026–2029. Suunnitelmassa määriteltyjä tavoitteita edistävät toimenpiteet määritellään vuosittain osana toimintasuunnitelmaa.

Asukkaiden toimintakykyä ja terveellisiä elintapoja sekä mielen hyvinvointia ja osallisuutta edistetään hyvinvointisuunnitelman tavoitteet huomioiden. Lisäksi huomioidaan hyvinvointi- ja terveyserojen kaventamista koskevat tavoitteet sekä edistetään arkiliikkumista ja liikunnallista elämäntapaa. Toimialalla osallistutaan myös Lapsiystävällinen kunta -työhön.

HYTE-kerroin-työn toimeenpanoa ja seurantaa vahvistetaan. Uudenmaan tasoista hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämistyötä toteutetaan sovittujen tavoitteiden osalta osana HUS-järjestämissopimuksen HYTE-teemaryhmää.

Palvelujen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma ohjaa toimialakohtaisia toimenpiteitä, jotka viedään toimintasuunnitelmaan vuodelle 2027. Sukupuolten tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistäminen on huomioitu myös toimialan palvelustrategiassa. Asiakkaiden syrjintään ja syrjintäkokemuksiin kiinnitetään erityistä huomiota, syrjinnästä ilmoittamista helpotetaan ja turvallisemman tilan periaatteita vakiinnutetaan asiakkaille ja työntekijöille järjestettävissä tilaisuuksissa. Erityisesti heikommassa asemassa olevien asukkaiden sekä lasten ja nuorten osallisuutta edistetään. Kiinnitetään erityistä huomiota naisten asemaan osana asunnottomuuden ehkäisevää työtä vahvistamalla naisten ja päihteettömien erillistä hätämajoitusta. Vahvistetaan myös yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa turvakotiin ja tuettuun asumiseen pääsyä päihteitä käyttäville

naisille. Päätöksenteossa toteutetaan sukupuoli- ja yhdenvertaisuusvaikutusten arviointia, ja ennakkovaikutusten arviointiosaamista vahvistetaan.

Henkilöstön tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman mukaisista toimenpiteistä korostuvat vuonna 2027 henkilöstön ja esihenkilöiden tasa-arvoa, yhdenvertaisuutta, moninaisuutta sekä syrjimättömyyttä koskevan osaamisen vahvistaminen, turvallisen ja syrjimättömän työympäristön vahvistaminen tarjoamalla tukea turvallisemman tilan periaatteiden laatimiseen ja käyttöönottoon, kehittyvällä kielitaidolla työskentelevien työntekijöiden työkielen oppimisen tukeminen sekä yhdenvertaiseen ja tasa-arvoiseen hakijakokemukseen panostaminen kaikissa toimialan rekrytoinneissa, ja esihenkilöiden monimuotoista rekrytointia koskevan osaamisen vahvistaminen.

Kaupunkiuudistustyössä painotetaan Sotepen osalta lähipalveluja, erityistä tukea tarvitsevien palveluja sekä yhteisöllisyyden ja naapurustojen tukemista. Toimenpiteet painottuvat vuonna 2027 kokonaisuuteen Paikallinen identiteetti ja omaleimaisuus. Tähän liittyen lisätään esimerkiksi matalan kynnyksen asukasosallisuutta, laajennetaan asumisen ammattilaisten yhteistyöverkostoa, edistetään monikielisten asukkaiden tavoittamista, järjestetään lähiöretkiä sosiaalipalvelujen asiakastyötä tekeville sekä tehdään uudenlaista someviestintää.

Sotepea koskevat kaupunkistrategian tavoitteet on sisällytetty palvelustrategiaan joko sellaisenaan tai osaksi tarkempaa tavoiteasettelua. Palvelustrategia huomioidaan kaikkia toimiala- ja palvelukokonaisuustasoisia kehittämis- ja toteuttamissuunnitelmia laadittaessa.

Palvelustrategian tavoitteet vuosille 2026–2029 on jäsennelty neljän teeman avulla: palvelujen saatavuus ja vaikuttavuus, toiminnan ja talouden tasapaino, osaavan henkilöstön riittävyys sekä turvallisuus ja varautuminen. Teemat kuvaavat strategisesti keskeisimpiä painotuksia tuleville vuosille ja sisältävät kuvaukset myös tavoitteille määritellyistä toimenpidekokonaisuuksista.

Ennusteiden mukaan Helsingin väestönkasvu jatkuu, mikä lisää sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan palvelujen tarvetta. Samanaikaisesti perusterveydenhuollon osalta on tunnistettu tarve parantaa asukkaiden hoitoon pääsyä ja hoidon jatkuvuutta. Kaupungin kasvu vaikuttaa myös palveluverkon suunnitteluun ja esimerkiksi pelastustoimen palveluverkoston laajuuteen. Lakisääteisten palvelujen saatavuuden turvaamiseksi olennaisia kehittämiskohteita ovat osaltaan ennaltaehkäisevien ja varhaisen tuen palvelujen kehittäminen, palveluketjujen ja moniammatillisen yhteistyön sujuvuuden varmistaminen sekä digitalisaation ja tekoälyn mahdollisuuksien hyödyntäminen.

Etä- ja digipalvelujen käytettävyyteen ja saavutettavuuteen on panostettava. Digitaalisia palveluja hyödynnetään ensisijaisena asiointiväylänä silloin, kun ne ovat asiakkaalle sopivia, mutta samalla turvaamme mahdollisuuden asioida muuten kuin digitaalisesti niille, jotka sitä tarvitsevat. Asiakkaiden digiosaamista ja mahdollisuuksia saada tukea digitaaliseen asiointiin vahvistetaan yhteistyössä kaupungin muiden toimialojen kanssa. Palvelujen saatavuuden varmistamiseksi olennaista on edelleen myös ammattilaisten työn helpottaminen digitaalisilla ratkaisuilla sekä rutiinitehtävien automatisoinnin avulla.

Helsingissä sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen, erikoissairaanhoidon sekä pelastuspalvelujen järjestämisessä on huomioitava pääkaupungin ja metropolialueen erityishaasteet. Helsingin väestö on monimuotoinen. Vieraskielisen väestön määrä ja osuus väestöstä on kasvanut merkittävästi, ja kasvun ennakoidaan jatkuvan edelleen. Tämä tulee huomioida palvelujen suunnittelussa ja palvelutarjonnassa. Mielen hyvinvoinnin ja päihteiden käytön osalta Helsingin tilanne on huonompi kuin muualla maassa. Tilanne edellyttää laajempien kaupunkiyhteisten toimenpiteiden rinnalla mielenterveys- ja päihdepalveluihin pääsyn sekä hoidon porrastuksen ja palveluketjujen toimivuuden kehittämistä.

Helsingin väestö on keskimääräistä nuorempaa, mutta seuraavan kymmenen vuoden aikana 85 vuotta täyttäneiden määrä lähes kaksinkertaistuu. Tämä haastaa palvelujärjestelmää, sillä väestön ikääntyessä lisääntyvät myös muun muassa muistisairaudet ja monisairastavuus.

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan rahoitus perustuu laskennalliseen valtionrahoitukseen sekä asiakasmaksutuloihin. Julkisen talouden tasapainottamiseen kohdistuvan paineen arvioidaan jatkuvan tarkoittaen sitä, ettei hyvinvointialueille ole odotettavissa nykyistä suurempaa rahoituksen kasvua. Rahoitusmallin uudistamiseen liittyy tulevaisuudessa myös epävarmuuksia. Riskinä on, että rahoituksen kasvu on hitaampaa kuin palvelutarpeen kasvu.

Tiukkeneva talous tuo palvelujen järjestämiseen haasteita ja edellyttää toiminnallisia muutoksia, joilla toimintaa voidaan tulevina vuosina sopeuttaa Helsingin saamaa kokonaisrahoitusta vastaavaksi. Valtionrahoituksen oikeudenmukaisen tason varmistamiseksi vaikuttamistyötä on välttämätöntä jatkaa.

Palvelujen järjestämisen kokonaisuutta on arvioitava aiempaa suunnitelmallisemmin, koska resurssit ovat entistä rajallisemmat palvelutarpeen edelleen kasvaessa. Lisäksi lainsäädäntö tuo palvelujen järjestäjälle uusia velvoitteita samaan aikaan, kun valtion strateginen ohjaus sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan palveluissa vahvistuu.

Erikoissairaanhoidon toimijana Uudellamaalla on HUS-yhtymä, jolla on järjestämisvastuu laissa säädetyistä erikoissairaanhoidon tehtävistä sekä HUS-järjestämissopimuksessa erikseen sovituista terveydenhuollon palveluista. Helsingin

kaupungilla on myös omia erikoissairaanhoidon palveluja. Keskeistä tulevina vuosina ovat perustason palvelujen ja erikoissairaanhoidon yhteistyön ja ohjauksen vahvistaminen sekä palvelujen yhteensovittaminen.

Väestön ikärakenteen muutokset ja ammattiin valmistuvien ikäluokkien pieneneminen yhdistettynä lisääntyvään eläköityvien määrään ennakoidaan aiheuttavan jo muutaman vuoden päästä vaikeaa henkilöstöpulaa sosiaali- ja terveydenhuollossa sekä pelastustoimessa. Henkilöstön työkyvyn ylläpitämisen, osaamisen ja kehittymisen tärkeys korostuu entisestään.

Digitaalinen murros ja tekoälyn käytön yleistyminen avaavat uusia mahdollisuuksia, mutta asettavat myös vaatimuksia uudenlaiselle osaamiselle ja toimintatavoille.

Vieraskielisen väestön kasvun myötä työyhteisöjen monimuotoisuus lisääntyy, mikä tulee huomioida henkilöstön ammatillisessa täydennyskoulutuksessa ja osaamisen varmistamisessa.

Toimintaympäristön lisääntyvä epävakaus vaikuttaa myös sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan palveluihin. Kansainvälinen turvallisuusympäristö on muuttunut epävakaisemmaksi ja globaalien pandemioiden riski on kohonnut. Helsingissä tulee varmistaa oma riittävä palvelutuotanto sekä varautua toimimaan ja tarjoamaan välttämättömät palvelut kaikissa olosuhteissa. Hybridivaikuttamisen, kriittiseen infrastruktuuriin vaikuttamisen ja sabotaasin riskit ovat kohonneet.

Ilmastonmuutoksen eteneminen edellyttää kaupungilta laajamittaista sopeutumista ja varautumista sen aiheuttamiin haittavaikutuksiin. Huomiota tulee muun muassa kiinnittää vaikutuksiin, joita helleaaltojen kaltaiset sään ääri-ilmiöt aiheuttavat erityisesti ikäihmisten ja pitkäaikaissairaiden terveydentilaan.

Lakisääteisellä sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan omavalvontaohjelmalla toteutetaan ja osaltaan seurataan palvelustrategian toteutumista ja toimeenpanoa. Omavalvontaohjelma on toimialatasoinen järjestämisvastuun toteutumista strategisesti ohjaava asiakirja. Omavalvonnalla varmistetaan asiakkaiden yhdenvertaisuus sekä palvelujen saatavuus, jatkuvuus, turvallisuus ja laatu.

Osana kaupunkistrategian toimeenpanoa toimialalla toteutetaan lisäksi strategiakauden ylittäviä periaatteita ja linjauksia sekä osallistutaan näihin liittyvään kehittämistyöhön. Esimerkkinä voidaan mainita kaupunkitasoinen osallisuus- ja vuorovaikutusmalli, jota täsmentävät toimialakohtaiset osallisuussuunnitelmat. Sotepen osallisuussuunnitelma on laadittu sekä kaupunkistrategia että palvelustrategia huomioiden. Suunnitelman mukaisesti vuonna 2027 kerätään ja analysoidaan eri menetelmin asiakaskokemustietoa omalääkäri- ja hoitajamallin toiminnan kehittämisen tueksi. Lisäksi terveysasemilla ja hammashoitoloissa toteutetaan selvitystyö lasten ja nuorten osallisuudesta. Henkilöstön yhteiskehittämiseen panostetaan ja henkilöstöä koulutetaan asiakaspalautteiden käsittelyn hyviin käytäntöihin sekä palautemyönteiseen kulttuuriin.

Kaupunkistrategian tavoitteita edistetään muiden toimialojen tapaan myös muun muassa toimialan kaksikielisyyssuunnitelman avulla. Suunnitelma on laadittu kaupunkistrategian ja Sotepen palvelustrategian pohjalta. Vuonna 2027 kehittämiskohteena on kaksikielisyyssuunnitelman toimenpiteiden edistäminen palvelukokonaisuuksissa sekä erityisesti ruotsin kielen huomioiminen palvelujen kehittämisessä.

Helsinki

4.2.1.2. 5 10 01 Sosiaali-, terveys- ja pelastuspalvelut

1 000€	Käyttö 2025	Talousarvio 2026	Ennuste 2026	Ehdotus 2027	Talousarvio 2027	Talous-suunnitelma 2028	Talous-suunnitelma 2029
Tulot yhteensä	289 254	260 398	271 371	288 565	288 565	297 020	305 039
Menot yhteensä	2 264 844	2 425 188	2 411 948	2 539 448	2 539 448	2 651 569	2 757 632
Toimintakate	−1 975 590	−2 164 789	−2 140 577	−2 250 883	−2 250 883	−2 354 549	−2 452 593
Poistot	8 119	10 000	9 608	12 000	12 000	12 000	12 000
Tilikauden tulos	−1 983 710	−2 174 789	−2 150 185	−2 262 883	−2 262 883	−2 366 549	−2 464 593

Talousarvion toiminnan tavoitteet vuodelle 2027

Sitovat toiminnan tavoitteet

Sitova toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	**Asiakkaiden tyytyväisyys palveluihimme kasvaa**
Tavoitteen tyyppi	Sitova toiminnan tavoite
Tavoitekategoria	Kaupunkiyhteinen
Strategian painopiste	Tapamme toimia
Mittari 1	Toimialatasoinen sote-palveluiden NPS-suositteluindeksin arvo kasvaa
Mittarin 1 lähtöarvo	NPS-suositteluindeksin vuoden 2026 tulos
Mittarin 1 tavoitearvo	Korkeampi kuin vuoden 2026 tulos

Sitova toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	**Naapurustojen yhteisöllisyys ja viihtyisyys lisääntyvät**
Tavoitteen tyyppi	Sitova toiminnan tavoite
Tavoitekategoria	Kaupunkiyhteinen
Strategian painopiste	Viihtyisät ja yhteisölliset naapurustot
Mittari 1	Keskimääräinen vastausaika asiakaspalautteisiin laskee (arkipäivä)
Mittarin 1 lähtöarvo	5,7 arkipäivää
Mittarin 1 tavoitearvo	Enintään 5 arkipäivää
Mittari 2	Negatiivisten asiakaspalautteiden määrä vähenee (lkm)
Mittari 2 lähtöarvo	Vuoden 2026 toteuma (lkm)
Mittari 2 tavoitearvo	Pienempi kuin vuonna 2026 (lkm)

Sitova toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	**Kaupungin vetovoimaisuus työnantajana lisääntyy**
Tavoitteen tyyppi	Sitova toiminnan tavoite
Tavoitekategoria	Kaupunkiyhteinen
Strategian painopiste	Henkilöstö ja johtaminen
Mittari 1	Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan työntekijöiden työnantajan suositteluindeksi kasvaa (%)
Mittarin 1 lähtöarvo	84 % (Fiilari 2025)
Mittarin 1 tavoitearvo	Fiilari 2027 tulos suurempi kuin vuoden 2025 tulos

Sitova toiminnan tavoite	Selite
Mittari 2	Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan työntekijöiden kokemus johtamisesta ja työelämän laadusta paranee (%)
Mittari 2 lähtöarvo	60 % (Fiilari 2025)
Mittari 2 tavoitearvo	Fiilari 2027 tulos suurempi kuin vuoden 2025 tulos
Mittari 3	Hakijakokemuksen NPS-suositteluindeksin arvo paranee
Mittarin 3 lähtöarvo	-8 (2025)
Mittarin 3 tavoitearvo	0
Mittari 4	Täydennyskoulutuspäivien määrä per henkilö
Mittari 4 lähtöarvo	3,7 per henkilö (2025)
Mittari 4 tavoitearvo	Vähintään 3,7 per henkilö

Sitova toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	**Perusterveydenhuollon hoitoon pääsy paranee**
Tavoitteen tyyppi	Sitova toiminnan tavoite
Tavoitekategoria	Toimialan oma
Strategian painopiste	Helsingissä jokainen voi hyvin
Mittari 1	Osuus (%) ensimmäisistä hoitotapahtumista lääkärillä, jotka toteutuvat terveysasemapalveluissa 14 vuorokaudessa
Mittarin 1 lähtöarvo	33 %
Mittarin 1 tavoitearvo	Vähintään 95 %
Mittari 2	Osuus (%) ensimmäisistä hoitotapahtumista hoitajalla, jotka toteutuvat terveysasemapalveluissa 14 vuorokaudessa
Mittari 2 lähtöarvo	99 %
Mittari 2 tavoitearvo	Vähintään 95 %
Mittari 3	Aika (vrk) yhteydenotosta ensikäyntiin mielenterveys- ja päihdetyön sairaanhoitajilla kaikkien terveysasemien keskiarvona
Mittarin 3 lähtöarvo	23 vuorokautta
Mittarin 3 tavoitearvo	Pienempi tai yhtä suuri kuin 14 vuorokautta
Mittari 4	Aika (vrk) yhteydenotosta suoraan vastaanottoon fysioterapiassa alueilla, jossa on käytössä fysioterapeutin tekemä hoidon tarpeen arviointi
Mittari 4 lähtöarvo	3,6 vuorokautta
Mittari 4 tavoitearvo	Pienempi tai yhtä suuri kuin 14 vuorokautta
Mittari 5	Aika (vrk) yhteydenotosta ensimmäiseen kiireettömään suun terveydenhuollon hoitokäyntiin
Mittari 5 lähtöarvo	216 vuorokautta
Mittari 5 tavoitearvo	Pienempi kuin 180 vuorokautta

Sitova toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	**Palvelujen jatkuvuus paranee**
Tavoitteen tyyppi	Sitova toiminnan tavoite
Tavoitekategoria	Toimialan oma
Strategian painopiste	Helsingissä jokainen voi hyvin
Mittari 1	Osuus (%) terveysasemien omalääkärin saaneiden käynneistä, jotka toteutuvat omalääkärillä, kasvaa
Mittarin 1 lähtöarvo	42 %
Mittarin 1 tavoitearvo	Vähintään 50 %
Mittari 2	Kotihoidon 75 vuotta täyttäneiden asiakkaiden osuus (%) vähenee, joilla päivystyksenä alkaneita sairaalajaksoja
Mittari 2 lähtöarvo	27,83 %

Sitova toiminnan tavoite	Selite
Mittari 2 tavoitearvo	Pienempi kuin 27,83 %
Mittari 3	Hoitovastaavamallin piirissä olevien alle 18-vuotiaiden lukumäärä kasvaa (lkm)
Mittarin 3 lähtöarvo	212
Mittarin 3 tavoitearvo	Vähintään 500
Mittari 4	Turvallisuuskoulutuksen käyneiden määrä pysyy vuoden 2026 tasolla sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstöllä, joka vastaa toimintakyvyiltään heikentyneiden asiakkaiden turvallisuudesta ja kotiin vietävistä palveluista
Mittari 4 lähtöarvo	3000
Mittari 4 tavoitearvo	Vähintään 3000
Mittari 5	Osuus (%) psykiatrisista potilaista, jotka siirtyvät mielenterveysasumispalveluun 10 vuorokauden kuluessa sairaalahoidon tarpeen päättymisestä kasvaa
Mittari 5 lähtöarvo	70 %
Mittari 5 tavoitearvo	Vähintään 90 %

Sitova toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	**Asiakkaat saavat tarpeitaan vastaavat varhaisen tuen palvelut**
Tavoitteen tyyppi	Sitova toiminnan tavoite
Tavoitekategoria	Toimialan oma
Strategian painopiste	Helsingissä jokainen voi hyvin
Mittari 1	Osuus (%) alle 23-vuotiaista asiakkaista, joilla terveydenhuollossa toteutuu lain mukaisena alle 23-vuotiaiden terapiatakuu eli viive (vrk) hoidon tarpeen arviosta interventioon
Mittarin 1 lähtöarvo	82 %
Mittarin 1 tavoitearvo	100 %
Mittari 2	Osuus (%) alle 23-vuotiaista asiakkaista, joilla sosiaalihuollossa toteutuu lain mukaisena alle 23-vuotiaiden terapiatakuu eli viive (vrk) palvelupäätöksen päätöspäivämäärästä merkintään sosiaalipalvelun aloittamisesta kirjattuun palvelun aloittamisen päivämäärään
Mittari 2 lähtöarvo	100 %
Mittari 2 tavoitearvo	100 %
Mittari 3	Terveydenhoitajan määräaikaistarkastusten toteutuminen kouluterveydenhuollossa 1., 5. ja 8. -luokilla pysyy vuoden 2026 tasolla
Mittarin 3 lähtöarvo	98 %
Mittarin 3 tavoitearvo	Vähintään 98 %
Mittari 4	Työttömien terveystarkastusten määrä kasvaa
Mittari 4 lähtöarvo	2 517
Mittari 4 tavoitearvo	Vähintään 3 000

Sitova toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	**Sotepen järjestämät palvelut vastaavat kasvaviin palvelutarpeisiin**
Tavoitteen tyyppi	Sitova toiminnan tavoite
Tavoitekategoria	Toimialan oma
Strategian painopiste	Sujuva arki ja toimivat palvelut
Mittari 1	Palvelutarpeiden mukaisiin asiakkuuksiin ryhmiteltyjen asiakkaiden osuus (%) koko asiakasmäärästä kasvaa
Mittarin 1 lähtöarvo	3,4 %
Mittarin 1 tavoitearvo	Vähintään 8 %
Mittari 2	Niiden riskiruutujen, joissa on pitkään jatkuneita puutteita pelastustoiminnan ensimmäisen vasteen toimintavalmiusaikatavoitteen toteumissa, määrä laskee (lkm)
Mittari 2 lähtöarvo	40 ruutua
Mittari 2 tavoitearvo	Enintään 30 ruutua

Sitova toiminnan tavoite	Selite
Mittari 3	Osuus (%) Maisa-viesteistä, joihin on vastattu palvelulupauksen mukaisesti yhden arkivuorokauden sisällä
Mittarin 3 lähtöarvo	46 %
Mittarin 3 tavoitearvo	Vähintään 99 %

Sitova toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	**Taloutemme pysyy tasapainoisena lakisääteisten palvelujen turvaamiseksi**
Tavoitteen tyyppi	Sitova toiminnan tavoite
Tavoitekategoria	Toimialan oma
Strategian painopiste	Talous
Mittari 1	Tuloksessa saavutetaan talousarvion mukainen tai parempi tulos (euroa)
Mittarin 1 lähtöarvo	Talousarvion tulos 2027
Mittarin 1 tavoitearvo	Talousarvion mukainen tai parempi tulos

Sitova toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	**Olemme varautuneet kriittisten palvelujen tuottamiseen kaikissa tilanteissa**
Tavoitteen tyyppi	Sitova toiminnan tavoite
Tavoitekategoria	Toimialan oma
Strategian painopiste	Turvallisuus ja varautuminen
Mittari 1	Varautumisen perusteet -koulutuksen suorittaneiden osuus (%) henkilöstöstä
Mittarin 1 lähtöarvo	0 %
Mittarin 1 tavoitearvo	10 %
Mittari 2	Valmius- ja jatkuvuussuunnitelmat on päivitetty
Mittari 2 lähtöarvo	Valmius- ja jatkuvuussuunnitelmia ei ole kaikin osin päivitetty
Mittari 2 tavoitearvo	Valmius- ja jatkuvuussuunnitelmat ovat päivitetty
Mittari 3	Toimialan yksiköiden osuus (%), joissa on valmiussuunnitelman mukaisesti harjoiteltu vähintään kerran jonkin kriittisen toiminnan osalta
Mittarin 3 lähtöarvo	0 %
Mittarin 3 tavoitearvo	100 %

Toiminnan tavoitteet

Toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	**Tuottavuutemme paranee**
Tavoitteen tyyppi	Toiminnan tavoite
Tavoitekategoria	Kaupunkiyhteinen
Strategian painopiste	Talous
Mittari 1	0,3 % menokasvun pieneneminen
Mittarin 1 lähtöarvo	0 euroa
Mittarin 1 tavoitearvo	10,3 miljoonaa euroa

Toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	**Edistämme kaupunkilaisten työkykyä ja työllisyyttä kaikissa elämänvaiheissa**

Toiminnan tavoite	Selite
Tavoitteen tyyppi	Toiminnan tavoite
Tavoitekategoria	Kaupunkiyhteinen
Strategian painopiste	Elämää, elinvoimaa, osaamista ja kasvua
Mittari 1	Ohjaamossa tavoitettujen nuorten määrä kasvaa
Mittarin 1 lähtöarvo	14 705
Mittarin 1 tavoitearvo	Vähintään 20 000
Mittari 2	Palkkatuella työllistettyjen määrä kasvaa
Mittari 2 lähtöarvo	435
Mittari 2 tavoitearvo	Vähintään 535

Toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	**Määrärahojen tarveperusteinen kohdentaminen kasvaa**
Tavoitteen tyyppi	Toiminnan tavoite
Tavoitekategoria	Kaupunkiyhteinen
Strategian painopiste	Helsingissä jokainen voi hyvin
Mittari 1	Kaupunkiuudistusalueiden sote-palvelujen NPS-suositteluindeksin keskiarvo kasvaa
Mittarin 1 lähtöarvo	Vuoden 2026 toteuma
Mittarin 1 tavoitearvo	Suurempi kuin vuoden 2026 toteuma
Mittari 2	Palveluihin pääsy kaupunkiuudistusalueilla ja niitä vastaavilla alueilla on vähintään kaupungin keskiarvon tasolla
Mittarin 2 lähtöarvo	Kaupungin keskiarvo 2026
Mittarin tavoitearvo	Suurempi kuin kaupungin keskiarvo

Henkilöstösuunnitelma

Henkilöstömäärän kehittyminen	2022	2023	2024	2025	Tulos-budjetti 2026	Ennuste 2026	Talous-arvio 2027	Talous-suunni-telma 2028	Talous-suunni-telma 2029
Vakituinen henkilöstö		11 268	11 863	12 436	12 590	12 720	12 754	12 919	13 087
Määräaikainen henkilöstö		3 824	3 866	3 416	3 458	3 245	3 503	3 548	3 595
Henkilöstön määrä yhteensä (oma henkilöstö)	*	**15 092**	**15 729**	**15 852**	**16 048**	**15 965**	**16 257**	**16 468**	**16 682**
Henkilötyövuodet (oma henkilöstö)		14 131	14 676	15 243	15 230	15 071	15 428	15 628	15 831
Vuokratyövoiman käyttö (ostot euroina)	55 350 000	47 803 000	37 343 185	19 637 000	13 611 000	19 000 000	18 000 000	17 000 000	16 000 000
*Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala perustettu 1.1.2023 ja henkilöstöluvut tarkastellaan ko. ajanhetkestä lähtien									

Vuoden 2026 alusta toimialalla otettiin käyttöön uusi henkilöstösuunnittelun toimintamalli, joka mahdollistaa entistä systemaattisemman toimintaympäristön muutosten ennakoinnin ja henkilöstöresurssien joustavamman kohdentamisen myös taloudellisesta näkökulmasta. Henkilöstömäärän odotetaan kasvavan tulevina vuosina, jotta saavutetaan strategioissa asetetut tavoitteet palveluiden saatavuuden parantamiseksi ja varmistamiseksi. Lisäksi eräiden lainsäädännön muutosten ennakoidaan vaikuttavan henkilöstömäärään.

Henkilöstön saatavuuden varmistamiseksi jatketaan oppisopimuskoulutuksen toteuttamista ja kehittämistä vastaamaan tulevien vuosien eläköitymisennustetta. Ruotsinkielisten oppisopimusopiskelijoiden aloitusmääriä lisätään vastaamaan palveluiden tarvetta ruotsin kielellä. Lisäksi kotimaisen työvoiman saatavuuden heikentymiseen varaudutaan ennakoivasti myös ulkomailta

rekrytoinnin avulla. Työttömien helsinkiläisten työllistymismahdollisuuksia tuetaan tarjoamalla palkkatuettua työtä, jossa huomioidaan erityisesti vaikeasti työllistyvät.

Vuokratyövoiman käytön johtamista systematisoidaan edelleen, ja sen käytön strategista ohjausta edistetään valitsemalla kustannustehokkaita ja laatukriteerit täyttäviä palveluntarjoajia, joista ensisijaisesti käytetään Helsingin kaupungin osaomistamaa Seurea.

Henkilöstön moninaistuessa vahvistetaan henkilöstön työssä vaadittavaa kielitaitoa, kielitietoisuutta sekä tasa-arvo-, yhdenvertaisuus-, moninaisuus- ja syrjimättömyysosaamista. Esihenkilöille tarjotaan mahdollisuutta kehittää omaa johtamisosaamistaan myös henkilöstön moninaisuusteemoissa. Kehittyvällä kielitaidolla työskentelevien työntekijöiden työkielen oppimista ja työyhteisöjen kykyä tukea sitä vahvistetaan. Toimialan koulutus- ja valmennustilaisuuksien tueksi on laadittu turvallisemman tilan periaatteet. Vuonna 2027 selvitetään mahdollisuutta laajentaa periaatteiden käyttöä myös muissa kuin koulutus- ja valmennustilaisuuksissa.

Toimialan ulkoista vetovoimaa kehitetään monipuolisella työnantajakuvaviestinnällä, parantamalla hakijakokemusta ja kannustamalla esihenkilöitä anonyymeihin rekrytointeihin.

Työntekijäkokemusta edistetään tukemalla ammattilaisten kehittymistä ja osaamista. Urapolkumallien kehittäminen on yksi keino varmistaa osaavan henkilöstön riittävyyttä ja pitovoimaa sekä ehkäistä työvoimapulaa. Urapolut mahdollistavat henkilöstön uralla etenemistä ja osaamisen kehittymistä. Tavoitteena on, että toimialalla on käytössä urapolut ainakin niille suurimmille ammattiryhmille, joissa on rekrytointihaasteita. Ensimmäiset urapolkumallit sairaanhoitajille ja lähihoitajille valmistuvat vuoden 2026 aikana. Urapolkuja laajennetaan myös muille henkilöstöpulanimikkeille vuoden 2027 aikana, kun uusi tasopalkkamalli on otettu käyttöön.

Toimialan Kehitä ja kehity työssäsi -ohjelmalla edistetään henkilöstön pito- ja vetovoimaa mahdollistamalla kehittämistä ja kehittymistä asiakas- ja potilastyössä.

Henkilöstön pitovoimaa parannetaan hyödyntämällä muun muassa työkykymallia. Henkilöstön työhyvinvointia ja sairauspoissaolojen vähentymistä edistetään kustannustietoisella ja suunnitelmallisella työkykyjohtamisella.

Henkilöstön osaamisen kehittämiseen panostetaan myös pitovoiman vahvistamiseksi sekä riittävän ja osaavan henkilöstön varmistamiseksi. Osaamisen kehittämistä ohjataan strategisen oppimisen suunnitelmalla, ja sitä toteutetaan vuosittaisen koulutussuunnitelman mukaisesti järjestämällä monipuolisesti suunnitelmaan perustuvia ammatillisia täydennyskoulutuksia. Vuonna 2025 työntekijät osallistuivat koulutuksiin keskimäärin 3,7 koulutuspäivää työntekijää kohden.

Tilankäytön tehokkuuden kehitys

Tilankäytön mittarit	Tilin-päätös 2022	Tilin-päätös 2023	Tilin-päätös 2024	Tilin-päätös 2025	Tulos-budjetti 2026	Talous-arvio 2027	Talous-suunni-telma 2028	Talous-suunni-telma 2029
Tilankäytön tehokkuuden toteutuminen sosiaali- ja terveystoimi 2022–2029								
Tilojen kokonaispinta-ala htm2	465 030	478 763	490 211	479 971	407 113	437 403	467 339	461 186
Tilojen pinta-alamäärä (htm2) suhteessa asiakasmäärään	0,70	0,71	0,72	0,70	0,60	0,60	0,60	0,60
Tilat m2/vakanssi	33,5	33,9	33,3	31,2	26,5	28,5	30,4	30,0
Tilankäytön tehokkuuden toteutuminen pelastustoimi 2022–2029								
Tilojen kokonaispinta-ala htm2	15 533	15 976	16 517	17 167	45 847	51 091	52 590	56 086
Tilojen pinta-alamäärä (htm2) suhteessa asiakasmäärään	0,02	0,02	0,02	0,02	0,07	0,07	0,07	0,08
Tilat m2/vakanssi	20,4	22,5	20,9	20,8	55,6	62,0	63,8	68,1

Sosiaali- ja terveystoimen (sote) ja pelastustoimen (pela) tilankäytön tehokkuudet eivät ole vertailukelpoisia vuosien 2025 ja 2026 välillä. Vuonna 2026 tilankäyttöä on alettu laskea soten ja pelan kohteiden osalta yhteneväisesti ja molempien omassa käyttössä olevia tiloja käsitellään samoin periaattein. Tilamäärän raportoinnin periaatteet on yhtenäistetty vuoden 2026 tulosbudjetin lukuihin ennakoiden vuonna 2027 tapahtuvaa toimitilakustannusten seurannan yhtenäistämistä.

Helsinki

Tilankäytön tehokkuuden kehitystä kuvaavassa taulukossa asiakasmääränä on Helsingin väestön määrä vuoden lopussa. Toimialan tilamäärän arvioidaan kasvavan merkittävästi vuoteen 2028 saakka, kun isoja hankkeita valmistuu ja otetaan käyttöön. Tilankäytön tehokkuutta arvioidaan kaikissa hankkeissa asiakasvastaanottojen suoritteita koskevan datan perusteella.

Toimintaympäristön riskit ja epävarmuustekijät ja riskien hallintakeinot

Strategiset riskit

Toimintaympäristössä on useita eri muutostekijöitä: geopoliittisia, taloudellisia, yhteiskunnallisia, teknologisia, ympäristöllisiä ja lainsäädännöllisiä. Suomen turvallisuusympäristö on jatkuvassa muutoksessa. Kansainväliset ja kansalliset kehityskulut ja muutokset, kuten maailmanlaajuiset ilmiöt, turvallisuuspoliittisen toimintaympäristön nopea ja voimakas muuttuminen ja Euroopan ja sen lähialueiden alueellinen kehitys, heijastuvat suoraan Suomen kansainväliseen asemaan sekä myös väestön hyvinvointiin ja turvallisuuteen. Suomeen kohdistuu yhä moninaisempia, toisiinsa kietoutuneita uhkia. Sodan uhkaa Suomea kohtaan ei voida poissulkea.

Riskinä on, että vakavat normaaliolojen häiriötilanteet tai poikkeusolot ylittävät nykyisen varautumiskyvyn ja vaarantavat kriittisten palvelujen jatkuvuuden. Erilaisiin uhkiin varautumiseksi tehdään julkisen hallinnon, elinkeinoelämän ja kolmannen sektorin välillä tiivistä ja monialaista yhteistyötä. Uhkiin varaudutaan yhteistyössä erilaisilla valmiusharjoituksilla, joissa harjoitellaan olemassa olevien toimintamallien ja suunnitelmien tehokkuutta ja hyödynnettävyyttä. Helsingin kaupungissa, sen toimialoilla sekä tytäryhteisöissä tehdään riskiperusteista arviointia omasta toiminnasta ja tunnistetaan riippuvuussuhteita, jotta ne voidaan huomioida osana jokaisen toimijan omaa varautumista. Sotepessa panostetaan häiriötilanteisiin sekä poikkeusoloihin liittyvän varautumiskyvyn kehittämiseen tulevalla talousarviokaudella.

Toimialalla lainsäädännön, normien, sopimusten tai ohjeiden vaatimusten varmistaminen voi osoittautua vaikeaksi toimintaympäristön monimutkaisuuden ja jatkuvien muutosten vuoksi, mikä voi johtaa oikeudellisiin, taloudellisiin tai toiminnallisiin seuraamuksiin. Riskiä hallitaan muun muassa osaamisen kehittämisellä, aktiivisella seurannalla sekä vaatimustenmukaisuuden hallintamallin luomisella ja viemisellä osaksi päivittäisjohtamista.

Keskeisenä strategisena riskinä pidetään alati kasvavaa palvelutarvetta, joka voi ylittää resurssien mukautumiskyvyn. Muun muassa segregaatio, väestönkasvun ja -rakenteen muutokset, kuten ikääntyminen, sekä yleisen asumistuen ja työttömyysturvan leikkaukset kasvattavat palvelutarvetta merkittävästi. Henkilöstön riittävyyden, saatavuuden ja vaihtuvuuden haasteet sekä rahoituksen niukentuminen vaikeuttavat palvelutarpeeseen vastaamista. Palvelutarpeen voimakas kasvu voi johtaa palveluiden ruuhkautumiseen, asiakastyytyväisyyden laskuun ja asiakas- ja potilasturvallisuuden vaarantumiseen. Lisäksi esimerkiksi ympärivuorokautisen hoidon paikkojen lisääminen ja huonokuntoisten rakennusten saneeraaminen käyttöä varten aiheuttavat merkittäviä lisäkustannuksia. Riskiä hallitaan muun muassa palveluverkkotyöskentelyllä, edunvalvonnalla, uusien ratkaisumallien hyödyntämisellä rakentamisessa sekä palvelujen tuotantotapojen optimaalisella hyödyntämisellä.

Taloudelliset riskit

Merkittävänä taloudellisena riskinä on valtionrahoituksen ennakoimattomuus ja tiukentuminen suhteessa kasvavaan väestöön ja palvelutarpeisiin. Rahoituslain kolmannen vaiheen lainsäädäntömuutokset vähentävät Helsingin rahoitusta erityisesti vuodesta 2027 alkaen ja kohdistuvat Helsinkiin muita alueita voimakkaammin. Leikkaukset ja rahoitusmallin muutokset heikentävät rahoituksen riittävyyttä suhteessa kasvavaan palvelutarpeeseen eivätkä kannusta taloudelliseen tehokkuuteen.

Sotepen saama valtionrahoitus on tarvetta alhaisempi, koska rahoituksen kohdentamisen kriteereissä ei huomioida pitkällä aikavälillä riittävästi Helsingin kannalta merkittäviä kustannuksia selittäviä tekijöitä etenkään sosiaalihuollossa. Rahoituslakiin vuonna 2026 tehdyt muutokset eivät korjaa näitä rahoitusmallin ongelmia. Lisäksi hyvinvointialueindeksin nykyinen päivitystahti on ongelmallinen erityisesti korkean inflaation oloissa, eikä indeksi kata sote-palkkaratkaisun yleisen ansiotasoindeksin ylittäviä palkankorotuksia.

Toimialan rahoitusta supistaa myös jälkikäteistarkastus, jonka arvioidaan pienentävän Sotepen saamaa rahoitusta vuonna 2027 noin 30 miljoonalla eurolla.

Sotepen menotason ennustetaan kasvavan rahoitusta suuremmaksi vuosikymmenen loppuun mennessä, ellei nykyistä kustannuskehitystä pystytä hillitsemään.

Edellä mainitut tekijät aiheuttavat alijäämäpainetta tulevina vuosina. Painetta kompensoidaan talouden muutosohjelman (2023–2026) toimenpiteillä, joilla on jo hillitty vuosittaista kustannuskehitystä yli 100 miljoonalla eurolla. Muutosohjelman toimenpiteiden suunniteltu eteneminen ja ohjelman onnistuminen ovat keskeisiä rahoituksen riittävyyden varmistamiseksi. Helsingin Sotepessa

tulee jatkaa kustannusten hillintää myös muutosohjelman päätyttyä sekä jatkaa palveluiden keventämistä siirtämällä painopistettä erikoissairaanhoidosta perusterveydenhuoltoon.

Julkisen talouden alijäämien pysyessä suurina on kasvava riski, että hyvinvointialueisiin kohdistuu lisäleikkauksia myös tulevaisuudessa. Tämän vuoksi Helsingissä on jatkettava määrätietoista kustannusten hillintää ja pyrittävä asiakasmaksujen osalta lain sallimiin maksimitasoihin tulopotentiaalin hyödyntämiseksi.

Talousosaamista pyritään vahvistamaan läpi organisaation käynnissä olevalla talouden koulutusohjelmalla, ja myös talouden asiantuntijaosaamista on vahvistettu perustamalla toimialalle oma strategia- ja rahoitusyksikkö.

Operatiiviset riskit

Toimialan operatiiviset riskit ovat luonteeltaan riskejä, jotka vaikuttavat palvelutuotantoon, työturvallisuuteen, asiakas- ja potilasturvallisuuteen taikka palvelujen saatavuuteen, laatuun tai vaikuttavuuteen.

Merkittävä operatiivinen riski on, että asiakkaan palvelupolku heikentyy tai katkeaa organisaation voimavarojen tai muun toimintakyvyn puutteiden vuoksi, mikä heikentää palvelun laatua, turvallisuutta ja vaikuttavuutta. Palveluketjujen saumattomuudessa eri yksiköiden välillä on ilmennyt kehittämistarpeita. Palveluketjujen saumattomuus ja toiminnan joustavuus ovat edellytyksiä hyvälle hoidolle ja palvelulle. Haasteet palveluketjussa heikentävät asiakkaiden hoidon jatkuvuutta ja lisäävät hoitojaksojen viivästyksiä. Lisäksi ne heikentävät palvelujen vaikuttavuutta sekä hoitotulosten pysyvyyttä. Riskiä hallitaan muun muassa monialaisella yhteistyöllä sekä kirjaamiskäytäntöjen, tietojärjestelmien ja niihin liittyvän osaamisen kehittämisellä.

Riskinä on tunnistettu myös, että tietosuojaan kohdistuvat uhat ylittävät nykyisen hallintakyvyn. Tietojärjestelmien tietoturvan ja tietosuojan vaarantumiseen voivat liittyä useat tekijät, kuten luvaton toiminta, tietovuodot ja osaamiseen tai järjestelmien suojauksiin liittyvät puutteet. Keskeisenä hallintakeinona on tunnistettu muun muassa tietopyyntö- ja tietosuojaverkoston perustaminen sekä tietoturva- ja tietosuojaohjeistukset ja koulutukset, joilla varmistetaan henkilöstön riittävä osaaminen.

Perhe- ja sosiaalipalvelut

Toiminnan kuvaus

Perhe- ja sosiaalipalvelujen palveluja ovat lapsiperheiden hyvinvointi ja terveys, lastensuojelu ja perhesosiaalityö, nuorten palvelut ja aikuissosiaalityö sekä vammaispalvelut.

Lapsiperheiden hyvinvointi ja terveys -palveluissa järjestetään äitiys- ja lastenneuvolapalveluja raskaana oleville, lasta odottaville sekä alle oppivelvollisuusikäisille lapsille ja heidän perheilleen. Palvelussa tuotetaan koulu- ja opiskeluterveydenhuollon palvelua perusopetuksen ja toisen asteen koulutuksen oppilaille ja opiskelijoille, pois lukien lääkäripalvelut, jotka tuotetaan terveys- ja päihdepalveluissa. Palvelussa järjestetään lapsiperheiden kotipalvelua ja sosiaaliohjausta mukaan lukien ohjaus ja neuvonta. Palvelussa vastataan perhekeskuksen asiakkaaksi tulosta eli sosiaalihuoltolain mukaisten hakemusten ja yhteydenottojen vastaanottamisesta sekä palvelutarpeen arvioinneista. Lisäksi palvelussa vastataan lasten puheterapiasta, neuvolapsykologipalvelusta, kasvatus- ja perheneuvonnasta sekä perheoikeudellisista palveluista.

Lastensuojelun ja perhesosiaalityön tehtävänä on lastensuojelulain mukaisen lastensuojelun järjestäminen alle 18-vuotiaille sekä sosiaalihuoltolain mukaista erityistä tukea tarvitsevan lapsen sosiaalityön ja palvelujen järjestäminen. Palvelussa toteutetaan lastensuojelu- ja sosiaalihuoltolain mukaisten yhteydenottojen ja ilmoitusten käsittely sekä arvioidaan lapsen erityisen tuen ja lastensuojelun tarve. Palvelussa huolehditaan virka-aikaisesta lastensuojelun päivystyksestä, erityistä tukea tarvitsevalle lapselle järjestettävästä perhesosiaalityöstä sekä lastensuojelun tarpeessa olevien lasten sosiaalityöstä. Lisäksi palvelussa vastataan omana toimintana tuotettavasta perheiden, lasten ja nuorten ympärivuorokautisen lastensuojelun vastaanottolaitospalvelusta sekä lastensuojelulain mukaisesta perhehoidosta. Lastenkotitoiminnassa vastataan sijoitettujen lasten omana toimintana tuotettavan lastensuojelun laitoshoidon järjestämisestä. Palvelussa toimii myös lastensuojelun ja perhesosiaalityön asiakasohjaus ja valvonta -yksikkö, jossa vastataan palvelun asiakasohjaustoiminnoista ja valvonnasta.

Nuorten palvelut ja aikuissosiaalityö -palvelun tehtäviä ovat sosiaalityön ja -ohjauksen palvelut eri väestöryhmille, sosiaalineuvonta, täydentävä ja ehkäisevä toimeentulotuki sekä sosiaalinen luototus, perheryhmäkotitoiminta, tilapäinen asuminen ja sosiaalinen kuntoutus, lastensuojelunuorten jälkihuolto, kuntouttava ja vammaisten henkilöiden työtoiminta sekä työllistymistä tukeva toiminta. Palvelussa hoidetaan kotoutumisen edistämiseen liittyviä tehtäviä sekä keskitetysti hyvinvointialueiden järjestämisvastuulla olevien sosiaalipalvelujen että kunnan järjestämisvastuulla olevien tehtävien osalta yhteistyösopimuksen mukaisesti. Lisäksi palvelussa vastataan asunnottomuutta ennaltaehkäisevästä asumisneuvonnasta sekä

toteutetaan työllistymistä edistävää monialaista yhteispalvelua. Palvelussa järjestetään myös etsivää työtä ja yhteisösosiaalityötä.

Vammaispalveluihin kuuluvat lakisääteiset vammaispalvelulain mukaiset palvelut, sosiaalihuoltolain mukainen liikkumisen tuki sekä alle 65-vuotiaiden omaishoidontuki. Vammaispalveluihin kuuluvat lisäksi tuetun asumisen, yhteisöllisen asumisen ja ympärivuorokautisen palveluasumisen palvelut sekä työ- ja päivätoiminta. Lisäksi palveluihin kuuluvat vaativan moniammatillisen tuen vammaispalvelut, joita tuotetaan yhteistyössä peruspalvelujen kanssa. Kehitysvammapoliklinikalla vastataan kehitysvammaisten asiakkaiden toimintakyvyn ja kuntoutustarpeen arvioinneista, kuntoutuksen suunnittelusta ja seurannasta sekä vammaispalvelujen lakisääteisestä vaativan moniammatillisen tuen asiantuntijapalvelusta. Vammaispalvelujen järjestämisen yksikön tehtävänä ovat vammaispalvelujen hankinnat, ostopalvelujen hallinnointi, laatu- ja omavalvontatehtävät sekä palvelujen järjestäminen ja asiakasohjaus.

Talousarviovuoden muutokset

Systemaattista kehittämistyötä sosiaalihuollon palvelujen saatavuuden ja riskiryhmille kohdennetun varhaisen tuen osalta jatketaan. Palvelujen integraatiota vahvistetaan edelleen eri palvelujen yhteisellä työllä. Vuonna 2025 voimaan tulleen alle 23-vuotiaita koskevan terapiatakuun toteutuminen varmistetaan ja terapiatakuun toteutumista arvioidaan talousarviovuonna. Arvioinnin tulosten perusteella tehdään kehittämistoimia.

Segregaatio- ja syrjäytymiskehitystä torjutaan ehkäisemällä lasten ja nuorten koulupoissaoloja kehittämällä tähän tuen malleja sekä vahvistamalla kykyä tunnistaa ja ehkäistä nuorten hyvinvointiin ja syrjäytymiseen liittyviä uusia ilmiöitä yhteistyössä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kanssa.

Lastensuojelun ja HUS nuorisopsykiatrian integraatiota kehitetään Uusimaa-tasoisesti.

Aikuissosiaalityön asiakkaiden tuen tarpeet ovat kasvaneet, mikä on näkynyt muun muassa huoli-ilmoitusten, yhteydenottojen ja toimeentulotuen tarpeen lisääntymisenä. Tarvittava aikuissosiaalityön resursointi huomioidaan ja ilmiötiedon kerääminen varmistetaan osana rakenteellista sosiaali- ja yhteisötyötä.

Sosiaalihuollon työllistymistä sekä työ- ja toimintakykyä edistävien palvelujen kokonaisuutta uudistetaan vuodesta 2027 alkaen.

Pitkäaikaisasunnottomuuden poistamis- ja ehkäisemisohjelmaa toteutetaan muun muassa kehittämällä ja tiivistämällä aikuissosiaalityön, asumisneuvonnan, asumisen tuen yksikön, asunnonvälityksen ja vuokranantajien kanssa tehtävää yhteistyötä.

Sotepe-yhteistä lähisuhdeväkivallan ehkäisysuunnitelmaa sekä kaupunkitasoista suunnitelmaa toteutetaan yhteistyössä kaupungin muiden toimijoiden kanssa.

Sosiaalihuoltolain muutosten on hallituksen esitysluonnoksessa ehdotettu tulevan voimaan pääsääntöisesti 1.7.2027. Keskeisiä sisällöllisiä painotuksia ovat muun muassa painopisteen siirto varhaiseen tukeen ja yleisiin sosiaalipalveluihin erityisesti lapsiperheiden ja työikäisten palveluissa, työajan vapauttaminen asiakastyöhön keventämällä esimerkiksi kirjaamiseen liittyviä velvoitteita, sosiaalityön ja -ohjauksen tarkempi määrittely asiantuntijatyöksi sekä työllistymistä edistävien palvelujen uudistaminen. Merkittävin yksittäinen lasten, nuorten ja perheiden palveluja koskeva muutos on uusi lapsiperhepalvelu. Siihen sisältyvät jatkossa muun muassa kasvatus- ja perheneuvonta sekä perhetyö. Muutoksella pyritään selkeyttämään palvelujärjestelmää. Sosiaalihuoltolain uudistuksesta huolimatta toimialalla säilytetään myös perheneuvonnan ei lakisääteisiä tehtäviä.

Ehdotettujen lakien on tarkoitettu tulevan voimaan pääosin 1.7.2027. Sosiaalihuoltolain 17 § ja 17 a §, laki kuntouttavan työtoiminnan kumoamisesta ja laki vuoden 1982 sosiaalihuoltolain muuttamisesta tulisivat kuitenkin voimaan jo 1.1.2027. Uudistuksen etenemistä ennakoidaan ja tarvittavia toimenpiteitä tehdään.

Lakiin lapsen erityisestä suojelusta, aiempi lastensuojelulaki, 1.7.2027 tulevat muutokset toimeenpannaan. Muutokset koskevat muun muassa sosiaalihuoltolain ja erityisen suojelun lain yhdyspintaa, sosiaalityöntekijän velvoitteita ja huostaanoton kriteerejä.

Toimeentulotukilain kokonaisuudistukseen liittyviä muutoksia, jotka tulivat voimaan pääosin 1.2.2026, seurataan ja arvioidaan. Uudistuksen tavoitteena on ollut vahvistaa toimeentulotukea viimesijaisena ja väliaikaisena etuutena tehostamalla muun muassa perusosan alentamisen prosessia ja lisäämällä työttömän työnhakijan velvoitteita. Lakiuudistukseen liittyy vielä 1.1.2027 voimaan tuleva muutos, jonka mukaan kunnan rahoitusosuus nousee 50 prosentista 100 prosenttiin niiden perustoimeentulotuen hakijoiden osalta, jos hakija on 18–24-vuotias ja jos perheessä on vain 18–24-vuotiaita henkilöitä. Kunnan rahoitusosuus otetaan huomioon tekemällä sitä vastaava vähennys kunnalle maksettavasta peruspalvelujen valtionosuudesta.

Koulu- ja opiskeluterveydenhuollon hoitotyön yhdistyminen toteutetaan vuoden 2027 alusta lapsiperheiden hyvinvointi ja terveys -palveluihin.

Sähköisten terveyskyselyjen toteutusta laajennetaan vuonna 2027 kaikkiin toisella asteella opiskeleviin.

Palvelurakenteen kehittämistä lasten sijaishuollossa jatketaan. Perhehoidon osuutta kasvatetaan lapsen edun ja yksilöllisten tarpeiden mukaisesti. Perhehoito tarjoaa lapselle mahdollisuuden turvalliseen, vakaaseen ja kodinomaiseen kasvuympäristöön sekä pysyviin ihmissuhteisiin. Samalla se voi hillitä laitoshoidon kustannusten kasvua.

Vammaispalveluiden kotiin vietäviä palveluita sekä perhehoitoa kehitetään vastaamaan palvelutarvetta. Vammaispalveluissa kiinnitetään erityistä huomiota siihen, että palvelun tarvitsijat sijoittuvat heille parhaiten soveltuvan tasoiseen palveluun. Vaativan tason palvelua tarjoavan 15 paikkaisen Mellinintien ryhmäkodin ja Vuosaarentien asuntoryhmän arvioidaan valmistuvan loppuvuonna 2027.

Työllistymistä edistävien palvelujen organisaatiomuutos toteutetaan ja uuden lain mukaisten palvelujen tarjoaminen asiakkaille aloitetaan. Laki muuttuu kuntouttavan työtoiminnan, sosiaaliseen kuntoutuksen ja vammaisten henkilöiden työtoiminnan ja työllistymistä tukevan toiminnan osalta.

Helsinki

Palvelukustannusten kehitys

Palvelukustannukset	Tilinpäätös 2022	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Tilinpäätös 2025	Tulos-budjetti 2026	Ennuste 2026	Talousarvio 2027
Lastensuojelu (sis. lastensuojelulain ja sosiaalihuoltolain mukaiset asiakkaat)							
Palvelun kokonaiskustannus (€)	168 905 531	190 712 000	199 522 479	202 275 658	217 380 164	208 597 000	209 454 721
Suorite (asiakas)	13 124	12 269	13 877	18 007	15 810	18 000	18 234
Yksikkökustannus (€/asiakas)	12 870	15 544	14 378	11 233	13 750	11 589	11 487
Yksikkökustannuksen muutos-%	2,1	20,8	−7,5	−21,9	22,4	3,2	−16,5
Vammaistyö							
Palvelun kokonaiskustannus (€)	241 668 227	272 282 000	299 024 448	343 970 064	330 631 000	356 696 500	358 163 184
Suorite (asiakas)	14 947	14 681	14 868	14 842	15 384	14 369	14 556
Yksikkökustannus (€/asiakas)	16 168	18 547	20 112	23 175	21 492	24 824	24 606
Yksikkökustannuksen muutos-%	*	14,7	8,4	15,2	−7,3	7,1	14,5
*Kaikkia tilinpäätökseen ja muuhun vuosiraportointiin tarvittavia tietoja ei vuonna 2021 pystytty tuottamaan Apotti-järjestelmän raportoinnin määrittelyjen osittaisesta keskeneräisyydestä johtuen.							

Palvelukustannusten kehitykseen on vaikuttanut vuosina 2021–2022 koronapandemia. Vuonna 2021 otettiin käyttöön Apotti. Vuonna 2023 uudistettiin kaupungin vuokramalli ja sote-uudistuksen takia kanslian palvelusopimuksen menot kohdennettiin toimialalle. Myös kustannustason nousu ja palkankorotukset nostavat yksikkökustannusta vuosittain.

Vammaispalvelussa asumisen ja päivätoiminnan kilpailutus on nostanut hintoja vuonna 2025. Lapsiperheiden palvelujen palvelutehtävän (THL) alla olevan lastensuojelun ja perhesosiaalityön palvelun asiakaskirjaamista on kehitetty muun muassa Kanta-siirtymän velvoitteiden vuoksi, mikä on lisännyt SHL-asiakasmäärää.

Terveys- ja päihdepalvelut

Toiminnan kuvaus

Terveys- ja päihdepalvelukokonaisuuden palvelut ovat terveysasemat ja sisätautien poliklinikka, asumis-, kriisi- ja päihdepalvelut sekä suun terveydenhuolto ja psykiatria. Terveys- ja päihdepalvelukokonaisuuden palveluilla muodostetaan keskeinen osa monialaisesta terveys- ja hyvinvointikeskustoimintamallista.

Terveysasemapalvelussa huolehditaan terveydenhuoltolain mukaisesta kiireellisestä ja kiireettömästä avosairaanhoidosta ja siihen liittyvästä terveyden edistämisestä sekä aikuisten terveysneuvonnasta, perusterveydenhuollon mielenterveystyöstä, opiskelijoiden sairaanhoidosta ja seksuaali- ja lisääntymisterveyteen liittyvästä neuvonnasta. Lisäksi terveysasemilla vastataan terveyskeskuslääkäreiden hoidossa olevien neuvola-asiakkaiden ja kotihoidon potilaiden lääkäripalveluista sekä koulu- ja opiskeluterveydenhuollon lääkäripalveluista. Sisätautien poliklinikalla tarjotaan terveydenhuoltolain mukaisia erikoissairaanhoidoksi luettavia sisätautien vastaanotto- ja konsultaatiopalveluja, silmänpohjakuvauksia sekä ravitsemus- ja jalkaterapiapalveluja.

Asumis-, kriisi- ja päihdepalveluissa järjestetään omana toimintana tai ostopalveluna helsinkiläisten nuorten ja aikuisten tarvitsemat päihdetyön palvelut sekä asumispalveluja asunnottomille ja päihde- ja mielenterveyskuntoutujille. Asumis-, kriisi- ja päihdepalveluissa vastataan omalta osaltaan päivystyksellisistä sosiaalihuoltolain, lastensuojelulain, toimeentulotukilain ja terveydenhuoltolain mukaisista lakisääteisistä tehtävistä.

Suun terveydenhuollossa järjestetään terveydenhuoltolain mukaiset suun terveydenhuollon palvelut monituottajamallilla. Päätuotteita ovat yhteydensaanti, hoidon tarpeen arviointi, suun sairauksien ennaltaehkäisy sekä kiireellinen ja kiireetön hoito. Lisäksi Helsingin kaupungin suun terveydenhuollon erikoishoidon yksikössä SEHYK Helsinki vastataan erikoishammaslääkäripalvelujen tuottamisesta. Ostopalveluja ja palveluseteleitä hyödynnetään tärkeänä osana palvelutuotantoa.

Psykiatriapalveluissa järjestetään terveydenhuoltolain mukaista psykiatrista erikoissairaanhoitoa eri ikäisille helsinkiläisille joko omana toimintana tai ostopalveluna. Ensilinjan palveluissa tuotetaan psykiatrista avo- ja vuodeosastohoitoa sekä perusterveydenhuollon mielenterveyspalvelua. Ensilinjan palveluissa vastataan myös lasten ja nuorten perustason psykiatrisesta erikoissairaanhoidosta. Mielialahäiriöpalvelussa vastataan mielialahäiriöpotilaiden ja psykoosipalveluissa psykoosipotilaiden psykiatrisesta avo- ja vuodeosastohoidosta. Sekä mielialahäiriö- että psykoosipalveluissa tuotetaan kattavasti myös avo- ja sairaalahoidon välissä potilaita tukevia välimuodon palveluja.

Talousarviovuoden muutokset

Nykyinen Helsingin psykiatrian sairaalaosastohoito sekä sairaalahoidon henkilökunta siirtyvät Laakson yhteissairaalaan toukokuussa 2027. Laakson sairaalaan siirtyminen aiheuttaa muutoksia osastorakenteisiin. Sairaansijamäärä säilyy ennallaan, mutta osastojen kokonaislukumäärä vähenee ja vastaavasti osastokohtainen sairaansijamäärä kasvaa. Osastojen riittävä hoitajamitoitus varmistetaan välittömän potilastyön turvaamiseksi.

Sosiaalipäivystyksen tehtävämäärät ovat lisääntyneet merkittävästi, ja lakisääteisten päivystystehtävien suorittamisen turvaamiseksi henkilöstömäärää kasvatetaan.

Terveysasemapalvelulle on kaupunki- ja palvelustrategiassa määritelty 14 vuorokauden kiireettömään hoitoon pääsyn tavoite, omalääkärimallin käyttöönotto ja hoitojonojen purkaminen. Tavoitteiden saavuttamiseksi terveysasemien resursseja on tarve lisätä.

Lähihoitajilta poistuu lainsäädäntöperusteisesti oikeus tehdä hoidon tarpeen arviointia elokuussa 2027. Muutoksen seurauksena terveysasemapalvelussa lähihoitajatoimia vähennetään ja sairaan- ja terveydenhoitajien toimia lisätään vastaavasti.

Sisätautien poliklinikan liikkeenluovutusta HUSille valmistellaan. Liikkeenluovutuksen arvioidaan toteutuvan vuoden 2027 alusta.

Yleisanestesiahammashoidon, haavojen alipaineimuhoitojen sekä insuliinipumppuhoidon siirtymistä HUSilta Helsingille valmistellaan. Tarkemmat aikataulut täsmentyvät neuvottelujen edetessä.

Digitaalinen oirearviopalvelu otetaan käyttöön loppuvuodesta 2026. Muutos vaikuttaa laajasti erityisesti terveysasemapalvelun asiakkaaksi tuloon. Lakisääteisissä määräajoissa ja palvelulupauksessa pysyminen vaativat esimerkiksi lähijohtamisen vahvistamista.

Matalan kynnyksen päiväkeskus Symppikselle etsitään uusia toimipisteitä Malmilta ja Sörnäisistä. Vanhasta Sörnäisten toimipisteestä luovutaan uuden löytyessä. Neljännen Symppiksen perustamista suunnitellaan. Asunnottomille perustetaan omana tuotantona yksi tuetun asumisen yksikkö.

Kampin terveys- ja hyvinvointikeskus avautuu keväällä 2027. Myllypuron terveys- ja hyvinvointikeskuksen laajennusrakentamista jatketaan, ja tavoitteena on käyttöönotto kesään 2028 mennessä. Malmin perhekeskuksen ja terveys- ja hyvinvointikeskuksen suunnittelua jatketaan. Lännen ja Pohjoisen alueen terveysasemarakennusten kuntokartoituksia jatketaan. Pitäjänmäen terveysasemalle etsitään väistötilaa. Muutoin Lännen alueen toimipisteiden osalta etenemisvaihtoehtoja kartoitetaan ja suunnitelmia täsmennetään kartoitustyön edetessä.

Palvelukustannusten kehitys

Palvelukustannukset	Tilinpäätös 2022	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Tilinpäätös 2025	Tulos-budjetti 2026	Ennuste 2026	Talousarvio 2027
Terveysasemapalvelu							
Palvelun kokonaiskustannus (€)	146 109 423	139 777 740	150 648 253	163 863 059	179 536 529	179 536 529	186 928 972
Suorite (asiointikerta)	1 315 690	2 099 067	2 406 514	2 865 059	2 562 735	2 961 207	2 999 703
Yksikkökustannus (€/asiointikerta)	111	67	63	57	70	61	62
Yksikkökustannuksen muutos-%	98,7	−40,0	−6,0	−8,6	22,5	6,0	−11,0
Päihdepalvelut							
Palvelun kokonaiskustannus (€)			46 447 387	46 566 000	55 774 019	56 071 000	58 379 732
Suorite (asiakas)			13 521	14 197	13 770	14 300	14 486
Yksikkökustannus (€/asiakas)			3 435	3 280	4 050	3 921	4 030
Yksikkökustannuksen muutos-%			0	−4,5	23,5	19,5	−0,5

Palvelukustannukset	Tilinpäätös 2022	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Tilinpäätös 2025	Tulos-budjetti 2026	Ennuste 2026	Talousarvio 2027
Suun terveydenhuolto							
Palvelun kokonaiskustannus (€)	71 412 416	94 168 000	96 802 269	97 919 000	110 060 583	105 169 000	109 499 349
Suorite (asiointikerta)	167 876	205 938	204 380	208 947	208 468	210 000	212 730
Yksikkökustannus (€/asiointikerta)	425	457	474	469	528	501	515
Yksikkökustannuksen muutos-%	−14,5	7,5	3,6	−1,1	12,7	6,9	−2,5

Palvelukustannusten kehitykseen on vaikuttanut vuosina 2021–2022 koronapandemia. Vuonna 2021 otettiin käyttöön Apotti. Vuonna 2023 uudistettiin kaupungin vuokramalli ja sote-uudistuksen takia kanslian palvelusopimuksen menot kohdennettiin toimialalle. Myös kustannustason nousu ja palkankorotukset nostavat yksikkökustannusta vuosittain.

Sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelut

Toiminnan kuvaus

Sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelujen (SKH) palveluja ovat arviointitoiminta, kotihoito, seniorikeskukset sekä Helsingin sairaala.

Arviointitoiminnan yksikköjä ovat arviointitoiminnan yhteiset palvelut, asiakasohjaus, gerontologinen sosiaalityö sekä ostopalvelut ja laadunhallinta. Arviointitoiminnan yhteisissä palveluissa vastataan iäkkäiden palveluneuvonnasta, hoivapaikkakoordinaattoritoiminnasta ja terveyssosiaalityöstä. Asiakasohjauksessa tuotetaan asiakkaiden palvelutarpeen arviointi ja palvelujen järjestämiseen liittyvä päätöksenteko sekä palvelujen koordinointi ja vastataan kotihoidon ostopalveluasiakkaiden valvonnasta sekä perhehoidosta. Gerontologisessa sosiaalityössä tehtävä työ jakaantuu ikääntyneiden sosiaalityöhön, sosiaaliohjaukseen, omaishoidon kotiavustajapalveluihin ja omaishoidon toimintakeskuksen palveluihin. Ostopalvelut ja laadunhallinta -yksikössä huolehditaan yli 65-vuotiaiden ja alle 65-vuotiaiden monisairaiden asiakkaiden ympärivuorokautisen palveluasumisen ostopalvelujen lisäksi ikääntyneiden päivätoiminnan ostoista sekä valvotaan oman ja ostopalvelujen laatua.

Kotihoidossa vastataan kotiin annettavista palveluista, kuten tukipalveluista ja kotisairaanhoidosta sekä kuntouttavasta arviointitoiminnasta. Kotihoitoa tuotetaan vuorokauden ympäri. Kuntouttavassa arviointiyksikössä tarjotaan apua ja tukea sairaalasta sekä päivystyksestä kotiutuville asiakkaille, joilla ei ole aikaisempaa kotihoidon palvelua.

Seniorikeskuksissa tarjotaan sosiaalihuoltolain mukaisia asumispalveluja ikääntyneille yhteisöllisenä asumisena, ympärivuorokautisena palveluasumisena ja laitoshoitona. Seniorikeskuksissa järjestetään avointa palvelukeskustoimintaa eläkeläisille ja työttömille, päivätoimintaa ja lyhytaikaishoitoa omaishoidettaville sekä kotihoidon asiakkaille. Lisäksi seniorikeskuksissa järjestetään arviointi- ja kuntoutusyksiköissä kuntoutumista tukevaa hoitoa sairaalajakson jälkeen ja toimintakykyä ylläpitävää hoitoa kotihoidon asiakkaille. Palvelutalot ovat hallinnollisesti osa seniorikeskuksia.

Helsingin sairaalaan sisältyvät Laakson, Malmin ja Suursuon sairaalat, kotisairaala, kotihoidon lääkäripalvelut, geriatrian poliklinikka, fysioterapia, toimintaterapia sekä kuntoutussuunnittelu ja apuvälinepalvelut. Helsingin sairaalassa toteutetaan palliatiivista hoitoa kotisairaalassa ja sairaalassa sekä palliatiivisen poliklinikan palveluita osana kotisairaalan toimintaa.

Talousarviovuoden muutokset

Ikääntyneiden määrän kasvu edellyttää määrätietoista palvelujen uudistamista sekä vahvistamista. Sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalveluissa palvelujen kehittämistä ohjataan palvelujen omilla strategisilla toimintasuunnitelmilla.

Iäkkäiden lakisääteisten palvelujen riittävyys ja sujuva palveluihin pääsy turvataan. Palvelutarpeen arviointi toteutetaan ensisijaisesti kotona tai arviointi- ja kuntoutusyksikössä. Ennaltaehkäisevien ja toimintakykyä vahvistavien palvelujen järjestämistä jatketaan kehittämällä seniori-infon ja palvelukeskusten toimintaa sekä vahvistamalla toimialojen välistä yhteistyötä.

Seniorikeskusten hoitajakutsu-/hälytysjärjestelmät uusitaan. Laitoshoidosta luovutaan, ja samalla palvelurakennetta pyritään keventämään lisäämällä maltillisesti yhteisöllistä asumista sekä kehittämällä perhehoitoa. Etähoito on tiivis osa asiakkaan jatkuvasti kehittyvää kotihoidon palvelukokonaisuutta.

Henkilöstöresursseja vahvistetaan suhteessa ikääntyneiden määrän kasvuun ja siitä johtuviin palvelutarpeisiin. Hoitohenkilöstön ulkomailta rekrytoinnin prosessi vakiinnutetaan.

Laitoshoito tulee purkaa vuoden 2027 loppuun mennessä. Laitoshoidon paikat korvataan ympärivuorokautisen palveluasumisen paikoilla. Henkilöstömitoituksen ja -rakenteen tulee olla lainmukainen ja riittävä.

Vuoden 2027 aikana valmisteltavat sosiaalihuoltolain, asiakastietolain ja asiakasmaksulain muutokset voivat vaikuttaa sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelujen organisointiin, asiakastietojen käsittelyyn ja asiakasmaksuihin.

Vuonna 2027 aktiivisia rakennushankkeita ovat Maunulan palvelutalon ja Koskelan seniorikeskuksen rakentaminen sekä Laajasalon palvelutalon saneeraus. Lisäksi Vuosaaren seniorikeskuksen suunnittelua edistetään. Hankkeiden tavoitteena on vastata ikääntyneiden määrän kasvuun.

Kotihoidossa selvitetään uudenlaisia vertaiskehittämisen mahdollisuuksia monituottajuutta hyödyntäen.

Laakson yhteissairaalan rakentaminen on käynnissä, ja Helsingin sairaalassa valmistaudutaan toiminnan siirtämiseen uusiin toimitiloihin vuonna 2028.

Ostopalveluilla ja palveluseteleillä täydennetään omaa palvelutuotantoa.

Palvelukustannusten kehitys

Palvelukustannukset	Tilinpäätös 2022	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Tilinpäätös 2025	Tulos-budjetti 2026	Ennuste 2026	Talousarvio 2027
Kotihoito							
Palvelun kokonaiskustannus (€)	120 080 908	141 196 000	137 159 439	136 723 000	146 101 000	137 250 000	147 865 031
Suorite (asiointikerta)	2 881 483	2 886 880	2 831 635	2 846 488	2 903 300	2 781 000	2 817 153
Yksikkökustannus (€/asiointikerta)	42	49	48	48	50	49	52
Yksikkökustannuksen muutos-%	15,8	17,4	−1,0	−0,8	4,8	2,7	4,3

Palvelukustannusten kehitykseen on vaikuttanut vuosina 2021–2022 koronapandemia. Vuonna 2021 otettiin käyttöön Apotti. Vuonna 2023 uudistettiin kaupungin vuokramalli ja sote-uudistuksen takia kanslian palvelusopimuksen menot kohdennettiin toimialalle. Myös kustannustason nousu ja palkankorotukset nostavat yksikkökustannusta vuosittain.

Pelastuslaitos

Toiminnan kuvaus

Pelastuslaitoksen palvelukokonaisuus muodostuu neljästä palvelusta, jotka ovat pelastustoiminnan palvelut, riskienhallinnan palvelut, huoltovarmuuspalvelut ja pelastuskoulu.

Pelastustoiminnan palveluiden yksiköt ovat pelastustoiminnan johtamisen yksikkö, operatiivisten palvelujen yksikkö ja ensihoitoyksikkö. Pelastustoiminnan johtamisen yksikössä vastataan palo- ja pelastustoiminnan, meri- ja ympäristötoiminnan sekä pelastustoiminnan kenttäjohtamisen palveluista. Yksikössä vastataan lisäksi eteläisen yhteistyöalueen johtokeskustoiminnasta ja kansainvälisen avun koordinoinnista. Operatiivisten palvelujen yksikössä vastataan operatiivisen resurssin ylläpidosta sekä tuotetaan pelastusasemien operatiiviset pelastus- ja ensihoitopalvelut. Ensihoitopalvelujen suunnitteluyksikössä vastataan ensihoidon johtamisen ja materiaalihallinnan palveluista sekä tuotetaan ensihoidon kenttäjohtajapalvelu ensihoitoasetuksen ja HUSin yhteistyösopimuksen mukaisesti.

Riskienhallinnan palveluiden yksiköt ovat onnettomuuksien ehkäisyn palveluiden yksikkö, varautumisen ja väestönsuojelun johtamisen palveluiden yksikkö sekä kaupunkiympäristöpalveluiden yksikkö. Onnettomuuksien ehkäisyn palveluiden yksikössä tuotetaan valvonnan, turvallisuuskoulutuksen, turvallisuusviestinnän ja onnettomuuksien ehkäisyn suunnittelun palvelut. Varautumisen ja väestönsuojelun johtamisen palveluiden yksikössä tuotetaan pelastuslain mukaiset väestönsuojelun suunnittelun, varautumisen, varoittamisen, ohjauksen ja koulutuksen palvelut. Lisäksi yksikössä tuotetaan rakenteellisen väestönsuojelun neuvontapalveluita sekä ohjataan Helsingin kaupungin väestönsuojien ylläpitoa siten kuin siitä on erikseen kaupungin kanssa sovittu. Kaupunkiympäristöpalveluiden yksikössä huolehditaan rakenteellisen paloturvallisuuden ohjauksesta ja neuvonnasta sekä pelastustoiminnan ja ensihoidon toimintaedellytysten edistämisestä kaupunkirakenteessa sidosryhmäyhteistyön keinoin.

Huoltovarmuuspalveluiden yksiköt ovat kiinteistöpalvelut, valmius ja jatkuvuus, kalustopalvelut ja materiaalipalvelut. Kiinteistöpalvelut-yksikössä tuotetaan pelastusasemien ja pelastuslaitoksen ylläpitovastuulla olevien väestönsuojien sähköpalvelut, LVI-palvelut, kiinteistöhuollon palvelut, tekninen ympärivuorokautinen varallaolo, väestönsuojien käyttöönoton

palvelut sekä tilojen vuokraustoiminnan palvelut. Valmius ja jatkuvuus -yksikössä vastataan pelastuslaitoksen tila- ja henkilöturvallisuudesta, valmius- ja jatkuvuussuunnittelun ohjaamisesta, pelastuslaitoksen turvallisuustilannekuvan ja huoltovarmuustilannekuvan suunnittelusta ja ylläpidosta sekä pelastustoimen johtamis- ja viestiliikennejärjestelmistä sekä elektroniikkahuollosta. Kalustopalvelut-yksikössä tuotetaan pelastuslaitoksen kaluston elinkaarihallinnan palvelut, varushuolto ja hengityssuojainhuolto. Yksikössä vastataan pelastuslaitoksen kalustohankintojen teknisistä määrittelyistä ja budjetoinnista. Materiaalipalvelut-yksikössä tuotetaan pelastuslaitoksen keskitetyt varastopalvelut, kuljetuspalvelut ja ostopalvelut sekä niihin liittyvien investointien koordinointi ja pelastuslaitoksen materiaalilogistiikan palvelut. Yksikössä vastataan lisäksi pelastuslaitoksen palomuseon toiminnasta.

Sisäministeriö on myöntänyt Helsingin kaupungille valtionavustuksen Helsingin pelastuskoulun pelastajakoulutukseen. Kaupunginkanslia ostaa Pelastuskoulu-toiminnan sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialalta, jossa toiminta on yleiskatteisen rahoituksen ulkopuolista toimintaa. Pelastuskoulussa koulutetaan pelastajia erityisesti Etelä-Suomen ja Uudenmaan pelastuslaitosten tarpeeseen. Ruotsinkielinen pelastajakoulutus sisältyy Helsingin Pelastuskoulun toimintaan. Pelastuskoulussa annetaan Pelastusopiston opetussuunnitelman mukaista pelastustoiminnan ammatillista peruskoulutusta sekä järjestetään alipäällystökoulutusta tarpeen mukaan.

Talousarviovuoden muutokset

Toimintavalmiuden kehittämistä kasvavan ja tiivistyvän kaupungin tarpeisiin jatketaan pitkän aikavälin suunnitelman mukaisesti. Älyliikennevalojärjestelmän kehittämistä ja käyttöönottoa toteutetaan yhdessä Fintrafficin ja kaupunkiympäristötoimialan kanssa.

Ydinenergialaki on uudistumassa ja tulossa mahdollisesti voimaan vuonna 2027. Kaupungissa varaudutaan pienydinvoimatuotannon mahdolliseen sijoittamiseen Helsinkiin. Esimerkiksi vetyyn, aurinkovoimaloihin, akkuvarastoihin ja sähköistyvään liikenteeseen liittyvä energiamurros sekä merkittävät liikenne- ja infrahankkeet lisäävät pelastustoimen palvelutarpeita. Näillä molemmilla on merkittäviä vaikutuksia pelastuslaitoksen lakisääteisten palveluiden suunnitteluun, ohjaamiseen ja viranomaisyhteistyöhön.

Paloriski-ilmoitusten määrän kasvu, kertynyt valvontavelka sekä tarve tavoittaa entistä kattavammin Helsingin kasvava vieraskielinen väestö lisäävät onnettomuuksien ehkäisyn palveluiden tarvetta.

Pelastustoimessa on käynnissä useita järjestelmäuudistuksia samanaikaisesti, mikä tekee resurssien kohdentamisesta haastavaa. Sopimuspalokuntatoiminnan kehittämistä jatketaan päivitetyn strategian mukaisesti.

Kriittiset palvelut varaudutaan tuottamaan kaikissa olosuhteissa myös muuttuneessa turvallisuustilanteissa. Toiminnan huoltovarmuus ja jatkuvuus turvataan. Kaupunkilaisten omatoimista varautumista häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin vahvistetaan.

Palvelukustannusten kehitys

Palvelukustannukset	Tilinpäätös 2022	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Tilinpäätös 2025	Tulos-budjetti 2026	Ennuste 2026	Talousarvio 2027
Pelastustoimi							
Palvelun kokonaiskustannus (€)		52 564 000	58 357 000	62 123 000	65 906 000	67 763 000	71 383 745
Suorite (asukas)		674 000	684 589	694 392	694 392	695 571	704 613
Yksikkökustannus (€/asukas)	75	78	85	89	95	97	101
Yksikkökustannuksen muutos-%	11,3	4,0	9,3	5,0	6,1	8,9	6,7
Kiireellinen ensihoito							
Palvelun kokonaiskustannus (€)		17 506 000	17 885 000	17 744 000	18 541 000	18 541 000	19 531 692
Suorite (asukas)		674 000	684 589	694 392	694 392	695 571	704 613
Yksikkökustannus (€/asukas)	25	26	26	26	27	27	28
Yksikkökustannuksen muutos-%	9,5	2,7	2,7	−2,2	−1,8	4,3	3,8

Palvelukustannusten kehitykseen on vaikuttanut vuosina 2021–2022 koronapandemia. Vuonna 2023 uudistettiin kaupungin vuokramalli ja sote-uudistuksen takia kanslian palvelusopimuksen menot kohdennettiin toimialalle. Helsingin alueen pelastustoimen palveluverkon laajentaminen, lisähenkilöstön rekrytointi, kustannustason nousu ja palkankorotukset nostavat myös yksikkökustannusta vuosittain.

Yhteiset palvelut

Toiminnan kuvaus

Toimialan yhteisiin palveluihin kuuluvat seitsemän palvelua, jotka ovat laki-, valvonta- ja yleishallintopalvelut, talous-, strategia- ja suunnittelupalvelut, henkilöstö- ja kehittämispalvelut, tietojohtaminen ja tietohallintopalvelut, viestintäpalvelut ja osallisuus, hankinta- ja sopimuspalvelut sekä tuki-, tila- ja turvallisuuspalvelut. Toimialan yhteisten palvelujen budjettiin sisältyy kanslian palvelusopimus, joka on 25 prosenttia budjetista. Tämän lisäksi toimialan yhteisiin palveluihin sisältyy toimialan yhteiset toimintamenot.

Laki-, valvonta- ja yleishallintopalvelut muodostuvat viidestä yksiköstä, jotka ovat laki- ja hallintoasioiden tuki, tiedonhallinta ja arkkitehtuuri, laadun ja valvonnan tuki, sosiaali- ja potilasasiavastaavien palvelut sekä tietosuoja. Laki-, valvonta- ja yleishallintopalveluissa vastataan toiminnan ja tiedon vaatimuksenmukaisuuden, laadun ja valvonnan tuesta toimialalla. Palveluissa vastataan lakipalveluista, hallintoasioiden asiantuntijatuesta, tiedonhallinnasta ja arkkitehtuurityön tuesta, laadun ja valvonnan kehittämisestä ja koordinoinnista, sosiaali- ja potilasasiavastaavien palveluista sekä tietosuojan ja tiedonhallinnan juridisesta tuesta ja kehittämisestä.

Talous-, strategia- ja suunnittelupalvelut muodostuvat neljästä yksiköstä, jotka ovat talouden ja toiminnan suunnittelu, strategia ja rahoitus, talouden erillistehtävät sekä asiakasmaksupäätökset ja asiantuntijatuki. Talous-, strategia- ja suunnittelupalveluissa vastataan toimialan toiminnan ja talouden suunnitteluun, seurantaan ja asiakasmaksuihin liittyvistä tehtävistä ja talouden erillistehtävistä sekä huolehditaan valtion rahoitukseen liittyvistä asiantuntijatehtävistä ja rahoituksen seurannasta. Palvelussa vastataan toimialatasoisesta strategiavalmistelusta ja strategiatyön koordinoinnista sekä osallistutaan tiiviisti kaupunkiyhteiseen strategiatyöhön. Palvelussa vastataan myös talousarvion ja toimintasuunnitelman valmistelusta ja toteutumisen seurannasta sekä huolehditaan toimialan sisäisestä laskennasta ja raportoinnista. Palvelussa on myös taloushallinnon korvausten ja avustusten hakuun ja laskutukseen liittyviä erityistehtäviä. Lisäksi palvelun tehtäviin kuuluvat toimialan asiakasmaksu- ja perintätehtävät sekä asiantuntijatuki sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen asiakasmaksuihin liittyen.

Henkilöstö- ja kehittämispalvelut muodostuvat neljästä yksiköstä, jotka ovat työnantaja- ja työhyvinvointipalvelut, henkilöstön saatavuuden tuki, johtamisen strategiset palvelut sekä strategisen osaamisen palvelut. Henkilöstö- ja kehittämispalveluissa vastataan toimialan henkilöstöpoliittisten linjausten valmistelusta, strategisen henkilöstöjohtamisen ja työnantajatoimintojen asiantuntijatuesta sekä ylimmän johdon strategisen johtamisen asiantuntijatuesta. Työhyvinvoinnin, työkyvyn, lakisääteisen ammatillisen täydennyskoulutuksen, perehdytyksen ja osaamisen johtamisen asiantuntijapalvelut sekä henkilöstösuunnittelun, korkeakouluyhteistyön ja rekrytoinnin tukipalvelut sekä työnantajatoimintaan liittyvä juridinen tuki ovat osa tätä kokonaisuutta.

Tietojohtaminen ja tietohallintopalvelut muodostuvat kolmesta yksiköstä, jotka ovat digitalisaatio ja kehittäminen, jatkuvat palvelut sekä tietojohtaminen ja tilastopalvelut. Tietojohtamisen ja tietohallintopalvelujen kokonaisuudessa vastataan toimialan tietojohtamisen, digikehittämisen sekä ict-palvelutuotannon ohjaamisesta ja edistämisestä sekä osallistutaan kaupungin digitalisaation ja ict-peruspalvelujen kehittämiseen. Palvelussa toimitaan asiantuntijana toimialan johdolle ja palveluille tietojohtamisen, digitalisaation ja tietotekniikan soveltamisessa ja hyödyntämisessä sekä asiakkaiden ja ammattilaisten digipalvelujen ja palveluverkon kehittämisessä.

Viestintäpalvelut ja osallisuus koostuvat kolmesta yksiköstä, jotka ovat osallisuus ja vuorovaikutus, palvelu- ja henkilöstöviestintä sekä turvallisuus- ja varautumisviestintä. Viestintä- ja osallisuuspalveluissa vastataan toimialatason osallisuuden ja asiakaskokemuksen menetelmien kehittämisestä, seurannasta ja raportoinnista, järjestöyhteistyön koordinoinnista, toimialatasoisesta sisäisestä ja ulkoisesta viestinnästä, brändin ja visuaalisen viestinnän kehittämisestä, käännöspalvelujen koordinoinnista sekä turvallisuus-, varautumis- ja onnettomuusviestinnästä.

Hankinta- ja sopimuspalvelut muodostuvat viidestä yksiköstä, jotka ovat strategisen hankinnan palvelut, operatiivisen hankinnan palvelut, kumppanuuspalvelut, erikoissairaanhoidon ohjauksen ja sopimusohjauksen palvelut sekä hankinta- ja sopimusjuridiikan palvelut. Hankinta- ja sopimuspalveluissa vastataan hankintojen ja sopimusten johtamisen, ohjauksen, toteutuksen, raportoinnin sekä kehittämisen tuesta tuottamalla toimialan palvelujen järjestämiseen ja tuottamiseen tarvittavat strategisen ja operatiivisen hankinnan asiantuntijapalvelut. Palvelun vastuulle kuuluvat toimialan sopimusjohtamisen, -ohjauksen ja -hallinnan keskitetyt asiantuntijatehtävät sekä erikoissairaanhoidon ohjauksen koordinaatiotehtävät. Lisäksi hankinta- ja sopimuspalveluissa vastataan nimettyjen tukipalvelujen asiantuntijatehtävistä ja palvelujen hankinnasta sekä toimialan hankinta- ja sopimusjuridisten prosessien johtamisesta, ohjauksesta ja kehittämisestä.

Tuki-, tila- ja turvallisuuspalvelut muodostuvat kuudesta yksiköstä, jotka ovat tilapalvelut, turvallisuus ja varautuminen, kuljetuspalvelut, aulapalvelut sekä yleishallinnon tuki 1 ja yleishallinnon tuki 2. Tuki-, tila- ja turvallisuuspalvelujen tehtävänä on vuokrata toimialan käyttöön tarvittavat toimitilat, suunnitella palvelutilaverkkoa yhdessä palvelukokonaisuuksien kanssa ja valmistella tulevia tilahankkeita sekä huolehtia aulapalveluista, hallinnollisista assistenttipalveluista, turvallisuudenhallinnan, valmiussuunnittelun, riskienhallinnan sekä kuljetuspalvelujen ja ympäristöasioiden asiantuntijapalveluista. Tuki-, tila- ja turvallisuuspalveluissa vastataan toimialan kuljetus-, logistiikka- ja aulapalvelujen ja turvapalveluhankintojen valmistelusta ja

osittain myös hankinnasta Helsingin kaupungin hallintokunnilta, HUSilta ja ulkopuolisilta palveluntuottajilta. Lisäksi huolehditaan näihin hankintoihin liittyen sopimusten hallinnasta ja toimittajayhteistyöstä.

Toimialan yhteisissä palveluissa koordinoidaan toimialan yhteisiä toimintamenoja, joihin sisältyy muun muassa toimialan vuokrakustannukset, yhteiset tilahankkeet, keskitetyt ict-palvelut, Apotti-asiakas- ja potilastietojärjestelmän kustannukset, toimialan palkkatukityöllistetyt sekä kaupungin palkkaohjelmaan ja lomapalkkavelkaan liittyvät varaukset.

Talousarviovuoden muutokset

Valtakunnalliset muutokset kansallisissa tietojärjestelmissä ja tiedonhallinnassa edellyttävät uuden osaamisen hallintaa sekä nykyresurssien kohdentamista digikehittämisen, tietojohtamisen prosessien ja projektinhallinnan vahvistamiseen. Tietojohtamisessa painottuvat yhä enemmän data-analytiikka ja modernien teknologioiden hyödyntäminen, minkä vuoksi osaamisen kehittämiseen panostetaan.

Palvelujen saatavuutta, hoidon ja palvelujen jatkuvuutta sekä asioinnin sujuvuutta parannetaan digitalisaation avulla. Digitaalisen asiointiportaalin kehittämistä jatketaan, digitaalinen asiointi keskitetään siihen ja digitaalisilla palvelupoluilla asiakkaat voivat hoitaa asiansa itse silloin, kun se on tarkoituksenmukaista. Tekoälyn mahdollisuudet asiakas- ja palveluohjauksessa sekä ammattilaisen työn tukena selvitetään, sisällytetään digiratkaisuihin ja niiden käyttöönottoa tuetaan määräaikaisella lisätuella. Näin jonot lyhenevät ja ammattilaisten aika kohdistuu asiointiin, joka edellyttää henkilökohtaista kohtaamista. Tekoälykokeiluihin varattua määrärahaa kasvatetaan miljoonaan euroon.

Henkilöstön saatavuuden vaikeutumiseen varaudutaan jatkamalla oppisopimuskoulutuksen järjestämistä, edistämällä henkilöstön pysyvyyttä pitovoimatyöllä sekä tukemalla esihenkilötyötä kielitaidon arvioinnissa rekrytointitilanteissa ja tukimateriaalien käytössä.

Kaupunkiyhteinen HR-järjestelmäuudistus vaatii määräaikaista henkilöstöresurssia toimialalla muutosvaiheeseen.

Vieraskielisten työntekijöiden määrän kasvaessa jatkuvan oppimisen, osaamisen kehittämisen ja ammatillisen täydennyskoulutuksen merkitys korostuu. Kielen osaaminen on kriittistä asiakas- ja potilasturvallisuudelle, työhyvinvoinnille ja työn sujuvuudelle. Toimialan omaa opettajuusmallia kehitetään edelleen, ja omien kielten opettajien toimintaa vahvistamalla tuetaan sujuvaa palvelutoimintaa ja henkilöstön saatavuutta.

Toimialalla on suunnitelma kolmen simulaatiokeskuksen avaamiselle. Ensimmäinen tila avautuu keskuspelastusasemalle vuonna 2026, toinen valmistuu Laakson yhteissairaalaan vuosina 2027–2028 ja kolmas on suunnitteilla Malmin sairaalaan. Simulaatiokeskukset mahdollistavat simulaatiopedagogiikan ja teknologian kustannusvaikuttavan hyödyntämisen sekä vahvistavat näyttöön perustuvan hoidon, menetelmien, taitojen ja kriisi- ja poikkeustilanteiden kouluttamista ja harjoittelua.

Toimialalla on sopimus tutkimus-, opetus- ja kehittämisyhteistyöstä Helsingin yliopiston kanssa sosiaalityön ja hoitotieteen osalta. Tavoitteena on tiivistää tätä yhteistyötä Helsingin yliopiston kanssa muun muassa yhteisinä rahoitushakuina TKI-toiminnassa.

Tietopyyntöjen asianmukaisen käsittelyn varmistamiseksi toimialalle hankitaan uusi tietojärjestelmä, jonka ensimmäinen käyttöönottoprojekti ajoittuu vuosille 2026–2027. Samassa aikataulussa etenee laadun ja valvonnan kokonaistietojärjestelmän hankinta ja käyttöönotto, jolla vahvistetaan valvontalain edellyttämän omavalvontatiedon hallintaa. Tietopyyntöjen käsittelyä tuetaan myös perustamalla toimialan kirjaamo, ja muutosprosesseja tuetaan määräaikaisilla henkilöstöresursseilla.

Toiminnan tehostamistarve, digitalisaatiokehitys sekä erityislainsäädännön lisääntyminen ja monimutkaistuminen kasvattavat tarvetta kohtuullisessa ajassa saatavalle tietosuojakonsultaatiolle. Myös tietoturvaloukkausten lisääntyminen kasvattaa resurssipainetta, minkä vuoksi tietosuojayksikön henkilöstöresursseja lisätään.

Laakson sairaala luovutetaan vuoden 2027 alussa, ja toukokuussa avataan sairaalan päärakennuksen ensimmäinen osa psykiatrian muuttaessa Laaksoon. Vuoden 2027 aikana valmistuu useita rakennushankkeita, mikä lisää vuokrakustannuksia. Varautuminen hankintoihin lisää määrärahatarvetta.

Vuonna 2026 käynnistettiin selvitys Sotepen käytössä olevista kiinteistöistä. Selvityksessä tarkastellaan kiinteistöjen ja osakehuoneistojen hallinnoinnin järjestämistä ottaen huomioon muun muassa nykyiset ja tulevat tilatarpeet, tilakustannukset ja niiden oikea kohdistuminen, kaupunkikonsernin riskienhallinta sekä taloudelliset intressit. Selvitys valmistuu vuonna 2027.

Eduskunnalle on annettu hallituksen esitys, jonka mukaan hallinnollinen seuraamusmaksu tietosuojalainsäädännön rikkomisesta voitaisiin määrätä myös viranomaiselle tai julkishallinnon elimelle. Muutos lisää tarvetta varmistaa tietosuojalainsäädännön tarkka noudattaminen, sillä rikkomustapauksissa viranomaiselle voisi langeta 500 000 tai 1 000 000 euron seuraamusmaksu rikotusta velvoitteesta riippuen.

Poliisin tietojensaantioikeuksien laajentamista koskeva lakimuutos muuttaisi sote-palvelunantajan oikeuden luovuttaa henkeen ja terveyteen kohdistuvan uhkan arviointia ja uhkaavan teon estämistä koskevia tietoja poliisille velvollisuudeksi. Lisäksi laki velvoittaisi luovuttamaan tietoja poliisin pyynnöstä uhka-arvion tekemistä varten, mikä todennäköisesti lisäisi merkittävästi tilanteita, joissa tietojen luovutusvelvollisuutta on arvioitava.

Eurooppalaista terveystietoaluetta koskeva EHDS-asetus tuli voimaan 26.3.2026 ja sen yleinen soveltaminen alkaa 26.3.2027, minkä lisäksi asetuksessa on useita siirtymäaikoja. Asetusta täydentävien täytäntöönpanosäädösten valmistelu on käynnissä Euroopan komissiossa, ja kansallista täytäntöönpanoa valmistellaan muun muassa kansallisessa ohjausryhmässä ja työryhmissä. Muutosten analysointi ja täytäntöönpanon valmistelu työllistävät merkittävästi toimialan juridisia palveluita, tiedonhallintaa ja tietohallintoa.

Sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta annettua lakia muutetaan lain jälkiarvioinnin perusteella tarpeellisiksi katsotuilta osin. Muutosesitys on valmisteltu vuonna 2026, ja muutoksilla ennakoidaan olevan vuonna 2027 merkittäviä vaikutuksia toimialalla. Muutokset edellyttävät toimialalta valmistautumista, ennakointia ja toimeenpanoa sekä vaikuttavat edelleen tulevina vuosina.

Eduskunnalle on annettu hallituksen esitys rahoituslain kolmannen vaiheen muutoksista. Keskeisiä muutoksia ovat palvelutarpeen kasvun huomioon ottamiseen kohdistuva säästö, tarvemallin päivitys yksityisen sektorin diagnoositietojen osittaisella rajaamisella rahoituksen määräytymisen ulkopuolelle, siirtymätasauksen lisäporrastus ja siihen kohdistuva säästö sekä uusi tasausmalli. Hyvinvointialueiden rahoitusta esitetään leikattavan yhteensä 390 miljoonalla eurolla. Muutokset tulisivat voimaan vuoden 2027 alusta ja rahoituksen leikkaukset porrastetusti vuosina 2027–2029. Leikkaukset ja mallin muutokset kohdistuvat kaikista alueista eniten Helsingin rahoitukseen.

Helsingin rahoituksen leikkaus olisi vuonna 2027 noin 32 miljoonaa euroa, vuonna 2028 noin 71 miljoonaa euroa ja vuonna 2029 noin 93 miljoonaa euroa. Vuoden 2029 tasolla leikkauksen kokonaisvaikutus olisi Helsingissä 131 euroa asukasta kohden.

Sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilölainsäädäntö uudistuu vaiheittain. Kuluvan hallituskauden aikana valmistellaan muutoksia muun muassa ammattilaisten kielitaitovaatimuksiin, EU- ja ETA-alueella hankitun pätevyyden tunnustamiseen, sosiaalihuollon työnjakoon sekä tilapäisesti tehtävissä toimivien sääntelyyn. Muutokset edellyttävät toimialalta suunnitelmallista valmistautumista, ennakointia ja toimeenpanoa, ja koska uudistus jatkuu yli vaalikauden, muutoksiin on varauduttava myös tulevina vuosina.

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan rahoittamaa erityisasumisen vuokrasubvention purkua jatketaan eri keinoin vielä vuoden 2027 aikana.

1.2.1.3 5 10 02 HUS-yhtymä

1 000 €	Käyttö 2025	Talousarvio 2026	Ennuste 2026	Ehdotus 2027	Talousarvio 2027	Talous-suunnitelma 2028	Talous-suunnitelma 2029
Tulot yhteensä							
Menot yhteensä	809 497	864 367	859 399	906 696	906 696	946 728	984 597
Toimintakate	−809 497	−864 367	−859 399	−906 696	−906 696	−946 728	−984 597
Poistot							
Tilikauden tulos	−809 497	−864 367	−859 399	−906 696	−906 696	−946 728	−984 597

HUS-yhtymän Helsingin kehys vuodelle 2027 on 906,7 miljoonaa euroa. HUS-yhtymän lopullinen kehys päätetään HUS-yhtymäkokouksessa 22.12.2026.

Tuloslaskelmaosa

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala

4.3. Tuloslaskelmaosa

4.3.1. Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan tuloslaskelma 2025–2029

1 000 €	Käyttö 2025	Talousarvio 2026	Ennuste 2026	Talousarvio 2027	Talous-suunnitelma 2028	Talous-suunnitelma 2029
Toimintatulot						
Myyntitulot	64 500	55 047	49 284	68 349	68 348	68 348
Maksutulot	152 680	149 295	154 959	166 788	166 788	166 788
Tuet ja avustukset	29 711	12 440	23 531	14 556	14 556	14 556
Vuokratulot	35 853	36 254	37 033	32 192	35 213	35 302
Muut toimintatulot	6 509	7 362	6 564	6 681	12 116	20 045
Toimintatulot	**289 253**	**260 398**	**271 371**	**288 565**	**297 020**	**305 039**
Valmistus omaan käyttöön						
Toimintamenot						
Palkat	−779 343	−834 663	−851 706	−901 547	−901 547	−901 547
Henkilösivumenot	−199 991	−205 999	−219 653	−230 061	−230 061	−230 061
Palvelujen ostot	−1 791 206	−1 932 613	−1 877 905	−1 969 085	−2 009 117	−2 046 986
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	−68 829	−76 510	−75 470	−82 537	−82 537	−82 537
Avustukset	−65 613	−63 659	−67 788	−67 072	−67 072	−67 072
Vuokramenot	−161 892	−170 342	−171 279	−187 971	−221 519	−221 519
Muut toimintamenot	−7 467	−5 768	−7 547	−7 871	−86 444	−192 507
Toimintamenot	**−3 074 341**	**−3 289 555**	**−3 271 348**	**−3 446 144**	**−3 598 297**	**−3 742 229**
Toimintakate	**−2 785 087**	**−3 029 156**	**−2 999 977**	**−3 157 579**	**−3 301 277**	**−3 437 190**
Valtion rahoitus	2 951 167	3 083 087	3 087 973	3 185 136	3 312 656	3 415 489
Rahoitustulot ja -menot						
Korkotulot	10 855	10 500	13 733	15 000	15 000	13 000
Muut rahoitustulot						
Korkomenot						
Muut rahoitusmenot	−13					
Vuosikate	**176 922**	**64 431**	**101 729**	**42 556**	**26 379**	**−8 701**
Poistot	−8 119	−10 000	−9 608	−12 000	−12 000	−12 000
Satunnaiset erät						
Tilikauden tulos	**168 803**	**54 431**	**92 121**	**30 556**	**14 379**	**−20 701**
Poistoeron muutos						
Varausten muutos						
Rahastojen muutos						
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	**168 803**	**54 431**	**92 121**	**30 556**	**14 379**	**−20 701**

Helsinki

4.3.2. 7 Tuloslaskelmaosa

1 000 €	Käyttö 2025	Talousarvio 2026	Ennuste 2026	Ehdotus 2027	Talousarvio 2027	Talous-suunnitelma 2028	Talous-suunnitelma 2029
Tulot	2 962 022	3 093 587	3 101 706	3 200 582	3 200 136	3 327 656	3 428 489
Menot	13						
Netto	2 962 009	3 093 587	3 101 706	3 200 582	3 200 136	3 327 656	3 428 489

4.3.2.1. 7 01 Toiminnan rahoitus

1 000 €	Käyttö 2025	Talousarvio 2026	Ennuste 2026	Ehdotus 2027	Talousarvio 2027	Talous-suunnitelma 2028	Talous-suunnitelma 2029
Tulot	2 951 167	3 083 087	3 087 973	3 185 582	3 185 136	3 312 656	3 415 489
Menot							
Netto	2 951 167	3 083 087	3 087 973	3 185 582	3 185 136	3 312 656	3 415 489

7 01 04 Valtion rahoitus

1 000 €	Käyttö 2025	Talousarvio 2026	Ennuste 2026	Ehdotus 2027	Talousarvio 2027	Talous-suunnitelma 2028	Talous-suunnitelma 2029
Tulot	2 951 167	3 083 087	3 087 973	3 185 582	3 185 136	3 312 656	3 415 489
Menot							
Netto	2 951 167	3 083 087	3 087 973	3 185 582	3 185 136	3 312 656	3 415 489

4.3.2.2. 7 02 Rahoitus

1 000 €	Käyttö 2025	Talousarvio 2026	Ennuste 2026	Ehdotus 2027	Talousarvio 2027	Talous-suunnitelma 2028	Talous-suunnitelma 2029
Tulot	10 855	10 500	13 733	15 000	15 000	15 000	13 000
Menot	13						
Netto	10 842	10 500	13 733	15 000	15 000	15 000	13 000

7 02 10 Korot

1 000 €	Käyttö 2025	Talousarvio 2026	Ennuste 2026	Ehdotus 2027	Talousarvio 2027	Talous-suunnitelma 2028	Talous-suunnitelma 2029
Tulot	10 855	10 500	13 733	15 000	15 000	15 000	13 000
Menot							
Netto	10 855	10 500	13 733	15 000	15 000	15 000	13 000

Talousarviokohtaan sisältyvät seuraavat määrärahat ja tuloarviot alakohdittain

1 000 €	Käyttö 2025	Talousarvio 2026	Ennuste 2026	Ehdotus 2027	Talousarvio 2027	Talous-suunnitelma 2028	Talous-suunnitelma 2029
Tulot							
7021001 Sosiaalisen luototuksen korkotulot	35	30	33	30	30	30	30
7021002 Muut korkotulot	10 820	10 470	13 700	14 970	14 970	14 970	12 970

7 02 11 Muu rahoitus

1 000 €	Käyttö 2025	Talousarvio 2026	Ennuste 2026	Ehdotus 2027	Talousarvio 2027	Talous-suunnitelma 2028	Talous-suunnitelma 2029
Tulot							
Menot	13						
Netto	−13						

Investoinnit

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala

4.4. Investointiosa

1 000 €	Käyttö 2025	Talousarvio 2026	Ennuste 2026	Ehdotus 2027	Talousarvio 2027	Talous-suunnitelma 2028	Talous-suunnitelma 2029
Tulot	378		389	309	309		
Menot	10 644	19 510	16 613	36 103	36 103	20 920	23 280
Netto	−10 266	−19 510	−16 224	−35 794	−35 794	−20 920	−23 280

1 000 €	Käyttö 2025	Talousarvio 2026	Ennuste 2026	Ehdotus 2027	Talousarvio 2027	Talous-suunnitelma 2028	Talous-suunnitelma 2029
Tulot							
85150 Sosiaali- ja terveyspalvelut	160						
85201 Pelastustoiminta	218		389	309	309		
Menot							
851 Sosiaali- ja terveyspalvelut	4 411	12 665	11 401	28 070	28 070	10 670	16 680
85101 Tietotekniikkahankinnat	1 599						
85102 Muut hankinnat	2 812	7 665	8 301	24 610	24 610	7 800	15 370
85103 Tietokoneohjelmistot		5 000	3 100	3 460	3 460	2 870	1 310
852 Pelastustoiminta	6 232	6 845	5 212	8 033	8 033	10 250	6 600
85202 Tietotekniikkahankinnat							
85203 Muut hankinnat	6 232	6 625	4 992	8 033	8 033	10 250	6 600
85204 Tietokoneohjelmistot		220	220				

Rahoitusosa

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala

4.5. Rahoitusosa

4.5.1. Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen rahoituslaskelma 2025–2029

1 000 €	Käyttö 2025	Talousarvio 2026	Ennuste 2026	Talousarvio 2027	Talous-suunnitelma 2028	Talous-suunnitelma 2029
Toiminnan rahavirta						
Tulorahoitus						
Vuosikate	176 922	64 431	101 729	42 556	26 379	−8 701
Satunnaiset erät						
Tulorahoituksen korjauserät	−50 650					
Investointien rahavirta						
Investointimenot	−10 644	−19 510	−16 613	−36 103	−20 920	−23 280
Rahoitusosuudet investointimenoihin	378		389	309		
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	37					
Toiminnan ja investointien rahavirta	**116 042**	**44 921**	**85 505**	**6 762**	**5 459**	**−31 981**
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaamisten lisäykset	−529	−900	−900	−900	−900	−900
Antolainasaamisten vähennykset	466	400	400	610	700	720
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys						
Pitkäaikaisten lainojen vähennys						
Oman pääoman muutokset						
Muut maksuvalmiuden muutokset	−115 982					
Rahoituksen rahavirta	**−116 045**	**−500**	**−500**	**−290**	**−200**	**−180**
Rahavarojen muutos	**−2**	**44 421**	**85 005**	**6 472**	**5 259**	**−32 161**

Helsinki

4.5.2. 9 Rahoitusosa

1 000 €	Käyttö 2025	Talousarvio 2026	Ennuste 2026	Ehdotus 2027	Talousarvio 2027	Talous-suunnitelma 2028	Talous-suunnitelma 2029
Tulot	466	400	400	610	610	700	720
Menot	529	900	900	900	900	900	900
Netto	−62	−500	−500	−290	−290	−200	−180

4.5.2.1. 9 01 Pitkävaikutteinen rahoitus

1 000 €	Käyttö 2025	Talousarvio 2026	Ennuste 2026	Ehdotus 2027	Talousarvio 2027	Talous-suunnitelma 2028	Talous-suunnitelma 2029
Tulot	466	400	400	610	610	700	720
Menot	529	900	900	900	900	900	900
Netto	−62	−500	−500	−290	−290	−200	−180

9 01 10 Sosiaalinen luototus

1 000 €	Käyttö 2025	Talousarvio 2026	Ennuste 2026	Ehdotus 2027	Talousarvio 2027	Talous-suunnitelma 2028	Talous-suunnitelma 2029
Tulot	466	400	400	600	600	670	670
Menot	529	700	700	700	700	700	700
Netto	−62	−300	−300	−100	−100	−30	−30

Talousarviokohtaan sisältyvät lainamäärärahat ja lainanlyhennykset sosiaaliseen luototukseen.

9 01 20 Muut lainat

1 000 €	Käyttö 2025	Talousarvio 2026	Ennuste 2026	Ehdotus 2027	Talousarvio 2027	Talous-suunnitelma 2028	Talous-suunnitelma 2029
Tulot				10	10	30	50
Menot		200	200	200	200	200	200
Netto		−200	−200	−190	−190	−170	−150

Talousarviokohtaan sisältyvät lainamäärärahat sopimuspalokuntien hankkeiden lainoittamiseen.

Helsinki

Tulos- ja rahoituslaskelmat

Helsinki

5. Helsinki

5.1. Tulos- ja rahoituslaskelmat

5.1.1. Helsingin tuloslaskelma 2025–2029

1 000 €	Käyttö 2025	Talousarvio 2026	Ennuste 2026	Talousarvio 2027	Talous-suunnitelma 2028	Talous-suunnitelma 2029
Toimintatulot						
Myyntitulot	384 131	393 480	376 182	420 084	434 599	442 215
Maksutulot	272 683	258 188	245 726	270 413	271 524	272 462
Tuet ja avustukset	60 199	33 903	50 012	37 985	37 545	39 284
Vuokratulot	475 110	498 648	471 307	496 341	520 680	540 898
Muut toimintatulot	108 419	89 829	108 118	91 514	104 252	113 044
Toimintatulot	**1 300 543**	**1 274 048**	**1 251 346**	**1 316 338**	**1 368 600**	**1 407 903**
Valmistus omaan käyttöön	95 936	106 771	98 083	88 395	88 387	88 505
Toimintamenot						
Palkat	−1 875 263	−1 969 984	−2 001 598	−2 092 778	−2 139 075	−2 186 770
Henkilösivumenot	−452 700	−480 742	−494 910	−508 397	−519 058	−529 154
Palvelujen ostot	−2 762 442	−3 055 445	−2 972 652	−3 108 612	−3 175 205	−3 256 483
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	−220 952	−238 783	−234 956	−247 933	−258 117	−262 428
Avustukset	−457 364	−406 916	−422 026	−427 195	−430 793	−435 800
Vuokramenot	−236 108	−270 525	−286 500	−312 246	−356 744	−362 596
Muut toimintamenot	−60 492	−79 164	−78 567	−87 663	−165 479	−275 052
Toimintamenot	**−6 065 320**	**−6 501 559**	**−6 491 209**	**−6 784 824**	**−7 044 470**	**−7 308 282**
Toimintakate	**−4 668 841**	**−5 120 740**	**−5 141 780**	**−5 380 091**	**−5 587 483**	**−5 811 875**
Verotulot	1 849 643	1 940 000	1 923 000	2 015 000	2 095 000	2 180 000
Valtionosuudet	427 070	485 000	480 900	510 000	520 000	535 000
Valtion rahoitus	2 951 167	3 083 087	3 087 973	3 185 136	3 312 656	3 415 489
Rahoitustulot ja -menot						
Korkotulot	97 753	94 194	89 809	90 922	87 903	84 774
Muut rahoitustulot	86 629	73 366	78 566	105 686	122 786	127 786
Korkomenot	−21 965	−29 141	−25 509	−38 612	−53 304	−64 996
Muut rahoitusmenot	−5 696	−1 520	−1 514	−4 000	−1 500	−1 500
Vuosikate	**715 760**	**524 246**	**491 444**	**484 040**	**496 058**	**464 678**
Poistot	−400 613	−377 083	−428 932	−428 274	−443 856	−457 027
Satunnaiset erät						
Tilikauden tulos	**315 147**	**147 163**	**62 513**	**55 766**	**52 202**	**7 650**
Poistoeron muutos	3 159	2 281	2 319	2 263	2 263	2 317
Varausten muutos						
Rahastojen muutos	−11 283	−375	−658	1 409	421	1 796
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	**307 023**	**149 070**	**64 173**	**59 438**	**54 886**	**11 764**

5.1.2. Helsingin vuoden 2027 tuloslaskelma eriteltynä

1 000 €	Kunta-Helsinki ilman liikelaitoksia ja rahastoja	Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimia la	Helsinki ilman liikelaitoksia ja rahastoja	Liikelaitokset ja rahastot	Yhteensä, sisäiset erät mukana	Yhteensä, sisäiset erät vähennetty
Toimintatulot						
Myyntitulot	243 451	68 349	311 799	570 520	882 319	420 084
Maksutulot	103 225	166 788	270 013	400	270 413	270 413
Tuet ja avustukset	27 838	14 556	42 394	24 491	66 885	37 985
Vuokratulot	1 161 745	32 192	1 193 937	7 526	1 201 464	496 341
Muut toimintatulot	79 283	6 681	85 964	5 551	91 514	91 514
Toimintatulot	**1 615 542**	**288 565**	**1 904 107**	**608 488**	**2 512 595**	**1 316 338**
Valmistus omaan käyttöön	6 763		6 763	81 632	88 395	88 395
Toimintamenot						
Palkat	−1 013 654	−901 547	−1 915 201	−177 577	−2 092 778	−2 092 778
Henkilösivumenot	−237 983	−230 061	−468 044	−40 352	−508 397	−508 397
Palvelujen ostot	−1 353 663	−1 969 085	−3 322 749	−240 511	−3 563 260	−3 108 612
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	−106 999	−82 537	−189 536	−65 021	−254 557	−247 933
Avustukset	−344 798	−67 072	−411 870	−44 225	−456 095	−427 195
Vuokramenot	−772 488	−187 971	−960 459	−56 902	−1 017 361	−312 246
Muut menot	−80 885	−7 871	−88 757	−5 866	−94 623	−87 663
Toimintamenot	**−3 910 472**	**−3 446 144**	**−7 356 616**	**−630 454**	**−7 987 070**	**−6 784 824**
Toimintakate	**−2 288 167**	**−3 157 579**	**−5 445 746**	**59 666**	**−5 386 080**	**−5 380 091**
Verotulot	2 015 000		2 015 000		2 015 000	2 015 000
Valtionosuudet	510 000		510 000		510 000	510 000
Valtion rahoitus		3 185 136	3 185 136		3 185 136	3 185 136
Rahoitustulot ja -menot						
Korkotulot	103 712	15 000	118 712	8 200	126 912	90 922
Muut rahoitustulot	111 183		111 183		111 183	105 686
Korkomenot	−49 970		−49 970	−18 643	−68 613	−38 612
Muut rahoitusmenot	−4 000		−4 000	−5 497	−9 497	−4 000
Vuosikate	**397 758**	**42 556**	**440 314**	**43 726**	**484 040**	**484 040**
Poistot	−368 351	−12 000	−380 351	−47 923	−428 274	−428 274
Satunnaiset erät						
Tilikauden tulos	**29 406**	**30 556**	**59 963**	**−4 197**	**55 766**	**55 766**
Poistoeron muutos				2 263	2 263	2 263
Varausten muutos						
Rahastojen muutos				1 409	1 409	1 409
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	**29 406**	**30 556**	**59 963**	**−525**	**59 438**	**59 438**

5.1.3. Helsingin rahoituslaskelma 2025–2029

1 000 €	Käyttö 2025	Talousarvio 2026	Ennuste 2026	Talousarvio 2027	Talous-suunnitelma 2028	Talous-suunnitelma 2029
Toiminnan rahavirta						
Tulorahoitus						
Vuosikate	715 760	524 246	491 444	484 040	496 058	464 678
Satunnaiset erät						
Tulorahoituksen korjauserät	−108 596	−57 610	−55 120	−57 049	−64 049	−63 549
Investointien rahavirta						
Investointimenot	−884 951	−1 083 306	−1 040 423	−1 278 301	−1 153 210	−1 106 859
Rahoitusosuudet investointimenoihin	8 380	17 600	17 989	14 409	22 900	6 100
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	64 278	69 000	56 010	58 000	65 000	65 000
Toiminnan ja investointien rahavirta	**−205 129**	**−530 070**	**−530 100**	**−778 901**	**−633 301**	**−634 630**
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaamisten lisäykset	−81 333	−126 000	−111 700	−196 500	−92 500	−92 500
Antolainasaamisten vähennykset	106 916	93 743	94 154	90 090	95 680	91 000
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		400 000	400 000	600 000	500 000	500 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	−46 123	−66 953	−46 124	−61 953	−76 953	−91 953
Oman pääoman muutokset						
Muut maksuvalmiuden muutokset	180 376	25 310	19 154	33 543	20 185	18 720
Rahoituksen rahavirta	**159 836**	**326 100**	**355 484**	**465 180**	**446 412**	**425 267**
Rahavarojen muutos	**−45 293**	**−203 969**	**−174 615**	**−313 721**	**−186 890**	**−209 363**

Helsinki

5.1.4. Helsingin rahoituslaskelma 2027 eriteltynä

1 000 €	Kunta-Helsinki ilman liikelaitoksia ja rahastoja	Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimia la	Helsinki ilman liikelaitoksia ja rahastoja	Liikelaitokset ja rahastot	Yhteensä, sisäiset erät mukana	Yhteensä, sisäiset erät vähennettynä
Toiminnan rahavirta						
Tulorahoitus						
Vuosikate	397 758	42 556	440 314	43 726	484 040	484 040
Satunnaiset erät						
Tulorahoituksen korjauserät	−57 049		−57 049		−57 049	−57 049
Investointien rahavirta						
Investointimenot	−1 009 403	−36 103	−1 045 506	−232 795	−1 278 301	−1 278 301
Rahoitusosuudet investointimenoihin	8 600	309	8 909	5 500	14 409	14 409
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	58 000		58 000		58 000	58 000
Toiminnan ja investointien rahavirta	**−602 094**	**6 762**	**−595 332**	**−183 569**	**−778 901**	**−778 901**
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaamisten lisäykset	−155 600	−900	−156 500	−40 000	−196 500	−196 500
Antolainasaamisten vähennykset	77 380	610	77 990	14 600	92 590	90 090
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	600 000		600 000		600 000	600 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	−50 000		−50 000	−14 453	−64 453	−61 953
Oman pääoman muutokset						
Muut maksuvalmiuden muutokset	−187 360		−187 360	220 903	33 543	33 543
Rahoituksen rahavirta	**284 420**	**−290**	**284 130**	**181 050**	**465 180**	**465 180**
Rahavarojen muutos	**−317 674**	**6 472**	**−311 202**	**−2 520**	**−313 721**	**−313 721**

Talousarvion liitteet

Kunta-Helsinki

6. Talousarvion liitteet Kunta-Helsinki

Liite 1 Vuoden 2027 talousarvioon sisältyvät avustusmäärärahat ja avustuksenluonteiset korvausmäärärahat

Avustukset (€)	Talousarviokohta	Talous-arvio 2026	Talous-arvio 2027	Talous-suunnitelma 2028	Talous-suunnitelma 2029
JÄRJESTÖ- JA MUUT KANSALAISTOIMINNAN AVUSTUKSET		**57 345 000**	**57 611 000**	**58 289 000**	**58 855 000**
Kaupunginhallitus		**8 053 000**	**6 657 000**	**6 657 000**	**6 657 000**
Kaupunginhallituksen yleisavustukset	13002	557 000	357 000	357 000	357 000
Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen avustukset	13003	6 300 000	6 300 000	6 300 000	6 300 000
Kasvatus- ja koulutuslautakunta		**13 369 000**	**13 833 000**	**14 511 000**	**15 077 000**
Iltapäivätoiminnan avustukset	21003	13 261 000	13 725 000	14 398 000	14 960 000
Toisen asteen ja vapaan sivistystyön avustukset	21003	80 000	80 000	84 000	87 000
Muut järjestöavustukset	21003	28 000	28 000	29 000	30 000
Kaupunkiympäristölautakunta		**92 000**	**94 000**	**94 000**	**94 000**
Ympäristöpalveluiden toimintaa täydentävät avustukset	31008	72 000	72 000	72 000	72 000
Yksityisteiden kunnossapitoavustukset	31009	20 000	22 000	22 000	22 000
Kulttuuri-, liikunta- ja nuorisojaostot		**35 831 000**	**37 027 000**	**37 027 000**	**37 027 000**
Kulttuurin avustukset	41001	21 476 000	21 476 000	21 476 000	21 476 000
Liikunnan avustukset	41001	9 308 000	9 308 000	9 308 000	9 308 000
Nuorisotoiminnan avustukset	41001	3 047 000	3 047 000	3 047 000	3 047 000
Asukasosallisuuden avustukset *	41001	1 196 000	1 196 000	1 196 000	1 196 000
Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen avustukset	13003	2 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000
KAUPUNGIN TYTÄR- JA MUILLE OSAKKUSYHTEISÖILLE MAKSETTAVAT AVUSTUKSET JA KOMPENSAATIOT		**78 836 433**	**84 140 574**	**85 160 572**	**86 339 572**
Kasvatus- ja koulutuslautakunta					
Helsingin seudun kesäyliopistosäätiö sr	21003	157 000	157 000	165 000	171 000
Kaupunkiympäristölautakunta		**199 000**	**109 000**	**109 000**	**109 000**
Pääkaupunkiseudun Kierrätyskeskus Oy	31008	90 000			
Y-säätiö sr	31008	109 000	109 000	109 000	109 000
Maksuosuudet, korvaukset ja avustukset elinkeinopolitiikan sekä tapahtumatuotannon toteuttamiseen		**40 632 533**	**45 003 632**	**44 875 632**	**44 875 632**
Forum Virium Helsinki Oy	15003	2 412 000	2 562 000	2 562 000	2 562 000
Helsinki Partners Oy	15003	9 210 000	9 648 000	9 648 000	9 648 000
Helsingin tapahtumasäätiö sr	15003	5 332 000	5 450 000	5 450 000	5 450 000

Avustukset (€)	Talousarviokohta	Talous-arvio 2026	Talous-arvio 2027	Talous-suunnitelma 2028	Talous-suunnitelma 2029
Helsingin Väylä Oy	15003	5 200 000	5 258 000	5 200 000	5 200 000
laina- ja korkoavustus		5 200 000	5 258 000	5 200 000	5 200 000
Helsingin Kaupunkitilat Oy	15003	5 500 000	5 500 000	5 500 000	5 500 000
Korkeasaaren eläintarhan säätiö sr	15003	4 810 000	4 810 000	4 810 000	4 810 000
toiminta-avustus		4 810 000	4 810 000	4 810 000	4 810 000
Stadion-säätiö sr	15003	7 748 533	8 232 132	8 232 132	8 232 132
laina- ja korkoavustus		6 488 533	6 489 533	6 489 533	6 489 533
vuokra-avustus		1 260 000	1 290 000	1 290 000	1 290 000
korjausavustus			452 599	452 599	452 599
Helsingin Velvoitepysäköinti Oy	15003	420 000	610 000	540 000	540 000
Kiinteistö Oy Kaapelitalo	15003		2 933 500	2 933 500	2 933 500
Kulttuuri- ja vapaa-ajan lautakunta					
Kulttuurin laitosavustukset		**25 943 000**	**26 545 000**	**26 687 000**	**27 168 000**
HAM Helsingin taidemuseosäätiö sr	41002	6 511 000	6 706 000	6 907 000	7 114 000
toiminta-avustus		6 476 000	6 670 000	6 870 000	7 076 000
vuokra-avustus		35 000	36 000	37 000	38 000
Helsingin teatterisäätiö sr	41002	14 735 000	15 112 000	15 022 000	15 265 000
laina- ja korkoavustus		4 872 000	4 794 000	4 600 000	4 550 000
toiminta-avustus		6 573 000	6 956 000	6 986 000	7 203 000
vuokra-avustus		3 290 000	3 362 000	3 436 000	3 512 000
Suomen kansallisooppera ja -baletti sr	41002	3 694 000	3 694 000	3 694 000	3 694 000
UMO-säätiö	41002	1 003 000	1 033 000	1 064 000	1 095 000
Liikunnan laitosavustukset		**11 904 900**	**12 325 942**	**13 323 940**	**14 015 940**
Helsingin Liikuntahallit Oy **	41003		1 665 000	1 593 000	1 593 000
laina- ja korkoavustus			1 665 000	1 593 000	1 593 000
Helsinki Stadion Oy	41003	277 500	285 000	285 000	285 000
toiminta-avustus		173 500	175 000	180 500	180 500
vuokra-avustus		51 500	55 000	52 000	52 000
laina- ja korkoavustus		52 500	55 000	52 500	52 500
Jääkenttäsäätiö sr	41003	1 838 000	280 000	282 500	282 500
laina- ja korkoavustus		1 558 000			
vuokra-avustus		280 000	280 000	282 500	282 500
Mäkelänrinteen Uintikeskus Oy	41003	531 000	552 116	554 000	569 000
laina- ja korkoavustus		211 000	146 000	133 000	133 000
toiminta-avustus		320 000	406 116	421 000	436 000
Urhea-säätiö sr	41003	540 000	559 440	559 440	559 440
Urheiluhallit Oy	41003	6 025 000	6 041 000	7 218 000	7 513 000
laina- ja korkoavustus		3 021 000	1 737 000	3 216 333	3 158 000
toiminta-avustus		3 004 000	4 304 000	4 001 667	4 355 000
Vuosaaren Urheilutalo Oy	41003	2 416 000	2 656 000	2 545 000	2 927 000
laina- ja korkoavustus		734 000	934 000	789 000	1 035 000
toiminta-avustus		1 620 000	1 679 000	1 714 000	1 850 000

Avustukset (€)	Talousarviokohta	Talous-arvio 2026	Talous-arvio 2027	Talous-suunnitelma 2028	Talous-suunnitelma 2029
kompensaatio Mosaiikkitorin parkkipaikkojen vastikkeista		62 000	43 000	42 000	42 000
Muut liikunnan laitosavustukset	41003	277 400	287 386	287 000	287 000
Avustukset ja kompensaatiot yhteensä		**136 181 433**	**141 751 574**	**143 449 572**	**145 194 572**

* Asukasosallisuuden avustukset vuoteen 2026 asti kaupunginhallituksen avustuksissa ja 2027 alkaen Kulttuurin ja vapaa-ajan avustuksissa.

** Helsingin Liikuntahallit Oy:n avustus maksettu vuoteen 2026 asti Jääkenttäsäätiö sr:n kautta.

Helsinki

Liite 2 Vuoden 2027 talousarvioon sisältyvien jäsenmaksujen erittely

rToimiala / Yhdistyksen yms. nimi	Talousarvio 2027 (€)
1 Keskushallinto	
1 50 03 Maksuosuudet, korvaukset ja jäsenmaksut, Kaupunginkanslian käytettäväksi	
Gramex äänitemusiikin tekijänoikeusjärjestö ry	121 000
European Coalition of Cities Against Racism	3 000
City Destinations Alliance -CityDNA	5 500
Eurocities ExCom	23 760
Focus Localis	200
Future Home -konsortio	2 000
Global Destination Sustainability Movement	7 100
Helsingin seudun kauppakamari	6 400
International Meetings Association, ICCA	3 000
Kopiosto ry	90 000
Kunta- ja hyvinvointialuetyönantajat, KT	600 000
Laatukeskus Excellence Finland Oy	15 000
Lightning Urban Community International – verkosto, LUCI	5 300
Mayors for Peace	15
My Data Global	2 500
Network of Good Food Cities of the World – verkosto, DELICE	3 000
Nordic Safe Cities	10 100
Open Geospatial Consortium (OGC) GovFuture	200
Rainbow Cities	2 400
Saksalais-Suomalainen Kauppakamari	1 000
SAP Finnish user group ry	1 000
Sisäiset tarkastajat ry	2 500
Suomen Kuntaliitto	1 450 000
Sydkustens landskapsförbund rf	62 000
Säveltäjäin Tekijänoikeustoimisto Teosto ry	104 000
Sanastokeskus TSK ry	1 100
Tapahtumateollisuus ry	3 500
TIVIA ry	980
UNESCO Creative Cities	500
Union of the Baltic Cities	7 300
EIT Urban Mobility Association	50 000
Uudenmaan virkistysalueyhdistys ry	500 000
WHO European Healty Cities Network	6 000
World Tourism Cities Federation (WTCF)	2 000
World Trade Center Association Helsinki ry	600
Taloushallintopalveluliikelaitos	
Suomen Taloushallintoliitto ry	13 300
Rakentamispalveluliikelaitos	

rToimiala / Yhdistyksen yms. nimi	Talousarvio 2027 (€)
Suomen osto- ja logistiikkayhdistys (LOGY) ry	1 000
Helsingin Autoteknillinen Yhdistys ry (Haty)	250
Kauppapuutarhaliitto ry	735
Taimistoviljelijät ry	300
Sähkölaitteistojen kunnossapitoyhdistys ry	200
Toimiala / Yhdistyksen yms. nimi	**Talousarvio 2027 (€)**
2 Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala	
Ammattiosaamisen kehittämisyhdistys, AMKE ry	22 000
Bildningsalliansen rf	2 040
CIDESCO	1 047
European Forum of Technical and Vocational Education and Training	800
Helsingin seudun kauppakamarin Ennakointikamari	14 000
Into – Etsivä nuorisotyö ja työpajatoiminta ry	400
International Baccalaureate Organization	25 280
Kansalaisopistojen liitto, KOL	4 531
KNX Finland ry	250
Skills Finland ry	2 802
Suomen ammatillisen koulutuksen kulttuuri- ja urheiluliitto, SAKU ry	17 000
Suomen Hitsausteknillinen Yhdistys ry	360
Suomen oppisopimuskoulutuksen järjestäjät ry	375
Sähkö- ja teleurakoitsijat STUL ry	50
Toimiala / Yhdistyksen yms. nimi	**Talousarvio 2027 (€)**
3 Kaupunkiympäristön toimiala	
ArchiMad-kerho; toimittaja Nordic BIM Group Finland	500
BuildingSMART Finland	3 450
Carbon Neutral Cities Alliance	9 000
DOCOMOMO Suomi Finland ry	400
Energy Cities	5 000
Euroopan pyöräilyjärjestöjen kaupunkiverkosto - Cities for Cyclists	2 200
Geoforum Finland ry	2 500
Finnish Green Building Council	4 200
Green Net Finland Ry	1 350
ICOMOS Suomen osasto ry	400
IFHP International Federation for Hosing and planning	500
KIRA-InnoHub ry	4 400
Logy ry (Suomen Osto- ja Logistiikkayhdistys ry)	1 050
Luonto- ja ympäristökoulujen liitto ry	200
Luonto-Liitto ry	200
Kansainvälinen liikenneturvallisuustutkimuksen verkosto ICTCT	750
METREX, Euroopan metropolialueiden ja alueiden verkosto	3 000
Pohjoismaiden tie- ja liikennefoorumi (PLT) Suomen osasto	400
Pyöräilykuntien verkosto	3 000
Suomen kuntatekniikan yhdistys SKTY ry	780
Suomen tieyhdistys ry	1 140

rToimiala / Yhdistyksen yms. nimi	Talousarvio 2027 (€)
Kiinteistönomistajat ja rakennuttajat Rakli ry	30 760
Suomen Valoteknillinen Seura ry	690
Sähkölaitteistojen kunnossapitoyhdistys SÄKPY ry	520
The International Council for Local Environmental Initiatives, ICLEI	3 500
Vantaanjoen ja Helsingin seudun vesiensuojeluyhdistys	72 800
Viherympäristöliitto	1 600
WUP (World Urban Parks)	2 100
Älykkään liikenteen verkosto - ITS Finland Oy	3 780
Toimiala / Yhdistyksen yms. nimi	**Talousarvio 2027 (€)**
4 Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala	
ARLIS/Norden rf	35
Artist International Association small size	100
Engage International	300
Etol ry – Esittävien taiteidenoppilaitosten liitto	120
European Network of Cultural Centres ENCC	500
IAKS - International Association for Sports and Leisure Facilities Nordic	420
IDEA - International Drama/Theatre and Education Association	400
Innovative Users Group (IUG)	95
InSEA - The International Society for Education Through Art	100
International Artist Managers' Association, IAMA	454
International Cities of Refuge Network (ICORN)	2 291
International Council of Museums, ICOM	656
International Federation of Library Associations and Institutions, IFLA	687
ISPAH - International Society for Physical Activity and Health	216
Kehitysvammatuki 57 ry	120
KEKS - Kvalitet och kompetens i samverkan -verkosto	21 326
Kuvataidekoulujen liitto ry	480
LiveFIN ry	450
Major Orchestra Librarians Association, MOLA	256
Museoiden tallennus- ja kokoelmayhteistyöverkosto TAKO	700
Nordisk Orkesterblibliotek Union, NOBU	61
Sponsorointi & Tapahtumat ry	2 000
Stopp ry - Suomen tanssioppilaitosten liitto	330
Suomen Assitej ry	380
Suomen elokuvateatteriliitto, SEOL ry	280
Suomen harrastajateatteriliitto ry	105
Suomen Kotiseutuliitto ry	880
Suomen lastenkulttuuriliitto ry	450
Suomen Leirikouluyhdistys ry	130
Suomen leirintäalueyhdistys	895
Suomen luonto- ja ympäristökoulujen liitto ry	340
Suomen Museoliitto	2 800
Suomen Musiikkikirjastoyhdistys ry	180
Suomen Sinfoniaorkesterit ry	5 565

rToimiala / Yhdistyksen yms. nimi	Talousarvio 2027 (€)
World Cities Culture Forum	9 714
World Union of Olympic Cities	5 000
Ympäristökasvatusjärjestö FEE	110

Liite 3 Investointiohjelma vuosiksi 2026–2035

Kohde	Käyttö 2024 milj. €	Käyttö 2025 milj. €	Inv.kust. yht. 10 v. milj. €	TA 2026 milj. €	TA 2027 milj. €	TS 2028 milj. €	TS 2029 milj. €	Alustava 2030 milj. €	Alustava 2031 milj. €	Alustava 2032 milj. €	Alustava 2033 milj. €	Alustava 2034 milj. €	Alustava 2035 milj. €
INVESTOINTIOSA	**810,3**	**796,5**	**8 368,8**	**944,4**	**1 009,4**	**961,7**	**969,9**	**902,1**	**786,5**	**731,6**	**745,4**	**670,4**	**647,3**
81 INFRAINVESTOINNIT, KAUPUNKIYMPÄRISTÖLAUTAKUNNAN KÄYTETTÄVÄKSI	**332,0**	**247,6**	**2 763,3**	**340,9**	**307,3**	**351,6**	**328,4**	**265,9**	**246,0**	**257,4**	**235,2**	**220,6**	**210,0**
8 01 KIINTEÄ OMAISUUS	**45,5**	**42,4**	**509,8**	**69,5**	**63,3**	**52,0**	**50,0**	**55,0**	**50,0**	**50,0**	**40,0**	**40,0**	**40,0**
Kiinteän omaisuuden myyntitulot (tasearvo)	1,2	2,6	29,0	2,5	2,5	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0
Kiinteistöjen ja kiinteistöjen hallintaan oikeuttavien osakkeiden ostot ja lunastukset sekä kaavoitus- ja täydennysrakennuskorvaukset, Kylkn käytettäväksi	29,9	27,6	290,5	40,5	35,0	30,0	30,0	30,0	25,0	25,0	25,0	25,0	25,0
Esirakentaminen, täyttötyöt, rakentamiskelpoiseksi saattaminen, Kylkn käytettäväksi	15,6	14,8	219,3	29,0	28,3	22,0	20,0	25,0	25,0	25,0	15,0	15,0	15,0
8 03 KADUT JA LIIKENNEVÄYLÄT	**91,2**	**104,3**	**1 368,1**	**151,8**	**134,1**	**193,8**	**184,9**	**153,9**	**128,1**	**126,5**	**116,0**	**94,0**	**85,0**
Uudisrakentaminen ja perusparantaminen sekä muut investoinnit, Kylkn käytettäväksi	**90,2**	**104,1**	**1 307,5**	**146,3**	**131,5**	**176,8**	**167,9**	**147,9**	**126,6**	**121,5**	**111,0**	**93,5**	**84,5**
Uudisrakentaminen	**16,9**	**29,7**	**246,8**	**25,3**	**20,1**	**27,8**	**32,9**	**32,6**	**27,6**	**23,0**	**20,5**	**18,5**	**18,5**
Eteläinen suurpiiri	2,6	6,9	51,7	4,2	4,0	4,1	6,4	8,5	8,5	5,0	5,0	3,0	3,0
Läntinen suurpiiri	2,7	5,7	27,9	5,6	4,0	6,7	3,6	2,0	2,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Keskinen suurpiiri	0,6	2,5	38,3	2,0	1,2	2,1	8,0	8,0	4,0	4,0	3,0	3,0	3,0
Pohjoinen suurpiiri	4,0	2,5	20,0	1,2	0,8	2,2	1,2	1,6	3,5	3,5	2,0	2,0	2,0
Koillinen suurpiiri	4,2	8,9	54,6	4,4	4,2	5,0	8,0	8,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0
Kaakkoinen suurpiiri	0,8	0,0	17,9	1,7	0,5	1,2	2,5	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0
Itäinen suurpiiri	1,4	3,0	24,4	5,0	1,7	2,8	2,9	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0
Östersundomin suurpiiri	0,5	0,0	4,2	0,4	0,2	0,2	0,3	0,5	0,6	0,5	0,5	0,5	0,5
Meluesteet	0,1	0	7,8	0,8	3,5	3,5	0	0	0	0	0	0	0
Perusparantaminen ja liikennejärjestelyt	**68,6**	**66,0**	**851,3**	**93,5**	**90,0**	**128,0**	**113,0**	**87,8**	**71,0**	**72,5**	**75,5**	**60,0**	**60,0**
Katujen peruskorjaukset	14,5	15,1	178,5	29,5	24,0	25,0	19,0	16,0	16,0	12,5	12,5	12,0	12,0
Siltojen peruskorjaukset	6,9	19,8	224,3	19,5	22,0	35,0	35,0	32,8	16,0	16,0	16,0	16,0	16,0
Päällysteiden uusiminen	6,1	0	0	0	0.0	0	0	0	0	0	0	0	0
Joukkoliikenteen kehittäminen	3,1	1,3	10,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Liikennejärjestelyt	9,3	6,6	108,5	8,5	8,0	27,0	18,0	8,0	8,0	13,0	16,0	1,0	1,0
Jalankulun ja pyöräilyn väylät	28,7	23,4	330,0	35,0	35,0	40,0	40,0	30,0	30,0	30,0	30,0	30,0	30,0

Kohde	Käyttö 2024 milj. €	Käyttö 2025 milj. €	Inv.kust. yht. 10 v. milj. €	TA 2026 milj. €	TA 2027 milj. €	TS 2028 milj. €	TS 2029 milj. €	Alustava 2030 milj. €	Alustava 2031 milj. €	Alustava 2032 milj. €	Alustava 2033 milj. €	Alustava 2034 milj. €	Alustava 2035 milj. €
Muut investoinnit	**4,7**	**8,5**	**209,4**	**27,5**	**21,4**	**21,0**	**22,0**	**27,5**	**28,0**	**26,0**	**15,0**	**15,0**	**6,0**
Täytemaan vastaanottopaikat	2,5	0,2	5,0	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Lumenvastaanottopaikat ja hiekkasiilot	0,6	3,2	111,0	10,0	4,0	10,0	15,0	15,0	15,0	15,0	12,0	12,0	3,0
Yleiset käymälät	0,2	0,1	5,0	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Tulvasuojelu ja rantarakenteet	1,4	5,0	88,4	16,5	16,4	10,0	6,0	11,5	12,0	10,0	2,0	2,0	2,0
Yhteishankkeet Väyläviraston kanssa, Kylkn käytettäväksi	**1,0**	**0,2**	**60,6**	**5,5**	**2,6**	**17,0**	**17,0**	**6,0**	**1,5**	**5,0**	**5,0**	**0,5**	**0,5**
Kehä I Myllypuron liittymä			9,5						0,5	4,5	4,5		
Kehä III Ala-Tikkurila - Kalkkikallio			4,8	2,4		2,4							
Lahdenväylä, Ilmasillan eritasoliittymä	0,4	0,1	32,5	2,0	2,1	11,2	11,2	5,5	0,5				
Länsiväylä, Koivusaaren eritasoliittymä	0,4		8,3	0,3	0	3,0	5,0						
Tuusulanväylä, Torpparinmäki, melueste			0,5	0,5									
Turunväylän ja Huopalahdentien liittymä	0,1		0										
Meluesteet			0,8		0,2	0,1	0,5						
Tiehankkeiden suunnittelu	0,1	0,1	4,2	0,3	0,3	0,3	0,3	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
8 04 PUISTOT JA LIIKUNTA-ALUEET, KYLKN KÄYTETTÄVÄKSI	**40,5**	**39,6**	**376,8**	**49,9**	**45,2**	**41,2**	**39,0**	**30,0**	**30,0**	**40,0**	**40,0**	**31,5**	**30,0**
Uudet puistot ja puistojen peruskorj.	22,6	24,5	220,5	30,9	27,9	26,2	24,0	15,0	15,0	25,0	25,0	16,5	15,0
Liikuntapaikat ja ulkoilualueet	17,9	15,1	156,3	19,0	17,3	15,0	15,0	15,0	15,0	15,0	15,0	15,0	15,0
			0										
8 09 KAUPUNKIUUDISTUS, KYLKN KÄYTETTÄVÄKSI	**10,5**	**13,5**	**196,3**	**22,7**	**26,0**	**28,0**	**28,0**	**21,0**	**21,0**	**15,6**	**14,0**	**10,0**	**10,0**
Malminkartano-Kannelmäki	**4,2**	**5,0**	**46,5**	**4,6**	**6,0**	**6,0**	**9,3**	**5,5**	**4,7**	**2,6**	**2,6**	**2,6**	**2,6**
Esirakentaminen	1,4	1,2	5,1	0,2	0,6	0,8	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Kadut	2,6	2,1	22,7	2,0	2,0	2,2	4,4	3,0	2,7	1,6	1,6	1,6	1,6
Puistot ja liikunta-alueet	0,2	1,8	18,7	2,4	3,4	3,0	4,4	2,0	1,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Malmi	**3,2**	**3,7**	**43,7**	**6,8**	**5,2**	**7,3**	**7,7**	**5,0**	**3,3**	**3,3**	**2,9**	**1,1**	**1,1**
Esirakentaminen	0	0,7	8,8	1,8	1,2	2,0	1,7	1,0	0,3	0,3	0,3	0,1	0,1
Kadut	1,5	1,9	20,7	2,0	2,2	3,0	3,5	3,0	2,0	2,0	2,0	0,5	0,5
Puistot ja liikunta-alueet	1,7	1,1	14,2	3,0	1,8	2,3	2,5	1,0	1,0	1,0	0,6	0,5	0,5
Mellunkylä	**2,4**	**3,1**	**79,8**	**6,9**	**8,8**	**10,8**	**6,3**	**6,2**	**10,0**	**9,7**	**8,5**	**6,3**	**6,3**
Esirakentaminen	0,2	0,1	20,8	0,5	2,0	1,8	1,0	1,7	5,0	3,7	2,5	1,3	1,3

Kohde	Käyttö 2024 milj. €	Käyttö 2025 milj. €	Inv.kust. yht. 10 v. milj. €	TA 2026 milj. €	TA 2027 milj. €	TS 2028 milj. €	TS 2029 milj. €	Alustava 2030 milj. €	Alustava 2031 milj. €	Alustava 2032 milj. €	Alustava 2033 milj. €	Alustava 2034 milj. €	Alustava 2035 milj. €
Kadut	1,5	1,2	38,3	4,0	3,0	4,0	3,0	3,3	3,0	5,0	5,0	4,0	4,0
Puistot ja liikunta-alueet	0,6	1,8	20,7	2,4	3,8	5,0	2,3	1,2	2,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Meri-Rastila	**0,7**	**1,7**	**26,3**	**4,4**	**6,0**	**3,9**	**4,7**	**4,3**	**3,0**				
Esirakentaminen	0	0	2,6	0,8	0,9	0,5	0,4	0	0	0	0	0	0
Kadut	0,6	0,7	16,6	1,2	2,0	2,4	4,0	4,0	3,0	0	0	0	0
Puistot ja liikunta-alueet	0,1	1,0	7,1	2,4	3,1	1,0	0,3	0,3	0	0	0	0	0
			0										
8 10 SUURET LIIKENNEHANKKEET, KYLKN KÄYTETTÄVÄKSI	**144,2**	**47,7**	**312,3**	**47,0**	**38,7**	**36,6**	**26,5**	**6,0**	**16,9**	**25,3**	**25,2**	**45,1**	**45,0**
Kruunusillat	**75,9**	**39,7**	**29,8**	**23,9**	**2,5**	**0,8**	**0,6**	**0,5**	**1,5**				
Perushanke	27,5	6,5	5,0	4,1	0,3	0,3	0,1	0,1	0,1				
Liittyvä esirakentaminen	17,9	22,1	10,6	8,5	0,9	0,2	0,2	0,2	0,6				
Liittyvät kadut ja liikenneväylät	30,5	11,2	14,2	11,3	1,3	0,3	0,3	0,2	0,8				
Kalasatama-Pasila	**46,8**	**0,0**	**0,7**	**0,3**	**0,2**	**0,1**	**0,1**						
Liittyvä esirakentaminen	1,1	0	0										
Liittyvät kadut ja liikenneväylät	45,7	0,0	0,7	0,3	0,2	0,1	0,1						
Sörnäistentunneli	**21,5**	**0,7**	**123,0**	**2,5**	**2,0**	**2,5**		**1,0**	**15,0**	**25,0**	**25,0**	**25,0**	**25,0**
Länsiratikat	**0,5**	**7,2**	**118,8**	**20,3**	**34,0**	**33,2**	**25,8**	**4,5**	**0,4**	**0,3**	**0,2**	**0,1**	**0**
Liittyvä esirakentaminen	0,1	0,0	0,4	0,3	0,1								
Liittyvät kadut ja liikenneväylät	0,4	7,2	118,4	20,0	33,9	33,2	25,8	4,5	0,4	0,3	0,2	0,1	
Keskustan huoltotunnelin jatke			**40,0**									**20,0**	**20,0**
82 TALONRAKENNUSINVESTOINNIT													
8 02 RAKENNUKSET	**289,2**	**337,5**	**3 557,2**	**351,3**	**444,8**	**408,4**	**421,0**	**407,9**	**337,0**	**288,1**	**319,5**	**294,2**	**284,9**
Uudis- ja lisärakennushankkeet, Kylkn käytettäväksi	**130,1**	**159,6**	**1 254,9**	**194,0**	**272,2**	**188,8**	**153,1**	**102,2**	**55,9**	**82,8**	**77,4**	**61,7**	**66,9**
Uudisrakennushankkeiden tarveselvitykset	1,9		0	0									
Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan uudis- ja lisärakennushankkeet	111,3	128,4	775,5	150,6	187,7	113,8	85,6	50,8	30,1	50,4	48,5	32,1	26,0
Kaupunkiympäristön toimialan uudis- ja lisärakennushankkeet	4,4	4,0	0	0									
Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan uudis- ja lisärakennushankkeet	1,6		252,3	10,7	34,2	35,7	27,9	15,5	9,3	22,5	26,4	29,4	40,8
Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan uudis- ja lisärakennushankkeet	10,8	21,3	164,9	30,8	46,8	27,2	23,5	19,8	8,4	5,8	2,4	0,2	0
Muut uudisrakennushankkeet	0,1	2,9	61,2	1,8	3,4	12,0	16,0	16,0	8,0	4,0	0	0	0
Rakennusten ja liikehuoneistojen hallintaan oikeuttavien osakkeiden hankkiminen	0	2,9	1,0	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1

Kohde	Käyttö 2024 milj. €	Käyttö 2025 milj. €	Inv.kust. yht. 10 v. milj. €	TA 2026 milj. €	TA 2027 milj. €	TS 2028 milj. €	TS 2029 milj. €	Alustava 2030 milj. €	Alustava 2031 milj. €	Alustava 2032 milj. €	Alustava 2033 milj. €	Alustava 2034 milj. €	Alustava 2035 milj. €
Korjaushankkeet, Kylkn käytettäväksi	**159,1**	**177,9**	**2 302,3**	**157,3**	**172,7**	**219,6**	**267,9**	**305,7**	**281,2**	**205,3**	**242,1**	**232,5**	**218,1**
Korjausrakennushankkeiden tarveselvitykset	0,7		0	0									
Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan korjaushankkeet	77,0	125,5	1 047,9	133,0	97,0	107,3	89,6	98,6	93,9	108,0	116,7	105,4	98,4
Kaupunkiympäristö toimialan korjaushankkeet	10,8	1,2	6,3	0,6	3,3	2,4	0	0	0	0	0	0	0
Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan korjaushankkeet	3,8	27,8	585,0	11,2	18,8	38,7	73,7	78,6	82,6	58,2	75,9	69,8	77,5
Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan korjaushankkeet	5,4	5,4	303,1	5,2	17,3	15,6	53,8	71,3	53,9	27,8	27,7	23,7	6,7
Muut korjaushankkeet	61,6	18,0	360,0	7,3	36,2	55,6	50,7	57,3	50,8	11,4	21,7	33,6	35,5
83 PROJEKTIALUEIDEN INFRAINVESTOINNIT													
8 08 PROJEKTIALUEIDEN INFRARAKENTAMINEN, KYLKN KÄYTETTÄVÄKSI	**91,2**	**121,3**	**1 334,3**	**145,6**	**138,8**	**130,4**	**144,2**	**158,1**	**146,7**	**131,8**	**135,7**	**104,0**	**99,0**
Esirakentaminen	**31,7**	**69,0**	**713,9**	**90,2**	**71,1**	**48,8**	**62,1**	**88,7**	**79,9**	**67,5**	**80,4**	**63,7**	**61,6**
Länsisatama	7,2	17,6	126,8	12,9	2,9	3,1	9,7	29,5	35,0	25,5	3,8	1,9	2,5
Kalasatama	8,6	21,7	186,2	24,0	17,9	11,5	26,7	30,2	19,9	15,0	13,0	15,0	13,0
Kruunuvuorenranta	4,6	1,7	47,3	3,5	6,6	12,4	9,5	7,8	1,2	3,2	3,1	0	0
Pasila	0,3	12,7	12,5	8,6	3,0	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Kuninkaankolmio	1,0	0,0	0,2	0,2	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Uudet projektialueet ja muu täydennysrakentaminen	0,4	0,3	0,1	0	0,1	0	0	0	0	0	0	0	0
Malminkenttä	8,0	4,4	104,0	13,0	4,7	2,9	7,7	11,1	10,0	11,0	13,0	12,6	18,0
Läntinen bulevardikaupunki	1,4	4,3	59,1	6,5	20,1	11,5	3,0	5,0	5,0	4,0	4,0	0	0
Makasiiniranta	0,1	6,3	72,8	20,5	13,8	5,4	0,1	0	0,5	0,5	25,1	7,0	0
Koivusaari			53,1	1,0	1,0	1,9	5,3	5,0	7,5	7,5	9,5	7,5	6,9
Itäkeskus			51,9		1,0	0	0	0	0,7	0,7	8,8	19,6	21,1
Kadut	**49,3**	**44,8**	**526,7**	**49,8**	**59,3**	**69,5**	**69,5**	**59,3**	**55,1**	**50,7**	**49,0**	**34,4**	**30,2**
Länsisatama	20,7	8,8	93,7	12,0	14,3	9,7	13,1	17,3	13,2	10,5	2,1	1,4	0,1
Kalasatama	8,1	3,8	92,0	8,4	9,5	13,0	16,1	10,8	6,0	8,8	11,0	4,3	4,1
Kruunuvuorenranta	5,1	7,1	103,2	6,5	9,1	22,2	18,0	10,2	7,4	10,3	6,0	6,0	7,5
Pasila	12,0	11,6	44,6	9,6	16,0	12,0	3,6	1,7	0,7	0,5	0,5	0	0
Kuninkaankolmio	2,2	3,7	1,9	1,9	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Uudet projektialueet ja muu täydennysrakentaminen	0,0	0,0	0,1	0	0,1	0	0	0	0	0	0	0	0
Malminkenttä	1,0	8,7	43,1	5,9	1,7	0,3	2,7	3,9	8,7	2,5	4,1	5,8	7,5
Läntinen bulevardikaupunki	0,1	0,7	30,5	0,9	1,8	4,2	6,0	6,5	5,3	3,8	1,0	1,0	0

Kohde	Käyttö 2024 milj. €	Käyttö 2025 milj. €	Inv.kust. yht. 10 v. milj. €	TA 2026 milj. €	TA 2027 milj. €	TS 2028 milj. €	TS 2029 milj. €	Alustava 2030 milj. €	Alustava 2031 milj. €	Alustava 2032 milj. €	Alustava 2033 milj. €	Alustava 2034 milj. €	Alustava 2035 milj. €
Makasiiniranta	0,1	0,3	39,6	4,3	5,3	4,0	2,7	1,9	0,2	0,3	11,5	5,9	3,5
Koivusaari			19,7	0,3	0,4	0,5	2,0	2,0	3,6	4,0	3,6	2,0	1,3
Itäkeskus			58,4		1,1	3,6	5,3	5,0	10,0	10,0	9,2	8,0	6,2
Puistot ja liikunta-alueet	**10,2**	**7,5**	**93,7**	**5,6**	**8,5**	**12,2**	**12,7**	**10,2**	**11,7**	**13,6**	**6,3**	**5,9**	**7,2**
Länsisatama	1,8	1,3	18,2	0,4	0,4	2,5	2,7	2,9	2,8	3,8	0,5	0,5	1,7
Kalasatama	1,9	0,9	13,9	1,0	1,5	2,8	3,4	1,3	1,4	1,1	1,0	0,4	0
Kruunuvuorenranta	1,5	3,1	10,2	0,7	2,6	1,7	1,5	1,3	1,4	1,0	0	0	0
Pasila	0,1	0,1	8,7	1,5	1,2	3,4	1,2	0	0,5	0,9	0	0	0
Kuninkaankolmio	4,6	0,8	0,8	0,8	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Uudet projektialueet ja muu täydennysrakentaminen	0		0,2	0,1	0,1	0	0	0	0	0	0	0	0
Malminkenttä	0,4	1,3	22,2	1,1	2,0	1,0	2,3	3,0	3,4	3,5	1,3	1,6	3,0
Läntinen bulevardikaupunki	0		6,8	0	0,3	0,4	0,5	0,5	0,7	1,4	1,3	1,3	0,4
Koivusaari			8,5	0	0,1	0,1	0,5	1,0	0,9	1,3	1,6	1,5	1,5
Itäkeskus			4,5		0,3	0,3	0,6	0,3	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6
84 MUUT INVESTOINNIT	**98,0**	**90,2**	**713,9**	**106,6**	**118,5**	**71,3**	**76,3**	**70,2**	**56,8**	**54,3**	**55,0**	**51,6**	**53,4**
8 00 TIETOKONEOHJELMISTOT	**0**	**21,7**	**268,0**	**40,2**	**40,4**	**34,4**	**31,5**	**26,1**	**19,5**	**18,3**	**18,3**	**17,9**	**21,3**
8 05 IRTAIMEN OMAISUUDEN PERUSHANKINTA	**57,4**	**32,9**	**227,7**	**28,1**	**27,0**	**19,9**	**28,8**	**28,1**	**21,2**	**20,0**	**20,6**	**17,7**	**16,1**
MUU INVESTOINTITALOUS	**40,6**	**35,6**	**218,3**	**38,3**	**51,0**	**17,0**	**16,0**	**16,0**	**16,0**	**16,0**	**16,0**	**16,0**	**16,0**
Rakennusten ja osakkeiden myyntitulot (tasearvo)	26,2	7,8	33,0	14,0	3,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0

Liite 4 Talonrakennushankkeiden rakentamisohjelma vuosiksi 2026–2035

Kohde	Sijainti	Sisältö	Laajuus brm2	Rakentamis-kustannukset milj. €	Rakenta-misen ajoitus	TA 2026 milj. €	TA 2027 milj. €	TS 2028 milj. €	TS 2029 milj. €	Alustava 2030 milj. €	Alustava 2031 milj. €	Alustava 2032 milj. €	Alustava 2033 milj. €	Alustava 2034 milj. €	Alustava 2035 milj. €
8 02 01 Uudis- ja lisärakennushankkeet, lautakunnan käytettäväksi						**145,08**	**225,40**	**161,53**	**129,65**	**82,40**	**47,45**	**76,96**	**74,99**	**61,53**	**66,85**
8 02 01 02 Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan uudis- ja lisärakennushankkeet						**134,50**	**187,67**	**113,76**	**85,60**	**50,84**	**30,06**	**50,37**	**48,48**	**32,08**	**25,99**
Fallkullan koulu	Ei osoitetta	Uudisrakennus	7 500	32,25	2038-2040	0	0	0	0	0	0	0	0	0,11	0,32
Hernesaaren koulu ja päiväkoti	Laivakatu 4	Uudisrakennus	9 000	38,70	2035-2037	0	0	0	0	0	0,13	0,39	0,55	2,10	10,49
Hertsikan ala-aste ja Päiväkoti Siilitie	Hillerikuja 4	Perusparannus ja laajennus	5 500	23,65	2029-2030	0,02	1,03	1,08	10,79	8,26	1,00	1,00	0	0	0
Itäkeskuksen peruskoulu	Jäätanssipolku 1	Perusparannus osa A ja korvaava laajennus	9 386	41,90	2027-2029	1,08	4,87	16,00	16,46	3,00	0	0	0	0	0
Karhukallion päiväkoti ja alkuopetustilat	ei osoitetta	Uudisrakennus	3 100	13,33	2036-2037	0	0	0	0	0	0	0,01	0,13	0,17	0,61
Koivusaaren uusi päiväkoti ja koulu	Leppäsaarenaukio	Uudisrakennus	7 000	30,10	2036-2038	0	0	0	0	0	0	0,10	0,20	0,66	1,48
Kruunuvuorenrannan palvelukortteli	Pitkäluodonkatu 1	Uudisrakennus	17 483	70,83	2025-2027	16,23	32,66	0	0	0	0	0	0	0	0
KOONTIHANKE Koulujen pihojen viherryttäminen, ilmastomuutokseen sopeutuminen	Ei osoitetta			6	2027	0	3,00	3,00	0	0	0	0	0	0	0
Laakavuoren korttelitalo	Jänkäpolku 1	Korvaava uudisrakennus	10 900	53,75	2028-2030	0,20	5,08	19,17	17,13	9,22	1,00	1,00	0	0	0
Leikkipuisto Traktori	Tyynelänkuja 7	Korvaava uudisrakennus	250	1,19	2027	0,01	0,88	0	0	0	0	0	0	0	0
Leikkipuisto Ulvila	Ulvilantie 17b	Korvaava uudisrakennus	250	1,14	2027	0	0,83	0	0	0	0	0	0	0	0
Malmin lentokentän alueen koulu ja päiväkoti	Malmin lentoasema	Uudisrakennus	8 500	36,55	2036-2038	0	0	0	0	0	0	0,12	0,20	0,90	1,67
Malmin peruskoulu	Kirkonkyläntie 17	Uudisrakennus	11 402	41,73	2026-2028	14,96	14,80	14,80	1,51	0	0	0	0	0	0
Melkinlaiturin koulu ja päiväkoti	Samoankuja 6	Uudisrakennus	8 183	38,98	2025-2027	12,72	10,27	0	0	0	0	0	0	0	0
Meri-Rastilan monitoimitalo, Merilahden peruskoulu	Jaluspolku 3	Korvaava uudisrakennus	9 137	45,63	2027-2029	0,53	14,10	14,91	11,25	3,00	0	0	0	0	0
Munkkiniemen ala-asteen uusi liikuntatila	Tietokuja 1	Uudisrakennus	1 871	6,00	2026-2027	4,32	1,35	0	0	0	0	0	0	0	0
Myllypuron Leikkipuiston LP Myllynsiipi	Yläkivenrinne 3	Korvaava uudisrakennus	250	1,14	2027	0,01	1,04	0	0	0	0	0	0	0	0
Paloheinän ala-aste ja päiväkoti Valkean esiopetu Paloheinän a-a	Ylipalontie 1	Perusparannus	6 248	29	2028-2030	0,50	1,48	4,00	9,09	12,39	1,00	1,00	0	0	0
Pihkapuiston ala-aste, Päiväkoti Kaunokki	Tuohipolku 10	Perusparannus ja laajennus	5 323	17,70	2026-2027	12,56	6,80	1,00	0	0	0	0	0	0	0
Pitäjänmäen peruskoulu, kirjasto ja nuorisotalo	Viinenkuja 6	Perusparannus ja laajennus	15 955	65,89	2026-2029	5,56	16,00	19,00	16,00	5,50	0	0	0	0	0

Kohde	Sijainti	Sisältö	Laajuus brm2	Rakentamis-kustannukset milj. €	Rakenta-misen ajoitus	TA 2026 milj. €	TA 2027 milj. €	TS 2028 milj. €	TS 2029 milj. €	Alustava 2030 milj. €	Alustava 2031 milj. €	Alustava 2032 milj. €	Alustava 2033 milj. €	Alustava 2034 milj. €	Alustava 2035 milj. €
Puistolan peruskoulu, päiväkoti ja liikuntapuisto	Koudantie 2	Korvaava uudisrakennus	12 154	48,70	2026-2027	15,50	20,68	4,00	0	0	0	0	0	0	0
Pukinmäenkaaren peruskoulu/Päiväkoti Viskurin esk	Kenttäpolku 3	Korvaava uudisrakennus	2 500	10,32	2031-2032	0	0,20	0,25	0,25	0,25	2,19	6,10	1,00	0	0
Pukinmäenrannan uusi peruskoulu/päiväkoti	Pukinmäen rantapuisto	Uudisrakennus	3 850	17,33	2033-2034	0	0	0	0,13	0,17	0,30	0,80	8,74	6,20	1,00
Päiväkoti eteläinen Postipuisto	Filatelistinkatu	Uudisrakennus	2 000	9,00	2032-2033	0	0	0,05	0,07	0,16	0,62	3,00	5,10	0	0
Päiväkoti Huopalahdenportti	Kytösuontie 3	Uudisrakennus	1 400	6,30	2030-2031	0	0,12	0,12	0,23	2,03	2,78	1,00	0	0	0
Päiväkoti Kajuutta	Kalkkihiekankuja 4	Korvaava uudisrakennus	2 500	10,75	2030-2032	0	0,19	0,14	0,50	2,14	4,80	2,98	0	0	0
Päiväkoti Kontula	Naapurintie 14	Korvaava uudisrakennus	2 753	12,93	2027-2028	5,63	6,63	4,73	0	0	0	0	0	0	0
Päiväkoti Kumpulanmäki	Ei osoitetta	Uudisrakennus	1 500	6,75	2036-2037	0	0	0	0	0	0	0,05	0,07	0,23	0,31
Päiväkoti Myllytupa	Myllärintie 4	Korvaava uudisrakennus	1 716	8,75	2027-2028	1,88	2,26	4,70	1,00	0	0	0	0	0	0
Päiväkoti Nallenrinne	Gustafsberginkatu	Uudisrakennus	2 400	10,32	2031-2032	0	0,18	0,10	0,28	0,47	3,19	5,10	1,00	0	0
Päiväkoti Pikkusuo ja paviljonki-päiväkoti Suosaari	Pikkusuonkuja 3	Korvaava uudisrakennus	1 560	7,25	2030-2031	0	0,13	0,11	0,24	2,22	3,54	1,00	0	0	0
Päiväkoti Prinssintie	Prinssintie 1	Korvaava uudisrakennus	2 400	10,32	2032-2033	0	0	0,01	0,10	0,13	0,47	1,00	7,97	0,64	0
Päiväkoti Sarvasto	Sarvastonkaari 11	Korvaava uudisrakennus	1 800	8,10	2033-2034	0	0	0	0,05	0,08	0,25	0,37	3,62	3,00	0,73
Päiväkoti Topelius ja Päiväpirtti	Rajasaarentie 6	Korvaava uudisrakennus	2 054	9,81	2026-2027	3,73	4,10	0	0	0	0	0	0	0	0
Päiväkoti Tähtitorni	Kasarmikatu 13	Korvaava uudisrakennus	1 000	4,50	2031-2032	0	0,02	0,04	0,12	0,21	1,50	2,00	0,60	0	0
Päiväkoti Yliskylänlahti	Holmanmoisionpolku 1	Uudisrakennus	2 100	9,03	2032-2033	0	0	0,05	0,09	0,28	0,41	3,15	5,05	0	0
Roihuvuoren ala-aste	Vuorenpeikontie 7	Laajennus	4 500	20,25	2034-2035	0	0	0	0,02	0,20	0,26	0,93	3,17	10,17	5,50
Runonlaulajantie koulu	Runonlaulajantie 40	Uusi korvaava	7 674	27,89	2025-2027	8,52	7,20	1,00	0	0	0	0	0	0	0
Solakallion koulu	Kartanomuseontie 2	Korvaava uudisrakennus	2 500	11,25	2034-2035	0	0	0	0	0,08	0,11	0,41	0,51	5,75	3,38
Staffansby lågstadieskola, Daghemmet Staffan	Kivitaskuntie 3	Laajennus	4 000	17,60	2031-2032	0	0,20	0,05	0,10	0,82	6,00	8,40	2,00	0	0
Suutarilan uusi monitoimitalo	Suutarilantie 32	Korvaava uudisrakennus	11 090	48,00	2025-2027	16,93	9,91	1,00	0	0	0	0	0	0	0
Tahvonlahden ala-aste, Päiväkoti Tahvonlahti	Gunillantie 12	Laajennus / (korvaava uudisrak.)	5 000	22,00	2032-2033	0	0	0,10	0,20	0,20	0,50	10,40	8,50	2,00	0
Tivolitien monitoimitalo	Tivolitie	Uudisrakennus	2 500	11,25	2036-2038	0	0	0	0	0	0	0,08	0,08	0,15	0,51
Vartiokylän ala-aste ja Päiväkoti Vartiokylä	Kiviportintie 10	Korvaava uudisrakennus	11 276	47,30	2025-2027	13,61	21,66	4,34	0	0	0	0	0	0	0
8 02 01 04 Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan uudis- ja lisärakennushankkeet						**8,66**	**34,23**	**35,67**	**27,94**	**15,46**	**9,29**	**22,49**	**26,41**	**29,35**	**40,76**
Ahdinaltaan uimarannan huoltorakennus	Länsisatamankatu	Uudisrakennus	200	1,00	2031-2032	0	0,01	0,01	0,03	0,05	0,60	0,30	0	0	0

Kohde	Sijainti	Sisältö	Laajuus brm2	Rakentamis-kustannukset milj. €	Rakenta-misen ajoitus	TA 2026 milj. €	TA 2027 milj. €	TS 2028 milj. €	TS 2029 milj. €	Alustava 2030 milj. €	Alustava 2031 milj. €	Alustava 2032 milj. €	Alustava 2033 milj. €	Alustava 2034 milj. €	Alustava 2035 milj. €
Ala-Malmin liikuntapuisto	Lallintie 12	Uudisrakennus	450	1,60	2028-2029	0,02	0,07	0,98	0,47	0	0	0	0	0	0
Brahenkenttä	Helsinginkatu 25a	Korvaava uudisrakennus ja perusparannus	415	2,93	2028-2029	0	0,15	1,17	0,97	0,51	0	0	0	0	0
HAM Olympiaranta	Eteläranta 7	Uudisrakennus		79,0	2033-2035	0	0	0	0	1,00	0,50	1,00	14,00	20,97	34,13
Haagan liikuntapuisto	Poutunkuja 8	Korvaava uudisrakennus	500	2,00	2036-2036	0	0	0	0	0	0	0,01	0,02	0,06	0,10
Heteniitynkenttä	Heteniitytie 2a	Korvaava uudisrakennus	632	3,17	2026-2027	1,94	1,40	0	0	0	0	0	0	0	0
Jätkäsaaren liikuntakeskus	Hampurinkuja 4	Korvaava uudisrakennus	21 040	113,6	2026-2029	6,45	28,22	31,94	25,19	12,00	0	0	0	0	0
Kivikon liikuntapuiston huoltorakennus	Savikiekontie 6	Uudisrakennus	400	1,60	2031-2032	0	0,01	0,02	0,04	0,06	0,81	0,66	0	0	0
Korvaavat tyyppihuoltorakennukset	ei osoitetta	Korvaavat tyyppihuoltorakennukset		10,00	2029-2034	0	0,37	0,46	0,50	0,50	0,50	2,00	2,10	2,60	1,00
Kruunuvuorenrannan merellinen tukikohta	Ei osoitetta	Korvaava uudisrakennus	1 500	9,00	2032-2033	0,10	0	0	0	0	0,30	4,00	4,00	0,70	0
Lauttasaaren monitoimitalo	Pajalahdentie 10a	Korvaava uudisrakennus	6 000	25,80	2031-2032	0	0,19	0,26	0,69	1,18	6,21	14,01	3,00	0	0
Mustikkamaan liikuntapuiston huoltorakennus	Ei osoitetta	Korvaava uudisrakennus	467	2,00	2027-2027	0,01	1,86	0	0	0	0	0	0	0	0
Oulunkylän urheilupuisto	Käskynhaltijantie 11	Korvaava uudisrakennus	6 000	17,00	2033-2035	0	0	0	0,06	0,17	0,37	0,50	3,29	5,02	5,53
Palettilammen huoltorakennus	Vedenkierto	Uudisrakennus	550	3,00	2027-2028	0,14	1,95	0,84	0	0	0	0	0	0	0
8 02 10 06 Muut uudis- ja lisärakennushankkeet						**1,82**	**3,40**	**12,00**	**16,00**	**16,00**	**8,00**	**4,00**	**0**	**0**	**0**
Tuomarinkylän kartanon sos.tilarakennus	Strandmaninkuja 1	korvaava uudisrakennus	670	3,00	2026-2027	1,82	1,90	0	0	0	0	0	0	0	0
Väestönsuoja	Ei osoitetta	Uudisrakennus		57,50			1,50	12,00	16,00	16,00	8,00	4,00	0	0	0
8 02 10 07 Rakennusten ja liikehuoneistojen hallintaan oikeuttavien osakkeiden hankkiminen						**0,10**	**0,10**	**0,10**	**0,10**	**0,10**	**0,10**	**0,10**	**0,10**	**0,10**	**0,10**
Osakkeiden ostot				1,00	2025-2040	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10
8 02 02 Korjaushankkeet, lautakunnan käytettäväksi						**99,57**	**155,32**	**204,00**	**214,10**	**234,43**	**227,27**	**177,51**	**214,36**	**208,72**	**211,38**
8 02 02 02 Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan korjausrakennushankkeet						**86,65**	**96,98**	**107,30**	**89,64**	**98,61**	**93,89**	**107,97**	**116,70**	**105,35**	**98,38**
Aurinkolahden peruskoulu (Aurinkokoulu, pääkoulu)	Iiluodonpiha 1	Perusparannus	6 375	25,50	2039-2040	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,19
Aurinkolahden peruskoulu, Päiväkoti Auringonpilkku	Villiruusunkuja 4	Perusparannus	2 409	9,64	2034-2035	0	0	0	0	0	0,17	0,35	0,44	3,10	4,57
Brändö lågstadieskola / gymnasium	Kulosaarentie 2b	Perusparannus	5 582	26,00	2035-2036	0	0	0	0	0	0,18	0,27	0,96	2,19	9,32
Crusellin peruskoulu Ruoholahden ala-aste, lpk ja tvo	Santakatu 6	Perusparannus	4 050	15,94	2028-2029	0,80	1,08	9,45	3,37	1,00	0	0	0	0	0

Kohde	Sijainti	Sisältö	Laajuus brm2	Rakentamis-kustannukset milj. €	Rakenta-misen ajoitus	TA 2026 milj. €	TA 2027 milj. €	TS 2028 milj. €	TS 2029 milj. €	Alustava 2030 milj. €	Alustava 2031 milj. €	Alustava 2032 milj. €	Alustava 2033 milj. €	Alustava 2034 milj. €	Alustava 2035 milj. €
Haagan peruskoulu, Päiväkoti Haagan eskarit, Hoplaxskolan väistö (Haga enheten)	Isonnevantie 16c	Perusparannus	8 084	32,34	2033-20364	0	0	0	0	0,33	0,51	1,00	9,82	17,68	3,00
Helsingin Medialukion lisätila (Pikku-Finlandia)	Tapulikaupungintie 2	Toiminnallinen muutos lukiokäyttöön	10 430	13,36	2025-2027	6,21	3,94	0	0	0	0	0	0	0	0
Helsinginkatu 26 Työväenopisto	Helsinginkatu 26	Perusparannus (julkisivu ja vesikatto)	8 866	7,52	2025-2026	2,72	1,31	0	0	0	0	0	0	0	0
Herttoniemenrannan ala-aste, Hammashoitola	Petter Wetterin tie 5	Perusparannus	6 979	27,92	2037-2038	0	0	0	0	0	0	0	0	0,10	0,10
Hoplaxskolan	Sorolantie 2	Perusparannus	907	3,63	2033-2034	0	0	0	0,03	0,04	0,13	0,17	1,09	2,18	0
Päiväkoti Kannelmäki	Vanhaistentie 2	Päiväkotirakennuksen perusparannus	751	4,06	2026-2027	2,21	1,60	0	0	0	0	0	0	0	0
Karviaistien koulu	Karviaistie 1	Perusparannus	3 317	13,27	2035-2036	0	0	0	0	0	0,10	0,13	0,49	0,61	7,96
Katajanokan ala-aste	Laivastokuja 6	Perusparannus	3 550	15,80	2027-2028	2,83	6,22	7,00	1,00	0	0	0	0	0	0
Korttelitalo Nalli (Päiväkoti Nalli, Keinutien ala-aste (Sivukoulu))	Nallitie 3	Perusparannus ja laajennus	2 960	8,32	2035-2036	0	0	0	0	0	0,03	0,08	0,18	0,38	4,19
Korttelitalo Ruuti	Kontulankaari 22	Perusparannus	2 166	9,74	2035-2036	0	0	0	0	0	0,07	0,10	0,36	0,45	5,85
Koskelan ala- aste ja päiväkoti	Juhana-herttuan tie 13	Perusparannus ja laajennus	5 668	26,45	2026-2028	6,82	11,00	9,00	1,00	1,00	0	0	0	0	0
Koskelan seniorikeskus, Päiväkoti Koskela ja Daghemmet Fenix	Hospitaalinkulku 7	Perusparannus ja F-talon toiminnallinen muutos päiväkotikäyttöön	5 408	17,30	2028-2030	0,81	0,50	3,00	6,83	5,11	1,00	0	0	0	0
Laajasalon peruskoulu Koulutanhua	Koulutanhua 1	Perusparannus ja laajennus	11 988	47,73	2027-2029	2,20	4,60	19,07	17,30	3,00	1,00	0	0	0	0
Laakson sairaala	Lääkärinkatu 6	Rak.12 laajennus Sophie Mannerheimin koulun käyttöön	4 406	20,00	2028-2029	0,20	1,20	8,03	7,40	1,80	1,00	0	0	0	0
Leikkipuisto Intia	Intiankatu 44	Perusparannus	230	1,00	2027-2028	0,06	0,58	0,34	0	0	0	0	0	0	0
Leikkipuisto Piika	Piianpolku 7	Perusparannus	535	2,14	2026-2027	1,21	0,78	0	0	0	0	0	0	0	0
Maunulan ala-aste (ala-asteen koulu, nuorisotalo, Månsas lågstadieskola)	Maunulanmäki 5	Perusparannus ja laajennus	11 877	43,05	2025-2027	16,23	16,85	4,00	1,00	0	0	0	0	0	0
Meilahden yläaste	Kuusitie 12	Perusparannus	6 800	25,84	2030-2031	0	0,52	0,95	1,38	6,06	11,89	4,00	1,00	0	0
Mellunmäen ala-aste, Päiväkoti Saanan eskarit	Rukatunturintie 14	Perusparannus ja laajennus	5 500	20,90	2030-2031	0	0,35	0,40	0,96	6,54	9,54	2,00	1,00	0	0
Myllypuron PK, LPK Myllymetsä, RPPK Nekku, LP Myllynsiipi ja Myllypuron Nuta	Yläkivenrinne 6	Perusparannus	1 114	5,01	2034-2034	0	0	0	0	0	0	0,12	0,18	3,71	1,00
Naulakallion koulu	Naulakalliontie 13	Perusparannus	2 500	11,25	2033-2034	0	0	0	0,07	0,11	0,38	0,57	5,15	3,98	1,00
Pasilan peruskoulu/Savonkatu 2	Savonkatu 2	Perusparannus	4 249	16,15	2032-2033	0	0	0	0,10	0,35	0,50	6,32	7,68	1,12	0
Pikku Huopalahden ala-aste / Päiväkoti Purje / Pikku Huopalahden Lastenkirjasto	Tilkankatu 19	Perusparannus	5 198	19,70	2030-2031	0	0,42	0,89	0,90	4,00	8,32	3,68	1,00	0	0
Pohjoismainen yhtenäiskoulu ja Nordiska Skolan	Louhentie 3	Perusparannus ja laajennus	7 691	29,48	2025-2027	11,45	9,63	3,64	0,36	0	0	0	0	0	0
Poikkilaakson ala-aste, Päiväkoti Poikkilaakso	Puuskaniementie 21	Perusparannus	3 456	13,82	2034-2035	0	0	0	0	0	0,19	0,30	0,63	5,19	7,50

Kohde	Sijainti	Sisältö	Laajuus brm2	Rakentamis-kustannukset milj. €	Rakenta-misen ajoitus	TA 2026 milj. €	TA 2027 milj. €	TS 2028 milj. €	TS 2029 milj. €	Alustava 2030 milj. €	Alustava 2031 milj. €	Alustava 2032 milj. €	Alustava 2033 milj. €	Alustava 2034 milj. €	Alustava 2035 milj. €
Porolahden peruskoulu	Satumaanpolku 2	Perusparannus	6 686	28,70	2030-2031	0,20	0,77	0,67	1,23	8,23	10,21	6,00	0	0	0
Porolahden peruskoulu, Roihuvuoren kirjasto ja hammashoitola	Roihuvuorentie 2	Koulurakennuksen perusparannus ja laajennus (TOI-tilat, nuta)	8 900	41,00	2032-2033	0	0,16	0,16	0,25	0,50	1,00	17,00	17,50	4,21	0
Pukinmäenkaaren peruskoulu, Pukinmäen kirjasto	Kenttäkuja 12	Perusparannus	10 005	32,70	2027-2029	1,64	6,70	11,38	8,69	1,00	1,00	0	0	0	0
Päiväkoti Aleksi, Daghemmet Alexia	Aleksanterinkatu 1	Perusparannus	890	8,80	2027-2028	0,37	3,69	3,74	0	0	0	0	0	0	0
Päiväkoti Haltia/Kota	Lukupolku 2	Perusparannus	591	2,66	2034-2035	0	0	0	0	0	0,02	0,03	0,20	1,00	1,41
Päiväkoti Kannel	Huilupolku 6	Perusparannus	1 170	5,27	2028-2029	0,18	0,29	2,94	1,22	0,45	0	0	0	0	0
Päiväkoti Kotikallio, Ryhmäperhepk Kummeli ja Vallilan ala-aste (Hermanni)	Saarenkatu 4	Perusparannus	2 008	9,04	2034-2035	0	0	0	0	0,07	0,09	0,33	0,41	4,42	3,71
Päiväkoti Kytöniitty	Kytöniityntie 2a	Perusparannus	872,5	6,60	2032-2033	0	0	0,04	0,07	0,23	0,32	2,97	2,97	0	0
Päiväkoti Lemmikki	Rukkilanrinne 8	Perusparannus	677	3,05	2035-2036	0	0	0	0	0	0,02	0,03	0,11	0,14	1,83
Päiväkoti Linnunlaulu	Ensi linja 6	Perusparannus	2 469	3,00	2028-2029	0	0,50	1,50	0,97	0	0	0	0	0	0
Päiväkoti Loimi	Koskenhaankuja 5	Perusparannus	850	3,83	2034-2035	0	0	0	0	0,03	0,04	0,14	0,17	2,30	1,15
Päiväkoti Luotsi	Laivastokuja 4	Perusparannus	948	5,50	2027-2028	0,27	1,81	3,08	0	0	0	0	0	0	0
Päiväkoti Marmori	Marmoritie 8	Perusparannus	784	3,76	2027-2028	0,30	1,67	1,58	0	0	0	0	0	0	0
Päiväkoti Merituuli	Suolakivenkuja 6	Perusparannus	1 300	4,94	2033-2034	0	0	0	0	0	0,10	0,28	1,75	2,81	0
Päiväkoti Munkkivuori/Munkkivuoren nuorisotalo	Raumantie 5	Perusparannus	1 960	8,82	2032-2033	0	0	0,07	0,09	0,32	0,40	4,29	3,65	0	0
Päiväkoti Nestori	Kylänvanhimmantie 1	Perusparannus	1 230	5,54	2034-2035	0	0	0	0	0,04	0,06	0,20	0,25	3,32	1,66
Päiväkoti Niitty	Laurinmäenpolku 4	Perusparannus	882	3,35	2031-2032	0	0	0	0,04	0,15	1,00	2,09	0	0	0
Päiväkoti Norppa	Teinintie 13	Perusparannus	891	4,40	2026-2027	1,41	2,60	0	0	0	0	0	0	0	0
Päiväkoti Pentinkulma, Leikkipuisto Linnunrata	Linnunradantie 8	Perusparannus	1 300	4,94	2032-2032	0	0	0,04	0,05	0,18	0,23	4,45	0	0	0
Päiväkoti Pihlaja	Pihlajatie 32	Perusparannus ja laajennus	2 000	8,20	2029-2030	0	0,08	1,34	3,02	3,24	0	0	0	0	0
Päiväkoti Pihlajamäki	Maasälväntie 3	Perusparannus	1 107	4,20	2028-2029	0,12	0,20	1,40	1,42	1,00	0	0	0	0	0
Päiväkoti Pikkuprinssi	Maatullinkuja 12	Perusparannus	1 184	4,50	2034-2035	0	0	0	0	0,01	0,05	0,09	0,21	1,45	2,70
Päiväkoti Ranta	Neitojenpolku 23	Perusparannus	959	4,32	2035-2036	0	0	0	0	0	0	0,07	0,16	0,20	2,59
Päiväkoti Ruoholahden lastentalo ja Leikkipuisto Ruoholahti	Laivapojankatu 8	Perusparannus	1 058	4,76	2030-2031	0	0,05	0,09	0,17	1,54	2,00	0,83	0	0	0
Päiväkoti Satama	Sisselenkuja 3	Perusparannus	1 491	6,71	2030-2031	0	0	0	0,15	2,50	3,00	1,00	0	0	0
Päiväkoti Savotta	Puunkaatajantie 16	Perusparannus	1 005	4,52	2034-2035	0	0	0	0	0,03	0,05	0,17	0,21	2,71	1,36

Kohde	Sijainti	Sisältö	Laajuus brm2	Rakentamis-kustannukset milj. €	Rakenta-misen ajoitus	TA 2026 milj. €	TA 2027 milj. €	TS 2028 milj. €	TS 2029 milj. €	Alustava 2030 milj. €	Alustava 2031 milj. €	Alustava 2032 milj. €	Alustava 2033 milj. €	Alustava 2034 milj. €	Alustava 2035 milj. €
Päiväkoti Tapanila	Veljestenpiha 8	Perusparannus ja laajennus (Lpk Impivaara)	2 156	4,87	2030-2031	0,08	0,18	0,20	0,20	1,76	1,89	0,50	0	0	0
Päiväkoti Impivaara	Sompiontori 3	Perusparannus	890	4,78	2031-2032	0	0	0	0,09	0,17	1,97	1,89	0,50	0	0
Päiväkoti Tuorinniemi ja Leikkipuisto Tuorinniemi	Agnetankuja 4	Perusparannus	2 210	8,40	2032-2033	0	0	0	0	0,31	0,38	3,03	4,51	0	0
Päiväkoti Veräjämäki	Jokiniementie 3	Perusparannus	1 291	4,90	2033-2034	0	0	0	0	0	0,07	0,32	1,99	2,52	0
Päiväkotien kohdentamattomat perusparannukset	Ei osoitetta	Perusparannus	15 554	69,98	2030-2037	0	0	0,29	0,63	4,99	3,45	9,19	7,29	14,13	23,35
Ressun peruskoulu	Työmiehenkatu 11	Perusparannus	8 365	34,70	2028-2030	0,68	0,60	6,72	10,24	13,86	1,20	0	0	0	0
Ressun lukion IB korvaavat tilat	Kulmakatu 4b	Perusparannus ja toiminnallinen muutos	6 610	30,40	2031-2033	0	0,10	0,30	0,36	1,38	4,19	9,06	11,53	2,00	1,00
Snellmanin ala-aste/Päiväkoti Rööperi	Punavuorenkatu 6-10	Perusparannus	4 390	16,68	2032-2033	0	0	0,03	0,17	0,32	0,76	7,36	6,97	1,00	0
Stadin ammatti- ja aikuisopisto (Taucher) ja Vallilan ala-aste lisätila (Corten)	Nilsiänkatu 3	Perusparannus ja toiminnallinen muutos	5 000	19,00	2029-2031	0,10	0,30	0,40	3,04	6,50	6,44	1,00	1,00	0	0
Strömbergin ala-aste	Hiomotie 22	Perusparannus	3 646	16,41	2034-2035	0	0	0	0	0	0	0,41	1,00	7,00	8,00
Suomenlinnan ala-aste	Suomenlinna C 55	Perusparannus	1 100	5,06	2029-2030	0,03	0,11	0,23	2,01	2,50	0	0	0	0	0
Suutarinkylän peruskoulu	Töyrynummentie 8	Perusparannus ja toiminnallinen muutos	3 800	14,44	2032-2033	0	0	0,05	0,14	0,32	0,66	4,06	7,21	2,00	0
Tammisalon korttelitalo, Päiväkoti Tammisalo, Porolahden peruskoulu	Paasitie 5	Perusparannus	1 212	5,45	2035-2035	0	0	0	0	0	0	0,09	0,20	0,20	4,95
Tapanilan ala-aste	Veljestenpiha 2	Perusparannus	3 584	14,34	2032-2033	0	0	0,11	0,14	0,36	0,50	3,00	8,91	1,20	0
Toivalan koulu	Mikkolankuja 3	Perusparannus	2 100	7,98	2031-2033	0	0	0,07	0,08	0,24	0,81	5,75	0,96	0	0
Tölö gymnasium	Topeliuksenkatu 2	Perusparannus	5 300	20,14	2033-2034	0	0	0	0	0,15	0,25	1,07	6,57	12,07	0
Töölön ala-aste	Töölönkatu 41-45	Perusparannus ja laajennus	5 368	21,74	2025-2027	10,51	8,30	2,00	0	0	0	0	0	0	0
Vanha Helsingintie peruskoulu ja päiväkoti	Vanha Helsingintie 5	Perusparannus ja laajennus	12 195	54,60	2028-2031	0,50	0,71	2,45	13,49	16,89	16,72	2,17	0,50	0	0
Vuoniityn peruskoulu/Heteniityntie 4	Heteniityntie 4	Perusparannus ja laajennus	4 146	16,39	2025-2027	8,54	3,40	0	0	0	0	0	0	0	0
Zacharias Topeliusskolan	Topeliuksenkatu 22	Perusparannus	3 774	13,96	2026-2027	7,97	4,19	0,68	0	0	0	0	0	0	0
8 02 02 03 Kaupunkiympäristön toimialan korjausrakennushankkeet						**0,62**	**3,32**	**2,40**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Suvilahden Kaasukellot	Parrukatu 2	käytettävyyden parantaminen	1 450	2,10	2026-2027	0,20	1,60	0	0	0	0	0	0	0	0
Malmin lentoaseman hangaari	Malmin lentoasema	Toiminnallinnen muutos	4 750	5,00	2027-2028	0,42	1,72	2,40	0	0	0	0	0	0	0
8 02 02 04 Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan korjausrakennushankkeet						**8,64**	**18,81**	**38,73**	**73,74**	**78,58**	**82,62**	**58,19**	**75,93**	**69,75**	**77,47**

Kohde	Sijainti	Sisältö	Laajuus brm2	Rakentamis-kustannukset milj. €	Rakenta-misen ajoitus	TA 2026 milj. €	TA 2027 milj. €	TS 2028 milj. €	TS 2029 milj. €	Alustava 2030 milj. €	Alustava 2031 milj. €	Alustava 2032 milj. €	Alustava 2033 milj. €	Alustava 2034 milj. €	Alustava 2035 milj. €
Annantalo	Annankatu 30	Perusparannus	4 116	15,60	2033-2034	0	0	0,08	0,16	0,45	0,50	0,50	6,73	6,19	1,00
Eläintarhan urheilukentän huoltorakennukset	Eläintarhan urheilukenttä	Perusparannus	1 023	4,00	2026-2027	1,72	0,94	1,90	0,79	0	0	0	0	0	0
Etelä-Haagan kirjasto	Isonnevantie 16b	Perusparannus	1 195	4,00	2036-2037	0	0	0	0	0	0	0,01	0,04	0,09	0,18
Hakasalmen huvila	Karamzininranta 2	Perusparannus	1 100	3,50	2030-2031	0	0,03	0,03	0,10	0,39	1,01	0,91	0	0	0
Harakan saari	Harakka 5	Perusparannus	2 806	6,00	2034-2035	0	0	0	0	0	0	0,07	0,33	1,19	3,91
Helsingin jäähalli	Nordenskiöldinkatu 13	Vesikaton perusparannus	10 700	5,30	2026-2027	2,04	3,30	0	0	0	0	0	0	0	0
Hietarannan kahvila	Hiekkarannantie 11	Perusparannus	739	2,96	2036-2037	0	0	0	0	0	0	0,02	0,03	0,11	0,14
Itäkeskuksen uimahalli	Olavinlinnantie 6	Perusparannus	10 207	52,70	2029-2031	0,50	0,60	2,00	11,01	16,00	16,00	4,00	1,00	0	0
Jakomäen kirjasto	Jakomäenpolku 3	Perusparannus	489	1,96	2033-2033	0	0	0	0,01	0,02	0,07	0,09	1,76	0	0
Kallahden nuorisotalo	Mustankivenraitti 6	Perusparannus	1 386	5,54	2034-2035	0	0	0	0	0	0,07	0,18	0,30	1,50	3,50
Kallion kirjasto	Porthaninkatu 12	Perusparannus	2 295	9,18	2036-2037	0	0	0	0	0	0	0,07	0,09	0,34	0,42
Kannelmäen liikuntapuisto	Urkupillintie 3	Perusparannus	688	2,75	2032-2033	0	0	0	0	0,04	0,11	0,50	2,10	0	0
Katajanokan liikuntahalli	Laivastokuja 2	Perusparannus	1 290	5,16	2036-2037	0	0	0	0	0	0	0,04	0,05	0,19	0,24
Kontulan liikuntapuisto	Tanhuantie 4a	Perusparannus	513	2,05	2035-2036	0	0	0	0	0	0	0,03	0,07	0,11	1,23
Koskelan nuorisotalo	Antti Korpin tie 3a	Perusparannus	684	2,74	2036-2037	0	0	0	0	0	0	0,02	0,03	0,10	0,13
Kulttuurikeskus Kanneltalo	Klaneettitie 5	Perusparannus	5 300	21,20	2032-2033	0	0	0,16	0,21	0,50	0,50	8,56	8,35	2,80	0
Kulttuurikeskus Stoa (Itäkeskuksen kirjasto, Työväenopisto, Rppk Ahomansikka)	Turunlinnantie 1	Perusparannus	18 745	104,50	2029-2031	0,50	2,84	7,90	24,96	27,98	27,43	10,00	2,00	0	0
Kulttuurikeskus Vuotalo (Vuosaaren Kirjasto ja työväenopisto)	Valkopaadentie 3	Perusparannus	6 426	25,70	2036-2037	0	0	0	0	0	0	0,19	0,26	0,95	1,18
Kurkimäen liikuntapuisto	Kurkisuontie 5	Perusparannus	346	1,38	2033-2034	0	0	0	0	0,02	0,05	0,06	0,50	0,74	0
Lassilan liikuntapuisto	Laurinniitynpolku 2	Perusparannus	542	2,17	2035-2036	0	0	0	0	0	0	0,03	0,07	0,12	1,30
Liikuntamylly	Jauhokuja 3	Perusparannus	15 425	61,70	2035-2036	0	0	0	0	0	0,21	0,50	1,00	1,82	12,18
Malmitalo	Ala-Malmin tori 1	Perusparannus	7 765	31,06	2033-2035	0	0	0	0	0	0,36	0,50	5,00	14,00	8,50
Meilahden liikuntapuisto	Zaidankatu 7	Perusparannus	440	1,76	2036-2037	0	0	0	0	0	0	0,01	0,02	0,06	0,08
Munkkiniemen kirjasto- ja nuorisotalo	Riihitie 22	Kirjaston perusparannus	717	2,50	2035-2035	0	0	0	0	0	0,02	0,03	0,09	0,11	2,25
Myllypuron liikuntapuisto	Pikajuoksijankuja 3	Perusparannus	505	2,02	2036-2037	0	0	0	0	0	0	0,02	0,02	0,07	0,09
Paloheinän ulkoilumaja	Pakilantie 124	Perusparannus	600	2,30	2032-2032	0	0	0	0,02	0,07	0,08	2,09	0	0	0
Pasilan kirjasto	Rautatieläisenkatu 8	Perusparannus	12 000	48,00	2031-2033	0	0	0	0,20	0,71	4,55	16,00	20,86	4,00	1,00

Kohde	Sijainti	Sisältö	Laajuus brm2	Rakentamis-kustannukset milj. €	Rakenta-misen ajoitus	TA 2026 milj. €	TA 2027 milj. €	TS 2028 milj. €	TS 2029 milj. €	Alustava 2030 milj. €	Alustava 2031 milj. €	Alustava 2032 milj. €	Alustava 2033 milj. €	Alustava 2034 milj. €	Alustava 2035 milj. €
Pihlajamäen nuorisotalo	Maasälväntie 1	Perusparannus	975	3,90	2038-2039	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,05
Pirkkolan liikuntapuisto/työh.	Plotinrinne 7	Perusparannus	480	1,92	2036-2037	0	0	0	0	0	0	0,01	0,02	0,07	0,09
Pirkkolan uima- ja palloiluhalli	Pirkkolan metsätie 6	Perusparannus ja laajennus	21 039	84,16	2033-2036	0	0	0	0,20	0,50	0,50	1,04	7,65	22,00	28,01
Pukinmäen liikuntapuisto	Pukinmäen urheilupuisto	Perusparannus	476	1,90	2034-2035	0	0	0	0	0,01	0,02	0,07	0,09	0,80	0,91
Puotilan liikuntapuisto	Puotilan urheilupuisto	Perusparannus	482	1,93	2036-2037	0	0	0	0	0	0	0	0,03	0,06	0,10
Rikhardinkadun kirjasto	Rikhardinkatu 3	Perusparannus	5 025	22,54	2028-2029	0,20	0,85	6,93	11,00	2,26	0	0	0	0	0
Ruoholahden nuorisotalo Koralli	Messitytönkatu 4	Perusparannus	719	2,88	2036-2037	0	0	0	0	0	0	0,02	0,03	0,11	0,13
Ruskeasuon liikuntahalli ja maneesi	Ratsastie 10	Perusparannus	7 000	21,00	2032-2033	0	0	0,05	0,14	0,31	0,50	4,65	10,99	3,23	1,00
Siltamäen liikuntapuisto	Pallomäentie 14	Perusparannus	427	1,71	2033-2034	0	0	0	0	0	0,06	0,08	0,80	0,77	0
Talin jalkapallohalli	Purotie 8	Perusparannus	10 913	13,62	2026-2028	3,18	5,83	2,88	0	0	0	0	0	0	0
Tapulikaupungin liikuntapuisto	Parmaajantie 3	Perusparannus	312	1,25	2036-2037	0	0	0	0	0	0	0,01	0,01	0,05	0,06
Tattarisuon moottorihalli	Tattarisuontie 32	Perusparannus	618	1,86	2029-2030	0	0	0	0,91	0,93	0	0	0	0	0
Töölön kisahalli	Mannerheimintie 17	Perusparannus	27 000	115,00	2028-2031	0,50	4,42	16,80	24,03	28,39	30,03	7,25	2,00	0	0
Uimastadion	Hammarskjöldintie 5	Perusparannus	3 216	12,86	2034-2036	0	0	0	0	0	0,13	0,13	0,50	4,30	7,72
Vallilan kirjasto, Päiväkoti Runo	Päijänteentie 5	Perusparannus	1 582	6,33	2036-2037	0	0	0	0	0	0	0	0,08	0,21	0,34
Velodromi, Pyöräilystadion	Mäkelänkatu 70	Perusparannus	2 120	8,48	2033-2034	0	0	0	0	0	0,41	0,47	3,00	3,60	1,00
Vesalan liikuntapuisto	Kontulankaari 15	Perusparannus	312	1,25	2035-2036	0	0	0	0	0	0	0,02	0,04	0,07	0,75
8 02 02 06 Muut korjausrakennushankkeet						**3,66**	**36,21**	**55,57**	**50,72**	**57,25**	**50,76**	**11,36**	**21,74**	**33,62**	**35,52**
Brummerin talo	Katariinankatu 1-3	Perusparannus	750	5,00	2033-2034	0	0	0	0	0,03	0,05	0,30	3,17	1,45	0
Kampin työtukikohta	Runeberginkatu	Perusparannus	6 299	22,05	2037-2038	0	0	0	0	0	0	0	0,17	0,22	0,81
Energiatehokkuusinvestoinnit aurinkosähköön	Ei osoitetta	Energiatehokkuusinvestoinnit aurinkosähköön		10,00	2021-2035	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Kestävän kehityksen investoinnit 2026-35	Ei osoitetta	Kestävän kehityksen investoinnit 2026-35		10,00	2021-2035	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Lapinlahden sairaala	Lapinlahdenpolku 8	Perusparannus	13 800	48,00	2029-2031	0,50	1,50	2,11	12,98	14,50	12,40	1,97	1,50	0	0
Leijona kortteli, K 30, Kaupungintalo	Pohjoisesplanadi 11-13	Perusparannus	26 500	130,00	2028-2031	0,50	3,26	27,56	25,08	29,72	35,31	5,00	1,00	0	0
Läntinen tukikohta	Atomitie 6	Perusparannus	5 594	19,58	2037-2038	0	0	0	0	0	0	0	0	0,16	0,16
Pohjoinen työtukikohta/Stara	Talttatie 4	Perusparannus	4 254	14,9	2037-2039	0	0	0	0	0	0	0	0	0,20	0,58
Sarvikuono kortteli, K 31 Apteekintalo ja Fennia talo	Pohjoisesplanadi 15-17	Perusparannus		18,00	2036-2038	0	0	0	0	0	0	0,09	0,08	0,20	0,81

Kohde	Sijainti	Sisältö	Laajuus brm2	Rakentamis-kustannukset milj. €	Rakenta-misen ajoitus	TA 2026 milj. €	TA 2027 milj. €	TS 2028 milj. €	TS 2029 milj. €	Alustava 2030 milj. €	Alustava 2031 milj. €	Alustava 2032 milj. €	Alustava 2033 milj. €	Alustava 2034 milj. €	Alustava 2035 milj. €
Tekniikan museo, Kuninkaankartano	Viikintie 1	Perusparannus	7 385	29,54	2038-2039	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,39
Väestönsuojat	Ei osoitetta	Perusparannus		150,00		0,66	29,45	23,90	9,66	9,00	0	0	12,77	26,50	25,00
Kohdentamattomat korjaushankkeet	Ei osoitetta						0	0	1,00	2,00	1,00	2,00	1,05	2,89	5,78
Rakennushankkeet ilman Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan hankkeita YHTEENSÄ ALV 0						**244,65**	**380,72**	**365,53**	**343,74**	**316,83**	**274,73**	**254,47**	**289,36**	**270,25**	**278,23**
8020105 Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan uudis- ja lisärakennushankkeet						**28,31**	**46,78**	**27,24**	**23,46**	**19,81**	**8,42**	**5,80**	**2,43**	**0,20**	**0**
Hyvösen lastenkoti (Unikkopolku 4) Hyvösen lastenkoti,	Unikkopolku 4	Korvaava uudisrakennus	736	3,50	2030-2032	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kruunuvuorenrannan pelastusasema	Jurmonkuja 1	Uudisrakennus	2 300	10,35	2031-2032	0	0,03	0,10	0,23	0,47	5,21	4,30	0	0	0
Käpylän pelastusaseman	Kullervonkatu 7	Huoltorakennus		3,50	2026-2027	2,76	3,17	0	0	0	0	0	0	0	0
Lemmilän lastenkoti	LEMMILÄNTIE 3	Uusi koulurakennus	250	1,40	2027-2028	0,08	1,00	0,25	0	0	0	0	0	0	0
Malmin lastenkoti ja perhearviointi	Riihenkulma 2	Korvaava uudisrakennus	3 745	17,56	2025-2027	6,78	5,36	0	0	0	0	0	0	0	0
Malmin uusi pelastusasema	Malminkaari 33	Uudisrakennus	2 109	12,00	2027-2028	0,45	3,67	6,79	1,00	0	0	0	0	0	0
Myllypuron terveys- ja hyvinvointikeskus	JAUHOKUJA 4	Laajennus	15 142	70,29	2025-2027	18,00	29,22	7,20	0	0	0	0	0	0	0
Naulakallion Lastenkoti	Naulakalliontie 11	Korvaava uudisrakennus	2 000	8,60	2029-2030	0,03	0,19	0,39	3,02	4,89	0	0	0	0	0
Lastensuojelun vaativan tason osastot ja opetustilat (EHO+INTRO)	Itäreimarintie 17		3 950	18,60	2029-2030	0,09	0,10	1,09	10,24	7,07	0	0	0	0	0
Pelan huoltovarmuustukikohta Kivikkoon 2524	Ei osoitetta	Uudiskohde		8,00	2028-2028	0	1,00	6,00	1,00	0	0	0	0	0	0
Pelan varakalustohalli 2523	Ei osoitetta	Uudiskohde		4,00	2027-2028	0	2,00	2,00	0	0	0	0	0	0	0
Teinilän lastenkoti/Oppipojantie 19 Teinilän lastenkoti	Oppipojantie 19	Korvaava uudisrakennus	935	4,50	2032-2034	0	0	0,01	0,04	0,10	0,21	1,50	2,43	0,20	0
Vuosaaren hybridiasema	Porslahdentie 29	Uudisrakennus	2 800	23,00	2028-2030	0,12	1,04	3,40	7,94	7,28	3,00	0	0	0	0
8 02 02 05 Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan korjausrakennushankkeet						**3,09**	**17,34**	**15,63**	**53,77**	**71,29**	**53,88**	**27,81**	**27,72**	**23,74**	**6,71**
Andelslagsvägens grupphem	Osuuskunnantie 78a	Perusparannus	499	2,25	2029-2030	0	0,10	0,12	1,35	0,67	0	0	0	0	0
Auroran sairaala rakennus 16	Palkkatilankatu 4	Perusparannus	5 000	27,37	2029-2030	0	0,24	1,65	11,00	14,12	0	0	0	0	0
Haagan terveysasema	Huovitie 5	Perusparannus	2 731,5	13,00	2030-2032	0	0	0,50	0,50	3,00	6,00	3,00	0	0	0
Herttoniemen vastaanotto	Niittaajankatu 13	Perusparannus	854	3,42	2036-2037	0	0	0	0	0	0	0,03	0,03	0,13	0,16

Kohde	Sijainti	Sisältö	Laajuus brm2	Rakentamis-kustannukset milj. €	Rakenta-misen ajoitus	TA 2026 milj. €	TA 2027 milj. €	TS 2028 milj. €	TS 2029 milj. €	Alustava 2030 milj. €	Alustava 2031 milj. €	Alustava 2032 milj. €	Alustava 2033 milj. €	Alustava 2034 milj. €	Alustava 2035 milj. €
Kallion virastotalo KAVI rakennus 1	Toinen linja 4	Perusparannus	3 143	8,1	2026-2027	0,71	6,05	0	0	0	0	0	0	0	0
Kallion virastotalo	Toinen linja 4	Monitilamuutokset	7 000	20,00	2033-2034	0	0	0	0	0	0,20	0,20	8,23	11,37	0
Kallion virastotalo, keittiö ja ruokala	Toinen linja 4	Perusparannus		2,00	2029-2029	0	0,15	0,15	1,70	0	0	0	0	0	0
Koskelan seniorikeskus	Hospitaalinkulku 7	F-talon muuttaminen LAH-asumiseen	6 584	8,00	2027-2029	0	2,00	4,00	2,00	0	0	0	0	0	0
Kotihoitotilat (rakennus 8591)	Leiviskätie 11	Toiminnallinen muutos	417	1,67	2034-2035	0	0	0	0	0,01	0,02	0,06	0,08	0,95	0,55
Laajasalon terveysasema	Koulutanhua 2a	Perusparannus	7 375	33,19	2037-2038	0	0	0	0	0	0	0	0,25	0,33	1,22
Laakson sairaala	Lääkärinkatu 8	Perusparannus	8 727	30,00	2028-2030	0	0,64	4,89	14,30	9,77	0	0	0	0	0
Lauttasaaren terveysasema	Lauttasaarentie 25a	Perusparannus	3 297	15,00	2032-2033	0	0	0	0,10	0,13	0,60	7,67	6,50	0	0
Lemmilän lastenkoti	Lemmiläntie 3	Perusparannus	1 567	6,00	2036-2037	0	0	0	0	0	0	0,02	0,06	0,13	0,27
Luutnantintie 12-16	Luutnantintie 16	Toiminnallinen muutos	1 860	1,80	2030-2032	0	0,02	0,07	0,08	0,78	0,78	0,06	0	0	0
Maunulan terveysaseman perusparannus	Suursuonlaita 3A	Perusparannus	2 303,5	8,00	2029-2030	0	0,10	0,40	4,00	3,50	0	0	0	0	0
Munkkiniemen terveysaseman perusparannus	Professorintie 1	Perusparannus	4 156,6	20,00	2032-2034	0	0	0	0	0	0	5,00	10,00	5,00	0
Octavens serviceenhet	Puusuutarintie 19	Perusparannus	946	3,78	2036-2037	0	0	0	0	0	0	0,03	0,04	0,14	0,17
Onnentien perhekoti	Onnentie 13	Perusparannus	220	1,14	2036-2037	0	0	0	0	0	0	0,01	0,01	0,04	0,05
Outamon lastenkoti	Karkalintie 148	Perusparannus	5 759	22,00	2036-2037	0	0	0	0	0	0	0,17	0,22	0,81	1,01
Pelan turvallisuuskoulutuskeskus (koontihanke 6995)	Ei osoitetta			4,00	2027-2028	0	2,00	2,00	0	0	0	0	0	0	0
Pela / keskuspelastusaseman	Agricolankatu 15	Toiminalliset muutokset (varastot majoitus- ja toimistokäyttöön)		1,50	2027-2028	0	0,75	0,75	0	0	0	0	0	0	0
Roihuvuoren seniorikeskus	Punahilkantie 16	Perusparannus	11 570	52,1	2030-2031	0	0	0,50	1,60	24,00	24,00	2,00	0	0	0
Ent. Stadin ammatti- ja aikuisopisto Kuntouttava työtoiminta	Sturenkatu 18-20			30,00	2029-2031	0	0	0	10,00	10,00	10,00	0	0	0	0
Suursuon virastotalo (suvi)	Suursuonlaita 1	Perusparannus	3 696	11,00	2033-2035	0	0	0	0,02	0,11	0,18	0,50	2,27	4,75	3,17
Symppis Malmi (koontihanke 6995)	Ei osoitetta		500	2,50	2027-2027	0	2,50	0	0	0	0	0	0	0	0
Symppis Sörnäinen (koontihanke 6995)	Ei osoitetta		500	2,50	2027-2027	0	2,50	0	0	0	0	0	0	0	0
Teinilän lastenkoti (Pikalähetintie 15)	Pikalähetintie 15	Perusparannus	1 297	5,00	2031-2031	0	0,04	0,05	0,18	0,23	4,50	0	0	0	0
Toimintakeskus Landbo	Landbontie 2	Perusparannus	606	2,42	2036-2037	0	0	0	0	0	0	0,02	0,02	0,09	0,11
Toimintakeskus Sofianlehto	Sofianlehdonkatu 8a	Perusparannus	4 316	16,41	2031-2032	0	0,12	0,16	0,60	0,75	7,38	7,38	0	0	0
Toivolanmäen perheryhmäkoti Kumpula	Mikkolankuja 6	Perusparannus	1 760	5,50	2029-2030	2,28	0	0	3,01	2,49	0	0	0	0	0
Toivolanmäen perheryhmäkoti Mäntylä	Mikkolankuja 6	Perusparannus	1 894	5,5	2029-2030	0,10	0,13	0,38	3,30	1,65	0	0	0	0	0

Kohde	Sijainti	Sisältö	Laajuus brm2	Rakentamis-kustannukset milj. €	Rakenta-misen ajoitus	TA 2026 milj. €	TA 2027 milj. €	TS 2028 milj. €	TS 2029 milj. €	Alustava 2030 milj. €	Alustava 2031 milj. €	Alustava 2032 milj. €	Alustava 2033 milj. €	Alustava 2034 milj. €	Alustava 2035 milj. €
Vironniemen toimitalo	Vironkatu 2	Perusparannus	4 260	2,00	2031-2032	0	0	0,02	0,02	0,08	0,22	1,66	0	0	0
Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan talonrakennushankkeet yhteensä						**31,40**	**64,12**	**42,87**	**77,24**	**91,10**	**62,30**	**33,61**	**30,15**	**23,94**	**6,71**
Kaikki talonrakennushankkeet YHTEENSÄ ALV 0 %						**276,05**	**444,84**	**408,40**	**420,98**	**407,93**	**337,02**	**288,08**	**319,51**	**294,19**	**284,94**

Liite 5 Esirakentamishankkeiden rakentamisohjelma 2027–2029

Kohde	Sijainti	Rakentamis-kustannukset milj. €	Suunnittelun ja rakentamisen ajoitus	TA 2027 milj. €	TS 2028 milj. €	TS 2029 milj. €
8 01 KIINTEÄ OMAISUUS						
8 01 03 ESIRAKENTAMINEN, TÄYTTÖTYÖT, RAKENTAMISKELPOISEKSI SAATTAMINEN, kaupunkiympäristölautakunnan käytettäväksi						
8 01 03 01 Muu esirakentaminen, alueiden käyttöönotto ja tonttien rakentamiskelpoiseksi saattaminen						
Purut ja talohankkeiden yhteydessä tehtävä esirakentaminen						
Laakson sairaala, purkaminen	Laakso	**2,3**	2024-2027	2,0	0	0
Vuosaaren lukio, purkaminen	Vuosaari	**1,4**	2024-2028	0,1	1,4	0
Puistolan pk esirakentaminen	Suurmetsä	**3,3**	2024-2029	0,1	0	0
Suomenlinnan ala-aste, esirakentaminen ja arkeologiset kaivaukset	Suomenlinna	1,9	2028-2028	0	1,0	0
Vanha Helsingintie 5, esirakennus ja johtosiirto	Vanhakaupunki	**1,1**	2027-2028	0	1,1	0
Tukkutorin pakastamon purkaminen	Hermanni	**2,0**	2027-2029	0,5	1,5	0
Pilaantuneen maan kunnostukset						
Katajanokanranta	Katajanokka	**1,8**	2028-2031	0	0,2	0,2
Maunulan ampumarata	Oulunkylä	**3,1**	2028-2030	0	0,1	1,5
Taivallahden ympäristö, pima	Etu-Töölö	**2,7**	2020-2029	1,4	0,1	0,1
Taivallahti, pima sedimentit	Etu-Töölö	**2,6**	2024-2028	0,8	1,2	0
Vermo, Espoo, kunnostus	Leppävaara	**3,6**	2025-2031	0	0,1	0,6
Johtosiirrot						
Kaupintie 3 maakaasun johtosiirto	Haaga	**4,0**	2026-2028	0,5	2,3	0
Kurkimoision maakaasuputken siirto	Mellunkylä	**2,8**	2025-2028	1,5	0,5	0
Pihlajamäki / Rapakiven alue johtosiirto / Lucina Hagmanin kuja	Malmi	**3,5**	2024-2027	2,2	0	0
Puistolantien kaasujohdon siirto	Suurmetsä	**2,5**	2027-2028	0,3	1,3	0
Pienet rakentamiskelpoisuuskohteet	Eri kaupunginosia	**14,0**	2024-2036	1,0	1,0	1,5

Kohde	Sijainti	Rakentamis-kustannukset milj. €	Suunnittelun ja rakentamisen ajoitus	TA 2027 milj. €	TS 2028 milj. €	TS 2029 milj. €
Geotekniset tutkimukset ja selvitykset	Eri kaupunginosia	**27,0**	2024-2035	3,0	3,0	3,0
Muu esirakentaminen						
Hakaniemenranta, ak- ja hotellitontti (11208 ja 11209), esirakentaminen	Kallio	**9,3**	2024-2027	0,6	0	0
Lohiapajanlahti, esirakentaminen	Lauttasaari	**4,5**	2026-2030	0,5	0,2	2,5
Pukinmäenranta, geotekninen esirakentaminen	Pukinmäki	**29,0**	2026-2034	0,5	5,0	0
Taivallahden esirakentaminen	Etu-Töölö	**5,1**	2020-2029	2,5	1,0	0,6
Viikin yliopiston viereisten alueiden esirakentaminen	Viikki	**9,0**	2026-2034	0	0	0,5
Vuosaaren pienvenesatama, esirakentaminen, vaihe 2	Vuosaari	**13,3**	2026-2032	0,2	0,1	0,5
Vuosaaren Satamakaaren teknisen huollon alue	Vuosaari	**3,0**	2024-2027	2,0	0	0
Muut varaukset						
Kohdentamattomat johto- ja putkisiirrot	Eri kaupunginosia	**23,9**	2024-2035	6,5	0,2	0,5
Kohdentamattomat kunnostukset ja geotekninen esirakentaminen	Eri kaupunginosia	**26,3**	2024-2035	0,2	0,2	0,5
Kohdentamattomat purut	Eri kaupunginosia	**27,2**	2024-2035	0,2	0,2	0,5
Muut alle 1 milj. euron investointihankkeet	Eri kaupunginosia			1,7	0,3	7,5
Hankkeet yhteensä 8 01 03 01				**28,3**	**22,0**	**20,0**

Liite 6 Katujen ja liikenneväylien rakentamisohjelma vuosiksi 2027–2029 (Vähintään 1,0 milj. euron hankkeet)

Kohde	Sijainti	Rakentamis-kustannukset milj. €	Suunnittelun ja rakentamisen ajoitus	TA 2027 milj. €	TS 2028 milj. €	TS 2029 milj. €
8 03 KADUT JA LIIKENNEVÄYLÄT						
8 03 01 UUDISRAKENTAMINEN, PERUSPARANTAMINEN JA MUUT INVESTOINNIT, kaupunkiympäristölautakunnan käytettäväksi						
8 03 01 01 Uudisrakentaminen						
Eteläinen suurpiiri						
Marian kampusalue	Kamppi	**5,8**	2019-2028	0,6	0,6	0
Eteläsataman itäosa ja Katajanokanranta	Katajanokka	**13,0**	2028-2036	0	0,1	1,1
Taivallahden kylpylän alue	Etu-Töölö	**4,0**	2022-2029	0	1,9	2,0
Kivelän sairaalan alue	Taka-Töölö	**1,0**	2029-2033	0	0	0,1
Töölön urheilupuiston - Eläintarhan alue	Taka-Töölö	**1,0**	2027-2030	0,1	0,1	0,5
Töölön sairaalan alue	Taka-Töölö	**1,1**	2025-2027	0,9	0	0
Lohiapajanlahti	Lauttasaari	**12,0**	2026-2033	0,1	0,7	0,7
Vattuniemen keskus	Lauttasaari	**9,0**	2025-2030	2,0	1,4	2,6
Elielinaukio ja Asema-aukio	Kluuvi	**16,0**	2029-2033	0	0	0,5
Läntinen suurpiiri						
Meilahden huvila-alue	Meilahti	**1,8**	2028-2031	0	0,1	0,8
Huopalahdenportti	Ruskeasuo	**9,6**	2020-2031	0	2,1	0,8
Laakson sairaala-alue	Laakso	**4,3**	2021-2030	0,5	0	0
Lehtisaaren pohjoisosa	Munkkiniemi	**1,1**	2015-2027	0,5	0	0
Munkkivuoren ostoskeskuksen ympäristö	Munkkiniemi	**3,1**	2025-2029	0	0,5	0,3
Konalan keskusta	Konala	**1,0**	2022-2027	0,3	0	0
Kuninkaantammen ja Honkasuon katujen viimeistely	Kaarela	**5,5**	2020-2029	2,7	1,5	1,3
Kutomotie 1 ja 9	Pitäjänmäki	**1,6**	2020-2027	0,1	0	0
Pitäjänmäen asemanseutu	Pitäjänmäki	**2,9**	2026-2031	0,1	1,4	0

Kohde	Sijainti	Rakentamis-kustannukset milj. €	Suunnittelun ja rakentamisen ajoitus	TA 2027 milj. €	TS 2028 milj. €	TS 2029 milj. €
Keskinen suurpiiri						
Signe Branderin terassi ja Signe Branderin kuja	Kallio	**3,5**	2021-2031	0	0	2,0
Auroran alue	Pasila	**1,7**	2028-2031	0	0,2	0,5
Mäkelänkadun ja Koskelantien risteys (Koskelantien 5 alue)	Käpylä	**12,0**	2027-2030	0,3	0,2	6,4
Valtimontie ja Koskelan varikkoalue	Koskela	**2,0**	2025-2029	0,5	1,5	0,1
Pohjoinen suurpiiri						
Käskynhaltijantien alue	Oulunkylä	**4,8**	2018-2027	0,6	0	0
Oulunkyläntien alue	Oulunkylä	**3,0**	2026-2030	0,3	2,0	0,2
Koillinen suurpiiri						
Viikin täydennysrakentaminen	Viikki	**7,3**	2028-2036	0	0,1	0,1
Viikinmäen alue	Viikki	**1,5**	2015-2032	0	0	0,1
Pukinmäenranta, vaihe 1	Pukinmäki	**7,0**	2026-2034	1,0	2,0	2,0
Pihlajiston eteläosa	Malmi	**2,0**	2028-2033	0	0,5	0,5
Pihlajamäen ostoskeskuksen alue	Malmi	**1,0**	2021-2027	0,3	0	0
Fallkullan kiila	Tapaninkylä	**1,8**	2017-2027	1,1	0	0
Maatullinpuiston eteläosan kaava-alue	Tapaninkylä	**4,0**	2015-2028	0,2	0,2	0
Planeetat (Tapulikaupungintien pohjoispuolen sorakadut)	Suutarila	**3,6**	2019-2027	1,0	0	0
Aurinkomäen sorakadut	Suurmetsä	**2,5**	2026-2030	0,5	1,5	1,5
Heikinlaakson sorakadut	Suurmetsä	**1,9**	2028-2032	0	0,5	0,5
Mustanniementien sorakadut	Suurmetsä	**1,5**	2028-2032	0	0,5	0,5
Puistolan asemanseutu	Suurmetsä	**3,0**	2027-2030	0,1	0,1	1,5
Kaakkoinen suurpiiri						
Roihuvuoren keskusta	Herttoniemi	**1,0**	2026-2028	0,1	0,9	0
Työnjohtajankadun korttelit	Herttoniemi	**4,7**	2018-2031	0,3	0,1	0
Yliskylän palvelukorttelit	Laajasalo	**1,8**	2026-2030	0,1	0	0,6
Itäinen suurpiiri						
Ramsinranta	Vuosaari	**1,4**	2020-2030	0,1	0,1	0,3

Kohde	Sijainti	Rakentamis-kustannukset milj. €	Suunnittelun ja rakentamisen ajoitus	TA 2027 milj. €	TS 2028 milj. €	TS 2029 milj. €
Vuosaaren keskustan asemakaavat	Vuosaari	**4,0**	2027-2031	0,1	0,3	2,1
Vuosaaren satama ja yritysalue	Vuosaari	**5,0**	2026-2033	0,2	2,0	0,5
Östersundomin suurpiiri						
Meluesteet						
Vanha Porvoontie (Suurmetsäntie - Heikinlaaksontie)	Suurmetsä	**6,9**	2019-2028	3,5	4,0	0
Muut alle 1 milj. euron investointihankkeet				1,9	0,7	2,8
Hankkeet yhteensä 8 03 01 01				**20,1**	**27,8**	**32,9**
8 03 01 02 Perusparantaminen ja liikennejärjestelyt						
Katujen peruskorjaukset						
Eteläinen suurpiiri						
Esplanadien alueen peruskorjaus	Eri kaupunginosia	**20,0**	2027-2035	0,3	0,3	0,3
Yliopistonkatu	Kluuvi	**1,0**	2026-2029	0,1	0,5	0,4
Kauppatorin nopeat toimenpiteet	Kaartinkaupunki	**1,0**	2025-2027	0,3	0	0
Hietalahdentori	Kamppi	**2,5**	2028-2031	0	0,2	0,2
Kampin keskuksen ympäristö	Kamppi	**2,5**	2026-2028	0,1	2,4	0
Läntinen suurpiiri						
Munkkiniemenranta	Munkkiniemi	**1,3**	2027-2032	0,1	0,3	0
Keskinen suurpiiri						
Itä-Pasilan katujen peruskorjaus	Pasila	**5,0**	2025-2031	1,3	2,0	0,2
Länsi-Pasilan aukioiden peruskorjaus	Pasila	**2,8**	2015-2029	0,6	1,1	0,9
Pohjoinen suurpiiri						
Länsi-Pakilan aluesaneeraukset, urakka 1	Pakila	**4,3**	2024-2028	1,2	0,1	0

Kohde	Sijainti	Rakentamis-kustannukset milj. €	Suunnittelun ja rakentamisen ajoitus	TA 2027 milj. €	TS 2028 milj. €	TS 2029 milj. €
Länsi-Pakilan aluesaneeraukset, vaihe 1	Pakila	**9,0**	2024-2028	2,0	6,0	0
Länsi-Pakilan aluesaneeraukset, vaihe 2	Pakila	**1,3**	2026-2028	0,1	0,6	0
Kaakkoinen suurpiiri						
Abraham Wetterin tie v. Linnanrakentajantie-Sahaajankatu	Herttoniemi	**2,4**	2021-2028	0	1,2	0
Johan Sederholmin tie	Herttoniemi	**1,0**	2022-2028	0	0,9	0
Itäinen suurpiiri						
Varjakanvalkama	Vartiokylä	**2,0**	2029-2031	0	0	0,2
Vartiokylän kadut	Vartiokylä	**2,3**	2027-2029	0,1	0,8	1,3
Östersundomin suurpiiri						
Karhusaarentie	Karhusaari	**2,0**	2028-2031	0	0,1	0,1
Siltojen peruskorjaus ja uusiminen						
Runeberginkadun silta	Kamppi	**1,2**	2023-2028	0	1,2	0
Uusittavat taitorakenteet	Eri kaupunginosia	**114,3**	2020-2036	6,8	20,0	25,0
Ulkovalaistuksen ja liikennevalojen peruskorjaukset ja LED	Eri kaupunginosia	**99,0**	2023-2036	12,2	12,0	11,7
Joukkoliikenteen kehittäminen						
Joukkoliikenteen pienet parannukset	Eri kaupunginosia	**27,3**	2022-2035	1,0	1,0	1,0
Liikennejärjestelyt						
Liikennemerkkimuutokset ja merkinnät		**10,2**	2020-2034	0,5	0,5	0,5
Raide-Jokerin jälkivastuuaika	Eri kaupunginosia	**22,3**	2020-2028	0,2	0,2	0
Älyliikenteen järjestelmät	Eri kaupunginosia	**3,0**	2024-2034	0,5	0,1	0,1
Alueellisten liikenneturvallisuusselvitysten hankkeet	Eri kaupunginosia	**13,7**	2025-2035	0,3	0,7	1,0
Eteläinen suurpiiri						
Kaivokadun alueen kehittäminen	Kluuvi	**22,0**	2024-2033	0,2	10,0	10,7
Postikatu	Kamppi	**2,0**	2028-2031	0	0,1	0,1

Kohde	Sijainti	Rakentamis-kustannukset milj. €	Suunnittelun ja rakentamisen ajoitus	TA 2027 milj. €	TS 2028 milj. €	TS 2029 milj. €
Länsisataman pikaraitiotie, liittyvät katuhankkeet	Eri kaupunginosia	**31,9**	2020-2031	4,0	14,7	7,2
Läntinen suurpiiri						
Konalantie välillä Hilapellontie - Victor Hartwallin polku	Konala	**1,2**	2029-2031	0	0	0,1
Pohjoinen suurpiiri						
Pakilantie	Pakila	**2,0**	2026-2033	0,1	0,6	0,1
Itäinen suurpiiri						
Vuotien liikenneturvallisuuden parantaminen	Vuosaari	**1,2**	2028-2029	0	0,1	1,1
Jalankulun ja pyöräilyt väylät						
Eteläinen suurpiiri						
Karamzininranta	Kluuvi	**7,0**	2024-2027	3,2	0	0
Kulttuurisilta	Kluuvi	**11,1**	2026-2030	0,5	0,5	5,0
Linnankoskenkatu (Paciuksenkatu-Mechelininkatu)	Taka-Töölö	**5,0**	2021-2027	0,5	0	0
Mannerheiminaukio	Kluuvi	**1,8**	2024-2027	0,5	0	0
Särkiniementie	Lauttasaari	**1,0**	2027-2028	0,1	0,9	0
Hesperian esplanadin ympäristö	Eri kaupunginosia	**3,0**	2028-2030	0	0,2	1,5
Keskuspuistonbaana	Eri kaupunginosia	**9,0**	2025-2032	0,1	0,8	1,7
Länsibaana	Eri kaupunginosia	**42,7**	2019-2034	0,7	0,5	8,9
Pohjoisbaana	Eri kaupunginosia	**5,0**	2028-2030	0	0,2	2,5
Läntinen suurpiiri						
Kannelmäenbaana	Eri kaupunginosia	**9,0**	2029-2031	0	0	0,9
Kuusisaarenbaana	Eri kaupunginosia	**14,9**	2027-2030	0,5	4,8	4,8
Munkkiniemenbaana	Eri kaupunginosia	**18,0**	2026-2031	3,2	3,2	0
Myyrmäenbaana	Eri kaupunginosia	**36,1**	2028-2033	0	0,7	0,8
Pitäjänmäenbaana	Eri kaupunginosia	**8,6**	2026-2029	1,8	2,6	0,9
Keskinen suurpiiri						

Kohde	Sijainti	Rakentamis-kustannukset milj. €	Suunnittelun ja rakentamisen ajoitus	TA 2027 milj. €	TS 2028 milj. €	TS 2029 milj. €
Hämeentie välillä Kustaa Vaasan tie - Annalantie	Vanhakaupunki	**3,6**	2027-2029	0,5	2,0	1,0
Mäkelänkatu välillä Hämeentie-Kumpulantie	Vallila	**15,0**	2024-2027	3,5	0	0
Arabianbaana	Eri kaupunginosia	**21,2**	2027-2033	0,7	0,8	3,6
Fleminginkadun ympäristö	Kallio	**2,5**	2026-2028	1,2	1,5	0
Pasilanbaana	Eri kaupunginosia	**1,9**	2026-2029	0,2	0,7	0,5
Pitäjänmäenbaana	Pasila	**3,2**	2026-2032	0,2	1,0	0,1
Pohjoisbaana	Eri kaupunginosia	**5,4**	2028-2033	0	0,7	0,7
Pohjoinen suurpiiri						
Pohjoisbaana	Eri kaupunginosia	**9,0**	2022-2027	1,0	0	0
Koillinen suurpiiri						
Jakomäenbaana	Eri kaupunginosia	**4,0**	2026-2031	0,2	0,5	1,4
Pohjoisbaana	Eri kaupunginosia	**16,5**	2024-2034	3,4	9,1	3,0
Kaakkoinen suurpiiri						
Baanaverkko kaakossa	Herttoniemi	**24,1**	2022-2029	9,3	8,7	0,7
Itäinen suurpiiri						
Itäbaana	Eri kaupunginosia	**4,6**	2022-2031	0,3	1,1	1,5
Jakomäenbaana	Eri kaupunginosia	**3,0**	2029-2030	0	0	1,5
Malminbaana	Eri kaupunginosia	**2,6**	2029-2031	0	0	0,1
Vuosaarenbaana	Eri kaupunginosia	**4,0**	2029-2030	0	0	0,2
Muut alle 1 milj. euron investointihankkeet				26,4	9,8	9,5
Hankkeet yhteensä 8 03 01 02				**90,0**	**128,0**	**113,0**
8 03 01 03 Muut investoinnit						
Täytemaan vastaanottopaikat	Eri kaupunginosia	**10,6**	2023-2034	0,8	1,0	1,0
Hiekkasiilot	Eri kaupunginosia	**12,2**	2023-2036	1,0	1,0	1,0

Kohde	Sijainti	Rakentamis-kustannukset milj. €	Suunnittelun ja rakentamisen ajoitus	TA 2027 milj. €	TS 2028 milj. €	TS 2029 milj. €
Lumen vastaanottopaikat	Eri kaupunginosia	**85,8**	2023-2036	5,0	9,0	11,0
Vanhojen käymälöiden korvaus	Eri kaupunginosia	**3,8**	2023-2036	0,3	0,4	0,4
Uudet käymälät	Eri kaupunginosia	**2,0**	2020-2036	0,2	0,2	0,2
Tulvasuojelu ja rantarakenteet						
Eteläinen suurpiiri						
Esplanadin tunnelin kustannusosuus	Eri kaupunginosia	**5,0**	2024-2027	2,5	0	0
Eteläsataman itäosan rantamuurit	Katajanokka	**44,5**	2028-2036	0	0,2	0,3
Kaisaniemenpuiston tulvapumppaamo	Kluuvi	**4,6**	2025-2027	0,5	0	0
Kaisaniemenrannan rantarakenteet	Kluuvi	**20,0**	2019-2028	7,0	6,0	0
Kapteeninpuistikon alueen tulvasuojelu	Ullanlinna	**1,0**	2027-2028	0,1	0,9	0
Pohjoisranta-Siltavuorenranta	Kruununhaka	**11,0**	2027-2031	0,2	0,2	4,0
Töölönlahden tulvasuojelu	Kluuvi	**5,7**	2017-2027	1,7	0	0
Läntinen suurpiiri						
Munkkiniemen baanasillan tulvaportti	Munkkiniemi	**2,2**	2025-2028	0,5	1,0	0
Koillinen suurpiiri						
Jakomäen hiekkakuopat	Suurmetsä	**2,0**	2024-2028	0,5	1,0	0
Itäinen suurpiiri						
Mustapuron tulvasuojelu välillä Kehä I-Strömsinlahti	Vartiokylä	**11,6**	2021-2027	0,3	0	0
Muut alle 1 milj. euron investointihankkeet				0,8	0,1	4,1
Hankkeet yhteensä 8 03 01 03				**21,4**	**21,0**	**22,0**
8 03 03 YHTEISHANKKEET VÄYLÄVIRASTON KANSSA, kaupunkiympäristölautakunnan käytettäväksi						
Kehä III, Ala-Tikkurila - Kalkkikallio	Suutarila	**2,6**	2025-2028	0	2,4	0
Lahdenväylä, Ilmasillan eritasoliittymä	Mellunkylä	**35,0**	2019-2035	2,1	11,2	11,2

Kohde	Sijainti	Rakentamis-kustannukset milj. €	Suunnittelun ja rakentamisen ajoitus	TA 2027 milj. €	TS 2028 milj. €	TS 2029 milj. €
Länsiväylä Koivusaaren kohdalla	Lauttasaari	**11,7**	2021-2029	0	3,0	5,0
Tiehankkeiden suunnittelu	Eri kaupunginosia	**4,3**	2023-2040	0,3	0,3	0,3
Muut alle 1 milj. euron investointihankkeet				0,2	0,1	0,5
Hankkeet yhteensä 8 03 03				**2,6**	**17,0**	**17,0**

Liite 7 Puistojen ja liikunta-alueiden rakentamisohjelma vuosiksi 2027-2029 (Vähintään 1,0 milj. euron hankkeet)

Kohde	Sijainti	Rakentamis-kustannukset milj. €	Suunnittelun ja rakentamisen ajoitus	TA 2027 milj. €	TS 2028 milj. €	TS 2029 milj. €
8 04 PUISTOT JA LIIKUNTA-ALUEET						
8 04 01 Puistot ja liikunta-alueet, kaupunkiympäristölautakunnan käytettäväksi				**45,2**	**41,2**	**39,0**
8 04 01 01 Uudet puistot ja puistojen peruskorjaus				**24,2**	**18,3**	**14,4**
Uudet puistot						
Eteläinen suurpiiri						
Sigurd Frosteruksen puisto	Etu-Töölö	4,5	2022-2028	2,5	2,0	0
Vasikkasaaren puistot	Suomenlinna	1,6	2027-2035	0,1	0,1	0
Vasikkasaaren raitit ja vesihuolto	Suomenlinna	3,4	2027-2035	0,1	0,1	0
Kirjanpuisto	Kruununhaka	2,0	2027-2030	0,1	0,1	1,0
Läntinen suurpiiri						
Haaganpuronlehto	Ruskeasuo	2,2	2020-2029	0	0	0,2
Patterimäenpuiston teemaleikkipaikka	Pitäjänmäki	1,2	2029-2032	0	0	0,1
Kuninkaantammen ja Honkasuon puistojen viimeistely	Kaarela	1,5	2020-2029	0,3	0,3	1,0
Keskinen suurpiiri						
Merihaanpuisto	Sörnäinen	1,5	2025-2029	0,5	0,5	0,1
Taivaskallio	Käpylä	1,0	2028-2031	0	0,1	0,1
Pohjoinen suurpiiri						
Maexmontaninpuisto	Oulunkylä	1,5	2026-2031	0,1	0,3	0,6
Koillinen suurpiiri						
Maatullin monitoimitalon ympäristön puistot	Suutarila	3,0	2024-2028	1,0	0,3	0

Kohde	Sijainti	Rakentamis-kustannukset milj. €	Suunnittelun ja rakentamisen ajoitus	TA 2027 milj. €	TS 2028 milj. €	TS 2029 milj. €
Kaakkoinen suurpiiri						
Asentajanpuisto, sis. leikkipaikan	Herttoniemi	1,0	2025-2028	0,7	0,3	0
Vartiosaaren silta	Vartiosaari	4,0	2029-2032	0	0	0,3
Itäinen suurpiiri						
Mosaiikkipuisto	Vuosaari	1,0	2025-2027	0,8	0	0
Luonnonsuojelualueet						
Mustavuoren eteläosa ja Mustavuori-Porvarinlahti	Vuosaari	1,4	2026-2031	0,1	0,1	0,3
Puistojen peruskorjaus						
Ulkovalaistuksen perusparannus, puistot	Eri kaupunginosia	1,1	2024-2035	0,1	0,1	0,1
Eteläinen suurpiiri						
Tervasaaren kunnostus	Kruununhaka	1,5	2028-2031	0	0,1	0,1
Kaisaniemen allas	Kluuvi	4,5	2025-2027	2,7	0	0
Kaisaniemenkannas	Kluuvi	3,5	2026-2029	0,1	0,1	3,3
Kaisaniemenpuisto ja Varsapuistikko	Kluuvi	18,7	2019-2028	3,4	2,2	0
Esplanadin puiston puiden toimenpiteet	Kaartinkaupunki	1,2	2024-2031	0,1	0,1	0,3
Sinebrychoffinpuisto	Punavuori	2,0	2029-2032	0	0	0,1
Merikasarminpuisto	Katajanokka	2,0	2023-2027	0,4	0	0
Hesperian puisto ja Hakasalmenpuisto	Etu-Töölö	7,8	2022-2029	2,0	2,0	2,0
Hesperian esplanadi (Mannerheimintie- Runeberginkatu)	Etu-Töölö	1,5	2027-2029	0,1	1,0	0,3
Hesperian esplanadi (Runebergink.- Taivallahti), leikkipuisto Taivallahti	Etu-Töölö	2,0	2027-2029	0,1	1,0	0,8
Topeliuksenpuisto	Taka-Töölö	1,0	2028-2030	0	0,1	0,1
Läntinen suurpiiri						
Meilahden kartanon puisto	Meilahti	1,0	2026-2028	0,1	0,9	0
Pikku Huopalahden pelikenttä ja pienen leikkipaikan kuivatus	Ruskeasuo	1,1	2025-2027	1,1	0	0
Kivitorpan puisto	Munkkiniemi	2,2	2027-2030	0,2	1,0	0,5
Munkinpuisto	Munkkiniemi	2,5	2017-2028	0	0,4	0

Kohde	Sijainti	Rakentamis-kustannukset milj. €	Suunnittelun ja rakentamisen ajoitus	TA 2027 milj. €	TS 2028 milj. €	TS 2029 milj. €
Keskinen suurpiiri						
Pengerpuisto	Kallio	2,0	2025-2027	1,1	0	0
Tarja Halosen puisto	Kallio	1,0	2029-2031	0	0	0,1
Tokoinranta - Säästöpankinranta	Kallio	3,0	2026-2029	0,5	1,5	0,9
Leikkipaikka Vallila	Vallila	1,5	2028-2029	0	0,2	1,5
Leikkipuisto Intia	Kumpula	1,5	2026-2028	0	1,8	0
Leikkipuisto Kimmo	Käpylä	1,5	2024-2029	0	0,5	0,3
Pohjoinen suurpiiri						
Leikkipuisto Torpparinmäki	Tuomarinkylä	1,6	2025-2027	1,0	0	0
Koillinen suurpiiri						
Pihlajalaakso ja Leikkipuisto Salpausselän alue	Pukinmäki	1,0	2026-2030	0,5	0,4	0,2
Leikkipuisto Jalopeuran muutos leikkipaikaksi	Suutarila	1,5	2025-2027	1,5	0	0
Kaakkoinen suurpiiri						
Mustikkamaan hoito- ja kehittämissuunnitelman toimenpiteet	Mustikkamaa-Korkeasaari	1,1	2025-2027	0,5	0	0
Eugen Schaumanin puisto, sisältäen leikkipaikan	Kulosaari	1,4	2026-2028	0,5	0,7	0
Strömsin kartanopuisto	Herttoniemi	1,0	2029-2031	0	0	0,1
Itäinen suurpiiri						
Leikkipuisto Myllynsiipi	Vartiokylä	1,1	2026-2027	0,8	0	0
Rusettipuisto	Vartiokylä	2,0	2025-2027	1,1	0	0
8 04 01 02 Liikuntapaikat ja ulkoilualueet				**21,0**	**22,9**	**24,6**
Uudet liikuntapaikat ja ulkoilualueet						
Haagan liikuntapuisto	Haaga	6,0	2025-2029	1,0	2,5	1,5
Liikuntapaikkojen ja ulkoilualueiden takuuhoito	Eri kaupunginosia	1,0	2023-2035	0,1	0,1	0,1
Rastilan liikennekaupungin melumuuri	Vuosaari	1,0	2026-2027	0,9	0	0
Uudet liikuntapaikat ja kentät						

Kohde	Sijainti	Rakentamis-kustannukset milj. €	Suunnittelun ja rakentamisen ajoitus	TA 2027 milj. €	TS 2028 milj. €	TS 2029 milj. €
Uudet lähiliikuntapaikat, sisältäen ulkokuntoilupaikat (lähiliikuntaohjelma)	Eri kaupunginosia	9,3	2027-2035	0,5	0,8	1,2
Uudet pienpelikentät	Eri kaupunginosia	7,8	2028-2035	0	0,3	1,2
Uudet venesatamat, vesiliikennelaiturit ja -väylät						
Tolkkinen, veneiden talvisäilytysalue	Tolkkinen/Porvoo	2,7	2029-2031	0	0	0,1
Liikunta- ja ulkoilualueiden peruskorjaus						
Ulkovalaistuksen perusparannus, liikunta-alueet	Eri kaupunginosia	5,5	2024-2035	0,5	0,5	0,5
Ilmoitustaulut, opasteet: Liikuntapuistot	Eri kaupunginosia	1,6	2023-2028	0,5	0,5	0
Kuntoiluvälineet,ilmoitustaulut, opasteet, ulkoilureitit	Eri kaupunginosia	4,5	2028-2035	0	0,5	0,5
Laitureiden uusiminen	Eri kaupunginosia	12,9	2024-2035	0,6	0,7	1,2
Venesatamien laiturien sähköjen perusparannus	Eri kaupunginosia	1,0	2024-2028	0,3	0,3	0
Lohiapajanlahti (Sindbad ja SMK) rantamuurit	Lauttasaari	1,2	2023-2027	0,3	0	0
Pajalahden venesataman muutostyöt	Lauttasaari	1,3	2028-2030	0	0,2	0,2
Vesiliikennelaiturit (saariston saavutettavuus)	Eri kaupunginosia	2,0	2024-2030	0,5	0,5	0
Pihlajasaaren ulkoilualueen osakorjaukset	Ulkosaaret	1,2	2024-2033	0	0,1	0,5
Reittien perusparantaminen	Eri kaupunginosia	2,1	2024-2035	0,5	0,5	0,5
Saaristoinvestoinnit	Ulkosaaret	2,6	2024-2035	0,2	0,2	0,2
Eläintarhan liikuntapuisto	Taka-Töölö	2,5	2026-2028	1,0	1,5	0
Mustikkamaan liikuntapuiston perusparannus	Mustikkamaa-Korkeasaari	5,9	2023-2027	0,1	0	0
Uimastadionin alueen perusparannus	Taka-Töölö	2,5	2026-2027	1,5	0	0
Lähiliikuntapaikkojen peruskorjauksia	Eri kaupunginosia	10,0	2026-2036	0	0,5	1,0
Muiden kenttien perusparantaminen	Eri kaupunginosia	10,0	2027-2036	1,0	1,0	0,5
Parkkialueiden perusparantaminen	Eri kaupunginosia	3,0	2029-2036	0	0	0,3
Rastilan leirintäalue	Vuosaari	1,9	2023-2032	0	0,5	0
Pirkkolan jalkapallotekonurmi	Oulunkylä	1,5	2024-2027	1,5	0	0
Tekonurmikenttien peruskorjaus	Eri kaupunginosia	14,9	2026-2036	0,6	0	1,5
Vuosaaren lämmitettävä tekonurmi 2	Vuosaari	1,0	2025-2027	1,3	0	0
Ulkokuntoilualueiden perusparantaminen	Eri kaupunginosia	11,6	2024-2036	0	1,0	0,5
Muut alle 1 milj. euron investointihankkeet				8,1	10,7	13,1

Liite 8 Projektialueiden infrakentamisohjelma vuosiksi 2027-2029 (Vähintään 1,0 milj. euron hankkeet)

Kohde	Sijainti	Rakentamis-kustannukset milj. €	Suunnittelun ja rakentamisen ajoitus	TA 2027 milj. €	TS 2028 milj. €	TS 2029 milj. €
8 08 PROJEKTIALUEIDEN INFRARAKENTAMINEN, kaupunkiympäristölautakunnan käytettäväksi						
8 08 01 Esirakentaminen						
8 08 01 02 Länsisatama						
Esirakentamisen suunnittelu	Länsisatama	**2,0**	2024-2035	0,2	0,2	0,2
Pohjatutkimukset ja monitoroinnit	Länsisatama	**4,0**	2024-2035	0,5	0,5	0,5
Hernesaaren katualueiden esirakentaminen, tasokortotkset ja -leikkaukset	Länsisatama	**10,0**	2020-2036	0	0	2,0
Itäranta alue 5	Länsisatama	**4,5**	2025-2027	0	0	0
Purjekalanallas- venesatama	Länsisatama	**16,0**	2027-2032	0,2	0,5	0
Hietalahdenrannan rantarakenteet, tulvaportti ja tulvapumppaamot	Eri kaupunginosia	**57,0**	2028-2036	0	0,3	0,3
Hietalahdenrannan ruoppaus ja tonttien esirakentaminen	Punavuori	**10,0**	2029-2032	0	0	0,5
Asemakaava 2, Venesataman kaivu, Saukonnokanallas	Länsisatama	**1,0**	2029-2029	0	0	1,0
AK 5 Melkinlaituri ja Kirjon edusta, ranta- ja aallonsuojausrakenteet	Länsisatama	**18,6**	2023-2032	0	0	1,0
AK 6 Melkinlaituri, aallonsuojausrakenne ja venelaituri	Länsisatama	**2,3**	2029-2032	0	0	0,1
Satamatunneli	Länsisatama	**2,7**	2020-2031	0	0	2,2
Hernesaaren logistiikkajärjestelyt	Länsisatama	**1,0**	2020-2035	0,1	0,1	0,2
Hernesaaren välivarastointialueet	Länsisatama	**10,0**	2020-2035	0,3	0,3	0,3
Jätkäsaaren logistiikkajärjestelyt	Länsisatama	**2,1**	2020-2035	0,3	0,2	0,1
Tontit ja muut hankkeet, varaus	Länsisatama	**3,3**	2024-2036	0,3	0,3	0,3
8 08 01 03 Kalasatama						
Projektialueen geotekniset tutkimukset ja selvitykset	Eri kaupunginosia	**5,3**	2024-2033	0,5	0,5	0,5
Hanasaaren asemakaava-alue	Sörnäinen	**52,5**	2029-2035	0	0	2,0
Hanasaaren pilaantuneen maan kunnostus	Sörnäinen	**2,5**	2024-2030	0,5	0	1,0
Hiilisataman silta, pilaantuneen maan kunnostus	Sörnäinen	**1,2**	2025-2029	0,2	0,5	0,3
Pima Hanasaari tutkimukset ja kunnostus	Sörnäinen	**21,7**	2024-2035	0,5	0,8	0,5
Hermannin rantapuiston esirakentaminen	Hermanni	**10,0**	2026-2032	1,5	1,5	1,5
Pima Hermannin rantapuisto	Hermanni	**1,2**	2025-2031	0,2	0,3	0,2
Hermanninranta V1	Hermanni	**27,0**	2024-2027	3,0	0	0

Kohde	Sijainti	Rakentamis-kustannukset milj. €	Suunnittelun ja rakentamisen ajoitus	TA 2027 milj. €	TS 2028 milj. €	TS 2029 milj. €
Hermanninranta, vaihe 3	Hermanni	**63,0**	2023-2031	0	0	15,0
Hermanninranta, vaihe 2, pystysalaojitus	Hermanni	**5,1**	2025-2029	3,0	4,0	1,0
Pima Hermanninranta	Hermanni	**13,5**	2024-2032	0,7	1,4	2,0
Pima Kyläsaari	Hermanni	**11,5**	2024-2036	0,1	0,1	0,1
Nihti U4	Sörnäinen	**15,8**	2024-2028	3,0	1,0	0
Pima Nihti muu	Hermanni	**1,1**	2024-2028	0,2	0,1	0
Kaasutehtaankenttä ja Kaasutehtaankatu esirakentaminen	Sörnäinen	**1,5**	2024-2027	0,5	0	0
Suvilahden tapahtumakenttä, Kaasutehtaankatu ja kortteli pima	Sörnäinen	**1,6**	2025-2027	0,8	0	0
8 08 01 04 Kruunuvuorenranta						
Haakoninlahti 2, merellinen keskus	Laajasalo	**5,1**	2027-2030	0,3	4,0	4,0
Koirasaarten kanavarakenteet, rantojen eroosiosuojaukset	Laajasalo	**4,7**	2024-2028	1,0	0,4	0
Koirasaarten venesatama	Laajasalo	**3,5**	2024-2030	0	1,0	2,0
Kruunuvuori, länsirannan pohjoisosa	Laajasalo	**5,5**	2024-2030	4,0	5,5	0,5
Massojen kierrätys ja muu esirakentaminen	Laajasalo	**1,5**	2024-2027	0,2	0	0
Rakentamislogistiikka	Laajasalo	**1,0**	2024-2033	0,1	0,1	0,1
Laajasalontien bulevardisointi pohjoisosa	Laajasalo	**2,3**	2025-2032	0	0,3	2,0
Yliskylänlahti esirakentaminen	Laajasalo	**7,3**	2026-2033	0	0	0,1
8 08 01 05 Pasila						
Ratapihakortteleiden imeytysrakenteet	Pasila	**2,9**	2018-2028	1,4	0	0
Ratapihakortteleiden yhteiskäyttötunneli	Pasila	**1,1**	2023-2027	1,2	0	0
8 08 01 08 Malminkenttä						
Kiitotienkorttelit	Malmi	**36,2**	2029-2036	0	0	1,2
Lentoasemanpuiston pohjarakentaminen	Malmi	**18,0**	2026-2036	0,1	0,1	0,1
Malmin energiakortteli	Malmi	**2,0**	2029-2032	0	0	0,5
Logistiikkakoordinaattori	Malmi	**3,0**	2024-2033	0,3	0,3	0,3
Nallenrinne 2, yleiset alueet	Malmi	**2,0**	2020-2030	0,5	0	0
Nallenrinne, tontit	Malmi	**2,0**	2022-2032	1,0	0	0
Esirakentamisen koerakenteet	Malmi	**1,0**	2024-2036	0,3	0,3	0,3
Logistiikka- ja koetoiminta-alueiden rakentaminen	Malmi	**10,0**	2020-2035	0,3	0,3	0,3
Pima-hankkeiden suunnittelu ja toteutus	Malmi	**1,0**	2024-2035	0,3	0,3	0,3
Pohjatutkimukset, selvitykset, suunnittelu ja monitorointi	Malmi	**7,0**	2024-2036	1,0	1,0	1,0
Lentokentänojan siirto	Malmi	**7,0**	2025-2033	0,5	0,5	3,0

Kohde	Sijainti	Rakentamis-kustannukset milj. €	Suunnittelun ja rakentamisen ajoitus	TA 2027 milj. €	TS 2028 milj. €	TS 2029 milj. €
Sunnuntaikorttelit	Malmi	**33,7**	2027-2036	0	0	0,5
8 08 01 09 Läntinen bulevardikaupunki						
Asunto- ja toimitila-alueiden edellyttämä esirakentaminen	Eri kaupunginosia	**22,6**	2024-2033	1,0	2,0	2,0
Bulevardikatujen asemakaava-alueiden esirakentaminen	Eri kaupunginosia	**5,0**	2027-2031	1,0	1,0	1,0
Sähköverkon muutokset	Eri kaupunginosia	**48,3**	2024-2029	18,0	8,5	0
8 08 01 10 Makasiiniranta						
Empirenkuja, esirakentaminen	Eri kaupunginosia	**1,0**	2025-2027	1,0	0	0
Eteläsatamanaukio, esirakentaminen	Kaartinkaupunki	**2,5**	2025-2028	2,0	0,5	0
Laivasillankatu ja liittyvät kadut, esirakentaminen	Eri kaupunginosia	**3,0**	2025-2033	1,0	0,5	0
Makasiinilaituri ja Pakkahuoneenlaituri	Eri kaupunginosia	**30,0**	2023-2027	6,0	0	0
Rantapromenadi vaihe 1, esirakentaminen	Eri kaupunginosia	**7,3**	2025-2028	3,0	4,3	0
Vetäytymisen järjestelyt	Eri kaupunginosia	**1,0**	2024-2027	0,5	0	0
8 08 01 11 Koivusaari						
Koivusaaren investoinnit, arvio	Lauttasaari	**42,5**	2025-2033	1,8	4,0	9,0
Koivusaari, pilaantuneen maan kunnostus	Lauttasaari	**3,5**	2020-2035	0,5	0,5	0,5
8 08 01 12 Itäkeskus						
Itäkeskuksen peruskoulun rakennuksen purku	Vartiokylä	**1,0**	2027-2028	1,0	0	0
Muut alle 1 milj. euron investointihankkeet				5,2	0,8	0,5
Hankkeet yhteensä 8 08 01				**71,1**	**48,8**	**62,1**
8 08 02 Kadut						
8 08 02 02 Länsisatama						
Koralliaukio	Länsisatama	**2,8**	2028-2036	0	0	0,5
Laivakatu	Länsisatama	**8,9**	2028-2038	0	0,7	1,5
Munkkisaarenlaituri	Länsisatama	**2,2**	2028-2038	0	0,1	1,0
Hernesaaren kadut, suunnittelu	Länsisatama	**4,8**	2028-2036	0	0,1	0,1
Hietalahdenrannan kadut	Kamppi	**5,5**	2029-2035	0	0	0,2
Saukonnokanallas	Länsisatama	**7,2**	2024-2030	0,2	1,8	3,5
Suunnittelu Ak2	Länsisatama	**1,4**	2024-2034	0,2	0,2	0,1
Gibralttarinaukio	Länsisatama	**1,3**	2021-2029	0	0,8	0,4
Tyynenmerenkatu	Länsisatama	**1,5**	2020-2030	0	0	0,5

Kohde	Sijainti	Rakentamis-kustannukset milj. €	Suunnittelun ja rakentamisen ajoitus	TA 2027 milj. €	TS 2028 milj. €	TS 2029 milj. €
Valtamerilaituri ja Valtamerilaiturin ulkoliikunta-alue	Länsisatama	**7,0**	2024-2031	5,3	0	0
Barbadoksenkatu ja rantarakenne	Länsisatama	**4,4**	2024-2030	0	0	2,0
Lepakonaukio (ilmarisen laajennus), arvio	Länsisatama	**1,6**	2029-2033	0	0	0,1
Hietalahdenlaituri (rantarakenne)	Punavuori	**3,0**	2021-2028	2,0	1,0	0
Hietalahdenlaituri, portaat	Punavuori	**1,1**	2026-2028	0,1	1,0	0
Pistolaiturin peruskorjaus	Länsisatama	**4,0**	2025-2028	0,4	0	0
Määrittelemättömät pienet kohteet	Länsisatama	**4,0**	2024-2034	0,2	0,2	0,2
8 08 02 03 Kalasatama						
Hanasaaren kadut	Sörnäinen	**22,7**	2029-2036	0	0	1,4
Hanasaaren rantarakenteet, yläosat	Sörnäinen	**20,0**	2029-2034	0	0	1,5
Hiilisatamansilta	Sörnäinen	**4,0**	2025-2029	0,1	2,5	3,0
Hermanninranta V1	Hermanni	**8,5**	2022-2027	0,4	0	0
Hermanninranta V3	Hermanni	**4,7**	2024-2033	0	0	2,4
Englantilaisaukio eteläosa	Sörnäinen	**1,6**	2025-2027	0,5	0	0
Nihti U4	Sörnäinen	**1,9**	2023-2027	0,3	0	0
Nihti U5	Sörnäinen	**4,5**	2024-2030	3,0	3,5	4,0
Kalasataman logistiikka	Sörnäinen	**1,8**	2020-2030	0,3	0,3	0,3
Kaasutehtaankatu ja Koksikadun muutokset	Sörnäinen	**1,7**	2022-2028	0,8	0,2	0
Kalasatamankuja	Sörnäinen	**1,0**	2028-2029	0	0	1,0
Verkkosaaren pohjoisosa, katujen viimeistely	Sörnäinen	**7,0**	2024-2028	3,0	4,0	0
8 08 02 04 Kruunuvuorenranta						
Länsirannan öljynlastauslaiturin korjaus	Laajasalo	**1,5**	2024-2027	1,0	0	0
Linnanrakentajantie	Herttoniemi	**23,0**	2021-2030	0	13,0	10,0
Koiraluodonlaituri	Laajasalo	**2,9**	2021-2035	1,0	0	0
Koirasaarten venesatama-alue	Laajasalo	**2,3**	2025-2029	0,3	1,0	1,0
Haakoninlahden länsiranta	Laajasalo	**1,5**	2024-2032	2,5	4,5	3,0
Stansvikintie ja pysäköintialueet	Laajasalo	**3,5**	2025-2030	0	0	1,0
Stansvikin rantakatu	Laajasalo	**1,3**	2021-2027	1,0	0	0
Herttoniemensalmen pohjoinen silta	Laajasalo	**8,0**	2026-2032	0,4	2,5	1,5
Laajasalontien pohjoisosan bulevardisointi	Laajasalo	**26,6**	2027-2035	0,1	0,1	0,3
8 08 02 05 Pasila						
Veturitallinkuja	Pasila	**1,7**	2024-2028	1,0	0,5	0

Kohde	Sijainti	Rakentamis-kustannukset milj. €	Suunnittelun ja rakentamisen ajoitus	TA 2027 milj. €	TS 2028 milj. €	TS 2029 milj. €
Alueen koordinointi	Pasila	**5,0**	2024-2033	0,5	0,5	0,5
Ratapihakorttelit kt-viimeistelyt	Pasila	**1,6**	2016-2030	1,0	1,0	1,0
Eteläinen Postipuisto katurakentaminen	Pasila	**25,0**	2019-2028	4,0	0	0
Veturitien alikulku	Pasila	**2,5**	2024-2027	0,5	0	0
Savonkadun katu- ja kunnallistekniikka	Pasila	**14,2**	2024-2030	2,0	5,0	2,0
8 08 02 08 Malminkenttä						
Kiitotienkorttelit	Malmi	**23,0**	2029-2036	0	0	1,0
Malmin lentoaseman katu	Malmi	**1,6**	2023-2031	0,1	0	0
Lentoasemanrakennukset, katuaukio	Malmi	**2,1**	2024-2035	0,2	0	0
Malmin energiakortteli	Malmi	**1,0**	2028-2032	0	0,3	0,4
8 08 02 09 Läntinen bulevardikaupunki						
Länsi-Haagan asemakaavan kadut	Haaga	**3,0**	2027-2033	0,2	0,2	1,0
Läntinen bulevardikaupunki muut tonttikadut	Eri kaupunginosia	**16,9**	2026-2034	0,6	1,0	2,0
Valion alue kadut	Pitäjänmäki	**11,5**	2025-2035	1,0	3,0	3,0
8 08 02 10 Makasiiniranta						
Laivasillankatu ja liittyvät kadut	Eri kaupunginosia	**13,2**	2025-2033	3,5	3,0	0
Pakkahuoneenlaituri	Kaartinkaupunki	**2,5**	2025-2034	0,2	0	0
Eteläsatamanaukio	Kaartinkaupunki	**2,3**	2025-2030	0,5	1,0	0
Makasiinilaituri	Eri kaupunginosia	**4,4**	2025-2030	0,4	0	2,7
8 08 02 11 Koivusaari						
Koivusaaren katujen investoinnit, arvio	Lauttasaari	**21,5**	2025-2035	0,5	4,0	4,0
8 08 02 12 Itäkeskus						
Itäkeskuksen keskustakorttelit ja pääväylien liittymät	Vartiokylä	**50,0**	2029-2033	0	0	3,0
Itäkeskuksen liikennejärjestelyt ja bussien väistötilat	Vartiokylä	**1,8**	2027-2029	0,1	0,1	1,6
Rusettipolku	Vartiokylä	**1,0**	2027-2029	0,1	0	0,9
Itäkeskuksen, Stoan ja Puhoksen alue	Vartiokylä	**3,3**	2027-2032	0,3	0	0
Stoan ja Puhoksen alueen luoteisosan rakentaminen	Vartiokylä	**3,3**	2027-2029	0,3	0,5	2,5
Turunlinnantie	Vartiokylä	**6,5**	2028-2034	0	0,6	0
Puotilan metroaseman alueen rakentaminen, vaihe 1	Vartiokylä	**10,0**	2026-2033	1,0	2,0	2,0
Muut alle 1 milj. euron investointihankkeet				18,2	9,3	1,4

Kohde	Sijainti	Rakentamis-kustannukset milj. €	Suunnittelun ja rakentamisen ajoitus	TA 2027 milj. €	TS 2028 milj. €	TS 2029 milj. €
Hankkeet yhteensä 8 08 02				**59,3**	**69,5**	**69,5**
8 08 03 Puistot ja liikunta-alueet						
8 08 03 02 Länsisatama						
Hernesaarenranta (rantapuisto)	Länsisatama	**6,1**	2029-2040	0	0	0,4
Hyväntoivonpuisto taskupuisto	Länsisatama	**2,2**	2020-2029	0	1,0	1,2
Hyväntoivonpuisto etelän pohjoisosa	Länsisatama	**1,1**	2021-2029	0	0,8	0,8
Poseidoninpuisto	Länsisatama	**1,2**	2027-2033	0,1	0,1	0
Puistojen takuuhoito	Länsisatama	**2,8**	2024-2034	0,3	0,3	0,3
8 08 03 03 Kalasatama						
Hanasaaren puistot	Sörnäinen	**1,9**	2029-2034	0	0	0,1
Väliaikainen skeittikenttä	Sörnäinen	**1,2**	2025-2027	0,2	0	0
Hermannin rantapuisto	Hermanni	**7,3**	2025-2033	0,3	1,5	1,3
Iskelmäpuisto V1	Hermanni	**2,7**	2022-2030	0	0	0,2
Kaasutehtaankenttä	Sörnäinen	**3,5**	2024-2028	1,0	0,7	0
8 08 03 04 Kruunuvuorenranta						
Haakoninlahdenpuiston eteläosa (leikkipuisto)	Laajasalo	**1,7**	2024-2027	0,2	0	0
Koirasaaren puistot	Laajasalo	**2,0**	2025-2031	0,6	0	0,4
Stansvikin kartanoalueen perusparannus	Laajasalo	**3,2**	2024-2032	0,1	0,6	0,9
Stansvikinrannan esteetön uimaranta	Laajasalo	**1,4**	2024-2028	1,0	1,0	0
8 08 03 05 Pasila						
Halkopiipunkallio	Pasila	**2,0**	2018-2028	0,9	1,0	0
Höyrypuisto	Pasila	**1,3**	2018-2028	0,6	0,6	0
8 08 03 08 Malminkenttä						
Kiitotienkorttelit	Malmi	**12,6**	2029-2036	0	0	0,3
Lentoasemanpuisto	Malmi	**14,0**	2026-2036	0,5	0,4	1,0
Nallenrinteenpuisto	Malmi	**4,3**	2022-2035	1,1	0,1	0,1
Longinojanpuisto, Sunnuntaikorttelit	Malmi	**5,8**	2025-2036	0,1	0	0
Sunnuntainiitty	Malmi	**5,8**	2025-2036	0,1	0	0
8 08 03 09 Läntinen bulevardikaupunki						
Läntisen bulevardikaupungin puistot ja liikuntapaikat	Eri kaupunginosia	**7,5**	2026-2034	0,5	0,5	0,5
8 08 03 11 Koivusaari						

Kohde	Sijainti	Rakentamis-kustannukset milj. €	Suunnittelun ja rakentamisen ajoitus	TA 2027 milj. €	TS 2028 milj. €	TS 2029 milj. €
Koivusaaren puistojen investoinnit, arvio	Lauttasaari	**9,2**	2026-2034	0,1	1,0	1,0
8 08 03 12 Itäkeskus						
Gotlanninpuistikko ja Marjaniementien reunan viheralueet	Vartiokylä	**1,0**	2022-2029	0,1	0,8	0,1
Puhos-Stoa puistot	Vartiokylä	**2,0**	2028-2033	0	0,2	0
Muut alle 1 milj. euron investointihankkeet				0,6	1,6	4,1
Hankkeet yhteensä 8 08 03				**8,5**	**12,2**	**12,7**

Liite 9 Kaupunkiuudistusalueiden ja suurten liikennehankkeiden rakentamisohjelma vuosiksi 2027–2029 (Vähintään 1,0 milj. euron hankkeet)

Kohde	Sijainti	Rakentamis-kustannukset milj. €	Suunnittelun ja rakentamisen ajoitus	TA 2027 milj. €	TS 2028 milj. €	TS 2029 milj. €
8 09 KAUPUNKIUUDISTUS, kaupunkiympäristölautakunnan käytettäväksi						
8 09 01 Malminkartano-Kannelmäki						
Esirakentaminen						
Kohdentamattomat rakentamiskelpoisuustyöt	Kaarela	**4,7**	2022-2035	0,5	0,5	0,5
Kadut						
Halsuantien ja Vetelintien alue	Kaarela	**2,9**	2018-2034	0	0,1	0,3
Kannelmäen asemaympäristö	Kaarela	**1,4**	2025-2029	0,1	0,3	0,6
Malminkartanon keskiosa	Kaarela	**2,5**	2028-2031	0	0,3	0,8
Malminkartanon sydän	Kaarela	**1,1**	2026-2031	0,1	0,3	0
Malminkartanontie ja Kartanonkaari	Kaarela	**6,7**	2028-2032	0	0,3	1,9
Pihkatien alue	Kaarela	**9,8**	2022-2029	0,9	0	1,1
Puistot						
Malminkartanonhuippu	Kaarela	**3,2**	2026-2030	0,1	0,8	1,0
Malminkartanon keskiosa	Kaarela	**1,8**	2028-2032	0	0,1	0,1
Malminkartanon sydän	Kaarela	**4,6**	2026-2029	0,1	2,3	2,0
Pihkatien alue	Kaarela	**2,9**	2022-2029	0,1	0	0,6
Antinniitynpuisto	Kaarela	**1,1**	2026-2028	0,6	0,4	0
Kartanonhaan skeittipaikka	Kaarela	**2,0**	2026-2027	1,8	0	0
Von Glanin puisto	Kaarela	**1,1**	2029-2031	0	0	0,1
LUMO-pilotin hankkeet	Kaarela	**2,7**	2024-2031	0,1	0,5	0,3
Muut alle 1 milj. euron investointihankkeet				1,6	0,1	0,0
Hankkeet yhteensä 8 09 01				**6,0**	6,0	9,3

Kohde	Sijainti	Rakentamis-kustannukset milj. €	Suunnittelun ja rakentamisen ajoitus	TA 2027 milj. €	TS 2028 milj. €	TS 2029 milj. €
8 09 02 Malmi						
Esirakentaminen						
Muut esirakentamishankkeet	Malmi	**1,1**	2024-2035	0,3	1,3	0,2
Pikitehtaan korttelit	Malmi	**2,2**	2024-2032	0,6	0,3	0,1
Sepänmäen alue	Malmi	**1,0**	2025-2030	0,6	1,2	0,1
Kadut						
Malmin koulukampus	Malmi	**1,0**	2025-2028	0,2	0,2	0
Malmin palveluhankkeet	Malmi	**2,2**	2026-2032	0,1	0,3	0,6
Pikitehtaan korttelit	Malmi	**3,0**	2024-2033	0,5	0,5	0,5
Sepänmäen alue	Malmi	**3,9**	2025-2034	0,1	1,2	2,0
Vanha Helsingintien alue	Malmi	**2,8**	2018-2032	0,1	0	0
Kaupparaitti ja Vetoketjunpuistikko	Malmi	**1,0**	2026-2028	0,5	0,5	0
Puistot ja liikunta-alueet						
Laidunpuisto (Malmin koulukampus)	Malmi	**1,0**	2025-2027	0,7	0	0
Longinojanpuiston liito-oravayhteys	Malmi	**1,2**	2025-2027	0,1	0	0
Ala-Malmin puiston peruskorjaus	Malmi	**1,5**	2024-2027	0,5	0	0
Ala-Malmin liikuntapuiston peruskorjaus ja laajennus	Malmi	**4,5**	2026-2029	0,2	1,8	2,0
Muut alle 1 milj. euron investointihankkeet				0,7	0	2,2
Hankkeet yhteensä 8 09 02				**5,2**	7,3	7,7
8 09 03 Mellunkylä						
Esirakentaminen						
Johtosiirrot ja geotekninen esirakentaminen	Mellunkylä	**22,4**	2023-2034	1,1	0,9	0,1
Rakennusten purut	Mellunkylä	**1,8**	2025-2034	0,9	0,4	0

Kohde	Sijainti	Rakentamis-kustannukset milj. €	Suunnittelun ja rakentamisen ajoitus	TA 2027 milj. €	TS 2028 milj. €	TS 2029 milj. €
Kadut						
Vantaan ratikka kustannusosuus	Mellunkylä	**4,4**	2022-2030	0,4	1,4	1,4
Mellunmäen keskus/metroasema	Mellunkylä	**21,6**	2015-2035	1,5	1,5	2,0
Voimalaitoskorttelit	Mellunkylä	**2,8**	2015-2028	0,3	0,5	0
Kurkimäen aukiot	Mellunkylä	**1,0**	2026-2028	0,1	0,9	0
Puistot ja liikunta-alueet						
Bredbackan puistot	Mellunkylä	**3,9**	2029-2034	0	0	0,2
Kelkkapuisto	Mellunkylä	**4,3**	2024-2028	2,0	2,0	0
Mellunmäki	Mellunkylä	**1,0**	2019-2028	0,3	0,3	0
Kontulan liikuntapuisto, nurmikentän kuivatusjärjestelmän parantaminen	Mellunkylä	**1,0**	2026-2028	0,1	0,9	0
Ojapuiston liikuntapuisto	Mellunkylä	**2,0**	2019-2027	0,8	0	0
Kivikon liikuntapuisto	Mellunkylä	**14,8**	2024-2032	0,9	2,0	1,4
Muut alle 1 milj. euron investointihankkeet				0,4	0	1,2
Hankkeet yhteensä 8 09 03				**8,8**	10,8	6,3
8 09 04 Meri-Rastila						
Esirakentaminen						
Korttelitalo Merirasti, purku	Vuosaari	**1,0**	2025-2027	0,9	0	0
Kadut						
Meri-Rastilan itäosa	Vuosaari	**7,0**	2024-2031	0,8	1,5	1,3
Meri-Rastilan länsiosa	Vuosaari	**19,6**	2023-2032	0,1	1,2	3,4
Meri-Rastilan länsiosa, urakka 1	Vuosaari	**3,0**	2023-2028	0,9	0,1	0
Puistot ja liikunta-alueet						
Haruspuisto	Vuosaari	**7,0**	2023-2028	2,7	0,7	0

Kohde	Sijainti	Rakentamis-kustannukset milj. €	Suunnittelun ja rakentamisen ajoitus	TA 2027 milj. €	TS 2028 milj. €	TS 2029 milj. €
Muut alle 1 milj. euron investointihankkeet				0,6	0,4	0,0
Hankkeet yhteensä 8 09 04				**6,0**	3,9	4,7
8 10 SUURET LIIKENNEHANKKEET, kaupunkiympäristölautakunnan käytettäväksi						
8 10 01 Kruunusillat						
Perushanke	Eri kaupunginosia	**78,6**	2024-2031	0,3	0,3	0,1
Liittyvä esirakentaminen	Eri kaupunginosia	**64,4**	2024-2031	0,9	0,2	0,2
Liittyvät kadut	Eri kaupunginosia	**111,1**	2024-2031	1,3	0,3	0,3
Hankkeet yhteensä 8 10 01				**2,5**	0,8	0,6
8 10 02 Kalasatama-Pasila						
Jälkivastuuajan kustannukset	Eri kaupunginosia	**1,3**	2024-2029	0,2	0,1	0,1
Hankkeet yhteensä 8 10 02				**0,2**	0,1	0,1
8 10 03 Sörnäistentunneli						
Sörnäistentunnelin jatko	Eri kaupunginosia	**177,0**	2027-2035	2,0	2,5	0
Hankkeet yhteensä 8 10 03				**2,0**	2,5	0
8 10 04 Länsiratikat						
Länsiratikat, kadut	Eri kaupunginosia	**122,8**	2023-2030	32,4	25,5	25,8
Länsiratikat, liittyvät kadut	Eri kaupunginosia	**15,5**	2024-2032	1,6	7,7	0
Hankkeet yhteensä 8 10 04				**34,0**	33,2	25,8

Kohde	Sijainti	Rakentamis-kustannukset milj. €	Suunnittelun ja rakentamisen ajoitus	TA 2027 milj. €	TS 2028 milj. €	TS 2029 milj. €
8 10 05 Keskustan huoltotunnelin jatke						
Keskustan huoltotunnelin jatke	Eri kaupunginosia	**180,0**	2032-2037	0	0	0
Hankkeet yhteensä 8 10 05				**0**	**0**	**0**

Liite 10 Vuokra- ja osakekohteiden suunnitteilla olevat uudis- ja peruskorjaushankkeet vuosina 2026–2035

Kohde	Toteutusmuoto	Laajuus htm2	Suunniteltu vuokra-aika	Arvioitu pääomavuokra € / vuosi
Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan osake- ja vuokrahankkeet				
Länsi-Herttoniemen päiväkoti, päiväkoti Myllytupa, lisä- ja väistötila	Vuokrahanke	2 100	2028-2035	1 015 000
Kankarepuiston peruskoulu ja päiväkoti, lisätila	Vuokrahanke	449	2027-2037	168 000
Päiväkotitiloja Kruununhakaan, Uudenmaan kasarmi, väistötilat	Vuokrahanke	2 280	2027-2051	650 000
Suomenlinnan ala-asteen väistötila	Vuokrahanke	900	2027-2030	630 000
Stadin ammatti- ja aikuisopisto, Abraham Wetterintie 4, väistötilat	Vuokrahanke	8 229	2027-2037	2 853 470
Pohjois-Pasilan koulu ja päiväkoti	Vuokrahanke	7 200	2027-2047	1 849 000
Jätkäsaaren leikkipuisto	Vuokrahanke	175	2029-2043	45 000
Päiväkoti Kanava, lisätilat	Vuokrahanke	2 000	2033-2048	720 000
Oulunkylän koulu, uudisrakennus	Vuokrahanke	5 000	2030-2049	1 390 000
Päiväkoti Käpylinna, korvaava uudisrakennus	Vuokrahanke	2 400	2032-2062	578 000
Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan osake- ja vuokrahankkeet				
Narrin näyttämö	Vuokrahanke	420	2031-2051	111 000
Pasilan nuorisotila	Vuokrahanke	500	2034-2054	132 000
Jätkäsaaren nuorisotila	Vuokrahanke	280	2032-2052	84 000
Skeitti- ja harrastushalli	Vuokrahanke	1 000	2027-2037	200 000
Jätkäsaaren kirjaston laajennus	Vuokrahanke	220	2028-2043	55 000
Pohjois-Haagan kirjasto	Vuokrahanke	360	2030-2045	100 000
Kampin palvelu- ja perhekeskus, Kampin Liikuntakeskus	Koy	1 923	2028-2048	483 000
Kruunuvuorenrannan kirjasto	Vuokrahanke	300	2034-2054	79 000
Malminkartanon sydän, kirjastorakennus, perusparannus ja toiminnallinen muutos	Koy	1 037	2030-2060	370 000
Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan osake- ja vuokrahankkeet				
Idän perhekeskus ja symppis, uudisrakennus	Koy	4 577	2027-2057	1 579 000
Pitäjänmäen uusi terveysasema	Vuokrahanke	2 300	2027-2042	700 000
Pelastuslaitoksen Keskustan kevytyksikköasema	Vuokrahanke	500	2029-2035	300 000
Keskustan terveys- ja hyvinvointikeskus, uudisrakennus	Koy	10 680	2027-2048	3 784 000
Koskelan seniorikeskus (tontti: 26979/10), uudisrakennus	Heka	14 366	2027-2057	900 000

Kohde	Toteutusmuoto	Laajuus htm2	Suunniteltu vuokra-aika	Arvioitu pääomavuokra € / vuosi
Laakson yhteissairaala, uudisrakennus	Koy	56 000	2027-2058	23 329 000
Kannelmäki-Malminkartanon seniorikeskus, uudisrakennus	Heka	5 500	2028-2058	450 000
Kustaankartanon seniorikeskus A, B, C, ryhmäkoti, toiminnallinen muutos	Heka	8 000	2028-2058	650 000
Kustaankartanon seniorikeskus K-hallintorakennus, laajennus	Heka	2 500	2028-2058	200 000
Kehitysvammaisten asuntoryhmä (tontti: 54157/1), uudisrakennus	Heka	998	2027-2047	40 000
Vaativan tuen kehitysvammaisten ryhmäkoti I, aikuiset, uudisrakennus	Heka	125	2028-2048	30 000
Vaativan tuen kehitysvammaisten ryhmäkoti II, aikuiset, uudisrakennus	Heka	125	2029-2049	30 000
Vaativan tuen kehitysvammaisten ryhmäkoti III, aikuiset, uudisrakennus	Heka	125	2029-2049	30 000
Vaativan tuen kehitysvammaisten ryhmäkoti VI, lapset ja nuoret, uudisrakennus	Heka	110	2029-2049	26 000
Kehitysvammaisten ryhmäkoti (tontti: 49090/2), uudisrakennus	Heka	165	2028-2048	40 000
Vaativan tuen kehitysvammaisten ryhmäkoti VII, lapset ja nuoret, uudisrakennus	Heka	110	2028-2048	26 000
Kontulan Symppis	Vuokrahanke	300	2029-2039	83 000
Vaativan tuen kehitysvammaisten ryhmäkoti VIII, lapset ja nuoret, uudisrakennus	Heka	110	2029-2049	26 000
Vaativan tuen kehitysvammaisten ryhmäkoti IX, lapset ja nuoret, uudisrakennus	Heka	110	2029-2049	30 000
Keskustan seniorikeskus, perusparannus ja toiminnallinen muutos	Vuokrahanke	5 600	2030-2060	1 340 277
Jakomäen lähipalvelupiste	Koy	1 788	2030-2060	472 000
Malmin seniorikeskus, uudisrakennus	Heka	10 000	2030-2060	650 000
Paloheinän terveysasema	Koy	1 266	2031-2061	380 000
Pohjois-Haagan seniorikeskus (tontti 29176/2 ja 4), uudisrakennus	Heka	15 000	2030-2060	750 000
Vuosaaren seniorikeskus (tontti 54180/14), uudisrakennus	Heka	12 800	2030-2060	1 000 000
Keskisen suurpiirin perhekeskuksen ja terveys- ja hyvinvointikeskuksen palvelupiste, uudisrakennus	Vuokrahanke	5 000	2030-2065	1 441 000
Laajasalon seniorikeskus, uudisrakennus	Heka	10 000	2032-2062	750 000
Malmin uuden sairaalan, uudisrakennus	Koy	53 900	2033-2063	18 980 000
Oulunkylän terveysasema	Koy	4 000	2034-2064	1 200 000
Muut osake- ja vuokrahankkeet				
Englantilainen koulu, uudisrakennus	Koy	6 986	2027-2057	2 001 000
Rudolf Steiner koulu, perusparannus ja laajennus	Koy	9 337	2028-2058	2 655 000
Keskuskeittiö, uudisrakennus	Koy	4 500	2027-2057	1 700 000
SYK:in perusparannus	Koy	12 585	2030-2059	3 200 000
Sähkötalo	Koy	5 000	2028-2031	2 100 000
Yhteishankkeena toteutettavat vuokra- ja osakehankkeet				
Hermanninrannan koulu ja päiväkoti ja nuorisotila	Vuokrahanke	9 235	2029-2049	2 928 000

Kohde	Toteutusmuoto	Laajuus htm2	Suunniteltu vuokra-aika	Arvioitu pääomavuokra € / vuosi
Aapelinkulma	Vuokrahanke	3 800	2033-2053	1 004 000
Siltamäen uusi korvaava koulu ja päiväkoti	Vuokrahanke	6 900	2029-2059	2 093 000
Oulunkylän kirjasto, nuorisotalo ja työväenopisto	Koy	2 500	2035-2055	736 000
Malminkartanon sydän, koulu, ala-aste ja esiopetus, perusparannus ja toiminnallinen muutos	Koy	6 089	2030-2059	2 086 000
Kontulan Palvelutalo Oy	Koy	331	2027-2033	142 857
Suuntimopuisto	Vuokrahanke	9 477	2027-2047	2 215 344

Liite 11 Liikenneliikelaitoksen (HKL) investoinnit 2026–2035

Kohde	Kokonais investointi milj. €	Investoinnin ajoitus vuodet	Investointi kustannukset 2026-2035 milj. €	TA 2026 milj. €	Ennuste 2 2026	TA 2027 milj. €	TS 2028 milj. €	TS 2029 milj. €	Alustava 2030 milj. €	Alustava 2031 milj. €	Alustava 2032 milj. €	Alustava 2033 milj. €	Alustava 2034 milj. €	Alustava 2035 milj. €
HKL:N INVESTOINNIT YHTEENSÄ			**946,7**	**106,5**	**106,5**	**221,6**	**159,1**	**103,5**	**65,1**	**73,8**	**61,7**	**49,4**	**58,1**	**47,9**
M400 metrojunahankinta	249,1	2025 - 2034	**230,8**	5,9	5,9	8,0	14,8	29,0	26,3	33,5	33,5	35,3	32,6	11,9
Rautatientorin metroaseman perusparannus	129,4	2026 - 2029	**124,1**	6,5	7,0	43,7	48,7	24,6	0,1	0,0	0	0	0	0
Junatien metrosilta U-6457 korjaus	107,0	2026 - 2028	**100,3**	21,0	25,8	54,6	20,0	0	0	0	0	0	0	0
Metron liikenteenohjausjärjestelmän uudistaminen	91,7	2023 - 2032	**75,7**	17,5	9,9	16,7	18,0	13,0	4,3	12,9	0,9	0	0	0
Itäkeskus joukkoliikenneterminaali, HKL:n osuus	46,8	2029 - 2032	**46,8**	1,0	0,4	1,0	1,4	11,0	11,0	11,0	11,0	0	0	0
Kantametron kuilujen tekninen peruskorjaus	29,5	2025 - 2028	**28,2**	7,2	11,4	11,4	5,3	0	0	0	0	0	0	0
Sörnäinen Laituritason talotekniikan ja paloturvallisuuden perusparannus	27,9	2026 - 2028	**27,1**	5,1	0,5	19,4	7,2	0	0	0	0	0	0	0
Helsingin yliopiston sähkönsyöttöaseman rakentaminen metrolle	19,8	2030 - 2032	**19,2**	2,9	0,1	0	0	1,1	6,0	6,0	6,0	0	0	0
Kaivokadun 2. vaihe ja metropaviljonki	15,0	2033 - 2035	**15,0**	0	0	0	0	0	0	0	0	5,0	5,0	5,0
Hakaniemen metroaseman laituritason talotekniikan ja paloturvallisuuden perusparannus	28,1	2035 - 2036	**14,6**	0	0	0	0	0	0,6	0,6	1,0	0	0	12,4
Naurissalmen metrosilta U-6459 uusiminen	14,9	2027 - 2028	**14,2**	0	0	13,2	1,1	0	0	0	0	0	0	0
Kulosaaren metrosillan U-6458 korjaus	13,8	2026 - 2028	**13,2**	1,8	1,4	10,6	1,2	0	0	0	0	0	0	0
Metrovarikon laajennus R12 ja R13	11,5	2027 - 2029	**10,7**	1,5	0	2,1	6,3	2,3	0	0	0	0	0	0
M300 peruskunnostus (2R-huolto)	18,3	2034 - 2036	**10,2**	0	0	0	0	0	0	0	0,0	0,0	5,1	5,1
Herttoniemen sähkönsyöttöaseman rakentaminen	10,0	2029 - 2031	**10,0**	0	0	0,3	1,3	2,5	3,5	2,5	0	0	0	0
Kontula metron syöttöaseman saneeraus	9,6	2027 - 2029	**9,6**	2,6	0,7	3,3	3,9	1,7	0	0	0	0	0	0
Rastilan metron syöttöaseman saneeraus	9,4	2027 - 2029	**9,1**	0,2	0	1,9	3,3	3,8	0	0	0	0	0	0
Kamppi metron syöttöaseman saneeraus	10,1	2026 - 2028	**8,9**	4,6	2,7	5,1	1,2	0	0	0	0	0	0	0
M300 muutostyöt	6,0	2027 - 2029	**5,9**	0	0	1,4	3,0	1,5	0	0	0	0	0	0
M300 peruskunnostus (R-huolto)	11,6	2025 - 2027	**5,4**	0	0	2,6	1,0	1,0	0,6	0	0	0	0	0
Siilitien melueste (korotus)	6,0	2028	**5,4**	0,0	0	0,1	5,4	0	0	0	0	0	0	0
Herttoniemi asemamuuntamon HN-M57 peruskorjaus	5,0	2028	**5,0**	0	0	1,0	4,0	0	0	0	0	0	0	0
Muut hankkeet (alle 5 M€ investoinnit yhteensä)			**157,3**	28,8	40,7	25,3	12,2	11,9	12,7	7,2	9,2	9,1	15,4	13,5
MAL-avustukset / Metroasemien peruskorjauskohteet			**−23,3**	−9,0	−9,0	−5,5	−8,8							
Investoinnit avustusten jälkeen			**923,4**	**97,5**	**97,5**	**216,1**	**150,3**	**103,5**	**65,1**	**73,8**	**61,7**	**49,4**	**58,1**	**47,9**

Liite 12 Kaupunkiliikenne Oy:n investoinnit 2026–2035

Kohde	Kokonais investointi milj. €	Investoinnin ajoitus vuodet	Investointi kustannukset 2026-2035 milj. €	TA 2026 milj. €	Ennuste 2 2026	TA 2027 milj. €	TS 2028 milj. €	TS 2029 milj. €	Alustava 2030 milj. €	Alustava 2031 milj. €	Alustava 2032 milj. €	Alustava 2033 milj. €	Alustava 2034 milj. €	Alustava 2035 milj. €
KAUPUNKILIIKENNE OY:N INVESTOINNIT YHTEENSÄ			**1 661,3**	**278,4**	**278,4**	**235,4**	**232,9**	**145,4**	**159,3**	**234,2**	**204,4**	**89,9**	**59,1**	**22,4**
PALVELUKORVAUSSOPIMUKSEN INVESTOINNIT YHTEENSÄ			**960,4**	**119,3**	**119,3**	**124,0**	**125,3**	**105,3**	**142,1**	**161,9**	**99,2**	**43,6**	**19,6**	**20,0**
Uudisinvestoinnit yhteensä			**796,4**	**113,4**	**113,4**	**99,1**	**111,6**	**91,1**	**127,2**	**144,2**	**81,1**	**24,9**	**0,7**	**3,1**
Viikin-Malmin pikaraitiotie (ViiMa)	372,8	2023-2033	372,5	6,1	1,5	1,6	2,1	30,6	102,6	135,0	79,0	20,2	0	0
Länsiratikat	186,7	2021-2036	173,0	24,1	24,1	48,7	47,9	35,1	8,1	6,3	0,7	0,7	0,7	0,7
Koskelan varikko, ratainfra ja ratakunnossapidon tilat	98,5	2021-2029	62,7	13,8	13,8	24,7	24,1	0,1	0	0	0	0	0	0
Länsisataman pikaraitiotie (LäPi) ja siihen liittyvät hankkeet	59,6	2023-2033	58,5	1,3	1,3	13,9	24,0	13,8	0,5	0,5	0,6	4,0	0	0
Koskelan varikon varayhteys, Käpylä-Koskela	18,0	2027-2030	18,0	0	0	0,5	5,5	6,0	6,0	0	0	0	0	0
Vantaan ratikka, Helsingin osuus	13,6	2021-2029	12,7	3,2	3,2	3,9	3,7	1,9	0	0	0	0	0	0
PR15 varikon huoltohallin laajennus	8,4	2026-2027	7,9	5,8	5,7	2,2	0	0	0	0	0	0	0	0
Eiranranta-Hernesaari, uusi raitiotieyhteys	6,6	2025-2030	6,6	0	0	0	0	0,1	6,5	0	0	0	0	0
Muut investoinnit (alle 5 milj. euron hankkeet yhteensä)			84,5	59,2	63,8	3,7	4,3	3,5	3,5	2,4	0,8	0	0	2,4
Korjausinvestoinnit yhteensä			**164,0**	**5,9**	**5,9**	**24,9**	**13,7**	**14,2**	**14,9**	**17,7**	**18,1**	**18,8**	**18,9**	**16,9**
Itäkeskuksen joukkoliikenneterminaali, Kaupunkiliikenne Oy:n osuus	25,4	2026-2032	25,0	0	0	1,0	2,0	7,0	7,0	7,0	1,0	0	0	0
Mannerheimintien ajojohdin- ja ratasähköjärjestelmän päivitys	10,5	2025-2028	9,8	0	0	9,7	0,1	0	0	0	0	0	0	0
Raitiovaunuverkon ratasähkön peruskorjaukset	16,0	2034-2037	8,0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4,0	4,0
Töölön syöttöaseman DC-kojeiston uusinta	5,2	2026-2028	5,1	0	0	3,6	1,6	0	0	0	0	0	0	0
Vallilan varikon 750 VDC-järjestelmän uusinta	5,0	2028-2030	5,0	0	0	0	0,5	2,0	2,5	0	0	0	0	0
Harjavaunut (3 kpl), korvaava työkalusto	5,0	2028-2032	5,0	0	0	0	0,5	0,5	1,0	1,5	1,5	0	0	0
Muut korvausinvestoinnit (kohdentamaton varaus)			41,0	0	0	0	0	0	0	5,0	11,5	12,5	7,0	5,0
Muut investoinnit (alle 5 milj. euron hankkeet yhteensä)			65,0	5,9	5,9	10,6	9,0	4,7	4,4	4,2	4,1	6,3	7,9	7,9
MUUT KUIN PALVELUKORVAUSSOPIMUKSEN INVESTOINNIT YHTEENSÄ *			**701,0**	**159,1**	**159,1**	**111,4**	**107,6**	**40,1**	**17,2**	**72,3**	**105,2**	**46,3**	**39,4**	**2,4**
Koskelan varikkokorttelin uudishanke	229,8	2021-2029	194,4	80,3	80,3	57,6	56,3	0,2	0	0	0	0	0	0
Vanhojen nivelraitiovaunujen korvaaminen	151,4	2022-2034	151,4	3,3	0,3	7,6	15,1	15,1	7,6	45,4	45,1	7,6	7,6	0

Kohde	Kokonais investointi milj. €	Investoinnin ajoitus vuodet	Investointi kustannukset 2026-2035 milj. €	TA 2026 milj. €	Ennuste 2 2026	TA 2027 milj. €	TS 2028 milj. €	TS 2029 milj. €	Alustava 2030 milj. €	Alustava 2031 milj. €	Alustava 2032 milj. €	Alustava 2033 milj. €	Alustava 2034 milj. €	Alustava 2035 milj. €
Viikin-Malmin pikaraitiotien (ViiMa) raitiovaunuhankinta	93,3	2032-2034	93,3	0	0	0	0	0	0	0	32,9	32,9	27,5	0
Pikaraitioliikenteen raitiovaunuhankinta	82,0	2022-2034	82,0	11,3	0,1	4,1	8,2	8,2	4,1	24,6	24,5	4,1	4,1	0
Kruunusiltojen kalusto (NRV2030)	102,3	2020-2030	39,3	31,5	31,5	3,6	2,6	1,4	0,2	0	0	0	0	0
Nivelraitiovaunujen (MLNRV2) elinkaaren pidennys	17,7	2027-2030	17,7	0	0	4,0	5,0	6,1	2,6	0	0	0	0	0
Artic peruskunnostus (10-v huolto)	19,7	2024-2029	17,1	2,7	2,7	5,7	4,4	4,4	0	0	0	0	0	0
Muut investoinnit (alle 5 milj. euron hankkeet yhteensä)			105,8	30,1	44,3	28,8	16,0	4,8	2,7	2,3	2,7	1,7	0,2	2,4
MAL-rahoitus **			**−53,8**	**−3,0**	**−3,0**	**−10,0**	**−14,5**	**−14,0**	**−9,9**	**−1,5**	**−1,0**	**0**	**0**	**0**
Länsiratikat	−53,3		−53,3	−3,0	−3,0	−9,5	−14,5	−14,0	−9,9	−1,5	−1,0	0	0	0
Viikki-Malmi pikaraitiotie (suunnittelu)	−0,5		−0,5	0	0	−0,5	0	0	0	0	0	0	0	0
Palvelukorvaussopimuksen investoinnit MAL-avustusten jälkeen			906,6	116,3	116,3	114,1	110,8	91,2	132,3	160,4	98,2	43,6	19,6	20,0
Kaikki investoinnit MAL-avustusten jälkeen			1 607,6	275,4	275,4	225,5	218,4	131,3	149,5	232,7	203,4	89,9	59,1	22,4

* Sisältää Kaupunkiliikenne Oy:n Helsingin kaupungin takaamat investoinnit. Ei sisällä esimerkiksi Vantaan ratikkaan liittyviä Vantaan kaupungin hankkeita.
** MAL-rahoitus kohdistuu Palvelukorvaussopimuksen investointeihin

Kohde				TA 2026 milj. €	Ennuste 2 2026	TA 2027 milj. €	TS 2028 milj. €	TS 2029 milj. €	Alustava 2030 milj. €	Alustava 2031 milj. €	Alustava 2032 milj. €	Alustava 2033 milj. €	Alustava 2034 milj. €	Alustava 2035 milj. €
Infra- ja palvelukorvausten arvioitu kehitys 2026–2035 (talousarviokohta 3 10 10)														
NETTO				**−15,0**	**−19,6**	**−21,1**	**−25,5**	**−28,9**	**−28,9**	**−29,0**	**−33,1**	**−44,6**	**−44,5**	**−43,4**
HSL:ltä laskutettava infrakorvaus				55,8	52,8	67,5	67,5	67,4	68,3	70,1	77,4	85,9	86,5	87,8
Kaupunkiliikenne Oy:lle maksettava palvelukorvaus				70,8	72,4	88,6	93,0	96,3	97,2	99,1	110,5	130,5	131,0	131,2

Palvelukorvaussopimuksen investoinnit sisältyvät yhtiön ja kaupungin väliseen palvelukorvaussopimukseen. Niiden käyttötalousvaikutus näkyy hankkeiden käyttöönoton jälkeen talousarviokohdassa 3 10 10 Joukkoliikenne

Muut kuin palvelukorvausinvestoinnit sisältyvät yhtiön ja HSL:n väliseen liikennöintisopimukseen. Myös näiden käyttötalousvaikutus näkyy HSL:n kuntaosuuden kautta talousarviokohdassa 3 10 10 Joukkoliikenne.

Liite 13 Ottolainat

Nostovuosi/laina nro	Alkuperäinen pääoma EUR	Pääoma 1.1.2027 EUR	Lainojen lisäys EUR	Lainojen lyhennys EUR	Maksetut korot EUR	Siirtyvät korot EUR	Korot yhteensä EUR	Pääoma 31.12.2027 EUR	Erävuosi
Lainat kotimaisilta talletuspankeilta									
Nordea Bank Oyj 169120-37877	699 999,94	433 333,22		66 666,68	11 267,68	3 277,96	14 545,64	366 666,54	2033
Laina siirtyi Kårkullan kuntayhtymältä 1.1.2023 Hgin kaupungille									
Kaupunginhallitus 27.2.2023 § 116									
Yhteensä	**699 999,94**	**433 333,22**		**66 666,68**	**11 267,68**	**3 277,96**	**14 545,64**	**366 666,54**	
Lainat Kuntarahoitus Oyj:ltä									
Kuntarahoitus Oyj 17557/10.11.2014	100 000 000,00	100 000 000,00		0	1 992 000,00	276 666,67	2 268 666,67	100 000 000,00	2034
Kuntarahoitus Oyj 17558/10.11.2014	100 000 000,00	100 000 000,00		0	2 027 000,00	281 527,78	2 308 527,78	100 000 000,00	2035
Kuntarahoitus Oyj 17081/19.12.2013	150 000 000,00	81 818 180,00		6 818 182,00	2 440 636,31	68 360,41	2 508 996,72	74 999 998,00	2038
Kuntarahoitus Oyj 21251/22/29.12.2022	115 000 000,00	96 842 110,00		6 052 630,00	2 673 304,77	13 951,32	2 687 256,09	90 789 480,00	2042
Yhteensä	**465 000 000,00**	**378 660 290,00**		**12 870 812,00**	**9 132 941,08**	**640 506,18**	**9 773 447,26**	**365 789 478,00**	
Lainat ulkomaisilta rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta									
Council of Europe Development Bank LD 1800/15.12.2014	50 000 000,00	12 499 999,97		4 166 666,67	362 085,07	10 581,48	372 666,55	8 333 333,30	2029
Council of Europe Development Bank LD 1800 last tranche 16.12.2015	60 000 000,00	20 000 000,00		5 000 000,00	551 352,78	16 993,75	568 346,53	15 000 000,00	2030
Evangelische Zusatzversorgungskasse anstalt des öffentlichen rechts (EZVK) 4.10.2013	20 000 000,00	20 000 000,00		0	664 000,00	159 650,27	823 650,27	20 000 000,00	2033
Deutsche Bank, Schuldschein 15.11.2013	33 000 000,00	33 000 000,00		0	1 039 500,00	130 647,54	1 170 147,54	33 000 000,00	2033
Euroopan investointipankki 81914/18.12.2013	70 000 000,00	38 181 818,20		3 181 818,18	1 040 072,73	31 780,00	1 071 852,73	35 000 000,02	2038
Pohjoismaiden investointipankki L5154/15.9.2009	30 000 000,00	14 716 981,11		1 132 075,48	403 611,02	144 405,28	548 016,30	13 584 905,63	2039
Euroopan investointipankki 81914/15.12.2014	55 000 000,00	31 777 777,82		2 444 444,44	907 805,93	37 455,41	945 261,34	29 333 333,38	2039
Euroopan Investointipankki 83501/15.12.2016	50 000 000,00	35 714 285,72		2 380 952,38	410 000,00	15 944,44	425 944,44	33 333 333,34	2041
Euroopan investointipankki 84962/9.6.2020	60 000 000,00	54 146 341,48		2 926 829,26	165 585,37	9 262,20	174 847,57	51 219 512,22	2045
Euroopan investointipankki 97195/27.4.2026	150 000 000,00	150 000 000,00		3 125 000,00	3 903 979,17	680 745,23	4 584 724,40	146 875 000,00	2051
Yhteensä	**578 000 000,00**	**410 037 204,30**		**24 357 786,41**	**9 447 992,07**	**1 237 465,60**	**10 685 457,67**	**385 679 417,89**	
Lainat muilta kotimaisilta luotonantajilta									
Seniorisäätiö/2011, Khs 13.12.2010 1353 §	6 974 527,00	7 437 802,77		0	282 263,58	0	282 263,58	7 437 802,77	2030
Kauppahinnan velkaosuus									
Yhteensä	**6 974 527,00**	**7 437 802,77**		**0**	**282 263,58**	**0**	**282 263,58**	**7 437 802,77**	

Nostovuosi/laina nro	Alkuperäinen pääoma EUR	Pääoma 1.1.2027 EUR	Lainojen lisäys EUR	Lainojen lyhennys EUR	Maksetut korot EUR	Siirtyvät korot EUR	Korot yhteensä EUR	Pääoma 31.12.2027 EUR	Erävuosi
Korot ilmoitettu nykyisellä korkokannalla									
Lainat ulkomaisilta rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta									
Liikenneliikelaitos									
Euroopan investointipankki 31470/14.12.2012	50 000 000,00	18 604 651,10		2 325 581,40	480 860,46	19 303,36	500 163,82	16 279 069,70	2034
Euroopan investointipankki 31470 II/5.11.2013	70 000 000,00	30 731 707,39		3 414 634,14	815 371,95	113 893,23	929 265,18	27 317 073,25	2035
Euroopan investointipankki 31470/III/26.11.2014	50 000 000,00	23 809 523,82		2 380 952,38	378 095,24	32 138,10	410 233,34	21 428 571,44	2036
Pohjoismaiden investointipankki L7089/17.11.2016	60 000 000,00	30 769 230,74		3 076 923,08	821 426,67	154 147,69	975 574,36	27 692 307,66	2036
Pohjoismaiden investointipankki L5154 II/15.3.2011	20 000 000,00	9 811 320,77		754 716,98	280 503,21	99 363,77	379 866,98	9 056 603,79	2039
Yhteensä	**250 000 000,00**	**113 726 433,82**		**11 952 807,98**	**2 776 257,53**	**418 846,15**	**3 195 103,68**	**101 773 625,84**	
Suunniteltu lainanotto:									
Suunniteltu lainanotto loppuvuodelle 2026	250 000 000,00	250 000 000,00						250 000 000,00	
Vuodelle 2027 suunniteltu lainanotto			600 000 000,00					600 000 000,00	
Kaikki yhteensä	**1 550 674 526,94**	**1 160 295 064,11**	**600 000 000,00**	**49 248 073,07**	**21 650 721,94**	**2 300 095,89**	**23 950 817,83**	**1 711 046 991,04**	
Korot ilmoitettu nykyisellä korkokannalla									

Liite 14. Helsingin ilmastobudjetti

Helsingin tavoitteena on vähentää suoria kasvihuonekaasupäästöjä 85 prosenttia vuoteen 2030 mennessä verrattuna vuoden 1990 tasoon. Lisäksi Helsingillä on nettonollatavoite vuonna 2040. Epäsuorien päästöjen vähentämisessä kaupunki keskittyy vähennyksiin, joihin sillä on merkittävää toimivaltaa, eli rakentamisessa ja julkisissa hankinnoissa.

Ilmastonmuutoksen hillintä Helsingissä

Kaupungin tavoitteena on vähentää vertailuvuoden 1990 suorista eli kaupungin maantieteellisen rajan sisällä syntyvistä päästöistä (ns. scope 1 ja scope 2) vähintään 85 prosenttia vuoteen 2030 mennessä. Vuoteen 2040 mennessä Helsinki tavoittelee nettonollatilannetta, jossa syntyvät päästöt ja nielut ovat yhtä suuret. Helsingin suorien päästöjen merkittävimmät päästölähteet ovat liikenne ja lämmitys. Päästövähennystoimia kohdistetaan myös sellaisiin epäsuoriin (ns. scope 3) päästöihin, joihin kaupungilla on vaikutusvaltaa. Huomiota kiinnitetään kaupunkistrategian linjausten mukaisesti erityisesti rakentamisen ja julkisten hankintojen päästöihin.

Helsingin ilmasto-ohjelma

Helsingin ilmasto-ohjelma 2026–2029 kokoaa yhteen ilmastonmuutoksen hillinnän, ilmastonmuutokseen varautumisen ja sopeutumisen sekä hiilinielujen vahvistamisen toimenpidekokonaisuudet. Ohjelmassa päästöjen vähentämisen rinnalla vahvistetaan kaupungin varautumista ilmastonmuutoksen vaikutuksiin, kuten helleaaltoihin, rankkasateisiin ja meritulviin. Lisäksi ohjelmassa painotetaan ilmastotiedon hyödyntämistä päätöksenteossa ja pitkän aikavälin ennakointia.

Ilmastotoimenpiteet sisällytetään osaksi kaupungin normaalia toiminnan ja talouden suunnittelua. Strategisesta koordinoinnista vastaa kaupungin ilmastoyksikkö yhteistyössä toimialojen kanssa, ja toimenpiteiden etenemistä seurataan vuosittain osana kaupungin johtamis- ja talousarvioprosessia. Keskeisiä seurattavia mittareita ovat kasvihuonekaasujen kokonaispäästöt ja asukaskohtaiset päästöt (scope 1 ja 2), hiilinielujen määrä, latvuspeittävyys sekä vettä läpäisevän pinnan osuus kaupungin maa-alasta.

Päästövähennysohjelman toimenpiteiden ja päästövähennysten toteutumista voi seurata verkkosivulla: https://ilmasto.hel.fi/hillinta/hiilineutraali-helsinki-paastovahennysohjelma/paastovahennysohjelman-seuranta/

Päästökehitys

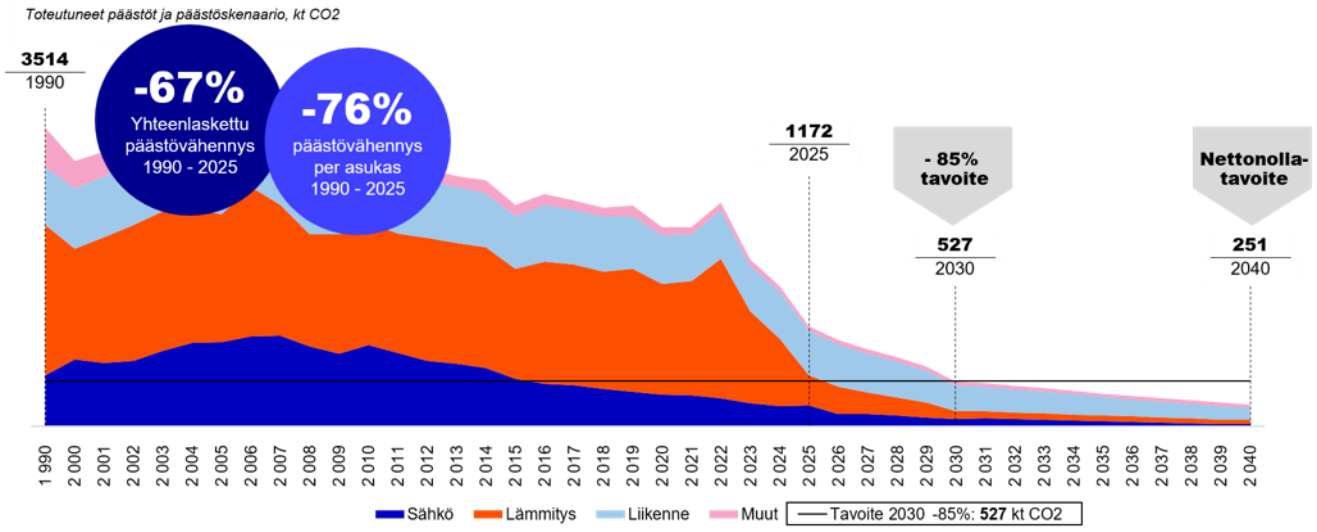
Helsingin suorat kasvihuonekaasupäästöt olivat vuonna 2025 arviolta 1 172 kt CO_2e, mikä tarkoittaa noin 67 prosentin vähennystä verrattuna vuoteen 1990. Asukasta kohden laskettuna suorat päästöt ovat vähentyneet noin 76 prosenttia vuodesta 1990.

Merkittävin yksittäinen päästövähennystoimi on ollut kivihiilen käytöstä luopuminen Helsingin energiantuotannossa vuonna 2025 ennen kansallisen kivihiilikiellon voimaantuloa. Samalla valtakunnallisen sähköntuotannon päästöt ovat vähentyneet merkittävästi, liikenteen sähköistyminen on edennyt ja energiatehokkuus on parantunut.

Vuonna 2025 liikenteen osuus Helsingin suorista päästöistä oli noin 45 prosenttia, lämmityksen osuus noin 33 prosenttia, sähkönkulutuksen osuus noin 18 prosenttia ja muiden päästöjen osuus noin neljä prosenttia. Päästöskenaarioiden mukaan liikenteen suhteellinen merkitys kasvaa edelleen energiasektorin päästöjen pienentyessä.

Vuodelle 2030 asetetun päästövähennystavoitteen saavuttaminen edellyttää edelleen merkittäviä lisävähennyksiä erityisesti liikenteessä. Keskeisiä keinoja ovat liikenteen sähköistyminen, kestävien kulkumuotojen osuuden kasvattaminen, ja latausinfrastruktuurin kehittäminen.

Alla olevassa kuvaajassa on kuvattu Helsingin suorat kokonaispäästöt (kt CO2-ekv.) sektoreittain vuosina 1990–2025. Seurattavia sektoreita ovat lämmitys (sis. kaukolämpö, öljy- ja sähkölämmitys), liikenne, sähkönkulutus sekä sektori muu, joka pitää sisällään teollisuuden ja työkoneiden aiheuttamat päästöt, jätteiden käsittelyn päästöt sekä maataloudesta syntyvät päästöt.

Kuva 1 Helsingin suorien päästöjen toteutunut päästövähennyskehitys 1990–2025 ja päästövähennystavoitteiden mukainen päästöennuste. Toteumatiedot: HSY

Lisäiset ja uudet päästövähennystoimet 2026

Vaikuttavinta ilmastotyötä tehdään osana kaupungin ydinprosesseja, kuten maankäytön suunnittelua, liikennejärjestelmän kehittämistä, energiasektorin muutosta sekä julkisia hankintoja. Kaupungin päästökehitys perustuu ensisijaisesti näissä prosesseissa tehtäviin toimenpiteisiin, jotka sisältyvät toimialojen normaaliin toimintaan ja investointeihin.

Helsingin vuoden 2030 päästövähennystavoitteen saavuttaminen edellyttää kuitenkin normiskenaariota nopeampaa päästöjen vähenemistä erityisesti niillä sektoreilla, joilla päästövähennysten toteutuminen ei ole vielä riittävää. Ilmastobudjettiin on koottu ne lisätoimet, joilla kurotaan umpeen normiskenaarion ja tavoitetason välinen päästövähennysvaje. Toimet on tunnistettu osana Helsingin ilmasto-ohjelman 2026–2029 valmistelua, ja ne sisältyvät syyskuussa 2026 hyväksyttyyn ilmasto-ohjelmaan.

Ilmastobudjetti sisältää näin ollen vain rajatun osan Helsingin ilmastotyöstä. Siihen valitut toimet ovat päästövaikutuksiltaan merkittäviä ja kohdistuvat erityisesti niihin päästölähteisiin, joihin kaupungilla on päätös- tai vaikutusvaltaa. Toimien valinnassa huomioidaan kustannustehokkuus, toteutettavuus ja sosiaalinen oikeudenmukaisuus sekä kaupunkistrategian painopisteet, kuten rakentamisen ja hankintojen epäsuorien päästöjen vähentäminen, kestävän liikennejärjestelmän vahvistaminen sekä merellisen liikenteen päästöjen vähentäminen.

Helsingin kaupunki jakaa ilmastonmuutoksen hillinnän toimenpiteet kolmeen pääluokkaan. Tavoitteena on, että suurin osa toimenpiteistä sijoittuisi ensimmäiseen luokkaan ja luokkien 2–3 toimenpiteistä muodostuisi päästöjä suoraan vähentäviä toimenpidekokonaisuuksia myöhemmin.

Luokka 1a – Suoria päästöjä vähentävät toimenpiteet: toimenpiteellä on suora vaikutus Helsingin alueella syntyviin suoriin päästöihin (esim. liikenne).

Luokka 1b - Epäsuoria päästöjä vähentävät toimenpiteet: toimenpiteellä on suora vaikutus epäsuoriin päästöihin (esim. rakentaminen).

Luokka 2 - Välttämättömät päästövähennyksiä mahdollistavat toimenpiteet: toimenpide on edellytys luokan 1 toimien toteuttamiselle, vaikka sillä itsessään ei ole suoraa päästövähennysvaikutusta.

Luokka 3 - Selvitykset uusien päästövähennystoimien määrittelemiseksi: lisävalmistelua tai -selvittelyä edellyttävien toimien tavoitteena on valmistella luokkien 1 ja 2 toimenpiteitä.

Osassa I on yhteenveto esitetyistä lisäisistä päästövähennystoimista ja niiden arvioidusta kustannuksesta vuonna 2027. Taulukkoon on myös sisällytetty toimenpiteellä saavutettava päästövähennys. Kaupunginhallituksen päätöksen 7.9.2026 mukaisesti uudet päästövähennystoimet hyväksytään osana talousarviota. Osassa II kuvataan uudet päästövähennystoimenpiteet, joilla ei ole budjettivaikutuksia vuonna 2027.

Helsinki

OSA I: Esitetyt lisäiset päästövähennystoimenpiteet, joilla budjettivaikutuksia 2027

1. Sähköautojen latausverkoston laajentamisen pilotti	
Kuvaus:	Tuetaan ja neuvotaan taloyhtiöitä ja kiinteistöjä sähköautojen latausverkoston rakentamisessa
Toimenpideluokka:	2
Onnistumisen mittari:	Kiinteistöihin rakennetut latauspisteet, joita kaupunki on tukenut (kpl)
Vastuutaho:	Kaupunkiympäristön toimiala
Päästövähennys:	7,4 $ktCO_2$ vuoteen 2030 mennessä
Kustannus:	2 000 000 € (2027)

Osa II: Esitetyt tehtävät päästövähennystoimenpiteet, joilla ei budjettivaikutuksia 2027

1. Sähköautojen latausverkoston laajentaminen	
Kuvaus:	Jatketaan tukemista ja neuvontaa taloyhtiöiden ja kiinteistöjen sähköautojen latausverkoston rakentamisessa
Toimenpideluokka:	2
Onnistumisen mittari:	Kiinteistöihin rakennetut latauspisteet, joita kaupunki on tukenut (kpl)
Vastuutaho:	Kaupunkiympäristön toimiala
Päästövähennys:	14,9 $ktCO_2$ vuoteen 2030 mennessä
Kustannus:	4 000 000 € (2028)
2. Kaupungin kuorma-autokaluston sähköistäminen	
Kuvaus	Vauhditetaan kaupungin kuorma-autokaluston sähköistymistä kohti täyssähköistä kalustoa vuoteen 2030 mennessä.
Toimenpideluokka:	1a
Onnistumisen mittari:	Sähköisen kaluston osuus kuorma-autoista (%)
Vastuutaho:	Kaupunkiympäristön toimiala, Stara
Päästövähennys:	5 $ktCO_2$ vuoteen 2030 mennessä
3. Ympäristövyöhyke kuorma- ja pakettiautoille	
Kuvaus:	Otetaan käyttöön rajattu alue, jolla edellytetään päästötöntä kuorma- ja pakettiautokalustoa vuoteen 2030 mennessä
Toimenpideluokka:	1a
Onnistumisen mittari:	Vyöhyke käytössä vuonna 2030
Päästövähennys:	15 $ktCO_2$ (2030 mennessä)
Vastuutaho:	Kaupunkiympäristön liikenne- ja katusuunnittelu
4. HSL-bussien sähköistys	
Kuvaus:	HSL-bussien sähköistämisen nopeuttaminen siten, että kaikki bussit sähköisiä vuoteen 2030 mennessä.
Toimenpideluokka:	1a
Onnistumisen mittari:	Sähköisen linja-autokaluston osuus (%)
Päästövähennys:	8 $ktCO_2$ (2030 mennessä)
Vastuutaho:	HSL
5. Jäteveden puhdistuksen kehitys	
Kuvaus:	Toteutetaan jätevedenpuhdistuksen jäljellä olevia päästövähennysmahdollisuuksia.
Toimenpideluokka:	1a
Onnistumisen mittari:	Jätevedenpuhdistuksen päästöt, $ktCO_2$
Päästövähennys:	6 $ktCO_2$ (2030 mennessä)
Vastuutaho:	HSY
6. Vesiliikenteen päästövähennykset	

Kuvaus:	Vesiliikenteen päästöjä vähennetään sähköistämällä reittiliikennettä, kehittämällä uusia sähköisiä vesiliikenneyhteyksiä sekä varmistamalla maasähkövalmius kaupungin hallinnoimissa satamissa ja vesibussien kotisatamissa.
Toimenpideluokka:	1a
Onnistumisen mittari:	Sähköisen kaluston osuus reittiliikenteessä ja tilausliikenteessä (%)
Päästövähennys:	2 ktCO_2 (2030 mennessä)
Vastuutaho:	Kaupunkiympäristön strategiayksikkö

Talousarvion liitteet

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala

Helsinki

7. Talousarvion liitteet Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala

Liite 1 Vuoden 2027 talousarvioon sisältyvät avustusmäärärahat ja avustuksenluonteiset korvausmäärärahat

Avustukset (€)	Talous-arvio 2026	Talous-arvio 2027	Talous-suunnitelma 2028	Talous-suunnitelma 2029
Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala	1 200 000	1 200 000	1 200 000	1 200 000

Helsinki

Liite 2 Vuoden 2027 talousarvioon sisältyvien jäsenmaksujen erittely

Yhdistyksen yms. nimi

Sosiaali-, terveys ja pelastustoimiala	Talousarvio 2027 (€)
ADHD –liitto ry	66
Kehitysvammaliitto ry	500
Lastensuojelun Keskusliitto ry	150
Sosiaalilääketieteen yhdistys ry	45
Suomen Standardisoimisliitto Sfs ry	1 116
Suomen sosiaali- ja terveys ry SOSTE	2 000
Helsingin Pelastusliitto ry	10 280

Helsinki

Liite 3 Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen investoinnit 2028–2031

Sosiaali- ja terveystoimen investointisuunnitelma	TS 2028 1 000 €	TS 2029 1 000 €2	TS 2030 1 000 €	TS 2031 1 000 €	TS (2031 ->) 1 000 €	Yhteensä 1 000 €
Pysyvät vastaavat	12 970	17 680	23 445	12 520	0	66 615
Rakennukset						0
Laite- ja kalustohankinnat	10 100	16 370	22 170	12 520		61 160
ICT ja muut aineettomat hyödykkeet	2 870	1 310	1 275			5 455
Muut investoinnit						0
Investointeja vastaavat sopimukset	57 810	84 347	83 334	48 998		274 488
Rakennukset (kokonaisvuokravastuun muutos)	54 810	81 347	80 334	45 998		262 488
Laite- ja kalustohankinnat						0
ICT ja muut aineettomat hyödykkeet	3 000	3 000	3 000	3 000		12 000
Muut investoinnit						0
Omaisuuden luovutukset	0	0	0	0		0
Rakennukset						0
Laite- ja kalustohankinnat						0
ICT ja muut aineettomat hyödykkeet						0
Muut investoinnit						0
Investointituet						0

Pelastustoimen investointisuunnitelma	TS 2028 1 000 €	TS 2029 1 000 €2	TS 2030 1 000 €	TS 2031 1 000 €	TS (2031 ->) 1 000 €	Yhteensä 1 000 €
Pysyvät vastaavat	7 950	5 600	7 089	4 350	0	24 989
Rakennukset						0
Laite- ja kalustohankinnat	7 950	5 600	7 089	4 350		24 989
ICT ja muut aineettomat hyödykkeet						0
Muut investoinnit						0
Investointeja vastaavat sopimukset	25 107	10 293	8 862	5 213	0	49 474
Rakennukset (kokonaisvuokravastuun muutos)	25 107	10 293	8 862	5 213		49 474
Laite- ja kalustohankinnat						0
ICT ja muut aineettomat hyödykkeet						0
Muut investoinnit						0
Omaisuuden luovutukset	0	0	0	0		0
Rakennukset						0
Laite- ja kalustohankinnat						0
ICT ja muut aineettomat hyödykkeet						0
Muut investoinnit						0
Investointituet						0

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen investointisuunnitelma	TS 2028 1 000 €	TS 2029 1 000 €2	TS 2030 1 000 €	TS 2031 1 000 €	TS (2031 ->) 1 000 €	Yhteensä 1 000 €
Pysyvät vastaavat	20 920	23 280	30 534	16 870	0	91 604
Rakennukset	0	0	0	0		0
Laite- ja kalustohankinnat	18 050	21 970	29 259	16 870		86 149
ICT ja muut aineettomat hyödykkeet	2 870	1 310	1 275	0		5 455
Muut investoinnit	0	0	0	0		0
Investointeja vastaavat sopimukset	82 917	94 640	92 195	54 210	0	323 962
Rakennukset (kokonaisvuokravastuun muutos)	79 917	91 640	89 195	51 210	0	311 962
Laite- ja kalustohankinnat	0	0	0	0		0
ICT ja muut aineettomat hyödykkeet	3 000	3 000	3 000	3 000		12 000
Muut investoinnit	0	0	0	0		0
Omaisuuden luovutukset	0	0	0	0	0	0
Rakennukset						0
Laite- ja kalustohankinnat						0
ICT ja muut aineettomat hyödykkeet						0
Muut investoinnit						0
Investointituet						0
Investointien rahoitus						
Toiminnan rahavirta (=vuosikate+tulorahoituksen korjauserät + satunnaiset erät)	26 379	−8 701				
Investointien rahavirta	−20 920	−23 280	−30 534	−16 870		
Investointimenot	−20 920	−23 280	−30 534	−16 870		
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	0	0	0		
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot						
Lainakannan muutos	−200	−180				
Rahavarojen muutos	5 259	−32 161	−30 534	−16 870		
Konsernin (=tytäryhteisöt) investoinnit						0
Yhteistyösopimukseen sisältyvät investoinnit (erittely)						0

Helsinki

Liite 4 Talonrakentamishankkeiden rakentamisohjelma 2026–2035

Hankkeen nimi	Rakentaminen aloitus	Rakentaminen valmis	Kokonaisvuokra €/v
Sosiaali- ja terveystoimen uudis- ja korjaushankkeet			
Malmin lastenkoti ja perhearviointi, korvaava uudisrakennus	2025	2027	1 372 307
Myllypuron terveys-ja hyvinvointikeskus, laajennus	2025	2027	5 191 871
Kallion virastotalo G-siiven perusparannus	2026	2027	1 046 508
Sörnäisten Symppis	2027	2027	191 391
Malmin Symppis	2027	2027	191 391
Lemmilän lastenkodin uusi koulurakennus	2027	2028	95 346
Koskelan seniorikeskus, F-talon muuttaminen LAH-asumiseen	2027	2029	167 000
Kallion virastotalon ravintolan peruskorjaus	2029	2029	290 561
Laakson sairaala rak 1, peruskorjaus	2028	2030	3 063 847
Toivolanmäen perheryhmäkoti, Mäntylä-rakennus, peruskorjaus	2029	2030	532 830
Naulakallion vastaanottokoti	2029	2030	1 351 301
Naulakallion vastaanottokoti Naut11, korvaava uudisrakennus	2029	2030	679 945
Auroran toipumiskampus rak. 16 perusparannus ja laajennus	2029	2030	2 012 023
Maunulan terveysaseman perusparannus	2029	2030	791 785
Kuntouttava työtoiminta	2029	2031	2 087 500
Roihuvuoren seniorikeskuksen perusparannus	2030	2031	683 454
Teinilän lastenkoti, perusparannus	2031	2031	620 904
Malminkartanon terveyskeskus, toiminnalliset muutokset	2030	2032	574 935
Haagan terveysasema, peruskorjaus	2030	2032	924 961
Vironniemen toimitalo, perusparannus	2031	2032	740 994
Sofianlehdon B-talo, perusparannus	2031	2032	1 556 236
Lauttasaaren terveysaseman perusparannus	2032	2033	1 098 723
Teinilän lastenkoti, Oppipojantien toimipiste	2032	2034	358 793
Munkkiniemen terveysasema, peruskorjaus	2032	2034	1 409 561
Kallion virastotalo, monitilamuutokset	2033	2034	2 306 724
Suursuon virastotalo, perusparannus	2033	2035	1 269 428
Lemmilän lastenkoti, peruskorjaus	2036	2037	503 623
Outamon lastenkoti, perusparannus	2036	2037	1 903 472
Yhteensä			**33 017 414**
Pelastustoimen uudis- ja korjaushankkeet			
Keskuspelastusasema (yhteistoiminta-alueen)- johtokeskus)	2026	2027	573 482
Käpylän pelastusaseman pesuhalli	2026	2027	146 959
Keskuspelastusaseman toiminnalliset muutokset	2027	2028	75 000
Varakalustohalli	2027	2028	312 617
Turvallisuuskoulutuskeskus	2027	2028	526 000
Malmin uusi pelastusasema	2027	2028	811 592
Huoltovarmuustukikohta	2028	2028	484 566
Vuosaaren pelastusasema	2028	2030	1 259 809

Hankkeen nimi	Rakentaminen aloitus	Rakentaminen valmis	Kokonaisvuokra €/v
Kruunuvuorenrannan pelastusasema	2031	2032	752 887
Yhteensä			**4 942 912**

Helsinki

Liite 5 Vuokra- ja osakekohteiden suunnitteilla olevat uudis- ja peruskorjaushankkeet vuosina 2026–2035

Hankkeen nimi	Vuokrauksen alkaminen	Kokonaisvuokra €/vuosi
Sosiaali- ja terveystoimen osake- ja vuokrahankkeet		
Laakson yhteissairaala vaihe 1	2027	11 200 000
Keskustan terveys- ja hyvinvointikeskus	2027	4 637 997
Idän perhekeskus, Itiksen Symppis	2027	1 971 290
Pitäjänmäen terveysasema, uudet tilat	2027	903 900
Koskelan seniorikeskus, uudisrakennus (tontti: 26979/10)	2027	896 969
Laajasalon palvelutalo (muutostyöt)	2027	233 557
Kehitysvammaisten asuntoryhmä Vuosaarentie 3 (tontti: 54157/1)	2027	24 585
Laakson yhteissairaala vaihe 2	2028	19 800 000
Kustaankartanon seniorikeskus K-hallintorakennus	2028	199 381
Kustaankartanon seniorikeskus A, B, C, muutostyöt ryhmäkodeiksi	2028	647 988
Kannelmäki-Malminkartanon seniorikeskus	2028	429 727
Vaativan tuen kehitysvammaisten ryhmäkoti I, aikuiset	2028	24 521
Vaativan tuen kehitysvammaisten ryhmäkoti VII, lapset ja nuoret	2028	25 867
Kehitysvammaisten ryhmäkoti, Mellinintie 8 (tontti: 49090/2)	2028	40 565
Vaativan tuen kehitysvammaisten ryhmäkoti VI, lapset ja nuoret	2029	25 867
Vaativan tuen kehitysvammaisten ryhmäkoti II, aikuise	2029	30 731
Vaativan tuen kehitysvammaisten ryhmäkoti III, aikuiset	2029	30 731
Nordenskiöldinkatu 20	2029	25 867
Vaativan tuen kehitysvammaisten ryhmäkoti IX, lapset ja nuoret	2029	25 867
Kustaankartanon seniorikeskus F G ja H, muutostyöt ryhmäkodeiksi	2029	382 811
Keskustan seniorikeskus	2030	409 263
Jakomäen lähipalvelupiste	2030	664 054
Malmin seniorikeskus	2030	461 680
Pohjois-Haagan seniorikeskus (tontti 29176/2 ja 4)	2030	269 312
Vuosaaren seniorikeskus	2030	1 000 000
Paloheinän terveysasema, peruskorjaus	2031	379 723
Laajasalon seniorikeskus	2032	747 678
Malmin uusi sairaala 200 SS ja PKTHK, korvaava uudisrakennus	2033	17 182 000
Oulunkylän terveysasema, peruskorjaus	2034	1 199 124
Keskisen suurpiirin uusi THK:n ja PK:n palvelupiste	2035	1 438 000
Yhteensä		**65 309 055**
Pelastustoimen osake- ja vuokrahankkeet		
Keskustan kevytyksikköasema	2029	300 000
Viikin kevytyksikköasema	2029	300 000
Lauttasaaren kevytyksikköasema	2029	300 000
Yhteensä		**900 000**

Helsinki

Hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta helsinkiläisille

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan palvelustrategia 2026–2029

Hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta helsinkiläisille

Julkaisija: Helsingin kaupunki / Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala

Taitto: Koponen+Hildén

Kannen kuva: Virpi Velin

Julkaisuvuosi: 2025

Julkaisupaikka: Helsinki

Helsinki

Hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta helsinkiläisille

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan palvelustrategia 2026–2029

Sisältö

1 Johdanto 5

1.1 Palvelustrategia 5

1.2 Suhde valtakunnallisiin tavoitteisiin ja kaupunkistrategiaan 8

1.3 Valmisteluprosessi 10

1.4 Keskeiset strategisiin valintoihin vaikuttavat tekijät 11

2 Järjestämisen periaatteet . . . 17

3 Palvelustrategian teemat 20

3.1 Palvelujen saatavuus ja vaikuttavuus 21

3.2 Toiminnan ja talouden tasapaino 25

3.3 Osaavan henkilöstön riittävyys 27

3.4 Turvallisuus ja varautuminen 29

4 Seuranta ja arviointi 30

Kuva: Maija Astikainen

1. Johdanto

1.1. Palvelustrategia

Tausta

Helsingin sosiaali- ja terveydenhuolto sekä pelastustoimi ovat muodostaneet yhteisen toimialan vuoden 2023 alusta lähtien. Yhdistyminen toteutettiin osana valtakunnallista hyvinvointialueuudistusta, jonka myötä sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen palvelujen järjestämisvastuu siirtyi kunnilta hyvinvointialueille.

Helsinki vastaa itsenäisesti kaupungin sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen palvelujen järjestämisestä. Helsinki ei näin ollen muodosta erillistä hallinnollista rakennetta kuin hyvinvointialueet. Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala on kuitenkin monelta osin hyvinvointialueisiin rinnastettava toimija. Tämä ilmenee muun muassa siten, että Helsinkiä koskevat samat palvelujen lainsäädäntövelvoitteet kuin hyvinvointialueitakin. Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen palvelut myös rahoitetaan kokonaisuudessaan valtion rahoituksella ja asiakasmaksutuotoilla, kuten muilla hyvinvointialueilla.

Palvelustrategia on yksi keskeisimmistä palvelujen järjestämisvastuuseen liittyvistä strategisista asiakirjoista. Sen lähtökohtana on taata, että Helsinki kykenee vastaamaan parhaalla mahdollisella tavalla asukkaidensa palvelutarpeeseen. Palvelustrategia laaditaan valtuustokausittain talouden ja toiminnan suunnittelua sekä johtamista varten, ja sen laatimisesta säädetään sote-järjestämislain 11§:ssä (laki sosiaali- ja terveyshuollon järjestämisestä 612/2021).

Palvelustrategiaa täydentää pelastustoimea ohjaava palvelutasopäätös. Kyseessä on valtuuston hyväksymä asiakirja, joka Helsingissä laaditaan myös palvelustrategian keskeiset linjaukset huomioiden.

Palvelustrategiassa päätetään hyvinvointialueen järjestämisvastuulle kuuluvien sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen pitkän aikavälin tavoitteet ja linjaukset sekä palvelujen toteuttamiseen liittyvät tavoitteet.

Helsingin palvelustrategian strategisina valintoina korostuvat tällä strategiakaudella neljä teemaa: palvelujen saatavuus ja vaikuttavuus, talouden ja toiminnan tasapaino, osaavan henkilöstön riittävyys sekä turvallisuus ja varautuminen. Kunkin teeman osalta kuvataan sille asetetut palvelulupaukset sekä tavoitteet ja toimenpiteet. Lisäksi palvelustrategia sisältää sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan koko toimintaa läpileikkaavat järjestämisen periaatteet sekä palvelustrategian seurantaa ja arviointia koskevan osion.

Perustehtävä ja järjestämisvastuu

Hyvinvointialueilla ja Helsingin kaupungilla on velvollisuus vastata niille lailla säädettyjen tehtävien hoitamisesta, asukkaiden laissa säädettyjen oikeuksien toteutumisesta ja palvelukokonaisuuksien yhteensovittamisesta. Laissa hyvinvointialueesta (7 §) säädetään myös siitä, että hyvinvointialue vastaa järjestettävien palveluiden yhdenvertaisesta saatavuudesta; tarpeen, määrän ja laadun määrittelemisestä; tuottamistavan valinnasta; tuottamisen ohjauksesta ja valvonnasta sekä viranomaiselle kuuluvan toimivallan käyttämisestä.

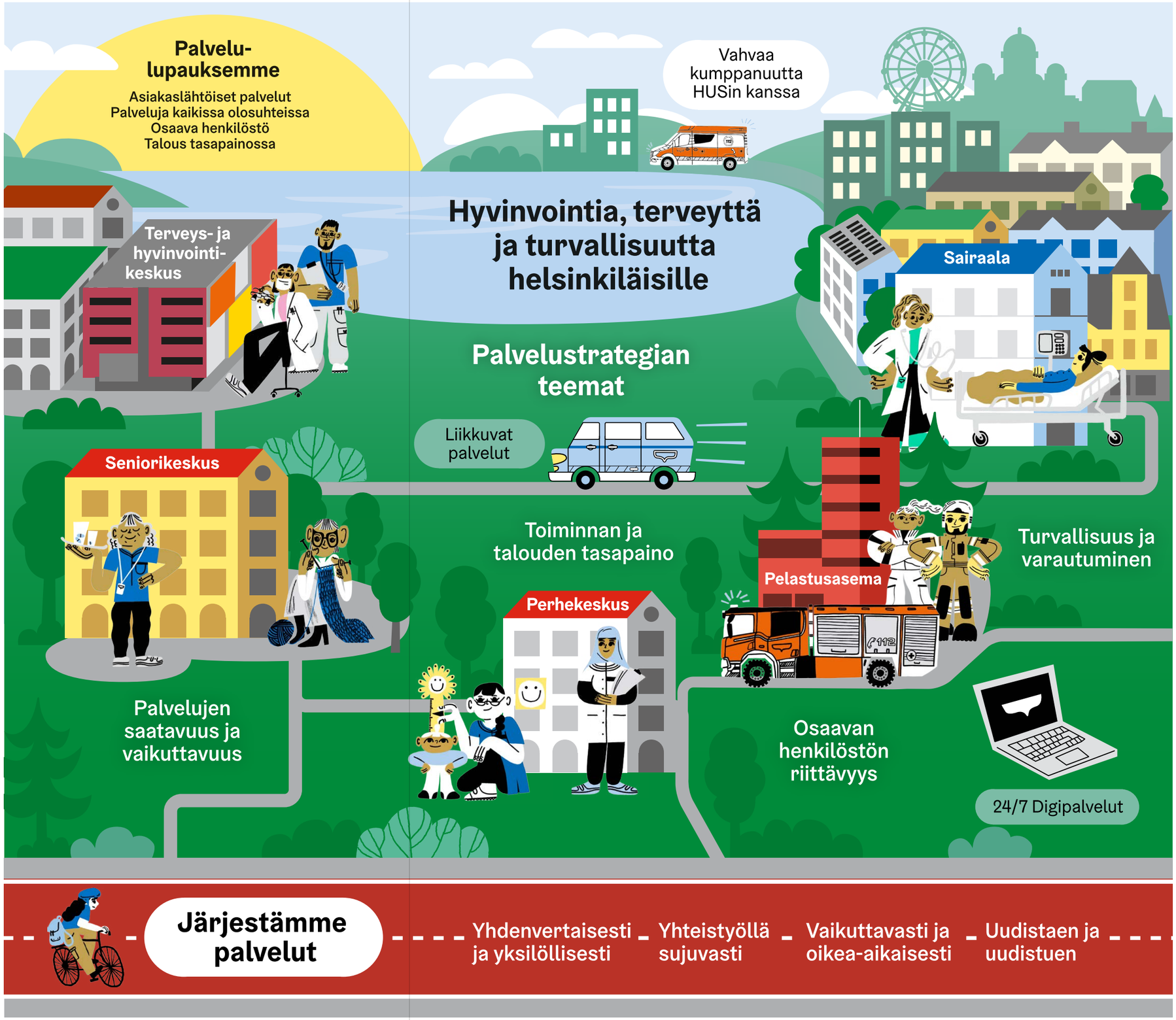
Helsingin sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala järjestää helsinkiläisille lain edellyttämät sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen palvelut.

Tuotamme palvelut joko omana toimintana, yhteistoiminnassa muiden hyvinvointialueiden kanssa tai hankimme ne yksityisiltä tai kolmannen sektorin palvelutuottajilta. Johdamme, seuraamme ja ohjaamme palveluja kokonaisuutena.

Järjestämme palvelut lainsäädännön edellyttämällä tavalla yhdenvertaisesti kaikille asukkaille. Kaikki asiakasryhmämme saavat tarpeitaan vastaavia ja laadukkaita palveluja, palveluntuottajasta riippumatta.

Tavoitteenamme on tarjota helsinkiläisille parhaat mahdolliset palvelut niillä taloudellisilla resursseilla, jotka Helsingillä on käytettävissä. Käytämme toimialamme taloudelliset resurssit vastuullisesti ja vaikuttavasti.

Perustehtävänämme on tukea ja vahvistaa helsinkiläisten hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta järjestämällä asukkaiden tarpeita vastaavat palvelut. Varaudumme tuottamaan kriittiset palvelut kaikissa olosuhteissa ja turvallisuustilanteissa.

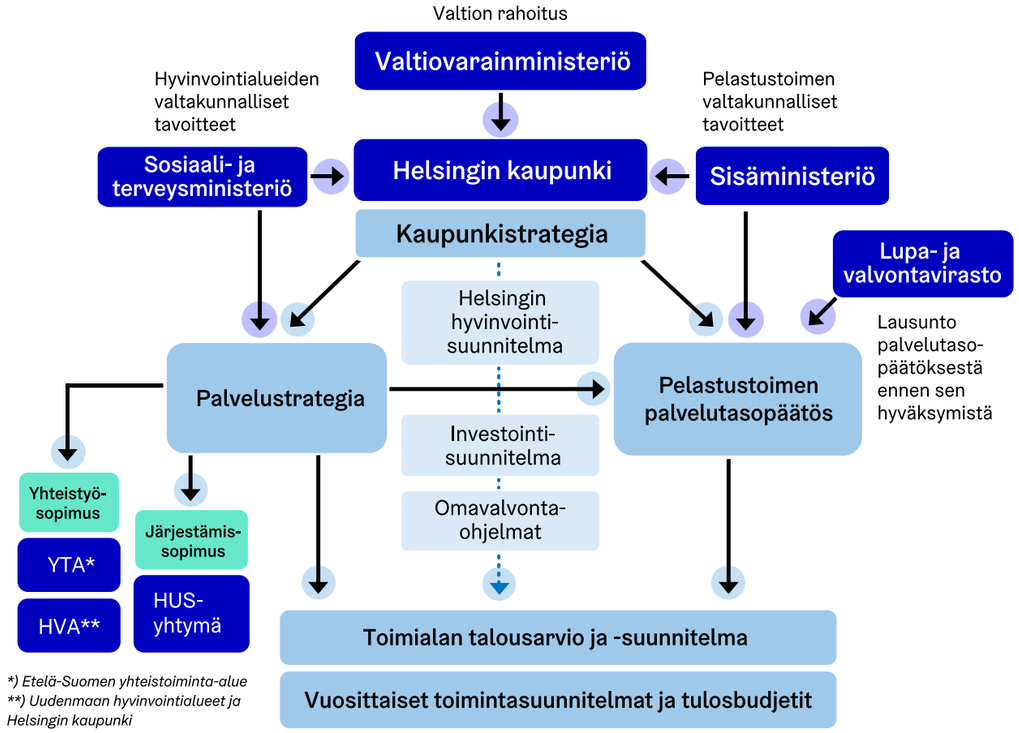
Kuva 1. Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan palvelustrategia 2026–2029

1.2 Suhde valtakunnallisiin tavoitteisiin ja kaupunkistrategiaan

Valtakunnalliset tavoitteet ohjaavat vahvasti koko palvelustrategiaamme. Hyvinvointialueiden valtakunnalliset tavoitteet ovat keskeinen osa valtakunnallista sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen strategista ohjausta. Tavoitteet liittyvät hyvinvointialueiden toimintaan ja toimintaedellytyksiin. Toimintaan liittyvät tavoitteet koskevat väestön hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta, yhdenvertaisia palveluja sekä taloudellista kestävyyttä. Vaikuttavuusperusteisuutta tulee painottaa kaikessa hyvinvointialueiden toiminnassa, johtamisessa ja ohjauksessa. Toimintaedellytyksiin liittyviä tavoitteita ovat hyvinvoiva ja riittävä henkilöstö, laadukas tieto ja toimiva yhteistyö.

Sote-järjestämislaissa (laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä) säädetään hyvinvointialueiden velvoitteesta laatia toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteet määrittelevä hyvinvointialuestrategia. Helsingin osalta erillisen hyvinvointialuestrategian sijaan huomioitavaksi tulee kaupunkistrategia. Palvelustrategia tukee kaupunkistrategian toteutumista ja täydentää kaupunkistrategian tavoitteita sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan yhteisillä tavoitteilla ja toimenpiteillä.

Kuva 2. Palvelustrategia on osa strategisen johtamisen kokonaisuutta

Helsingin kaupunkistrategia hyväksyttiin elokuussa 2025, ja sen keskeinen sisältö on huomioitu palvelustrategian valmistelussa. Kaupunkistrategia on voimassa valtuustokauden ajan (2025–2029), joten palvelustrategiaa toteutetaan samanaikaisesti kaupunkistrategian kanssa.

”Helsinki josta voimme olla ylpeitä” -kaupunkistrategian viisi strategista painopistettä ovat viihtyisät ja yhteisölliset naapurustot, Helsingissä jokainen voi hyvin, sujuva arki ja toimivat palvelut, luontoa kunnioittava ja vetovoimaa tukeva kaupunkikehitys sekä elämää, elinvoimaa, osaamista ja kasvua. Strategian painopisteiden rinnalla kaupunkistrategiaan on kirjattu seuraavat toiminnan kivijalat: talous, ilmasto ja luonto, henkilöstö ja johtaminen, turvallisuus ja varautuminen sekä vaikuttamistyö ja kansainvälisyys.

Kaupunkistrategian painopisteisiin ja kivijalkoihin sisältyy myös sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialaa koskevia tavoitteita. Nämä tavoitteet on sisällytetty palvelustrategiaan joko sellaisinaan tai ne on muutoin huomioitu osana palvelustrategian tarkempaa tavoiteasettelua. Kaupunkistrategian toimeenpanoa varten on määritelty ohjelmakokonaisuuksia – esimerkiksi segregaation ehkäiseminen –, joiden edistämisessä sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialalla on merkittävä rooli. Kaupunkitason yhteisiä ohjelmia koskevat suunnitelmat tarkentuvat strategiakauden edetessä, mutta alustavat suunnitelmat on otettu huomioon palvelustrategiaa laadittaessa.

Palvelustrategia ja kaupunkistrategia yhdessä toimivat sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan talousarvioiden ja toimintasuunnitelmien valmistelun lähtökohtana.

Kuva 3. Kaupunkistrategia 2025–2029

Tapamme toimia

Olemme olemassa helsinkiläisiä varten. Välitämme siitä, että Helsingillä ja helsinkiläisillä menee hyvin.

Strategian painopisteet

- Viihtyisät ja yhteisölliset naapurustot
- Helsingissä jokainen voi hyvin
- Sujuva arki ja toimivat palvelut
- Luontoa kunnioittava ja vetovoimaa tukeva kaupunkikehitys
- Elämää, elinvoimaa, osaamista ja kasvua

Toiminnan kivijalat

- Talous
- Ilmasto ja luonto
- Henkilöstö ja johtaminen
- Turvallisuus ja varautuminen
- Vaikuttamistyö ja kansainvälisyys

1.3 Valmisteluprosessi

Palvelustrategian valmistelun ohjausryhmänä on toiminut sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan ylin johto. Valmistelu toteutettiin palvelukokonaisuuksien yhteistyönä ja siihen osallistui valmisteluprosessin edetessä useita eri asiantuntijoita ja ammattilaisia.

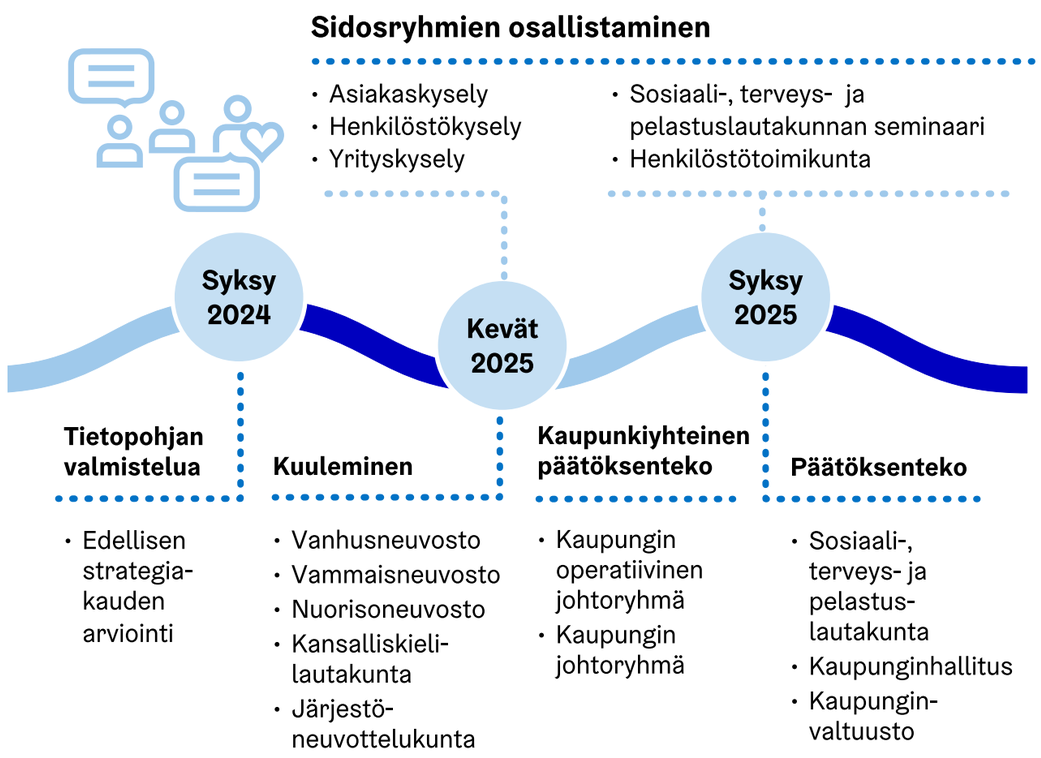
Valmistelu käynnistyi vuoden 2024 lopulla kaupunkistrategian ja vuosien 2023–2025 palvelustrategian toteutumisen arvioinnilla. Lisäksi valmistelutyön alkaessa kartoitettiin asioita, joita pidettiin tärkeinä strategisina jatkumoina tulevaan palvelustrategiaan.

Palvelustrategiavalmistelun yhteydessä on kuultu eri tahoja ja käytetty erilaisia menetelmiä näkemysten keräämiseksi. Osallistumisen menetelminä hyödynnettiin muun muassa seuraavia:

- Asukas-, henkilöstö- ja yrityskyselyt
- Vammais-, vanhus- ja nuorisoneuvoston kuulemiset
- Järjestöneuvottelukunnan ja kansalliskielilautakunnan kuulemiset
- Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnan seminaarit

Materiaalina palvelustrategian valmistelussa käytettiin myös muun muassa toimittajakyselyn tuloksia, kaupunkistrategiavalmistelun materiaaleja ja toimintaympäristön analyyseja. Lisäksi palvelustrategian tavoitteita ja toimenpiteitä käsiteltiin henkilöstötoimikunnassa, kaupungin operatiivisessa johtoryhmässä sekä kaupungin johtoryhmässä.

Kuva 4. Palvelustrategia valmistettiin yhdessä

1.4 Keskeiset strategisiin valintoihin vaikuttavat tekijät

Palvelustrategian valmistelua on ohjannut tarkastelu yhteiskunnassa vaikuttavista ilmiöistä, asiakkaiden tarpeiden kehityksestä sekä palvelujen nykytilasta. Teemojen valinnassa on huomioitu erityisesti ne keskeiset ilmiöt, joiden ennakoidaan vaikuttavan palvelujen kysyntään, saatavuuteen ja järjestämiseen tulevina vuosina.

Kuva: Kaisa Sunimento

Palvelujen saatavuus ja vaikuttavuus

Helsingissä sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen, erikoissairaanhoidon sekä pelastuspalvelujen järjestämisessä on huomioitava pääkaupungin ja metropolialueen erityishaasteet.

Ennusteiden mukaan Helsingin väestönkasvu jatkuu, mikä lisää sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen palvelujen tarvetta. Kaupungin kasvu vaikuttaa myös palveluverkon suunnitteluun ja esimerkiksi pelastustoimen palveluverkoston laajuuteen.

Helsingin väestö on monimuotoinen. Vieraskielisen väestön määrä ja osuus väestöstä on kasvanut merkittävästi, ja kasvun ennakoidaan jatkuvan edelleen. Tämä tulee huomioida palvelujen suunnittelussa ja palvelutarjonnassa.

Helsingissä väestö on keskimääräistä nuorempaa, mutta seuraavan kymmenen vuoden aikana 85 vuotta täyttäneiden määrä lähes kaksinkertaistuu. Seurauksena on muistisairauksien ja monisairastavuuden yleistyminen, mikä haastaa palvelujärjestelmää.

Helsinkiläiset voivat keskimäärin hyvin. Helsinkiläiset kuuluvat keskimäärin korkeisiin koulutus- ja tuloluokkiin. Työikäisten ja ikääntyneiden terveydentila, elämänlaatu ja elintavat ovat maan keskiarvoa parempia. Monet kansantaudit ovat hieman harvinaisempia Helsingissä kuin muualla Suomessa.

Erot väestöryhmien välisessä hyvinvoinnissa ovat kuitenkin verrattain suuria. Sosioekonominen eriytyminen näkyy myös kaupungin eri alueiden välillä. Sosioekonomiseen asemaan liittyvät erot hyvinvoinnissa heijastuvat kaikissa ikäryhmissä.

Mielen hyvinvoinnin ja päihteiden käytön osalta tilanne on huonompi kuin muualla maassa. Mielen hyvinvoinnin haasteet ovat pysyneet huolestuttavalla tasolla. Muun muassa Stadin HYTE-barometrin mukaan työikäisestä väestöstä jopa noin viidennes kokee merkittävää psyykkistä kuormittuneisuutta.

Palvelustrategiakauden alkaessa on todettavissa, että sekä avohoidossa olevien potilaiden että psykiatrisen erikoissairaanhoidon vuodeosastohoidossa hoidettujen potilaiden ja hoitojaksojen määrä ovat viime vuosina lisääntyneet.

Alkoholin ongelmakäyttö on Helsingissä muuta maata yleisempää. Huumeiden käyttö sekä etenkin nuorten aikuisten huumekuolleisuus on lisääntynyt.

Helsinkiläisistä lapsista ja nuorista suurin osa on tyytyväisiä elämäänsä ja kokee terveytensä hyväksi. Edelleen kuitenkin noin kolmannes nuorista tytöistä kokee kohtalaista tai vaikeaa ahdistuneisuutta, ja myös nuorten poikien ahdistuneisuuden osalta on viitteitä yleistymisestä. Kohtalaista ja vakavaa ahdistuneisuutta on havaittu esiintyvän enemmän niillä nuorilla, joiden perheessä on heikommaksi koettu taloudellinen tilanne.

Strategiakauden alkaessa Helsingissä työttömyysaste on kansallista keskiarvoa korkeammalla tasolla. Kaupungin erityishaaste on suuri pitkäaikaistyöttömien määrä, joka on kasvanut yli kolmanneksella vuoden aikana alkaen elokuusta 2024. Myös alle 25-vuotiaitten työttömien määrän nopea kasvu ja heidän kasvava osuus pitkäaikaistyöttömissä haastaa palveluja. Pitkäaikaistyöttömyys lisää huono-osaisuutta ja riskiä ajautua kokonaan työvoiman ulkopuolelle. Yksilölle aiheutuvien kielteisten vaikutusten ohella pitkäaikaistyöttömyys lisää sosiaali- ja terveyspalvelujen tarvetta.

Yksinelävien ja perheellisten asunnottomuus on viime vuosien aikana vähentynyt, myös Helsingin osuus koko maan asunnottomista on laskenut. Vuoden 2024 aikana asunnottomien määrä kääntyi lievään nousuun. Merkittävä osa Suomessa oikeudettomassa asemassa olevista henkilöistä oleskelee Helsingin alueella.

Kuva 5. Helsinkiläiset lukuina

684 000
asukasta 2024

Väestönkasvu vuosina 2015–2024 yhteensä
63 300

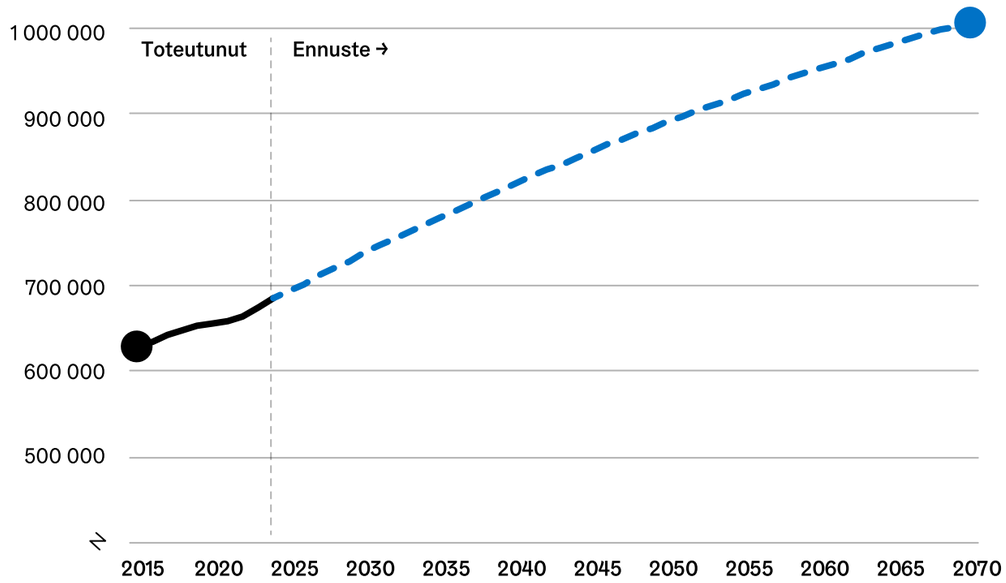
Lähde: Tilastokeskus 31.12.2024

143
rekisteröityä äidinkieltä vuonna 2024

Lähde: Helsingin kaupunki, väestörekisteri 31.12.2024

Helsingin asukasmäärä jatkaa kasvuaan

Väestön määrä ja ennuste Helsingissä

Lähde: Tilastokeskus (toteutunut), Kaupunkitietopalvelut (ennuste)

Toiminnan ja talouden tasapaino

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen rahoitus perustuu laskennalliseen valtionrahoitukseen sekä asiakasmaksutuloihin. Julkisen talouden tasapainottamiseen kohdistuvan paineen arvioidaan jatkuvan, tarkoittaen sitä, ettei hyvinvointialueille ole odotettavissa nykyistä suurempaa rahoituksen kasvua. Rahoitusmallin uudistamiseen liittyy tulevaisuudessa myös epävarmuuksia. Riskinä on, että rahoituksen kasvu on hitaampaa kuin palvelutarpeen kasvu.

Tiukkeneva talous tuo palvelujen järjestämiseen haasteita ja edellyttää toiminnallisia muutoksia, joilla voidaan tulevina vuosina sopeuttaa toiminta Helsingin saamaa kokonaisrahoitusta vastaavaksi. On välttämätöntä jatkaa vaikuttamistyötä valtionrahoituksen oikeudenmukaisen tason varmistamiseksi.

Palvelujen järjestämisen kokonaisuutta on arvioitava aiempaa suunnitelmallisemmin, koska resurssit ovat entistä rajallisemmat palvelutarpeen edelleen kasvaessa. Lisäksi lainsäädäntö tuo palvelujen järjestäjälle uusia velvoitteita samaan aikaan, kun valtion strateginen ohjaus sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen palveluissa vahvistuu.

Erikoissairaanhoidon toimijana Uudellamaalla on HUS-yhtymä, jolla on järjestämisvastuu laissa säädetyistä erikoissairaanhoidon tehtävistä sekä HUS-järjestämissopimuksessa erikseen sovituista terveydenhuollon palveluista. Helsingin kaupungilla on myös omia erikoissairaanhoidon palveluja. Keskeistä tulevina vuosina ovat perustason palvelujen ja erikoissairaanhoidon yhteistyön ja ohjauksen vahvistaminen sekä palvelujen yhteensovittaminen.

Osaavan henkilöstön riittävyys

Väestön ikärakenteen muutokset ja ammattiin valmistuvien ikäluokkien pieneneminen yhdistettynä lisääntyvään eläköityvien määrään aiheuttaa jo muutaman vuoden päästä vaikeaa henkilöstöpulaa sosiaali- ja terveydenhuollossa sekä pelastustoimessa. Henkilöstön työkyvyn ylläpitämisen ja kehittymisen tärkeys korostuu entisestään tulevina vuosina.

Digitaalinen murros ja tekoälyn käytön yleistyminen avaavat uusia mahdollisuuksia, mutta asettavat myös vaatimuksia uudenlaiselle osaamiselle ja toimintatavoille.

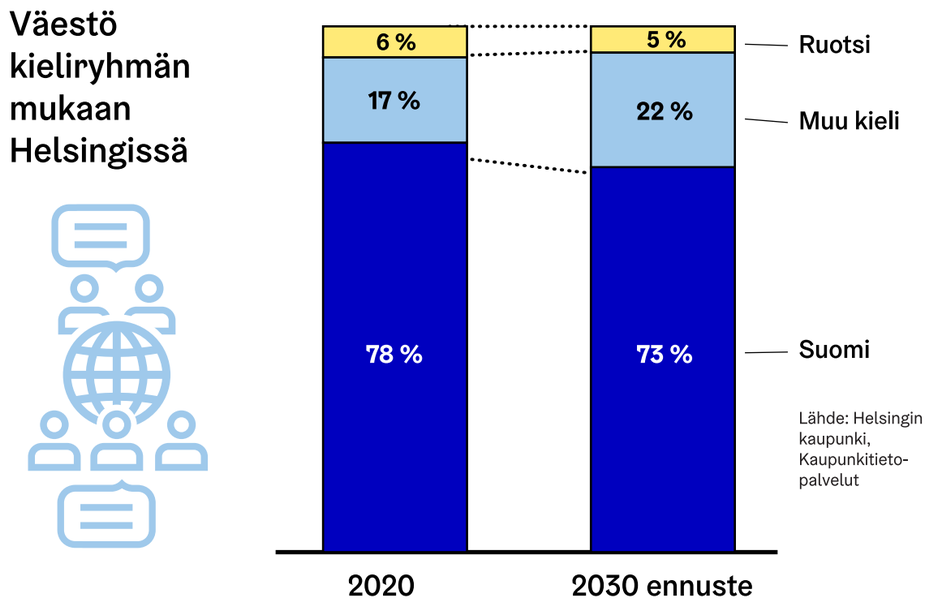
Vieraskielisen väestön kasvun myötä työyhteisöjen monimuotoisuus lisääntyy, mikä tulee huomioida henkilöstön ammatillisessa täydennyskoulutuksessa ja osaamisen varmistamisessa.

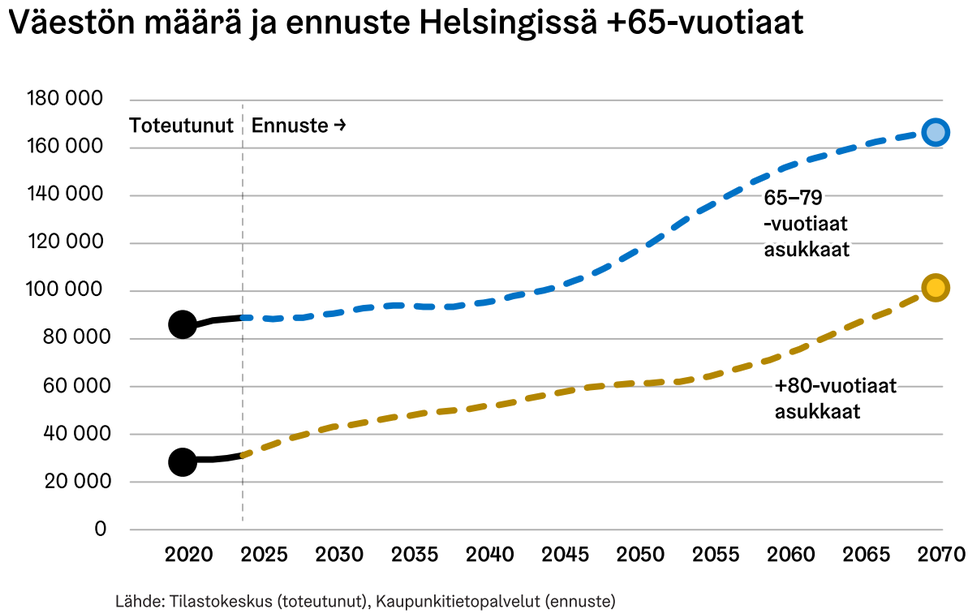
Turvallisuus ja varautuminen

Toimintaympäristön lisääntyvä epävakaus vaikuttaa myös sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen palveluihin. Kansainvälinen turvallisuusympäristö on muuttunut epävakaisemmaksi ja globaalien pandemioiden riski on kohonnut. Helsingin tulee varmistaa oma riittävä palvelutuotanto sekä olla varautunut toimimaan ja tarjoamaan välttämättömät palvelut kaikissa olosuhteissa. Hybridivaikuttamisen, kriittiseen infrastruktuuriin vaikuttamisen ja sabotaasin riski on kohonnut.

Ilmastonmuutos etenee odotettua vauhdikkaammin, mikä edellyttää kaupungilta laajamittaista sopeutumista ja varautumista sen aiheuttamiin haittavaikutuksiin. Huomiota tulee muun muassa kiinnittää siihen, että yleistyvät sään ääri-ilmiöt, kuten helleaallot, voivat heikentää erityisesti ikäihmisten, lasten ja pitkäaikaissairaiden terveydentilaa.

Kuva 6. Väestö moninaistuu ja ikääntyy

Lähde: Tilastokeskus (toteutunut), Kaupunkitietopalvelut (ennuste)

Kuva: Maija Astikainen

2 Järjestämisen periaatteet

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan yhteiset järjestämisen periaatteet tukevat järjestämisvastuun toteuttamista kaikessa toiminnassamme.

Periaatteet täydentävät palvelujen järjestämistä koskevia lakisääteisiä velvoitteita, joiden sisällöstä säädetään hyvinvointialueesta annetun lain (611/2021) 7 §:ssä sekä laissa sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta (741/2023, § 23).

Järjestämisen periaatteet tukevat osaltaan toimintamme ja taloutemme suunnittelua ja johtamista sekä yhteistä toimintakulttuuriamme. Periaatteet luovat myös yhteisen perustan palvelustrategiakaudelle valittujen teemojen ja niiden osalta määriteltyjen tavoitteiden saavuttamisen tueksi.

Järjestämisen periaatteet eivät korvaa Helsingin kaupunkistrategian linjauksia, vaan täydentävät ja konkretisoivat niitä, sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan erityispiirteet ja järjestämisvastuuseen liittyvät velvoitteet huomioiden.

Yhdenvertaisesti ja yksilöllisesti

- Asukkaillamme on yhdenvertaiset mahdollisuudet saada apua, tukea sekä tarvitsemaansa hoitoa ja palvelua, myös eri asuinalueet huomioiden.
- Huomioimme palvelujen järjestämisessä ja kehittämisessä eri asiakasryhmiemme tarpeet. Huomioimme yksilön vakaumuksen, valintojen ja omatoimisuuden kunnioittamisen. Sallimme tilaa moninaisuudelle.
- Varmistamme, että palvelumme ovat esteettömiä ja saavutettavia.
- Vahvistamme vieraskielisten ja maahanmuuttaneiden urapolkuja sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialalla.
- Varmistamme, että oikeudettomassa asemassa olevat ihmiset saavat Helsingissä jatkossakin sosiaali- ja terveyspalveluita.

Yhteistyöllä sujuvasti

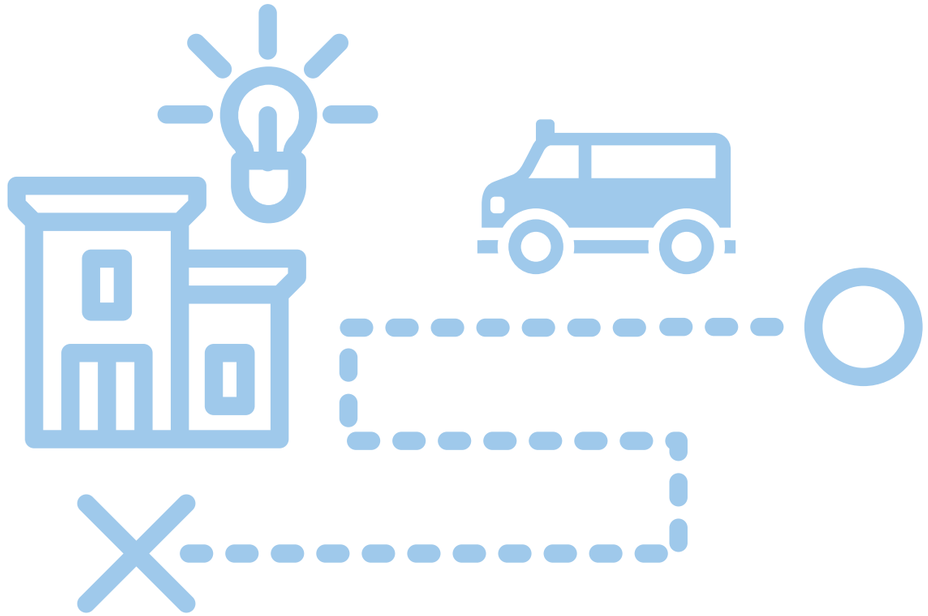
- Toimimme yhteistyötä rakentaen. Edistämme aktiivisesti yhteistyötä asiakkaidemme ja heidän läheistensä kanssa.
- Asiakkaamme osallistuvat palvelujen suunnitteluun, kehittämiseen ja arviointiin. Varmistamme katkeamattomat palvelupolut ja hoidon jatkuvuuden toimijoiden ja palveluntuottajien välisellä tiiviillä yhteistyöllä.
- Teemme tiivistä yhteistyötä eri viranomaistahojen ja Helsingin kaupungin kaikkien toimialojen kanssa. Yhteistyömme henkilöstömme, järjestöjen, yritysten ja yhteisöjen kanssa on sujuvaa. Tiivistämme yhteistyötä sote-järjestöjen kanssa ja varmistamme, että yhteistyön edellytykset ovat kunnossa.

Vaikuttavasti ja oikea-aikaisesti

- Johtamisemme perustuu tietoon. Tavoittelemme vaikuttavuutta kaikessa järjestämässämme toiminnassa.
- Asiakkaiden kokemus palvelujen saatavuudesta ja laadusta ovat meille tärkeitä onnistumisen mittareita. Keräämme asiakkailta kokemustietoa järjestämisvastuullamme olevien palveluiden saatavuudesta ja laadusta.
- Toimintamme on kustannustehokasta. Varhaisen vaiheen ennaltaehkäisevä ja asiakaslähtöisesti järjestetty tuki ehkäisevät kalliimpien viimesijaisten ja raskaampien palveluiden tarvetta.
- Hyödynnämme käytettävissä olevat resurssit parhaalla mahdollisella tavalla asukkaiden hyvinvoinnin, terveyden ja toimintakyvyn edistämiseksi ja tukemiseksi.
- Levitämme oman toimintamme sekä järjestöjen ja yritysten toiminnan parhaat käytännöt koko toimialan käyttöön.

Uudistaen ja uudistuen

- Uudistamme ja uudistumme rohkeasti.
- Uskallamme tarvittaessa luopua vanhoista käytännöistä ja ratkaisuista. Olemme ylpeitä työstämme ja kehitämme palvelujamme aktiivisesti. Kannustamme ideoimaan ratkaisuja käytännöstä kumpuaviin tarpeisiin ja arjen työn tueksi.
- Tuemme mahdollisuuksien mukaan paikallista käytännön tason kehittämistä sekä yksikkökohtaisia ratkaisuja työn arjen haasteisiin.
- Seuraamme päätösten ja palveluiden tavoitteiden saavuttamista ja teemme vaikuttavuusarviointia.
- Hyödynnämme teknologiakehityksen tarjoamat mahdollisuudet, esimerkiksi tekoälyn käyttöä koskien.
- Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatio-toimintamme on aktiivista, ja teemme tiivistä oppilaitosyhteistyötä. Kehitämme palveluita ja vaikuttavuuden seurantaa tutkimusperusteisesti.

Kuva: Kaisa Sunimento

3 Palvelustrategian teemat

Strategiakaudelle 2026–2029 on määritelty neljä teemaa kuvaamaan strategisesti keskeisimpiä painopisteitä tulevina vuosina. Tavoitteet ohjaavat palvelujen järjestämisen, toiminnan sekä talouden kehittämistä, ja niillä vastataan toimintaympäristön muutoksiin ja vaatimuksiin.

Kuva: Maija Astikainen

3.1 Palvelujen saatavuus ja vaikuttavuus

Palvelu-lupaus

Asiakaslähtöiset palvelut
Pääset hoitoon ja palveluun entistä sujuvammin. Sinut kohdataan yksilöllisesti ja ilman syrjintää. Hoitoasi ja palveluasi koordinoi hoitovastaava ja omatyöntekijä. Käytössäsi on entistä helpommat digitaaliset palvelut. Jos et voi asioida digikanavissamme, sinulla on aina mahdollisuus asioida myös muilla tavoin.

Tavoitteet ja toimenpiteet

1. **Perusterveydenhuollon hoitoon pääsy paranee.**

   Asetamme lääkärille ja hoitajalle pääsyn määräajaksi 14 vuorokautta. Puramme hoitojonoja erityisesti alueilla, joissa ne ovat pitkät ja varmistamme, että hoitoon pääsee aina tarvittaessa. Varmistamme henkilöstöresurssien riittävyyden. Toteutamme Malmin terveys- ja hyvinvointikeskuksen. Nojaudumme perusterveydenhuollon palveluverkon kehittämisessä olemassa olevaan verkkoon. Riittävän palvelutuotannon takaamiseksi hyödynnämme monituottajuutta. Kehitämme palveluprosessejamme ja sujuvoitamme työn tekemistä.

   Huomioimme palveluissa myös muut kielet ja vahvistamme mahdollisuutta asioida tarvittaessa myös niillä. Edistämme kaupungin sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen palveluissa, koulutuksessa ja rekrytoinneissa rasismin ja syrjinnän vastaisia käytäntöjä. Kehitämme ja otamme käyttöön uusia teknologioita helpottamaan monikielistä kommunikointia ja palveluita.

2. **Hoidon ja palvelujen jatkuvuus paranee ja palvelumme toimivat hyvin yhteen.**

   Otamme käyttöön asiakkaan palvelutarpeisiin vastaavan moniammatillista yhteistyötä edistävän omalääkärimallin, jossa jokaisella paljon palveluita tarvitsevalla pitkäaikaissairaalla ja muilla halukkailla on nimetty omalääkäri.

   Mikäli asiakkaan tarve edellyttää, nimeämme hänelle hoitovastaavan tai omatyöntekijän. Kehitämme omatyöntekijä-hoitovastaavamallia edelleen. Toteutamme ammatinharjoittajamallikokeilun, jossa omalääkärinä voi toimia myös ammatinharjoittaja.

   Panostamme hoito- ja palvelupolkujen eheyteen ja palvelumme ovat yhteensovitettuja. Vahvistamme perhekeskus- sekä terveys- ja hyvinvointikeskus -toimintamalleja ja palvelujen yhdenmukaista johtamista sekä toimialarajat ylittävää yhteistyötä.

   Neuvola- ja perhepalveluissa panostamme varhaisen tuen tarpeen tunnistamiseen ja asiakkaan kulttuuritaustan huomioivaan työotteeseen sekä vahvistamme perheiden luottamusta lasten terveydenhuoltoon.

Jatkamme äitiysneuvolan ja synnytyssairaalan tiivistä yhteistyötä ja raskaana olevien sekä synnyttäneiden hoitopolkua. Parannamme raskaudenaikaisen menetyksen kokeneiden jälkihoitoa.

Vahvistamme yhteistyötä ja yhteistä asiakasymmärrystä. Varmistamme, että lastensuojelun asiakkaat, päihteiden ongelmakäyttäjät ja työttömät pääsevät ensisijaisiin perusterveydenhuollon ja tarvittaviin erikoissairaanhoidon palveluihin.

Vähennämme sijaishuollon tarvetta varmistamalla riittävät ja oikea-aikaiset palvelut. Vahvistamme sote-ammattilaisten neuropsykiatrista osaamista.

Tuemme asiakkaiden omatoimisuutta ja sitoutumista omaan hoitoonsa tai hänelle tarjottavaan palveluun. Tuemme hoidon jatkuvuutta digitaalisilla asiointipalveluilla, jotka täydentävät henkilökohtaista ohjausta ja ammattilaisten tukea, ja sen toteutumista seurataan.

3. Varmistamme, että palvelumme ja asiakasviestintämme toteutuvat molemmilla kansalliskielillä yhdenvertaisesti.

Vahvistamme ruotsinkielisten palveluketjujen toimivuutta sekä asiakasviestintää. Toteutamme toimialan kaksikielisyyssuunnitelmaan kirjatut toimenpiteet, esimerkiksi seuraamalla ruotsinkielisten palvelujen yhdenvertaista toteutumista osana omavalvontaa ja tekemällä yhteistyötä kaksikielisten hyvinvointialueiden kanssa ruotsinkielisten palveluiden turvaamiseksi.

4. Selkeytämme ja kehitämme digitaalisia palveluja asiakaslähtöisesti, eri asiakasryhmät huomioiden ja ammattilaisten työskentelyä helpottaviksi.

Digipalvelut ovat osa palveluverkkoamme. Kannustamme asiakkaitamme digitaalisten palvelujen käyttöön. Selkeytämme ja kehitämme digitaalisia palveluja asiakaslähtöisesti, eri asiakasryhmät huomioiden ja ammattilaisten työskentelyä helpottaviksi.

Huomioimme digipalvelujen kehittämisessä palvelujen yhteentoimivuuden ja toiminnassa syntyvän tiedon hyödyntämisen. Digitaaliset asiointipalvelut ovat ensisijaisia, jos ne ovat tilanteessa tarkoituksenmukaisia ja asiakas voi niitä käyttää.

Turvaamme myös mahdollisuuden asioida muuten kuin digitaalisesti niille, jotka sitä tarvitsevat ja jos tilanne sitä vaatii. Kehitämme edelleen iäkkäille sopivia digipalveluja ja viestimme niistä aktiivisemmin.

5. Asiakkaiden terveyteen ja hyvinvointiin kohdistuvien riskien ennakointi vahvistuu ja asiakkaat saavat tarpeitaan vastaavat varhaisen tuen palvelut.

Toteutamme kaupunkiyhteistä hyvinvointisuunnitelmaa. Osallistumme kaupunkiyhteiseen ja Uudenmaan tasoiseen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen eli HYTE-kehittämistyöhön. Edistämme asukkaidemme hyvinvointia, terveyttä, työ- ja toimintakykyä sekä turvallisuutta esimerkiksi terveellisten elintapojen, mielen hyvinvoinnin ja arjen turvallisuuden osalta. Panostamme ennaltaehkäiseviin palveluihin yhteistyössä Helsingin kaupungin muiden toimialojen kanssa. Vahvistamme vaikuttavaa järjestöyhteistyötä asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi. Sujuvoitamme palvelupolkuja asiakaslähtöisesti yhteistyössä sote-järjestöjen kanssa.

Tunnistamme riskiryhmissä olevat asiakkaat ja tarjoamme heille varhaisessa vaiheessa vaikuttavaa tukea ja hoitoa. Jatkamme Toivo-toimintamallia ja otamme käyttöön vaativan tason lastensuojelun hybridiyksiköt.

Vahvistamme toimialarajat ja palvelukokonaisuudet ylittävästi vanhemmuuden tukea. Otamme työhön kiinteästi mukaan myös kolmannen sektorin.

Kehitämme lapsilähtöistä vanhemmuuden ja perheiden tukea lasten ja nuorten eri elämänvaiheissa vastaamaan erityisesti haavoittuvassa asemassa olevien lapsiperheiden tarpeisiin.

Edistämme keinoja, joilla tavoitamme riskiryhmässä olevia lapsiperheitä ja vahvistamme kotiin vietäviä palveluja, samalla arvioiden niiden vaikuttavuutta.

Siirrämme terveydenhuollon painopistettä erikoissairaanhoidosta perustason palveluihin, palvelutarpeet ja resurssit huomioiden.

6. Huolehdimme mielenterveyspalveluketjuista ja hoidon porrastuksen toimivuudesta.

Tiivistämme perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon yhteistyötä ja hoitoketjuja. Turvaamme psykiatrisen erikoissairaanhoidon saatavuuden avo- ja osastohoidossa.

Kiinnitämme strategiakauden aikana erityistä huomiota osastohoidon paikkojen riittävyyteen. Varmistamme, että paikkojen määrän kasvu vastaa väestönmäärän kasvua ja palveluntarvetta. Varmistamme mielenterveyspalveluihin pääsyn myös päihteidenkäyttäjille.

Jatkamme terapiatakuun toteuttamista varmistamalla matalan kynnyksen mielenterveyspalvelujen saatavuuden ja jatkuvuuden. Kiinnitämme huomiota koko lasten ja nuorten mielenterveyspalveluiden palveluketjun toimivuuteen. Hoidon on voitava jatkua suoraan ilman keskeytymistä siirryttäessä lasten mielenterveyspalveluista nuorten mielenterveyspalveluihin.

Luomme rakenteet ja yhteistyökäytännöt, joiden avulla opiskeluhuollon toimijoiden rooli on selkeä ja vahva osana neuropsykiatristen vaikeuksien selvittelyä ja hoitoa sekä mielenterveys- ja päihdepalveluketjua. Varmistamme, että kouluterveydenhuollossa on riittävät resurssit. Varmistamme kaikissa ikäryhmissä myös vaikeampien mielenterveyden häiriöiden asiantuntevan ja oikea-aikaisen psykiatrisen hoidon.

7. Huumeiden käytöstä aiheutuvat haitat vähenevät.

Kohdennamme tehostettua tukea huumeiden käytön ehkäisyyn ja haittojen hoitoon. Luomme päihdestrategian yhteistyössä kaupungin muiden toimialojen kanssa ja toteutamme toimenpideohjelman huumekuolemien ehkäisemiseksi.

Varmistamme tasapainoisen palvelujen saatavuuden ja sujuvat, turvalliset siirtymät päihdehoidon eri vaiheissa. Hyödynnämme myös uusia keinoja ja hoitomuotoja. Helpotamme vieroitus- ja katkaisuhoitoon pääsyä. Toteutamme C-hepatiitin eliminoimisohjelman. Valmistelemme neljännen Symppiksen perustamista ja priorisoimme Symppisten mielekkäiden tilaratkaisujen löytymistä.

8. Sitoudumme työhön asunnottomuuden poistamiseksi vuoteen 2030 mennessä.

Toteutamme asunnottomuuden poistamisen kaupunkitasoista ohjelmaa sekä asunnottomuuden poistamisen hankkeen toimenpiteitä.

Tunnistamme asunnottomien ja asunnottomuusvaarassa olevien henkilöiden moninaisuuden sekä palveluiden muokkaamisen tarpeen näiden ryhmien kohdalla.

Varmistamme palvelutarpeen mukaisen määrän hätämajoituspaikkoja.

Kehitämme asunnottomien palveluja, turvaamme asumisneuvonnan saatavuuden ja lisäksi panostamme pitkäaikaisasunnottomien tuetun asumisen riittävyyteen, laatuun, turvallisuuteen ja tukipalveluihin.

9. Iäkkäät pääsevät sujuvasti lakisääteisiin palveluihin.

Teemme asiakkaalle palvelutarpeen arvioinnin viiveettä ja järjestämme asiakkaan tarvitsemat palvelut oikea-aikaisesti, palvelujen myöntämisperusteiden mukaisesti.

Kotihoidon palvelut ovat toimivia ja hyödynnämme etähoitoa monipuolisesti.

Kehitämme perhehoitoa ja yhteisöllistä asumista osana palveluvalikoimaa.

Korvaamme iäkkäiden laitoshoitoa kodinomaisilla, ympärivuorokautisen palveluasumisen ratkaisuilla, jotka tukevat toimintakykyä, osallisuutta ja turvallista arkea.

Varmistamme sujuvan pääsyn ympärivuorokautiseen hoitoon, kun tarve vaatii.

Varmistamme, että palveluasumisen paikkoja on riittävästi suhteessa ikääntyneiden määrän kasvuun ja palvelun tarpeeseen.

Etsimme uusia tapoja hyödyntää terveysteknologiaa ikäihmisten palveluissa.

10. Iäkkäiden sairaalapäivystyksen tarve vähenee ja käyttö on tarkoituksenmukaista.

Kehitämme konsultaatiotapoja ja -malleja, koulutamme henkilöstöä ja lisäämme liikkuvan hoitajan (LiiHon) käyttöä, jonka tavoitteena on asiakkaan turvallinen päivystyksellisen tilanteen arviointi ja hoitaminen hoivayksikössä tai kotona.

11. Siirtyminen erikoissairaanhoidosta Helsingin sairaalaan sekä edelleen kotiin on sujuvaa ja kotiutukset ovat oikea-aikaisia.

Jatkamme HUS-yhtymän kanssa tehtävän yhteistyön vahvistamista. Toteutamme arviointitoiminnan ja Helsingin sairaalan toimintasuunnitelmassa määritellyt toimenpiteet sujuvan kotiuttamisen varmistamiseksi. Uudistamme sairaalassa tapahtuvaa palvelutarpeen arviointia. Tarkennamme kotiutuksen kriteerejä ja ohjeistusta sekä vahvistamme perehdytystä.

12. Pelastustoimen palvelut ja palveluverkko vastaavat valtakunnallisesti määriteltyihin perusteisiin sekä kasvavan kaupungin tarpeisiin.

Laadimme pelastustoimen palvelutasopäätöksen vuosille 2027–2030 vastaamaan toimintaympäristön vaatimuksia ja palvelutarvetta. Jatkamme toimintavalmiuden kehittämistä.

Jatkamme pelastusasemaverkoston kehittämistä pitkän aikavälin suunnitelman mukaisesti. Hyödynnämme pelastustoiminnan nopean aloittamisen mahdollistavia kärkiyksiköitä osana asemaverkostoa.

Teemme tiivistä yhteistyötä kaupunkiympäristön toimialan kanssa toimintaedellytysten varmistamiseksi ja kehittämiseksi. Yhteistyö on pelastuslaitoksen toimintavalmiuden varmistamiseksi tarpeen esimerkiksi liikennevaloetuuden kehittämistä koskien.

Tuotamme Helsingille osoitettujen pelastustoimen valtakunnallisten ja alueellisten erityistehtävien mukaiset palvelut.

Otamme käyttöön valtakunnallisen onnettomuuksien ehkäisyn tietojärjestelmän ja pelastustoimen yhteisen sähköisen asioinnin.

Jatkamme tiivistä yhteistyötä sopimuspalokuntien kanssa.

13. Tuemme omaishoitajien jaksamista.

Varmistamme, että omaishoitajilla on joustava mahdollisuus pitää vapaapäivät monipuolistamalla tarjottavien palveluiden valikoimaa.

3.2 Toiminnan ja talouden tasapaino

Palvelulupaus

Talous tasapainossa
Käytämme toimialan varat vaikuttavasti ja vastuullisesti. Teemme yhteistyötä eri toimijoiden kanssa, kuten kaupungin, järjestöjen ja yritysten ja hyödynnämme niiden vahvuuksia, jotta voimme varmistaa laadukkaat palvelut silloin, kun niitä tarvitaan. Saat parhaat mahdolliset palvelut niillä resursseilla, jotka Helsingillä on käytettävissä.

Tavoitteet ja toimenpiteet

1. Taloutemme pysyy tasapainoisena palvelujen turvaamiseksi.

Suunnittelemme talouttamme pidemmällä aikavälillä huomioiden valtionrahoituksen muutokset.

Jatkamme muutosohjelmaa tai vastaavaa talouden ja toiminnan ohjelmaa. Seuraamme sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan toimeenpaneman muutosohjelman toteutumista toiminnan ja talouden ennusteiden yhteydessä ottaen huomioon sopeuttamistarpeen muutokset ja sopeuttamistoimien toimeenpanon sekä vaikutusarvioinnit. Tarvittaessa toimeenpanoa ja suunnitelmia korjataan lautakunnan päätöksen mukaisesti.

Jatkamme vaikuttamistyötä valtionrahoituksen kohtuullisen ja oikeudenmukaisen tason turvaamiseksi.

Eriytämme sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen investoinnit muista kaupungin investoinneista. Valmistelemme yhdessä kuntaHelsingin kanssa tarvittavat päätökset toimialan käyttämistä toimitiloista siten, että toimitiloihin liittyvä kaupungin organisoituminen vastaa riskienhallinnan tarpeisiin.

2. Palvelumme järjestetään laadukkaasti, oikea-aikaisesti ja kustannusvaikuttavimmalla tavalla.

Karsimme päällekkäistä työtä sekä optimoimme prosesseja ja työn sujuvuutta. Vastaamme palvelutarpeisiin entistä vaikuttavammilla palveluilla ja lyhennämme siten asiakkuuden kestoa.

Vahvistamme avopalveluja ympärivuorokautisen hoidon tarpeen vähentämiseksi. Kehittämällä varhaisia ja ennaltaehkäiseviä palveluita mahdollistamme palvelurakenteen keventämisen.

Kartoitamme systemaattisesti eri hyvinvointialueiden ja pohjoismaiden parhaita käytäntöjä tuottavuuskehitystä vauhdittavien ja laatua parantavien ratkaisujen käyttöönottamiseksi.

3. Perustamme palvelut ajantasaiseen ja parhaaseen saatavilla olevaan tietoperustaan.

Perustamme päätöksemme tutkittuun tietoon, dataan ja jatkuvaan seurantaan. Arvioimme, seuraamme ja mittaamme systemaattisesti palvelujen tuottamia tuloksia ja hyötyjä asiakkaille. Vaikuttavuusperusteisella tietopohjalla varmistamme palvelujen paremman priorisoinnin, läpinäkyvyyden ja niiden jatkuvan parantamisen.

4. Helsinki vahvistaa järjestäjärooliaan ja monituottajuuden vaikuttavaa hyödyntämistä.

Järjestäjänä hyödynnämme ja johdamme julkisen, yksityisen ja kolmannen sektorin tuottamia palveluja turvaten lakisääteisen omatuotannon tason.

Vahvistamme yhteistyötä toimialan ja eri tuottajien välillä sekä varmistamme osaltamme Helsingin elinvoimaa.

Määrittelemme toimialatasoiset monituottajuuden tavoitteet ja periaatteet eri tuotantotapojen hyödyntämiselle. Tunnistamme monituottajuuden mahdollisuudet ja riskit eri palveluissa.

Kehitämme kumppanuutta yhteistyössä eri palveluntuottajien kanssa. Analysoimme markkinatietoa systemaattisesti tuotantotapavalintojen ja hankintojen tueksi.

Jatkamme systemaattisesti tuotantotapa-analyysien tekemistä ja teemme niiden perusteella tuotantotapoja koskevia ratkaisuja esimerkiksi raskaampien palveluiden siirtämistä omaksi tuotannoksi.

5. Erikoissairaanhoidon ja perustason rahoitus kehittyy tasapainoisesti.

Osallistumme vahvasti HUSin kehyksen ja talousarvion valmisteluun yhdessä Uudenmaan hyvinvointialueiden ja HUSin kanssa. Varmistamme HUSin oikeudenmukaisen rahoituksen samalla, kun siirrämme painopistettä maltillisesti perustason palveluihin.

6. Kumppanuutemme HUS-yhtymän kanssa vahvistuu entisestään.

Tiivistämme yhteistyötä Uudenmaan hyvinvointialueiden ja HUS-yhtymän kanssa muun muassa kehittämällä omistajaohjausta ja Helsingin ja HUS-yhtymän kahdenvälistä kumppanuutta. Varmistamme Helsingin keskeisen roolin YTA-alueen yhteistoiminnassa ja kehittämisessä.

7. Vahvistamme ja laajennamme Health Capital Helsinki -ohjelmaamme.

Lisäämme yhteistyötä HUS:n, korkeakoulujen, yritysten ja muiden keskeisten sidosryhmien kanssa.

Kuva: Kaisa Sunimento

3.3 Osaavan henkilöstön riittävyys

Palvelu-lupaus

Osaava henkilöstö
Sinua palvelee osaava, koulutettu, riittävä ja hyvinvoiva henkilöstö. Saat palvelua äidinkielelläsi suomeksi tai ruotsiksi sekä tarvittaessa mahdollisuuksien mukaan muilla kielillä.

Tavoitteet ja toimenpiteet

1. Varmistamme osaavan ja pätevän henkilöstön saatavuuden ja houkuttelevan työnantajakuvan.

Varmistamme osaavan sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen henkilöstön saatavuuden ja työssä pysymisen kestävillä ja ennakoivilla ratkaisuilla, esimerkiksi panostamalla hyvinvointiin, hyödyntämällä suunnitelmallista kansainvälistä rekrytointia ja oppilaitosyhteistyötä sekä tukemalla monimuotoisia työyhteisöjä. Kehitämme toimialan rekrytointiosaamista. Varmistamme kilpailukykyisen palkkauksen kaikissa tehtävissä. Palkkaamme työntekijöitä ensisijaisesti toistaiseksi voimassa oleviin työsuhteisiin.

2. Henkilöstömme voi hyvin ja työntekijäkokemus paranee.

Tuemme esihenkilöitä ja johtajia hyvän henkilöstöpolitiikan ja johtamisen toteuttamisessa. Panostamme hyvään johtamiseen kehittämällä ja arvioimalla johtamisen laatua sekä kouluttamalla esihenkilöitämme. Vahvistamme työkykyjohtamista. Pyrimme aktiivisesti vähentämään työntekijöiden sairauspoissaoloja, muun muassa työnohjauksen keinoilla. Vahvistamme tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusosaamista työyhteisöissä.

Takaamme työntekijöillemme riittävät ja laadukkaat työterveyspalvelut. Vahvistamme työyhteisöjen kielitietoisuutta ja ymmärrystä moninaisuudesta ja tietoisuutta kielellisistä oikeuksista. Edistämme kannustavan työkulttuurin kehittymistä ja vahvistamme työyhteisötaitoja.

Parannamme henkilöstön mahdollisuuksia vaikuttaa omaan työhönsä ja toiminnan kehittämiseen.

3. Henkilöstömme osaaminen vastaa asiakkaidemme tarpeisiin ja tulevaisuuden haasteisiin.

Tarjoamme henkilöstölle kehittymisen mahdollisuuksia itsensä ja osaamisen kehittämiseen. Resursoimme työssä oppimiseen ja huolehdimme, että henkilöstöllä on aikaa, tukea ja välineitä kehittää osaamistaan. Tarjoamme monipuolisesti erilaisia vaikuttavia perehdytys- ja oppimisratkaisuja ja kehitämme jatkuvan työssä oppimisen edellytyksiä. Lisäämme tietoisuutta jatkuvan oppimisen tärkeydestä ja keinoista. Edistämme urapolkuja.

Järjestämme henkilöstöllemme työssä tarvittavaa suomen ja ruotsin sekä englannin kielitaitoa vahvistavaa kielikoulutusta. Toteutamme kaksikielisyyssuunnitelmaan kirjatut toimenpiteet sekä vahvistamme esihenkilöiden osaamista kaksikielisyyden huomioimiseksi palvelujen kehittämisessä.

4. Helsingin Pelastuskoulun toimintaedellytykset ja kehittyminen on turvattu.

Teemme edunvalvontaa vakituisen rahoituksen varmistamiseksi. Toteutamme aktiivista brändin mukaista viestintää. Huolehdimme laadukkaasta opetuksesta molemmilla kansalliskielillä ja toiminnan jatkuvasta kehittämisestä. Toimimme yhteistyössä muiden pelastuslaitosten kanssa.

Kuva: Kerttu Malinen

3.4 Turvallisuus ja varautuminen

Palvelu-lupaus

Palveluja kaikissa olosuhteissa
Varmistamme, että saat välttämättömät palvelut kaikissa olosuhteissa ja turvallisuustilanteissa. Saat tietoa siitä, miten voit omatoimisesti varautua erilaisiin häiriö- ja kriisitilanteisiin.

Tavoitteet ja toimenpiteet

1. Olemme varautuneet tuottamaan kriittiset palvelut kaikissa olosuhteissa ja turvallisuustilanteissa.

Huolehdimme huoltovarmuudesta. Huolehdimme riittävästä osaamisesta sekä välineistöstä kaikissa tilanteissa.

2. Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan toimintavarmuus varmistetaan huomioiden palvelukohtaiset tarpeet.

Varmistamme oman varmuusvarastoinnin ja yhteistyösopimusten turvin toimintavarmuuden kaikissa olosuhteissa.

3. Jatkuvuudenhallinta ja varautuminen häiriö- ja kriisitilanteisiin on huomioitu palvelutuotannon suunnittelussa, henkilöstön osaamisessa ja sen kehittämisessä.

Varmistamme valmius- ja jatkuvuudenhallintasuunnitelmien sekä toimintamallien ajantasaisuuden ja toimivuuden. Resurssointimme on suunniteltu ja se on riittävää. Koulutamme ja harjoitamme henkilöstöämme toimimaan häiriö- ja kriisitilanteissa muun muassa käytännön harjoituksien ja koulutuspäivien avulla.

4. Kaupunkilaisten valmius ja omatoiminen varautuminen erilaisiin häiriö- ja kriisitilanteisiin vahvistuu.

Vahvistamme kansalaisten kriisinsietokykyä ja resilienssiä viestimällä ja ohjeistamalla omatoimiseen varautumiseen. Osallistumme kaupunkitasoiseen varautumisviestinnän suunnitteluun ja toimenpiteisiin.

4. Seuranta ja arviointi

Palvelustrategian toteutumista seurataan kaupunkistrategian tavoitteiden ja talouden ja toiminnan seurannan prosessien mukaisesti. Palvelustrategiaa tehdään todeksi osana toimialan päivittäistä työtä ja johtamista.

Palvelustrategiaa toimeenpannaan vuosittaisilla toimintasuunnitelmilla, josta lautakunta päättää. Toimintasuunnitelmassa asetetaan tarkemmat painopisteet ja tavoitteet kullekin vuodelle sekä niitä kuvaavat mittarit. Lautakunta seuraa ja arvioi niitä toiminnan ja talouden ennusteiden yhteydessä.

Strategisten tavoitteiden toteutumista seurataan myös vuosittaisissa neuvotteluissa valtiovarainministeriön, sosiaali- ja terveysministeriön sekä sisäministeriön kanssa osana järjestämisvastuun toteutumisen seurantaa ja arviointia.

Palvelustrategian loppuarviointi toteutetaan strategiakauden loppupuolella kaupunkistrategian loppuarvioinnin yhteydessä.

Kuva: Virpi Velin

Yhteystiedot

Helsingin kaupunki
Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala

PL 1, 00099 Helsingin kaupunki
Vaihde: 09 310 1691
etunimi.sukunimi@hel.fi
hel.fi/sotepe

Helsinki

8. Talousarvion 2027 avainlukuja

	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Väestökehitys (Helsingin kaupungin väestöennuste 2026)						
Koko väestö	684 018	694 392	702 767	711 931	720 968	729 923
Muutos-%	1,4	1.5	1.3*	1.3	1.3	1.2
0-6-vuotiaat	42 922	43 792	44 447	44 895	44 863	45 577
Muutos-%	0	2,0	1.6*	1,0	−0,1	1,6
7-14-vuotiaat	52 853	52 950	52 792	52 701	53 067	52 625
Muutos-%	1,1	0,2	-0.2*	−0,2	0,7	−0,8
15-49-vuotiaat	354 230	360 400	365 002	370 375	375 539	380 505
Muutos-%	1,8	1,7	1.5*	1,5	1,4	1,3
50-64-vuotiaat	113 538	114 466	115 786	116 868	117 981	119 294
Muutos-%	0,6	0,8	1.2*	0,9	1,0	1,1
65-74-vuotiaat	60 371	60 861	61 414	62 283	63 415	64 361
Muutos-%	−0,6	0,8	1.0*	1,4	1,8	1,5
Yli 75-vuotiaat	60 104	61 923	63 327	64 809	66 103	67 562
Muutos-%	3,8	3,0	2.3*	2,3	2,0	2,2
* Vuoden 2026 väestönkasvuprosentista on poistettu alkuvuoden rekisterikorjausten tilastollinen vaikutus, minkä vuoksi prosentti ei ole suoraan johdettavissa taulukon väkiluvuista.						
Työllisyys Helsingissä (TEM/Keha-keskus)						
Työttömyysaste, % (elokuu)	11,7	13,6	13,7			
Työttömät (elokuu)	42 188	49 723	50 682			
Pitkäaikaistyöttömät (elokuu)	16 965	23 308	23 308			

	TP2025	TA2026	ENN2026	TA2027	TS2028	TS2029
Kunta-Helsinki						
Toimintamenot, M€	3 267	3 480	3 487	3 623	3 731	3 853
Toimintakate, M€	−1 884	−2 092	−2 142	−2 223	−2 286	−2 375
Verotulot yhteensä, M€	1 850	1 940	1 923	2 015	2 095	2 180
Valtionosuudet yhteensä, M€	427	485	481	510	520	535
Vuosikate, M€	539	460	390	422	453	445
Bruttoinvestoinnit, M€	874	1 064	1 024	1 221	1 128	1 084
Lainakanta, M€	806*	1 260	1 260	1 798	2 221	2 629
Lainakanta, €/asukas	1158*	1 788	1 788	2 518	3 071	3 592
Investointien tulorahoitus-%	62	44	39	36	42	44
Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala						
Toimintamenot, M€	3 074	3 029	3 000	3 158	3 301	3 437
Valtion rahoitus, M€	2 951	3 083	3 088	3 185	3 313	3 415

** Helsingin kaupungin luvut*